SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 31 marca 2008 r. **Druk nr 103**

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, w załączeniu, uprzejmie przekazuję następujące dokumenty, przyjęte przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, uchwałami Nr 120/2008 i 121/2008 z 11 marca bieżącego roku:

1. „Sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z rocznego okresu działalności”;
2. „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2007 roku”.

Z poważaniem

(-) Witold Kołodziejski

KRRiT | KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI

SPRAWOZDANIE

KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Z DZIAŁALNOŚCI W 2007 ROKU

KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI, WARSZAWA MARZEC 2008 R.

SPIS TREŚCI

WSTĘP 1

ROZDZIAŁ I. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako konstytucyjny organ regulacyjny w dziedzinie mediów audiowizualnych 6

1.1. Zadania i uprawnienia KRRiT jako organu konstytucyjnego. Ustawowe zobowiązania sprawozdawcze KRRiT 6

1.2. Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji 7

1.3. Udział KRRiT w przygotowywaniu nowych regulacji prawnych – wyzwania związane z implementacją dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych 10

1.4. Wyzwania o charakterze technologicznym - udział KRRiT w Międzyresortowym Zespole do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce 12

1.5. Realizacja ustawowych delegacji do wydawania aktów wykonawczych przez KRRiT 13

1.6. Opiniowanie projektów aktów ustawodawczych dotyczących radiofonii i telewizji 15

1.7. Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady 15

1.8. Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności 18

1.9. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ kolegialny (zmiany w składzie KRRiT, posiedzenia KRRiT, uchwały, stanowiska, nagrody KRRiT) 20

1.10. Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków 25

1.11. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w odniesieniu do spółek publicznej radiofonii i telewizji 34

1.12. Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 35

1.13. Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Biuletyn Informacyjny KRRiT i witryna internetowa 39

ROZDZIAŁ II. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie udzielania koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych oraz w zakresie rejestracji programów rozprowadzanych w sieciach kablowych 41

2.1. Rekoncesjonowanie nadawców radiowych w trybie art. 35 a ustawy o radiofonii i telewizji 41

2.2. Dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego okresu ich obowiązywania (10 lat) 43

2.3. Uzupełnienie oferty dostępnych programów w ramach zasobów satelitarnych oraz z wykorzystaniem wolnych częstotliwości; poprawa warunków nadawania w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych 45

2.4. Przekształcenia własnościowe w spółkach wykonujących koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych w kontekście uprawnień Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 50

2.5. Odmowy dokonania zmian w koncesjach 51

2.6. Inne kwestie koncesyjne 53

2.7. Rozwój rynku telewizji kablowej 65

ROZDZIAŁ III. Kontrola działalności programowej nadawców 69

3.1 Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności 69

3.2. Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji 84

3.3. Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony małoletnich 100

3.4. Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych 102

3.5. Kampania wyborcza 2007 w mediach publicznych – monitoring Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 106

ROZDZIAŁ IV. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych i koncesjonowanych 114

4.1. Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych 114

4.2. Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych 114

4.3. Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców koncesjonowanych 116

4.4. Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej 119

ROZDZIAŁ V. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych 121

5.1. Podstawy prawne 121

5.2. Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych . 122

5.3. Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2007-2008 126

5.4. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej na lata 2007 - 2008 128

5.5. Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych 134

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1. Wykaz wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres (w trybie art. 35 a ustawy o radiofonii i telewizji) złożonych w 2007 roku 139

Załącznik nr 2. Wykaz postępowań, toczących się w 2007 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat 140

Załącznik nr 3. Informacja na temat terminów wygasania naziemnych koncesji telewizyjnych, przypadających na 2007 rok 142

Załącznik nr 4. Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w zakresie fal średnich, które zostały wydane w 2007 roku spółce Polskie Fale Średnie SA 143

Załącznik nr 5. Wykaz Ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji opublikowanych w 2007 roku 144

Załącznik nr 6. **Wykaz wydanych w 2007 roku decyzji w sprawie zmian technicznych w radiowych i telewizyjnych koncesjach naziemnych 145**

Załącznik nr 7. **Wykaz koncesji, w których dokonano zmiany listy udziałowców (decyzje wydane w 2007 roku) 147**

Załącznik nr 8. **Wykaz koncesji, w których dokonano wykreślenia zapisów własnościowych (decyzje wydane w 2007 roku) 149**

Załącznik nr 9. **Wykaz decyzji, wydanych w 2007 roku, o odmowie zamiany częstotliwości lub kanału 150**

Załącznik nr 10. **Wykaz decyzji wydanych w 2007 roku w sprawie zmian programowych (zmiana nazwy, inne zmiany oraz zmiany limitu reklam).....151**

Załącznik nr 11. **Wykaz koncesji, co do których w 2007 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na przejście uprawnień 152**

Załącznik nr 12. **Wykaz decyzji o odmowie wyznaczenia nowego terminu do rozpoczęcia nadawania programu (wydanych w 2007 roku).....153**

Załącznik nr 13. **Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych wydanych w 2007 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2007 roku odnośnie telewizji kablowej 154**

Załącznik nr 14. **Budżet KRRiT 167**

Załącznik nr 15. **Biuro KRRiT (schemat organizacyjny, stan zatrudnienia).....172**

Wersja elektroniczna „Sprawozdania KRRiT z działalności w 2007 roku" oraz „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2007 roku" znajduje się na stronie internetowej KRRiT www.krrit.gov.pl

WSTĘP

Przedstawiając w trybie ustawowym piętnaste już roczne sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji staraliśmy się przede wszystkim pokazać, czym się charakteryzował ten okres w rozwoju polskich mediów elektronicznych, jakie wystąpiły w tym czasie ważne zjawiska, przed jakimi wyzwaniami stanęła Krajowa Rada, w jaki sposób rozwiązywaliśmy różne problemy rynku medialnego, jakie w związku z tym podejmowaliśmy rozstrzygnięcia, a także jakie bariery hamowały realizację zamierzeń zarówno nadawców, jak i KRRiT jako konstytucyjnego organu państwa odpowiedzialnego za tę bardzo istotną sferę aktywności gospodarczej i realizowania praw obywatelskich.

Ustawa o radiofonii i telewizji, odwołując się do konstytucyjnych norm wolności słowa, prawa do informacji, interesu publicznego, zobowiązuje Krajową Radę w szczególności do wykonywania następujących zadań:

- projektowania w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- podejmowania rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów oraz prowadzenia rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych;
- sprawowania kontroli działalności nadawców;
- organizowania badań treści i odbioru programów radiowych i telewizyjnych;
- określania opłat abonamentowych;
- organizowania i inicjowania współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji.

Informacje o tym, w jaki sposób przebiegała realizacja wyżej wskazanych, podstawowych zadań KRRiT znajdują się w poszczególnych rozdziałach obydwu naszych dokumentów sprawozdawczych.

W tym miejscu chcemy jednak zwrócić uwagę na dwa najważniejsze aspekty dla najbliższej przyszłości mediów elektronicznych.

Po pierwsze, 19 grudnia 2007 roku weszła w życie dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych. Dokument ten w bardzo istotny sposób zmienił podejście do tej sfery zagadnień, którą dotychczas obejmowały regulacje dyrektywy o telewizji bez granic, biorąc przede wszystkim pod uwagę rozwój technologiczny oraz zjawisko zwane konwergencją, a więc współistnienie i współdziałanie różnych mediów i różnych form przekazu. Podstawową zmianą jest rozszerzenie zakresu dyrektywy o tzw. nowe usługi audiowizualne, zarówno linearne (m.in. webcasting czy telewizja interaktywna IPTV), jak i nielinearne czyli na żądanie (m.in. wideo na żądanie). Dla obu grup tych usług dyrektywa wprowadza zróżnicowanie wymagań, uzależnione od ich wpływu na kształtowanie opinii publicznej. Centralnym pojęciem nowej dyrektywy stała się definicja nowej audiowizualnej usługi medialnej, która zawiera obowiązki regulacyjne takie, jak ochrona małoletnich czy konieczność przestrzegania tzw. kwot europejskich.

Bardzo doniosłą zmianą dla rynku medialnego i jego ekonomiczno-finansowego funkcjonowania jest liberalizacja przepisów odnoszących się do reklamy telewizyjnej (dyrektywa znosi dzienny limit reklamy oraz limit 20 minut pomiędzy kolejnymi przerwami reklamowymi) oraz dopuszczenie możliwości stosowania *product placement* czyli tzw. lokowania produktu (w tym przypadku dyrektywa pozostawia państwom członkowskim wybór co do stosowania lokowania produktu pod określonymi warunkami).

Dyrektywa odniosła się również do zjawiska tzw. delokalizacji nadawców, a więc emitowania programu dla polskich odbiorców, ale na podstawie koncesji udzielonej w innym kraju, wprowadzając w tym zakresie przepisy ograniczające takie praktyki.

Państwa członkowskie UE muszą w ciągu 24 miesięcy od dnia wejścia w życie dyrektywy implementować jej przepisy. Z aktem tym wiążą się niezwykle ważne przeobrażenia na naszym rynku mediów elektronicznych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła już prace przygotowawcze, gdyż mamy świadomość czekających nas zadań, związanych z tym procesem.

Po drugie, wyznacznikiem działań podmiotów zaangażowanych na rynku mediów elektronicznych był, i w najbliższej przyszłości jeszcze nadal będzie, proces przechodzenia z nadawania programu w technologii analogowej na cyfrową. Proces ten nieodłącznie wiąże się ze zbliżającym się, sugerowanym przez UE terminem wyłączenia emisji analogowej w 2012 roku. Oczywiście, nie był to jedyny argument przemawiający za przyśpieszeniem tego procesu. W 2007 roku UEFA podjęła decyzję, że Polska wspólnie z Ukrainą będzie organizatorem Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Ta decyzja w sposób jednoznaczny zdeterminowała potrzebę jak najszybszego rozpoczęcia cyfryzacji radiofonii i telewizji. Nie można bowiem zapominać, że impreza tej rangi w naturalny sposób może ułatwić wprowadzenie nowej technologii nadawczej, minimalizując przy tym koszty społeczne w zakresie promocji.

W związku z tymi faktami Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ale w tym wypadku, jako organ doradczy, aktywnie uczestniczyła w pracach zespołu rządowego. Niestety nie jesteśmy usatysfakcjonowani z postępu tych prac, a za szczególnie dotkliwy uważamy brak do tej pory projektu ustawy, w sposób wszechstronny regulującej różne kwestie wdrażania emisji cyfrowej.

Trzecim aspektem, który zasługuje w naszej ocenie na podkreślenie, jest przyjęcie przez Krajową Radę stanowiska z 12 czerwca 2007 roku. W stanowisku tym KRRiT, uwzględniając w szczególności argumentację stosowaną w orzecznictwie poinformowała, że odstępuje od stosowania w koncesjach udzielanych spółkom kapitałowym zapisów właścicielskich, wynikających ze stanowiska KRRiT ogłoszonego 1 września 2005 roku. Brak w koncesjach zapisów własnościowych nie oznacza jednak ograniczenia możliwości stosowania przez Krajową Radę przepisów ustawowych dotyczących cofania koncesji m.in. w przypadku przejęcia bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy. Takie działania Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmuje wtedy, gdy zmiany w strukturze kapitałowej mają negatywny wpływ na sposób wykonywania koncesji, a w szczególności w przypadku utraty samodzielności programowej na rzecz innego nadawcy.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, uwzględniając również postulaty płynące od podmiotów działających na rynku mediów elektronicznych, dokonała analizy sposobu określania obowiązków programowych w udzielanych obecnie koncesjach. Praktykę tę zapoczątkowało znowelizowanie rozporządzenia KRRiT w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych. Cecha charakterystyczna tych zmian to położenie nacisku na deklaracje

programowe nadawców, które potem znajdują odzwierciedlenie w koncesjach. Krajowa Rada przyjęła więc samoregulacyjny kierunek działań nadawców jako najbardziej efektywny. Ale samoregulacja i w tym wypadku również nie oznacza dowolności. Ramy działalności programowej określone są już w ogłoszeniach o możliwości uzyskania koncesji. Przykładowo dla nadawców, którzy chcą działać na rynkach lokalnych, Krajowa Rada w ogłoszeniach wskazuje na obecność obligatoryjnych elementów programowych, jak m.in. tematyka lokalna, audycje słowne, lokalne dzienniki i publicystyka o takim charakterze. Sami zaś wnioskodawcy określają natomiast planowany przez nich udział poszczególnych elementów programowych. Taka formuła ogłoszeń stanowi także wsparcie dla rozwoju lokalnego rynku mediów, co jest dla KRRiT przesłanką o priorytetowym znaczeniu.

Przedstawione powyżej zmiany w podejściu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalania obowiązków koncesyjnych są wyrazem pogłębionej współpracy KRRiT z nadawcami i poszukiwania optymalnych rozwiązań, gwarantujących, z jednej strony poszanowanie prawa, a z drugiej, stwarzających lepsze warunki do rozwoju działalności w zakresie rozpowszechniania programów. Te zmiany, w naszym odczuciu, stanowią też zamknięcie trwającego od 2001 roku okresu sporów sądowych między regulatorem a rynkiem nadawców.

Jednak, jak już to zostało wcześniej podkreślone, wskazane powyżej dążenia KRRiT do zapewnienia lepszych warunków działania na rynku mediów nie oznaczają jednak rezygnacji z egzekwowania przestrzegania prawa, zarówno w zakresie ustawowych zadań i powinności nadawców publicznych, jak i programowych obowiązków koncesyjnych nadawców komercyjnych. Do tych kwestii KRRiT przywiązywała w ubiegłym roku dużą wagę, prowadząc zarówno własny monitoring, jak i egzekwując zobowiązania sprawozdawcze, dotyczące działalności programowej. Ważnym elementem kontroli KRRiT była również kwestia wypełniania przez nadawców powinności prawnych związanych z ochroną małoletnich.

Wyniki monitoringów prowadzonych przez KRRiT wskazują niestety, że nadawcy nierzadko lekceważą prawo. Stąd też Krajowa Rada postanowiła, że w odniesieniu do nadawców już działających, priorytetem jest doprowadzenie do sytuacji, w której nadawcy będą respektowali przyjęte wcześniej przez siebie programowe warunki koncesyjne. Zaczęliśmy więc stosować metodę dialogu z nadawcami oraz stopniowanie używania przez KRRiT ustawowych możliwości ich dyscyplinowania (od upomnienia poprzez wezwanie do zaniechania określonych naruszeń i dopiero decyzja o ukaraniu, a jako środek najsurowszy, wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia koncesji, zakończone wydaniem decyzji).

Wymieniając ważne zdarzenia i decyzje, charakterystyczne dla rynku mediów elektronicznych w 2007 roku nie można pominąć parlamentarnej kampanii wyborczej i obowiązków w tym zakresie realizowanych przez media publiczne z racji ustawowo wskazanych powinności. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła monitoring tej kampanii i przekazała jego pełne wyniki do wiadomości opinii publicznej, a także organów Sejmu RP i Senatu RP. Z tego więc powodu w przekazywanych obecnie dokumentach sprawozdawczych przedstawiliśmy wyłącznie najważniejsze aspekty monitoringu. W tym miejscu pragnę zwrócić uwagę, że we wszystkich monitorowanych cyklach publicystycznych TVP SA, wbrew opiniom nieopartym na obserwacji i pomiarze czasu, wypowiedzi przedstawicieli Platformy Obywatelskiej zajęły najwięcej czasu. Podobna sytuacja wystąpiła we wszystkich monitorowanych cyklach publicystycznych Polskiego Radia SA.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że w czasie dwukrotnych spotkań z przedstawicielami OBWE, to właśnie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła uwagę na luki w polskim prawie powodujące, iż KRRiT ma ograniczone możliwości kontrolne wobec nadawców publicznych, a całkowicie poza tymi działaniami w okresie wyborów pozostają nadawcy komercyjni. Ta grupa nadawców nie ma też żadnych szczególnych obowiązków związanych z prowadzeniem w mediach elektronicznych kampanii wyborczej. Trzeba przy tym zauważyć, że kontroli takiej nie może sprawować ani KRRiT, ani Państwowa Komisja Wyborcza. Zwrócenie przez KRRiT uwagi na te aspekty spowodowało, że obserwatorzy OBWE szerzej zainteresowali się tymi kwestiami w czasie swojego pobytu.

Podobnie jak w roku ubiegłym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w dokumencie sprawozdawczym, zawierającym informację o podstawowych problemach polskiego rynku medialnego przedstawiła konieczne zmiany prawne w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych. Mamy przy tym nadzieję, że nasze sugestie i postulaty, poparte doświadczeniem wynikającym z praktyki oraz kontaktów i konsultacji z podmiotami działającymi na rynku medialnym, zostaną rozważone i wykorzystane w toku obecnie trwających bądź projektowanych prac legislacyjnych. Są to bowiem postulaty wskazujące najczęściej na te braki prawne, które utrudniają nadawcom działanie zgodnie z ustrojowymi zasadami ustawy o radiofonii i telewizji. Przykładem niech będzie art. 18, regulujący tak ważne kwestie, jak ochrona małoletnich, w którym występuje niespójność. Z jednej bowiem strony nadawcy są zobowiązani do oznaczania audycji lub innych przekazów, dozwolonych w czasie ochronnym między godz. 6.00 a 23.00 po uwzględnieniu stopnia szkodliwości danej audycji dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych, zaś z drugiej strony przepis wyklucza bezwarunkowo w czasie między godz. 6.00 a 23.00 wszelkie audycje mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich. Należałoby zatem niezwłocznie wyeliminować tę wieloznaczność, co Krajowa Rada postuluje już nie po raz pierwszy.

Zgodnie ze standardami europejskimi, w tym przede wszystkim stosownie do Zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie niezależności i funkcji organów regulacyjnych dla sektora usług nadawczych, które zostało przyjęte 20 grudnia 2000 roku, podstawowym wymogiem jest konieczność powołania przez państwa członkowskie niezależnych organów regulacyjnych: *zaleca się wyraźnie, by rządy zapewniły skuteczne poszanowanie niezależności organów regulacyjnych, tak, aby mogły być chronione przed wszelkimi formami ingerencji ze strony sił politycznych i interesów gospodarczych*.

W myśl Zalecenia kluczową funkcją niezależnych organów regulacyjnych jest przyznawanie koncesji, a za istotne uprawnienie uznaje się też prawo do nakładania sankcji.

Według standardów europejskich gwarantem niezależności regulatora jest również system jego finansowania, gdyż jak wynika z Zalecenia, finansowanie regulatora powinno być przewidywalne, stabilne, proporcjonalne i ustalone na odpowiednim poziomie, a *organy państwowe nie powinny wykorzystywać swoich uprawnień do podejmowania decyzji finansowych w celu ingerowania w niezależność organów regulacyjnych.* Stąd też odwołując się do powyższych regulacji, przy okazji przedstawiania w ustawowym trybie tegorocznych dokumentów sprawozdawczych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji pragnie podkreślić, iż redukcja budżetu KRRiT na działalność w 2008 roku, dokonana została na niespotykaną dotychczas skalę, która uniemożliwia KRRiT wykonywanie przewidzianych prawem obowiązków i narusza stabilność instytucjonalną organu regulacyjnego.

Na koniec pragniemy raz jeszcze zwrócić uwagę na te zagadnienia, które uznaliśmy za najbardziej konieczne do pilnej zmiany. Znalazły się tam oczywiście także postulaty pod

adresem mediów publicznych, a więc tej części polskiego rynku, o której od kilku miesięcy najczęściej dyskutujemy. Kompleksowe uregulowanie kwestii finansowania oraz modelu prawno-organizacyjnego spółek publicznej radiofonii i telewizji jest zadaniem nieodzownym, które jednak nie może odbywać się w warunkach realizowania doraźnych celów politycznych. Krajowa Rada zwracała niejednokrotnie uwagę, że wypełnianiu misji nadawcy publicznego nie sprzyja uzależnienie – niepokojące zwłaszcza w przypadku telewizji publicznej – od wpływów reklamowych, czego rezultatem jest zauważalna komercjalizacja zawartości programowej. Obecność nadawców publicznych na rynku reklamowym nie może stanowić punktu odniesienia do tworzenia programu. Konieczne jest więc stworzenie precyzyjnych, ustawowych kryteriów, na podstawie których można będzie ocenić, na ile program nadawców publicznych wypełnia zobowiązania misyjne. Musi to się odbyć w ścisłym powiązaniu z mechanizmami finansowania, gwarantującymi możliwość realizacji tych zobowiązań, jak również w zgodzie z wymogami Unii Europejskiej, dotyczącymi jasnego określenia misji nadawców publicznych i przeznaczenia środków publicznych jedynie na ten cel. Nie można też zapominać i pomijać roli oddziałów terenowych telewizji publicznej oraz rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, a zwłaszcza ich kulturotwórczej i integracyjnej funkcji wobec społeczności lokalnych. Dlatego też, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, polityka państwa musi kłaść silny nacisk na ochronę i rozwój regionalnej działalności programowej, jako ważnego elementu pluralistycznej oferty programowej.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jednocześnie z pełnym przekonaniem stwierdza, że ustalenie kompletnej listy problemów wymagających nowelizacji lub uregulowania powinno nastąpić po przeprowadzeniu konsultacji założeń do przyszłej ustawy medialnej. Tylko szeroki udział wszystkich zainteresowanych podmiotów może być gwarancją prawidłowości procesu legislacyjnego. Taki sam wniosek końcowy zastał również sformułowany w deklaracjach przyjętych podczas konferencji zorganizowanej przez Radę Europy oraz Misję OBWE w Skopje w październiku 2007 roku, kiedy stwierdzono, że podczas przeprowadzania zmian, fundamentalne znaczenie dla mediów ma niezależność organu regulacyjnego, a zmiany powinny być wprowadzane tylko po odbyciu szerokich konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami – przedstawicielami branży, istniejącymi regulatorami, grupami konsumenckimi, obywatelami.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji deklaruje swoją gotowość do uczestniczenia we wszystkich pracach, dotyczących przygotowania kompleksowego prawa regulującego wszechstronnie i nowocześnie polski rynek mediów audiowizualnych.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Witold Kołodziejski

I. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO KONSTYTUCYJNY ORGAN REGULACYJNY W DZIEDZINIE MEDIÓW AUDIOWIZUALNYCH

1.1. Zadania i uprawnienia KRRiT jako organu konstytucyjnego. Ustawowe zobowiązania sprawozdawcze KRRiT

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została powołana jako konstytucyjny organ państwa stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji (art. 213 ust. 1 Konstytucji RP).

Krajowa Rada, oprócz powyższych uprawnień, wykonuje także zadania administracyjno-prawne, w szczególności prowadząc postępowania koncesyjne. KRRiT posiada też uprawnienia do wydawania rozporządzeń jako aktów wykonawczych do ustaw, a w sprawach indywidualnych do podejmowania uchwał (art. 213 ust. 2 Konstytucji RP).

Na podstawie art. 12 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada corocznie przedstawia Sejmowi RP, Senatowi RP i Prezydentowi RP sprawozdanie ze swej działalności oraz informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji. Informację taką Krajowa Rada przedstawia również Prezesowi Rady Ministrów. Sejm RP i Senat RP podejmują uchwały o przyjęciu bądź odrzuceniu sprawozdania KRRiT.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w swojej bieżącej działalności kieruje się wskazaniami Sejmu RP i Senatu RP, zawartymi w uchwałach dotyczących rocznego sprawozdania KRRiT. Istotne znaczenie mają również uwagi i zapytania, wyrażane w debatach parlamentarnych, bądź podczas obrad komisji, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele KRRiT.

Dotychczas Sejm RP, z wyjątkiem 2003 roku, zawsze podejmował uchwały o przyjęciu sprawozdania KRRiT. Siedmiokrotnie Sejm RP dołączył do swoich uchwał dodatkowe uwagi i zastrzeżenia, o których jest mowa w art. 12 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Senat RP przyjął sprawozdanie KRRiT dziewięć razy, dołączając do swych uchwał dodatkowe uwagi i zastrzeżenia w 1995 i w 2006 roku.

Uchwały Sejmu RP z 29 czerwca 2007 roku i Senatu RP z 11 lipca 2007 roku, przyjmujące sprawozdanie KRRiT z działalności w 2006 roku nie zawierały dodatkowych wskazań, dotyczących działalności Krajowej Rady w następnym okresie sprawozdawczym, czyli w 2007 roku.

Istotne znaczenie dla KRRiT miała więc dyskusja nad sprawozdaniem oraz uwagi i zapytania posłów, wyrażane w debatach parlamentarnych bądź podczas obrad komisji. Na każde pytanie postawione w debacie nad sprawozdaniem Przewodniczący KRRiT udzielił odpowiedzi bądź bezpośrednio podczas obrad bądź w odrębnej korespondencji przesłanej później do posłów i senatorów zadających pytania. Opinie i uwagi wyrażone pod adresem KRRiT w związku ze sprawozdaniem za poprzedni rok były uwzględniane w działalności Krajowej Rady w 2007 roku.

Sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, będące obecnie przedmiotem obrad jest w kolejności 15 dokumentem przedstawianym w trybie ustawowym od powołania

KRRiT w 1993 roku, jako organu państwa właściwego w dziedzinie mediów elektronicznych i odpowiedzialnego za ustrojowe przemiany w tej sferze.

11 marca 2008 roku, zgodnie z powyższym obowiązkiem Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła uchwały o przedstawieniu wskazanym w ustawie organom państwa sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku wraz z informacją o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w tym czasie.

Dążąc do przedstawienia Sejmowi RP, Senatowi RP, Prezydentowi RP i Prezesowi Rady Ministrów jak najbardziej wyczerpujących informacji o funkcjonowaniu polskiego rynku mediów elektronicznych w 2007 roku, Krajowa Rada, po raz pierwszy w takiej formule, wystosowała do zainteresowanych podmiotów zaproszenie do przedstawienia swoich opinii oraz ocen.

Zebrane w ten sposób opinie i oceny uczestników rynku mediów elektronicznych były pomocne przy sporządzaniu przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji opracowania prezentującego podstawowe problemy radiofonii i telewizji w 2007 roku.

1.2. Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji

Wśród zadań Krajowej Rady, ustawa o radiofonii i telewizji (art. 6 ust. 2 pkt 1) wymienia, jako pierwsze, projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji.

Tak, jak było to podkreślane w poprzednim roku sprawozdawczym, obecnie nadal, w opinii KRRiT, pozostaje jako zadanie niezbędne dokonanie wszechstronnej i kompleksowej analizy oraz aktualizacji strategicznych dokumentów i aktów prawnych normujących funkcjonowanie rynku mediów. Tego zadania nie można wykonać wyłącznie w ramach funkcjonowania jednego organu państwowego, gdyż nie pozwala na to złożoność zagadnień koniecznych do uregulowania, znacznie wykraczająca poza sferę mediów.

Aby w pełni wykonać to zadanie powinna być zagwarantowana możliwość inicjowania wspólnych z organami administracji rządowej, skoordynowanych działań prognostycznych i analitycznych zaś wyniki tych analiz powinny być wykorzystywane w procesie powstawania projektów regulacji prawnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji współpracowała z Prezesem Rady Ministrów w celu realizacji ustawowego obowiązku projektowania kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji, a także ze wszystkimi innymi organami administracji państwowej, których kompetencje obejmują wykonywanie zadań z dziedziny mediów audiowizualnych.

Obszarem możliwego współdziałania KRRiT z Prezesem Rady Ministrów jest obszar praw autorskich i praw pokrewnych. Zarządzeniem nr 83 z 9 listopada 2000 roku Prezes Rady Ministrów, działając na podstawie art. 127^1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powołał Zespół do spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych. Zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia, przewodniczący zespołu może zapraszać do udziału w pracach zespołu inne osoby, w tym Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz przedstawicieli organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskim i prawami pokrewnymi.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie została jednak zaliczona do organów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych celów strategicznych wskazanych w „Strategii działania na rzecz ochrony własności intelektualnej w Polsce".

Wobec powyższego, działania KRRiT w tej dziedzinie mają charakter akcesoryjny. Z punktu widzenia ryku mediów, zdaniem KRRiT, jako organu regulacyjnego, należy zwrócić szczególną uwagę na zjawisko piractwa w nowych rodzajach sieci telekomunikacyjnych, w których mogą pojawić się elementy programowe. W tym zakresie, w obecnym stanie prawnym, KRRiT ma ograniczoną możliwość regulacji. W konsekwencji konieczne są działania prawne w kierunku nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została wpisana do realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na podstawie Zarządzenia Nr 27 Prezesa Rady Ministrów, 16 marca 2007 roku, powołano grupę roboczą Zespołu Monitorującego Realizację Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. KRRiT uczestniczy również w pracach tej grupy.

KRRiT podziela pogląd wyrażony w założeniach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, iż potrzeba ograniczenia przemocy w rodzinie wymaga działań kompleksowych oraz długofalowych. Obok działań doraźnych znaczenie zasadnicze dla przyszłości ma tu wychowanie młodego pokolenia w duchu potępienia i odrzucenia przemocy w każdym aspekcie, w pierwszym rzędzie w rodzinie jako w podstawowym naturalnym środowisku wychowawczym. Współczesne media elektroniczne, a szczególnie telewizja, są jednym ze środków przenoszących wzorce przemocy do środowiska młodzieży, do naszych domów i szkół.

Założenia Programu były i są już w części wykonywane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji poprzez realizację ustawowego obowiązku określonego w art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji. Na podstawie delegacji z art. 18 ust. 6 ustawy o radiofonii i telewizji 23 czerwca 2005 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała rozporządzenie w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi. Nadawca ma obowiązek dokonywania oceny wszystkich audycji lub innych przekazów kwalifikowanych do emisji z punktu widzenia ich potencjalnego wpływu na małoletnich widzów. Nadawanie audycji lub innych przekazów w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc jest całkowicie zabronione. Audycje lub inne przekazy zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na rozwój małoletniego, w tym również sceny przemocy mogą być nadawane wyłącznie w godzinach od 23.00 do 6.00. Wszystkie audycje lub inne przekazy muszą być kwalifikowane z punktu widzenia ich potencjalnego wpływu na małoletnich w danej kategorii wiekowej i zaopatrzone w odpowiadający danej grupie wiekowej symbol graficzny. Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wprowadziło 4 kategorie wiekowe i odpowiadające im oznaczenia informacyjne w formie znaków graficznych widocznych na ekranie w czasie całej emisji. Oznaczenia określają dolną granicę kategorii wiekowej, dla której dany przekaz jest odpowiedni. W przypadku naruszania przez nadawcę art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia, Przewodniczący KRRiT może wezwać nadawcę do zaniechania bezprawnych działań lub też wydać decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną.

„Zachęcanie mediów do rezygnacji z programów dla dzieci, w których zawarta jest przemoc" - tak jak formułuje to Program - może być w praktyce realizowane przez KRRiT w sposób ograniczony. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie ma bowiem żadnych

ustawowych upoważnień ani praktycznych instrumentów do wpływania na nadawców w zakresie ich przyszłej strategii programowej. Nadawcy realizują programy samodzielnie i wyłącznie oni odpowiadają za ich treść. Kompetencje KRRiT są tu ściśle ograniczone do kontroli programów już wyemitowanych, a więc KRRiT zawsze jako organ państwowy działa w tych kwestiach wobec nadawców ex post, po nadaniu określonej audycji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji włącza się w realizację Programu w sposób adekwatny do jej ustawowych kompetencji. Działania KRRiT ograniczają się w tym przypadku, do reagowania w sytuacjach, kiedy audycja została już wyemitowana, nie ma możliwości podejmowania działań zapobiegawczych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podtrzymuje swoją opinię o konieczności wykorzystywania w dalszych pracach analitycznych i regulacyjnych istniejących opracowań KRRiT takich, jak w szczególności „Strategia polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych na lata 2005 –2020", która pozostaje jedynym kompleksowym opracowaniem, dotyczącym problemów rynku medialnego, i która daje propozycje ich rozwiązania. Trzeba też podkreślić, że są to propozycje przyjęte po przeprowadzeniu procesu konsultacji z podmiotami, działającymi na rynku medialnym w Polsce.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przygotowała i przyjęła następujące opracowania analityczne z zakresu problematyki sektora mediów elektronicznych, stanowiące punkt wyjścia do projektowania tego typu założeń, jak wskazane powyżej:

- Problem stosowania pomocy publicznej w kontekście działalności nadawców publicznych;
- Zintegrowane ciała regulacyjne do spraw komunikacji elektronicznej;
- Telewizja mobilna: stan obecny i wyzwania na przyszłość;
- Nowe podejście regulacyjne do usług audiowizualnych w prawie wspólnotowym w świetle zmian wprowadzonych dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych;
- Aktywność europejskich mediów publicznych w obszarze nowych usług medialnych;
- System poboru opłat abonamentowych w wybranych państwach europejskich.

Powyższe opracowania dostępne są na stronach internetowych KRRiT pod adresem http://www.krrit.gov.pl/dokumenty/dm/dm.htm

W zakresie realizacji zadań związanych z cyfryzacją naziemnego przekazu telewizyjnego w Polsce opracowaniem stanowiącym punkt wyjścia do projektowania dalszych założeń, pozostawała analiza przygotowana przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, wraz z uzupełnieniem, powstałym po zmianie przepisów i przeniesieniem dotychczasowych uprawnień do organów administracji rządowej.

1.3. Udział KRRiT w przygotowywaniu nowych regulacji prawnych – wyzwania związane z implementacją dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych – AMSD

Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych z dnia 11 grudnia 2007 roku weszła w życie 19 grudnia 2007 roku. Dokument ten wprowadza szereg istotnych zmian względem tzw. dyrektywy o telewizji bez granic biorąc pod uwagę rozwój technologiczny oraz zjawisko tzw. konwergencji. Główną zaproponowaną zmianą jest rozszerzenie zakresu przedmiotowego dyrektywy o tzw. nowe usługi audiowizualne zarówno linearne (np. *webcasting* czy IPTV) jak i nielinearne (np. wideo na żądanie). Centralnym pojęciem nowej dyrektywy staje się tym samym wprowadzona definicja „audiowizualnej usługi medialnej".

Rozszerzenie zakresu przedmiotowego skutkuje objęciem nowych usług audiowizualnych obowiązkami regulacyjnymi takimi jak tzw. kwoty europejskie czy ochrona małoletnich. Zakres przedmiotowy dyrektywy nie obejmuje natomiast działalności zasadniczo niekomercyjnej i niestanowiącej konkurencji dla rozpowszechniania telewizyjnego jak np. prywatne witryny internetowe oraz usługi polegające na dostarczaniu lub dystrybucji treści audiowizualnej wytworzonej przez prywatnych użytkowników w celu jej udostępnienia lub wymiany w ramach grup zainteresowań.

Dyrektywa wprowadza kluczowy podział audiowizualnych usług medialnych na linearne i na żądanie (nielinearne) nakładając na nich zróżnicowane obowiązki tzw. model stopniowalnej regulacji. Zróżnicowanie wymagań dla obu grup usług uzależnione jest od ich wpływu na kształtowanie opinii publicznej.

Kolejną istotną zmianą wprowadzoną w znowelizowanej dyrektywie jest liberalizacja reguł w zakresie reklamy telewizyjnej oraz możliwość dopuszczenia stosowania lokowania produktu. W przypadku obowiązków ilościowych w zakresie reklamy telewizyjnej należy podkreślić, iż nowa dyrektywa znosi dzienny limit reklamy oraz limit dwudziestu minut pomiędzy kolejnymi przerwami reklamowymi. W przypadku regulacji lokowania produktu dyrektywa pozostawia państwom członkowskim wybór co do zezwolenia na stosowanie lokowania produktu, pod określonymi warunkami.

Ponadto nowa dyrektywa rozszerza zasady określania jurysdykcji na wszystkie audiowizualne usługi medialne, wprowadza przepisy mające przeciwdziałać tzw. delokalizacji nadawców, reguły dotyczące krótkich relacji oraz akcentuje rolę niezależnych ciał regulacyjnych w stosowaniu dyrektywy.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji czynnie uczestniczyła w pracach nad nową dyrektywą Parlamentu i Rady, która w sposób nowatorski reguluje wiele zagadnień z dziedziny mediów, nadążając za dokonującymi się zmianami technologicznymi i oczekiwaniami odbiorców.

Z tego względu prawidłowa implementacja zmian, która ma nastąpić do końca 2009 roku wymagać będzie znacząco różnego od dotychczas przyjętego podejścia do kwestii wyboru i stosowania metod regulacyjnych. Implementacja tej dyrektywy będzie stanowić niezmiernie ważne wyzwanie dla organów regulacyjnych w Polsce.

Przygotowując się do realizacji nowych zadań, KRRiT zorganizowała konferencję poświęconą tym niezwykle istotnym zagadnieniom.

Konferencja KRRiT – Wyzwania związane z implementacją dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych

25 października 2007 roku KRRiT zorganizowała międzynarodową konferencję poświęconą nowelizowanej dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych. Pierwsza część konferencji miała charakter informacyjny i była poświęcona zasadniczym zmianom jakie wprowadza dyrektywa nowelizująca. Druga część poświęcona została natomiast wyzwaniom, przed jakimi stoją państwa członkowskie w związku z obowiązkiem implementacji postanowień dyrektywy w ciągu dwudziestu czterech miesięcy od momentu wejścia w życie tego dokumentu wspólnotowego.

Jako pierwszy wystąpił przedstawiciel Komisji Europejskiej, który przedstawił publiczności główne zmiany wprowadzone przez nową dyrektywę. Wśród wielu omówionych kwestii wymienił on rozszerzenie zakresu przedmiotowego dyrektywy, zmianę kryteriów jurysdykcyjnych, liberalizację ilościowych wymogów reklamowych czy regulację lokowania produktu. Kolejne wystąpienie poświęcone było roli niezależnych ciał regulacyjnych w kontekście nowej dyrektywy, a jego autorem był przedstawiciel brytyjskiego regulatora OFCOM. W swoim wystąpieniu wskazał on na istotne zadania, jakie mają do wykonania ciała regulacyjne, również w kontekście implementacji nowej dyrektywy.

Drugą część konferencji rozpoczęła dyskusja panelowa zatytułowana „Wyzwania związane z implementacją postanowień znowelizowanej dyrektywy. Pomiędzy regulacją a samoregulacją". W tym kontekście poruszano takie kwestie jak rozszerzenie wymogów kwot produkcji europejskiej na dostawców usług na żądanie, uregulowanie lokowania produktu czy kwestię tzw. delokalizacji. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele następujących instytucji: francuskiej Dyrekcji ds. Rozwoju Mediów (DDM), niemieckiego Urzędu Federalnego ds. Kultury i Mediów oraz z brytyjskiego regulatora rynku mediów elektronicznych OFCOM.

Druga z dyskusji panelowych „Implementacja znowelizowanej dyrektywy w Polsce – początek debaty" została poświęcona problemom przed jakimi staną polskie media, regulator rynku oraz administracja rządowa w związku z obowiązkiem implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. W dyskusji uczestniczyli przedstawiciele Onet.pl SA, Związku Stowarzyszeń Rada Reklamy, Federacji Konsumentów oraz TVP SA i KRRiT.

Konferencja została podsumowana przez przedstawiciela Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który wskazał na najistotniejsze zmiany prawne jakie muszą zostać poczynione aby transponować dyrektywę do polskiego porządku prawnego.

Zapis konferencji dostępny jest na stronach internetowych KRRiT pod adresem http://www.krrit.gov.pl

1.4. Wyzwania o charakterze technologicznym – udział KRRiT w Międzyresortowym Zespole do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiając ubiegłoroczne sprawozdanie, bardzo zdecydowanie akcentowała, że dotychczasowa praktyka regulacyjna wskazuje na pogłębiający się anachronizm obowiązujących ram prawnych dotyczących rynku mediów elektronicznych, przede wszystkim w obliczu zachodzących na nim dynamicznych i radykalnych zmian technologicznych. Zmienia się bowiem nie tylko sposób dostarczania zawartości audiowizualnej, ale również zmienia się korzystanie z niej, a coraz wyraźniejszy staje się nacisk na personalizację tych usług.

W świetle powyższego, szczególnej wagi nabiera m.in. potrzeba wypracowania kompleksowej strategii cyfryzacji polskiego rynku mediów elektronicznych, jako jednej z głównych dźwigni rozwoju i postępu gospodarczego, a jednocześnie awansu cywilizacyjnego, umożliwiającego dostęp możliwie najszerszej grupy odbiorców do zdobyczy i usług społeczeństwa informacyjnego.

Strategia wprowadzania cyfrowej radiofonii i telewizji w Polsce powinna uwzględniać perspektywę programową, rynkową i regulacyjną. Cyfryzacja telewizji, a zwłaszcza cyfryzacja telewizji naziemnej, to największe wyzwanie dla państwa od czasu stworzenia demokratycznego rynku medialnego, m.in. poprzez powołanie mediów publicznych i umożliwienie działania nadawcom prywatnym.

Z tych względów uprawnioną wydaje się teza, że cyfryzacja to niemal nowe tworzenie rynku. Przejście na cyfrowy system nadawania w naziemnej telewizji stanowi radykalną zmianę o charakterze nie tylko technologicznym, ale i społecznym, gospodarczym, cywilizacyjnym.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiając 12 lipca 2006 roku swoje stanowisko w tej kwestii, podkreślała wówczas przede wszystkim konieczność całościowego i systemowego podejścia do procesu cyfryzacji.

Niestety, podobnie jak w roku poprzednim, nie możemy z zadowoleniem ocenić postępu prac odpowiedzialnego za cyfryzację rządowego zespołu, który działa na mocy zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, i którego pracami kierują upoważnieni przez premiera przedstawiciele administracji rządowej.

W pracach międzyresortowego zespołu rządowego KRRiT uczestniczyła aktywnie i na wszystkich etapach, szczególnie w procesie konsultacji podczas opracowywania projektu *„Planu wdrażania naziemnej telewizji cyfrowej w standardzie DVB-T”*.

Projekt był przygotowywany przez Ministerstwo Transportu. Załącznikiem do projektu planu były założenia do ustawy, która miała regulować kwestie wdrażania telewizji cyfrowej w Polsce, a w szczególności miała dotyczyć sposobu wyboru operatora i zawartości pierwszego multipleksu o zasięgu ogólnokrajowym. Celem projektu ustawy było stworzenie regulacji, zapewniającej obywatelom ciągłość dostępu do przekazu telewizyjnego w okresie przejściowym wdrażania telewizji cyfrowej na całym obszarze kraju tj. zapewnienie, aby w okresie tym nie nastąpiło ograniczenie możliwości odbioru programów telewizyjnych.

W trakcie prac, KRRiT zwracała w szczególności uwagę na te uwarunkowania, jako na składowe elementy interesu publicznego, będącego wartością konstytucyjnie chronioną, należącą do sfery zadań KRRiT.

Taka ustawa miała mieć charakter *lex specialis* w stosunku do ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o radiofonii i telewizji, co umożliwiłoby z mocy prawa dokonanie odpowiednich zmian w koncesjach nadawców telewizyjnych, a przede wszystkim pozwoliłoby na wyłączenie nadawania analogowego.

Prowadzone w 2007 roku prace nie zostały zakończone przyjęciem ani ostatecznej wersji *„Planu wdrażania naziemnej telewizji cyfrowej w standardzie DVB-T”*, ani też opracowaniem projektu ustawy, co uzasadnia naszą wyżej wskazaną niezadowalającą ocenę postępu prowadzonych prac. Trzeba też zwrócić uwagę, że dopiero w lutym 2008 roku, po kilkumiesięcznym okresie przerwania wszelkich uzgodnień, prace zespołu rządowego zostały wznowione, praktycznie od tego samego etapu, na którym niegdyś je zaniechano.

1.5. Realizacja ustawowych delegacji do wydawania aktów wykonawczych przez KRRiT

Działalność prawotwórcza KRRiT realizowana jest w oparciu o normę konstytucyjną, zawartą w art. 213 ust. 2 i przede wszystkim polega na wydawaniu rozporządzeń, na podstawie ustawowych upoważnień.

W sprawach indywidualnych KRRiT podejmuje uchwały. Kompetencja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podejmowania w zakresie przewidzianym ustawą rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów ma charakter administracyjny. Takie rozstrzygnięcia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji podlegają kontroli sądowej.

Zadania w zakresie tworzenia i stosowania prawa Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji realizuje w następujących formach:

- udział w opracowywaniu projektów ustaw - Krajowa Rada nie posiada samodzielnego prawa inicjatywy ustawodawczej;
- opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji, jako realizacja zadania ustawowego;
- wydawanie aktów wykonawczych na podstawie upoważnień ustawowych;
- kształtowanie praktyki stosowania prawa z uwzględnieniem orzecznictwa sądów;
- przyjmowanie stanowisk regulacyjnych, mających wpływ na stosowanie prawa, w których wyrażone są opinie KRRiT co do zjawisk i problemów zachodzących na rynku audiowizualnym (np. stanowisko KRRiT z 29 stycznia 2007 roku w sprawie archiwalnych zbiorów programowych byłej Państwowej Jednostki Organizacyjnej „Polskie Radio i Telewizja” będących przedmiotem użyczenia na rzecz TVP SA).

Realizując ustawowe upoważnienia KRRiT w 2007 roku wydała 6 niżej wymienionych rozporządzeń:

1. *Rozporządzenie z 4 stycznia 2007 roku w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych*

Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji, a publikacja nastąpiła w Dz. U. z 12 stycznia 2007 roku, Nr 5, poz. 41.

2. *Rozporządzenie z 17 maja 2007 roku w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2008 roku*

Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 3 ust. 5 i 6 ustawy z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych, a publikacja nastąpiła w Dz. U. z 11 czerwca 2007 roku, Nr 102, poz. 709.

3. *Rozporządzenie z 20 czerwca 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych*

Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, a publikacja nastąpiła w Dz. U. z 11 lipca 2007 roku, Nr 124, poz. 870. Na podstawie tego rozporządzenia dokonano zmiany sposobu ustalania opłat, poprzez dostosowanie przepisów rozporządzenia do znowelizowanego art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Nowelizacja rozporządzenia dotyczy również uszczegółowienia kwestii wysokości opłaty koncesyjnej w przypadku rozstrzygnięcia postępowania koncesyjnego w drodze przetargu oraz określa metodę liczenia zasięgu ludnościowego, stanowiącego podstawę do naliczenia opłaty koncesyjnej za rozpowszechnianie programu radiowego lub telewizyjnego w sposób rozsiewczy naziemny.

4. *Rozporządzenie z 18 września 2007 roku w sprawie czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych*

Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 182 ust. 4 ustawy z 12 kwietnia 2001 roku Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a opublikowano w Dz. U. z 24 września 2007 roku, Nr 175, poz. 1234.

5. *Rozporządzenie z 18 września 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie przygotowania i rozpowszechniania audycji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu*

Zmiana rozporządzenia polegała na nadaniu nowego brzmienia załącznikom nr 1 i 2 do rozporządzenia, a spowodowana została zmianą niektórych obszarów emitowania programów regionalnych spółki Telewizja Polska SA oraz programów spółek radiofonii regionalnej. Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 182 ust. 3 i art. 216 ust. 5 ustawy z 12 kwietnia 2001 roku Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Rozporządzenie opublikowano w Dz. U. z 24 września 2007 roku, Nr 175, poz. 1233.

6. *Rozporządzenie z 25 września 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych*

Zmiana rozporządzenia dotyczyła podziału czasu emisji audycji wyborczych w Programach 1 i 3 spółki Polskie Radio SA i wynikała z uwzględnienia uwag, zgłoszonych przez Zarząd PR SA. Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 182 ust. 4 ustawy z 12 kwietnia 2001 roku Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a opublikowano w Dz. U. z 27 września 2007 roku, Nr 178, poz. 1265.

1.6. Opiniowanie projektów aktów ustawodawczych dotyczących radiofonii i telewizji

Wśród zadań KRRiT wymienionych w art. 6 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji znajduje się również opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji. KRRiT opiniuje projekty aktów ustawodawczych, przekazane przez organy administracji rządowej, pod względem merytorycznym i legislacyjnym.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opiniowała m.in. następujące projekty aktów ustawodawczych:

- projekt ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne;
- projekt ustawy o ochronie osób i mienia;
- projekt ustawy o równym traktowaniu.

W odniesieniu do projektu ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania, Krajowa Rada przedstawiła Sejmowi RP obszerne stanowisko, w którym z jednej strony wskazała prawne niedociągnięcia proponowanych rozwiązań, a z drugiej uznała, iż idea stworzenia w Polsce jednolitego systemu ostrzegania nabywców o potencjalnej szkodliwości danego produktu medialnego dla określonej grupy wiekowej dzieci i młodzieży jest ze wszech miar godna poparcia. Konieczność interwencji ustawodawcy w tych sprawach, w związku z obecnie funkcjonującym niedoskonałym systemem ochrony najmłodszych potwierdzają również wyniki przeprowadzonych przez KRRiT monitoringów programowych, o czym również szczegółowo powiadomiony został Sejm RP.

1.7. Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady

Wyroki w związku z odwołaniami spółki Telewizja Polsat SA

1) Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z 29 listopada 2007 roku **oddalił odwołanie Telewizji Polsat SA** od decyzji Nr 2/2006 z 22 marca 2006 roku Przewodniczącego KRRiT, na podstawie której na spółkę nałożona została kara w wysokości 500 tysięcy złotych w związku z emisją audycji z cyklu *„Kuba Wojewódzki”* 26 lutego 2006 roku, z udziałem Kazimiery Szczuki. W decyzji podkreślono, że treść audycji naruszyła art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Sąd Okręgowy stwierdził, że parodiowanie sposobu wykonywania modlitwy, zaprezentowane w tej audycji nie znajduje akceptacji w społeczeństwie i mogło naruszyć uczucia religijne odbiorców, co znalazło odzwierciedlenie w otrzymanych skargach. Sąd uwzględnił także fakt, iż wcześniej Przewodniczący KRRiT zwracał pisemnie uwagę

Telewizji Polsat SA na konieczność zaostrzenia kontroli wykonywania obowiązków, zawartych w art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Ponadto Sąd stwierdził, że w audycji nastąpiło naruszenie dóbr osobistych Magdy Buczek. W ocenie Sądu ośmieszenie działalności publicznej Magdy Buczek, do którego doszło podczas trwania audycji, mogło narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do pracy z młodymi ludźmi. Dla Sądu istotne znaczenie miał fakt, iż audycja nie była nadawana na żywo. Zarówno prowadzący audycję, jak i producent powinni byli dołożyć należytej staranności, aby nie dopuścić do naruszenia dóbr osobistych Magdy Buczek.

Po uprawomocnieniu wyrok ten będzie miał wpływ na prowadzenie przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oceny działalności nadawców w zakresie przestrzegania treści art.18 ustawy.

2) Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z 14 czerwca 2007 roku, w sprawie prowadzonej w związku z odwołaniem Telewizji Polsat SA od decyzji Przewodniczącego KRRiT z 29 grudnia 2004 roku nr 13/2004, **oddalił odwołanie spółki**. Decyzja Przewodniczącego KRRiT stwierdzała naruszenie przez nadawcę art. 18 ust. 1, 3, 5 i 7 ustawy o radiofonii i telewizji, polegające na rozpowszechnianiu w dniach 8, 15, 22, 29 października 2004 roku oraz 5 i 11 listopada 2004 roku w godzinach 21.35 - 22.35, tzn. w czasie chronionym audycji pt. „Fear Factor – Nieustraszeni" oraz nakładała karę pieniężną w wysokości 400.000 zł. Sąd Okręgowy uznał, iż osoby pełnoletnie oglądające audycję mogą mieć poczucie niesmaku, a nawet obrzydzenia i strachu, jednakże osoby te z założenia mają ukształtowaną osobowość i w sposób właściwy potrafią dokonać oceny faktów i zachowań ludzkich. Inną miarę należy mieć dla małoletnich, których osobowość dopiero się kształtuje, stąd też ustawa o radiofonii i telewizji przewiduje, iż audycje mogące mieć taki negatywny wpływ mogą być pokazywane w godz. 23.00-6.00. Oznaczenie programu stosownym znaczkiem nie może powodować, iż przez jego umieszczenie nadawca zwalnia się od odpowiedzialności, w sytuacji gdy został naruszony czas nadawania danej audycji. Sąd opierając się na opinii biegłego psychologa uznał, że wymienione audycje mogły mieć negatywny wpływ na rozwój psychiczny małoletnich poprzez wzbudzanie negatywnych emocji: strachu, lęku, odrazy, kształtowanie negatywnych postaw rywalizacji za wszelką cenę. Audycja nie promowała postaw prospołecznych, nie wzbudzała pozytywnych uczuć. Istotny był również element nagrody, jako cel wszystkich działań uczestników audycji. Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego psychologa, że nawet jednokrotne obejrzenie audycji, w której przekazane zostają negatywne treści może pozostawić negatywny ślad pamięciowy, mający wpływ na rozwój psychiczny włodego widza. Sąd Okręgowy uznał argumentację biegłego, że wystarczającym jest stwierdzenie, iż istnieje prawdopodobieństwo zagrożenia małoletnich, aby wskazać przekroczenie normy art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji. Wyrok, po uprawo-mocnieniu się, będzie miał wpływ na ocenę treści audycji wyemitowanych przez nadawców w ramach kontroli ich zgodności z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji.

Wyrok w sprawie ze skargi spółki Telewizja Lubań-Bolesławiec Sp. z o. o.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 4 grudnia 2007 roku, w sprawie prowadzonej ze skargi Telewizja Lubań – Bolesławiec Sp. z o. o. na decyzję nr DK-203/2007 Przewodniczącego KRRiT, **oddalił skargę** przypominając, iż ogłoszenie Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych nie należy do kategorii aktów i czynności, o których mowa w art. 3 § 2

ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a zatem nie należy ono do kognicji sądu administracyjnego. Rozstrzygające znaczenie ma tu treść decyzji wydanej w postępowaniu koncesyjnym, a nie treść ogłoszenia. W tej sprawie strona skarżąca nie mogła powoływać się na ogłoszenie, by na tej podstawie wskazywać na możliwość zestawiania swojego programu z programem emitowanym przez spółkę TVN SA. Sąd podkreślił bowiem, iż koncesja udzielona 24 października 2005 roku spółce Telewizja Lubań-Bolesławiec Sp. z o.o. dopuszczała zestawianie programu tej spółki, ale był to program Radio TOK FM. W ocenie Sądu zmiana w zakresie programowym, z radiowego TOK FM na telewizyjny TVN, w trybie art. 155 Kodeksu Postępowania Administracyjnego ma charakter uznaniowy. W tej sprawie organ prawidłowo określił granice uznania, a także wskazał kryteria rozstrzygnięcia, które właściwie zastosował w treści podjętych decyzji. WSA stwierdził, iż powyższa zmiana w trybie art. 155 kpa prowadziłaby do omijania prawa i wejścia na rynek nadawców, którzy nie brali udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji. W takiej sytuacji, w ocenie Sądu, postępowanie koncesyjne miałoby wyłącznie charakter formalny, a rola organu koncesyjnego zostałaby sprowadzona do funkcji rejestracji zmian. Jest to sprzeczne z postanowieniami ustawy o radiofonii i telewizji, a w szczególności z art. 6 ust. 1 tej ustawy, nakładającym na KRRiT obowiązki w zakresie ochrony wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności nadawców i interesów odbiorców oraz zapewnienia otwartego i pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji. Sąd podkreślił, iż obowiązki te wywodzą się z art. 213 ust. 1 Konstytucji RP. W ocenie Sądu za wnioskowaną zmianą nie przemawiały również względy społeczne, a w interesie tamtejszej społeczności leżało utrzymanie lokalnego charakteru Telewizji Lubań – Bolesławiec, nawet jeżeli znaczną część programu (wizji) zajmują plansze, ogłoszenia itp. materiały o znaczeniu lokalnym, zestawione z programem radiowym TOK FM. Proponowaną alternatywą było, w ocenie Sądu, „rozpłynięcie się" programu lokalnego w ramach znacznie bardziej atrakcyjnego i działającego w szerszej skali programu TVN.

Po uprawomocnieniu wyrok ten będzie miał wpływ na rozstrzygnięcia KRRiT w innych sprawach, dotyczących podobnych zagadnień, jak również będzie stanowił istotny argument dla uzasadniania polityki KRRiT w zakresie ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych.

Wyrok w sprawie ze skargi spółki RMF Sp. z o. o.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 1 czerwca 2007 roku, w sprawie prowadzonej ze skargi spółki Radio Muzyka Fakty (w związku z przekazaniem przez NSA w wyroku z 12 października 2006 roku części sprawy do ponownego rozpoznania), **uwzględniając skargę** stwierdził, że z dokumentów kierowanych do spółki RMF, jak również z protokołów posiedzeń KRRiT, nie wynika stanowisko KRRiT co do przyjętego kierunku polityki KRRiT w zakresie rozszczepień programu. Odpowiedzi o odmiennym traktowaniu nadawców, zdaniem Sądu, nie należało szukać w tym, że spółka RMF jest stacją ogólnopolską, natomiast stacje diecezjalne takiego charakteru nie mają. W ocenie Sądu polityka organu w tym zakresie powinna być spójna i jednoznaczna dla wszystkich uczestników rynku. Jeżeli organ chce dokonać zróżnicowania nadawców to winien swoje stanowisko szczegółowo umotywować tak, aby było ono zrozumiałe dla wszystkich nadawców. Sąd podkreślił też, iż organ nie wskazał podstawy prawnej odmowy udzielenia zgody na rozszczepienie programu, a ponadto nawiązując do wcześniejszego orzecznictwa, zwrócił uwagę na brak podstaw do stosowania tzw. zapisów właścicielskich.

Od wskazanego powyżej wyroku skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego wniósł Przewodniczący KRRiT. Skargą kasacyjną nie zostało jednak objęte rozstrzygnięcie Sądu w zakresie zapisów właścicielskich.

Mając na uwadze wyraźne i jednoznaczne orzecznictwo w zakresie tzw. zapisów właścicielskich Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odstąpiła od ich stosowania, przyjmując stanowisko w tej sprawie z 12 czerwca 2007 roku.

Prawomocne zakończenie postępowania w tej sprawie, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej Przewodniczącego KRRiT, pozwoli na określenie praktyki koncesyjnej w tym zakresie.

1.8. Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy do zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji należy sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności nadawców, z uwzględnieniem w szczególności zasady wyrażonej w art. 13, iż nadawcy kształtują program samodzielnie w zakresie swoich zadań i ponoszą odpowiedzialność za jego treść.

Kontrola działalności nadawców w dziedzinie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych sprawowana jest w szczególności z uwzględnieniem:

- kryteriów programowych;
- prawnych warunków prowadzenia działalności w zakresie reklamy i sponsoringu;
- stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji sukcesywnie - aczkolwiek trzeba to też zauważyć, że adekwatnie do swych możliwości, zarówno kadrowych, jak i finansowych, o czym informowano również w latach poprzednich - wykonuje swoje obowiązki, związane z kontrolą działalności nadawców.

Działania KRRiT, dotyczące stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych realizowane są w dwóch podstawowych płaszczyznach:

- podmioty ubiegające się o koncesję na rozpowszechnianie programu drogą rozsiewczą naziemną są zobowiązane przedstawić KRRiT stopień realizacji zobowiązań z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych, w szczególności muszą wykazać się zawarciem stosownych umów licencyjnych z właściwymi organizacjami zbiorowego zarządzania tymi prawami. Podmioty ubiegające się o koncesję na bezprzewodowe rozprowadzanie programów, które nie wymaga rezerwacji częstotliwości, zobowiązane są przedstawić w postępowaniu koncesyjnym dokumenty wskazujące, iż rozprowadzanie programu nie będzie naruszać praw nadawcy programu. Odpowiednie regulacje prawne w tym zakresie zawiera rozporządzenie KRRiT z 4 stycznia 2007 roku w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych;
- w trakcie wykonywania koncesji nadawcy są zobowiązani do przedstawiania KRRiT aktualnego stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i pokrewnych, a także wyjaśniania ewentualnych zarzutów nieprzestrzegania prawa, kierowanych przez twórców, czy przez organizacje zbiorowego zarządzania. KRRiT nie

ingeruje jednak w spory cywilnoprawne pomiędzy nadawcami a organizacjami zbiorowego zarządzania, w szczególności w spory o wysokość należnych tantiem. KRRiT wymaga natomiast i poprzez swe działania stara się doprowadzić do pożądanego i zakreślonego prawem stanu, czyli sytuacji, w której nadawcy będą należycie regulowali swoje zobowiązania wobec twórców i wszystkich innych uprawnionych.

Działania KRRiT, dotyczące stanu realizacji zobowiązań o charakterze programowym, czy dotyczące reklamy i sponsoringu, prowadzone są przede wszystkim w oparciu o niżej wymienione podstawowe rodzaje monitoringu:

- kompleksowy, którego celem jest charakterystyka całości programu;
- problemowy, czyli koncentrujący się na analizie zagadnień szczegółowych;
- interwencyjny, którego podstawą są skargi i zażalenia wpływające do KRRiT.

Wyniki działalności KRRiT w zakresie kontroli nadawców od strony programowej, reklamowej i sponsorskiej zostały omówione w rozdziałach 3 i 4 „Sprawozdania", natomiast opis działalności programowej nadawców znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Decyzje Przewodniczącego KRRiT wydawane na podstawie przepisów o odpowiedzialności prawnej nadawców

Ustawa o radiofonii i telewizji w art. 10 ust. 2 - 4 zawiera regulacje umożliwiające Przewodniczącemu KRRiT prowadzenie działalności kontrolnej wobec nadawców. Przewodniczący KRRiT może żądać od nadawcy przedstawienia materiałów, dokumentów i udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania nadawcy z przepisami ustawy i warunkami koncesji. Działania te Przewodniczący KRRiT podejmuje z własnej inicjatywy bądź na przykład po uzyskaniu skargi.

Przewodniczący KRRiT może samodzielnie bądź na podstawie uchwały KRRiT, wezwać nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów, jeżeli naruszają one przepisy ustawy, uchwały KRRiT lub warunki koncesji.

Decyzja Przewodniczącego KRRiT, wydana na podstawie powyższych przepisów, może zakończyć się nałożeniem na nadawcę kary pieniężnej, na zasadach określonych w art. 53 ustawy o radiofonii i telewizji.

Przewodniczący KRRiT w oparciu o przepisy regulujące odpowiedzialność prawną wydał w 2007 roku 6 niżej wymienionych decyzji o nałożeniu kar na nadawców:

- decyzja nr 1 z 9 lipca 2007 roku - na spółkę Telewizja Polska SA nałożono karę w wysokości 2000 zł za przekroczenie w programie TVP3 25 maja 2007 roku ustawowego limitu emisji reklam w godzinie nadawania;
- decyzja nr 2 z 16 lipca 2007 roku - na spółkę HOT Radio Przemyśl nałożono karę w wysokości 1000 zł w związku z naruszeniem przez nadawcę przepisów związanych z obowiązkiem archiwizacji programu;

- decyzja nr 3 z 20 sierpnia 2007 roku - na spółkę Telewizja Polsat SA nałożono karę w wysokości 12000 zł w związku z reklamą napojów alkoholowych;
- decyzja nr 4 z 20 sierpnia 2007 roku - na spółkę Radio Elka Głogów nałożono karę w wysokości 1000 zł w związku z naruszeniem przepisów rozporządzenia w sprawie prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych;
- decyzja nr 5 z 8 listopada 2007 roku – w sprawie zmiany decyzji nr 6/2004 z 30 kwietnia 2004 roku w zakresie zmniejszenia do wysokości 5000 zł kary nałożonej na spółkę Radio Zet;
- decyzja nr 6 z 21 grudnia 2007 roku – na spółkę Telewizja Polsat SA nałożono karę w wysokości 32000 zł w związku z reklamą napojów alkoholowych w programie satelitarnym Polsat Sport.

Łącznie za naruszanie ustawy o radiofonii i telewizji i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, w 2007 roku Przewodniczący KRRiT nałożył kary finansowe na sumę 53 tysięcy złotych. Kary te w całości stanowią dochód budżetu państwa.

Najbardziej dotkliwym środkiem, pozostającym w kompetencji KRRiT, jest wszczęcie postępowania o cofnięcie koncesji, po zakończeniu którego Przewodniczący wydaje decyzję o cofnięciu koncesji bądź umorzeniu postępowania w przypadku gdy prawnie określone warunki do cofnięcia koncesji nie zostaną potwierdzone.

W 2007 roku KRRiT przeprowadziła 8 postępowań, z których 7 zakończyło się przyjęciem uchwały KRRiT o cofnięciu koncesji (5 uchwał dotyczy koncesji posiadanych przez spółkę Telewizja ODRA sp. z o.o z siedzibą w Warszawie, 1 uchwała dotyczy programu rozpowszechnianego w sieci tvk oraz 1 uchwała – satelitarnego programu telewizyjnego; w stosunku do ósmego koncesjonariusza KRRiT, po przyjęciu uchwały o cofnięciu koncesji i po wydaniu decyzji w tej sprawie, przyjęła następnie uchwałę uchylającą wskutek rozpoczęcia przez nadawcę działalności zgodnej z warunkami posiadanej koncesji). Ponadto w 2007 roku w stosunku do 6 prowadzonych postępowań KRRiT przyjęła uchwały o umorzeniu postępowania natomiast do zakończenia w bieżącym roku pozostało 6 postępowań.

1.9. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ kolegialny (zmiany w składzie KRRiT, posiedzenia KRRiT, uchwały, stanowiska, nagrody KRRiT)

Zmiany w składzie osobowym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

18 września 2007 roku Prezydent RP odwołał z funkcji członka KRRiT Wojciecha Dziomdziorę, w związku ze złożoną rezygnacją. W tym samym dniu Prezydent RP powołał jako nowego członka KRRiT Piotra Mariana Boronia.

26 września 2007 roku Prezydent RP odwołał z funkcji członka KRRiT Elżbietę Kruk, w związku ze złożoną rezygnacją. Jednocześnie Prezydent RP powołał do składu KRRiT Barbarę Bubulę.

23 października 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jednogłośnie przyjęła uchwałę o wyborze przewodniczącego KRRiT, którym został Witold Kołodziejski.

Uchwały i posiedzenia KRRiT

Podejmując działania związane z realizacją ustawowych zobowiązań, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła w 2007 roku 732 uchwały, które przede wszystkim były związane z prowadzonymi postępowaniami koncesyjnymi, zarówno w związku z rozpatrywaniem wniosków nadawców prywatnych, jak i nadawcy publicznego – TVP SA, będącej koncesjonariuszem na podstawie przyznanego prawa do rozpowszechniania wyspecjalizowanych programów w sposób naziemny satelitarny.

W 2007 roku Krajowa Rada odbyła 43 posiedzenia, wielokrotnie dwudniowe oraz 16 spotkań, przede wszystkim z nadawcami, zarówno publicznymi, jak i koncesjonowanymi, a także z przedstawicielami organizacji, działających na rynku mediów elektronicznych takich, jak w szczególności:

- Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych (omawiano przede wszystkim problemy związane z obecnością polskiej produkcji audiowizualnej w programach nadawców publicznych i koncesjonowanych);
- Polska Izba Nadawców (organizacja ta zrzesza koncesjonowanych nadawców radiowych, którzy przedstawili Krajowej Radzie swoje problemy i postulaty związane z ochroną mediów lokalnych);
- Polskie Stowarzyszenie Nadawców Radiowych (jest to również organizacja zrzeszająca nadawców radiowych, której podstawowym celem jest ochrona rynku lokalnego);
- Zarząd Główny Związku Polskich Autorów i Kompozytorów (omawiano w szczególności problemy związane z prezentacją w polskich mediach polskich utworów muzycznych i ochroną interesów twórców);
- Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (tematem spotkania było omówienie możliwości rozwoju w Polsce telewizji mobilnej);
- Komitet Badań Radiowych (dyskusja dotyczyła zagadnień związanych z przyszłością badań radiowych i badań audytorium prowadzonych w ramach projektu Radio Track);
- Porozumienie Polskie Rozgłośnie Akademickie (członkowie tej organizacji przedstawili Krajowej Radzie swoje postulaty związane m.in. z kwestią zmiany regulacji dotyczących opłat abonamentowych tak, aby mogły w podziale wpływów z tych opłat uczestniczyć radia akademickie);
- Związek Stowarzyszeń - Rada Reklamy (podczas spotkania uzgodniono zasady współpracy ze środowiskiem reklamodawców, w tym m.in. w sprawach skarg i wniosków).

Ze względu na parlamentarną kampanię wyborczą Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła dwa spotkania z przedstawicielami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, podczas których przedstawiła obserwatorom OBWE zadania, jakie wykonuje na podstawie Ordynacji wyborczej oraz ustawy o radiofonii i telewizji.

W ramach współpracy przy realizacji poszczególnych zadań ustawowych odbywały się także spotkania z przedstawicielami administracji państwowej (m.in. przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Infrastruktury, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, czy Przedsiębiorstwa Państwowego Użyteczności Publicznej „Poczta Polska").

W 2007 roku, podobnie jak i w latach poprzednich, odbywały się również cykliczne spotkania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z przedstawicielami nadawców publicznych m.in. w celu omówienia sytuacji ekonomiczno–finansowej spółek mediów publicznych, zasad podziału środków z wpływów abonamentowych, realizacji strategii ekonomicznej i programowej tych spółek.

Utrzymywano również bieżące kontakty z radami programowymi, działającymi w spółkach publicznej radiofonii i telewizji, w tym najczęściej z radami programowymi TVP SA, TVP Polonia i Polskie Radio SA.

Ważne znaczenie dla kierunków pracy Krajowej Rady miały też opinie i uchwały rad programowych, przekazywane do wiadomości KRRiT.

Rady programowe współpracowały m.in. z Krajową Radą przy przygotowywaniu wykonawczych aktów prawnych w związku z parlamentarną kampanią wyborczą (rady programowe przedstawiały stanowiska, dotyczące propozycji ramowego podziału czasu na potrzeby komitetów wyborczych w poszczególnych programach nadawców publicznych).

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła także szereg spotkań z przedstawicielami nadawców radiowych i telewizyjnych, w szczególności w celu wyjaśniania bieżących problemów, związanych z wykonywaniem posiadanych koncesji.

Odbyły się również spotkania z wnioskodawcami uczestniczącymi w niektórych postępowaniach koncesyjnych w związku z inwestycjami podejmowanymi na rynku mediów elektronicznych.

Stanowiska, komunikaty oświadczenia KRRiT

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła 12 stanowisk, komunikatów i oświadczeń, które zawierały wyjaśnienia i opinie w następujących sprawach:

- charakteru prawnego uchwał KRRiT, przyjętych na posiedzeniach i dotyczących udzielenia bądź rozszerzenia koncesji (w stanowisku z 16 stycznia 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyjaśniła, że uchwały KRRiT, dotyczące udzielenia bądź rozszerzenia koncesji są aktami wewnętrznymi i nie rodzą praw i obowiązków wnioskodawców ubiegających się o koncesję. Takie prawa i obowiązki powstają dopiero wskutek decyzji organu koncesyjnego, czyli Przewodniczącego KRRiT, wydanej na podstawie uchwały KRRiT);
- archiwalnych zbiorów programowych byłej Państwowej Jednostki Organizacyjnej „Polskie Radio i Telewizja" będących przedmiotem użyczenia na rzecz TVP SA (w stanowisku z 29 stycznia 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała, że archiwalne zbiory programowe stanowią dobro narodowe i zarówno informacja o nich, jak i dostęp do nich powinny być powszechne. Jednak ze względu na ich znaczenie i wartość historyczną muszą podlegać szczególnej ochronie państwa. Zbiory powinny znajdować się w zarządzie Telewizji Polskiej SA, ale muszą być wypracowane jednolite zasady ich udostępniania);

- umorzenia zaległości w opłatach abonamentowych osobom, którym przysługiwało zwolnienie jednakże utraciły to prawo z powodu nie złożenia właściwego oświadczenia w terminie do dnia 16 grudnia 2005 roku (w stanowisku z 28 marca 2007 roku KRRiT poinformowała, że po otrzymaniu wniosku, z uwagi na charakter przesłanek uprawniających do zwolnienia, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji umorzy w całości zaległości wraz z odsetkami, gdyż przemawiają za tym szczególne względy społeczne);
- powołania prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (w stanowisku z 24 maja 2007 roku KRRiT oświadczyła, iż nie istniał konflikt pomiędzy Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, a Prezesem Rady Ministrów co do naruszenia kompetencji KRRiT przy wyborze pierwszego Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w związku z zastosowaniem procedury, w wyniku której na stanowisko Prezesa UKE powołana została p. Anna Streżyńska, będąca osobą spoza kręgu trzech kandydatów przedstawionych przez KRRiT);
- zapisów właścicielskich (w stanowisku z 12 czerwca 2007 roku KRRiT poinformowała, że odstępuje od stosowania w koncesjach udzielanych spółkom kapitałowym zapisów, wynikających ze stanowiska KRRiT z dnia 1 września 2005 roku w sprawie zapisów właścicielskich);
- informacji prasowych po wizycie w Polsce Ruperta Murdocha (w oświadczeniu z 19 lipca 2007 roku KRRiT wyjaśniła, że fikcją prasową jest łączenie tej wizyty z przygotowywaniem wolnych kanałów dla Telewizji Puls);
- publicznych wypowiedzi członka Zarządu TVP SA p. Roberta Rynkuna–Wernera (w stanowisku z 29 sierpnia 2007 roku KRRiT podkreśliła, że dostrzega konieczność dyskusji nad zmianą modelu publicznej radiofonii i telewizji, a także nad zmianą systemu finansowania mediów publicznych, ale zgłoszone propozycje cechują się wysokim stopniem ogólności, bez dostrzegania szczególnej roli, jaką pełnią media publiczne);
- mechanizmu monitorującego wolność wypowiedzi i mediów w państwach członkowskich Rady Europy w świetle art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (w stanowisku z 4 września 2007 roku KRRiT podkreśliła, że Polska wspiera ideę monitorowania wolności wypowiedzi i mediów w państwach członkowskich Rady Europy, gdyż te wartości stanowią fundament współczesnej demokracji oraz tradycji europejskiej, a potwierdzeniem ich znaczenia jest brzmienie art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz związane z nim orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka);
- prowadzenia kampanii wyborczej w mediach publicznych (w stanowisku z 9 października 2007 roku KRRiT zwróciła się do Zarządu TVP SA o zmianę metodologii liczenia czasu tak, aby możliwe było realne oddzielenie czasu poświęconego na informację o działaniu Prezydenta RP, rządu oraz Marszałków Sejmu i Senatu od wystąpień wyborczych, co miało szczególne znacznie dla wyjaśnienia wątpliwości dotyczących dysproporcji czasowych w programie TVP INFO);
- informacji o inicjatywie Platformy Obywatelskiej, w której zapowiedziano zamiar postawienia byłej Przewodniczącej KRRiT p. Elżbiety Kruk przed Trybunałem Stanu za „sparaliżowanie działania organu konstytucyjnego" (w stanowisku z 10 października 2007 roku wyjaśniony został status prawny KRRiT, jako organu kolegialnego, działającego przez cały czas w pełnym składzie ustawowym i nie mającego przeszkód do podejmowania uchwał w sprawach, w których ustawa o radiofonii i telewizji wyraźnie przyznaje Krajowej Radzie kompetencje do działania);

- wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 2008 roku (w komunikacie z 23 października 2007 roku KRRiT poinformowała, że opłaty za używanie odbiorników rtv nie zmieniły się w stosunku do roku poprzedniego);
- dyskusji nad rolą mediów w Polsce, zniesieniem abonamentu i formami finansowania mediów publicznych (w stanowisku z 6 listopada 2007 roku KRRiT stanowczo sprzeciwiła się próbom likwidacji mediów publicznych poprzez ich prywatyzację i uznała, że istnienie Telewizji Polskiej i Polskiego Radia jest niezbędne dla kształtowania polskiego życia obywatelskiego);
- reklam mogących ranić przekonania religijne odbiorców (w komunikacie z 27 listopada 2007 roku KRRiT zwróciła się do nadawców i reklamodawców z apelem o rozważenie możliwości ograniczenia emisji reklamy napoju energetyzującego Red Bull, co w opinii KRRiT pozwoli uniknąć sytuacji mogących ranić uczucia religijne odbiorców. Stanowisko KRRiT zostało podzielone przez Komisję Etyki, działającą przy Radzie Reklamy).

Nagrody dla twórców przyznane przez KRRiT

Promując wartościowe gatunki i pozycje programowe Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyznała w 2006 roku nagrody dla twórców biorących udział w następujących festiwalach i przeglądach twórczości:

- XXII Międzynarodowym Festiwalu Filmów i Multimediów Niepokalanów 2007. Nagrodę KRRiT otrzymali: Paweł Woldan za reżyserię 28 odcinkowego cyklu o życiu prof. Stefana Świeżawskiego oraz Robert Stachowiak za reportaż „Świadek szczególnego apelu”;
- VII Krajowym Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry – Sopot 2007”. Nagrodę KRRiT otrzymali: Ryszard Bugajski za oryginalny polski tekst dramatyczny w kategorii spektakl telewizyjny za utwór „Śmierć Rotmistrza Pileckiego” i Feliks Netz za scenariusz w kategorii słuchowisko radiowe za spektakl „Pokój z widokiem na wojnę polsko - jaruzelską”;
- XXXII Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Nagrody KRRiT otrzymali: Maciej Wojtyszko za film „Ogród Luizy”, Bodo Kox (pseudonim artystyczny) za film „Nie panikuj”;
- Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Radiowej w Kazimierzu nad Wisłą. Grand Prix - nagrodę przyznawaną corocznie przez Krajową Radę uhonorowano Annę Sekudewicz z Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia Radio Katowice SA za reportaż „Tajemnica czaszki z Katynia”, zaś nagrodę specjalną otrzymała Alicja Grembowicz ze Studia Reportażu i Dokumentu Polskiego Radia SA za reportaż pt. „Zamknięty czas”.
- VIII Festiwalu Dobrego Humoru w Gdańsku. Grand Prix – nagrodę KRRiT przyznano serialowi „Ranczo”, wyprodukowanemu przez Studio A dla Programu 1 TVP SA.

1.10. Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków

W 2007 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 999 wystąpień, podpisanych przez 1970 osób. Osoby zwracające się do KRRiT przekazywały swoje skargi, opinie, zapytania i wnioski pocztą zwykłą oraz – w coraz większym zakresie – pocztą elektroniczną.

Skargi indywidualne, przekazywane bezpośrednio przez zainteresowanych, bądź za pośrednictwem innych urzędów i instytucji stanowiły zdecydowaną większość wszystkich wystąpień, skierowanych do KRRiT w 2007 roku. Było ich łącznie 707. Pozostała korespondencja to wystąpienia przedstawicieli stowarzyszeń, organizacji społecznych, związków zawodowych itp.

W porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym zauważalny jest wyraźny wzrost liczby wystąpień poświęconych problematyce opłat abonamentowych, co zbiegło się w czasie z debatą publiczną na temat zmian w sposobie finansowania publicznej radiofonii i telewizji. Kwestie związane z abonamentem rtv poruszyły w swoich wystąpieniach 164 osoby. Duża część korespondencji poświęcona była problemowi nieskutecznego sposobu pobierania opłat abonamentowych, a także kwestii opłacania abonamentu rtv oraz opłat z tytułu zawarcia umowy z operatorem telewizji kablowej bądź platformy satelitarnej. Sporo zapytań dotyczyło uprawnień do zwolnienia z opłat abonamentowych rtv.

Znaczna część wystąpień (ogółem 63) dotyczyła treści umów i problemów związanych z korzystaniem z oferty operatorów sieci telewizji kablowej (31 skarg) i platform satelitarnych (32 skargi). Korespondenci poruszali także problemy związane z kolejnością wprowadzania programów do sieci kablowej, a więc były to skargi związane ze stosowaniem w praktyce ustawowej zasady must carry, dotyczącej kolejności wprowadzania poszczególnych programów do sieci tvk. Skargi dotyczyły też problemów z podziałem programów na pakiety, oferowane przez operatorów. Przy rozpatrywaniu tego rodzaju skarg Krajowa Rada współpracowała z rzecznikami ochrony praw konsumentów, Urzędem Ochrony Konsumentów i Konkurencji oraz przede wszystkim z działami obsługi klientów, działającymi w imieniu poszczególnych nadawców i operatorów. Trzeba podkreślić, że większość interwencji zakończyła się pomyślnie dla skarżących.

Problematyka związana z technicznymi aspektami odbioru programów pojawiła się w 86 wystąpieniach. Dotyczyły one w szczególności kłopotów z odbiorem Programu II Polskiego Radia SA, spowodowanych decyzją Zarządu PR SA o zamianie częstotliwości pomiędzy Programem I i Programem II.

W 2007 roku pojawiło się też nieco więcej, niż w poprzednich okresach sprawozdawczych, skarg dotyczących problemu kodowania programów telewizji publicznej, nadawanych za pośrednictwem satelity. Autorzy wystąpień podkreślali potrzebę równego i darmowego dostępu do programów Telewizji Polskiej SA.

Pozostałe wystąpienia poruszające techniczne aspekty odbioru programów dotyczyły zakłóceń lub niewystarczającego zasięgu sygnału niektórych stacji. Szczególnym przykładem, niestety nierozwiązanym od lat, pozostaje brak zasięgu dla telewizji publicznej na Żywiecczyźnie, co jest powodem licznych skarg mieszkańców, reprezentowanych przez Stowarzyszenie Media i Administracja dla Podbeskidzia, do wszystkich urzędów w kraju. Zgodnie ze stanowiskiem zarówno Urzędu Komunikacji Elektronicznej, jak i samego

nadawcy TVP SA, ten problem może być wyłącznie rozwiązany w chwili rozpoczęcia emisji w systemie DVB-T (naziemna emisja cyfrowa).

W 2007 roku duża część osób kierujących skargi do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji poruszyła problem emisji reklam, przede wszystkim w programach telewizyjnych. Autorzy wystąpień skarżyli się na zbyt dużą, ich zdaniem, liczbę reklam oraz ich uciążliwość, głównie w kontekście wysokiego natężenia dźwięku podczas emisji bloków reklamowych. Skargi dotyczące emisji reklam skierowało 66 osób.

Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 2007 roku wpłynęło również 13 skarg, związanych z konkursami typu audiotele, organizowanymi przez nadawców telewizyjnych (np. Polsat – „Halo! Kasa!", TVN – „Wykręć numer", TV4 – „Wygraj fortunę", TVP – „Noc zagadek"). Skargi te rozpatrywane były w porozumieniu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który przeprowadzał odrębne postępowanie w sprawie niektórych zapisów w regulaminach konkursów, które zdaniem UOKiK, działały na niekorzyść konsumentów.

Podobnie jak w latach poprzednich, największa grupa skarg dotyczyła oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych, zarówno telewizyjnych, jak i radiowych. W 2007 roku wpłynęły 392 skargi, zawierające różnorodne zastrzeżenia pod adresem treści programu. Wystąpienia kierowane były w odniesieniu do oferty programowej konkretnych nadawców lub zawierały ogólne uwagi i opinie na temat treści programu telewizyjnego i radiowego.

Osobną grupę wystąpień stanowiły skargi związane z prowadzoną w mediach w 2007 roku kampanią wyborczą do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas kampanii wyborczej do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęły 33 wystąpienia, w tym 18 skarg skierowali przedstawiciele ugrupowań politycznych startujących w wyborach (Lewica i Demokraci SLD+SDPL+PD+UP, Liga Polskich Rodzin, Platforma Obywatelska, Polska Partia Pracy, Polskie Stronnictwo Ludowe, Samoobrona RP). Wystąpienia te dotyczyły głównie pomijania w programach TVP SA informacji o działaniach podejmowanych przez poszczególne komitety wyborcze, proporcji czasu wystąpień polityków oraz formuły debat wyborczych.

Skargi otrzymane w okresie kampanii wyborczej zostały szczegółowo przedstawione w odrębnym opracowaniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – „Parlamentarna kampania wyborcza 2007 roku w mediach publicznych". Opracowanie to zostało przekazane do wiadomości organom Sejmu RP i Senatu RP.

Poniższe zestawienie przedstawia podział wystąpień, kierowanych w 2007 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, ze względu na poruszaną problematykę.

Tabela nr 1. Zestawienie liczby wystąpień ze względu na problematykę

TEMATYKA		LICZBA WYSTĄPIEŃ		UDZIAŁ %	
Program	Programy informacyjne	392	46	39,24%	4,60%
	Treści szkodliwe dla dzieci i młodzieży (przemoc, pornografia)		15		1,51%
	Ramówka		30		3,00%
	Pozostałe (ogólne uwagi dotyczące programu)		301		30,13%

Kampania wyborcza	Wystąpienia komitetów wyborczych	33	18	3,30%	1,80%
	Pozostałe wystąpienia		15		1,50%
Abonament	Zwolnienia z opłat, tryb opłacania, projektowane zmiany w finansowaniu mediów publicznych	164		16,42%	
Sprawy techniczne emisji programów	Zakłócenia, niewystarczający zasięg sygnału	86		8,61%	
Reklama	Natężenie dźwięku podczas emisji bloków reklamowych, zbyt duża liczba reklam, treść reklam	66		6,61%	
Sprawy personalne	Polityka kadrowa spółek publicznej radiofonii i telewizji	70		7,01%	
Telewizja kablowa	Pakietyzacja programów, umowy z operatorami tvk	31		3,10%	
Platformy cyfrowe	Umowy z operatorami tvk	32		3,20%	
Konkursy	Konkursy audiotele, problemy z odbiorem nagród	13		1,30%	
Sprawy nienależące do kompetencji KRRiT		78		7,81%	
Inne	Realizacja koncesji, naruszanie dóbr osobistych, ocena działań KRRiT	34		3,40%	

Skargi dotyczące programu stanowiły niemal 40% wszystkich wystąpień, które skierowano w 2007 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Poniższy wykres obrazuje procentowy podział skarg ze względu na ich tematykę.

Wykres nr 1. Podział wystąpień do KRRiT ze względu na problematykę korespondencji

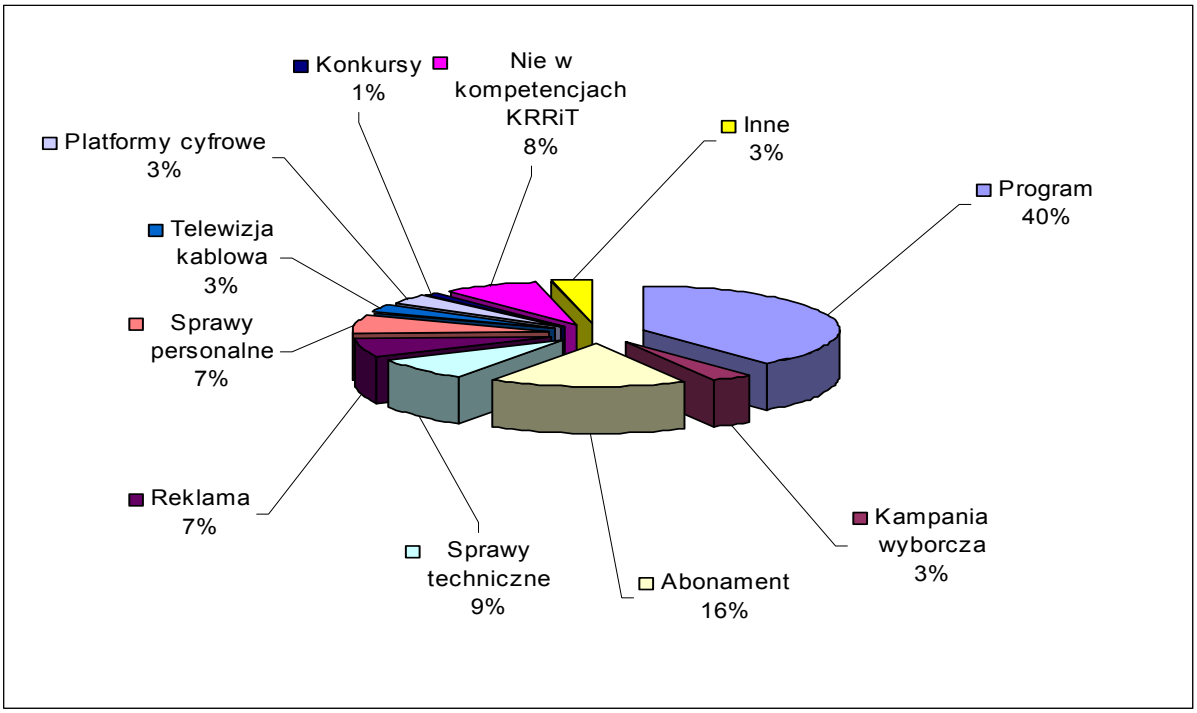

Skargi dotyczące programu

Najliczniejszą grupę wystąpień w sprawie oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych stanowiły ogólne uwagi, opinie i postulaty dotyczące programu. W tej grupie znalazły się też skargi związane z indywidualnymi preferencjami odnośnie audycji muzycznych, filmów, seriali, prezenterów telewizyjnych i radiowych itd.

Jak zawsze od lat, wiele wystąpień poświęconych było treści materiałów emitowanych w audycjach informacyjnych. Zarzucano im nierzetelność, brak obiektywizmu, zdarzały się też skargi w związku z emisją w audycjach informacyjnych zbyt drastycznych zdjęć ilustrujących przekazywane informacje.

O wiele mniej wystąpień niż w latach poprzednich dotyczyło ramowego układu programów, a także treści audycji mogących zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich. Na kwestie związane z tzw. ramówką, głównie w odniesieniu do programu telewizji publicznej, skarżyło się 30 osób. Na zagrożenia, jakie niesie ze sobą emisja treści szkodliwych dla dzieci zwróciło uwagę 15 skarżących.

Wykres nr 2. Podział wystąpień ze względu na szczegółową problematykę dotyczącą programu

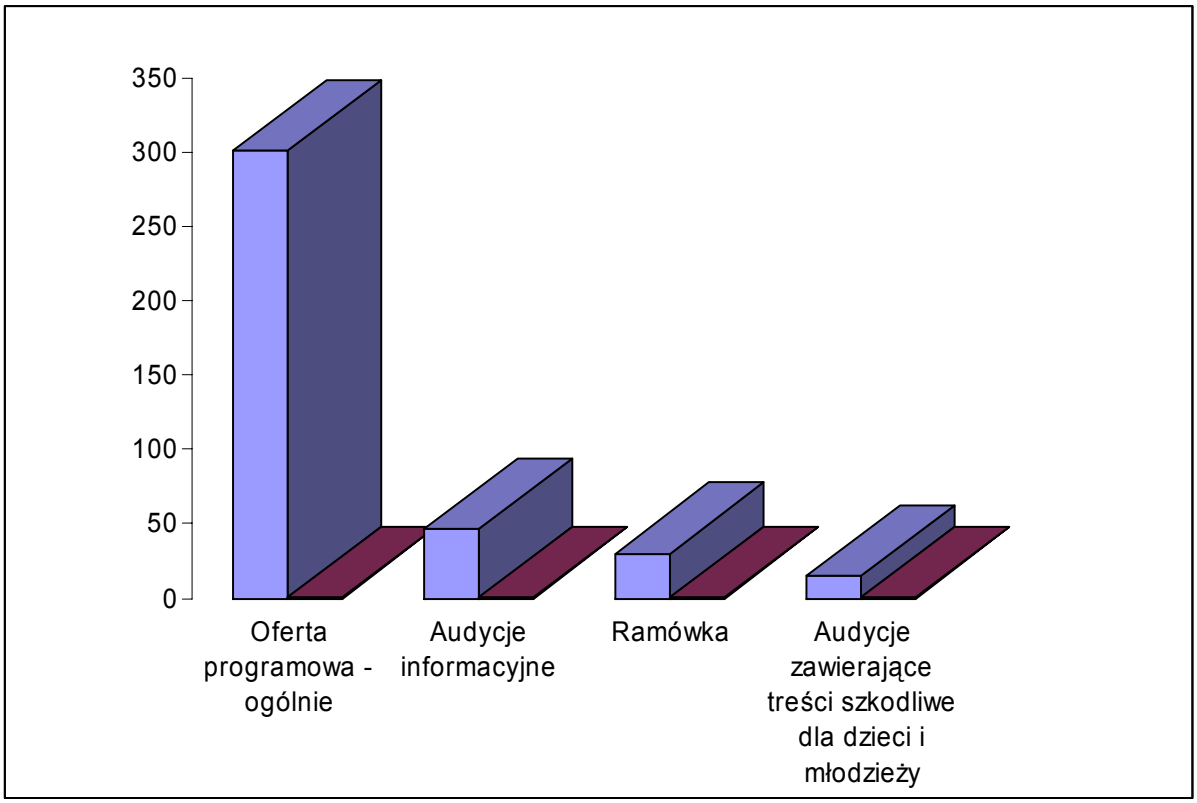

Skargi dotyczące audycji emitowanych przez niektórych nadawców

W 2007 roku najwięcej skarg dotyczyło audycji, wyemitowanych w programach Telewizji Polskiej SA (198) i Polskiego Radia SA (56). W pozostałych wystąpieniach poruszano problemy związane z ofertą programową nadawców koncesjonowanych, głównie ogólnopolskich. Sporadycznie skargi dotyczyły nadawców lokalnych.

W grupie koncesjonowanych nadawców telewizyjnych najwięcej wystąpień dotyczyło Telewizji TVN (28), a dalej w kolejności Telewizji Polsat (19) i Telewizji TVN24 (14).

W porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym daje się zauważyć wyraźna tendencja spadkowa, jeśli chodzi o liczbę skarg na ofertę programową poszczególnych nadawców. Dotyczy to zarówno Telewizji Polskiej SA, jak i nadawców koncesjonowanych.

Tendencja ta rysuje się jeszcze wyraźniej w odniesieniu do nadawców radiowych. O ile liczba skarg dotyczących programów Polskiego Radia SA spadła nieznacznie, o tyle dużo większy spadek odnotowano w tym zakresie w odniesieniu do nadawców radiowych koncesjonowanych. O wiele mniej skarg niż w poprzednim roku sprawozdawczym skierowali radiosłuchacze na audycje emitowane w Radiu TOK FM (5 wystąpień, podczas gdy w 2006 roku wpłynęły 24 wystąpienia). Niewiele wystąpień dotyczyło audycji emitowanych w Radiu ZET (3), Radiu Maryja (2) i Radiu RMF FM (1).

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące liczby skarg na treść programu poszczególnych nadawców.

Tabela nr 2. Zestawienie liczby wystąpień, dotyczących oferty programowej niektórych nadawców telewizyjnych i radiowych

NADAWCY		LICZBA WYSTĄPIEŃ	
Telewizja	TVP	268	198
	TVN		28
	POLSAT		19
	TVN 24		14
	TV4		9
Radio	POLSKIE RADIO	67	56
	RADIO TOK FM		5
	RADIO ZET		3
	RADIO MARYJA		2
	RADIO RMF FM		1

Procentowy podział skarg na program poszczególnych nadawców wygląda następująco:

Wykres nr 3. Podział wystąpień ze względu na nadawców

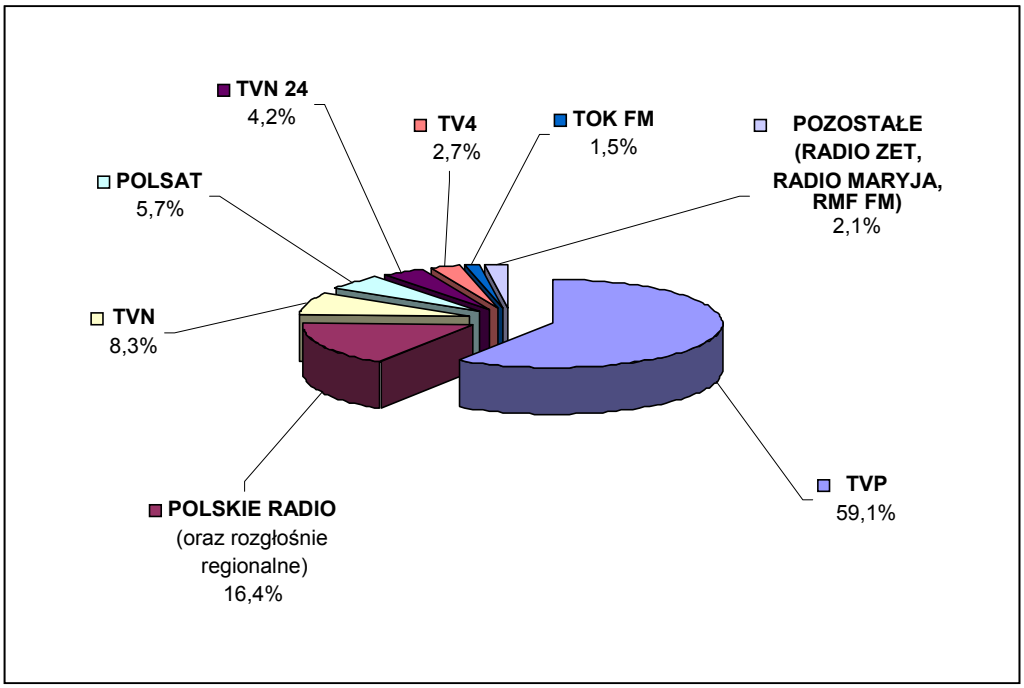

Tematyka przykładowych wystąpień dotyczących programów nadawców publicznych

Telewizja Polska SA

Tematyka skarg kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie programu TVP SA nie zmienia się od lat i dotyczy stale tych samych problemów. Można jedynie zauważyć różnice w proporcjach między poruszanymi zagadnieniami.

Z uwagi na kampanię wyborczą do Sejmu RP i Senatu RP, a także aktywność polityków, rozpoczętą dużo wcześniej niż oficjalna kampania, w 2007 roku w wielu wystąpieniach podnoszono kwestie społeczne i polityczne oraz zarzucano telewizji publicznej nierzetelność i manipulację informacjami. Charakterystyczną cechą tych wystąpień było to, iż skarżący zdradzali sympatię do różnych, najczęściej przeciwstawnych opcji politycznych.

Wiele skarg, chociaż mniej niż w latach ubiegłych, dotyczyło treści konkretnych audycji. Skarżący przede wszystkim zwracali uwagę na kwestie związane z oznakowaniem tych pozycji programowych, które nie powinny być oglądane przez dzieci i młodzież. Podnoszona była kwestia zaniżania grup wiekowych, dla których są przeznaczone audycje emitowane w godzinach popołudniowych i wieczornych, szczególnie po godzinie 20.00 (np. „od lat 12” zamiast „od lat 16” lub „od lat 16” – żółty trójkąt – zamiast „tylko dla dorosłych” – czerwone kółko).

Przykładem takiego wystąpienia jest skarga, dotycząca filmu pt. „Biuro kryminalne. Prawo pięści.” (emisja w TVP 2, 23 marca 2007 roku, godz. 18.00). Audycja była oznakowana, jako dozwolona od lat 12, chociaż zawierała sceny przemocy. Inna skarga związana z niewłaściwym oznakowaniem dotyczyła emisji filmu pt. „Gorycz tropików”, oznakowanego również od lat 12 (TVP 1, 25 czerwca 2007 roku, godz. 20.20 i 21.20). Film zawierał brutalne sceny przemocy i znęcania się nad niewolnikami.

Wystąpienia kierowane w 2007 roku do KRRiT zawierały także zarzuty, dotyczące pojawiania się wulgaryzmów w programie telewizji publicznej emitowanym przed godziną 23.00, w szczególności w nadawanych po godzinie 20.00 polskich filmach fabularnych. Dotyczy to m.in. filmu pt. „Wesele" (emisja w TVP 1, 9 czerwca 2007 roku, o godz. 20.20) czy filmu pt. „Pierwszy milion" (emisja w TVP 2, 26 maja 2007 roku, godz. 21.00).

Wiele osób zwracało się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z propozycjami zmian w układzie ramowym poszczególnych programów Telewizji Polskiej SA. Autorzy wystąpień krytykowali m.in. umieszczanie wartościowych pozycji programowych o zbyt późnej lub zbyt wczesnej porze, przerwanie bezpośredniej transmisji meczu finałowego mistrzostw Europy w siatkówce w związku z nadaniem „Teleexpressu" o stałej godzinie, czy też przesunięcie w czasie transmisji z meczu Cevena Zvezda – Groclin Grodzisk Wielkopolski, rozgrywanego w ramach Pucharu UEFA.

W 2007 roku pojawiło się więcej wystąpień, niż w latach poprzednich, dotyczących oferty programowej telewizji publicznej w kontekście wnoszenia opłat abonamentowych przeznaczonych na finansowanie mediów publicznych. Korespondenci zwracali uwagę na rolę obywateli opłacających abonament we współfinansowaniu działalności programowej TVP SA i podkreślali prawo do wypowiadania postulatów i życzeń odnośnie oferty telewizji publicznej.

Polskie Radio SA

Skargi dotyczące poszczególnych programów Polskiego Radia SA w 2007 roku zawierały przede wszystkim ogólne uwagi na temat oferty muzycznej, układu ramowego programu oraz zachowania prezenterów, prowadzących audycje.

Autorzy wystąpień identyfikowali się z konkretnymi audycjami, zaś stosunkowo niewiele skarg dotyczyło oferty programowej Polskiego Radia jako całości.

Słuchacze Programu I zwracali uwagę na zbyt małą liczbę polskich piosenek. Ich zdaniem Program I odchodzi od swojego tradycyjnego charakteru i zmienia na niekorzyść swoje oblicze. Stali słuchacze, szczególnie osoby w średnim i starszym wieku, wyrażały z tego powodu niezadowolenie.

Do KRRiT wpłynęły także skargi, dotyczące zachowania prezenterów na antenie. Jeden ze słuchaczy zwrócił uwagę na niestosowne wypowiedzi prezenterki Radia BIS, inny natomiast skierował wystąpienie w związku z niedopuszczalnym nazwaniem Warmii i Mazur przez jednego z redaktorów I Programu PR SA - Prusami Wschodnimi (w stosunku do dziennikarza Zarząd Polskiego Radia SA niezwłocznie wyciągnął konsekwencje służbowe).

Wiele wystąpień, podobnie jak w przypadku analogicznych skarg dotyczących audycji w programach Telewizji Polskiej SA, kierowali zwolennicy poszczególnych ugrupowań politycznych biorących udział w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP. Tendencja wzrostowa liczby takich skarg dała się zauważyć właśnie w okresie kampanii wyborczej, prowadzonej w mediach. W listach kierowanych do KRRiT zwracano uwagę na wypowiedzi polityków, czasem zarzucano prowadzącym audycje stronniczość i lansowanie własnych poglądów politycznych. Dotyczyło to w szczególności audycji publicystycznych, emitowanych w Programie I Polskiego Radia SA.

W 2007 roku stosunkowo niewiele wystąpień dotyczyło oferty programowej rozgłośni regionalnych Polskiego Radia. W tej grupie znalazła się m.in. skarga Stowarzyszenia „Razem dla Niepełnosprawnych" w sprawie zdjęcia z ramówki Radia dla Ciebie audycji „Progi i bariery", poświęconej problematyce osób niepełnosprawnych. W tej samej sprawie zwrócił

się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji poseł Jerzy Wenderlich. Nadawca wyjaśnił, w jaki nowy sposób zamierza realizować tematykę interesującą osoby niepełnosprawne oraz podał przykłady tych pozycji programowych, gdzie te kwestie znalazły swoje miejsce.

Do KRRiT wpłynęły również wystąpienia przedstawicieli stowarzyszeń i związków mniejszości ukraińskiej w Polsce, którzy krytykowali zmiany w układzie programów poszczególnych rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, prowadzące – ich zdaniem – do marginalizacji audycji przeznaczonych dla mniejszości ukraińskiej. Skargi te dotyczyły Radia Rzeszów SA, Radia Kraków SA, Radia Szczecin SA i Radia Olsztyn SA. Sprawy te były wyjaśniane także podczas specjalnie w tym celu zwołanemu posiedzeniu sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła Komisji swoje stanowisko, w którym udzieliła poparcia wnioskom mniejszości, jako uzasadnionym i podlegającym ochronie prawnej.

Tematyka przykładowych wystąpień dotyczących programów nadawców koncesjonowanych

Telewizja TVN

Skargi, które wpłynęły w 2007 roku do KRRiT w sprawie programu Telewizji TVN dotyczyły głównie treści audycji interwencyjnych, takich jak „Uwaga" czy „Superwizjer". Autorzy wystąpień byli przeważnie osobiście zaangażowani w sprawy poruszane w tych audycjach, a ich zarzuty dotyczyły naruszenia wizerunku bądź manipulacji i nierzetelności dziennikarskiej.

Inna grupa skarg to wystąpienia w sprawie treści audycji rozrywkowych i satyrycznych takich, jak „Kuba Wojewódzki" i „Szymon Majewski Show". Skarżący zwracali uwagę na niewybredność dowcipów i naruszanie norm obyczajowych podczas emisji niektórych odcinków tych cykli. W 2007 roku wpłynęły 4 skargi dotyczące tych audycji.

Pozostałe wystąpienia dotyczące programu TVN to skargi pod adresem audycji publicystycznych, zawierające uwagi odnośnie nierównego sposobu prezentowania poszczególnych ugrupowań politycznych (np. skarga na jedną z audycji z cyklu „Teraz My").

Telewizja TVN24

Skargi w sprawie programu TVN 24 dotyczyły głównie sposobu prezentowania tematyki politycznej, m.in. w serwisach informacyjnych i rozmowach z przedstawicielami ugrupowań politycznych.

W stosunku do Telewizji TVN 24 pojawił się również zarzut wyemitowania treści nieodpowiednich dla dzieci i młodzieży, co miało miejsce w audycji z cyklu „Prosto z Polski", emisja 15 maja 2007 roku, o godz. 17.20. Skarga dotyczyła pokazania materiału filmowego, zawierającego nagranie przedstawiające seks z nieletnią, wykonane za pomocą telefonu komórkowego. Do nadawcy skierowane zostało upomnienie, w związku z rozpowszechnianiem treści, które nie tylko wiążą się z naruszeniem przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, ale także mogą powodować naruszenie dóbr osobistych. Zgodnie z posiadanymi informacjami odrębne postępowanie wyjaśniające w tej sprawie prowadzone jest przez prokuraturę.

Telewizja Polsat

Wśród wystąpień dotyczących programów emitowanych przez Telewizję Polsat, podobnie jak w przypadku Telewizji TVN, znalazły się skargi na audycje interwencyjne (cykl „Interwencja").

Telewidzowie zwracali także uwagę na treść reality show pt. „Nieustraszeni". Pomimo przeniesienia przez nadawcę pory emisji tego cyklu na późne godziny wieczorne, a nawet nocne (co było skutkiem kary finansowej w wysokości 500 tysięcy złotych nałożonej przez KRRiT w 2006 roku), do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nadal docierają skargi w sprawie treści, prezentowanych w tej audycji. Skarżący w szczególności formułują zarzut pokazywania scen budzących wstręt i odrazę.

Telewizja TV4

Skargi dotyczące programu TV4 były nieliczne i dotyczyły m.in. treści oraz pory emisji serialu rysunkowego dla dorosłych pt. „Włatcy móch" (zarzut używania wulgaryzmów i naruszenia norm obyczajowych), a także audycji „Czułe dranie" i „Nieczułe dranie" (zarzut obrazy uczuć religijnych).

Radio TOK FM

W 2007 roku wpłynęło zdecydowanie mniej skarg w sprawie programu Radio TOK FM niż w latach ubiegłych. Wystąpienia dotyczyły popołudniowej audycji pt. „Blog FM" (m.in. dopuszczenie do wyemitowania na antenie kontrowersyjnej wypowiedzi słuchacza, a ponadto niewybredne żarty na temat polityków).

Radio ZET

Wystąpienia dotyczące programu Radio Zet odnosiły się przede wszystkim do regulaminów konkursów organizowanych dla słuchaczy przez tę rozgłośnię, a także do wypowiedzi redaktorów prowadzących audycje w formule „na żywo" (zdaniem piszących skargi, chodziło o zbyt swobodne zachowanie na antenie).

Radio Maryja

W 2007 roku słuchacze zarzucali audycjom prezentowanym na antenie Radia Maryja zbytnie upolitycznienie oraz dopuszczanie kontrowersyjnych wypowiedzi słuchaczy. Odnotowano również skargę, w związku z wypowiedzią dyrektora rozgłośni o. Tadeusza Rydzyka, wyemitowaną na antenie Radia Maryja po spotkaniu Prezydentowej Marii Kaczyńskiej z dziennikarkami z okazji Dnia Kobiet.

Radio RMF FM

W sprawie programu Radio RMF FM wpłynęła w 2007 roku jedna skarga i dotyczyła wulgaryzmów, występujących w anglojęzycznych piosenkach emitowanych na antenie tej stacji. Nadawca zapewnił, że dołoży starań, aby wyeliminować ze swojej oferty programowej takie utwory.

Podsumowując powyższe informacje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji pragnie podkreślić, że w stosunku do wszystkich otrzymanych skarg zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające i wszyscy autorzy skarg, wniosków i zapytań otrzymali odpowiedź w związku z nadesłaną korespondencją.

1.11. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i telewizji w odniesieniu do spółek publicznej radiofonii i telewizji

Zmiany statutów jednostek publicznej radiofonii i telewizji

Zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji oraz w związku z wnioskami zarządów spółek radiofonii publicznej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2007 roku wyraziła zgodę na zmianę statutów następujących spółek w zakresie rozszerzenia dotychczasowego przedmiotu ich działalności:

- Radio Lublin SA;
- Radio Olsztyn SA;
- Radio Kielce SA.

KRRiT wyraziła również zgodę na zmianę statutu spółki Radio Rzeszów SA w zakresie określenia nowego skrótu nazwy tej spółki.

Na wniosek Ministra Skarbu Państwa KRRiT wyraziła zgodę na zmianę statutów wszystkich spółek radiofonii publicznej w zakresie określenia stanowisk kierowniczych w tych spółkach.

Zmiany w radach nadzorczych oraz radach programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji

Zgodnie z art. 28 ust. 1 oraz 28 a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołuje członków rad nadzorczych i rad programowych spółek mediów publicznych. Członków rad nadzorczych mediów publicznych, z wyjątkiem jednego powoływanego przez Ministra Skarbu Państwa, powołuje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Kadencje rad nadzorczych mediów publicznych trwają trzy lata.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonywała jedynie wyborów uzupełniających w składach rad nadzorczych, powstałych wskutek złożonych rezygnacji przez dotychczasowych członków bądź wskutek przyczyn losowych. Podczas przeprowadzania wyborów uzupełniających przestrzegano zasady powoływania kandydatów, posiadających uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa.

Kadencja rad programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji trwa cztery lata. Krajowa Rada do piętnastoosobowych rad programowych wskazuje pięciu członków, pozostałych dziesięciu wskazują ugrupowania parlamentarne.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonywała jedynie wyborów uzupełniających w składach rad programowych, powstałych wskutek złożonych rezygnacji przez dotychczasowych członków bądź wskutek przyczyn losowych. W procedurze

powoływania nowych członków rad programowych Krajowa Rada współpracowała z ugrupowaniami parlamentarnymi.

1.12. Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Międzynarodowa działalność KRRiT wynika z art. 6 ust. 2 pkt 9 ustawy o radiofonii i telewizji. Przy planowaniu kierunków tej działalności Krajowa Rada kieruje się priorytetami polskiej polityki międzynarodowej, kierunkami europejskiej polityki audiowizualnej oraz potrzebami wynikającymi z bieżącej działalności KRRiT.

Realizacja polityki audiowizualnej w ramach Unii Europejskiej i Rady Europy

Unia Europejska

Jednym z najistotniejszych kierunków działań KRRiT w zakresie współtworzenia i implementacji europejskiej polityki audiowizualnej jest wypracowywanie – na podstawie wszechstronnej analizy unijnych aktów prawnych, odnoszących się do sfery audiowizualnej – stanowisk KRRiT oraz współpraca z innymi resortami przy przygotowywaniu stanowisk Polski w tym zakresie. Stanowiska te dotyczą takich dziedzin jak w szczególności:

- regulacja treści audiowizualnych;
- regulacja świadczenia usług łączności elektronicznej – KRRiT realizuje ją poprzez współpracę z resortem merytorycznie właściwym oraz regulatorem rynku komunikacji elektronicznej;
- wspólnotowe podejście do praw autorskich i praw pokrewnych – działanie to obejmuje współpracę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwestiach związanych z pracami Grupy roboczej ds. własności intelektualnej, działającej w strukturach Rady UE.

Przedstawiciele Krajowej Rady w 2007 roku byli włączeni w proces podejmowania decyzji w ramach (lub na rzecz) następujących grup roboczych i stałych komitetów działających przy Radzie UE:

- Grupy roboczej ds. audiowizualnych -rupa działa pod przewodnictwem Prezydencji UE, współpracuje z Komisją Europejską; grupa analizuje i przedstawia propozycje zmian do projektów aktów prawnych (decyzji, zaleceń, czy dyrektyw). Stanowisko Polski, prezentowane na forum tej grupy, jest koordynowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. KRRiT jest instytucją współpracującą. W 2007 roku prace tej grupy roboczej koncentrowały się wokół przyjęcia nowej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (przyjęta przez Parlament Europejski i Radę 11 grudnia 2007 roku, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 18 grudnia 2007 roku).
- Komitetu Kontaktowego ds. dyrektywy o telewizji bez granic – podczas posiedzenia Komitetu w 2007 roku poddano dyskusji m.in. problematykę przygotowań do implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych; analizę skutków prawnych orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości; zagadnienia dotyczące współpracy pomiędzy organami regulacyjnymi państw członkowskich, a także

informację o nowych inicjatywach Komisji Europejskiej (komunikat ws. kreatywnych treści *on-line* na jednolitym rynku oraz badania nt. obecności mniejszości etnicznych, rasowych i narodowych w mediach). Zadaniem Komitetu jest m.in. ułatwienie implementacji dyrektywy poprzez regularne konsultacje, opracowywanie opinii w sprawie realizacji przez państwa członkowskie postanowień dyrektywy, tworzenie forum wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz Komisją ws. aktualnej sytuacji oraz rozwoju regulacji w zakresie świadczenia usług nadawczych z uwzględnieniem polityki audiowizualnej Wspólnoty i postępu technicznego, jak również śledzenie wszelkich zmian w branży.

- Grupy Roboczej Organów Regulacyjnych ds. audiowizualnych usług medialnych[1] - zakres prac Grupy w 2007 roku obejmował m.in. rolę organów regulacyjnych w procesie implementacji nowej dyrektywy; sprawy tzw. *„call TV"* czyli informacji wysokopłatnych w programach z elementem interaktywności (np. *quizy*); przegląd wspólnotowego pakietu regulacji dotyczących łączności elektronicznej; koordynację działań w sprawie telewizji ruchomej (mobilnej); problem kanałów telewizyjnych rozpowszechnianych drogą satelitarną, które nawołują do nienawiści.
- Grupy Roboczej ds. telekomunikacji i społeczeństwa informacyjnego[2] - grupa uczestniczy w procesie decyzyjnym UE, dotyczącym sektora telekomunikacji i społeczeństwa informacyjnego; zakres jej prac w 2007 roku to przede wszystkim: regulacje dotyczące roamingu; komunikat Komisji w sprawie wzmacniania rynku wewnętrznego na rzecz telewizji mobilnej; projekt decyzji w sprawie selekcji i zezwoleń, dotyczących systemów, dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej (MSS); prace nad rewizją pakietu dyrektyw dla łączności elektronicznej.
- Komitetu art. 133 – Usługi - Komitet powołany na podstawie art. 133 Traktatu ma za zadanie wypracowywanie wspólnotowego stanowiska w zakresie polityki handlowej, w tym w odniesieniu do negocjacji prowadzonych na forum Światowej Organizacji Handlu, jak również współpracy z Komisją Europejską w negocjowaniu umów zawieranych w ramach prowadzenia tej polityki. Komitet w 2007 roku kontynuował negocjacje usługowe GATS/WTO. KRRiT, jako instytucja współpracująca, bierze udział w wypracowywaniu stanowiska Polski w zakresie sektora usług audiowizualnych.

Rada Europy

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji reprezentuje Polskę w strukturach Rady Europy, zajmujących się mediami elektronicznymi. W 2007 roku przedstawiciele KRRiT brali udział w posiedzeniach i pracach następujących komitetów i grup roboczych:

- Komitetu Zarządzającego Rady Europy ds. mediów i nowych usług komunikacyjnych (CDMC) – w ramach prac w 2007 roku CDMC przyjął m.in. projekt zalecenia w sprawie promowania wolności wypowiedzi i informacji w nowym środowisku informacyjnym i komunikacyjnym; projekt wytycznych w sprawie ochrony wolności wypowiedzi i informacji w czasach kryzysu; projekt deklaracji w sprawie ochrony i promowania dziennikarstwa śledczego; projekt deklaracji w sprawie niezależności i funkcji organów regulacyjnych w sektorze nadawczym. Projektowane przez CDMC dokumenty podlegają zatwierdzeniu przez Komitet Ministrów RE.

[1] Grupa powołana przez Komisję Europejską złożona jest z przedstawicieli narodowych organów regulacyjnych ds. audiowizualnych usług medialnych oraz Komisji Europejskiej.

[2] Ministerstwo Infrastruktury jest resortem wiodącym, KRRiT jest instytucją współpracującą.

- Stałego Komitetu ds. telewizji ponadgranicznej (T-TT) - zakres prac w 2007 roku objął przygotowania do rewizji konwencji, w celu odzwierciedlenia zmian technicznych i rynkowych w obszarze usług audiowizualnych, w ślad za zmianami wprowadzonymi do prawa wspólnotowego dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych. W ten sposób zapewnione zostanie szersze stosowanie w państwach regionu paneuropejskich standardów regulacji treści w audiowizualnych usługach medialnych także przez państwa spoza Unii Europejskiej. Komitet T-TT powołał grupę roboczą w celu przygotowania wstępnej propozycji zmiany konwencji.
- Grupy Specjalistów ds. różnorodności mediów (MC-S-MD) - Komitet Zarządzający Rady Europy do spraw mediów i nowych usług komunikacyjnych (CDMC) postawił w 2007 roku przed Grupą nowe zadania do zrealizowania do końca 2008 roku, w tym: opracowanie raportu na temat istniejącej metodologii monitorowania różnych aspektów koncentracji mediów w państwach członkowskich; przygotowanie kompendium dobrych praktyk na temat środków promujących demokratyczne i społeczne wartości w środowisku cyfrowym; stworzenie raportu lub instrumentu prawnego, ustanawiającego standardy dotyczące roli mediów w promowaniu spójności społecznej oraz integracji różnych środowisk.
- Grupy Specjalistów ds. mediów publicznych w społeczeństwie informacyjnym (MC-S-PSM) - zadaniem tej grupy jest w szczególności zbieranie informacji, w jaki sposób państwa członkowskie Rady Europy zapewniają prawne, finansowe, techniczne i inne odpowiednie warunki pełnienia misji przez media publiczne w społeczeństwie informacyjnym, przygotowanie kompendium dobrych praktyk w tym zakresie i przygotowanie raportu w sprawie wkładu mediów publicznych w zwiększanie przejrzystości władz publicznych. W ramach swoich prac w 2007 roku Grupa skupiła się na przygotowaniu wytycznych do sporządzenia powyższych informacji.

Udział w pracach wyspecjalizowanych organizacji międzynarodowych

W 2007 roku Krajowa Rada aktywnie uczestniczyła w pracach następujących organizacji:

- Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego[3] – zakres prac w 2007 roku to m.in. przygotowywanie na zlecenie Komisji Europejskiej bazy danych MAVISE, zawierającej dane na temat kanałów telewizyjnych w Europie; opracowanie raportu na temat rozwoju technologii cyfrowych w Federacji Rosyjskiej, a także kolejnej, 13 edycji Rocznika Statystycznego oraz 10 edycji wydawnictwa Focus – Światowe Trendy na Rynku Filmowym i bieżących wydawnictw, dotyczących rynku audiowizualnego: IRIS i IRIS-Special.
- Europejskiej Platformy Ciał Regulacyjnych (EPRA)[4] – zakres prac Europejskiej Platformy w 2007 roku obejmował m.in. problematykę niezależności organów regulacyjnych, reklamy, koncentracji i pluralizmu w mediach, wartości mediów

[3] EOA - europejska instytucja publiczna zrzeszająca 36 krajów oraz Wspólnotę Europejską, reprezentowaną przez Komisję Europejską; gromadzi i analizuje informacje na temat różnych aspektów funkcjonowania rynku audiowizualnego; Polska jest krajem współzałożycielem tej organizacji.

[4] EPRA skupia 51 instytucji regulujących sektor mediów elektronicznych z 42 krajów; Polska jest jej członkiem współzałożycielem; instytucja ta stanowi forum dyskusyjne, przy którym stałymi obserwatorami są Komisja Europejska i Rada Europy.

publicznych, nowej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, zjawiska lokowania produktu, wprowadzania technologii cyfrowych w radiu i telewizji i roli regulatorów w kontekście zmian na rynku medialnym oraz aspektów praktycznych i technicznych monitoringu.

- Stałego Komitetu ds. praw autorskich i praw pokrewnych[5] (SCRR) - prace związane z wypracowaniem projektu nowego traktatu WIPO obejmują analizę kolejnych redakcji projektu traktatu, a w ślad za tym zgłaszanie uwag do instrukcji negocjacyjnych, sporządzanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podczas prac w 2007 roku koncentrowano się na przygotowaniu uzgodnionej propozycji bazowej nowego traktatu celem przedstawienia jej na konferencji dyplomatycznej, która zgodnie z pierwotnymi zamierzeniami miała być zwołana pod koniec ubiegłego roku. Zgromadzenie Ogólne WIPO zdecydowało o utrzymaniu kwestii uaktualnienia praw organizacji nadawczych w nowym traktacie WIPO w planie kolejnych sesji Komitetu.

Współpraca bilateralna z instytucjami regulującymi sferę mediów elektronicznych

W 2007 roku w ramach kontynuacji wcześniej wypracowanych kierunków współpracy bilateralnej, delegacje KRRiT odbyły wizyty studyjne w Wielkiej Brytanii, w Republice Czeskiej oraz we Francji. Wzięły też udział w seminarium na temat projektu pilotażowego „European Monitoring" w Holandii.

W czerwcu 2007 roku delegacja KRRiT przebywała w Wielkiej Brytanii. Celem wizyty było zapoznanie się z aktualnymi rozwiązaniami regulacyjnymi oraz zmianami strukturalnymi na brytyjskim rynku mediów. Najważniejsze problemy poruszane podczas wizyty to: funkcjonowanie zintegrowanego regulatora rynku komunikacji elektronicznej OFCOM, brytyjskie doświadczenia w zakresie procesu cyfryzacji, funkcjonowanie tzw. mediów środowiskowych (community media), a także działalność nadawcy publicznego BBC w świetle postanowień Nowej Karty Królewskiej.

W związku z toczącą się w Polsce dyskusją na temat finansowania mediów publicznych, w listopadzie 2007 roku delegacja KRRiT odbyła wizytę studyjną w Pradze na zaproszenie Czeskiej Telewizji, gdzie miała okazję zapoznać się z systemem abonamentowym Republiki Czeskiej. Gospodarze zaprezentowali sposób prowadzenia i aktualizowania bazy danych, działania PR zachęcające obywateli do płacenia abonamentu oraz przedstawili system ułatwiający dokonywanie wpłat. W porównaniu z polskim, czeski system jest niezwykle efektywny – ściągalność abonamentu kształtuje się na poziomie 90% jeśli chodzi o odbiorców indywidualnych i dzięki temu telewizja publiczna w tym kraju od początku 2008 roku zrezygnowała całkowicie z nadawania reklam.

W lipcu 2007 roku delegacja Biura KRRiT odbyła wizytę we francuskim organie regulacyjnym ds. mediów audiowizualnych (CSA) oraz w Krajowym Instytucie Audiowizualnym (INA) w celu zapoznania się ze stosowaną przez te instytucje metodą rejestracji programu do celów monitoringu programowego (INA) oraz prowadzeniem tego monitoringu (CSA).

Z inicjatywy holenderskiego ciała regulacyjnego (*Commissariaat voor de Media*) 11-12 października 2007 roku odbyło się pierwsze spotkanie poświęcone idei monitoringu

[5] SCRR działa w strukturach WIPO; przedmiotem prac Komitetu jest wypracowanie projektu nowego traktatu WIPO o ochronie organizacji nadawczych, w którym zostałaby dokonana aktualizacja ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych.

koncentracji mediów na skalę europejską. Pomysłodawcą jest holenderski regulator, który od 2001 roku prowadzi szczegółowy monitoring holenderskiego rynku mediów oraz największych firm medialnych. Holenderski regulator zdecydował się zaprosić przedstawicieli włoskiego regulatora (AGCOM), niemieckiej Komisji ds. Koncentracji Mediów (KEK) oraz przedstawicieli KRRiT. W spotkaniu uczestniczyli także reprezentanci Komisji Europejskiej oraz Rady Europy. Uzgodniona została możliwość prowadzenia spójnego monitoringu zarówno w zakresie rynków medialnych, jak i największych firm medialnych. Pilotażowy projekt ruszył w I połowie 2008 roku i objął dane z 2006 roku.

1.13. Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Biuletyn Informacyjny KRRiT i witryna internetowa

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Zgodnie z postanowieniami ustawy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura KRRiT. Biuro KRRiT działa na podstawie regulaminu organizacyjnego Biura KRRiT, przyjętego przez Krajową Radę uchwałą nr 683 z 20 grudnia 2006 roku. Regulamin organizacyjny wszedł w życie 1 stycznia 2007 roku.

W Biurze KRRiT, w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany organizacyjne. Struktura Biura KRRiT nie została zmieniona. Ogółem w Biurze KRRiT jest zatrudnionych 136 osób (stan na 31 grudnia 2007 roku).

W sprawach związanych z organizacją Biura KRRiT oraz dysponowaniem majątkiem Przewodniczący KRRiT wydał w 2007 roku zarządzenia określające w szczególności:

- zarządzenie nr 1 z 16 kwietnia 2007 roku sposób przekazywania oświadczeń lustracyjnych do Biura Legislacyjnego Instytutu Pamięci Narodowej;
- zarządzenie nr 2 z 1 czerwca 2007 roku w sprawie powołania komisji do oceny przydatności składników majątku ruchomego, komisji przetargowej, komisji do rokowań, komisji do likwidacji zużytych składników majątku ruchomego w Biurze KRRiT;
- zarządzenie nr 3 z 21 listopada 2007 roku w sprawie przekazywania i zwrotu oświadczeń lustracyjnych w związku ze zmianą ustawy na podstawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

W okresie sprawozdawczym kancelaria w Biurze KRRiT przyjęła około 80 tys. listów. W tym samym czasie z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wysłano ponad 50 tys. listów, a wśród tej liczby jest również ta korespondencja, która wiąże się z kolportażem „Biuletynu Informacyjnego KRRiT”.

Biuletyn Informacyjny KRRiT oraz witryna internetowa KRRiT

Wydawany nieprzerwanie od października 1996 roku Biuletyn Informacyjny KRRiT jest ważnym źródłem informacyjnym o pracy i planach Krajowej Rady, a także o stanie rynku mediów elektronicznych. Ograniczony budżet KRRiT sprawił, że zmieniła się częstotliwość wydawania Biuletynu, który z miesięcznika stał się kwartalnikiem.

Ze względów finansowych zaprzestano niestety wydawania angielskojęzycznej wersji Biuletynu Informacyjnego KRRiT, przekazywanej m.in. do organów odpowiedzialnych

za radiofonię i telewizję w poszczególnych państwach, która dotychczas ukazywała się kwartalnie od początku istnienia Biuletynu tj. od 1996 roku.

Biuletyn, drukowany w ilości 600 egzemplarzy, trafia przede wszystkim do nadawców, a także do naczelnych urzędów administracji publicznej, ośrodków akademickich, mediów, zainteresowanych tą tematyką osób prywatnych. Jego odbiorcami są m.in. Kancelaria Sejmu RP, Kancelaria Senatu RP, Kancelaria Prezydenta RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, spółki publicznej radiofonii i telewizji, nadawcy koncesjonowani oraz redakcje prasowe, a także ośrodki naukowe, w tym Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej UJ.

W 2007 roku w Biuletynie Informacyjnym KRRiT ukazały się publikacje, przedstawiające działania KRRiT, a także artykuły analityczne i problemowe, dotyczące zagadnień rynku medialnego w Polsce i w Europie. Wśród tych publikacji można wymienić w szczególności pozycje na następujące tematy:

- badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych w Polsce;
- perspektywy rozwoju rynku reklamowego;
- media trzeciego sektora w państwach europejskich;
- telewizja mobilna: stan i perspektywy rozwoju;
- rozwój naziemnej telewizji cyfrowej w Niemczech;
- lokowanie produktu – szanse i wyzwania w świetle przepisów dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

Ważne znaczenie ma publikowanie w Biuletynie materiałów, obrazujących aktualną sytuację na polskim rynku medialnym, a także bieżących stanowisk, uchwał, decyzji Krajowej Rady i jej przewodniczącego. Publikowane są też rezultaty prac departamentów Biura KRRiT, m.in. wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej, czy wyniki monitoringów i analiz programowych.

W Biuletynie Informacyjnym KRRiT istnieje również stały dział, poświęcony publikacji bieżących, europejskich i krajowych uregulowań prawnych.

Opracowania i informacje do Biuletynu są od początku jego istnienia, w całości przygotowywane przez pracowników Biura KRRiT, bez dodatkowego wynagrodzenia.

Wykonując obowiązki nałożone ustawą o dostępie do informacji publicznej, ale także uwzględniając konieczność właściwej komunikacji z wnioskodawcami, koncesjonariuszami i wszystkimi osobami, które potrzebują informacji, związanych z dziedziną radiofonii i telewizji, Krajowa Rada prowadzi stronę internetową Biuletynu Informacji Publicznej oraz witrynę KRRiT(www.krrit.gov.pl).

Na stronie internetowej można znaleźć informacje dotyczące m.in. statusu prawnego i organizacji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jej kompetencji oraz zasad i trybu funkcjonowania. Są także dostępne wszystkie opracowania analityczne Krajowej Rady, oświadczenia i stanowiska KRRiT, bieżące komunikaty prasowe, a także materiały z konferencji, organizowanych przez KRRiT, w tym z konferencji poświęconej implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, która odbyła się 25 października ubiegłego roku w Warszawie z udziałem gości, reprezentujących Komisję Europejską i brytyjskiego regulatora OFCOM.

II. DZIAŁALNOŚĆ KRRiT W ZAKRESIE UDZIELANIA KONCESJI NA ROZPOWSZECHNIANIE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH ORAZ W ZAKRESIE REJESTRACJI PROGRAMÓW ROZPROWADZANYCH W SIECIACH KABLOWYCH

2.1. Rekoncesjonowanie nadawców radiowych w trybie art. 35 a ustawy o radiofonii i telewizji

Najważniejszym zagadnieniem, jakie pojawiło się w pracach koncesyjnych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 2007 roku, było zapewnienie ciągłości uprawnień nadawców posiadających koncesje na rozpowszechnianie programu radiowego, których termin wygaśnięcia upływa w 2008 roku. Począwszy od maja 2007 roku rozpoczął się proces odtwarzania rynku radiowego, który w związku ze zmianą przepisów ustawy o radiofonii i telewizji wprowadzonych ostatnią nowelizacją z grudnia 2005 roku[6], mógł przebiegać w dwóch różnych formach.

Pierwszym sposobem na wydłużenie ważności posiadanych uprawnień jest *rekoncesja*. Nadawca, nie później niż na 12 miesięcy przed datą wygaśnięcia koncesji, ma prawo do złożenia wniosku o udzielenie koncesji na kolejny okres[7]. Obecnie termin ważności koncesji wynosi 10 lat.

Przy rozpatrywaniu wniosku o udzielenie koncesji na kolejny okres, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ocenia dotychczasową działalność nadawcy stwierdzając czy nie występują okoliczności wskazane, jako podstawa do cofnięcia koncesji[8]. Do okoliczności tych należą m.in.: trwałe tj. przez okres trzech kolejno następujących po sobie miesięcy, zaprzestanie emisji programu, naruszanie przepisów ustawy lub warunków koncesji, upadłość przedsiębiorstwa, bezpośrednie lub pośrednie przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy. Istotną zmianą w stosunku do procesu ponownego udzieleniakoncesji, który rozpoczął się w 2001 roku jest fakt, że postępowanie dotyczące *rekoncesji* toczy się jedynie z udziałem dotychczasowego nadawcy, bez możliwości przystąpienia doń innych zainteresowanych. O ile nadawca w dotychczasowej działalności nie naruszył przepisów, jego wniosek jest rozpatrywany pozytywnie.

W 2007 roku o udzielenie koncesji na kolejny okres wystąpiło 24 nadawców, w tym zgodnie z kolejnością wygasania koncesji, jako pierwsi nadawcy ogólnokrajowi: Radio Muzyka Fakty (RMF FM), Radio ZET oraz Warszawska Prowincja Redemptorystów (Radio Maryja).

---

[6] Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. 2005 r. Nr 267 poz. 2258), tekst dostępny na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

[7] zgodnie z brzmieniem art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji, potwierdzonym przez treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 2006 r. (Dz.U. z 2006 roku Nr 51 poz.377)

[8] art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji

Z prawa do złożenia takiego wniosku skorzystali także nadawcy ponadregionalni nadający programy Planeta FM (dawniej Radiostacja) i Radio WAWA.

W Załączniku nr 1 znajduje się wykaz wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres, złożonych w 2007 roku.

Tę drogę zapewnienia ciągłości koncesji wybrali niektórzy nadawcy programów poświęconych tematyce lokalnej, zarówno samodzielni jak i współpracujący w ramach grup sieciowych np. ESKA, RMF MAXXX oraz niektórzy samodzielni nadawcy diecezjalni rozpowszechniający program o charakterze wyspecjalizowanym – społeczno-religijnym.

Począwszy od lipca 2007 roku rozpoczął się okres składania przez archidiecezje i diecezje wniosków o tzw. *rekoncesje* w przedstawionym powyżej trybie. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła już uchwały w sprawie udzielenia koncesji na kolejne 10 lat dla nadawców, którzy złożyli takie wnioski, jednakże uzależniła wydanie decyzji w tych sprawach od podjęcia odrębnej uchwały, w której zostaną określone warunki programowe do nowowydanych koncesji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została zobowiązana przez Najwyższą Izbę Kontroli[9] do zaniechania stosowania w wydawanych diecezjom koncesjach postanowień, które przypisywały odpowiedzialność za rozpowszechniany program radiowy Biskupowi diecezjalnemu. NIK stwierdziła, że obecna treść koncesji jest sprzeczna z ustawowymi przepisami[10]. Realizując zatem, określoną w Konkordacie, zasadę niezależności i autonomiczności Państwa i Kościoła Katolickiego[11], KRRiT zwróciła się z prośbą o przedstawienie w tej sprawie stanowiska strony kościelnej w Komisji Wspólnej Episkopatu i Rządu[12].

W stosunku do wszystkich nadawców, których monitorowane programy nie spełniają wymagań koncesyjnych, co zostało ustalone na podstawie kontroli programowej przeprowadzonej w 2006 i 2007 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zdecydowała o konieczności przeprowadzenia ponownego monitoringu przed wydaniem koncesji na kolejny okres. Powtórną kontrolą objętych zostało 7 programów. Jej wyniki będą ważne dla przebiegu dalszego postępowania o wydanie koncesji.

Istotnym zagadnieniem w postępowaniu o wydanie koncesji na kolejny okres, jest też zbadanie, czy nadawcy realizują obowiązki wynikające z ustawy prawo autorskie i prawa pokrewne. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zdając sobie sprawę z nieuregulowanego statusu stawek stosowanych przez ZAiKS oraz biorąc pod uwagę wyrok Trybunału Konstytucyjnego[13], który wskazywał, jako konieczny, tryb zatwierdzania przez Komisję

---

[9] *Informacja NIK o wynikach kontroli działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie dotyczącym prowadzonych w latach 2001-2003 postępowań koncesyjnych w sprawach rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych,* maj 2005, Rozdział 3.2.1.7 Inne szczegółowe warunki działalności nadawców zamieszczane w koncesjach, str. 44

[10] w myśl art. 13 ust.1 w związku z art. 4 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, odpowiedzialność za treść programu ponosi jego nadawca, tj osoba, która tworzy lub zestawia programy, rozpowszechnia je lub przekazuje innym do rozpowszechniania w całości i bez zmian

[11] określoną w art. 1 Konkordatu zawartego między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską dnia 28 lipca 1993 roku

[12] zgodnie z trybem wskazanym w art. 4 ust 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa Polskiego do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej

[13] Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 stycznia 2006 roku w wyniku, którego od 1 września 2006 roku utracił moc obowiązującą art. 108 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Prawa Autorskiego tabel wynagrodzeń uznaje, że w przypadku istnienia sporu między nadawcą a organizacją zbiorowego zarządzania, spełnieniem tego obowiązku, jest wnoszenie regularnych opłat, w ustalonej przez nadawcę wysokości, na poczet przyszłej umowy. KRRiT nie ingeruje w spory dotyczące wysokości należnych tantiem. Brak realizacji obowiązku wnoszenia tantiem może jednak stać się przyczyną odmowy udzielenia koncesji na kolejny okres. Stan ten oznacza bowiem, że nadawca nie realizuje obowiązków ustawowych, a to z kolei jest przeszkodą do wydania kolejnej koncesji.

W toku postępowania o udzielenie koncesji na kolejny okres, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonuje przeglądu, i jeśli jest to konieczne, weryfikacji i aktualizacji technicznych warunków rozpowszechniania programu przez nadawcę. Zmiany te są dokonywane przy akceptacji zainteresowanego i w porozumieniu z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Wszystkie zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu, dokonane w obecnie obowiązującej koncesji będą uwzględnione przy nadawaniu nowych uprawnień.

W koncesjach wydanych na kolejny okres, Krajowa Rada nie określa jak dotychczas obowiązków programowych nadawców według ustalonych przez siebie standardów. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych[14] Krajowa Rada przyjęła, że nadawcę w całym okresie obowiązywania koncesji obowiązują jego własne deklaracje przedstawione organowi koncesyjnemu we wniosku o udzielenie koncesji. Potwierdzeniem tych deklaracji przez nadawców jest sposób realizacji koncesji w mijającym okresie 7 lat.

2.2. Dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego okresu ich obowiązywania (10 lat)

Drugi wariant zmiany terminu posiadanych uprawnień, polegający na dodaniu do obecnej, 7-letniej koncesji, 3 lat tak, aby okres jej obowiązywania był zgodny z obecnymi przepisami[15], był wśród nadawców bardziej popularnym rozwiązaniem. W 2007 roku toczyły się 63[16] postępowania dotyczące przedłużenia terminu obowiązywania koncesji.

W Załączniku nr 2 znajduje się wykaz postępowań, toczących się w 2007 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat.

[14] Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 15 września 2006 roku (sygn. akt II GSK 34/06) wydanym w związku ze skargą Telewizji POLSAT SA orzekł, że: *„dopuszczalne jest zamieszczenie w decyzji koncesyjnej odesłanie do informacji programowych, dołączanych do wniosku o przyznanie koncesji i przewidywanej struktury przewidywanych rodzajów programów, będącej elementem tychże informacji programowych. W ten sposób informacje programowe zaproponowane przez koncesjonariusza będą mogły stać się składnikiem decyzji koncesyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli na uniknięcie wyznaczania przez organ treści koncesji w zakresie dotyczącym struktury programu nadawanego przez koncesjonariusza, do czego (...) nie ma on wymaganych podstaw ustawowych. Treść, sposób sformułowania i szczegółowość informacji programowych, zależą od wnioskodawcy w postępowaniu koncesyjnym. Biorąc pod uwagę charakter informacji programowych i czas, kiedy są one sporządzane, trudno byłoby przyjąć, że wiążą one w sposób absolutny i mechaniczny. Rażące odstąpienie od zadeklarowanej przez koncesjonariusza struktury nadawanego programu, mogłoby jednak pociągnąć za sobą konsekwencje określone w art. 38 ust.1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji.”*

[15] art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji

[16] W załączniku nr 2 wykazanych jest 61 postępowań, ponieważ w jednym przypadku - ws. wniosku złożonego przez spółkę Radio PULS FM postępowanie umorzono, w drugim zaś - w sprawie wniosku Uniwersytetu Warszawskiego, uchylono decyzję o przedłużenie terminu ważności koncesji na wniosek strony

Zarówno wydanie koncesji na kolejny okres 10 lat, jak i dostosowanie terminu wykonywanej koncesji do obecnie obowiązujących przepisów, poprzez dodanie kolejnych 3 lat, skutkuje obowiązkiem wniesienia opłaty koncesyjnej.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, biorąc pod uwagę zmianę w przepisach ustawy dotyczącą okresu obowiązywania koncesji radiowych (10 lat), dokonała, przed rozpoczęciem tego procesu, nowelizacji rozporządzenia w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych[17]. Krajowa Rada ustaliła, że nie zwiększa stawek rocznych opłat za koncesję, jedynie normuje sposób ich naliczania, proporcjonalny do czasu, na jaki przyznaje się uprawnienia.

Prawdopodobnie decyzja, czy ubiegać się o koncesję na kolejny okres, czy też zdecydować się na wydłużenie koncesji do pełnych 10 lat miała dla nadawców, przynajmniej w dużej mierze, charakter decyzji finansowej. Stąd być może większość z nich zdecydowała się na rozwiązanie przejściowe, mniej obciążające finansowo, lecz odsuwające problem utraty ważności koncesji tylko na 3 lata do przodu.

Przed dylematem, czy wydłużać koncesję, czy uzyskać nową stanęli również nadawcy diecezjalnych programów społeczno-religijnych, działających we współpracy z siecią „VOX" i „PLUS".

Obecny kształt koncesji jest integralnie związany z osobą Biskupa diecezjalnego, jako hierarchy Kościoła Katolickiego, odpowiedzialnego za realizację jego misji w skali lokalnej. Ten ustrój mediów społeczno-religijnych został ukształtowany przepisami ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczpospolitej Polskiej[18], potwierdzony zawarciem Konkordatu[19].

Nadanie uprawnień kościelnym osobom prawnym (archidiecezjom i diecezjom) do rozpowszechniania programu radiowego było sposobem realizacji obowiązku Państwa Polskiego ustalonym w wyżej wymienionej ustawie[20], polegającym na zapewnieniu częstotliwości służących do rozpowszechniania programów.

Rezygnacja z możliwości skorzystania z prawa do *rekoncesji,* oznacza konieczność ogłoszenia częstotliwości użytkowanych dotychczas przez nadawców społeczno-religijnych, w nowych postępowaniach koncesyjnych. Postępowania te toczyłyby się z udziałem wszystkich zainteresowanych uzyskaniem koncesji, a więc z góry nie można przesądzić o ich rozstrzygnięciu na rzecz dotychczas działających rozgłośni. W przypadku nie uzyskania koncesji przez obecnych nadawców, nie będzie możliwe w późniejszym terminie, wypełnienie przez Krajową Radę obowiązków stworzenia im warunków do prowadzenia działalności radiowej.

Z historii funkcjonowania programów społeczno-religijnych wynika, iż wykonywanie koncesji bezpośrednio przez diecezje i archidiecezje oraz zakony napotyka na szereg trudności. Największym problemem związanym z wykonywaniem koncesji na rozpowszechnianie programów społeczno-religijnych jest zapewnienie niezbędnych

[17] Rozporządzenie KRRiT z dnia 20 czerwca 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 870), tekst dostępny także pod adresem www.krrit.gov.pl

[18] ustawa z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U. z 1989 roku Nr 29 poz. 154 z późn. zmianami)

[19] Konkordat między Stolicą Apostolską a Rzecząpospolitą Polską podpisany w Warszawie dnia 28 lipca 1993 roku (Dz. U. z 1998 roku Nr 51 poz. 318)

[20] art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U. z 1989 roku Nr 29 poz. 154 z późn. zmianami)

środków finansowych. Aby stworzyć odpowiednie warunki do realizacji misji Kościoła poprzez radiofonię, konieczne jest profesjonalne zarządzanie oraz umiejętność pozyskania odpowiednich środków finansowych. Dlatego też historia tworzenia programów społeczno-religijnych jest bogata w poszukiwanie porozumień z inwestorami branżowymi, którzy przy zachowaniu przez stronę kościelną pełnej decyzyjności nad realizacją jego misji oraz kontroli nad wykonywaniem koncesji, mogliby zagwarantować stabilną pozycję finansową tych stacji.

Oba projekty, zarówno „VOX" jak i „PLUS" z aktywnym udziałem strony kościelnej poszukują rozwiązań organizacyjnych i systemowych, które pozwoliłyby trwale i skutecznie realizować zadania nadawców społeczno-religijnych. Nadawcy współpracujący z VOX-em i PLUS-em postanowili, że najkorzystniejszym w chwili obecnej rozwiązaniem będzie wydłużenie koncesji do 10 lat, co pozwoli na zyskanie czasu potrzebnego do opracowania rozwiązań przyszłościowych w zakresie formuły ich dalszego funkcjonowania.

Problem upływającego w najbliższym okresie terminu ważności koncesji nie dotyczy, za wyjątkiem TV 4, nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną. Koncesje Telewizji POLSAT, Telewizji TVN i Telewizji PULS zostały wydane ponownie na kolejne 10 lat w latach 2004 – 2005 i są ważne do 2014 – 2015 roku. Nadawcy ci, staną przed koniecznością ubiegania się o kolejną koncesję już w nowej sytuacji, czyli po wejściu w życie procesu przechodzenia z technologii nadawania analogowego na cyfrowe. Termin wdrożenia tej zmiany, zgodnie ze „*Strategią przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 4 maja 2005 roku"*, przypada na rok 2012.

Koncesja Polskich Mediów SA, nadawcy telewizyjnego programu ponadregionalnego pod nazwą „TV4", która została wydana w wyniku ponownego rozstrzygnięcia po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego na niepełny okres[21], została w minionym roku wydłużona i obecnie termin jej wygaśnięcia przypada na 2 lutego 2009 roku. Nadawca złożył już wniosek o wydanie koncesji na kolejne 10 lat.

W Załączniku nr 3 znajduje się informacja na temat terminów wygasania naziemnych koncesji telewizyjnych, przypadających na 2007 rok.

2.3. Uzupełnienie oferty dostępnych programów w ramach zasobów satelitarnych oraz z wykorzystaniem wolnych częstotliwości; poprawa warunków nadawania w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych

W 2007 roku rozpoczął się proces wygasania koncesji wydanych nadawcom satelitarnym. Jako pierwszy wniosek o wydanie koncesji na kolejny okres złożyła spółka International Movie Production Ltd Sp. z o.o., nadawca programu pod nazwą „Trochę Młodsza Telewizja". Krajowa Rada wstrzymała rozstrzygnięcie postępowania do czasu wyjaśnienia kwestii dotyczących regulowania zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz braku zgody właściciela satelity, za pomocą którego rozpowszechniany jest program.

[21] tj. po odjęciu 18-miesięcznego nadawania na podstawie uchylonej, wyrokiem NSA z dnia 26 maja 1998 roku (sygn. Akt II SA 915/97 i 919/97), decyzji Przewodniczącego KRRiT 218/97-T

Nowe koncesje na rozpowszechnianie programów oraz przyznanie prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowej stacji nadawczej

W 2007 roku, Krajowa Rada zakończyła postępowania zapoczątkowane w roku poprzednim, udzielając nowych koncesji na rozpowszechnianie programów poświęconych tematyce lokalnej. Większość z nich to programy, które są dostępne na falach średnich realizowane przez spółkę Polskie Fale Średnie SA. Wraz z 9 nowymi programami liczba tych koncesji wzrosła do 40[22].

W Załączniku nr 4 znajduje się wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w zakresie fal średnich, które zostały wydane w 2007 roku spółce Polskie Fale Średnie SA.

Na program uniwersalny poświęcony tematyce lokalnej została wydana również koncesja we Wrocławiu. Otrzymał ją przedsiębiorca lokalny, spółka Traffic FM Sp. z o.o. Nowa koncesja na program o tym samym charakterze została wydana także w Dzierżoniowie – uzyskała ją spółka Radio Sudety Sp. z o.o., deklarująca kontynuację dotychczasowej działalności stacji radiowej „Radio Sudety", prowadzonej przez osobę fizyczną, która zrezygnowała z prawa do rozpowszechniania programu.

W 2007 roku nastąpiło rozstrzygnięcie postępowań o przyznanie nadawcom radiowym prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowych stacji nadawczych. Na ten cel Krajowa Rada w 2006 roku przeznaczyła 17 częstotliwości. Większość z nich uzupełniła zasięgi programów społeczno-religijnych, które nie docierały do wiernych, mieszkających na obszarze danej diecezji. Częstotliwości te były zlokalizowane w małych miastach, takich jak Bolewice (woj. wielkopolskie), Strzelin i Legnica (woj. dolnośląskie), Wysoka/Góra Św. Anny (woj. opolskie), Kupimierz (woj. świętokrzyskie) czy Góra Liwocz (woj. podkarpackie).

Ogólnopolski nadawca społeczny „Radio Maryja" mógł uzupełnić swój zasięg o stacje doświetlające w Miastku (woj. pomorskie) i w Wągrowcu (woj. wielkopolskie), a także w Opolu, gdzie dotychczas poziom emitowanego sygnału był niezadowalający.

W dwóch nowych lokalizacjach - Koszalinie i Szczecinie, będzie dostępny ponadregionalny program uniwersalny, rozpowszechniany dotychczas pod nazwą „Radiostacja" (obecnie „Planeta FM"), poświęcony sprawom młodzieży, a zwłaszcza edukacji, rynkowi pracy, działalności organizacji młodzieżowych, a w szczególności harcerstwa, problemom związanym z okresem dorastania, kulturze młodzieżowej, propagowaniu zdrowego stylu życia, tzn. życia bez narkotyków, alkoholu i papierosów.

„RMF Classic" z muzyką klasyczną dotarł w 2007 roku do słuchaczy w Łodzi, która jest piątym dużym miastem w Polsce objętym zasięgiem nadawania tego programu.

Rozgłośnie lokalne „Radio CCM" i „RMF MAXXX Pomorze" otrzymały prawo do rozpowszechniania programu z dodatkowych stacji nadawczych odpowiednio, w Chorzowie i w Bytowie.

Ograniczenia częstotliwościowe nie dotyczą satelitarnych nadawców telewizyjnych. Grupy medialne wystąpiły o udzielenie koncesji na programy wyspecjalizowane z myślą

[22] Więcej informacji na temat projektu Polskich Fal Średnich SA znajduje się w Informacji KRRiT, rozdział 2 „Radiofonia i telewizja koncesjonowana".

o rozszerzeniu oferty dostępnej na satelitarnych „platformach cyfrowych". W 2007 roku KRRiT wydała 9 takich koncesji. 8 koncesji zostało udzielonych na programy wyspecjalizowane: CANAL+Cyfrowy Sp. z o.o. - program sportowy („CANAL+SPORT 2") oraz program poświęcony sztuce kulinarnej („KUCHNIA TV"), ITI Neovision Sp. z o.o. - program kulturalno-publicystyczny („OTV") i program społeczno-religijny („Religia.tv"), TVN SA - program edukacyjny poświęcony nauce języków („TVN LINGUA") i program biznesowo-ekonomiczny („TVN-CNBC Biznes") oraz nadawca publiczny Telewizja Polska SA - program poświęcony historii („TVP Historia") i program filmowy („TVP FILM"). Tylko jedną przyznano podmiotowi niepowiązanemu z żadną grupą medialną – spółce TVC Sp. z o.o. (program uniwersalny pod tą samą nazwą).

Pod koniec 2007 roku spółka Telewizja POLSAT SA wystąpiła z 3 wnioskami o udzielenie kolejnych koncesji satelitarnych – na program informacyjny „POLSAT 24" oraz programy nadawane w standardzie wysokiej rozdzielczości „POLSAT SPORT HD" oraz „POLSAT HD".

Inicjowanie postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji dla nadawców radiowych i telewizyjnych

Inicjowanie nowych postępowań o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu lub których przedmiotem są dodatkowe stacje nadawcze, jest znacznie ograniczone poprzez niewielkie zasoby wolnych częstotliwości znajdujących się w dyspozycji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. W minionym roku publiczne Ogłoszenia Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zapoczątkowały postępowania, których przedmiotem jest 25 częstotliwości radiowych i 5 kanałów telewizyjnych.

Dla rozwoju uniwersalnych programów poświęconych tematyce lokalnej zostało przeznaczonych 15 częstotliwości, w tym część jako podstawa do udzielenia nowej koncesji, część zaś jako dodatkowe stacje nadawcze służące zwiększeniu zasięgów już rozpowszechnianych programów na przyległych obszarach. Proces rozstrzygnięć zostanie zakończony do końca I kwartału 2008 roku.

Częstotliwości zlokalizowane w większych miastach, w których istnieją już programy uniwersalne, dostarczające odbiorcom informacje i publicystykę z zakresu tematyki lokalnej, mają posłużyć wzbogaceniu dostępnej oferty. I tak, na programy wyspecjalizowane z muzyką klasyczną lub jazzową przeznaczono stacje nadawcze w Bydgoszczy i Białymstoku. Jako jedyny wnioskodawca w tych postępowaniach wzięła udział spółka OPERA FM Sp. z o.o. nadawca programu „RMF Classic", któremu uchwałą KRRiT zostało udzielone prawo do zwiększenia zasięgu nadawania.

Dwie stacje nadawcze na nowych częstotliwościach, w Łodzi i w Toruniu, miały posłużyć udzieleniu bądź rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów muzyczno-tematycznych. Zgodnie z rozstrzygnięciem Krajowej Rady, najbardziej interesującą ofertę w obu tych postępowaniach przedstawili nadawcy, którzy mają już doświadczenie w tworzeniu trudnych programów muzyczno-tematycznych. W Łodzi koncesję otrzyma warszawskie „Radio PIN", które nadaje program poświęcony w warstwie słownej zagadnieniom związanym z biznesem i ekonomią, prezentując jednocześnie muzykę jazzową i inspirowaną jazzem. W Toruniu zaś najciekawszą ofertą, zważywszy na już istniejące programy, okazał się program „RMF Classic" oferujący słuchaczom muzykę klasyczną, operę, musical, piosenkę poetycką, aktorską, kabaretową, muzykę etniczną oraz muzykę filmową, którego warstwa słowna poświęcona jest literaturze i sztuce.

W Załączniku nr 5 znajduje się wykaz Ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji opublikowanych w 2007 roku.

O przyznanie uprawnienia do rozpowszechniania programu za pomocą 5 nowych kanałów telewizyjnych ogłoszonych w 2007 roku ubiegają się nadawcy ponadregionalni: TVN SA, Polskie Media SA i Telewizja PULS Sp. z o.o. oraz nadawca lokalny - Telewizja ODRA Sp. z o.o. Nowe stacje nadawcze znajdujące się we Wrocławiu, Szczecinie, Katowicach, Nowym Sączu i Lesznie mają posłużyć uzupełnieniu ich zasięgu.[23] Będą to najprawdopodobniej ostatnie kanały naziemnej telewizji analogowej, które będzie można rozdysponować wśród nadawców, ze względu na przygotowania do wdrożenia naziemnej telewizji cyfrowej. Przyszły rozwój ponadregionalnych nadawców telewizyjnych jest więc uzależniony od sposobu i tempa wdrożenia strategii państwa w dziedzinie naziemnej telewizji cyfrowej.

Zgłaszanie przez zainteresowanych potrzeb związanych z doborem nowych częstotliwości radiowych bądź kanałów telewizyjnych

Zainteresowanie rynku tworzeniem i rozwijaniem istniejących programów radiowych nadal jest bardzo żywe. W toczących się postępowaniach w minionym roku złożono 54 wnioski, z których tylko 21 będzie mogło zaowocować przyznaniem prawa do rozpowszechniania programu.

Perspektywa nowych postępowań radiowych, które rozpoczną się w bieżącym roku, mogła powstać dzięki decyzjom Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji podjętym w 2007 roku po rozpatrzeniu 74 aplikacji.

Z 14 wolnych częstotliwości większość posłuży podobnie, jak i w poprzednich latach, jako uzupełnienie obszaru nadawania dla programów o zasięgu lokalnym.

Nadawcy programów uniwersalnych poświęconych tematyce lokalnej będą mogli wystąpić o udzielenie bądź rozszerzenie koncesji w: Białej Podlaskiej, Legionowie k/Warszawy, Opalenicy (woj. wielkopolskie) i Darłowie (woj. zachodniopomorskie).

Nadawcy diecezjalni będą mogli ubiegać się o rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie społeczno-religijnych programów o zasięgu lokalnym w: Śremie k/Poznania, Pile i Kołobrzegu.

Częstotliwości w Elblągu, Kielcach, Katowicach i Częstochowie, posłużą rozwojowi programów wyspecjalizowanych z określonym gatunkiem muzyki – klasycznej lub jazzowej.

Stacje nadawcze w Wągrowcu oraz Olbrachtowie k/Żar uzupełnią sieci ponadregionalne lub ogólnokrajowe.

Każdorazowo Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, wydając opinię dla Przewodniczącego KRRiT w sprawie zagospodarowania wolnej częstotliwości, kieruje się ustalonymi w 2005 roku zasadami.[24]

[23] Informacja na ten temat znajduje się w rozdziale II Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

[24] *„Zasady postępowania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie wydawania opinii dla Przewodniczącego KRRiT na temat wniosków (podań, aplikacji) o dobór częstotliwości radiowych i kanałów telewizyjnych, w związku z przygotowaniem wniosków do Prezesa UKE o uzupełnienie planu zagospodarowania częstotliwości”* opublikowane na stronach internetowych Krajowej Rady pod adresem www.krrit.gov.pl.

KRRiT podejmując decyzję o przeznaczeniu, czy doborze częstotliwości, bierze pod uwagę potrzeby nadawców publicznych, dostępność nadawanych programów radiowych i telewizyjnych na danym obszarze, stan rynku reklamowego, możliwości techniczne doboru (biorąc pod uwagę zgłoszone wcześniej, zakłócenia stacji istniejących) oraz sytuację ekonomiczno-finansową funkcjonujących na danym obszarze nadawców. W związku z tym Ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT są kierowane do różnych grup nadawców.

Aplikacje i podania zainteresowanych rozpoczęciem działalności radiowej, które napłynęły w 2007 roku dotyczą doboru 25 nowych częstotliwości. Krajowa Rada obecnie nie ma w swoich zasobach częstotliwości odpowiadających zgłoszonym potrzebom. W lutym minionego roku Krajowa Rada wystąpiła do Prezesa UKE o dobór 109 częstotliwości w związku z 196 aplikacjami z lat poprzednich. Wysoki stopień zajętości widma oraz konieczność przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych powoduje, iż proces doboru częstotliwości jest bardzo trudny i nie zawsze kończy się powodzeniem, wymaga też czasu koniecznego dla przeprowadzenia niezbędnych analiz. W związku z tymi obiektywnymi ograniczeniami w 2007 roku Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej udało się zakończyć prace nad doborem zaledwie 9 częstotliwości z tej listy.

Tymczasem do Krajowej Rady napływają wciąż nowe aplikacje ze wskazaniem kolejnych potrzeb. Zaspokojenie większości z nich, biorąc pod uwagę możliwości techniczne oraz stan rozwoju rynku radiowego, jest niemożliwe.

Poprawa warunków nadawania programów radiowych i telewizyjnych

Maksymalne wykorzystanie istniejących stacji nadawczych jest niezbędnym elementem racjonalnego gospodarowania zasobem częstotliwości. Wszelkie zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu, określonych w koncesji dokonywane są na wniosek nadawcy, w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, odpowiedzialnym za rezerwację częstotliwości przeznaczonych dla radiodyfuzji.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zaakceptowała zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu dla 36 stacji radiowych i telewizyjnych. Łącznie zmiany pozwoliły na dotarcie nowych programów radiowych do prawie 3 mln odbiorców.

W Załączniku nr 6 znajduje się wykaz wydanych w 2007 roku decyzji w sprawie zmian technicznych w radiowych i telewizyjnych koncesjach naziemnych.

Zmiany techniczne miały miejsce także w koncesjach satelitarnych nadawców telewizyjnych, którzy chcąc rozwinąć techniczne możliwości nadawania programów, wystąpili np. o rozszerzenie koncesji o nowego satelitę lub planując wdrożenie systemu HD o dopisanie dodatkowych transponderów. W sumie Przewodniczący KRRiT, po uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, wydał 16 decyzji w zakresie zmian technicznych dla nadawców satelitarnych.

2.4. Przekształcenia własnościowe w spółkach wykonujących koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych w kontekście uprawnień Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Stanowiskiem z 12 czerwca 2007 roku, po dokonaniu powtórnej analizy podstaw prawnych[25] oraz orzecznictwa sądowego w zakresie zamieszczanych w koncesjach obowiązków dotyczących przekształceń własnościowych, uznała za uzasadnione odstąpienie od stosowania tych zapisów.[26]

Rezygnacja ze stosowania dotychczasowego stanowiska w treści koncesji, nie oznacza braku obowiązku przedstawiania informacji m.in. o zmianach w zakresie struktury właścicielskiej koncesjonariusza.

Kwestia badania przejęcia kontroli nad działalnością koncesjonariusza także nie wymaga wskazania w sentencji decyzji koncesyjnej udziałowców koncesjonariusza. Ocena przesłanek uzasadniających cofnięcie koncesji, jak również badanie okoliczności wskazujących na przejęcie kontroli nad działalnością koncesjonariusza, będzie przez KRRiT prowadzona bezpośrednio na podstawie przepisów ustawy[27]. Realizacja uprawnień KRRiT i Przewodniczącego KRRiT w tym zakresie nie wymaga umieszczania obowiązków dotyczących przekształceń własnościowych w treści koncesji.

Wnioski złożone przed datą przyjęcia wspomnianego powyżej stanowiska, o ile nadawca nie skorzystał z propozycji wykreślenia tzw. punktu właścicielskiego, zostały rozpatrzone na dotychczasowych zasadach. W trzech przypadkach zmiany te miały istotne znaczenie dla procesu koncentracji na rynku radiowym poprzez fakt, że udziały w spółkach rozpowszechniających programy uniwersalne poświęcone tematyce lokalnej nabyły podmioty „sieciujące". Były to spółki MAKS-Bochnia Sp. z o.o. i MAKS-Tarnów Sp. z o.o. (Radio ESKA SA) oraz spółka Partytura Sp. z o.o. z Poznania dotychczas działająca w Grupie AGORY (obecnie Multimedia - projekt „RMF MAXXX").

W Załączniku nr 7 znajduje się wykaz koncesji, w których dokonano zmiany listy udziałowców (wydanych w 2007 roku).

W odpowiedzi na stanowisko Krajowej Rady w sprawie rezygnacji z zapisów własnościowych w koncesjach, nadawcy zwrócili się o aktualizację treści koncesji. Na ich wniosek, w 2007 roku dotychczasowe zapisy własnościowe wykreślono z 20 koncesji. Krajowa Rada każdorazowo przy wnioskach o zmianę koncesji w tym zakresie, składanych po przyjęciu Stanowiska z 12 czerwca 2007 roku, proponuje nadawcom usunięcie tych zapisów.

[25] wskazanych w stanowisku KRRiT z dnia 1 września 2005 roku, w sprawie zapisów właścicielskich, w tym w szczególności: Konstytucji RP, ustawy o radiofonii i telewizji, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, kodeksu spółek handlowych, ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również rozporządzenia KRRiT z dnia 4 stycznia 2007 roku w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych

[26] w wersji określonej stanowiskiem KRRiT z dnia 1 września 2005 roku w sprawie zapisów właścicielskich, stosowanych w koncesjach udzielanych spółkom kapitałowym

[27] w zakresie art. 38 ust.2 pkt. 4

W Załączniku nr 8 znajduje się wykaz koncesji, w których dokonano wykreślenia zapisów własnościowych (wydanych w 2007 roku).

Realizacja kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do wyrażania zgody na podstawie art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji

Na wniosek koncesjonariusza CYFROWY POLSAT SA, KRRiT w minionym roku wyraziła zgodę na nabycie lub objęcie akcji ww. Spółki przez osoby zagraniczne lub spółki zależne od osób zagranicznych[28]. Wniosek ten był argumentowany przez Spółkę pracami nad przeprowadzeniem Pierwszej Publicznej Oferty jej akcji i dopuszczeniem oraz wprowadzeniem akcji do obrotu na rynku regulowanym tj. na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW). Zdaniem koncesjonariusza pozwoli to na pozyskanie kapitału na potrzeby dalszych inwestycji oraz rozwoju działalności przy jednoczesnym umożliwieniu inwestorom partycypacji we wzroście wartości Spółki.

2.5. Odmowy dokonania zmian w koncesjach

Problem stacji „kroczących"

W 2007 roku Krajowa Rada dokonała odmowy 5 zmian postulowanych przez nadawców radiowych, które miały polegać na przeniesieniu nadajnika poza obszar określony w koncesji.

Spółka Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o. złożyła wnioski o zmianę w dwóch koncesjach, polegające na jednoczesnym przeniesieniu stacji nadawczej z Opola do Częstochowy oraz obecnie działającej stacji w Częstochowie do Zabrza. Jak wynikało z przeprowadzonych analiz przeniesienie tych częstotliwości oznaczałoby całkowitą zmianę obszaru pokrywanego dotychczas przez te stacje, a tym samym spowodowałoby zmianę przedmiotu rozstrzygnięć, w wyniku których koncesje zostały udzielone. W szczególności organ koncesyjny poddał analizie, w świetle interesu społecznego, skutki jakie wywołałaby postulowana przez nadawców zmiana koncesji, dla odbiorców programu pod kątem nałożonych nań obowiązków programowych. Ustalono, że zmiana lokalizacji, mimo iż odnosi się do warunków technicznych rozpowszechniania programu, spowoduje generalną zmianę w stosunku do stanu prawnego i faktycznego, w jakim organ koncesyjny prowadził postępowanie o udzielenie koncesji. Podobnie było w przypadku wniosków spółek z grupy ESKA o zmianę lokalizacji stacji nadawczej z Bochni do Nowego Sącza oraz z Oławy do Wrocławia, a także propozycji zmiany złożonej przez nadawcę lokalnego – Radio Północ Sp. z o.o., w sprawie przeniesienia nadajnika z Goleniowa do Szczecina.

[28] Na podstawie art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji, który stanowi, że nabycie lub objęcie udziałów albo akcji przez osobę zagraniczną w spółce wymaga zezwolenia Przewodniczącego KRRiT, wydanego na podstawie uchwały KRRiT, jeżeli udział osób zagranicznych w kapitale zakładowym spółki nie przekracza 49 %, a umowa lub statut spółki przewiduje, że członkami zarządu spółki będą w większości osoby posiadające obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce, oraz udział głosów osób zagranicznych i spółek zależnych, w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, od osób zagranicznych nie może przekroczyć 49 %, a członkami rady nadzorczej będą osoby posiadające obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce.

KRRiT dostrzegając negatywne zjawiska na rynku radiowym, zagrażające zachowaniu pluralizmu i lokalności nadawców, przyjęła w grudniu 2005 roku i podała do publicznej wiadomości dokument programowy pod nazwą *„Obrona lokalności i demokracji lokalnej – Strategia działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych”.*[29] Od tego czasu KRRiT w żadnym przypadku nie dokonała zmiany koncesji poprzez przeniesienie stacji nadawczej, czego skutkiem byłaby tak istotna zmiana obszaru rozpowszechniania programu, która ma decydujący wpływ na sposób realizacji koncesji. Zjawisko tzw. stacji kroczących zostało, bowiem uznane przez KRRiT za jedno z istotnych zagrożeń lokalności mediów.

W dokumencie, o którym mowa, KRRiT wskazała główne zagrożenia dla lokalności mediów, definiując pięć aspektów pluralizmu mediów i ich zawartości, a wśród nich „różnorodność geograficzną”. Zgodnie z tym pojęciem media powinny odzwierciedlać życie społeczności regionalnych i lokalnych oraz zawierać treści i elementy kultur lokalnych, regionalnych, kultury narodowej, a także zachować pluralizm źródeł informacji i programu.

W *„Strategii działania KRRiT na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych”* podkreślono, że uprawnienia Przewodniczącego KRRiT wyrażają się w określaniu liczby i rozmieszczenia prywatnych stacji radiowych i telewizyjnych, działających na terenie kraju, a także w stwarzaniu ram do określenia charakteru i zawartości nadawanych programów. Celem tych działań jest umożliwienie powstania szerokiej i wartościowej oferty programowej i zapewnienie tym samym odbiorcom wielorakiego wyboru. Jednym z elementów regulacji rynku mediów są Ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania koncesji.

Ogłoszenia, które zapoczątkowały postępowania o udzielenie tych koncesji zawierały w swej treści wskazanie, jakie będą warunki techniczne z jednoznacznym podaniem lokalizacji stacji nadawczej. W ten sposób Przewodniczący KRRiT dokładnie i wyczerpująco poinformował przyszłych uczestników postępowania koncesyjnego o ofercie publicznej.

Wydając, na podstawie uchwały Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, decyzje w sprawie zmiany koncesji Przewodniczący kieruje się przesłankami określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego[30], tzn. bada czy zmianie takiej nie sprzeciwiają się przepisy szczególne, oraz czy przemawia za tym interes społeczny czy słuszny interes strony.

W przypadku omawianych wniosków uznano, że istnieją przesłanki do odmowy zmiany koncesji poprzez zmianę lokalizacji stacji nadawczej ze względu na ochronę interesu społecznego rozumianego jako interes odbiorców programu o zasięgu lokalnym, skierowanego do mieszkańców tych miast.

Wyjątkiem od opisanych powyżej przypadków była zmiana lokalizacji stacji nadawczej użytkowanej przez spółkę Radio Mazowsze Sp. z o.o. nadającej pierwotnie w Nowym Dworze Mazowieckim, a obecnie w Warszawie. Ustalony w koncesji zasięg rozpowszechniania programu, obejmujący 5 gmin warszawskich, w tym również gminę Centrum nie pozwala na uznanie stacji nadawczej przeniesionej z Nowego Dworu Mazowieckiego do Warszawy za „stację kroczącą”. Biorąc pod uwagę pierwotną lokalizację stacji nadawczej oraz jej zasięg, Krajowa Rada uznała, że dotychczas tematyka lokalna

[29] opublikowany na stronach internetowych Krajowej Rady pod adresem www.krrit.gov.pl

[30] art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego

również mogła, a nawet powinna być realizowana z uwzględnieniem spraw i zagadnień istotnych dla wymienionych w koncesji gmin, a obecnie dzielnic warszawskich. W wyniku przeniesienia stacji do Warszawy, te same dzielnice zostały objęte zasięgiem rozpowszechniania programu, a zatem sposób realizacji tematyki lokalnej w odniesieniu do tego obszaru nie ulega istotnej zmianie. Oznacza to, iż omawiany przypadek nie kwalifikuje się do uznania jako „stacja krocząca", bowiem nie tworzy zagrożenia dla lokalnego charakteru stacji.

Odmowa dokonania zamiany użytkowanej częstotliwości radiowej lub kanału telewizyjnego na inną pozostającą w dyspozycji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 3 przypadkach odmówiła, zgłaszanych przez nadawców, zmian polegających na zastąpieniu wykorzystywanych warunków technicznych w koncesji, poprzez przyznanie nowej częstotliwości lub kanału telewizyjnego.

Jeżeli częstotliwości, które mają zostać zamienione nie wykluczają się wzajemnie, a tym samym w świetle obowiązujących przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, oraz jednolitej linii orzecznictwa, przyznanie prawa do rozpowszechniania programu radiofonicznego za pomocą wskazanej przez wnioskodawcę częstotliwości, powinno zostać poprzedzone procedurą koncesyjną określoną w ustawie o radiofonii i telewizji tj. ogłoszeniem Przewodniczącego KRRiT. A zatem, nie jest możliwe przyznanie prawa do wykorzystywania nowej częstotliwości w drodze administracyjnej zmiany określonych w koncesji technicznych warunków rozpowszechniania programu.

Organ koncesyjny ma obowiązek dysponować dobrem, jakim jest częstotliwość, z natury występująca w ograniczonej ilości, w sposób jawny. Oznacza to konieczność umożliwienia ubiegania się o koncesję na rozpowszechnianie programu za pomocą wskazanej w Ogłoszeniu częstotliwości, również innym zainteresowanym podmiotom.

W Załączniku nr 9 znajduje się wykaz decyzji, wydanych w 2007 roku, o odmowie zamiany częstotliwości lub kanału.

2.6. Inne kwestie koncesyjne

Programowe i reklamowe zmiany w koncesjach

Większość zmian w tym zakresie była efektem zawierania przez lokalnych nadawców umów programowych lub transakcji polegających na sprzedaży większości udziałów w spółkach na rzecz podmiotów „sieciujących" takich jak ESKA SA czy Multimedia Sp. z o.o. (projekt „RMF MAXXX").

I tak, lokalne „Radio MAKS" z Tarnowa zmieniło nazwę na „Radio ESKA Tarnów", „Radio AS" z Inowrocławia na „Radio ESKA Inowrocław", a „Radio MAZOWSZE 95,8 FM" na „RMF MAXXX Mazowsze". Do sieci ESKA dołączył również nadawca programu skierowanego do środowiska akademickiego w Krakowie, zmieniając nazwę z „eX FM" na „100,5 ESKA Rock".

Dwóch nadawców lokalnych dołączyło do grupy stacji działających pod marką „VOX FM": „Radio Bieszczady" nadające program w Rzeszowie i Sanoku oraz „Radio Toruń 96,7 GOLD FM". Obecnie programy są nadawane pod nową nazwą, odpowiednio: „Radio VOX FM Bieszczady" i „Radio VOX FM Toruń". Inny nadawca lokalny z Torunia wystąpił o zmianę nazwy programu z „Radio Brawo" na „Radio PLUS Toruń". Wszyscy trzej, wymienieni powyżej nadawcy, mają za zadanie tworzyć programy poświęcone tematyce lokalnej, niezależnie od zmiany dotychczas użytkowanej nazwy na VOX czy PLUS.

Występujący o zmianę nazwy złożyli deklarację, że zmiana ta nie wpłynie negatywnie na realizację warunków programowych koncesji, oraz w przypadku korzystania z zarejestrowanego znaku towarowego, także umowę na świadczącą o nabyciu praw do korzystania z tej nazwy od jej dysponenta.

Nową nazwę dla programu nadawanego w Krakowie postanowił przyjąć nadawca należący dawniej do grupy Ad.point a obecnie do sieci EUROZET. Właściciel koncesji, spółka Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HITT Sp. z o.o., zdecydował, że w miejsce dotychczasowej „PLANETY" pojawi się „AntyRadio", różniące się przede wszystkim ofertą muzyczną. „AntyRadio" to marka stacji używana także w Katowicach i Warszawie. Pozostałe zmiany nie były związane ze zjawiskiem sieciowania. Warszawski nadawca zajmujący się tematyką biznesową i ekonomiczną, nadający program „Radio PIN 102 FM", wystąpił o doprecyzowanie zapisów koncesyjnych, poprzez jednoznaczne określenie swojej specjalizacji, a także zdefiniowanie formatu muzycznego. Obecnie obowiązkiem nadawcy jest prezentowanie muzyki jazzowej i około jazzowej. Ze względu na wybraną tematykę ekonomiczno-biznesową „Radio PIN 102 FM" zostało zwolnione z nadawania audycji poświęconych tematyce lokalnej, którą w Warszawie zajmuje się już wiele innych rozgłośni. Nadawca programu satelitarnego pod nazwą „Moja Telewizja. (Moja TV)" zmienił całkowicie koncepcję programową. Nowa nazwa „promocja.tv" ma odzwierciedlać nowy charakter programu – poświęcony wyłącznie telesprzedaży. Program satelitarny, który miał być rozpowszechniany pod nazwą „PLAYBOY POLSKA", ze względu na wygaśnięcie umów zawartych z właścicielem marki, został przemianowany na „PLAY TV". Zdaniem nadawcy, Telewizji POLSAT SA, nowa nazwa lepiej będzie kojarzona z rozrywkowym charakterem programu.

Istotna zmiana zapisów programowych miała miejsce w koncesji Telewizji PULS. Dotychczasowy charakter programu – społeczno-religijny - zastąpił charakter uniwersalny, jednakże obowiązki programowe nadawcy pozostały faktycznie niezmienione, a nawet w przypadku niektórych audycji zwiększył się ich obowiązkowy udział w tygodniowym czasie emisji.

Wejście do sieci nadawców lokalnych często wiąże się z występowaniem o podwyższenie procentowego udziału reklamy w programie. Współpracując z sieciami, lokalne stacje mogą liczyć na zlecanie emisji reklam w ramach kampanii ogólnokrajowych. O zniesienie ograniczeń związanych z czasem reklamowym jeszcze w 2006 roku wystąpiły stacje „Radio ESKA Tarnów", „Radio MAKS" z Bochni oraz spółka Radio Warta z Konina należąca do grupy Ad.point.

Po przeanalizowaniu kosztów związanych z wykonywaniem koncesji oraz kosztami uruchamiania nowych nadajników, o ograniczenie limitu reklam z 15 % do 7 % zwróciła się Archidiecezja Katowicka.

Zmian o charakterze programowym dokonano w koncesji na bezprzewodowe rozprowadzanie programów na tzw. platformie satelitarnej CYFRA +, poprzez rozszerzenie listy proponowanych programów o: „Cinemax", „Edusat BIS", „Espn Sport Classic", „MTV 2", „TVP Kultura", „AntyRadio 94 FM", „Radio ZET", „Radiostacja", „RMF CLASSIC",

„RMF MAXXX", „TV4". O rozszerzenie listy programów wystąpiła także platforma „n". Po dokonanej zmianie, widzowie z niej korzystający, mogą odbierać także programy: „Sport Klub", „Sport Klub +", „TVN LINGUA", „Jetix", „Jetix Play", „Eurosport", „Eurosport 2", „NASN", „Discovery Historia", „Fashion TV", „TV 5 Monde Europe", „Mango 24", „AXN Sci-Fi", „AXN Crime", „Cinemax", „Cinemax 2", „komedy Central", „Discovery Chanel", „Animal Planet" „Discovery Civilization", „Discovery Science", „Discovery Ravel & Living", „TVP 1", „TVP 2", „regionalne programy telewizyjne oraz pasmo wspólne", „TVP Polonia", „TVP Kultura", „TVP Sport", „TVP Film", „PULS", „iTV", „Discovery HD", „TVN Turbo", „TVN Style", „TVN 24", „TVN Meteo", „TVN", „TVN Siedem", „TVN Gra", „CNN International;", „TCM", „Cartoon Network", „Boomerang", „TVN Med.", „Movies 24", „Da Vinci – Educationa TV", „MTV Polska", „VH1 Polska", „MTV 2", „Baby TV" oraz Kids Co".

W Załączniku nr 10 znajduje się wykaz decyzji, wydanych w 2007 roku, w sprawie zmian programowych (zmiana nazwy, inne zmiany oraz zmiany limitu reklam).

Przejęcie uprawnień z koncesji w przypadku przekształceń spółek handlowych

Ustawa o radiofonii i telewizji dopuszcza, za zgodą Przewodniczącego KRRiT, wydaną na podstawie uchwały Rady, przejęcie uprawnień wynikających z koncesji w przypadku łączenia, podziału lub innego rodzaju przekształceń spółek handlowych.[31] Odmowa wyrażenia zgody na takie zmiany jest możliwa jedynie, gdy nadawca osiągnie pozycję dominującą w dziedzinie środków masowego przekazu na rynku właściwym lub, gdy nastąpi przejęcie bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy. Prawo do przejścia uprawnień z koncesji na inny podmiot, powstały w wyniku zmian przewidzianych w Kodeksie Spółek Handlowych, stanowi praktyczne rozwiązanie problemu aktualizacji prawnej podmiotu wykonującego koncesję.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na takie zmiany w odniesieniu do 5 koncesji. Trzy koncesje, których wykonawcą bezpośrednim lub pośrednim była spółka TVN 24 Sp. z o.o. zostały „przeniesione" bezpośrednio na jej właściciela tj. spółkę TVN SA w ramach integracji struktur biznesowych („TVN Turbo", „TVN 24" oraz „TVN Meteo"). Operacje likwidowania spółek „pośredniczących", stanowiących w 100 % własność w rękach jednego właściciela, sprzyjają zmniejszeniu kosztów operacyjnych i zwiększają efektywność zarządzania.

Ponadto uprawnienia z koncesji nadawcy lokalnego z Ostrołęki „Radio OKO", wobec zmiany formy działania ze spółki akcyjnej na spółkę z ograniczoną działalnością zostały przeniesione na podmiot powstały w wyniku tej zmiany.

W Załączniku nr 11 znajduje się wykaz koncesji, co do których w 2007 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na przejście uprawnień.

[31] art. 38a ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji

Realizacja obowiązku składania sprawozdań finansowych

Nadawcy są zobowiązani przepisami ustawy o radiofonii i telewizji do przedstawiania Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji[32], zatwierdzonych przez Urząd Skarbowy, rocznych sprawozdań finansowych, w formie przewidzianej w ustawie o rachunkowości. W przypadku kościelnych osób prawnych sprawozdania przedstawiane są według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne.

KRRiT monitorowała wywiązywanie się nadawców z obowiązku składania sprawozdań, jak i samą sprawozdawczość finansową nadawców, a analiza przesłanej dokumentacji stanowiła podstawę do oceny samodzielnego wykonywania przez koncesjonariuszy przyznanych koncesji (czy nie nastąpiło przejęcie kontroli nad wykonywaniem koncesji), a przede wszystkim kondycji finansowej sektora koncesjonowanych nadawców radiowych i telewizyjnych oraz umożliwiała weryfikację struktury właścicielskiej koncesjonariuszy.

W 2007 roku sprawozdań finansowych za poprzedni rok działalności gospodarczej nie złożyło dwóch nadawców radiowych. Koncesja posiadana przez jednego z tych nadawców, przestała obowiązywać w grudniu 2007 roku, wobec drugiego prowadzone jest postępowanie o cofnięcie koncesji.

Podsumowanie wyników analizy sprawozdań finansowych znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Umorzenie odsetek od zaległości we wnoszeniu opłat koncesyjnych

Opłata koncesyjna za udzielenie koncesji pobierana jest zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji[33] oraz rozporządzeniem Krajowej Rady w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych[34].

Ordynacja podatkowa dopuszcza odroczenie terminu płatności takiej należności lub rozłożenie jej na raty.[35] Jest to możliwe w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym. Możliwe jest również umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej oraz odsetek za zwłokę z tych samych powodów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na wniosek koncesjonariusza prowadzącego działalność nadawczą, może udzielać ulg w spłacie zobowiązań wynikających z opłaty koncesyjnej, które stanowią pomoc *de minimis* w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis.*

---

[32] art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji

[33] art. 40 ust. 1 ustawy radiofonii telewizji

[34] art. 40 ust. 2 zawiera delegację dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalania w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, wysokości tej opłaty. Krajowa Rada wydała Rozporządzenie, o którym mowa w dniu 2 lutego 2000 roku i dokonała jego nowelizacji Rozporządzeniem z dnia 20 czerwca 2007 roku. Teksty obu rozporządzeń dostępne na www.krrit.gov.pl

[35] art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.)

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrzyła pozytywnie wniosek spółki Radio OKO Sp. z o.o. z Ostrołęki i umorzyła zaległość główną wraz z naliczonymi odsetkami na kwotę ogółem 2.986,8 zł. Przy rozpatrywaniu wniosku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uwzględniła fakt, iż spółka Radio OKO Sp. z o.o. jest jedynym lokalnym nadawcą w Ostrołęce i okolicach. W związku z tym dokonanie umorzenia zaległości jest zgodne z ważnym interesem publicznym, ponieważ Radio OKO Sp. z o.o. dostarcza mieszkańcom tego obszaru informacji o życiu społeczności lokalnej.

Krajowa Rada Radiofonii i telewizji postanowiła również umorzyć z urzędu wszystkie zaległości w zobowiązaniach, powstałe w wyniku przyznania koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Telewizja GRYF" (oraz pozostałych zmian w koncesji). Z uwagi na śmierć koncesjonariusza (osoby fizycznej) wygasły prawa i obowiązki mające charakter niezbywalny. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała, że jeżeli zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji uprawnienia wynikające z koncesji nie mogą być przeniesione na inny podmiot, tym samym nie podlegają dziedziczeniu, to powstałe zobowiązanie (zaległość) z tytułu przyznania koncesji (wraz z jej zmianami) należy umorzyć.

Koncesjonariusz, Jarosław Dziemian, jako podmiot posiadający status zakładu pracy chronionej, zwrócił się do Krajowej Rady z wnioskiem o zwrot częściowej opłaty za udzielone mu koncesje („Radio JARD", Radio JARD II"). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrzyła wniosek negatywnie, argumentując, że uzasadnienie koncesjonariusza nie ma zastosowania do opłaty koncesyjnej, ponieważ zwolnienia od uiszczenia opłaty nie zostały przewidziane w ustawie o radiofonii i telewizji.

Opłata koncesyjna w rozumieniu przepisów działu III Ordynacji podatkowej jest rozumiana jako nadpłata podatku. W przedmiotowej sprawie, zwrot opłaty koncesyjnej, jest niemożliwy, gdyż koncesja w części dotyczącej obowiązku wniesienia opłaty w określonej wysokości nie została zmieniona, uchylona a także nie stwierdzono jej nieważności[36]. Koncesja nie została także wzruszona w trybie nadzwyczajnym, przewidzianym przez Kodeks postępowania administracyjnego, a zatem nie istnieje nadpłata w opłacie koncesyjnej.

Jednakże widząc precedensowy charakter sprawy, KRRiT zwróciła się do Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa z prośbą o opinię, co do zakresu zastosowania zwolnienia od opłat za udzielenie koncesji. W odpowiedzi uzyskała informację, że opłata koncesyjna, ze względu na szczególny jej tryb poboru, zasady obliczania oraz przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej[37], nie jest opłatą skarbową.

Brak kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do zmiany terminu uruchomienia programu

Koncesje określają termin, w którym nadawca ma rozpocząć działalność, zgodnie ze złożoną przez niego deklaracją. Zazwyczaj nadawcy deklarują, że rozpoczęcie rozpowszechniania programu nastąpi nie później niż trzy miesiące od daty wydania koncesji.

W 2007 roku o zmianę punktu koncesji, w którym określony został termin uruchomienia emisji wystąpiło 4 nadawców. Wskazywali oni na okoliczności zewnętrzne lub

[36] jak reguluje art. 77 §1 ust. 1 Ordynacji podatkowej

[37] art. 62 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej

wewnętrzne przeszkody, uniemożliwiające dochowanie daty rozpoczęcia nadawania, prosząc jednocześnie o jej przesunięcie zazwyczaj o kilka miesięcy.

Niestety Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie posiada kompetencji do przesuwania terminu do rozpoczęcia przez koncesjonariuszy działalności nadawczej.

Ustawa o radiofonii i telewizji, a także ustawa o swobodzie działalności gospodarczej nie przewiduje przedłużenia terminu do rozpoczęcia działalności gospodarczej. Nakłada zaś obowiązek, aby koncesjonariusz w ustalonym w koncesji terminie, rozpoczął swoją działalność i prowadził ją w sposób ciągły. Ponadto jedną z przesłanek do cofnięcia koncesji jest fakt, że nadawca nie rozpoczął rozpowszechniania programu w terminie ustalonym w koncesji lub trwale zaprzestał wykonywania rozpowszechniania programu za pomocą wszystkich lub niektórych stacji nadawczych – chyba, że nadawca wykaże, że opóźnienie rozpoczęcia rozpowszechniania programu lub jego zaprzestanie, zostały spowodowane okolicznościami od niego niezależnymi. Za trwałe zaprzestanie rozpowszechniania programu uważa się fakt nierozpowszechniania programu przez okres trzech kolejno następujących po sobie miesięcy.[38]

Koncesja na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych obejmuje te sfery gospodarki, które państwo traktuje w sposób szczególny. Również rozpowszechnianie programów drogą rozsiewczą satelitarną i kablową (gdzie brak jest wyczerpywalnego dobra w postaci częstotliwości naziemnej), ustawodawca zakwalifikował jako działalność koncesjonowaną.

Koncesjonariusz może opóźnić rozpoczęcie działalności, bez zmiany terminu określonego w koncesji, gdy wykaże, że opóźnienie spowodowane zostało okolicznościami niezależnymi od niego. W przypadku zaś, gdy nie zostaną one wskazane – organ udzielający koncesji jest zobowiązany do jej cofnięcia.

W Załączniku nr 12 znajduje się wykaz decyzji o odmowie wyznaczenia nowego terminu do rozpoczęcia nadawania programu (wydanych w 2007 roku).

Problem lokalnych koncesji telewizyjnych zestawianych z ponadregionalnymi programami innych nadawców, na przykładzie Telewizji Lubań – Bolesławiec Sp. z o.o.

Spółka Telewizja Lubań – Bolesławiec Sp. z o.o. w 2004 roku ubiegała się o koncesję na program telewizyjny o charakterze lokalnym, nadawany codziennie, w minimalnym wymiarze 2 godziny na dobę, w którym pozostały czas emisji miał wypełnić teletekst z informacją lokalną oraz reemisja programu radiowego „TOK FM". KRRiT wydała koncesję na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Studio Lubań – Bolesławiec" o treści zgodnej z wolą wnioskodawcy.

W 2006 roku koncesjonariusz zwrócił się do Krajowej Rady o dokonanie zmiany w koncesji poprzez zastąpienie radiowego programu ponadregionalnego „TOK FM", programem telewizyjnym „TVN".

Analizując sytuację, która powstałaby po dokonaniu zgłoszonej przez Nadawcę zmiany, KRRiT uznała, iż brak jest podstaw do umożliwienia innemu, niż koncesjonariusz nadawcy dysponowania częstotliwością, przez 22 godziny na dobę, oraz dokonywania w tym czasie

[38] Przepisy te zostały określone w art. 38 ust.1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji

reemisji własnego programu telewizyjnego. Zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji, przyznanie takiego prawa mogłoby nastąpić w wyniku odrębnego postępowania koncesyjnego.

Zastąpienie programu radiowego „TOK FM" programem telewizyjnym „TVN" mogłoby także spowodować, iż program, na który została wydana koncesja, czyli program „Studio Lubań - Bolesławiec", poświęcony tematyce lokalnej, byłby postrzegany jako program „TVN". Ponadto wynikający z powyższej zmiany, brak emisji plansz z teletekstem wpłynie na ograniczenie dostępu mieszkańców do informacji lokalnej. Przeprowadzony w listopadzie 2006 roku monitoring wykazał, że pomiędzy pasmami, w których nadawca nadaje swój 2-godzinny program, nadawano przekazy planszowe zawierające: lokalne ogłoszenia drobne i komunikaty, informacje o przyjmowaniu przez Studio Lubań-Bolesławiec reklam, informacje o aktualnych wydarzeniach kulturalnych w mieście i regionie, akcjach charytatywnych, cenach gruntów, promocyjnych cenach mieszkań w regionie, inwestycjach finansowanych z budżetu UE. Zapraszano także telewidzów do współredagowania programu.

Z tych względów Krajowa Rada uznała, że postulat nadawcy stoi w sprzeczności w interesem odbiorców lokalnego programu telewizyjnego. Pogląd ten potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2007 roku, wydanym w związku ze skargą Telewizji Lubań - Bolesławiec na decyzję Przewodniczącego KRRiT. WSA zgodził się z KRRiT, że zgoda na wnioskowane zmiany w koncesji byłaby pogwałceniem zasady równości, obejściem prawa, gdyż inni nadawcy, chcący wykorzystać dobra rzadkie, jakim są częstotliwości radiowe i kanały telewizyjne, nie mogliby się ubiegać o udzielenie/rozszerzenie koncesji, z powodu braku ogłoszenia. Program „Studio Lubań-Bolesławiec" emitowany tylko przez 2 godziny na dobę, byłby programem marginalnym wobec 22-godzinnego programu „TVN". Ponadto intencją KRRiT do udzielenia koncesji spółce Telewizja Lubań - Bolesławiec było prawo do rozpowszechniania programu telewizyjnego o tematyce lokalnej, a nie udzielenie koncesji na program ponadregionalny „TVN", a obecnie reemisja części programu radiowego „TOK FM" nie narusza istoty telewizyjnego programu lokalnego. Za wnioskowaną zmianą nie przemawia interes społeczny.

Podobne zastrzeżenia Krajowa Rada sformułowała wobec Telewizji ODRA Sp. z o.o., zostały one omówione poniżej.

Postępowania w sprawie cofnięcia koncesji, uchylenie koncesji na prośbę nadawcy

Przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła 7 postępowań wszczętych w związku z przypuszczeniem, że nastąpiło przejęcie koncesji nad działalnością nadawcy.[39]

Pięć z nich dotyczy spółki Telewizja ODRA Sp. z o.o., która uzyskała w 2005 roku 5 koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o charakterze uniwersalnym pod nazwą ODRA uzupełnioną nazwą miejscowości, w których program jest nadawany tj.: „ODRA – Gorzów Wielkopolski", „ODRA – Głogów, Legnica, Lubin", „ODRA – Świdnica, Wrocław, Opole", „ODRA – Zielona Góra", „ODRA – Jelenia Góra".

[39] na podstawie art. 38 ust. 2 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji

Ogłoszenie Przewodniczącego KRRiT przewidywało udzielenie koncesji na rozpowszechnianie uniwersalnych programów telewizyjnych o tematyce lokalnej, nadawanych codziennie, przez 2 godziny na dobę. Program własny lub produkowany na wyłączne zamówienie koncesjonariusza powinien zawierać minimum 1 godzinę dziennie audycji premierowych. Koncesje miały obejmować w pozostałym czasie, prawo do rozprowadzania programu, innego naziemnego nadawcy krajowego, którego sygnał nie jest dostępny drogą naziemną, na obszarze objętym zasięgiem stacji nadawczej rozprowadzającej program.

W ten sposób, mając na względzie stworzenie możliwości samodzielnego nadawania programów lokalnych przez dotychczasowych nadawców, lub ich kontynuatorów, KRRiT jednocześnie umożliwiła wykorzystanie warunków technicznych - ograniczonego zasobu kanałów telewizyjnych, do rozprowadzania przez tych nadawców innego programu telewizyjnego rozpowszechnianego drogą naziemną, lecz niedostępnego naziemnie odbiorcom we wskazanych lokalizacjach.

W sierpniu 2006 roku tj. w rok po udzieleniu koncesji, organ dwukrotnie wezwał koncesjonariusza do nadesłania materiału poemisyjnego programów ODRY. Koncesjonariusz w odpowiedzi poinformował, że modernizacja infrastruktury technicznej i wprowadzenie nowej sieci połączeń, na której po wakacjach opierać się będzie dosył materiałów lokalnych od korespondentów do producentów i zestawionych programów od producentów do nadajników jest przyczyną czasowego (w okresie wakacyjnym) braku emisji niektórych programów lokalnych. Jednak, aby nie pozbawić osób zainteresowanych dostępem do programów o tematyce lokalnej, po zakończeniu emisji programu „TV 4" emitowany był program lokalny z innych miast.

KRRiT stwierdziła, że programy lokalne ODRY w niektórych lokalizacjach nie były rozpowszechniane, a dobro rzadkie, jakim są kanały telewizyjne, w pozostałym czasie wypełnione były programem „TV 4" lub programami ODRY z innych miast. Oznacza to, iż koncesja nie była realizowana. Przewodniczący KRRiT wezwał koncesjonariusza do natychmiastowej emisji programu.

Mimo wezwania Nadawca nie podjął pełnej realizacji wszystkich koncesji. Wyniki przeprowadzonego monitoringu tygodniowego programu wyemitowanego w październiku 2006 roku wskazywały, iż koncesjonariusz nie realizował trzech punktów koncesji istotnych ze względu na lokalny charakter programu, a które dotyczyły dobowego czasu nadawania programu, udziału audycji premierowych w programie odnoszących się do tematyki lokalnej i oznaczania programu na antenie pełną nazwą zapisaną w koncesji. Monitoring wykazał również, że przez niektóre dni tygodnia program nadawany był przez niepełne 2 godziny na dobę. W pozostałym czasie transmitowany był program „TV 4". Czas emisji audycji premierowych dotyczących tematyki lokalnej wynosił, średnio na dobę, 42 minuty, zamiast 1 godziny. Ponadto podczas nadawania programu pojawiała się na ekranie jako logo stacji jedynie nazwa „ODRA".

W grudniu 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła uchwały w sprawie wszczęcia postępowań o cofnięcie koncesji w związku z przejęciem kontroli nad działalnością spółki Telewizja ODRA Sp. z o.o. przez spółkę Polskie Media SA.

Należy podkreślić, iż intencją KRRiT wyrażoną w treści Ogłoszenia o możliwości udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programów lokalnych było stworzenie po upływie ważności poprzednich koncesji, po raz kolejny, ale już ostatni, warunków do kontynuowania nadawania programów z tematyką lokalną przez nadawcę lokalnego. Wymiar 2 godzin na dobę uwzględniał możliwości organizacyjno-finansowe tego nadawcy. Przyznanie prawa

do korzystania z dobra rzadkiego w postaci częstotliwości radiodyfuzji naziemnej w pozostałych 22 godzinach miało na celu zagospodarowanie tej częstotliwości.

Koncesjonariusz nie zrealizował jednak swoich deklaracji. W rzeczywistości po dwóch latach okazało się, że faktycznie rozdysponowane częstotliwości nie służyły do realizacji zadań lokalnych przez nadawcę Telewizję ODRA Sp. z o.o.

Natomiast spółka Polskie Media SA, która nie jest nadawcą lokalnym, wykorzystuje pośrednio kanały przyznane spółce, w której jest udziałowcem, kosztem programu lokalnego, do powiększenia zasięgu nadawania swojego programu, o charakterze ponadregionalnym – „TV 4", poza procedurą koncesyjną.

Należy wyraźnie stwierdzić, że same zmiany kapitałowe w spółce Telewizja ODRA Sp. z o.o.[40] nie mogły mieć decydującego znaczenia w zakresie badania przesłanek przejęcia bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością Spółki – koncesjonariusza oraz podstaw do cofnięcia koncesji. Dopiero analiza wpływu, jaki wywiera spółka Polskie Media SA, udziałowiec Telewizji ODRA Sp. z o.o., na działalność koncesjonariusza w zakresie realizacji koncesji, daje podstawy do podjęcia rozstrzygnięcia, czy zachodzą przesłanki do cofnięcia koncesji.

Zdaniem Krajowej Rady obecna sytuacja godzi w ład medialny. Nastąpiła utrata samodzielności przez spółkę Telewizję ODRA Sp. z o.o. Nie ma przy tym znaczenia, że koncesjonariusz poinformował o zmniejszeniu przez spółkę Polskie Media SA udziału w kapitale zakładowym poniżej 50 %, gdyż w świetle dotychczasowych doświadczeń nie ulega wątpliwości, że podmioty, od których zależna jest spółka Telewizja ODRA Sp. z o.o. zainteresowane są przede wszystkim w rozszerzaniu zasięgu programu „TV 4" w pełnym wymiarze dobowym.

Opóźnienie powyżej roku w rozpoczęciu nadawania programu lokalnego w Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze i Jeleniej Górze, świadczy o traktowaniu przez Polskie Media SA koncesji wydanych spółce „Telewizja ODRA" Sp. z o.o. jako „dodatkowych koncesji" na rozpowszechnianie własnego programu, nadawanego w innych miastach na podstawie koncesji ponadregionalnej. Uruchomienie programu lokalnego nastąpiło dopiero w wyniku wezwania Przewodniczącego KRRiT i pod sankcją utraty koncesji.

Spółka Telewizja ODRA Sp. z o.o. wystąpiła również z wnioskiem o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego za pomocą stacji nadawczych w Szczecinie i Koszalinie. Z informacji prasowych wynikało, że w czasie prowadzonego postępowania o udzielenie koncesji kanały te były wykorzystywane do emisji programu „TV 4". Spółka Telewizja ODRA Sp. z o.o. oczekując na wydanie koncesji, bez posiadania uprawnień do rozpowszechniania programu ze stacji w Koszalinie i Szczecinie zleciła operatorowi spółce RS TV SA emisję programu „Telewizja ODRA – Koszalin, Szczecin", a następnie dostarczała program „TV 4", który był rozpowszechniany w tych miastach. A zatem w ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, koncesjonariusz – spółka Telewizja ODRA Sp. z o.o. pośredniczyła, powołując się na uchwałę KRRiT o udzieleniu koncesji na rozpowszechnianie programu w Koszalinie i Szczecinie, w uzyskaniu możliwości emisji programu „TV 4" z tych nadajników, przez podmiot od którego była zależna i na rzecz

[40] Na żądanie organu koncesyjnego, koncesjonariusz przedstawił listę udziałowców aktualną na dzień 22 lipca 2005 roku oraz wniosek do KRS o zarejestrowanie zmian, z których wynikało, że 83,4 % udziałów w podniesionym kapitale zakładowym spółki Telewizja ODRA Sp. z o.o. objął nowy udziałowiec tj. Polskie Media SA Nowa struktura właścicielska koncesjonariusza została potwierdzona odpisem z KRS z dnia 26 sierpnia 2005 roku.

którego utraciła kontrolę[41]. Krajowa Rada wobec przedstawionych powyżej faktów odmówiła udzielenia koncesji.

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na podstawie uchwały Rady we wrześniu 2007 roku wydał decyzje o cofnięciu istniejących koncesji uznając, że dotychczasowa działalność spółki Telewizja ODRA Sp. z o.o. jako nadawcy programów telewizyjnych, w związku z przejęciem kontroli nad tą spółką przez nadawcę programu „TV 4", świadczy o naruszaniu przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, a także warunków zawartych w przyznanych koncesjach. Przedstawione powyżej fakty świadczą jednoznacznie, iż przejęcie kontroli własnościowej nad Spółką - koncesjonariusza, a następnie uzyskanie wpływu na jego działalność przez spółkę Polskie Media SA, wywarło negatywny wpływ na realizację lokalnych programów przez koncesjonariusza.

Telewizja ODRA Sp. z o.o. odwołała się od decyzji w sprawie cofnięcia koncesji, a więc decyzje w tej sprawie nie są prawomocne. Krajowa Rada ponownie rozważy wszelkie okoliczności dotyczące tej sprawy, biorąc pod uwagę wyjaśnienia przedstawione przez koncesjonariusza.

Postępowanie w sprawie cofnięcia koncesji toczy się również wobec radiowego nadawcy lokalnego z Płocka p. Elżbiety Czeremańskiej-Gocłowskiej, która zawarła umowę franchizingową ze spółką Radio ESKA SA.

Nadawca sam powiadomił Krajową Radę o utracie kontroli nad wykonywaniem koncesji informując o zajęciu przez Urząd Skarbowy urządzeń służących do produkcji i emisji programu. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła monitoring programowy rozgłośni i stwierdziła, że program nadawany jest zgodnie z obowiązującymi w koncesji zapisami. Jednak ze względu na fakt, że nadawca nie jest zdolny do zagwarantowania nieprzerwanej emisji programu Krajowa Rada, po przeprowadzeniu pełnego postępowania wyjaśniającego, oceni dalszą zdolność do wykonywania koncesji.

Nadawca satelitarnego programu telewizyjnego pod nazwą „Tele 5" – spółka ANTEL Sp. z o.o. w związku z zawarciem umowy reprezentacji z innym podmiotem działającym w jego grupie kapitałowej, przedstawił Krajowej Radzie w toku postępowania o cofnięcie koncesji wyjaśnienia oraz nowe fakty świadczące o usunięciu wadliwego stanu, zagrażającego przejęciem kontroli nad wykonywaniem koncesji, również w związku z realizacją obowiązku wnoszenia opłat z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych. Uporządkowanie tego stanu potwierdził także ZAiKS, który był inicjatorem postępowania o cofnięcie tej koncesji. Ponadto koncesjonariusz udokumentował podjęcie działań, które mają na celu zapewnienie warunków dla bezpośredniego i samodzielnego tworzenia i rozpowszechniania programu (np. powołanie działu programowego i działu technicznego w organizacji przedsiębiorstwa). Krajowa Rada po przeanalizowaniu sytuacji o podjętych działaniach naprawczych zdecyduje o dalszych losach koncesji.

Naruszanie przepisów ustawy lub warunków koncesji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ma obowiązek cofnąć koncesję nadawcy, który narusza przepisy ustawy lub warunki koncesji[42], przy czym, jeśli naruszenie to nie jest uznane

[41] lub jak wynika z informacji uzyskanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji w KRS w dniu 11 lipca 2007 roku przez podmiot zależny od zagranicznej osoby prawnej – Rexon Overseas Limited, przedsiębiorcy dominującego zarówno wobec koncesjonariusza jak i wobec spółki Polskie Media SA

[42] art. 38 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy o radiofonii i telewizji

za rażące, cofnięcie koncesji może nastąpić w sytuacji, gdy nadawca pomimo wezwania Przewodniczącego KRRiT nie usunął nieprawidłowości.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła w 2007 roku dwa postępowania o tym charakterze, oba dotyczyły radiowych nadawców lokalnych.

Pan Wojciech Jaworski – nadawca programu lokalnego w Krakowie („Radio ALFA") został wezwany do przedstawienia wyjaśnień w związku z naruszaniem zobowiązań z tytułu opłaty koncesyjnej, korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz nie uiszczaniem opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości. W toku prowadzonego postępowania zebrano wyczerpującą dokumentację i wyjaśnienia koncesjonariusza, jak również przeprowadzono monitoring rozpowszechnianego programu. Na podstawie wyników ww. czynności stwierdzono, że nadawca udokumentował dokonanie wpłat na rzecz Stowarzyszenia Autorów ZAiKS z tytułu należnych tantiem oraz zaległych zobowiązań na rzecz Urzędu Komunikacji Elektronicznej z tytułu opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości, a także przedstawił plan naprawczy, zgodnie z którym założył spłatę opłaty koncesyjnej do końca 2010 roku. Po zapoznaniu się z wynikami monitoringu, zadeklarował, że będzie realizował w programie udział tematyki lokalnej w wymiarze przewidzianym w koncesji. Jednocześnie wskazał, że warstwa słowna programu jest wyższa od wymaganej w koncesji o ponad 18 %, co jego zdaniem wskazuje na zamiar tworzenia programu uniwersalnego realizującego potrzeby społeczności lokalnej.

W wyniku przeprowadzonych czynności KRRiT stwierdziła, że naruszenie obowiązków wynikających z koncesji w przeważającym stopniu zostało usunięte, a plan naprawczy przedstawiony przez Nadawcę, o ile zostanie wdrożony, daje perspektywę prawidłowego funkcjonowania rozgłośni. Krajowa Rada umorzyła postępowanie w tej sprawie biorąc także pod uwagę warunki konkurencyjne na lokalnym rynku reklamowym, na którym „Radio ALFA" jest jedynym samodzielnie działającym przedsiębiorcą.

Podobne problemy natury finansowej, których jednak nie udało się rozwiązać, dotknęły nadawcę lokalnego z Mielca, spółkę Radio PULS FM SA.

O długotrwałym okresie braku realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych przez to radio powiadomiło Krajową Radę Radiofonii i Telewizji Stowarzyszenie Autorów ZAiKS w październiku 2005 roku. Wezwany do złożenia wyjaśnień koncesjonariusz poinformował, o podjęciu rozmów z ZAiKS w celu podpisania umowy licencyjnej oraz ustaleniu harmonogramu spłat, jednocześnie prosząc o wstrzymanie procedury wszczęcia postępowania o cofnięcie koncesji. Jako dowód na działania zmierzające do naprawy sytuacji spółki Radio PULS FM SA nadesłało prowadzoną z ZAiKS korespondencję dotyczącą zawarcia ugody. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS potwierdziło, że spółka złożyła ofertę zawarcia ugody i ustalenia harmonogramu spłat zadłużenia, jednakże zaproponowane przez nią warunki są niemożliwe do zaakceptowania. Ponadto ZAiKS poinformował, że spółka Radio PULS FM SA dotychczas nie uregulowała żadnych zaległości, a postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika jest nieskuteczne, gdyż dłużnik ma wielu wierzycieli. W maju 2006 roku ZAiKS wystąpił do Nadawcy z ostateczną propozycją spłaty połowy zaległości, jako warunku podpisania ugody, zgadzając się jednocześnie na rozłożenie pozostałej kwoty. Mimo wyznaczania przez ZAiKS kolejnych terminów, do czasu wygaśnięcia koncesji, spółka Radio PULS FM SA nie zawarła umowy oraz ugody dotyczącej spłaty zaległości. Z tych powodów Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie mogła pozytywnie rozstrzygnąć postępowania w sprawie zmiany terminu jej ważności do 2011 roku. Koncesja wygasła w grudniu 2007 roku.

W związku z faktem zaprzestania rozpowszechniania programu telewizyjnego pod nazwą „HIPIKA TV" przez spółkę Służewiec – Tory Wyścigów Konnych w Warszawie Sp. z o.o. Przewodniczący KRRiT wezwał do złożenia wyjaśnień, co do daty i przyczyn zaprzestania emisji programu telewizyjnego. W odpowiedzi, syndyk masy upadłościowej spółki poinformował, że począwszy od lutego 2006 roku spółka znajduje się w likwidacji i od dnia ogłoszenia upadłości i przejęcia spółki program telewizyjny pod nazwą „HIPIKA TV" nie był emitowany. Wobec tego KRRiT postanowiła o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia koncesji ze względu na fakt trwałego zaprzestania rozpowszechniania programu telewizyjnego. Następnie Przewodniczący KRRiT wezwał Nadawcę do podjęcia działalności. Nadawca nie odpowiedział na to wezwanie, wobec czego koncesja została cofnięta.

Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Józefa w Pasłęku uzyskała w 2001 roku koncesję na rozpowszechnianie programu o charakterze społeczno-religijnym pod nazwą „Katolickie Radio QUO VADIS". W czerwcu 2007 roku Nadawca poinformował Krajową Radę Radiofonii i Telewizji o zaprzestaniu działalności oraz wniósł o uchylenie koncesji.

Archidiecezja Wrocławska wykonująca oprócz koncesji na rozpowszechnianie programu społeczno-religijnego ze stacji nadawczych: Wrocław Żórawina, Nowa Ruda, Międzygórze, Milicz, Strzelin i Kudowa Zdrój w województwie dolnośląskim oraz Brzeg i Namysłów w województwie opolskim, w 2005 roku uzyskała także koncesję na program uniwersalny w Świdnicy. Koncesja miała być realizowana we współpracy z Biskupem Świdnickim jako odrębny program. W styczniu 2006 roku Archidiecezja zwróciła się z prośbą o włączenie uprawnień z obu uzyskanych koncesji tak, aby powstał jednolity program społeczno-religijny we wszystkich miejscowościach objętych zasięgiem nadawania. Nadawca zamierzał emitować główny program radia o charakterze społeczno-religijnym z Wrocławia z uzupełnieniem kilkugodzinnym programów lokalnych realizowanych dla lokalizacji: Nowa Ruda i Międzylesie, Świdnica, Namysłów, Brzeg, Milicz, Wołów oraz Strzelin.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji analizując prośbę Archidiecezji stwierdziła, że nie można zadośćuczynić wnioskowi w przedstawionej formie, ponieważ nie istnieją przepisy umożliwiające przeprowadzenie scalenia obu posiadanych przez Archidiecezję Wrocławską koncesji. KRRiT powiadomiła nadawcę, że realizacja jego zamiaru wymaga uprzedniego podania do publicznej wiadomości Ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT o możliwości rozszerzenia koncesji na nadawanie programu wyspecjalizowanego społeczno-religijnego za pomocą częstotliwości w Świdnicy oraz przeprowadzenia postępowania o udzielenie koncesji w trybie przepisów o radiofonii i telewizji. Jednocześnie w czasie prowadzenia postępowania o rozszerzenie koncesji za pomocą stacji nadawczej w Świdnicy, Archidiecezja Wrocławska zachowa prawo do użytkowania tej częstotliwości. Archidiecezja Wrocławska wystąpiła zgodnie z przedstawioną informacją o uchylenie koncesji w Świdnicy wraz z prośbą, „aby wejście w życie decyzji o jej uchyleniu nastąpiło z dniem wydania nowej decyzji w sprawie zagospodarowania zwróconej częstotliwości".

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stwierdziła, że zadeklarowana wola rezygnacji z uprawnień wynikających z koncesji w Świdnicy wobec innych planów Archidiecezji Wrocławskiej świadczy o istnieniu w tej sprawie słusznego interesu strony. Wobec faktu, że uchyleniu Koncesji nie sprzeciwia się żaden z przepisów szczególnych, a ogłoszenie zwolnionej częstotliwości daje możliwość ponownego jej zagospodarowania w trybie określonym przepisami ustawy o radiofonii i telewizji tj. z udziałem innych zainteresowanych podmiotów, Krajowa Rada postanowiła rozstrzygnąć pozytywnie wniosek koncesjonariusza.

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej uzgodnił treść ogłoszenia dotyczącego częstotliwości w Świdnicy, a więc zostały spełnione warunki publikacji oferty publicznej

w Monitorze Polskim, co zainicjuje proces koncesyjny, do którego będzie mogła przystąpić Archidiecezja Wrocławska.

2.7. Rozwój rynku telewizji kablowej

Rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

W 2007 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 55 wniosków o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej (w tym 8 na udzielenie koncesji na kolejny okres w trybie określonym w art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji) i 6 wniosków o rozszerzenie koncesji o kolejne sieci telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał 34 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych. Koncesje otrzymały:

- 23 osoby fizyczne;
- 1 spółka akcyjna
- 3 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 2 spółdzielnie mieszkaniowe;
- 4 domy kultury;
- 1 stowarzyszenie.

Uniwersalny charakter programu występuje w 25 koncesjach, wyspecjalizowany - informacyjno-publicystyczny w 8 koncesjach, telesprzedaż w 1 koncesji. Minimalny, średni czas nadawania programu w sieciach kablowych to 1 godzina na dobę. Najdłuższy czas nadawania programu to 24 godziny na dobę, zaś najkrótszy 30 minut na tydzień.

W Załączniku nr 13 znajduje się wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych wydanych w 2007 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2007 roku odnośnie telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji następujące decyzje:

- 5 decyzji dotyczących rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe;
- 11 decyzji w sprawie umorzenia postępowań;
- 11 decyzji w sprawie uchylenia koncesji;
- 44 decyzje w sprawie zmiany treści koncesji;
- 1 decyzję w sprawie cofnięcia koncesji;
- 2 decyzje w sprawie odmowy wydania zgody;
- 1 decyzję w sprawie wyrażenia zgody na rozłożenie opłaty koncesyjnej na raty
- 3 decyzje w sprawie pozostawienia wniosków bez rozpoznania

Wydano również 2 powiadomienia o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania ze względu na nieuzupełnienie wniosku w terminie.

Do 31 grudnia 2007 roku Przewodniczący KRRiT wydał 394 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej, w tym 8 na program radiowy.

Analiza sprawozdań finansowych nadesłanych w 2007 roku (zgodnie z art.37a ustawy o radiofonii i telewizji) potwierdziła obraz umożliwiający podział koncesjonariuszy działających na naszym rynku na grupy według następujących kryteriów:

- osobowości prawnej (spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, samorządy terytorialne; stowarzyszenia; spółdzielnie mieszkaniowe; indywidualna działalność gospodarcza);
- liczby i wielkości poszczególnych sieci (od kilkuset do kilkudziesięciu tysięcy gniazd);
- sposobów finansowania i osiąganych wyników finansowych (dochodowe, non profit, dotowane).

Jednak żadne z tych kryteriów samodzielnie nie stworzy podstaw do oceny społecznej użyteczności poszczególnych programów, tworzenia hierarchii czy tabeli ważności.

Stosując kryteria finansowe, można wśród koncesjonariuszy na polskim rynku określić trzy różniące się grupy:

- nadawcy, będący równocześnie operatorami telewizji kablowej; prowadząc jako podmioty gospodarcze wspólne rachunki przychodów i kosztów z obu rodzajów działalności, osiągają dochody, sięgające od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy, a nawet kilku milionów złotych rocznie (dotyczy to wielkich sieci telewizji kablowej). Główne wpływy pochodzą jednak z opłat odbiorców za korzystanie z sieci tvk;
- podmioty utworzone bądź należące, a często także dotowane przez samorządy terytorialne, stowarzyszenia i spółdzielnie mieszkaniowe; incydentalnie występują również przypadki podmiotów gospodarczych, takich jak zakłady przemysłowe lub produkcyjno-handlowe, dla których tworzenie i rozpowszechnianie programu telewizyjnego jest tylko dodatkiem do zasadniczej działalności; kierują się one przy tym innymi względami niż ekonomiczne, bowiem telewizje te często nie przynoszą dochodu, a w większości przypadków koszty ich funkcjonowania są dotowane lub pokrywane z innych źródeł;
- nadawcy, dla których produkcja i rozpowszechnianie programów stanowi źródło dochodów lub tylko sposób na samozatrudnienie lub stworzenie określonej liczby miejsc pracy; często jest działalnością dodatkową przy drobnych zakładach usługowych (usługi reklamowe, fotograficzne); w przypadku tych podmiotów wykazywane dochody generalnie mieszczą się w przedziale od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych rocznie.

Nadesłane w 2007 roku sprawozdania finansowe potwierdzają obserwowane dotychczas wspólne dla tej branży następujące wnioski:

1. podmioty realizujące koncesje w lokalnych sieciach telewizji kablowej zatrudniają najczęściej kilku, rzadziej kilkunastu pracowników (etaty, umowy-zlecenia);
2. realizacja koncesji w lokalnej sieci telewizji kablowej kreuje stosunkowo niewielkie zyski (reklama, sponsoring); wykazywane w sprawozdaniach rodzaje oraz wielkości przychodów i kosztów wskazują jednak na znaczenie gospodarcze tej branży, zwłaszcza dla lokalnych rynków (często są to małe miasta); ekonomicznym efektem tej

działalności są miejsca pracy nie tylko w samych telewizjach, ale także w ich gospodarczym otoczeniu;

3. produkcja i rozpowszechnianie programów w lokalnych sieciach telewizji kablowej podejmowana jest w znacznej mierze z innych przyczyn niż wypracowanie zysku firmy; z jednej strony ze względu na zapotrzebowanie społeczności lokalnych program stał się pożądanym narzędziem komunikacji społecznej (program lokalny stanowi sposób upowszechniania lokalnych informacji, wiedzy, dorobku kultury, sportu, nauki; aktywizacji obywatelskiej, promocji miasta i regionu; daje nowe możliwości reklamy itd.); z drugiej zaś, staje się atrakcyjnym uzupełnieniem oferty programowej sieci telewizji kablowej.

Nowym zjawiskiem stała się procedura tzw. rekoncesjonowania, polegająca na wydawaniu koncesji na kolejny okres działalności dotychczasowym koncesjonariuszom, wprowadzona w przepisach znowelizowanej ustawy o radiofonii i telewizji. Procedura ta upraszcza zdecydowanie proces otrzymywania koncesji podmiotom rozpowszechniającym dotychczas program, a więc tym, którzy już zainwestowali, dokonali praktycznych prób programowych i sprawdzili się na rynku.

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach kablowych

Obecnie zarejestrowanych, tj. wpisanych do rejestru Przewodniczącego KRRiT, obejmującego programy rozprowadzane w sieciach telewizji kablowej jest ponad 600 operatorów. Operatorzy ci zarządzają ponad 4,5 mln gniazd abonenckich, a ich możliwości szacuje się na ok. 7 mln. Liczba gospodarstw domowych w Polsce wynosi ok. 13 mln, z czego prawie 2,5 mln korzysta z indywidualnych zestawów do odbioru telewizji satelitarnej. Łącznie dostęp do programów satelitarnych ma więc prawie 50 % ludności naszego kraju.

W okresie od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku do Przewodniczącego KRRiT wpłynęło 469 zgłoszeń o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej. Na ich podstawie Przewodniczący KRRiT wydał 459 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Od początku prowadzenia rejestru wydanych zostało 5996 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Obecnie można uzyskać wpis na ok. 400 programów dostępnych drogą satelitarną lub w sieciach telewizji kablowych, z czego ponad 50 emitowanych jest w języku polskim.

W 2007 roku w zgłoszeniach o rejestrację pojawiły się nowe programy dostępne drogą satelitarną, koncesjonowane przez KRRiT:

- TVN LINGUA (do 31 grudnia 2007 roku niezarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- TVP FILM (do 31 grudnia 2007 roku niezarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- TVP Historia;
- KUCHNIA TV (CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o.);
- Canal+ Sport 2 (CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o);
- TVN-CNBC Biznes, TVN SA.

Pojawiły się także programy rozpowszechniane na podstawie koncesji wydanych przez regulatorów zagranicznych:

- FILMBOX, HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- FILMBOX EXTRA, HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- FOX Life, FOX International Channels, Luksemburg ;
- Jim Jam, Jim Jam Cee Limited, Londyn;
- Movies 24, Sparrowhawk International Channels Ltd. Londyn;
- NAT GEO WILD, NGC-UK PARTNERSHIP Londyn;
- National Geographic HD, NGC-UK PARTNERSHIP Londyn;
- NONSTOP KINO, HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- NONSTOP KINO HD, HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- Wedding TV, Wedding TV Ltd. Londyn;
- FRANCE 24, France 24 ;
- HBO Comedy, HBO Praga;
- SKY NEWS International Londyn;
- Sport Klub Plus, S.C. Bukareszt;
- TCM 24, Turner Broadcasting System Europe Ltd Londyn.

Do sierpnia 2007 roku wydano 59 decyzji o pozostawieniu zgłoszeń bez rozpoznania ze względu na nieuzupełnienie braków, a od sierpnia 2007 roku 39 powiadomień o pozostawieniu zgłoszeń bez rozpoznania.

III. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ NADAWCÓW

Ustawowym zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest sprawowanie kontroli nad działalnością programową nadawców, włączając w to kontrolę wyemitowanych programów, audycji i innych przekazów pod kątem ich zgodności z ustawą o radiofonii i telewizji, postanowieniami koncesji i innymi regulacjami prawnymi odnoszącymi się do sfery działania mediów elektronicznych. Kontrola ta odbywa się w granicach określonych obowiązującym prawem oraz w poszanowaniu zasady nie naruszania prawa nadawców do samodzielnego kształtowania programów. Stałymi narzędziami kontroli programów nadawców publicznych i koncesjonowanych jest analiza sprawozdań nadawców z rocznej działalności programowej oraz prowadzony przez KRRiT monitoring.

3.1. Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła analizę sprawozdań z rocznej działalności programowej wszystkich nadawców publicznych - radiowych i telewizyjnych, badając następujące kwestie szczegółowe w odniesieniu do ustawy o radiofonii i telewizji[43]:

- strukturę gatunkową programów w rocznym czasie emisji, odzwierciedlającą sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji (art. 1 ust. 1 ww. ustawy) oraz sposób realizacji misji publicznej (art. 21. ust. 1);
- udział w programach audycji realizujących szczególne powinności mediów publicznych określone w ustawie o radiofonii i telewizji, tj. audycji służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych (art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8);
- udział w programach audycji uwzględniających potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, w tym emitowanie programów informacyjnych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a);
- udział w programach audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, odpowiadających wymogom zawartym w szkolnych programach nauczania, tworzonych na podstawie porozumień zawieranych między ministrem edukacji narodowej oraz jednostkami publicznej radiofonii i telewizji (art. 25 ust. 2-5);
- udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w łącznym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2);

oraz w odniesieniu do nadawców telewizyjnych:

- udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);

[43] Dz.U. 2004 Nr 253 poz. 2631 z późn. zmianami

- udział w programie audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
- udział w programie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

Z przeprowadzonej przez KRRiT kontroli w ww. zakresie wynikają przedstawione poniżej wnioski.

Radio publiczne

Polskie Radio SA

W 2007 roku Polskie Radio SA nadawało cztery programy ogólnokrajowe oraz program dla słuchaczy za granicą – Polskie Radio dla Zagranicy.

W 2007 roku w czterech programach ogólnokrajowych łącznie wyemitowano 35 040 godzin programu. W warstwie słownej najwięcej miejsca zajęły audycje publicystyczne – 16% łącznego czasu emisji czterech programów (średnio 107,9 godz. w tygodniu) oraz audycje informacyjne – 7,3% (średnio 48,9 godz. w tygodniu). Nadawano także audycje edukacyjne i popularnonaukowe - 3,9% (średnio 26,1 godz. w tygodniu) oraz poradnicze – 1,2% (tj. 8,1 godz. w tygodniu), literackie – 3,2% (21,5 godz.), sportowe – 1,5% (10,1 godz.), religijne – 1,2% (8,4 godz.), rozrywkowe – 1,5% (10,1 godz.) oraz dla dzieci i młodzieży – 0,8% (5,3 godz.). Muzyka zajęła ponad połowę (55,9%, średnio 376,8 godz. w tygodniu) ogólnej liczby godzin emisji czterech programów Polskiego Radia, z tego muzyka poważna – 15,9% (107 godz. tygodniowo), jazzowa – 1% (7 godz.), muzyka ludowa – 1,2% (8,2 godz. tygodniowo), pozostała – 37,7% (254 godz. tygodniowo).

W 2007 roku uchwałą Zarządu Polskiego Radia SA program Radio Polonia zmienił nazwę na Polskie Radio dla Zagranicy. W Polskim Radiu dla Zagranicy nadano w 2007 roku 12 228 godzin programu, w ośmiu językach: polskim, angielskim, rosyjskim, białoruskim, ukraińskim, niemieckim, hebrajskim i esperanto. Zmianą w stosunku do lat poprzednich było utworzenie w 2007 roku nowej Redakcji Hebrajskiej i emisja audycji w języku hebrajskim. Struktura gatunkowa programu Polskiego Radia dla Zagranicy w 2007 roku nie uległa zmianie w stosunku do 2006 roku. W programie dominowały audycje publicystyczne (42% rocznego programu) i informacyjne (25%), a muzyka stanowiła znacznie mniejszą część rocznego programu (14%). Polskie Radio dla Zagranicy, podobnie jak w latach poprzednich, realizowało misję programu dla zagranicy, informując o ważnych wydarzeniach w Polsce, założeniach polskiej polityki zagranicznej, rozwoju gospodarczym kraju i kulturze oraz integracji Polski ze strukturami europejskimi. Priorytetem programowym w 2007 roku była kontynuacja profesjonalnego kursu języka polskiego, przygotowanego w kilku wersjach, dostosowanych do potrzeb słuchaczy wszystkich redakcji językowych Polskiego Radia dla Zagranicy.

Wszystkie programy ogólnokrajowe nadawane były przez całą dobę i tworzyły uzupełniającą się ofertę programową adresowaną do różnych grup odbiorców. Program 1 miał charakter uniwersalny i był głównym kanałem informacyjnym Polskiego Radia kierowanym do słuchacza dojrzałego intelektualnie, zainteresowanego głównie problemami społecznymi; Program 2 o charakterze wyspecjalizowanym - muzyczno-literackim, z zadaniem prezentacji na antenie muzyki poważnej i literatury, kierowany do słuchacza o większych od przeciętnych wymaganiach w zakresie muzyki, literatury, form udramatyzowanych; Program 3 informacyjno-rozrywkowy, adresowany do młodszego odbiorcy, zachęcający słuchaczy do pogłębiania prezentowanych zagadnień, kreowania własnych sądów i przemyśleń; program

Radia BIS o charakterze młodzieżowo-poznawczym, adresowany głównie do młodych ludzi, aktywnych i ambitnych, stąd obecność w tym programie audycji, które mają pobudzić aktywność oraz być źródłem wiedzy o młodzieży.

Charakter programów ogólnokrajowych radia publicznego, w tym zwłaszcza Programu 1 i Programu 2, jest od dłuższego czasu ustalony. Niemniej w 2007 roku wprowadzono modyfikacje i korekty we wszystkich czterech programach. Należy podkreślić, że, o ile w ubiegłych latach stałym zjawiskiem był zwiększający się udział muzyki w programach ogólnokrajowych, o tyle w roku 2007 nastąpiło zahamowanie tej tendencji - udział muzyki wyniósł 56 % i zmniejszył się w stosunku do roku 2006 o 3 punkty procentowe. Zwiększył się natomiast udział słowa w tych programach z 39,9% w roku 2006 do 42,2% w roku 2007. I tak, w Programie 1 wprowadzono nowe audycje poświęcone kulturze, literaturze oraz reportaż, a w Programie 2 udział muzyki w programie zmniejszył się na rzecz audycji edukacyjno-popularyzatorskich oraz informacyjnych dotyczących kultury. W Programie 3, z kolei, zwiększono udział publicystyki oraz bezpośrednich relacji z bieżących wydarzeń krajowych i zagranicznych, zaś zmniejszono udział *playlisty* na rzecz autorskich pasm muzycznych prowadzonych przez znanych dziennikarzy i prezenterów. W Programie Radia Bis natomiast skorygowano format muzyczny na bardziej zróżnicowany, poszerzony o nowe gatunki, atrakcyjne brzmieniowo dla młodego słuchacza. Prezentowana jest w tym programie m.in. muzyka poważna, ludowa, jazz. Radio BIS stało się programem w większym stopniu interaktywnym (uczestnictwo słuchaczy w dyskusjach, wymianie opinii, redagowaniu treści i muzyki).

Realizując zadania określone w art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji Polskie Radio SA nadawało w trzech programach: Programie 1, Programie 3 i w Radiu BIS audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych.

Tabela nr 3. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach PR SA w 2007 roku (art. 21 ust.2 pkt. 7, 7a, 8)

Programy Polskiego Radia	**Umacnianie rodziny**		**Kształtowanie postaw prozdrowotnych**		**Zwalczanie patologii społecznych**		**Ogółem w programie**		**Przeciętna liczba godzin w tygodniu**
	liczba godzin	%	liczba godzin	%	liczba godzin	%	liczba godzin	%	
Program 1	197	2,2	202	2,3	73	0,8	472	5,4	9 g.
Program 2	2	0,2	3	0,03	0	0	5	0,05	6 min.
Program 3	51	0,6	93	1	57	0,7	201	2,3	3 g. 54 min.
Radio BIS	100	1,1	78	0,9	42	0,5	220	2,5	4 g. 12 min.
Razem w PR SA (łączna liczba godzin i średni udział w programie)	350	1	376	1	172	0,5	898	2,6	17 g. 18 min.

Udział omawianych audycji w programach Polskiego Radia niewiele się zmienia od 2005 roku. Nieznacznie w ciągu roku wzrosła liczba godzin tego typu audycji w Radiu BIS i w Programie 3. W pozostałych programach ich udział był na poziomie 2006 roku.

W 2007 roku Polskie Radio SA wywiązywało się także z obowiązku nadawania w programie audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (art. 25 ust. 2 -5). Na podstawie porozumienia zawartego z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Polskie Radio SA nadało w programach ogólnokrajowych 106,5 godziny takich audycji. Podobnie jak w roku ubiegłym zajęły one przeciętnie 2 godziny w tygodniu.

W Programie 1 nadawano we wszystkie dni tygodnia, w dobrym czasie antenowym, cykl służący edukacji wczesnoszkolnej. Nadawano także audycje tworzone samodzielnie przez nadawcę, które również realizowały cele edukacyjne. W Programie 2 nadawano raz w tygodniu (niedziela) cykl oświatowy służący edukacji patriotycznej, obywatelskiej i historycznej. *Dwójka* tworzyła również własne audycje edukacyjne o literaturze, muzyce, języku, sztukach plastycznych. Miały one stałe miejsce w programie i były nadawane systematycznie.

Na antenie Radia BIS emitowano dwa cykle oświatowe. Własnymi propozycjami edukacyjnymi *Biski* była m.in. nauka języków obcych, pasmo dla młodych zainteresowanych poznaniem Polski, historią kraju, nowinek turystyczno-krajoznawczych, a także pasmo interaktywne z udziałem ekspertów (seksuolodzy, psychologowie, księża, psychoterapeuci), którzy rozmawiali z młodymi ludźmi o ich pasjach, problemach, radościach i niepokojach.

Zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji (art. 21 ust. 1a pkt 8a) nadawcy mają obowiązek uwzględniać potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych. Polskie Radio SA ze względu na ogólnokrajowy zasięg nadawanych programów nie nadaje audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących poszczególne regiony kraju oraz dla społeczności posługującej się językiem regionalnym. Uwzględnia potrzeby tych społeczności nadając w języku polskim audycje publicystyczne i reportaże o różnych mniejszościach narodowych i grupach etnicznych zamieszkujących w Polsce. W 2007 roku w programach ogólnokrajowych nadano łącznie 50,2 godziny takich audycji.

KRRiT kontrolowała także realizację w programach Polskiego Radia SA wymogu przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2). Polskie Radio SA wywiązywało się w pełni z tego obowiązku w dwóch programach: w programie Polskiego Radia dla Zagranicy, w którym nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim; w Programie 1, w którym udział tych utworów był wyższy od minimum określonego w ustawie i wynosił w poszczególnych kwartałach 2007 roku od 41% do 49%. Nie zrealizowano natomiast wymaganego udziału omawianych utworów w jednym kwartale 2007 roku w Radiu BIS (ich udział był niższy od wymaganego o 1 pkt. proc.) oraz przez trzy kwartały w Programie 3 (udział był niższy od wymaganego o 1-2 pkt. proc. w poszczególnych kwartałach.). Osobnym problemem jest nierealizowanie przepisów ustawy w tym zakresie w Programie 2. Podobnie jak w latach poprzednich, kwota utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim była niższa od wymaganego minimum. W przypadku Programu 2 brak realizacji omawianego artykułu ustawy jest konsekwencją zadań i charakteru programu, tj. faktu, że prezentuje on niemal wyłącznie utwory słowno-muzyczne muzyki poważnej, wykonywane w językach oryginału i należące do kultury wielu krajów. W tej sytuacji, trudno jest uzyskać w Programie 2 wymagany w ustawie, w przypadku programu tak sprofilowanego, relatywnie wysoki udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim. Ustawodawca nie przewidział jednak możliwości zmniejszenia udziału tych utworów w programach wyspecjalizowanych, takich jak Program 2 Polskiego Radia. W programach tego typu wymagania ustawy są trudne do realizacji. KRRiT zwracała już ustawodawcy uwagę na ten problem i proponowała, by został on wzięty pod uwagę przy nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Tabela nr 4. Polskie Radio SA - Realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2007 r.

Lp.	Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
1	Jedynka PR	41	45	43	49
2	Dwójka PR	**28**	**31**	**21**	**20**
3	Trójka PR	**32**	35	**32**	**31**
4	BIS PR	33	34	**32**	35
5	PR dla Zagranicy	99	99	100	100

Z porównania przytoczonych powyżej danych z danymi za 2006 rok wynika, że nadawca zmniejszył w 2007 roku udział piosenki polskiej we wszystkich programach PR SA: w *Jedynce* udział ten w poszczególnych kwartach roku był niższy od 12,5 pkt. proc do16 pkt. proc.; w *Trójce* – od 1 do 2 pkt. proc.; w programie *Bis* – o 1 pkt. proc. Jedynie w programie Polskie Radio dla Zagranicy zachowano udział piosenki polskiej na poziomie 2006 roku i nadawano niemal wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W 2007 roku, tak samo jak w poprzednich latach, działało 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego. Trzy z nich, oprócz programu regionalnego rozpowszechniały programy miejskie: Radio Wrocław nadawało we Wrocławiu program pn. RAM, Radio Koszalin – program miejski w Słupsku, Radio Zachód – programy miejskie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.

Programy rozgłośni regionalnych były różnorodne gatunkowo. Średni udział słowa wyniósł 38%, a muzyki 58%. Największy udział w warstwie słownej miały audycje informacyjne (średnio w 17 rozgłośniach 13,5% rocznego czasu emisji, tj. 23 godz. w tygodniu), publicystyczne (8,3%, tj. 14 godz. w tygodniu) i edukacyjno-poradnicze (6,1%, tj. 10 godz. w tygodniu). Pozostałe rodzaje audycji: sportowe, literackie, religijne, rozrywkowe, dla dzieci i młodzieży, dla mniejszości narodowych i etnicznych zajmowały średnio w 17 rozgłośniach od 0,5% do 2,8% rocznego czasu emisji, tj. od 54 min. do 5 godz. w tygodniu.

Muzyka (tj. audycje muzyczne i słowno-muzyczne oraz bloki programowe i pasma muzyczne) stanowiła ponad połowę (58,2%) rocznego czasu emisji (98 godz. w tygodniu, tj. 14 godz. na dobę). Reprezentowana była głównie poprzez muzykę rozrywkową, która zajęła średnio aż 93% rocznego czasu emisji (tj. 91 godz. w tygodniu) całej nadanej muzyki. Pozostałą część wypełniła muzyka poważna i jazz (po 3%), sporadycznie emitowano muzykę ludową i etniczną (1%). W stosunku do 2006 roku nastąpił nieznaczny – 0,5% - spadek udziału muzyki w programach.

Tematyka regionalna była ważnym elementem programu – zajmowała w 17 rozgłośniach regionalnych średnio 30% rocznego czasu trwania programu, od 20% (Radio Szczecin) do 47% (Radio Rzeszów),tj. od 33 godz. do 79 godz. w tygodniu.

W 2007 roku w 4 programach miejskich średni udział słowa wyniósł 22%, a muzyki 73%. We wszystkich programach miejskich dominowały audycje informacyjne, stanowiące średnio w czterech programach 11,3% rocznego czasu nadawania, tj. średnio 12 godzin w tygodniu. Muzyka we wszystkich programach miejskich reprezentowana była głównie poprzez muzykę rozrywkową, która zajęła średnio aż 94% całej warstwy muzycznej.

Pozostałą część wypełnił jazz (5%), sporadycznie emitowano muzykę ludową i etniczną (1%). W programach miejskich nie nadawano muzyki poważnej. Udział muzyki we wszystkich programach miejskich łącznie wynosił o 5,5% mniej niż w 2006 roku.

Tematyka miejska programów miejskich zajmowała średnio 16% rocznego czasu nadawania (tj. 15 godz. w tygodniu).

Wszystkie rozgłośnie regionalne nadawały audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych, w ten sposób wypełniając powinności określone w art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji. Wymieniona problematyka była obecna przede wszystkim w audycjach publicystycznych, edukacyjno-poradniczych oraz reportażach. Na audycje te przeznaczano średnio (w 17 rozgłośniach łącznie) 3% rocznego czasu emisji, tj. 5,1 godzin w tygodniu. Najwięcej czasu przeznaczyły rozgłośnie na audycje służące umacnianiu rodziny.

Tabela nr 5. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach rozgłośni regionalnych w 2007 roku (art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Rozgłośnie regionalne	Umacnianie rodziny		Postawy prozdrowotne		Patologia społeczna		Ogółem		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	
Białystok	247	2,8	136	1,6	140	1,6	523	6	**10,1**
Bydgoszcz	171	2	108	1,2	18	0,2	297	3,4	**5,7**
Gdańsk	82	0,9	330	3,8	39	0,4	451	5,1	**8,7**
Katowice	182,3	2,1	95,6	1,1	63,8	0,7	341,7	3,9	**6,6**
Kielce	55	0,6	45	0,5	35,5	0,4	135,5	1,5	**2,6**
Koszalin	15,5	0,2	26,8	0,3	8,4	0,1	50,7	0,6	**1**
Kraków	85	1	61	0,7	39	0,4	185	2,1	**3,6**
Lublin	30	0,3	50	0,6	59	0,7	139	1,6	**2,7**
Łódź	57	0,7	65	0,7	56	0,6	178	2	**3,4**
Olsztyn	139	1,6	169	1,9	143	1,6	451	5,1	**8,7**
Opole	246	2,8	80	0,9	76	0,9	402	4,6	**7,7**
Poznań	50	0,6	72	0,8	40	0,5	162	1,8	**3,1**
Rzeszów	218	2,5	165	1,9	118	1,3	501	5,7	**9,6**
Szczecin	91	1	105	1,2	21	0,2	217	2,5	**4,2**
W-wa RDC	26,5	0,3	93	1,1	43	0,5	162,5	1,9	**3,1**
Wrocław	181	2,1	31	0,4	30	0,3	242	2,8	**4,7**
Zielona Góra	21,7	0,2	29,2	0,3	32,4	0,4	83,3	1	**1,6**
SUMA godzin/ średnia %	**111,7**	**1,3**	**97,7**	**1,1**	**56,6**	**0,6**	**266**	**3**	**5,1**

Omawiane audycje były nadawane również w programach miejskich.

Tabela nr 6. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach miejskich rozgłośni regionalnych w 2007 roku (art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Programy miejskie	Umacnianie rodziny		Postawy prozdrowotne		Patologia społeczna		Ogółem		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	
Gorzów Wielkopolski	8	0,1	17,4	0,3	12,7	0,2	38,1	0,6	**0,7**
Słupsk	2,5	0,3	2,2	0,3	4,5	0,5	9,2	1,1	**0,2**
Wrocław - RAM	22,5	0,3	10	0,1	20	0,2	53	0,6	**1**
Zielona Góra	65,6	0,7	43,2	0,5	19,1	0,2	127,9	1,5	**2,5**
SUMA godzin/ średnia %	**25**	**0,4**	**18,2**	**0,3**	**14,1**	**0,3**	**56,9**	**0,9**	**1,1**

Nie zanotowano większych zmian w tym zakresie w stosunku do roku 2006.

W 2007 roku, podobnie jak w 2006 roku rozgłośnie regionalne nie nadawały audycji oświatowych dla szkół, z powodu braku odpowiednich porozumień zawieranych w tej sprawie z nadawcami przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (art. 25 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji). Rozgłośnie tworzyły natomiast, w ramach własnych środków, różnotematyczne audycje edukacyjne, w których m.in. popularyzowano wiedzę o regionie (historia, geografia, ekologia, literatura, muzyka), o języku polskim (poradniki dotyczące m.in. poprawnej polszczyzny), o naukach ścisłych i humanistycznych, o Unii Europejskiej oraz uczono języków obcych.

Audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz dla społeczności posługującej się językiem regionalnym były nadawane w programach 14 rozgłośni regionalnych, działających na obszarach zamieszkiwanych przez te mniejszości. 12 rozgłośni nadawało audycje w językach mniejszości (o dwie więcej niż w 2006 roku). Najwięcej godzin audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych nadały: Radio dla Ciebie w Warszawie 5,2% rocznego czasu emisji, tj. średnio 8,7 godz. w tygodniu. Były to audycje w języku białoruskim adresowane do mniejszości białoruskiej w Polsce oraz do Białorusinów zamieszkujących obszar zasięgu nadawania RdC z nadajnika w Łosicach. Radio Białystok przeznaczyło 3,3% rocznego czasu emisji (średnio 5,5 godz. w tygodniu) na audycje dla mniejszości białoruskiej, ukraińskiej i litewskiej. Radio Olsztyn przeznaczyło na audycje dla mniejszości ukraińskiej i niemieckiej 2,1% rocznego czasu nadawania (3,6 godz. w tygodniu).

Tabela nr 7. Udział procentowy audycji dla i o mniejszościach narodowych w rozgłośniach regionalnych w 2007 roku

Lp	Rozgłośnie regionalne	Audycje dla mniejszości narodowych w językach tych mniejszości		Audycje o mniejszościach narodowych w języku polskim		Ogółem	
		Godz.	%	Godz.	Godz.	Godz.	%
1	Białystok	286	3,3	0	0	286	**3,3**
2	Gdańsk	107	1,2	35	0,4	142	**1,6**
3	Katowice	22	0,3	21,9	0,3	43,9	**0,5**

4	Kielce	0	0	45	0,5	45	**0,5**
5	Koszalin	80	0,9	15,6	0,2	95,5	**1,1**
6	Kraków	14	0,2	39	0,4	53	**0,6**
7	Lublin	0,8	0	11,5	0,1	12,3	**0,1**
8	Łódź	0	0	12	0,1	12	**0,1**
9	Olsztyn	48	0,5	0	0	**187***	**2,1**
10	Opole	141,3	1,6	3,8	0	145	**1,7**
11	Rzeszów	138	1,6	5	0,1	143	**1,6**
12	Szczecin	2	0	10	0,1	12	**0,1**
13	W-wa RDC	450	5,1	4	0	454	**5,2**
14	Wrocław	13	0,1	13	0,1	26	**0,3**
	SUMA godzin/ średnia %	**1302**	**0,9**	**216**	**0,1**	**1657**	**1,1**

* Liczba godzin audycji nadanych z nadajnika w Miłkach

Analiza sprawozdań z 17 rozgłośni regionalnych pokazała, że poszczególni nadawcy odnosząc się do art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji[44], różnie rozumieją misję publiczną i stąd niejednolity sposób kwalifikowania rodzajów audycji do kategorii tzw. audycji misyjnych. Sześciu nadawców uznało niemalże cały swój program za realizujący misję publiczną (Kielce - 8517 godzin, Łódź – 8282 godziny, Olsztyn – 8554 godziny, Poznań – 8364 godziny, Warszawa - 8567 godzin, Wrocław – 8205 godzin). Wszystkie rozgłośnie zakwalifikowały do audycji misyjnych nadaną informację i publicystykę. Większość rozgłośni – poza informacją i publicystyką – zakwalifikowała do tej kategorii również reportaże oraz audycje: literackie, edukacyjne, sportowe, religijne, rozrywkowe, dla dzieci i młodzieży, dla mniejszości narodowych i etnicznych. Kilka rozgłośni (4) tej ostatniej kategorii audycji nie zakwalifikowało do realizujących misję publiczną. W kwestii dotyczącej muzycznej części programów, dwie rozgłośnie (Gdańsk i Kraków) w ogóle nie zakwalifikowały muzyki do audycji spełniających misję publiczną. Nie zaliczyły one, chociaż nadawały, żadnego rodzaju muzyki, tj. klasycznej, jazzowej, ludowej i rozrywkowej. Dwie rozgłośnie (Katowice i Szczecin) uznały, że obok różnych rodzajów audycji słownych jedynie muzyka poważna, ludowa i jazzowa realizuje misję publiczną. Pozostałe rozgłośnie zakwalifikowały do tej kategorii nadaną muzykę rozrywkową. Opisana wyżej sytuacja wskazuje, że ustawowa definicja misji publicznej zawarta w art. 21 ust. 1 stwarza możliwość wielu interpretacji. Stąd wydaje się konieczne doprecyzowanie tej definicji (szczególnie kategorii kultura) i wprowadzenie jej poprzez nowelizację art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

W programach większości rozgłośni w 2007 roku realizowano, podobnie jak rok wcześniej, ustawę w zakresie wymaganego udziału utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (art. 15 ust. 2). W porównaniu z 2006 rokiem, kiedy wszystkie rozgłośnie we wszystkich kwartałach roku realizowały wymagania art. 15 ust. 2, rok 2007 okazał się gorszy pod tym względem. Programy czterech rozgłośni co najmniej w jednym kwartale nie wypełniały w tym zakresie ustawowego minimum, tj. 33%. Radio Kielce

[44] Zgodnie z art. 21. ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, publiczna radiofonia i telewizja ma realizować *misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu.*

naruszało art. 15 ust. 2 aż w trzech kwartałach, Radio dla Ciebie w Warszawie nie realizowało zapisu ustawy w dwóch kwartałach, zaś Radio Kraków – w jednym kwartale. Niektóre rozgłośnie dbały o popularyzację polskiej piosenki. Najwyższy udział takich utworów w poszczególnych kwartałach ubiegłego roku był w programie Radia Białystok; podobnie było w 2006 roku – udział ten wynosił systematycznie przez cały rok 58-59%. Stosunkowo wysoki, na tle innych programów, był udział polskiej piosenki także w programach: Radia Rzeszów (43-44% w poszczególnych kwartałach), Radia Koszalin (37-48%) oraz Radia Merkury w Poznaniu (40-43%).

Tabela nr 8. Rozgłośnie regionalne - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2007 roku

Lp.	Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
1	Radio Białystok	58	59	58	59
2	Radio Pomorza i Kujaw (Bydgoszcz)	37	37	36	35
3	Radio Gdańsk	38	37	33	34
4	Radio Katowice	34	34	35	35
5	Radio Kielce	**30**	33	**29**	**32**
6	Radio Koszalin	37	43	38	48
7	Radio Kraków	**30**	33	34	38
8	Radio Lublin	35	35	36	37
9	Radio Łódź	34	33	33	33
10	Radio Merkury (Poznań)	42	43	41	40
11	Radio Olsztyn	36	35	37	38
12	Radio Opole	37	35	39	40
13	Radio Rzeszów	43	44	44	43
14	Radio Szczecin	33	34	34	34
15	Radio dla Ciebie (Warszawa)	**32**	**31**	35	36
16	Radio Wrocław	33	33	35	35
17	Radio Zachód (Zielona Góra)	37	33	43	36

Telewizja publiczna

Telewizja Polska SA rozpowszechniała w 2007 roku dwa naziemne programy ogólnokrajowe: Program 1 i Program 2 TVP, 16 programów regionalnych o wspólnej nazwie TVP 3 Info, program satelitarny dla odbiorców za granicą w języku polskim TV Polonia oraz satelitarne programy wyspecjalizowane rozpowszechniane na podstawie koncesji: TVP Kultura, TVP Historia i TVP Sport.

W 2007 roku Telewizja Polska SA nadała łącznie 162727,6 godz. programu. W obu naziemnych programach ogólnokrajowych wyemitowała łącznie 15633,6 godz. programu, w tym w Programie 1 – 7809,2 godz., a w Programie 2 o 15,2 godz. więcej, czyli 7824,4 godz.
(w tym 152,8 godz., tj. 2% rocznego czasu nadawania, wypełniło pasmo rozłączone, w którym emitowano programy 16 oddziałów terenowych TVP SA).

W 2007 roku sfinalizowano proces przekształcania programu TVP 3 Regionalna na program o charakterze informacyjno-publicystycznym, z rozłączeniami regionalnymi. 7 października 2007 roku ogłoszono zmianę nazwy tego programu na TVP Info.

Realizacja przez Telewizję Polską SA misji publicznej i wybranych powinności ustawowych

Realizacja misji publicznej w programach Telewizji Polskiej SA zgodnie z art. art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji

Programy ogólnokrajowe i satelitarne

Telewizja Polska SA w 2007 roku realizowała misję publiczną, oferując widzom – jak wynika z analizy sprawozdań – zróżnicowane programy w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu. W Programie 1 na audycje realizujące misję przeznaczono 88,9% rocznego czasu, w Programie 2 – 88%, w TVP Kultura – 99,3%, w TV Polonia – 99,8%, w TVP Sport 99,4%, a w TVP Historia 100%. W obu naziemnych programach ogólnokrajowych najwięcej czasu przeznaczono na rozrywkę – blisko połowę rocznego czasu.

Tabela nr 9. Udział audycji realizujących misję w programach nadawanych przez TVP w 2007 roku

Nazwa kategorii programowej	Program 1		Program 2		TVP Historia		TVP Kultura		TV Polonia		TVP Sport	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Informacja	527,5	6,8%	346,7	4,5%	0,0	0,0%	57,2	0,8%	696,7	8,0%	62,2	1,0%
Publicystyka	1093,6	14,0%	337,6	4,4%	2251,4	69,1%	170,5	2,5%	2480,2	28,3%	105,7	1,7%
Kultura	736,0	9,4%	1285,4	16,8%	419,8	12,9%	5371	78,5%	1696,6	19,4%	14,7	0,2%
Edukacja	908,1	11,6%	662,2	8,6%	365,8	11,2%	20,4	0,3%	676,3	7,7%	99,9	1,6%
Sport	206,5	2,6%	265,0	3,5%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	187,8	2,1%	5905,2	94,9%
Rozrywka	3473,0	44,5%	3855,2	50,3%	219,1	6,7%	1180,2	17,2%	3004,3	34,3%	0,0	0,0%

W Programie 1 i Programie 2 pomiędzy kategoriami audycji realizującymi misję istniały duże dysproporcje, np. w Programie 1 między kulturą a rozrywką. W obu zdecydowanie dominowała rozrywka - w Programie 1 zajmowała 44,5%, a w Programie 2 - 50,3%. W programie satelitarnym TV Polonia proporcje między poszczególnymi kategoriami realizującymi misję były nieco lepiej wyważone. Bardziej wyrównany był udział audycji reprezentujących trzy kategorie: rozrywkę, publicystykę i kulturę.

W pozostałych programach satelitarnych – TVP Historia, TVP Kultura i TVP Sport – proporcje poszczególnych rodzajów audycji były adekwatne do ich specjalizacji. W TVP Historia dominowała publicystyka (69,1%), w TVP Kultura – kultura (78,5%), a w TVP Sport – sport (94,9%).

Programy regionalne

W programach regionalnych Telewizji Polskiej SA audycje realizujące misję publiczną zajęły 91,8% rocznego czasu rozpowszechniania. W tych programach, ze względu

na ich specjalizację informacyjno-publicystyczną, największy udział miały informacja i publicystyka. Szczegółowe udziały poszczególnych kategorii programowych realizujących misję publiczną pokazuje tabela.

Tabela nr 10. Udział audycji realizujących misję w programach nadawanych przez Telewizję Polską w 2007 roku

Programy regionalne w podziale na kategorie realizujące misję publiczną		
Nazwa kategorii	godz.	%
Informacja	49794,8	40,8%
Publicystyka	34563,4	28,3%
Kultura	8705,5	7,1%
Rozrywka	4723	3,9%
Edukacja	4210,3	3,5%
Sport	10061	8,2%

Realizacja wybranych powinności ustawowych

Programy ogólnokrajowe i satelitarne

Telewizja Polska SA w rozpowszechnianych programach wypełniała zobowiązania wynikające z artykułu 21 ust. 2, tzn. służyła rozwojowi kultury, nauki i oświaty ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku intelektualnego i artystycznego (pkt 5), służyła umacnianiu rodziny (pkt 7), służyła kształtowaniu postaw prozdrowotnych (pkt 7a), służyła zwalczaniu patologii społecznych (pkt 8).

Wykres nr 4. Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) w dwóch programach ogólnokrajowych TVP SA w 2007 r.

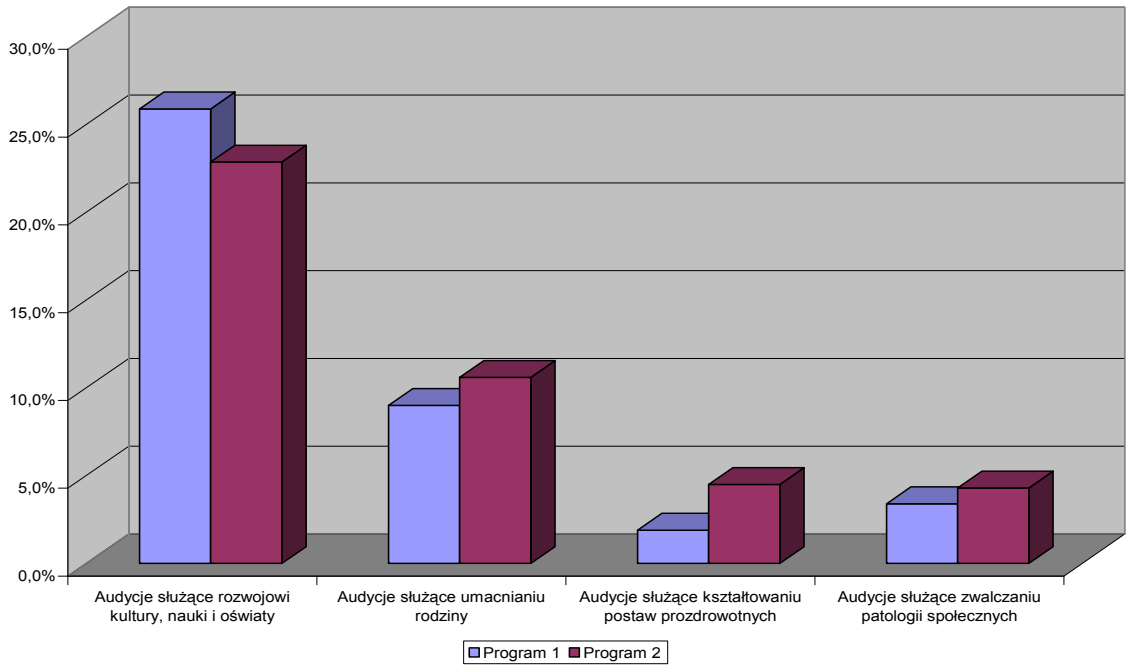

Ze względu na ogólnokrajowy zasięg Programu 1 i Programu 2 nie były obecne w tych programach audycje adresowane do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Nadawca audycje dla tych odbiorców nadawał w programach regionalnych.

Nadawca umożliwił w Programie 1 naczelnym organom państwa (Prezydent RP, Marszałek Sejmu RP i Senatu RP oraz Prezes Rady Ministrów) bezpośrednią prezentację oraz wyjaśnianie polityki państwa. Do udostępniania czasu antenowego na takie wystąpienia zobowiązuje nadawcę publicznego przepis art. 22 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji.

Nadawca umożliwił także prezentowanie stanowisk przedstawicielom partii politycznych, organizacji związków zawodowych i związków pracodawców w Programie 1 w audycjach publicystycznych, a w okresie poprzedzającym wybory parlamentarne - w audycjach specjalnych oraz w audycjach informacyjnych. W Programie 2 politycy mogli również prezentować swoje stanowiska w audycjach publicystycznych oraz informacyjnych. Telewizja Polska w okresie poprzedzającym wybory parlamentarne udostępniła swój czas antenowy liderom partii politycznych na debaty. W obu programach nadawane były obligatoryjne nieodpłatne audycje komitetów wyborczych.

KRRiT kontrolowała między innymi realizację w programach Telewizji Polskiej SA wymogu przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji). Z analizy sprawozdań TVP SA wynika, że w ubiegłym roku, zarówno w obydwu programach ogólnokrajowych telewizji publicznej, jak i w Telewizji Polonia oraz TVP Kultura i TVP Historia obowiązek dotyczący zachowania w programie wymaganej proporcji utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był w pełni realizowany. Podobnie jak w roku 2006, czas nadawania tego typu utworów był średnio 2,5 razy wyższy od określonego w ustawie. W programie TVP Historia, który rozpoczął nadawanie w połowie ubiegłego roku nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim. Wysoki udział utworów polskich, (podobnie było w roku 2006) był w programie TV Polonia (od 84% w drugim kwartale do 90% w trzecim). Najniższy udział piosenki polskiej był w TVP Kultura w drugim kwartale ubiegłego roku. Wyniósł on 55%. W programie TVP Sport nie nadawano w żadnym kwartale 2007 roku utworów słowno-muzycznych, zarówno polskich jak i zagranicznych.

Ponadto, w 2007 roku KRRiT przeprowadziła kontrolę 22 programów telewizji publicznej, pod kątem realizacji w tych programach obowiązków wynikających z art. 15 ust. 1 i 3 oraz 15a ustawy o radiofonii i telewizji[45]. Podstawą kontroli były sprawozdania nadawców, przysyłane do KRRiT, zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 20 września 2005 roku.

[45] Ustawa o radiofonii i telewizji w artykułach 15 ust.1 i 3 oraz 15a nakłada na nadawcę następujące obowiązki:

- Przeznaczenia co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia ponad 50% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 50% czasu nadawania audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych na takie, które zostały wytworzone w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem w programie.

Z analizy sprawozdań TVP SA wynika, że zarówno w obu programach ogólnokrajowych telewizji publicznej, jak i w Telewizji Polonia, TVP Kultura, TVP Historia i TVP Sport obowiązek dotyczący nadawania w programie audycji europejskich był w pełni realizowany. Co więcej, udział tych audycji w każdym kwartale 2007 roku utrzymywał się na stabilnym poziomie około 70% w programach ogólnokrajowych i od 89 do 100% w pozostałych.

Udział audycji pierwotnie wytworzonych w języku polskim był również wysoki i stabilny we wszystkich programach TVP SA. Najwięcej audycji tej kategorii nadawano w TVP Historia (99,6-100%), TVP Polonia (97-99%) i TVP Sport (75-87%) oraz w programach ośrodków terenowych (75-93,6%). Natomiast w TVP 1 i TVP 2 ich udział kształtował się na niższym na poziomie (ok. 50%), ale jednocześnie wyższym niż wymagana minimalna kwota określona w ustawie (33%).

Audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych również zajęły większy od określonego w przepisach ustawy odsetek kwalifikowanego czasu nadawania. W TVP Polonia i TVP Kultura kształtował się na poziomie ponad 40% we wszystkich kwartałach, nieco niższy był w TVP 1 i TVP 2 (na poziomie 30%), natomiast w TVP Historia i w TVP Sport był on równy lub nieco wyższy od wymaganej w ustawie kwoty.

Udział audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem w programie znacznie przewyższał wymaganą w ustawie kwotę i utrzymywał się przez wszystkie kwartały na poziomie od ponad 60% do 92% w oddziałach terenowych, TVP Polonia, TVP Sport i TVP 2. Nieco niższy był w TVP 1 (50-64%) i o połowę mniejszy od wymaganego w TVP Kultura i w TVP Historia (w III kwartale). Przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że programy te z założenia są konstruowane w ponad 50% z audycji pochodzących z zasobów archiwalnych nadawcy.

Podsumowując, Telewizja Polska SA w naziemnych programach ogólnokrajowych i satelitarnych wywiązała się w 2007 roku niemalże ze wszystkich obowiązków określonych w art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ustawy o radiofonii i telewizji. Wyjątek stanowiła jedna kategoria audycji, tj. audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem: ich udział w I kwartale był niższy od wymaganego w dwóch programach: TVP Kultura (o 28 pkt. proc.) i TVP Historia (o 8 pkt. proc.).

Programy regionalne

W 2007 roku w programach regionalnych TVP 3 Regionalna (później TVP Info) emitowano audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty oraz umacnianiu rodziny, a także kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych, jak też audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym.

Wykres nr 5. Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) w programach regionalnych TVP 3 w 2007 r.

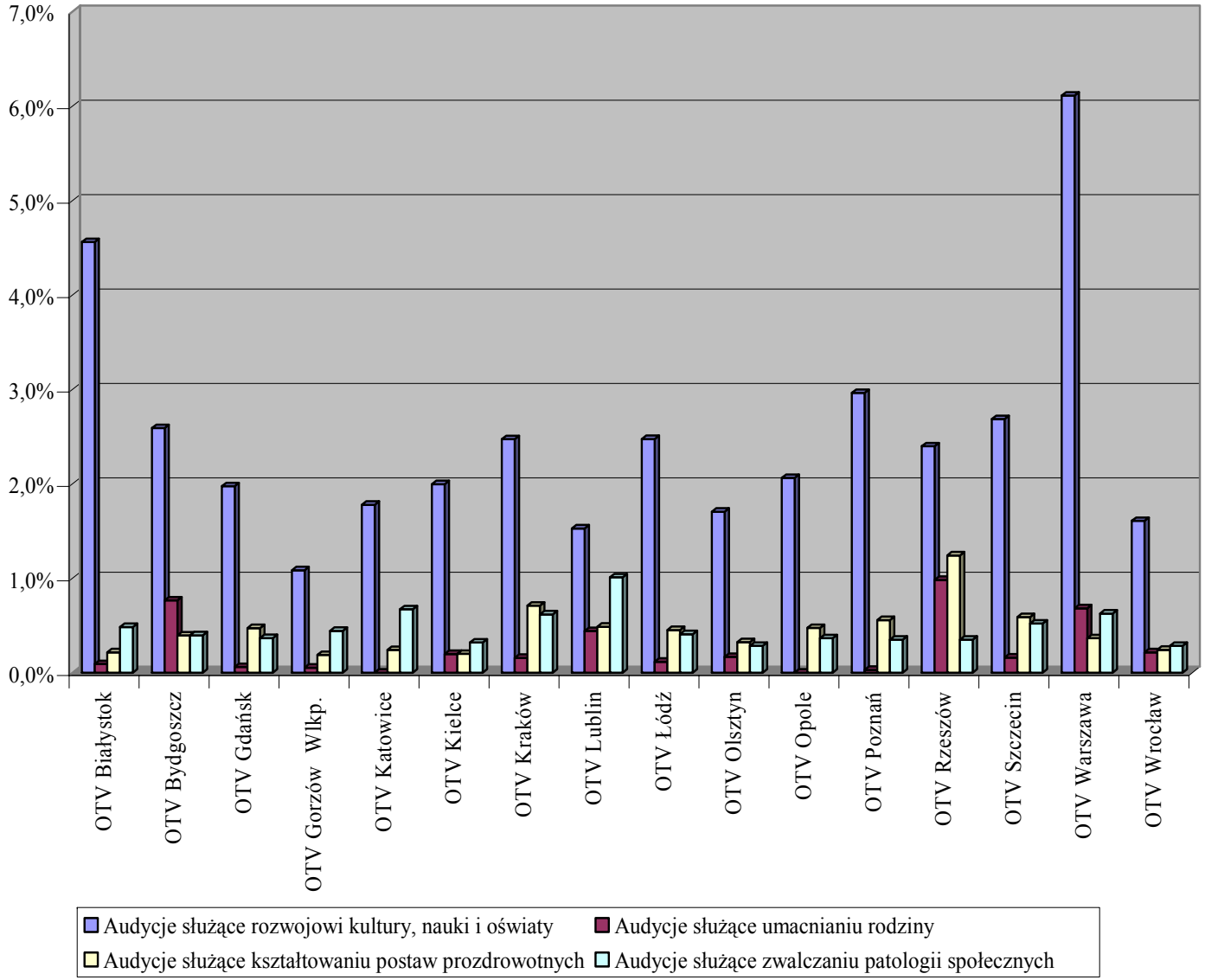

W 2007 roku oddziały terenowe TVP SA tworzyły i nadawały audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a). Audycje takie nadawane były we wszystkich oddziałach w paśmie wspólnym, a ponadto audycje w językach narodowych emitowano w pięciu oddziałach (w Białymstoku, Katowicach, Krakowie, Olsztynie, Opolu), a w oddziale w Gdańsku – audycje w języku regionalnym.

Tabela nr 11. Udział audycji w językach narodowych i regionalnym nadawanych w programach regionalnych w 2007 roku

Oddziały terenowe	Języki narodowe									Język region.	Łącznie w programie TVP Info	
	ukraiński	hebrajski	romski	białorus.	litewski	rosyjski	słowacki	niemiecki	ormiański	kaszub.		
	godz.										godz.	%
Białystok	48,0			84,2	27,5	6,7					166,4	2,2%
Bydgoszcz	5,9										5,9	0,1%
Gdańsk	5,9									28,1	34,0	0,4%
Gorzów Wielkop.	5,9										5,9	0,1%
Katowice	5,9							9,6			15,5	0,2%
Kielce	5,9										5,9	0,1%
Kraków	10,1	1,2	2,9				1,2		1,6		17	0,2%
Łódź	5,9										5,9	0,1%
Lublin	5,9										5,9	0,1%
Olsztyn	17,2										17,2	0,2%
Opole	5,9							19,2			25,1	0,3%
Poznań	5,9										5,9	0,1%
Rzeszów	5,9										5,9	0,1%
Szczecin	5,9										5,9	0,1%
Warszawa	5,9										5,9	0,1%
Wrocław	5,9										5,9	0,1%
Razem	152,0	1,2	2,9	84,2	27,5	6,7	1,2	28,8	1,6	28,1	334,2	0,3%

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy, w okresie poprzedzającym wybory do parlamentu nadawca umożliwił politykom prezentację poglądów w programach regionalnych TVP - w audycjach specjalnych i ukazujących się regularnie w programie.

Udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (przepis art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) był realizowany niemal we wszystkich programach oddziałów terenowych TVP SA w 2007 roku. Jedynie w pierwszym kwartale ubiegłego roku w programie OTV Szczecin oraz w drugim kwartale w programie OTV Olsztyn obowiązek wynikający z art. 15 ust. 2 ustawy nie był realizowany - w OTV Szczecin udział tych utworów wyniósł 30% (w roku 2006 w tym samym programie przepis art. 15. 2 ustawy nie był realizowany w drugim kwartale), natomiast w OTV Olsztyn wyniósł 20%. Z danych sprawozdawczych wynika, że w siedmiu programach oddziałów terenowych (OTV Białystok, OTV Katowice, OTV Kielce, OTV Kraków, OTV Lublin, OTV Opole, OTV Rzeszów), co najmniej w jednym kwartale ubiegłego roku nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim. Największy udział omawianych utworów stwierdzono w OTV Kraków (100% w pierwszych trzech kwartałach roku i 93% w czwartym kwartale), OTV Katowice

(100% w drugim i trzecim kwartale ubiegłego roku oraz 99% w pierwszym kwartale i 99,5% w ostatnim) oraz w OTV Kielce (100% w pierwszym i trzecim kwartale, 98% w czwartym oraz 50% w drugim kwartale).

W 2007 roku Telewizja Polska SA w programach regionalnych wywiązała się również niemal ze wszystkich obowiązków określonych w art. 15 ust. 1 i 3 oraz 15a ustawy o radiofonii i telewizji. I tak, na przykład, podobnie jak programy ogólnokrajowe, wszystkie oddziały terenowe nadawały znacznie więcej audycji europejskich niż wymaga ustawa, bo na poziomie od 85% do 99,2%, przy czym najwyższy udział tych audycji był w IV kwartale we wszystkich oddziałach terenowych. Wysoki był też udział audycji pierwotnie wytworzonych w języku polskim (75-93,6%). Jedyne odstępstwo i tylko w jednym z oddziałów terenowych zanotowano wyłącznie w zakresie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych. Chodzi o program OTV Rzeszów, w którym, w IV kwartale 2007 roku, udział tego rodzaju audycji wyniósł zaledwie 8,7% kwartalnego czasu.

3.2. Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji

Analiza działalności programowej nadawców koncesjonowanych w 2007 roku obejmowała następujące kwestie:

- strukturę gatunkową programów radiowych (ogólnopolskich i ponadregionalnych) i telewizyjnych (naziemnych i satelitarnych) w rocznym czasie emisji, odzwierciedlającą sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji (art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji) oraz wyspecjalizowanego charakteru programu;
- monitoring programów nadawców radiowych (37 programów) oraz telewizyjnych naziemnych (9 programów), pod kątem realizowania warunków programowych określonych w koncesjach;
- w odniesieniu do wszystkich programów koncesjonowanych - radiowych i telewizyjnych: udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w łącznym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2);

oraz w odniesieniu do nadawców telewizyjnych:

- udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);
- udział w programie audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
- udział w programie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

Z przeprowadzonej przez KRRiT kontroli w ww. zakresie wynikają przedstawione poniżej wnioski.

Programy radiowe

Programy ogólnokrajowe

Roczne sprawozdania nadawców z działalności programowej za rok 2007 wskazują, że koncesyjne zobowiązania programowe były realizowane przez wszystkie stacje, tj. RM

FM, Radio ZET, Radio Maryja. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2007 roku przeprowadziła również monitoring tych programów ogólnokrajowych na próbie jednego tygodnia (13-19 czerwca) pod kątem realizacji przez nadawców obowiązków programowych określonych w koncesjach. Kontrola wykazała, że z trzech monitorowanych programów jedynie Radio Maryja w pełni wypełniało warunki określone w koncesji. W Radiu RMF FM i Radiu ZET stwierdzono odstępstwa od koncesji.

Monitoring Radia RMF FM i Radia ZET wykazał – podobnie jak informacje tych nadawców z rocznej działalności programowej – różnorodność programów zarówno w formie jak i w treści, a więc miały one charakter uniwersalny. Nadawcy przestrzegali również postanowienia koncesji mówiącego o zakazie nadawania audycji niepochodzących od koncesjonariusza. Zgodny z określonym w koncesji był udział audycji informacyjnych i sportowych w Radiu RMF FM oraz informacyjnych i literackich w Radiu ZET.

W Radiu RMF FM odstępstwa od obowiązków programowych zapisanych w koncesji stwierdzono w audycjach: publicystycznych (koncesja – 1,5% w tygodniu; monitoring - 0,7% tygodniowego czasu nadawania), rozrywkowych (koncesja – 6,3% czasu jw.; monitoring - 0,6%), literackich (koncesja – 1%; monitoring - 0,07%) i edukacyjno-poradniczych (koncesja -2%; monitoring 0,2%). W przypadku Radia ZET niezgodny z koncesją był udział w programie audycji publicystycznych (3,2% zamiast wymaganych 6%) oraz rozrywkowych (1,5% zamiast 4%).

Niezgodność danych sprawozdawczych (rozliczanych w okresie rocznym) z wynikami monitoringu (rozliczenie tygodniowe) może wskazywać na brak systematyczności nadawców w realizacji programowych zapisów koncesji (programy te nie w każdym tygodniu roku zawierały wymagany udział rodzajów audycji wymienionych w koncesjach).

W związku ze stwierdzonymi na podstawie monitoringu naruszeniami, KRRiT podjęła uchwałę wzywającą koncesjonariuszy do dostosowania programu do warunków koncesji.

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych o zasięgu ogólnokrajowym przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na podstawie sprawozdań nadesłanych przez nadawców przeprowadziła kontrolę 219 koncesjonowanych programów radiowych pod kątem przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania utworów słowno-muzycznych w programach na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy). Analiza wykazała, że wszyscy nadawcy koncesjonowanych programów radiowych o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym wywiązywali się z ustawowego obowiązku w tym zakresie. W programach Radia ZET i Radia RMF FM udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim w 2007 roku był równy lub niewiele wyższy (o 1-3 pkt. proc.) od ustawowego minimum. W programie Radia Maryja udział polskiej piosenki był wysoki w poszczególnych kwartałach roku i wynosił od 79% do 85%.

W 2007 roku wszyscy nadawcy ogólnopolskich koncesjonowanych programów radiowych wywiązywali się z obowiązku nadawania utworów słowno-muzycznych w języku polskim w wymiarze określonym w art. 15 ust. 2.

Wykres nr 6. Koncesjonowane programy radiowe o zasięgu ogólnopolskim - realizacja w 2007 roku art. 15 ust. 2 ustawy

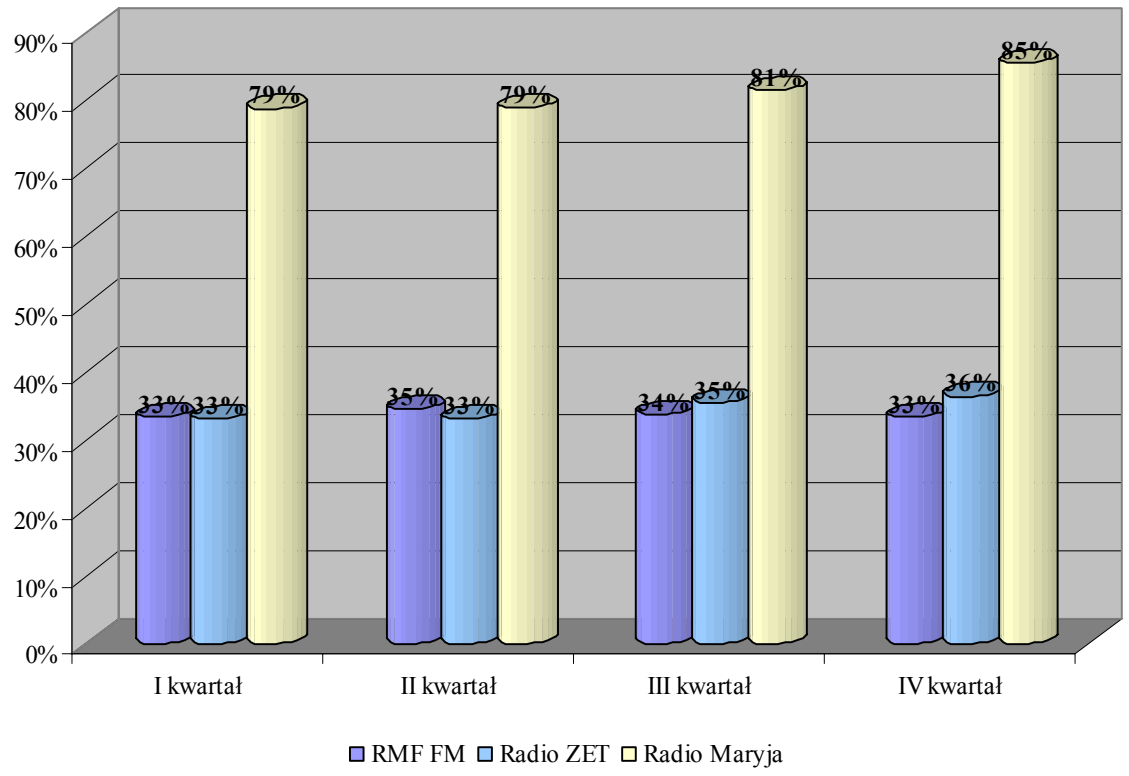

Programy o zasięgu ponadregionalnym

Według sprawozdań nadawców, wszystkie programy ponadregionalne realizowały w 2007 roku zapisy koncesji dotyczące charakteru programu i innych szczegółowych warunków. Struktura gatunkowa w rocznym czasie nadawania wskazuje, że nadawano programy o charakterze uniwersalnym (Radio WAWA i Radiostacja) oraz wyspecjalizowanym: literacko-muzycznym (RMF Classic) i informacyjno-publicystycznym (TOK FM). Warstwa słowna w programach uniwersalnych zajmowała 17% w programie WAWA i 19% w programie Radiostacji. Największy jej udział był w programie Tok FM, który ze względu na specjalizację realizowany jest w formule *Talk.* W RMF Classic podstawowym elementem programu jest muzyka klasyczna (ponad 76% tygodniowego programu), a warstwa słowna (9,4% - literatura) jest uzupełnieniem oferty muzycznej.

W każdym z wymienionych wyżej programów dominowała w 2007 roku – obok muzyki – informacja.

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych o zasięgu ponadregionalnym przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Nadawcy programów radiowych o zasięgu ponadregionalnym w 2007 roku, podobnie jak w roku 2006, wypełnili ustawowy obowiązek dotyczący udziału piosenki polskiej.

Wykres nr 7. Koncesjonowane programy radiowe o zasięgu ponadregionalnym - realizacja w 2007 r. art. 15 ust. 2 ustawy

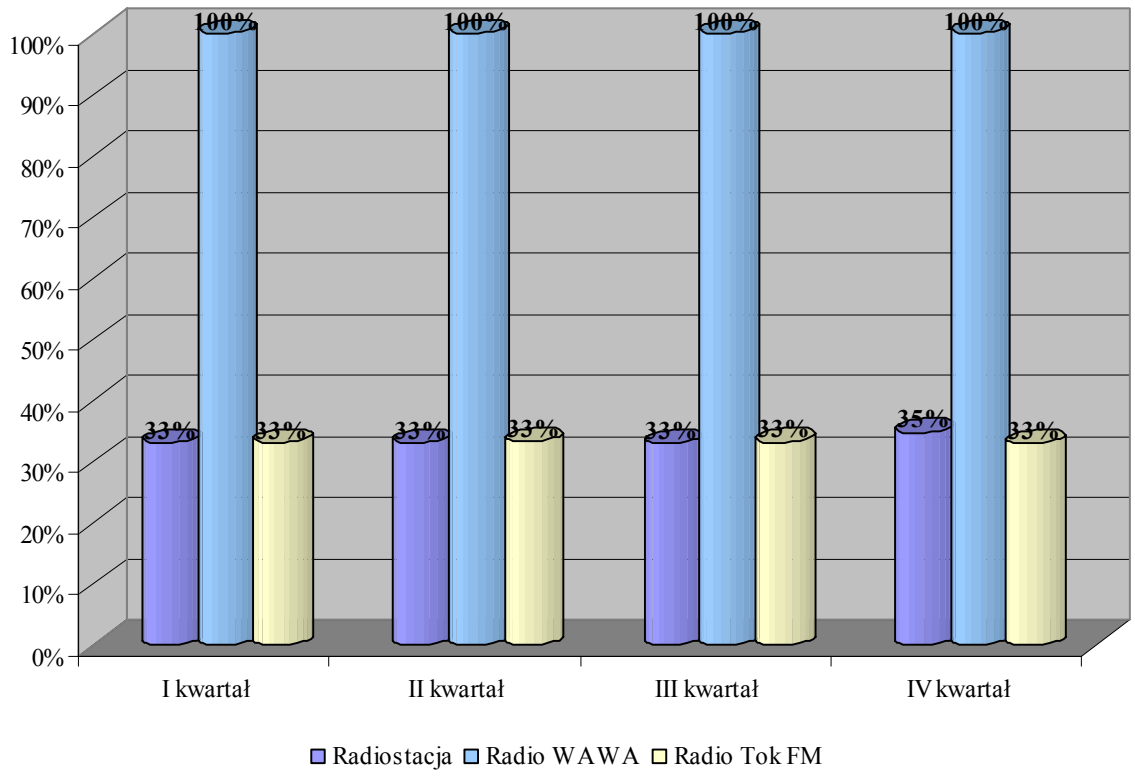

W programach Radia TOK FM i Radiostacji udział utworów w języku polskim nie przekraczał w zasadzie ustawowego minimum. Natomiast Radio WAWA, podobnie jak w 2006 roku nadawało wyłącznie słowno-muzyczne utwory w języku polskim.

Programy o zasięgu regionalnym i lokalnym (na podstawie monitoringu)

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, podobnie jak w latach ubiegłych, kontynuowała monitoring programów koncesjonowanych nadawców radiowych.

Główny przedmiot analizy w monitoringach prowadzonych w 2007 roku stanowiły te elementy wyemitowanych programów, które decydują o realizacji zapisów programowych w koncesjach, tj: nazwa i dobowy czas nadawania, szczegółowe obowiązki programowe związane z charakterem programu, w tym:

- udział tematyki lokalnej w programach uniwersalnych i wyspecjalizowanych;
- udział audycji realizujących wyspecjalizowany charakter programu (programy muzyczne, muzyczno-kulturalne, społeczno-religijne, motoryzacyjne i adresowane do środowiska akademickiego);

Wyżej wymienione cechy programów stanowią warunki programowe przyznanej koncesji i są obowiązkami nadawcy.

Wśród monitorowanych przez KRRiT w 2007 roku programów radiowych były następujące programy: działające w określonych grupach kapitałowych i programowych (AGORA, EUROZET, ESKA, MULTIMEDIA, VOX, PLUS), programy nadawców, którzy wystąpili do KRRiT o koncesje na kolejny 10-letni okres oraz programy, na które wpłynęły

skargi do KRRiT (monitoring interwencyjny). Łącznie zmonitorowano **34** programy radiowe o następującym charakterze:

- **5** programów o charakterze społeczno-religijnym (o zasięgu regionalnym): Radio VOX Warszawa, Radio VOX Białystok (Archidiecezja Białostocka), Radio VOX Kraków (Archidiecezja Krakowska) oraz Radio Plus Gliwice (Diecezja Gliwicka), Radio Plus Opole (Diecezja Opolska);
- **18** programów o charakterze uniwersalnym (zasięg lokalny): Pogoda 89,6 FM Pogodne Przeboje (Łódź), Radio Eska Ostrów – Kalisz, Radio Blue FM 103,4 (Poznań), Radio Tak FM (Kielce), Radio ESKA Szczecinek, Radio ESKA Łomża, Radio ESKA Przemyśl, Radio ESKA Rzeszów, Radio Eska Płock, RMF Maxxx Częstochowa, RMF Maxxx Łomża, RMF Maxxx Kraków, Radio Planeta (Katowice), Radio Flash 99,6 FM (Konin), AntyRadio 106,4 FM Flash (Katowice), Radio Flash 102,9 FM (Słupca w woj. wlkp.), Złote Przeboje 101,3 FM (Pabianice), Radio Vanessa (Racibórz);
- **4** programy o charakterze wyspecjalizowanym tzw. akademickim: Studenckie Radio ŻAK Politechniki Łódzkiej, Radio AFERA (Poznań), Radio INDEX (Zielona Góra), Radio Planeta 103,9 FM (Kielce);
- **2** programy o charakterze wyspecjalizowanym- kulturalno-muzycznym: Radio 103,7 Roxy FM (Warszawa) i Radio 103,8 Roxy FM (Kraków);
- **3** programy o charakterze wyspecjalizowanym-muzycznym (z muzyką rozrywkową): RMF Maxxx Poznań, HIT FM (Trójmiasto), Radio ESKA Bydgoszcz;
- **2** programy o charakterze wyspecjalizowanym tzw. motoryzacyjnym: Radio Blue 106,6 FM (Opole) i AntyRadio 94 FM (Warszawa).

Spośród wymienionych wyżej programów 29 działało w ramach następujących grup: VOX (3 programy), PLUS (2), ESKA (8, w tym *Hit FM*), EUROZET (7 programów, w tym *Planeta, Antyradio, Flash, Pogoda*), MULTIMEDIA (4 programy RMF *Maxxx*), AGORA (5 programów, w tym *Roxy, Blue, Złote Przeboje*).

Tylko 5 nadawców działało samodzielnie i nie byli oni programowo ani kapitałowo związani z wymienionymi wyżej grupami. Były to 3 programy tzw. akademickie oraz 2 uniwersalne: *Radio Vanessa* i *Radio Tak.*

Wyniki kontroli realizacji koncesji wskazują, że tylko lokalne kieleckie Radio Tak FM w pełni realizowało warunki koncesji.

Bliskie realizacji koncesji, były stacje radiowe z grupy radiowej Plus i Vox (4 rozgłośnie), stacje Eurozetu realizujące format AntyRadio i Flash (4 rozgłośnie) oraz Radio Eska Płock związane umową franczyzową z Eską. Wymienione tu grupy stacji cechował najwyższy wśród monitorowanych programów udział warstwy słownej oraz różnorodność gatunkowa programu. Słowo stanowiło 18%-23% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej w programach: AntyRadio 106,4 FM FLASH z Katowic, Radio FLASH 102,9 FM ze Słupcy, Radio FLASH 99,6 FM z Katowic, AntyRadio 94 FM z Warszawy i Radio Eska Płock oraz w programach Plus i Vox. Jedynym stwierdzonym odstępstwem od koncesji było oznaczanie na antenie ww. programów nazwą grupy lub formatu, a nie nazwą określoną w koncesji.

Największe odstępstwa od obowiązków programowych stwierdzono w trzech programach działających w grupie Agora: w programie o charakterze motoryzacyjnym (Radio Blue 106,6 FM z Opola) i dwóch programach uniwersalnych (Radio Blue FM 103,4

z Poznania oraz Złote Przeboje 101,3 FM z Pabianic). Obie stacje z grupy Blue, niezgodnie z koncesją, nadawały programy o charakterze muzyczno-informacyjnym z niewielkim udziałem w nich warstwy słownej (po 5,4%). Niski był w nich udział tematyki lokalnej oraz dzienników i publicystyki lokalnej; tych ostatnich elementów nie stwierdzono w Radiu Blue FM 103,4 z Poznania. Podobne odstępstwa stwierdzono w programie Złote Przeboje 101,3 FM z Pabianic. W opolskim Radiu Blue 106,6 FM nie nadawano w ogóle audycji realizujących specjalizację, tj. dotyczących motoryzacji.

Rozgłośnie nadające programy o zasięgu regionalnym i lokalnym (34 stacje), w swych koncesjach mają szczegółowe zapisy dotyczące udziału w ich programach tematyki lokalnej bądź audycji realizujących ich specjalizację tematyczną.

Stacje nadające programy o charakterze uniwersalnym oraz z określoną tematyczną specjalizacją (muzyczne, motoryzacyjne, kulturalno-muzyczne) są zobowiązane do nadawania tematyki lokalnej w określonym wymiarze:

- programy uniwersalne: min. 10% lub 12% tygodniowego czasu emisji programu w porze dziennej (w zależności od wielkości miasta);
- programy wyspecjalizowane muzyczne i motoryzacyjne: min. 5% lub 6% tygodniowego czasu emisji programu w porze dziennej (w zależności od wielkości miasta);
- programy wyspecjalizowane - kulturalno-muzyczne: min. 2% tygodniowego czasu emisji programu w porze dziennej.

Spośród 18 monitorowanych programów o charakterze uniwersalnym tylko w 6 programach udział tematyki lokalnej był zgodny z koncesją. 13-14% tyg. czasu nadawania w porze dziennej miała ona w programie Antyradia 106,4 FM Flash z Katowic oraz Radia Tak z Kielc, ok. 10% czasu j.w. w programie Radia Vanessa z Raciborza, Radia Eska Płock i Radia Flash 99,6 FM z Konina.

Nieco niższy udział (o 1-1,5 punktu procentowego) tematyki lokalnej od wymaganego stwierdzono w 3 programach z grupy Eska (Radio Eska Łomża, Radio Eska Przemyśl, Radio Eska Rzeszów) oraz o blisko 4 pkt. proc. niższy w programie RMF Maxxx Kraków.

Najmniejszy udział tematyki lokalnej stwierdzono w programach dwóch stacji RMF Maxxx (RMF Maxxx Częstochowa - 3,5% i RMF Maxxx Łomża - 2%), oraz 2 Agory (Złote Przeboje 101,3 FM z Pabianic - 1,4% i Radio Blue FM 103,4 z Poznania - 0,5%).

Jeszcze niższy udział tematyki lokalnej niż w ww programach uniwersalnych stwierdzono w programach wyspecjalizowanych.

W grupie stacji muzycznych i motoryzacyjnych jedynie w Radiu Hit FM z Trójmiasta (Eska) oraz w warszawskim Antyradiu 94 FM udział tematyki był wyższy niż określa koncesja: w pierwszym z tych programów jej udział był wyższy o 5 pkt. proc., a w drugim o 1 pkt. proc.

W programie RMF Maxxx z Poznania oraz Radiu Eska Bydgoszcz zagadnienia lokalne na antenie zajmowały połowę wymaganego udziału. Najniższy udział tematyki lokalnej był w motoryzacyjnym Radiu Blue 106,6 FM z Opola (0,4% tygodniowego czasu nadawania w godz. 6.00-22.00 wobec wymaganego min. 5%).

W programach kulturalno-muzycznych Roxy (2 stacje) obowiązki dotyczące lokalności realizował w pełni program warszawski (103,7 Roxy FM), zaś w programie krakowskim (103,8 Roxy FM) udział tej problematyki był 4 razy mniejszy niż minimum zapisane w koncesji.

Stacje nadające programy o charakterze wyspecjalizowanym zostały zobowiązane do tego, by audycje słowne i przekazy słowne realizujące specjalizację stanowiły w nich odpowiednio:

- programy społeczno-religijne – min. 12% tygodniowego czasu nadawania;
- programy akademickie – min. 10% tygodniowego czasu nadawania w godz. 8.00-24.00;
- programy muzyczne, kulturalno-muzyczne i motoryzacyjne – min. 5% lub 6% tygodniowego czasu nadawania w godz. 6.00-22.00.

Przeprowadzony w 2007 roku monitoring wykazał, że w grupie programów społeczno-religijnych zobowiązanie koncesyjne dotyczące udziału audycji słownych dotyczących specjalizacji było w pełni realizowane. W programach z grupy Plus ich udział był nawet wyższy od wymaganego o 7-11 pkt. proc., zaś w programach z grupy VOX – o 5-7 pkt. proc.

Programy tzw. akademickie nie w pełni realizowały obowiązki dotyczące wymaganego udziału audycji słownych dotyczących specjalizacji. Najwięcej miejsca (choć mniej niż określa koncesja) audycje słowne, dotyczące specjalizacji, zajęły w programie Studenckiego Radia Żak Politechniki Łódzkiej (8%). W poznańskim Radiu Afera oraz zielonogórskim Radiu Index, to zobowiązanie koncesyjne realizowano mniej więcej w połowie. Najmniej audycji słownych dotyczących specjalizacji było w programie Radia Planeta 103,9 FM z Kielc (grupa Eurozet), w którym audycje słowne dotyczące problemów akademickich stanowiły zaledwie 0,8% tygodniowego czasu nadawania w godz. 6.00-23.00 (wobec wymaganych 10%).

W programach wyspecjalizowanych muzycznych, kulturalno-muzycznych i motoryzacyjnych (7 nadawców), zobowiązania dotyczące słowa dotyczącego specjalizacji wypełniały tylko dwa programy: muzyczny Radio Eska Bydgoszcz (6,3%) oraz program motoryzacyjny Antyradio 94 FM (12%, tj. dwukrotnie wyższy niż określa koncesja). Nieco niższy niż w koncesji udział tego typu audycji miał Hit FM (5,4% zamiast 6%) oraz o połowę niższy RMF Maxxx Poznań (3,5%). Najniższy wskaźnik udziału tego typu audycji miał program motoryzacyjny opolskiego Radia Blue 106,6 FM, w którym nie nadawano w ogóle audycji dotyczących wyspecjalizowanego charakteru programu.

Z monitorowanej grupy 34 stacji, jedynie w trzynastu program oznaczany był na antenie nazwą zapisaną w koncesji. Odstępstwa od koncesji w tym zakresie zaobserwowano w większości programów działających w grupach kapitałowo-programowych: wówczas często używano na antenie nazwy wspólnej dla grupy stacji (np. Eska, Roxy, Planeta, Antyradio, Flash, Maxxx, Plus, Vox). Monitorowane dwa programy (Radio TAK, Radio Vanessa) działające samodzielnie oznaczały swoje programy nazwą określoną w koncesjach.

Dobowy czas emisji programu był jedynym koncesyjnym warunkiem programowym realizowanym we wszystkich programach objętych w 2007 roku monitoringiem.

Część nadawców radiowych miała duże kłopoty z realizacją art. 20 ust. 1 i 4 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z dnia 6 lipca 2000 roku w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów. W zarchiwizowanych przez nadawców materiałach poemisyjnych stwierdzono braki nagrań programów sięgające nawet kilkudziesięciu godzin w ciągu tygodnia. Największe zastrzeżenia dotyczyły 2 stacji: Radia Eska Szczecinek i Radia VOX FM Białystok.

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych o zasięgu lokalnym przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

W grupie koncesjonowanych stacji radiowych o zasięgu lokalnym, ustawowy obowiązek dotyczący emisji utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był realizowany przez niemal wszystkie stacje. Udział omawianych utworów był niższy od wymaganego w pięciu programach stacji koncesjonowanych o zasięgu lokalnym, przez jeden, dwa lub trzy kwartały roku. W czterech programach był niższy o jeden punkt procentowy od ustawowego minimum: w programie Katolickiego Radia Rodzina z Wrocławia oraz w programie Radio VOX FM Bieszczady (w pierwszym kwartale), w programie Złote Przeboje Karolina 91,2 FM (w drugim kwartale), w programie Radio Akadera (w drugim i trzecim kwartale). Natomiast w programie Radia UWM FM udział piosenki polskiej w drugim, trzecim i czwartym kwartale wyniósł jedynie 28%.

W programach należących do grup: PLUS, GRA, ESKA oraz rozpowszechnianych przez spółki: Eurozet Sp. z o.o., Multimedia Sp. z o.o. i Polskie Fale Średnie SA, udział piosenki polskiej kształtował się w większości stacji na poziomie ustawowego minimum lub był od niego wyższy o 1-3 punkty procentowe. Jedynie w Radiu Eska Nord (Multimedia Sp. z o.o.) był nieco wyższy i wyniósł w czwartym kwartale 39%.

W części programów znacznie przekraczano wymaganą kwotę udziału utworów wykonywanych w języku polskim. Wśród programów społeczno-religijnych dotyczyło to: Radia Katolickiego Diecezji Kaliskiej, Beskidzkiego Radia Katolickiego Anioł Beskidów, Radia Fara - Rozgłośni Archidiecezji Przemyskiej i Ain Karim (programu parafialnego). Przez cały ubiegły rok udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim wynosił w wymienionych programach od 85% do 97% ogółu utworów słowno-muzycznych. Wśród programów o charakterze uniwersalnym i zasięgu lokalnym działających samodzielnie (nie związanych z żadną grupą kapitałową funkcjonującą na rynku radiowym) najwyższy udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim był w programie Radia Alex z Zakopanego – ponad 70% we wszystkich kwartałach. W grupie programów o charakterze wyspecjalizowanym największy udział omawianych utworów odnotowano w programie Radia Jutrzenka – od 63% do 72% w poszczególnych kwartałach. Spośród programów emitowanych przez jednostki organizacyjne związane z samorządem lokalnym (np. ośrodki kultury) największy udział piosenki polskiej miało przez wszystkie kwartały roku Radio Opatów – od 68% do 75%. Z kolei spośród stacji radiowych nadających programy skierowane do środowiska akademickiego najwyższy udział piosenki polskiej był w trzecim kwartale w programie Akademickiego Radia LUZ Politechniki Wrocławskiej – wyniósł 53%. Najwyższy udział tych utworów wśród programów grupy Agora – 43% – odnotowano w pierwszym kwartale ubiegłego roku w programie Radio Złote Przeboje Puls 95,6 FM z Lublina.

Podobnie jak w roku 2006, w dwóch programach: w Radiu WAWA i w Katolickim Radiu Zbrosza Duża – nadawane były wyłącznie utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim. Nadawcy wymienionych wyżej programów budują ofertę muzyczną stacji na bazie utworów polskich i promują te utwory w nadawanych programach.

Programy telewizyjne

Krajowa Rada przeprowadziła analizę struktury gatunkowej programów telewizyjnych nadawców koncesjonowanych, naziemnych i satelitarnych, rozpowszechnianych w 2007 roku - łącznie 46 programów (4 programy o zasięgu ogólnokrajowym lub ponadregionalnym, 7 programów lokalnych i 35 programów satelitarnych). Ofertę programową analizowano na podstawie rocznych sprawozdań nadawców z działalności programowej. Zanalizowano strukturę gatunkową (tj. procentowy udział różnych rodzajów audycji) każdego z programów, zróżnicowanie form audycji w ramach poszczególnych rodzajów, różnorodność gatunkową i profil programu oraz wynikający z tych cech sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji, określonych w art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, a także udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy). W odniesieniu do programów wyspecjalizowanych zanalizowano także udział i rodzaj audycji realizujących specjalizację.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że prezentowana w 2007 roku oferta programów telewizyjnych była, podobnie jak rok wcześniej, różnorodna pod względem rodzajów audycji i poruszanej w nich tematyki. Wszystkie cztery programy ogólnopolskie i trzy ponad-regionalne (*Polsat, TV4, TVN* i *Puls*) miały charakter uniwersalny. Wszystkie telewizyjne programy lokalne również miały charakter uniwersalny, a ponadto zawierały tematykę lokalną. Dwa programy były emitowane samodzielnie (*Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko i Studio Lubań-Bolesławiec*), a pięć programów nadawano w ramach spółki Telewizja ODRA Sp. z o. o. (*TV Odra-Jelenia Góra, TV Odra-Zielona Góra, TV Odra-Świdnica, Wrocław, Opole; TV Odra-Głogów, Legnica, Lubin; TV Odra-Gorzów Wielkopolski*). Największa różnorodność dotyczyła programów satelitarnych, wśród których nadawano programy uniwersalne (*TVN International, POLSAT 2, Trochę Młodsza Telewizja*), programy informacyjne (*TVN 24*, *TV Biznes, TVN Meteo*, *Superstacja*), rozrywkowe (*TELE 5, iTV, 4 fun.tv. i TVN Gra*), o profilu filmowym (*CANAL+Polska, CANAL+Polska Żółty, ALE KINO, Kino Polska)* oraz filmowo-rozrywkowym *TVN Siedem*), programy sportowe (*POLSAT Sport, POLSAT Sport 2*, *CANAL+Polska Niebieski Sport, Canal+Sport2* i *nSPORT*), programy edukacyjne (*Edusat, Edusat Bis* i *Edusat Bis* 2 - edukacyjny dla studentów Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Warszawie, *TVN Med* dla lekarzy i *TVN LINGUA* poświęcony nauce języków obcych), a także programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę (*ZigZap* i *MiniMini* - dla dzieci i młodzieży, *TVN Style* - dla kobiet). Ponadto nadawano programy: *TRWAM* - edukacyjno-poradniczy i religijny, *TVN Turbo* - motoryzacyjny, *Planete* - dokumentalny, medyczny - *Polsat Zdrowie i uroda,* a także kulinarny - *Kuchnia.tv.*

Jak wynika z danych przedstawionych przez nadawców programów tematycznych, większość z nich realizowała ustawę o radiofonii i telewizji w zakresie wyspecjalizowanego charakteru programu. W ubiegłym roku oferta telewizyjna została poszerzona o kolejne satelitarne programy wyspecjalizowane: dwa programy sportowe (*Canal+Sport2* i *Sport*), kulinarny *Kuchnia.tv,* poświęcony nauce języków obcych *TVN LINGUA* oraz biznesowo-ekonomiczny *TVN-CNBC Biznes*.

Zadania wynikające z art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji były realizowane we wszystkich programach telewizyjnych o zasięgu lokalnym, o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym, a także w programach satelitarnych. Programy o zasięgu lokalnym oraz programy ogólnokrajowe dostarczały informacji, nadając własne serwisy. Informacja była obecna prawie we wszystkich programach satelitarnych, choć w różnym wymiarze czasowym i dotyczyła różnej, często specjalistycznej tematyki. W największym wymiarze bieżącej

informacji, pogłębionej o komentarze do aktualnych wydarzeń, dostarczały satelitarne programy informacyjne, a wśród nich *TVN 24*. Inny program - *TV Biznes* koncentrował się przede wszystkim na wiadomościach gospodarczych, *TVN Meteo* na bieżąco przedstawiał informacje o warunkach atmosferycznych i prognozę pogody. Charakter informacyjny miał również nowy program, który rozpoczął emisję w październiku ubiegłego roku - *Superstacja*.

Ustawowe zadanie dostarczania widzom rozrywki realizowane było w większości programów telewizyjnych. Audycje rozrywkowe nadawane były we wszystkich programach o zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym, oraz niemal wszystkich programach lokalnych. W szczególny sposób omawiane zadanie ustawowe wypełniały satelitarne programy o charakterze rozrywkowym: *TVN Gra, iTV, 4 fun.tv*, *Tele5*. Nadawano w nich m.in. teleturnieje, quizy - również o charakterze interaktywnym, rozrywkowe talk show oraz muzykę rozrywkową. Duży udział rozrywki miały w ubiegłym roku również programy: *TVN Turbo* (motoryzacyjny) oraz *TVN International* (uniwersalny). Dostarczały jej także programy skierowane do dzieci i młodzieży: *MiniMini* i *ZigZap*.

Korzystanie z oświaty i dorobku nauki ułatwiały wszystkie emitowane programy – przede wszystkim nadając audycje edukacyjne i poradnicze. W największym stopniu omawiany obowiązek ustawowy realizowały programy satelitarne o charakterze edukacyjnym: *Edusat, Edusat Bis, Edusat Bis* 2 (mające wspierać kształcenie studentów Wyższej Szkoły Społeczno – Ekonomicznej w Warszawie), a także program *TVN Med* (skierowany do lekarzy, przybliżający nowe możliwości medycyny), program *Polsat Zdrowie i Uroda* (poruszający kwestie zdrowia i jego profilaktyki) oraz program *TVN LINGUA* poświęcony nauce języków obcych.

Większość omawianych programów udostępniała dobra kultury i sztuki. Programy ogólnopolskie oraz część satelitarnych (o specjalizacji filmowej), realizując omawiany wymóg ustawy, nadawały m.in. filmy fabularne i dokumentalne. Z kolei programy lokalne zawierały muzykę poważną (*Odra-Gorzów Wielkopolski, Odra-Jelenia Góra, Odra-Zielona Góra, Odra-Świdnica, Wrocław, Opole*) oraz widowiska teatralne (*Odra-Jelenia Góra, Odra-Zielona Góra*, *Odra-Gorzów Wielkopolski*).

W zakresie popierania krajowej twórczości audiowizualnej szczególne miejsce zajmował satelitarny program *Kino Polska*, przedstawiający wyłącznie polską produkcję.

W 2007 roku KRRiT kontrolowała realizację programowych warunków koncesji, przeprowadzając monitoring koncesjonowanych programów telewizyjnych. Analizą objęto trzy programy o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym - *Polsat, TVN, i Puls* oraz lokalne programy telewizyjne - 5 programów należących do spółki Telewizja Odra Sp. z o.o. i program *Studio Lubań-Bolesławiec*. W każdym przypadku monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu nadanego w ubiegłym roku.

Program ***Polsat*** był monitorowany pod kątem realizacji koncepcji programowej przedstawionej we wniosku o udzielenie koncesji. W związku z wyrokami sądowymi[46] obowiązujące aktualnie zapisy koncesyjne dotyczące programu odnoszą się jedynie do charakteru programu (uniwersalny), dobowego czasu emisji (nie mniej niż 23 godziny na dobę), oznakowania programu na ekranie i udziału w programie audycji i innych przekazów niepochodzących od koncesjonariusza. Monitoring wykazał, że nadawca realizuje te obowiązki: program jest oznaczany na ekranie poprzez nazwę zapisaną w koncesji, a jego dobowy czas emisji wynosi średnio 23 godz. 49 min. Program ma charakter uniwersalny, zawiera różne rodzaje audycji i różne formy telewizyjne, a w treści ukazuje różnorodną problematykę. W monitorowanym programie nie stwierdzono obecności audycji i innych przekazów niepochodzących od koncesjonariusza. Sprawdzając realizację przez nadawcę koncepcji programowej zawartej we wniosku o udzielenie koncesji porównano tę koncepcję z obecnie realizowaną. Odtworzono na podstawie monitorowanego programu strukturę gatunkową oraz porównano ją ze strukturą zawartą we wniosku. W kilku pozycjach planowane udziały rodzajów audycji w programie są zbieżne z udziałami określonymi przez nadawcę we wniosku o koncesję ("Informacje programowe") z kwietnia 2003 roku, ale są także odstępstwa od zamierzeń przedstawionych KRRiT. I tak, zgodny z projektem był w monitorowanym programie procentowy udział głównych segmentów programu: filmu fabularnego (w planach 40% plus 7% w pozycji audycje dla całej rodziny), audycji rozrywkowych (w planie 26%) i sportu (2%). Odstępstwa od wniosku stwierdzono w udziale audycji informacyjnych (3% wobec planowanych we wniosku 4%) i audycje edukacyjno-poradnicze (0,2% wobec zakładanych 4%). W monitorowanym tygodniu nieobecne były takie projektowane audycje, jak: film dokumentalny (1%), spektakle teatralne (0,3%) i koncerty muzyki poważnej (0,1%). Telewizja Polsat SA w złożonym do wniosku o koncesję obszernym dokumencie zatytułowanym "Strategia programowa Telewizji Polsat" określiła zakres i sposoby realizacji zadań określonych w art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Analiza badanej próby programu pozwala na skonfrontowanie przyjętych założeń z rzeczywistym obrazem programu. W zakresie dostarczania informacji wnioskodawca deklarował, że informacja pozostanie jednym z najistotniejszych składników oferty programowej. Zakładał emisję czterech wydań dzienników: południowy (z eksponowanym wątkiem wydarzeń zagranicznych), dziennik popołudniowy (z przekazami dotyczącymi kultury, w tym pop-kultury i oraz rozbudowanym segmentem korespondenckim z kraju), dziennik wieczorny – główne wydanie (szeroki przegląd wydarzeń krajowych) i dziennik późnowieczorny (skoncentrowany na wydarzeniach biznesowych). Założenia te nie były

[46] Koncesja z lutego 2004 r. nakładała na nadawcę obowiązki w zakresie: dobowego czasu emisji, charakteru programu, jego oznakowania, czasowego wymiaru w skali tygodnia audycji informacyjnych, publicystycznych, edukacyjnych i poradniczych oraz filmów dokumentalnych, a także obecności w programie audycji prezentujących trendy i wydarzenia w różnych dziedzinach kultury i sztuki. Określono także udział audycji i innych przekazów nie pochodzących od koncesjonariusza. Zapisy te wynikały wprost z zawartości wniosku o koncesję, a ściśle z deklaracji zawartych w takich przedstawionych dokumentach, jak "Informacje programowe" wraz z załącznikami i "Strategia programowa Telewizji Polsat". Zapisane w koncesji szczegółowe wymagania programowe (tygodniowy wymiar czasowy niektórych rodzajów audycji) odnosiły się wyłącznie do 9% tygodniowego czasu nadawania, czyli tyle, ile zaprojektował wnioskodawca na ich emisję. Po otrzymaniu koncesji, nadawca zaskarżył zapisy dotyczące szczegółowego określenia czasu emisji audycji informacyjnych i publicystycznych, edukacyjnych i poradniczych oraz filmów dokumentalnych, pkt III koncesji). Wyrokiem z 27 lipca 2005 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił te zapisy, argumentując, że zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, nadawca kształtuje program samodzielnie w zakresie zadań określonych w art. 1 ust. 1 ustawy i ponosi odpowiedzialność za ich treść, zatem nie ma podstaw ustalanie jakichkolwiek warunków w koncesji ograniczających swobodę nadawcy, nawet jeżeli program opisany we wniosku zakładał przyjęte w koncesji warunki jego realizacji. Stanowisko to zostało podtrzymane przez Naczelny Sąd Administracyjny (wyrok z 18 lipca 2006 roku) i ponownie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny 20 grudnia 2006 roku.

realizowane, bowiem w monitorowanym programie emitowano 2 wydania dziennika w dni powszednie i jedno w weekendy. W zakresie udostępniania dóbr kultury i sztuki, wnioskodawca deklarował między innymi, do promowania dokonań teatru *offowego*, patronatu medialnego nad wydarzeniami kulturalnymi, głównie muzycznymi (rejestracja i pokaz antenowy), nadawania cyklów wywiadów z największymi twórcami muzyki, audycje o charakterze publicystyczno-muzycznym oraz do prezentacji na antenie muzyki poważnej i audycji poświęconych wydawnictwom książkowym. W badanej próbie programu nie odnotowano samodzielnych audycji poświęconych kulturze i sztuce, sporadycznie informacje z tych dziedzin zamieszczano w dziennikach, zaś jedyny magazyn poświęcony kulturze zawierał informacje z dziedziny popkultury i *showbiznesu*. Szeroko natomiast popularyzowano muzykę rozrywkową, głównie w formie teledysków. W dziedzinie upowszechniania edukacji obywatelskiej, wnioskodawca planował audycje publicystyczne, zawierające komentarze do bieżących wydarzeń ze świata polityki, strategii rozwoju Polski, poświęcone zagadnieniom ekonomicznym oraz audycji z obszaru działania Fundacji Polsat (działalność charytatywna i filantropijna). W rzeczywistości, w badanej próbie nie nadawano audycji poświęconych omówieniom wydarzeń politycznych, społecznych czy ekonomicznych lub działalności charytatywnej. Znamiona społeczno-edukacyjne miała natomiast jedna audycja poświęcona deontologii dziennikarskiej. Telewizja Polsat SA projektując sposoby realizacji kolejnego ustawowego zadania, tj. ułatwiania korzystania z oświaty i dorobku nauki, planowała, między innymi, teleturnieje z elementami edukacyjnymi, filmy i serie dokumentalne, audycje popularyzatorskie i popularnonaukowe, cykle audycji dla dzieci z udziałem elementów edukacyjnych. W badanym tygodniu takich audycji nie nadawano. Elementy edukacyjne zawierała jedynie jedna audycja dla dzieci (gry telewizyjne). W zakresie dostarczania rozrywki, wnioskodawca deklarował produkcję i emisję seriali, widowisk rozrywkowych nowej generacji (np. show muzyczne (turniej), talk-show, teleturnieje, reality show). Z tą funkcją program *Polsat* kojarzy się najbardziej. W programie obecne są liczne seriale (w tym większości produkcji polskiej), filmy pełnometrażowe, widowiska rozrywkowe (*show, reality show, talk show*), interaktywne audycje muzyczne i muzyczno-rozrywkowe, telegry (*call tv*), adresowane do szerokiej publiczności lub tylko dla dorosłych. W dziedzinie popierania krajowej twórczości audiowizualnej planowano realizację przede wszystkim polskich projektów (w mniejszym zakresie zaś formatów zagranicznych) oraz inwestowanie w produkcje filmowe. Z analizy zawartości tygodniowego programu, potwierdzić można, że większość wyemitowanych seriali, audycji rozrywkowych – to polskie produkcje. Część z nich to oryginalne rodzime pomysły jak na przykład nowa produkcja serialowa „Ekipa". Natomiast w grupie sztandarowych audycji rozrywkowych dwie pozycje to formaty zagraniczne.

Podsumowując, Telewizja Polsat SA nie w pełni realizuje przyjęte we wniosku założenia oraz zadania. Deklarowane we wniosku elementy programu poświęcone szeroko rozumianej kulturze i edukacji obywatelskiej nie są obecne w aktualnie nadawanym programie. Największy udział mają w nim – jak wykazał monitoring – audycje rozrywkowe i film fabularny.

Program ***TVN*** był monitorowany pod kątem realizacji warunków programowych określonych w koncesji nr 175/P/2004-T. Zgodnie z jej zapisami program ma charakter uniwersalny. Powinien być nadawany codziennie, nie krócej niż 17 godzin na dobę. Powinien zawierać audycje informacyjne i publicystyczne w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin w tygodniowym czasie emisji programu. Audycje edukacyjne, w tym filmy dokumentalne, magazyny tematyczne, teleturnieje i gry z elementami edukacyjnymi itp., oraz audycje poradnicze, dotyczące m.in. motoryzacji i zdrowia, powinny zajmować nie mniej niż 3 godziny w tygodniowym czasie nadawania. W programie powinny być także prezentowane

współczesne zjawiska społeczne (obyczajowe, kulturowe, związane z życiem publicznym, dotyczące patologii społecznych itp.) oraz promowane idee aktywności charytatywnej. Na podstawie monitoringu stwierdzono, że w programie realizowane były wszystkie obowiązki wynikające z zapisów koncesyjnych. Program był nadawany codziennie, przez całą dobę. Miał charakter uniwersalny, to znaczy był budowany z różnych gatunków i form telewizyjnych oraz zawierał różnorodną tematykę. Program oznaczano na ekranie zgodnie z nazwą zapisaną w koncesji. Udział wymaganych rodzajów audycji był zgodny z warunkami koncesji.

Natomiast monitoring programu ***Puls*** wykazał, iż nadawca nie w pełni realizował koncesję. Decyzją KRRiT (Nr DK-050/207–3/187/P) z dnia 27 lutego 2007 roku dokonano zmiany charakteru programu z wyspecjalizowanego na uniwersalny. W ramach uniwersalnego charakteru programu nadawca zobowiązał się do zapewnienia obecności tematyki rodzinno-chrześcijańskiej, poprzez obligatoryjnie nadawane w programie audycje religijne informacyjne i publicystyczne, audycje edukacyjne i poradnicze, nadawane w wymiarze określonym zapisami koncesji. Odstępstwa dotyczą dwóch zapisanych w koncesji warunków programowych. Dwukrotnie w badanym tygodniu nie osiągnięto zapisanego w koncesji dobowego udziału audycji religijnych, choć w innych dniach przekraczano ten limit (punkt IV podpunkt 1a koncesji). Ponadto w programie nie nadawano audycji informacyjnych i publicystycznych realizujących tematykę rodzinno-chrześcijańską (punkt IV podpunkt 1b koncesji). Emitowane w monitorowanym tygodniu audycje informacyjne (serwisy) oraz magazyny publicystyczne obracały się wokół tematów politycznych, a magazyny kulturalne dotyczyły ogólnych problemów współczesnego życia kulturalnego nie dotykając nawet pośrednio wartości rodzinno-chrześcijańskich. Pewne elementy odniesienia do tych wartości w relacjach społecznych i rodzinnych znalazły się w innych audycjach (serial i film dokumentalny, magazyn reporterów). Jak wynika z monitoringu, nadawca nie zdołał jeszcze dostosować programu w tym zakresie do warunków określonych w decyzji KRRiT zmieniającej koncesję. W strukturze programu nadanego w monitorowanym tygodniu wyraźne były braki w zharmonizowaniu treści uniwersalnych z rodzinno-chrześcijańskimi. Widoczny jest jednak wysiłek nadawcy zmierzający do zapewnienia obecności w programie treści chrześcijańskich na wysokim poziomie merytorycznym i formalnym. W tym kontekście KRRiT zamierza powtórzyć monitoring tego programu w celu sprawdzenia, czy nadawca w pełni dostosował program do wymagań określonych w pkt. IV podpunkt 1a i 1b koncesji.

W 2007 roku KRRiT przeprowadziła ponowny monitoring 6 telewizyjnych programów naziemnych o zasięgu lokalnym (***Odra-Głogów, Legnica, Lubin; Odra-Świdnica, Wrocław, Opole; Odra-Gorzów Wielkopolski; Odra-Zielona Góra; Odra-Jelenia Góra; Studio Lubań-Bolesławiec***). Wszystkie programy mają takie same zapisy koncesji dotyczące programu. Mają być one rozpowszechniane codziennie przez 2 godziny na dobę. Charakter programów został określony jako uniwersalny, poświęcony tematyce lokalnej, tzn. zawierający różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę dotyczącą mieszkańców objętych zasięgiem nadawania. Udział tematyki lokalnej, realizowanej poprzez różne formy i rodzaje audycji, powinien stanowić nie mniej niż 70% czasu nadawania programu w ciągu miesiąca w godzinach 6.00-23.00; w tym nie mniej niż 1 godzinę dziennie powinny stanowić audycje premierowe o tematyce lokalnej. Obligatoryjnie muszą być nadawane lokalne serwisy informacyjne (dzienniki) i publicystyka na temat problemów lokalnych. W programie nie mogą być nadawane przekazy planszowe (z wyjątkiem plansz zawierających reklamy) oraz audycje pochodzące od innego nadawcy. We wszystkich programach stwierdzono w stosunku do monitoringu z 2006 roku znaczną poprawę pod względem realizacji zapisów programowych koncesji. Spośród kontrolowanych w 2007 roku programów grupy Odra tylko jeden: *Odra-Wrocław, Świdnica, Opole* - nie wypełniał

wszystkich warunków koncesji. Krótszy od wymaganego był czas trwania audycji premierowych poświęconych tematyce lokalnej (56 min zamiast 1 godz. w ciągu doby). Pozostałe programy realizowały wszystkie obowiązki programowe określone w koncesjach. Koncesja była realizowane również w monitorowanym w programie *Studio Lubań-Bolesławiec*. Porównanie danych z monitoringu w roku 2006 i 2007 wskazuje, że nadawca dokonał znaczących zmian w programie. Wydłużył czas nadawania programu w ciągu doby, zwiększył udział audycji o tematyce lokalnej i audycji premierowych dotyczących tej tematyki.

W odniesieniu do programów, w których stwierdzono w wyniku monitoringu odstępstwa od zapisów koncesji, Przewodniczący KRRiT wystosował wezwania do dostosowania programów do obowiązującego koncesjonariuszy prawa.

W 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontrolowała również realizację art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim). Kontrolą objęto łącznie 45 programów, w tym 4 programy ogólnokrajowe lub ponadregionalne, 8 programów lokalnych i 33 programy satelitarne. Zgodnie z ustawą, kontrola przeprowadzona została oddzielnie dla poszczególnych kwartałów. Podstawą kontroli były dane sprawozdawcze uzyskane od nadawców.

Kontrola wykazała, że z obowiązku określonego w art. 15 ust. 2 ustawy wywiązywała się większość nadawców telewizyjnych programów koncesjonowanych. Udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim często znacznie przekraczał minimum określone w ustawie. Jedynie w sześciu programach telewizji koncesjonowanych w pojedynczych kwartałach ubiegłego roku nie realizowano omawianego zapisu ustawy.

Wśród programów naziemnych o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym jedynie w programie Puls w drugim kwartale udział omawianych utworów był niższy o jeden punkt procentowy w stosunku do zapisu ustawy.

Tabela nr 12. Programy telewizyjne o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2007 roku

Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Polsat	33	59	56	37
TVN	66	62	53	62
TV4	34	35	34	33
Puls	76	**32**	40	33

W telewizyjnych programach naziemnych o zasięgu lokalnym w programie telewizji TVT z Żor (koncesja z grudnia 2006, emisję programu rozpoczęto w maju ubiegłego roku) w trzecim kwartale udział piosenki polskiej był niższy o trzy punkty procentowe od zapisu ustawy.

Tabela nr 13. Programy telewizyjne o zasięgu lokalnym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2007 roku

Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko (NTL Radomsko)	83	74	100	100
Odra - Jelenia Góra	Nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych			
Odra - Zielona Góra	100	100	Nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych	100
Odra - Świdnica, Wrocław, Opole	Nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych			100
Odra - Głogów, Legnica, Lubin	47	59	41	71
Odra - Gorzów Wielkopolski	100	Nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych		
Studio Lubań - Bolesławiec	Nie nadawano żadnych utworów muzycznych	89	Nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych	86
Telewizja TVT (Żory)	program nadawany od 1 maja 2007	39	**30**	33

W porównaniu z 2006 rokiem w ubiegłym roku zwiększyła się liczba telewizyjnych programów o zasięgu lokalnym, w których co najmniej w jednym kwartale, nie emitowano żadnych utworów słowno-muzycznych. W 2006 roku sytuacja taka dotyczyła trzech kwartałów w programie Studio Lubań-Bolesławiec. Tymczasem, jak pokazuje powyższa tabela, w roku 2007 nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych w pięciu na osiem telewizyjnych programów o zasięgu lokalnym. Należy przy tym podkreślić, że jeśli w którymś z kwartałów nie nadawano w programie piosenek, to w pozostałych kwartałach udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był bardzo wysoki (86%-100%).

W czterech programach satelitarnych, co najmniej w jednym kwartale ubiegłego roku, udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim, w stosunku do całości utworów słowno-muzycznych nadawanych w programie był niższy od wymaganego. Dotyczyło to dwóch programów skierowanych do dzieci oraz dzieci i młodzieży – ***Mini Mini*** (w pierwszym kwartale – 27%) i ***Zig Zap*** (w pierwszym - 21% i trzecim kwartale - 11%). Ponadto w programie ***Kino Polska*** w dwóch kwartałach ubiegłego roku oraz w programie ***TVN LINGUA*** w trzech kwartałach, nadawano wyłącznie utwory obcojęzyczne (co jest niezgodne z art. 15 ust. 2 ustawy o rtv). Należy również zaznaczyć, że szczególna jest w tym względzie sytuacja programu TVN LINGUA. Jest to program, którego głównym celem jest nauka języków obcych. Stąd emitowane są w nim wyłącznie piosenki obcojęzyczne, służące procesowi nauczania. W tak wyspecjalizowanych programach wymagania art. 15 ust. 2 nie są możliwe do zrealizowania przez nadawców. Problem ten – podobnie jak opisany w odniesieniu do Programu 2 PR SA – powinien być wzięty pod uwagę przez ustawodawcę przy nowelizacji ustawy o rtv.

W odniesieniu do programów, w których stwierdzono niższy od określonego w art. 15 ust. 2 kwotę ustawy udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku

polskim Przewodniczący KRRiT wystosował wezwania do dostosowania programów do obowiązującego prawa.

W 2007 roku KRRiT przeprowadziła kontrolę 49 telewizyjnych programów koncesjonowanych, pod kątem realizacji w tych programach obowiązków wynikających z art. 15 ust. 1 i 3 oraz 15a ustawy o radiofonii i telewizji[47]. Podstawą kontroli były sprawozdania nadawców, przysyłane do KRRiT, zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 20 września 2005 roku.[48]

We wszystkich programach koncesjonowanych naziemnych, zarówno o zasięgu ogólnokrajowym (Polsat), ponadregionalnym (TVN, PULS) jak też lokalnym (Niezależna Telewizja Lokalna (NTL), TV Odra – Jelenia Góra, TV Odra – Zielona Góra, TV Odra - Świdnica, Wrocław, Opole, TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin, TV Odra – Gorzów Wielkopolski oraz Telewizja Lubań – Bolesławiec udział audycji europejskich był zgodny z kwotą określoną w art.15 ust. 3.

Audycje pierwotnie wytworzone w języku polskim niemalże we wszystkich ww. programach miały udział zgodny z wymaganym. Jedynie w programie Polsat ich udział w I kwartale był niższy o 22 pkt. proc. od określonego w art. 15 ust. 1.

W przypadku audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych tylko dwa programy nie spełniały wymagań ustawy: we wszystkich kwartach roku TV Odra – Głogów, Legnica, Lubin (udział od 1,5% do 3,4%) i TV Lubań – Bolesławiec w I oraz II kwartale (0%). W pozostałych programach udział ten wyniósł od 33% do 100%.

We wszystkich programach o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym i w większości o zasięgu lokalnym audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem zajmowały od 64% do 100% w poszczególnych programach. Wyjątkiem był program Telewizji Lubań – Bolesławiec, w którym w I i II kwartale którym, jak pokazano wyżej, nie nadawano w ogóle audycji producentów niezależnych.

Większość koncesjonariuszy rozpowszechniających programy drogą satelitarną realizowało obowiązki ustawowe dotyczące wymaganego udziału w programie audycji europejskich, wytworzonych pierwotnie w języku polskim, wytworzonych przez producentów niezależnych oraz wytworzonych przez producentów niezależnych w przeciągu nie więcej niż

[47] Ustawa o radiofonii i telewizji w artykułach 15 ust.1 i 3 oraz 15a nakłada na nadawcę następujące obowiązki:

- Przeznaczenia co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia ponad 50% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 50% czasu nadawania audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych na takie, które zostały wytworzone w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem w programie

[48] Ustawa zobowiązała KRRiT do wydania rozporządzenia w sprawie niższego udziału w programie telewizyjnym audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich. Dotyczy ono programów nowych (pierwszy rok nadawania) i wyspecjalizowanych, dla których brak jest wystarczającej liczby audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich oraz w programów rozpowszechnianych wyłącznie w sposób satelitarny lub kablowy dostępnych za opłatą, z wyłączeniem opłat określonych w rozdziale 7 ustawy o radiofonii i telewizji i podstawowych opłat pobieranych przez operatorów satelitarnych lub operatorów sieci kablowych.

5 lat przed rozpowszechnianiem. W 22 programach KRRiT stwierdziła odstępstwa od ustawy, bowiem wyżej wymienione kategorie audycji miały niższy udział od wymaganego. W tej sytuacji Przewodniczący KRRiT wezwał tych nadawców do dostosowania ich programów do obowiązków wynikających z art. 15 i 15a ustawy.

Z porównania danych za rok 2007 i za rok 2006 wynika, że udział audycji europejskich, wytworzonych pierwotnie w języku polskim, wytworzonych przez producentów niezależnych oraz wytworzonych przez producentów niezależnych w przeciągu nie więcej niż 5 lat przed rozpowszechnianiem wykazuje stabilny poziom. W większości programów udział w 2007 roku wymienionych kategorii audycji był zbliżony do ich udziału w 2006 roku. Porównując średnie za lata 2006-2007 znaczący wzrost udziału odnotowano w następujących kategoriach audycji:

- audycji europejskich w programach: Polsat Sport (+22%), Polsat Sport 2 (+41%);
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w programach: Polsat Sport (+22%), Polsat Sport 2 (+26%). Ponadto programy, które w 2006 roku nie nadawały tego typu audycji - TVN Gra, Edusat, Edusat BIS oraz Edusat BIS 2 – w 2007 zaczęły częściowo spełniać zapisy ustawy;
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w przeciągu nie więcej niż 5 lat przed rozpowszechnianiem w programach: TVN Style (+23%). Należy tu również zwrócić uwagę na TVN Gra i TVN 24, które nie realizowały zapisu ustawy w 2006 roku oraz w I kwartale 2007 roku, a w następnych kwartałach 2007 roku zwiększyły udział w programach omawianych kategorii audycji do 100%; podobnie było w TVN Meteo (brak audycji w 2006 roku oraz I, II i III kwartale 2007 roku).

3.3. Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania KRRiT na rzecz ochrony małoletnich

Działania mające na celu ochronę małoletnich widzów KRRiT prowadzi w oparciu o dwa akty prawne. Nakładają one na nadawcę obowiązek dbania o ochronę małoletnich widzów poprzez odpowiednie znakowanie nadawanych audycji i przekazów, wskazujących na kategorię wiekową dla jakiej są przeznaczone oraz przestrzeganie czasu ustawowo chronionego (6.00 – 23.00), kiedy to nie można nadawać treści i obrazów mogących mieć szkodliwy wpływ na prawidłowy psychiczny, fizyczny czy moralny rozwój dzieci i młodzieży. W ramach kontroli stopnia realizacji przepisów prawa przez nadawców, KRRiT monitorowała wybrane programy telewizyjne oraz, w przypadku stwierdzenia naruszeń, podejmowała działania mające na celu zdyscyplinowanie nadawców, likwidację naruszeń, a ostatecznie stworzenie bezpiecznej dla dzieci i młodzieży oferty programowej.

W roku sprawozdawczym KRRiT objęła monitoringiem 6 programów telewizyjnych: 4fun.tv (2 monitoringi), Superstacja, TVN, PULS, POLSAT oraz Kino Polska. KRRiT sprawdzała czy wymienieni nadawcy przestrzegają przepisów mających na celu ochronę małoletnich widzów tzn., czy nie prezentują treści mogących zagrażać prawidłowemu rozwojowi psychicznemu, fizycznemu i moralnemu małoletnich; czy właściwie znakują przekazy i czy przestrzegają zasady czasu chronionego. Łącznie zmonitorowano 1287 godzin wyemitowanych programów.

Program 4fun.tv monitorowano w 2007 roku dwukrotnie. Pierwsza kontrola objęła program wyemitowany w okresie od 24 maja do 30 maja 2007 roku. Podobnie jak przed rokiem program ten monitorowano pod kątem przestrzegania przez nadawcę przepisów dotyczących ochrony małoletnich widzów, zawartych w art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji i w rozporządzeniu KRRiT z 23 czerwca 2005 roku oraz przeprowadzono porównanie wyników tego monitoringu z wynikami monitoringu programu 4fun.tv z października 2006 roku. Drugi monitoring 4fun.tv obejmował również tygodniową próbę programu (168 godzin nagrania) wyemitowanego w okresie od 31 października do 7 listopada 2007 roku.

Kolejnym monitorowanym programem był program pn. SUPERSTACJA. Analizie poddano program wyemitowany w okresie od 18 kwietnia do 24 kwietnia 2007 roku. KRRiT sprawdzała czy nadawca dokonał koniecznych korekt w programie, by dostosować go do przepisów obowiązujących w zakresie ochrony małoletnich (odstępstwa od obowiązującego w tym zakresie prawa KRRiT zaobserwowała w 2006 roku).

W 2007 pod kątem ochrony małoletnich monitorowano także następujące programy: TVN (nadany w okresie 13-20 września 2007), POLSAT (21-27 września 2007), PULS (8-15 listopada 2007) oraz Kino Polska (29 września do 6 października 2007 roku).

W wyniku przeprowadzonych monitoringów stwierdzono szereg naruszeń przepisów art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku. Należy podkreślić, że w przypadku niektórych nadawców naruszenia te stwierdzano po raz kolejny, pomimo, że byli oni wzywani przez KRRiT do zaniechania działań niezgodnych z obowiązującymi przepisami. Ale były też przypadki, kiedy monitoringi i wezwania KRRiT do przestrzegania przepisów skutkowały znaczną poprawą sytuacji w zakresie ochrony małoletnich, starannością nadawców w zakresie doboru prezentowanych treści, co miało wyraz w prawidłowej kwalifikacji poszczególnych przekazów do odpowiednich kategorii wiekowych oraz nadawania ich w odpowiednim czasie (przestrzeganie zasady czasu ustawowo chronionego).

Należy zaznaczyć, że byli również nadawcy, którzy stosowali się do przepisów w zakresie ochrony małoletnich, prawidłowo kwalifikowali dane przekazy do odpowiednich kategorii wiekowych a prezentacja ich miała miejsce o odpowiednich porach (***PULS, POLSAT***).

W monitorowanych programach KRRiT stwierdziła następujące nieprawidłowości:

- bezrefleksyjne, mechaniczne znakowanie programów lub całych pasm czasowych, brak zwracania uwagi na treści, jakie niosą ze sobą poszczególne elementy programu;
- emitowanie w czasie ustawowo chronionym szeregu teledysków, audycji, programów czy filmów mogących zagrozić zdrowiu psychicznemu i moralnemu małoletnich widzów, zawierających sceny propagujące niebezpieczne zachowania i postawy, przemoc, niewłaściwe wzorce relacji międzyludzkich;
- nadawanie w czasie chronionym szeregu filmów rysunkowych, które ze względu na ich zawartość nie powinny być oglądane przez dzieci, zwłaszcza młodsze;
- zawyżanie kategorii wiekowej, do której kwalifikowany był dany przekaz. Nie grozi to, co prawda, szkodliwym oddziaływaniem na dzieci i młodzież, niemniej jednak jest niezgodne z istniejącymi przepisami; może dezorientować widzów i opiekunów, podważa sens istnienia całego systemu kwalifikacji;
- niestosowanie obowiązującego znakowania audycji i spotów autopromocyjnych nadawanych w ciągu dnia (od godz. 6.00 do 23.00);

- niezgodność oznakowania autopromocji audycji i przekazów z oznakowaniem podczas ich faktycznej emisji;
- autopromocja filmów oznaczonych symbolem „od lat 16" przed godziną 20.00;
- emisja filmów z oznaczeniem „od lat 16" i „dozwolone od lat 18" w porze niedozwolonej (tj. odpowiednio: przed godziną 20.00 i 23.00).

KRRiT nie poprzestała na monitorowaniu programów telewizyjnych. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów ustawy o radiofonii i telewizji lub rozporządzenia KRRiT podejmowała działania mające na celu dyscyplinowanie nadawców oraz spowodowanie przestrzegania przez nich prawa, a tym samym rzeczywistą ochronę małoletnich widzów. W roku 2007 działania te dotyczyły dwóch nadawców: ***4fun.tv*** oraz ***Superstacja.*** Jeszcze w roku 2006 (w październiku) Przewodnicząca KRRiT wezwała stację 4fun.tv do podjęcia działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Kolejny monitoring pokazał, że wezwanie to zostało jednak zlekceważone. W związku z tym, w roku 2007, KRRiT podjęła decyzję o wszczęciu postępowania o cofnięcie koncesji na program pn. 4fun.tv, ze względu na nieprzestrzeganie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT w sprawie ochrony małoletnich. W toku tego procesu przeprowadzono kolejny monitoring, który wykazał pozytywne zmiany w programie na rzecz ochrony małoletnich wprowadzone przez nadawcę. Podjął on szereg działań, mających na celu zastosowanie się do przepisów ustawy o radiofonii i telewizji i rozporządzenia KRRiT w zakresie ochrony widzów małoletnich (m. in. zaostrzył kryteria kwalifikacji audycji i innych przekazów; większość audycji zawierających treści erotyczne została przesunięta z pory dziennej na nocną; zrezygnowano z emisji spotu promującego w porze dziennej erotyczne strony telegazety 4fun.tv, narażające na demoralizację i zachęcające do korzystania z usług seksualnych; zaprzestano w porze dziennej autopromocji filmów animowanych, zawierających treści szkodliwe dla małoletnich; nadawca uważniej kontrolował wiadomości tekstowe pokazywane na ekranie podczas *czatów* z widzami; przypadki emisji teledysków, które zawierały treści nieodpowiednie dla danej kategorii wiekowej zdarzały się incydentalnie; w znaczącym stopniu wyeliminowano z programu wulgaryzmy). W związku z powyższym, KRRiT zdecydowała o umorzeniu postępowania o cofnięcie koncesji. Nieprawidłowość, która nadal funkcjonuje, to nie brak stosowania odrębnej kwalifikacji poszczególnych audycji i przekazów, lecz posługiwanie się mechanicznym sposobem ich przyporządkowania do kategorii wiekowych.

W stosunku do Superstacji, w wyniku stwierdzonych w trakcie monitoringu nieprawidłowości w zakresie ochrony małoletnich KRRiT (przykładowo: brak stosowania znakowania autopromocji i większości audycji nadawanych w ciągu dnia; w przypadku stosowania znakowania - czynienie tego w sposób „automatyczny" niezależny od treści audycji oraz posługiwanie się jedynie 2-oma z 5-ciu przewidzianych przez polskie prawo znaków; a szczególnie znakowanie wszystkich audycji nocnych znakiem „od lat 12"!) wydała decyzję nakazującą zaniechania przez nadawcę działań naruszających obowiązujące przepisy w tym zakresie.

3.4. Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych

Jednym z ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest organizowanie badań treści i odbioru programów radia i telewizji (z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji).

W 2007 roku – podobnie jak w latach poprzednich - KRRiT realizowała to zadanie korzystając z wyników dwóch badań telemetrycznych: TNS OBOP i AGB Nielsen Media Research oraz jedynego dostępnego na rynku badania radiometrycznego firmy SMG/KRC. Badania te pokazują wielkość widowni i audytorium programów poszczególnych stacji i pojedynczych audycji w ich ramach (telewizja) lub poszczególnych pasm programowych w ciągu dnia (radio). Pozwalają także na prowadzenie analiz przekrojowych w dłuższych okresach czasowych, umożliwiają śledzenie tendencji i zmian na rynku nadawców. Można więc na ich podstawie formułować prognozy krótko i długoterminowe dotyczące kierunku rozwoju nadawców.

Od kilku lat KRRiT prowadzi analizy dotyczące badania wielkości widowni i audytorium nadawców radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych jak i koncesjonowanych. Tak też było w 2007 roku. Krajowa Rada przeprowadziła analizę wszystkich stacji naziemnych, tj. o zasięgu ogólnokrajowym, ponadregionalnym, regionalnym i lokalnym. Wyniki tych analiz obrazowały sytuację programów pod względem widowni telewizyjnej i audytorium radiowego oraz określały pozycje poszczególnych nadawców na rynku mediów.

Programy radiowe

Z analizy udziału w rynku programów radiowych w 2007 roku wynika, że w sumie około 70% udziału przypadło programom koncesjonowanym i 26% stacjom publicznym.

Wśród programów ogólnokrajowych największą popularnością cieszył się RMF FM. Na drugiej pozycji uplasowało się Radio Zet. Trzeci co do wielkości udział w ryku miał najpopularniejszy spośród programów publicznych Program 1 PR SA. Udziały pozostałych programów ogólnokrajowych były już znacznie mniejsze. Trzy stacje ponadregionalne Radio WAWA, Radiostacja i TOK FM cieszyły się podobną popularnością i ich udział w rynku był zbliżony. Stacje lokalne łącznie zgromadziły prawie jedną czwartą udziału w rynku.

Wykres nr 8. Struktura rynku radiowego w 2007 roku

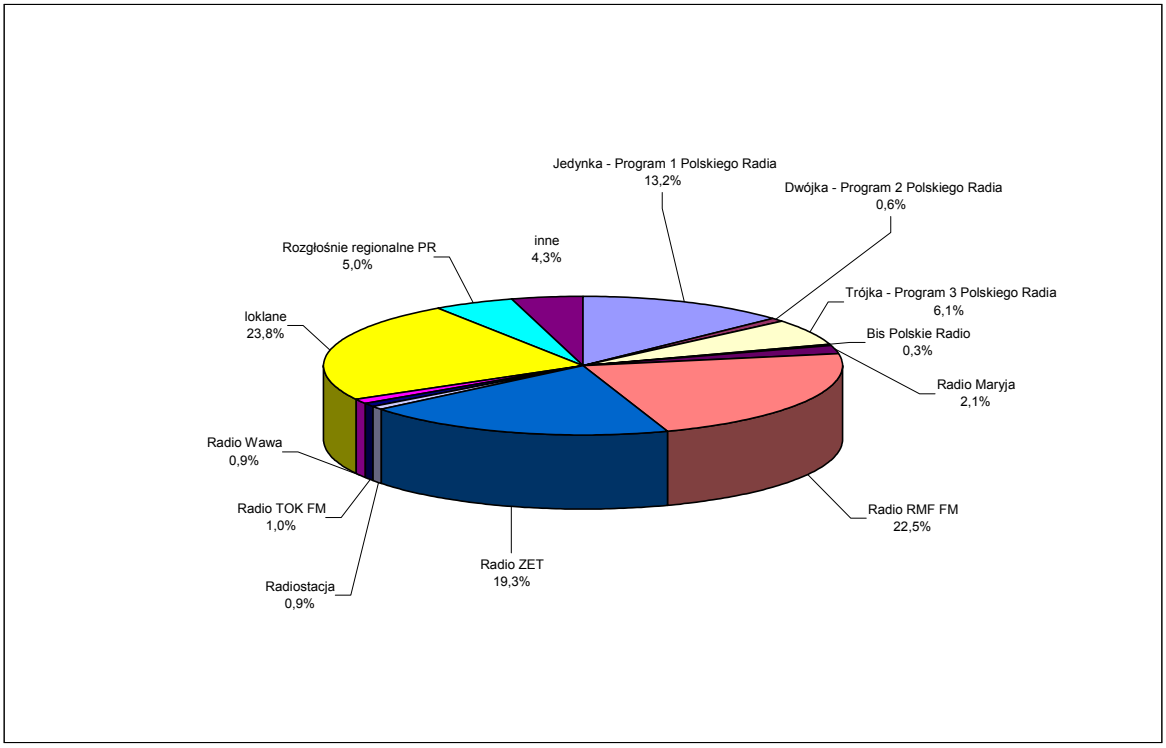

W porównaniu do 2006 roku wśród ogólnokrajowych stacji publicznych mniejszy udział w rynku miały Program 1 i Radio Bis Polskiego Radia SA. Pozostałe programy Program 2 i Program 3 PR SA utrzymały pozycję sprzed roku. Również mniejszą popularnością niż w roku ubiegłym cieszyły się programy publiczne rozgłośni regionalnych.

Wśród koncesjonowanych stacji ogólnokrajowych – w porównaniu z ubiegłym rokiem – zyskały RMF FM i Radio Zet. Udział w rynku Radia Maryja pozostał na takim samym poziomie. Zbliżone udziały w ryku miały programy o zasięgu ponadregionalnym Radio WAWA, Radiostacja, nieco umocnił w stosunku do roku poprzedniego swoją pozycję Tok FM. Programy o zasięgu lokalnym wypracowały łącznie w 2007 roku taki sam udział jak w 2006 roku.

Programy telewizyjne

W 2007 roku najchętniej oglądanym programem telewizyjnym był nadal Program 1 TVP SA. Na drugim miejscu znalazła się TVP 2. Następne w kolejności były Polsat i TVN. Zdecydowanie mniejsze były udziały w widowni TVP 3 (od pierwszej dekady października INFO), TV 4, TVN 24, TVN 7, Puls, TV Polonia i pozostałe.

Wykres nr 9. Struktura rynku telewizyjnego w 2007 roku

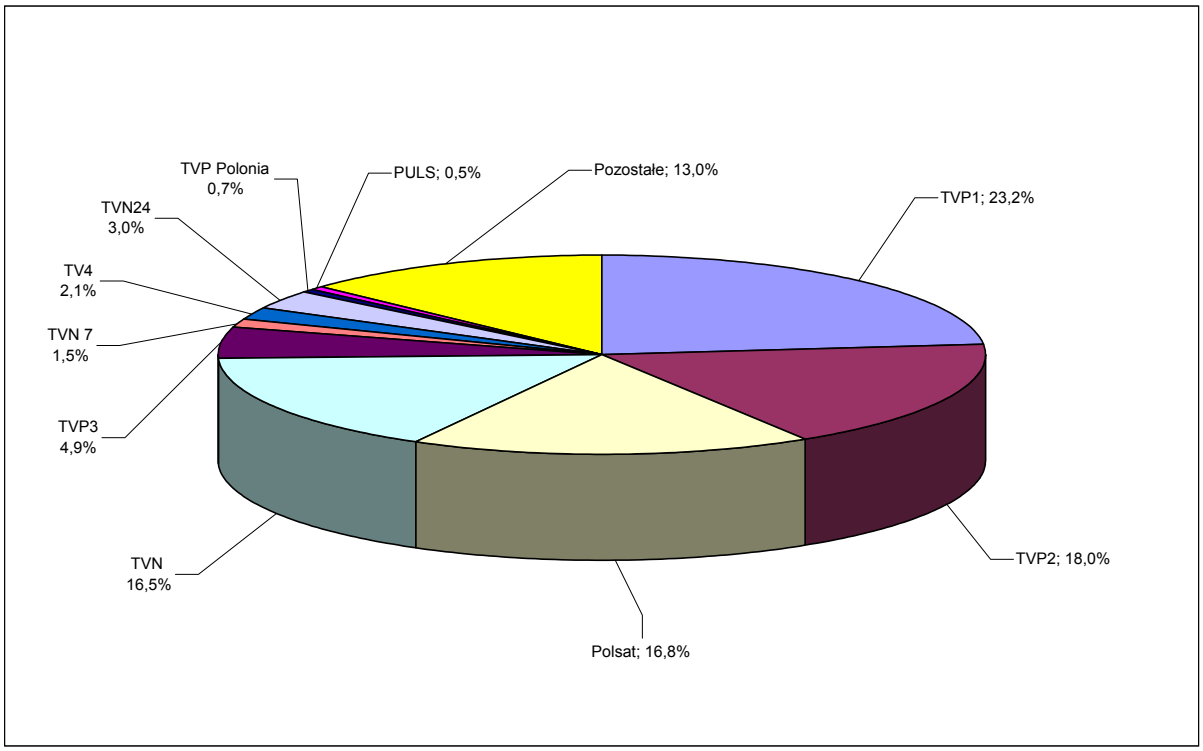

W łącznym czasie przeznaczonym na oglądanie programu telewizyjnego śledzenie oferty czterech największych stacji telewizyjnych (TVP 1, TVP 2, TV Polsat i TVN) zajmowało widzom 74,4 %. Na resztę stacji przypadło w sumie ok. 25,6%. Podobnie jak w latach ubiegłych, 4 programy naziemne o dużym zasięgu odgrywały w 2007 roku na rynku telewizyjnym kluczową rolę, pomimo że ich łączny udział stopniowo z roku na rok zmniejsza się na korzyść stacji o mniejszym zasięgu.

W stosunku do roku 2006 spośród analizowanych programów telewizyjnych największy przyrost udziału w rynku telewizyjnym odnotował Polsat. Wzrosły również, choć w mniejszym stopniu, udziały telewizji Puls i TVP3. Udziały pozostałych programów

zarówno publicznych jak i koncesjonowanych spadły (TVP SA: Programy 1, 2, TVP Polonia oraz TVN). Na tym samym poziomie pozostawały udziały TV 4. Dynamiczne tempo wzrostu odnotował w ubiegłym roku sektor telewizji satelitarno-kablowych, którego łączne udziały w widowni pozostawały w ostatnich latach na poziomie TVN, a w roku minionym wzrosły do poziomu TVP 2 (drugiego pod względem udziałów programu na rynku). Należy tu podkreślić znaczący wzrost udziału programu TVN 24.

Analiza struktury widowni pod względem wieku potwierdziły dotychczasowy podział widowni. Programy koncesjonowane oglądane były w większym stopniu przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej przez osoby starsze. Jak wynika z analiz struktury wykształcenia, wśród widzów telewizji publicznej wyższy był wskaźnik osób z wykształceniem wyższym niż w programach koncesjonowanych.

Na podstawie danych telemetrycznych KRRiT badała również programy publiczne (TVP 1 i TVP 2) oraz koncesjonowane (TVN, Polsat) pod kątem ustalenia godzin największej oglądalności w I i III kwartale 2007 roku. Celem tych analiz było wyznaczenie pór największej oglądalności dla programów: TVP 1, TVP 2, Polsat, TVN a następnie ustalenie jakie rodzaje audycji były emitowane przez każdą ze stacji w tych przedziałach czasowych.[49] W każdym z programów zbadano średnią oglądalność minutową programu nadanego w dniach od 1 stycznia do 30 marca 2007 roku oraz od 1 lipca do 30 września 2007 roku. Na tej podstawie wyznaczono pory największej oglądalności we wszystkich wymienionych wyżej programach oraz ustalono jakie rodzaje audycji zostały wyemitowane w tym czasie i zbadano ich oglądalność. Po przeanalizowaniu otrzymanych danych stwierdzono, że pory największej oglądalności w programach telewizji publicznej i koncesjonowanej przypadają w podobnym przedziale czasowym, tj. między 18.00 a 23.00, mimo że dla poszczególnych programów ulegają one indywidualnym przesunięciom. Jeśli chodzi o zawartość programową oferty w analizowanych programach publicznych stwierdzono, że oferta programowa *prime timu* była znaczne bardziej różnorodna gatunkowo w programach publicznych (znacznie więcej rodzajów audycji nadano w *prime timie*: obok informacji i publicystyki także audycje edukacyjne, poradnicze oraz audycje poświęcone kulturze, w tym teatr telewizji) niż w programach koncesjonowanych (obok informacji i publicystyki głównie różnego rodzaju formy rozrywkowe, seriale i filmy). Zarówno w programach publicznych jak i w koncesjonowanych w *prime timie* emitowane były audycje poświęcone wydarzeniom sportowym.

Oprócz systematycznych analiz widowni w ciągu roku wykonywane były również analizy oglądalności ważnych bieżących wydarzeń transmitowanych przez telewizję publiczną. Takim wydarzeniem w 2007 roku były wybory parlamentarne i związana z nimi kampania wyborcza. Tzw. własne audycje wyborcze emitowane były przez TVP 1, TVP 2 i TVP 3. Jak wykazały analizy cieszyły się one dużym zainteresowaniem Polaków i gromadziły liczną widownię. Spośród audycji objętych analizą największą widownię gromadziły debaty w Programie 2 telewizji publicznej. Wielkość widowni poszczególnych debat wahała się od 1,7 – do 8,3 mln. Największą oglądalnością (ponad 8 mln telewidzów) cieszyły się debaty z udziałem Jarosława Kaczyńskiego i Aleksandra Kwaśniewskiego oraz Donalda Tuska i Aleksandra Kwaśniewskiego. Nieco mniejsze zainteresowanie widowni – blisko 7 mln widzów – budziła konfrontacja Jarosława Kaczyńskiego i Donalda Tuska. Wymienione trzy debaty były emitowane w tym samym czasie antenowym - po godzinie 20.00. Znacznie mniej odbiorców miała natomiast debata Roman Giertych – Leszek Miller: 1,7 mln, która była emitowana po godzinie 16.00. W Programie TVP Info transmitowano debaty równolegle, ale

[49] Na podstawie danych telemetrycznych AGB NMR – badania na reprezentatywnej próbie ludności Polski powyżej 4 roku życia.

ich widownia była znacznie mniejsza - wahała się między 0,5 mln a 0,7 mln w zależności od debaty.

Spośród analizowanych audycji cyklicznych poświęconych tematyce wyborczej największą widownię gromadziły *Autografy* (TVP 1) – 1,7 mln widzów i *Polska wybiera* (TVP 1) - 1,3 mln. Trzeci cykl wyborczy Programu 1 TVP – *Z refleksem* przyciągnął znacznie mniej widzów – 280 tys. Wpłynęła na to bez wątpienia nienajlepsza pora emisji tego cyklu – godziny przedpołudniowe, dwa pierwsze cykle emitowano w paśmie wieczornym ok. godziny 22.00.

Znacznie mniejszy odbiór społeczny niż audycje emitowane w Programie 1 TVP miały, z uwagi na zasięg i mniejszą popularność tego programu, dwa wyborcze cykle TVP Info: *Jeden do jednego* i *Debata w TVP Info*. Audycje te różniły się wielkością widowni. Pierwsza z nich była emitowana w paśmie po godz. 17.00 i miała mniej liczne grono odbiorców - ok. 350 tys., druga natomiast nadawana w lepszym czasie antenowym - po godz. 20.00 - zgromadziła znacznie więcej, bo średnio 590 tysięcy widzów.

Spośród audycji komitetów wyborczych najliczniejszą widownię gromadziły audycje emitowane w paśmie popołudniowym TVP 1 (ok. 16.30 – 16.55) – 1,4 mln. Znacznie mniej widzów miały audycje komitetów nadawane w podobnym paśmie (ok. 17.30 - 17.50), ale w Programie 2 TVP – średnio 450 tys. Stosunkowo dużo widzów zgromadziło natomiast pasmo przedpołudniowe TVP 1: 365 tysięcy. Najmniej atrakcyjne dla widowni było poranne pasmo TVP 2, w którym również były emitowane audycje komitetów. Ich widownia liczyła średnio ok. 150 tys.

3.5. Kampania wyborcza 2007 w mediach publicznych – monitoring KRRiT

W okresie poprzedzającym wybory do parlamentu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, wypełniając obowiązek zapisany w art. 6 ust. 2 pkt. 4 ustawy o radiofonii i telewizji, monitorowała audycje publicystyczne ukazujące się w programach Polskiego Radia SA i Telewizji Polskiej SA.

Celem monitoringu było sprawdzenie czy nadawcy publiczni przestrzegali **zasady równowagi** w rozpowszechnianych audycjach publicystycznych**.** Monitorując te audycje, skoncentrowano się tylko na jednym z wielu elementów mających wpływ na zachowanie zasady równowagi – na czasie wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych.

Monitoringiem objęto audycje publicystyczne ukazujące się w programach ogólnokrajowych (Program 1, Program 2) i w części wspólnej programów regionalnych Telewizji Polskiej oraz w programach ogólnokrajowych (Program 1 i Program 3) Polskiego Radia SA. Audycje te ukazywały się w okresie od 8 do 19 października 2007 roku. O wyborze tego okresu zadecydowały dwa czynniki programowe. W tym okresie publiczne radio i telewizja miały obowiązek rozpowszechniać na własny koszt w programach ogólnokrajowych audycje przygotowywane przez komitety wyborcze, które zarejestrowały swoje listy okręgowe co najmniej w połowie okręgów wyborczych oraz w programach regionalnych audycje komitetu, który zarejestrował listę co najmniej w jednym okręgu wyborczym. Również w tym okresie Polskie Radio i Telewizja Polska zwykle przygotowywały dodatkowe audycje publicystyczne umożliwiające komitetom wyborczym prezentowanie ich programów w zakresie np.: bezpieczeństwa, gospodarki, kultury, edukacji, opieki zdrowotnej, rolnictwa, polityki społecznej i zagranicznej.

Monitoringiem objęto audycje publicystyczne, gdyż ten rodzaj audycji zazwyczaj najlepiej służy prezentowaniu programów partii politycznych. Badano wyłącznie te audycje publicystyczne, w których występowali i wypowiadali się przedstawiciele komitetów wyborczych.

Telewizja Polska SA w pięciu zróżnicowanych formalnie cyklach wyemitowała łącznie 30 audycji, 4 debaty (Jarosław Kaczyński – Aleksander Kwaśniewski, Jarosław Kaczyński – Donald Tusk, Aleksander Kwaśniewski – Donald Tusk oraz Leszek Miller – Roman Giertych) oraz wystąpienie premiera Jarosława Kaczyńskiego i marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza. Polskie Radio SA nadało 40 audycji publicystycznych współtworzących sześć cykli.

Telewizja Polska SA we wszystkich monitorowanych cyklach publicystycznych na wypowiedzi przedstawicieli Platformy Obywatelskiej przeznaczyła 3 godz. 17 min, Prawa i Sprawiedliwości – 3 godz. Lewicy i Demokratów – 3 godz. 2 min., Ligi Prawicy Rzeczpospolitej – 2 godz. 36 min., Samoobrony 2 godz. 21 min, Polskiego Stronnictwa Ludowego – 1 godz. 55 min. i Polskiej Partii Pracy – 1 godz. 29 min. W programie TVP Info wypowiedzi Samoobrony zajęły najmniej czasu, ponieważ jej przedstawiciel z przyczyn niezależnych od TVP nie wystąpił w cyklu *Jeden do jednego*.

Wykres nr 10. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych w monitorowanych audycjach publicystycznych TVP SA w okresie od 8 do 19 października 2007 roku *

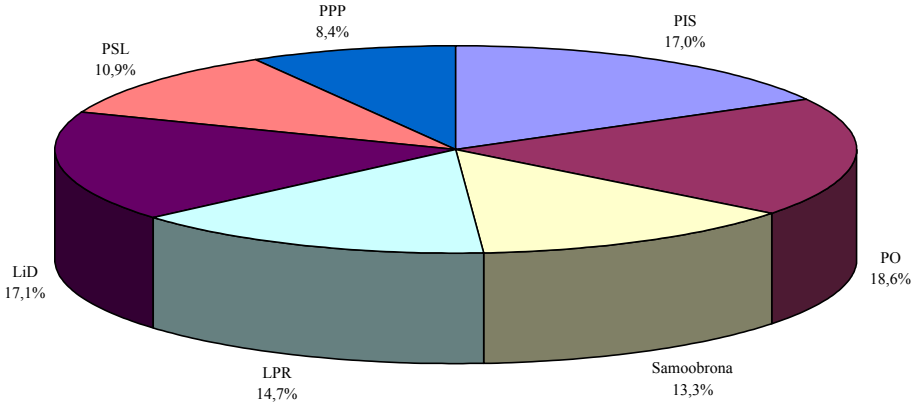

*Wśród monitorowanych audycji publicystycznych znalazła się Debata, która ukazała się 1.10. 07 r. oraz Autografy, które ukazały się 2 i 3.10. 20007 r.
W monitorowanych audycjach nie występowali przedstawiciele rządu oraz prezydent.
100% stanowi łączny czas wypowiedzi polityków w monitorowanych audycjach .

Polskie Radio SA we wszystkich monitorowanych cyklach publicystycznych na wypowiedzi przedstawicieli Platformy Obywatelskiej przeznaczyło 2 godz. 2 min, Prawa i Sprawiedliwości – 1 godz. 50 min., Ligi Prawicy Rzeczpospolitej – 1 godz. 43 min., Lewicy i Demokratów – 1 godz. 40 min., Samoobrony RP 1 godz. 40 min, Polskiego Stronnictwa Ludowego – 1 godz. 21 min. i Polskiej Partii Pracy – 1 godz. 10 min. W programach Polskiego Radia wypowiedzi PSL zajęły 1 godzinę i 21 min., ponieważ jego przedstawiciele zrezygnowali w udziału w cyklu audycji *Studio przedwyborcze Trójki*.

Wykres nr 11. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych w monitorowanych audycjach publicystycznych PR SA w okresie od 8 do 19 października 2007 roku

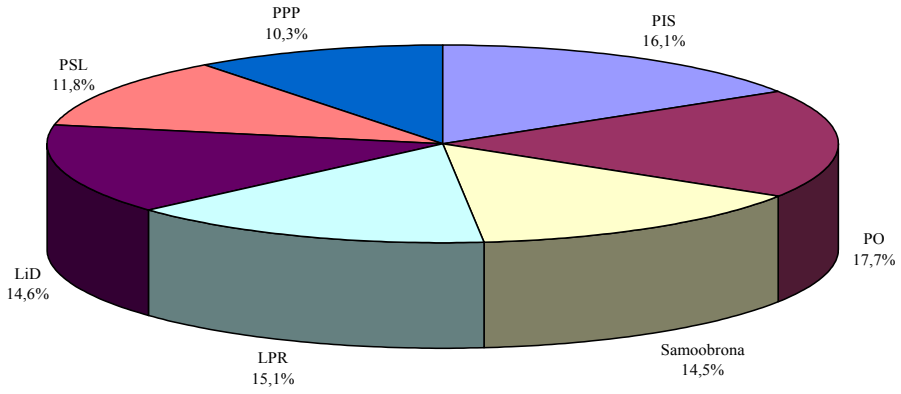

*W monitorowanych audycjach publicystycznych nie występowali przedstawiciele rządu i prezydent.
100% stanowi łączny czas wypowiedzi wszystkich polityków w monitorowanych audycjach.

KRRiT dla celów porównawczych przeprowadziła monitoring programu TVN 24 należącego do nadawcy komercyjnego. Monitoringiem objęto program rozpowszechniony 11 i 13 października 2007 roku. Kontrola programu TVN polegała na dokonaniu pomiaru czasu wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych i rządu w całym programie. KRRiT dysponowała danymi z tego samego okresu dotyczącymi czasu wypowiedzi polityków i rządu w programie wspólnym TVP Info (bez pasm rozłączonych). Dane te KRRiT otrzymała od Telewizji Polskiej SA.

Wykres nr 12. Udział czasu wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych w programach TVP Info 11 i 13 października 2007 roku

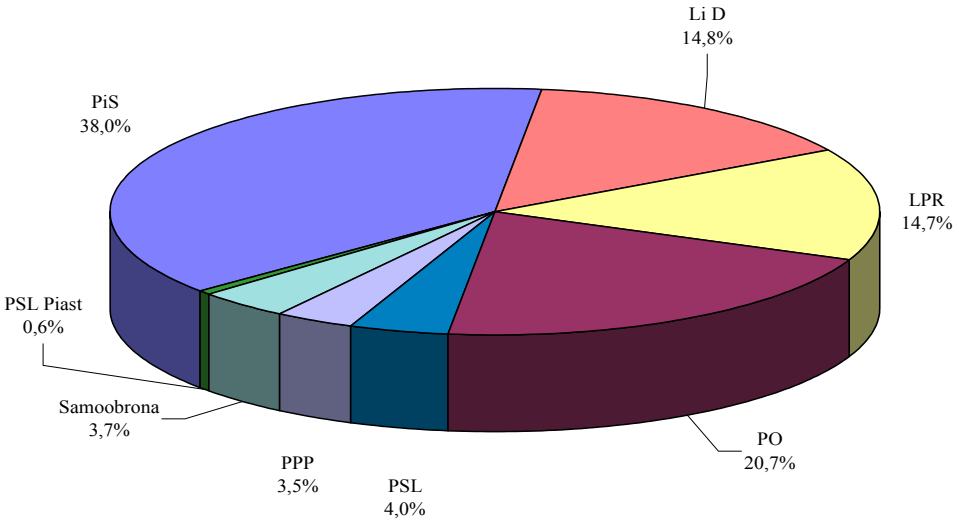

Wykres nr 13. Udział czasu wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych w programie TVN 24 11 i 13 października 2007 roku

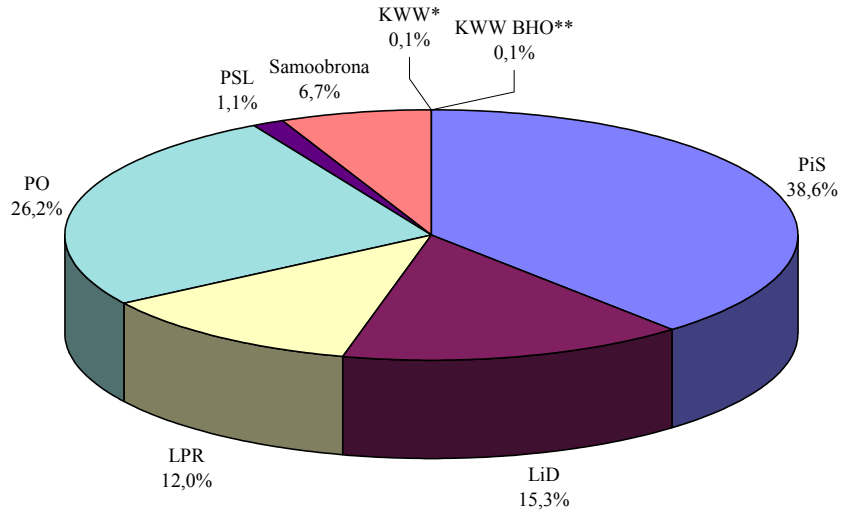

*KWW przeciw korupcji
** KWW Bóg, Honor, Ojczyzna

Podczas trwania kampanii wyborczej Telewizja Polska SA i Polskie Radio SA prowadziły systematyczny monitoring własnych programów polegający na mierzeniu czasu wypowiedzi prezydenta, marszałków, przedstawicieli rządu i partii politycznych. Na podstawie prowadzonego monitoringu obaj nadawcy przygotowywali tygodniowe raporty zawierające zestawienia czasów wypowiedzi. Z przedstawionych raportów TVP wynikło, że:

- Telewizja Polska SA w swoich programach dużo czasu poświęciła kampanii parlamentarnej. Czas wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych w jej programach od 10 do 19 października 2007 roku wyniósł 64 godziny i 58 minut. Najwięcej czasu poświęcono wystąpieniom przedstawicieli komitetów wyborczych w programie TVP Info - 56 godz. 13 min. Mniej czasu zajęły wypowiedzi polityków w Programie 1 (5 godz. 10 min.) i w Programie 2 (3 godz. 34 min.).
- W programach TVP SA wypowiedzi przedstawicieli Prawa i Sprawiedliwości zajęły 16 godz. 42 min, Platformy Obywatelskiej – 14 godz. 56 min., Lewicy i Demokratów – 10 godz. 49 min., Samoobrony – 7 godz. 46 min., Ligi Prawicy Rzeczypospolitej – 7 godz. 6 min., Polskiego Stronnictwa Ludowego – 4 godz. 19 min., oraz Polskiej Partii Pracy – 3 godz. 17 min.

Z przedstawionych raportów Polskiego Radia SA wynika, że:

- W programach Polskiego Radia wypowiedzi przedstawicieli komitetów wyborczych od 8 do 19 października 2007 roku zajęły 23 godzin i 27 minut. Najwięcej czasu poświęcono wystąpieniom przedstawicieli komitetów wyborczych w Programie 1 (12 godz. 8 min.) i w Programie 3 (9 godz. 41 min.), natomiast najmniej - w Programie 2 (44 min.).
- W programach Polskiego Radia najwięcej czasu zajęły wystąpienia przedstawicieli dwóch komitetów: Platformy Obywatelskiej (łącznie w czterech programach 5 godz. 43 min) oraz Prawa i Sprawiedliwości (5 godz. 35 min.). Wypowiedzi przedstawicieli pozostałych komitetów wyborczych zajęły następującą ilość czasu: Lewicy i

Demokratów – 3 godz. 38 min., Ligi Prawicy Rzeczypospolitej – 2 godz. 29 min., Samoobrony – 2 godz. 21 min., Polskiego Stronnictwa Ludowego – 2 godz. 10 min. oraz Polskiej Partii Pracy Najmniej – 1 godz. 32 min.

Zgodnie z art. 181 ust. 1, 2 i art. 216 *Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i Senatu RP* z 12 kwietnia 2001 roku (Dz.U. Nr 46, poz. 499, z późn. zm), rozporządzeniem KRRiT z 13 sierpnia 2001 roku oraz rozporządzeniami KRRiT z 18 i 25 września 2007 roku publiczne radio i telewizja od 8 do 19 października 2007 roku nieodpłatnie rozpowszechniały audycje komitetów wyborczych. Wszystkie komitety wyborcze w całości wykorzystały czas przyznany im w programach Polskiego Radia SA. W programach Telewizji Polskiej SA nie wykorzystały tego czasu w pełni komitety wyborcze Prawa i Sprawiedliwości (2 min. 22 sek.), Samoobrony RP (1 min. 8 sek.), Platformy Obywatelskiej RP (1 min. 3 sek.) i Polskiego Stronnictwa Ludowego (3 sek.).

Informacja o wydatkach i wykorzystaniu czasu antenowego w radiu i telewizji na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych zleconych przez Komitety Wyborcze w trakcie kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2007 roku

Poniższe informacje pochodzą z nadesłanych przez nadawców ankiet. W sumie zebrano dane dotyczące 229 programów radiowych i 151 programów telewizyjnych, w tym:

- 4 ogólnopolskich programów telewizji naziemnej;
- 3 ponadregionalnych programów telewizji naziemnej;
- 23 regionalnych programów telewizji naziemnej;
- 31 programów satelitarnych;
- 88 programów kablowych.

Z wyżej wymienionych programów, płatnych ogłoszeń wyborczych nie emitowano w 66 programach radiowych (29%) i 27 programach telewizyjnych (44%).

Czas emisji płatnych ogłoszeń wyborczych podany jest w minutach. Wydatki komitetów wyborczych podane są w złotych i zawierają podatek VAT.

Tabela nr 14. Czas płatnych ogłoszeń wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych i telewizyjnych podczas kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2007 roku (w minutach)

	telewizja			radio			łącznie
	publiczna	komercyjna	razem	publiczne	komercyjne	razem	
PPP	0	15	**15**	0	0	**0**	**15**
LPR	91	1 637	**1 728**	24	296	**320**	**2 048**
PiS	670	9 040	**9 710**	402	2 524	**2 926**	**12 636**

PO	697	9 198	**9 895**	446	3 618	**4 064**	**13 959**
PSL	573	8 867	**9 440**	811	4 141	**4 952**	**14 392**
Samoobrona RP	108	2 309	**2 417**	82	563	**645**	**3 062**
Mniejszość Niemiecka	0	0	**0**	0	0	**0**	**0**
LiD	657	10 660	**11 317**	728	3 934	**4 662**	**15 979**
Partia Kobiet	0	0	**0**	0	0	**0**	**0**
pozostałe komitety	39	1 793	**1 832**	134	211	**345**	**2 177**
RAZEM	**2 835**	**43 519**	**46 354**	**2 627**	**15 287**	**17 914**	**64 268**

Tabela nr 15. Wydatki komitetów wyborczych na płatne ogłoszenia wyborcze wyemitowane przez nadawców radiowych i telewizyjnych podczas kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2007 roku (w złotych)

	telewizja			**radio**			**łącznie**
	publiczna	**komercyjna**	**razem**	**publiczne**	**komercyjne**	**razem**	
PPP	0,00	414,80	**414,80**	0	0	**0,00**	**414,80**
LPR	1 252 991,18	553 864,40	**1 806 855,58**	8 241,71	34 376,57	**42 618,28**	**1 849 473,86**
PiS	4 892 231,41	4 361 285,67	**9 253 517,08**	141 290,91	393 157,17	**534 448,08**	**9 787 965,16**
PO	4 983 603,66	3 299 810,65	**8 283 414,31**	74 555,27	446 186,94	**520 742,21**	**8 804 156,52**
PSL	3 305 221,38	2 821 338,45	**6 126 559,83**	421 908,59	419 820,84	**841 729,43**	**6 968 289,26**
Samoobrona RP	399 627,95	67 524,24	**467 152,19**	19 695,73	55 070,86	**74 766,59**	**541 918,78**
Mniejszość Niemiecka	0,00	0,00	**0,00**	0	0	**0,00**	**0,00**
LiD	2 762 652,16	2 712 309,66	**5 474 961,82**	493 889,40	1 442 803,10	**1 936 692,50**	**7 411 654,32**
Partia Kobiet	0,00	0,00	**0,00**	0	0	**0,00**	**0,00**
pozostałe komitety	56 207,84	20 864,86	**77 072,70**	26 012,24	22 240,06	**48 252,30**	**125 325,00**
RAZEM	**17 652 535,58**	**13 837 412,73**	**31 489 948,31**	**1 185 593,85**	**2 813 655,54**	**3 999 249,39**	**35 489 197,70**

Wykres 14. ` Czas płatnych ogłoszeń wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych i telewizyjnych w 2007 roku

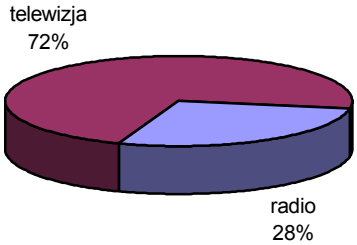

Wykres 15. ` Wpływy z płatnych ogłoszeń wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych i telewizyjnych w 2007 roku

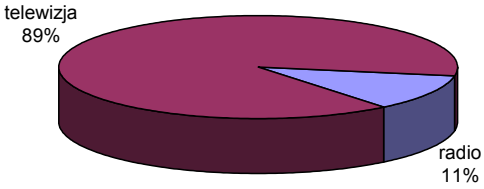

Z informacji otrzymanych od nadawców radiowych i telewizyjnych o wydatkach komitetów wyborczych na ogłoszenia wyborcze wynika, że mimo krótkiej kampanii wyborczej (w porównaniu z kampanią w 2005 roku) nadawcy radiowi i telewizyjni zarobili o ok. 4 mln zł mniej (-10,9%) niż przed dwoma laty. Natomiast czas płatnych ogłoszeń wyborczych (nie wliczany do limitu emisji reklam wynikającego z ustawy o radiofonii i telewizji) wzrósł o ok. 24 tys. min. (+58,1%) w porównaniu z kampanią wyborczą w 2005 roku. Wzrost ten wynika zarówno z tego, że ogłoszenia wyborcze były emitowane w kanałach tematycznych (gdzie cena emisji reklam jest niższa), jak również z uwzględnienia w niniejszym opracowaniu większej liczby 88 lokalnych programów telewizji kablowych (w 2005 roku dane nadesłało 47 nadawców telewizji kablowej).

Podział wydatków na ogłoszenia wyborcze między radiem (11%) a telewizją (89%) jest podobny do udziału radia i telewizji w „torcie" reklamowym.

Komitety wyborcze, które wydały na ogłoszenia w radiu i telewizji powyżej 2 mln zł. otrzymały mandaty. Największy udział w wydatkach na ogłoszenia wyborcze ma Komitet Wyborczy PiS – 27,6%, następnie Komitet Wyborczy PO – 24,8%, Komitet Wyborczy LiD – 20,9% i Komitet Wyborczy PSL – 19,6%. Udział pozostałych komitetów wynosi łącznie 7,1%.

Jeżeli podsumujemy wydatki poniesione na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych w radiu i telewizji w przeliczeniu na jeden mandat w Sejmie i Senacie, to najwięcej „kosztował" on Komitet Wyborczy PSL – 224 783 zł., i Komitet Wyborczy LiD – 139 842 zł. Jeden mandat „kosztował" Komitet Wyborczy PO – 32 729 zł., a Komitet Wyborczy PiS – 47 746 zł.

Tabela nr 16. Wydatki na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych w radiu i telewizji i przeliczenie na jeden uzyskany mandat

komitet wyborczy	wydatki na płatne ogłoszenia wyborcze wyemitowane w radiu i telewizji	liczba mandatów Sejm RP i Senat RP	wydatki poniesione na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych w radiu i telewizji w przeliczeniu na jeden uzyskany mandat w Sejmie RP i Senacie RP
PLATFORMA OBYWATELSKA	8 804 156,52 zł	269	32 729,21 zł
PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	9 787 965,16 zł	205	47 746,17 zł
LEWICA I DEMOKRACI	7 411 654,32 zł	53	139 842,53 zł
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	6 968 289,26 zł	31	224 783,52 zł

Wykres nr 16. Wydatki poniesione na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych w radiu i telewizji w przeliczeniu na jeden uzyskany mandat w Sejmie i Senacie

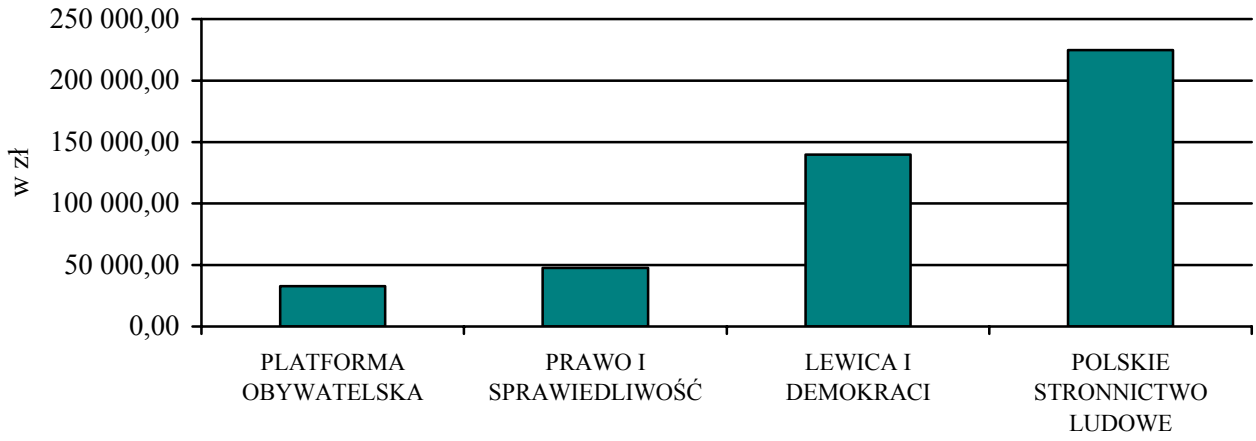

IV. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI REKLAMOWEJ I SPONSORSKIEJ NADAWCÓW

4.1. Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych

W 2007 roku utrzymywała się obserwowana też w latach poprzednich tendencja, iż komercyjni nadawcy telewizyjni zbliżali się do dopuszczalnego limitu reklam w godzinie emisji programu (12 minut) i udziału reklamy w dziennym czasie nadawania (15%). Udział reklam w programach telewizji publicznej był nadal dwukrotnie mniejszy niż w telewizjach komercyjnych. Coraz częściej, niezależnie od reklam, nadawcy telewizyjni nadawali bloki poświęcone wyłącznie telesprzedaży (maksymalny dobowy czas nadawania takich bloków wynosi 3 godziny).

Tabela nr 17. Udział reklam w programie (w %)

	2006 r.	2007 r.
TVP 1	7,43%	10,00%
TVP 2	7,35%	9,74%
POLSAT	14,57%	14,91%
TVN	12,79%	14,57%
TV 4	14,53%	15,03%

Dane AGB Nielsen Media Research

4.2. Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Telewizji Polskiej SA

Podczas kontroli i analizy dokumentacji nadanych reklam, audycji sponsorowanych i nagrań poemisyjnych w programach telewizji publicznej stwierdzono następujące naruszenia w zakresie stosowania przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16c ustawy o radiofonii i telewizji) – TVP Rzeszów;
- emisję reklamy bez właściwego oznaczenia (naruszenie art. 16 ust. 1 ww. ustawy) – TVP Lublin:
- nieprawidłowe oznaczenie bloku reklamowego (naruszenie art. 16 ust. 1 ww. ustawy) – TVP Lublin;

- nieprawidłowe wskazanie sponsora (naruszenie art. 17 ust. 1 ww. ustawy) – TVP 1 (dwukrotnie), TVP 2 (dwukrotnie), TVP Gorzów Wielkopolski (dwukrotnie), TVP Wrocław;
- nieprawidłowe oznaczenie bloku reklamowego (naruszenie § 4 ust 2. rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 roku w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) – TVP 3 Wrocław;
- nieprawidłową ewidencję wyemitowanych reklam (naruszenie § 8 ust 1. i 2. ww. rozporządzenia) – TVP Gorzów Wielkopolski, TVP Opole, TVP Polonia;
- zbyt długo trwające wskazania sponsorskie (naruszenie § 2 ust. 1 rozporządzenia KRRiT z 6 lipca 2000 roku w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) - TVP Białystok, TVP Gorzów Wielkopolski;
- brak w ewidencji sponsorowanych audycji wszystkich sponsorów (naruszenie § 5 ust 1 ww. rozporządzenia) – TVP Białystok, TVP Lublin, TVP Szczecin.

W wyniku działań interwencyjnych, podejmowanych przez Krajową Radę, stwierdzono w programach telewizji publicznej następujące naruszenia przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- emisję w czasie chronionym reklamy zagrażającej fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich (naruszenie art. 16b ust. 3, pkt 4 ww. ustawy) – TVP 1 i TVP 2 (reklama dezodorantu AXE);
- emisję reklamy sprzyjającej zachowaniom zagrażającym zdrowiu, bezpieczeństwu lub ochronie środowiska (naruszenie art. 16b ust. 3, pkt 5 ww. ustawy) – TVP 2 i TVP 3 (reklama samochodu VOLKSWAGEN);
- emisję reklamy w nieuzasadniony sposób ukazującej małoletnich w niebezpiecznych sytuacjach oraz sprzyjającej zachowaniom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu (naruszenie art. 16 b ust. 2, pkt 4 i art. 16b ust. 3, pkt 5 ww. ustawy) – TVP 1 i TVP 2;
- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16c ww. ustawy) – TVP 2;
- emisję reklamy zagrażającej fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich (naruszenie art. 16b ust. 3, pkt 4 ww. ustawy) – TVP 1 i TVP 2 (reklama telefonii komórkowej HEYAH);
- nieprawidłowe przerwanie audycji w celu emisji reklamy (naruszenie art. 16 ust. 7 ww. ustawy) – TVP 3.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Polskim Radiu SA i rozgłośniach regionalnych radia publicznego

W 2007 roku przeprowadzono kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej Polskiego Radia SA (Program I, Program II, Program III, Radio BIS) oraz 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego (z uwzględnieniem programów miejskich w Radiu Wrocław i w Radiu Zachód w Zielonej Górze).

Podczas kontroli stwierdzono następujące naruszenia przepisów dotyczących działalności reklamowej i sponsorskiej:

- wyemitowanie audycji sponsorowanych, w których zamieszczono zachętę do zakupu towarów sponsora (naruszenie art. 17 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji) – w programie Radia KIELCE oraz w programie Radia LUBLIN;
- niezgodność wyemitowanych reklam z przedstawioną do kontroli ewidencją (naruszenie § 8 ust. 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) – w programie Radia ZACHÓD w Zielonej Górze;
- przekroczenie dopuszczalnego czasu wskazania sponsora (naruszenie § 2 ust.1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) – w programie Radia GDAŃSK oraz w programie RADIA DLA CIEBIE w Warszawie;
- nieprawidłowe prowadzenie ewidencji audycji sponsorowanych (naruszenie § 5 ww. rozporządzenia) – w programie Radia LUBLIN i w programie RADIA DLA CIEBIE w Warszawie.

W porównaniu do wyników kontroli z roku ubiegłego liczba niektórych naruszeń zwiększyła się. W 2006 roku tylko u jednego nadawcy publicznego stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niezgodności emisji reklam z przedstawioną do kontroli ewidencją.

4.3. Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców koncesjonowanych

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

W 2007 roku planową kontrolą objęto 46 programów koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną.

Kontrola oraz analiza dokumentacji i nagrań następujących programów: CANAL +, CANAL + FILM, CANAL + SPORT, CANAL + SPORT 2, ALE KINO, PLANETE, MINI MINI, KUCHNIA TV, KINO POLSKA, ODRA JELENIA GÓRA, POLSAT 2, POLSAT SPORT EXTRA, TV 4, TVN SIEDEM, TVN STYLE, TVN LINGUA oraz TVT nie wykazała uchybień w działalności reklamowej i sponsorskiej.

Kontrola dokumentacji i nagrań poemisyjnych wykazała jednak następujące naruszenia w niżej wymienionych programach telewizyjnych:

- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16c ustawy o radiofonii i telewizji) – 4FUN.TV, iTV, POLSAT, TELE 5;
- niekompletną ewidencję reklam (naruszenie § 8 ust 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) – TV BIZNES, EDUSAT, EDUSAT BIS, EDUSAT BIS 2, NTL RADOMSKO, POLSAT ZDROWIE I URODA, PULS, SUPERSTACJA, TRWAM, TVN GRA, TVN 24;
- brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego (naruszenie § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia) – 4FUN.TV, POLSAT ZDROWIE I URODA, PULS, SUPERSTACJA, TRWAM, TVN METEO;

- nieprawidłową ewidencję audycji sponsorowanych (naruszenie § 5 ust. 2 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) – TV BIZNES, NTL RADOMSKO, ODRA WROCŁAW OPOLE ŚWIDNICA, ODRA ZIELONA GÓRA, POLSAT, PULS, SUPERSTACJA, TELE 5, TROCHĘ MŁODSZA TELEWIZJA, TVN 24;
- nieprawidłowe wskazania sponsorów audycji (naruszenie art. 17 ust. 1 ww. ustawy) – Zig Zap/Hyper, iTV, NTL RADOMSKO, PULS, TELE 5, TROCHĘ MŁODSZA TELEWIZJA, TVN;
- nadesłanie materiałów archiwalnych niespełniających norm zawartych w rozporządzeniu KRRiT w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów – EDUSAT, EDUSAT BIS, EDUSAT BIS 2, iTV, ODRA ZIELONA GÓRA, ODRA GŁOGÓW LUBIN LEGNICA, ODRA GORZÓW WIELKOPOLSKI;
- zbyt krótkie bloki, poświęcone wyłącznie telesprzedaży (naruszenie art. 16 ust 3 ww ustawy) – iTV;
- emisję przed godziną 23^{00} przekazów zachęcających do skorzystania z „sex-telefonu", które mogą mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich (naruszenie art. 18 ust. 5 ww. ustawy) – TELEZAKUPY MANGO 24;
- emisję reklamy w programie poświęconym wyłącznie telesprzedaży (naruszenie pkt. III, ppkt 1 koncesji nr 286/2003-T) - TELEZAKUPY MANGO 24.

W wyniku działań interwencyjnych, podjętych przez KRRiT, stwierdzono następujące naruszenia w programach telewizji koncesjonowanych, rozprowadzających program drogą naziemną i satelitarną:

- emisję reklamy naruszającej art. 16b ust. 3, pkt 4 i 5 ww. ustawy (reklama zagrażająca moralnemu rozwojowi małoletnich i sprzyjająca zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu) – POLSAT, TVN, TVN Siedem (reklama telefonii komórkowej HEYAH);
- emisję reklamy naruszającej art. 16b ust. 2, pkt 4 ww. ustawy (zakazane jest nadawanie reklam w nieuzasadniony sposób ukazujących małoletnich w niebezpiecznych sytuacjach) oraz art. 16b ust. 3, pkt 5 (reklama nie może sprzyjać zachowaniom zagrażającym zdrowiu, bezpieczeństwu) – POLSAT, TVN, TVN Siedem, KINO POLSKA, ALE KINO, CANAL + SPORT, TV 4 (reklama napoju Tymbark);
- emisję reklamy naruszającej art. 16 b ust. 3, pkt 5 ww. ustawy (reklama nie może sprzyjać zachowaniom zagrażającym zdrowiu, bezpieczeństwu) – TVN, TVN Siedem, TV 4, KINO POLSKA, ALE KINO, CANAL + SPORT, POLSAT SPORT (reklama samochodu VOLKSWAGEN);
- emisję reklamy naruszającej art. 16 b ust. 3, pkt. 4 ww ustawy (reklama nie może zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich): POLSAT, TVN, TV4 (reklama napoju Tiger); 4FUN.TV, TVN (reklama filmu „The Grudge");
- emisję reklamy naruszającej art. 18 ust. 5 ww ustawy (audycje lub inne przekazy zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich, mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach 23 a 6 rano) – TVN, 4FUN.TV (reklama dezodorantu AXE);

- przekroczenie limitu emisji reklam w godzinie emisji programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ww. ustawy) – 4FUN.TV, KINO POLSKA, POLSAT, POLSAT SPORT, PULS, TELE 5, TVN;
- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16 c ww ustawy) – 4FUN.TV;
- emisję reklamy piwa przed godziną 20^{00} (naruszenie art. 16 b ust 1, pkt 2 ww. ustawy w związku z art. 13^{1} ust. 2, pkt 1 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) – CANAL + SPORT, POLSAT SPORT (aż trzykrotnie – została nałożona kara przez Przewodniczącego KRRiT).

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w telewizjach kablowych

W 2007 roku przeprowadzono trzy zaplanowane kontrole działalności reklamowej i sponsorskiej prowadzonej w lokalnych programach nadawców telewizji kablowej. Planowane kontrole objęły w pierwszej kolejności koncesjonariuszy, których koncesja ulegała wygaśnięciu w roku kontroli oraz koncesjonariuszy w stosunku, do których Krajowa Rada wyraziła w ubiegłych latach zgodę na zawieszenie programu. Następnie nadawców niekontrolowanych w ostatnich 3 lub 4 latach oraz koncesjonariuszy, którzy w 2 półroczu 2006 i 1 półroczu 2007 roku otrzymali pierwszą koncesję KRRiT i zgodnie z warunkami otrzymanej koncesji, powinni rozpocząć nadawanie własnego programu w okresie do 3 miesięcy od udzielenia koncesji. Łącznie kontrolą w 2007 roku objęto 88 nadawców.

Kontrola wykazała, że aż 24 (27,27%) z wybranych do kontroli nadawców nie prowadzi, z różnych przyczyn, działalności programowej w sieciach telewizji kablowej na podstawie posiadanej koncesji. Są to między innymi nadawcy, którzy zwrócili się do Krajowej Rady z prośbą o wydłużenie okresu zawieszenia emisji programu, z informacją, że nie podjęli działalności w zakresie otrzymanej koncesji bądź trwale zaprzestali rozpowszechniania programu.

W stosunku do 33 (50%) z pośród kontrolowanych nadawców nie zgłoszono uwag i zastrzeżeń dotyczących prowadzonej w lokalnych programach telewizyjnych działalności reklamowej i sponsorskiej.

Analiza wyemitowanego programu wykazała, że najczęściej powtarzały się następujące uchybienia:

- brak ewidencji nadanych reklam i telesprzedaży lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (25 nadawców);
- brak właściwego oznaczenia przekazów reklamowych (17 nadawców);
- nadawanie zakazanej reklamy (5 nadawców), w tym:
    - ✓ reklama ukryta (3 nadawców),
    - ✓ reklama napojów alkoholowych (2 nadawców),
    - ✓ reklama usług medycznych (1 nadawca),
- przekroczenie dopuszczalnego czasu nadawania reklam (5 nadawców);
- brak ewidencji sponsorowanych audycji lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (13 nadawców);
- sponsorowanie audycji, których sponsorowanie jest zabronione (7 nadawców);

- niewłaściwe wskazanie sponsora audycji (3 nadawców);
- brak należytej archiwizacji lub zła jakość archiwizowanych materiałów (5 nadawców).

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców radiowych

W 2007 roku planową kontrolą objęto 229 koncesjonowanych nadawców radiowych. Wśród najczęściej występujących naruszeń ustawy o radiofonii i telewizji wymienić należy emitowanie następujących audycji i przekazów:

- zbyt wiele informacji o sponsorze (naruszenie art. 17 ust. 1 ustawy) – 14 nadawców;
- audycja sponsorowana, która zachęca do zakupu towarów sponsora (naruszenie art.17 ust.4 ustawy) – 9 nadawców;
- nieprawidłowa reklama usług medycznych (naruszenie art.16b ust.1, pkt 3 ustawy w związku z ustawą z 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej) – 2 nadawców;
- audycja sponsorowana, w której sponsor wpływa na jej treść (naruszenie art. 17 ust.3 ustawy) – 2 nadawców.

Stwierdzono także przekroczenie obowiązującego limitu czasu reklamowego (naruszenie art. 16. ust.2 ustawy) – 4 nadawców.

Do wszystkich nadawców, u których stwierdzono nieprawidłowości Przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji, skierował wezwania do bezzwłocznego dostosowania działalności do obowiązujących przepisów, a także przesłania wyjaśnień, dotyczących przyczyn powstania tych nieprawidłowości. Nadawcy zostali także pouczeni o konieczności podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości.

Przewodniczący KRRiT skierował także do dwóch nadawców wezwania dotyczące zaniechania emisji reklam usług medycznych, co naruszyło art.16b ust. 1, pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji, w związku z art. 18b ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Radio RMF MAXXX Częstochowa, Radio ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM Wrocław).

4.4. Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej

Do najczęstszych naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej zaliczyć należy emisję reklamy piwa w czasie ustawowo chronionym oraz przekraczanie dopuszczalnego czasu emisji reklam. Za te naruszenia decyzjami Przewodniczącego KRRiT nałożono w 2007 roku 4 kary pieniężne w trybie określonym w art. 53 ustawy o radiofonii i telewizji (TVP SA za przekroczenie obowiązującego limitu reklam w godzinie programu, które miało miejsce w programie TVP3; Telewizja POLSAT SA za emisję reklamy piwa w programie POLSAT SPORT w czasie chronionym; RADIO ELKA GŁOGÓW Sp. z o.o za nieprawidłowe prowadzenie ewidencji dziennego i godzinowego czasu nadawania reklam; Telewizja POLSAT SA za emisję reklamy piwa w programie POLSAT SPORT w czasie chronionym).

Łącznie za naruszanie przepisów obowiązujących w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej w 2007 roku Przewodniczący KRRiT nałożył kary finansowe na sumę 47 000 złotych. Kary te w całości stanowią dochód budżetu państwa.

Wykaz kar nałożonych w 2007 roku przez Przewodniczącego KRRiT za nieprzestrzeganie przepisów regulujących reklamę i sponsoring znajduje się w rozdziale I Sprawozdania.

V. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I POZAABONAMENTOWYCH

5.1. Podstawy prawne

Opłaty abonamentowe pobiera się za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w celu umożliwienia realizacji misji publicznej przez spółki publicznej radiofonii i telewizji. Podstawę prawną stanowi ustawa z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych[50], która ustanawia miesięczną opłatę abonamentową w wysokości 5,94 zł za używanie odbiornika radiofonicznego oraz 18,68 zł za używanie odbiornika telewizyjnego lub radiofonicznego i telewizyjnego. Kwoty te są waloryzowane w każdym roku średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.

Odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w placówkach operatora publicznego tj. Poczty Polskiej (art. 5 ust. 1 ww. ustawy). Obowiązek uiszczania opłaty abonamentowej powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano rejestracji odbiornika (art. 2 ust. 3 ww. ustawy). W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej obowiązującej w dniu stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika (art. 5 ust. 3 ww. ustawy).

Kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej prowadzi operator publiczny (art. 7 ust. 1 ww. ustawy). Natomiast nadzór nad kontrolą wykonywania tych obowiązków sprawuje minister właściwy do spraw łączności (art. 7 ust. 2 ww. ustawy).

Środki z pobranych opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu oraz opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv i odsetek w ich uiszczeniu – po potrąceniu umownego wynagrodzenia Poczty Polskiej za usługi związane z poborem opłat – są gromadzone na rachunku bankowym prowadzonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego (art. 6 ust. 3 ww. ustawy). Wymienione wyżej środki są przeznaczone wyłącznie na realizację przez nadawców publicznej radiofonii i telewizji misji publicznej, w wysokości nieprzekraczającej wydatków ponoszonych w związku z realizacją tej misji (art. 8 ust.1 ww. ustawy).

Do opłat abonamentowych oraz do opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika rtv stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym (art. 7 ust. 3 ww. ustawy). W przypadku opóźnienia w uiszczaniu opłaty abonamentowej (art. 7 ust. 4 ww. ustawy) naliczane są odsetki w wysokości, jak dla zaległości podatkowych w rozumieniu ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Na podstawie przepisów ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może określić, w drodze rozporządzenia:

[50] Dz. U z 2005 r. Nr 85, poz. 728 i Nr 157, poz. 1314

- niższą niż ustalona (art. 3 ust. 1 ww. ustawy o opłatach abonamentowych) wysokość opłat abonamentowych na następny rok kalendarzowy, z uwzględnieniem prognozowanych kosztów realizacji misji publicznej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, możliwości pokrywania kosztów realizacji misji oraz stopnia i sposobu wykorzystania środków w roku ubiegłym;
- zniżki za uiszczanie opłat abonamentowych z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc, uwzględniając prognozowaną liczbę osób korzystających z tych zniżek oraz konieczność zapewnienia pokrycia kosztów realizacji misji[51];
- rodzaje dokumentów potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych oraz wzory oświadczeń o spełnieniu warunków do korzystania z tych zwolnień[52].

5.2. Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych

Z wyroku z 9 września 2004 roku Trybunału Konstytucyjnego wynika, że jedną z podstawowych przesłanek do wypełniania ustawowo określonej misji przez media publiczne są właściwe zasady ich finansowania ze środków publicznych (tj. środków budżetowych lub bezpośredniej opłaty o charakterze publicznoprawnym). Trybunał Konstytucyjny uznał, iż opłata abonamentowa ma charakter daniny publicznej oraz stanowi pozabudżetowy dochód celowy, przeznaczony na finansowanie misji publicznego radia i telewizji.

Przepisy ustawy o opłatach abonamentowych powinny zapewnić stabilne finansowanie misji realizowanej przez radiofonię i telewizję publiczną. Tymczasem spółki publicznej radiofonii i telewizji od 2004 roku otrzymują na finansowanie kosztów realizowanej misji coraz mniejsze środki finansowe. W konsekwencji powoduje to znaczne pogorszenie sytuacji finansowo-ekonomicznej nadawców publicznych, w szczególności 18 spółek radiofonii publicznej, których przychody w ponad 70% stanowią środki otrzymane z rachunku wyodrębnionego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a więc pochodzące z opłat abonamentowych rtv.

Notowany od 2004 roku widoczny **ubytek** wpływów abonamentowych spowodowany jest przede wszystkim:

- malejącą liczbą gospodarstw posiadających zarejestrowane odbiorniki radiowe i telewizyjne;
- zmniejszaniem się liczby abonentów wnoszących opłaty abonamentowe terminowo wskutek braku praktycznej możliwości ściągania zaległych płatności w drodze egzekucji administracyjnej[53];

[51] Rozporządzenia obejmujące wymienione delegacje ustawowe zostały wydane 17 maja 2006 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 656) i 17 maja 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 102, poz. 709).

[52] Rozporządzenie z 30 maja 2006 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 119, poz. 818).

[53] Od marca 2006 roku obowiązuje, przekazane do wszystkich Izb Skarbowych na terenie całego kraju, stanowisko Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów o braku podstaw do ściągania należności wynikających z ustawy o opłatach abonamentowych w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Skutkuje to odmawianiem wszczynania procedur egzekucyjnych na wniosek Poczty Polskiej.

- zwiększaniem się liczby gospodarstw domowych zwolnionych od opłat abonamentowych;
- niewielkim odsetkiem (jedynie 5%) podmiotów gospodarczych jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych.

Obniżenie poziomu zainkasowanych wpływów abonamentowych oraz spadek ich wartości realnej w latach 1994 - 2007 prezentuje poniższy wykres:

Wykres nr 17. Dynamika wpływów abonamentowych netto w latach 1994-2007

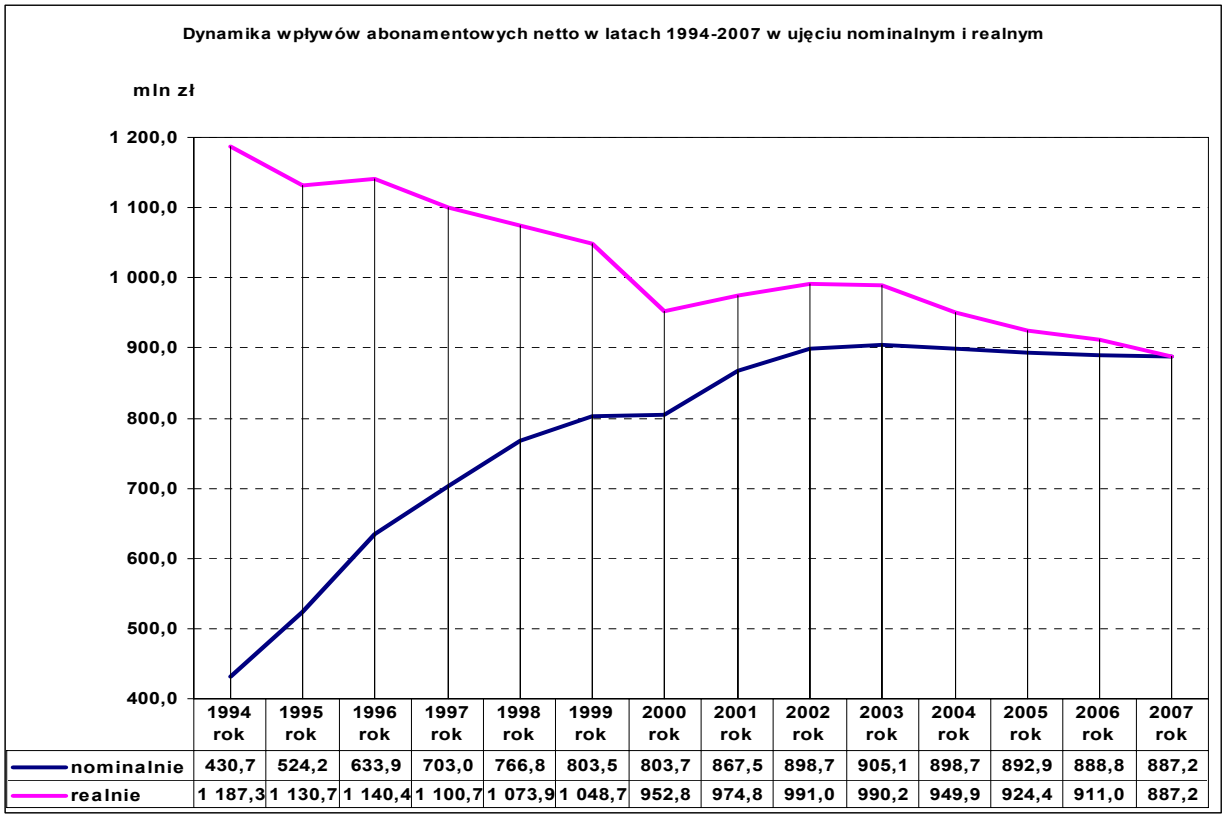

	1994 rok	1995 rok	1996 rok	1997 rok	1998 rok	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok
nominalnie	430,7	524,2	633,9	703,0	766,8	803,5	803,7	867,5	898,7	905,1	898,7	892,9	888,8	887,2
realnie	1 187,3	1 130,7	1 140,4	1 100,7	1 073,9	1 048,7	952,8	974,8	991,0	990,2	949,9	924,4	911,0	887,2

W 2007 roku wpływy abonamentowe zainkasowane w kwocie około **887,2 mln zł** były nominalnie niższe w porównaniu do 2003 roku (905,1 mln zł) o **2,0%.**

Wartość realna tych wpływów z 2007 roku obniżyła się w porównaniu do 2003 roku o 10,4%, natomiast w porównaniu do 1994 roku aż o **25,3%**.

W konsekwencji, pomimo corocznej podwyżki miesięcznych opłat abonamentowych w latach 2004-2007 odnotowywany jest zwiększający się poziom ubytku inkasowanych wpływów w porównaniu do wpływów zainkasowanych w 2003 roku:

- w 2004 roku o 6,4 mln zł;
- w 2005 roku o 12,2 mln zł;
- w 2006 roku o 16,3 mln zł;
- w 2007 roku o 17,9 mln zł.

Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT przez jednostki Poczty Polskiej za poszczególne miesiące oraz za poszczególne dekady miesiąca w IV kwartale w latach 2006-2007 przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres nr 18. Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w latach 2006-2007

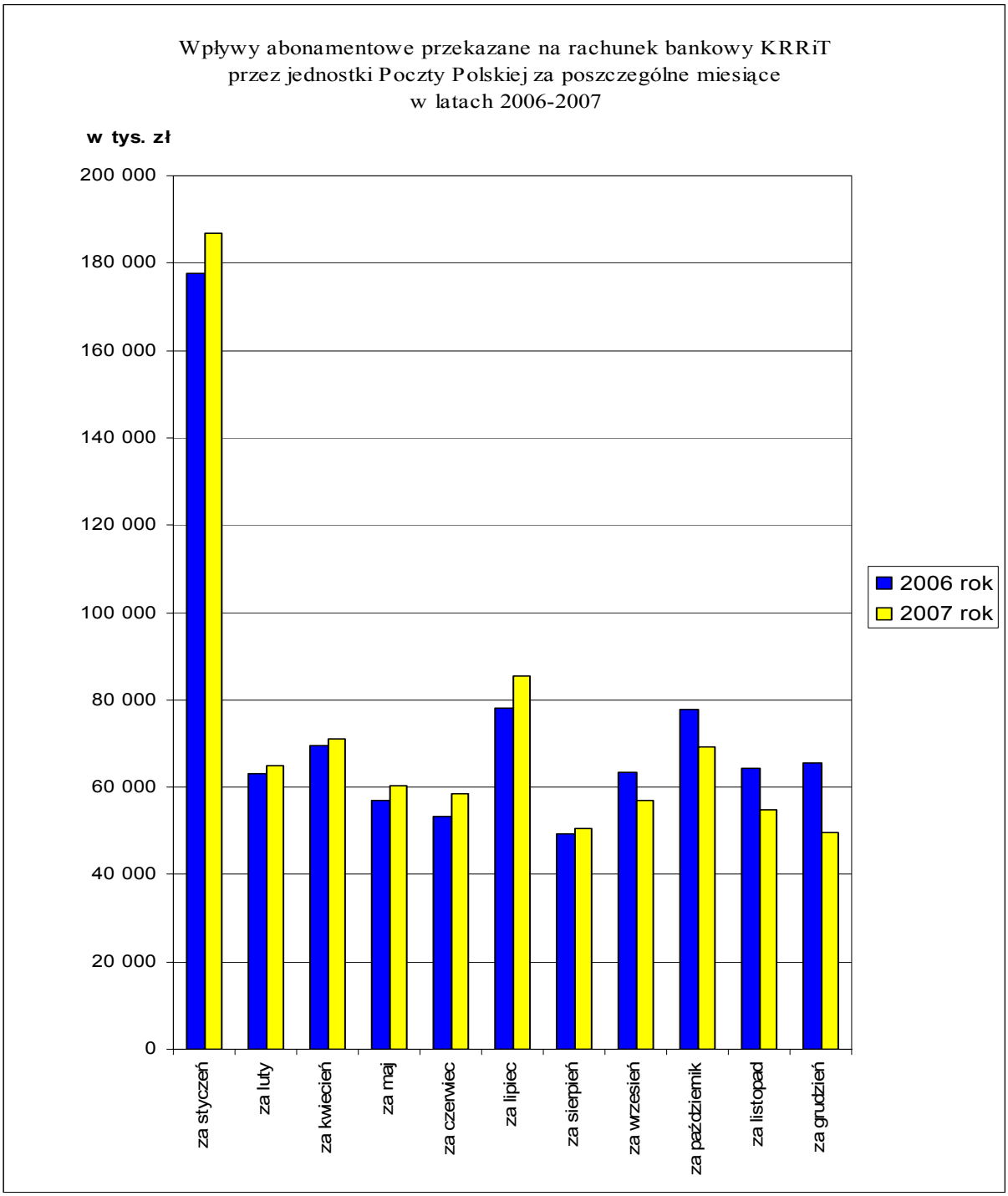

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2006	177 672	63 083	68 507	69 598	56 824	53 294	78 042	49 317	63 269	77 750	64 202	65 634
2007	186 900	64 830	66 546	70 988	60 375	58 469	85 344	50 422	57 001	69 098	54 813	49 740

Wykres nr 19. Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT za IV kwartał w latach 2006-2007

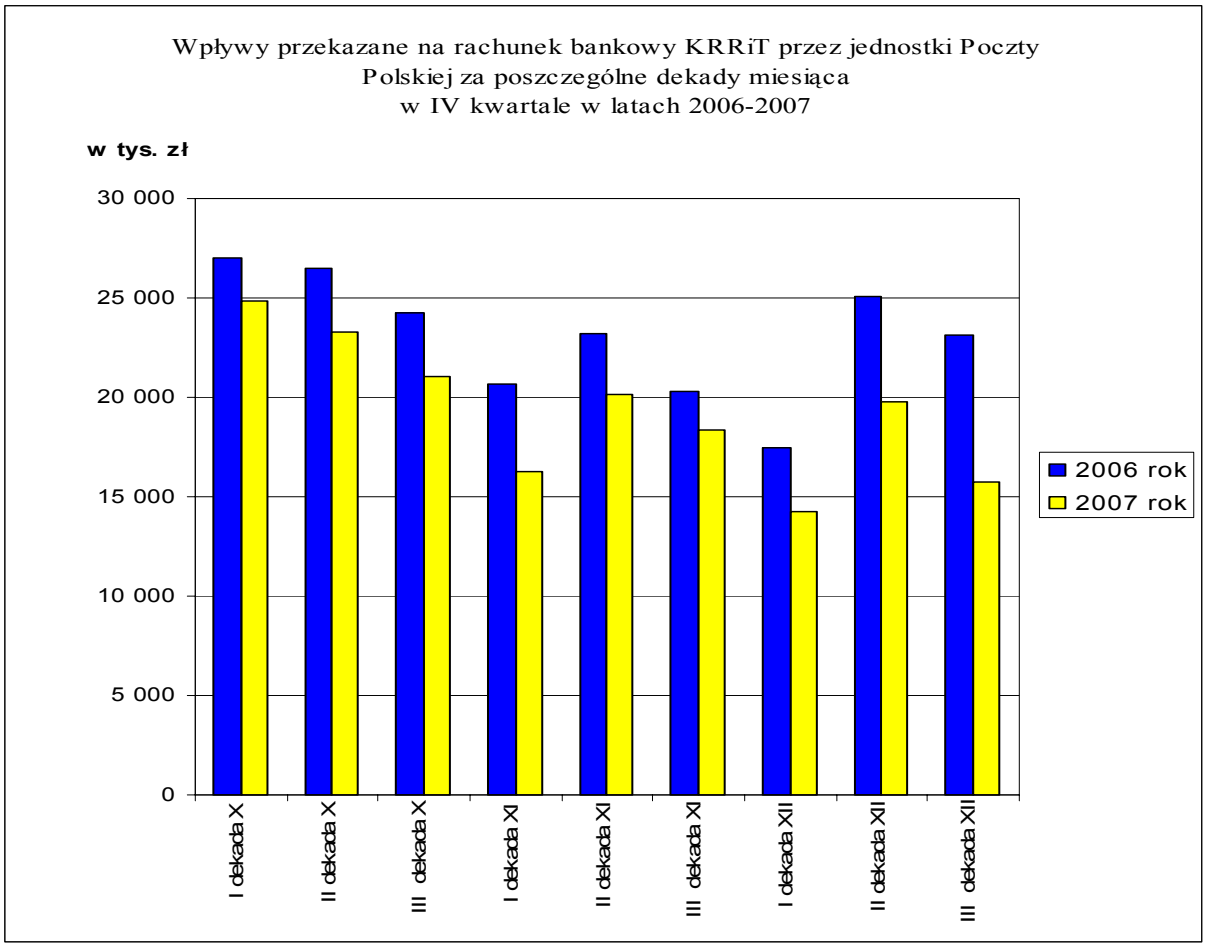

Rok	1/X	2/X	3/X	1/XI	2/XI	3/XI	1/XII	2/XII	3/XII
2006	27 000	26 500	24 250	20 700	23 200	20 302	17 439	25 056	23 139
2007	24 830	23 260	21 008	16 250	20 180	18 383	14 240	19 780	15 720

W styczniu i lutym 2008 roku spółki publicznej radiofonii i telewizji otrzymały na finansowanie misji publicznej środki w wysokości prawie **52 mln zł** (tj. o 20,2%) mniejsze niż zakładały to prognozy na ten okres.

Trzeba też stwierdzić, że ustawa z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych swoimi rozwiązaniami nie wpłynęła na poprawę ściągalności opłat abonamentowych.

Wzrastający poziom ubytku wpływów abonamentowych, a przede wszystkim zapowiadane zwolnienie od opłat abonamentowych emerytów i rencistów spowoduje już w 2008 roku załamanie całego systemu związanego z poborem tych opłat. Ubytek wpływów abonamentowych z tytułu zwolnienia od opłat abonamentowych tylko osób, które ukończyły 65 lat (zamiast dotychczasowych zwolnień osób, które ukończyły 75 lat) szacuje się na około **274 miliony złotych netto rocznie.**

Zdaniem KRRiT, niezbędne są pilne rozwiązania systemowe w zakresie poboru opłat abonamentowych rtv, by zagwarantować stabilność finansowania radiofonii i telewizji publicznej, stanowiącą podstawę ich niezależności programowo-ekonomicznej.

5.3. Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2006-2008

Na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji corocznie ustala wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek za dokonywanie wpłat z góry[54].

Wykres nr 20. **Porównanie poziomu zniżek abonamentowych w latach 2006-2007**

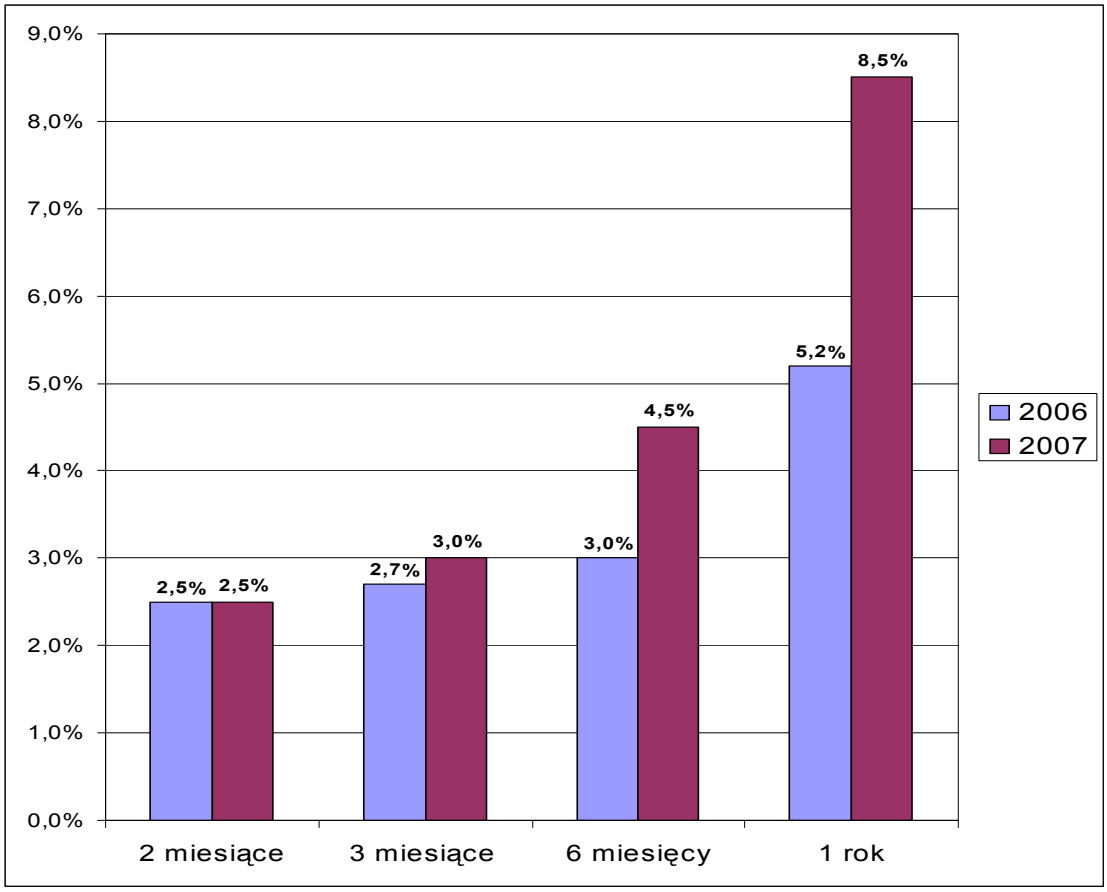

W latach 2007-2008, w wyniku zniżek obowiązujących w przypadku uiszczenia opłaty abonamentowej za cały rok z góry, roczna opłata faktycznie wniesiona, jest równa 11 miesięcznym opłatom.

Opłaty wnoszone na poczet 2007 roku i 2008 roku mogły być uiszczane w roku poprzednim, według stawek obowiązujących odpowiednio w 2007 i 2008 roku.

[54] Rozporządzenia dot. wysokości opłat abonamentowych za rok:

2006 – Dz. U. z 2005 roku, Nr 104, poz. 877;

2007 – Dz. U z 2006 roku, Nr 94, poz. 656;

2008 – Dz. U. z 2007 roku, Nr 102, poz. 709.

Rozliczenia z Pocztą Polską

W 2007 roku wynagrodzenie umowne dla jednostek Poczty Polskiej, zgodnie z § 3 ust. 2 umowy z 29 grudnia 2005 roku[55], zawartej pomiędzy Pocztą Polską a Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, wynosiło **6,0%** od zainkasowanych opłat abonamentowych oraz odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu.

W 2007 roku jednostki Poczty Polskiej za wykonanie usług wynikających z przepisów ustawy o opłatach abonamentowych pobrały wynagrodzenie umowne w łącznej kwocie **56 324 048,17 zł.**

Tabela nr 18. Rozliczenie z Pocztą Polską dotyczące zainkasowanych opłat abonamentowych w 2007 roku

TYTUŁ WPŁATY	Wpływy zainkasowane przez Pocztę Polską	Prowizja dla Poczty Polskiej		Wpływy przekazane do KRRiT
	w zł	%	w zł	w zł
1.	2.	3.	4.	5.
1. Opłaty abonamentowe	930 346 995,59	6,00%	55 820 819,19	874 526 176,40[56]
2. Wpływy pozaabonamentowe, razem	8 036 058,02	x	503 228,98	7 532 829,04
z tego: *2.1 odsetki za zwłokę*	*7 988 181,59*	*6,0%*	*479 290,79*	*7 508 890,80*
2.2 kary za używanie niezarejestrowanych odbiorników	*47 876,43*	*50,0%*	*23 938,19*	*23 938,24*
3. RAZEM	938 383 053,61	x	**56 324 048,17**	882 059 005,44

W dniu 1 lutego 2008 roku została podpisana nowa umowa pomiędzy Krajową Radą Radiofonii i Telewizji a Pocztą Polską ustalająca wysokość wynagrodzenia Poczty Polskiej z tytułu nałożonego na nią ustawowego obowiązku realizacji usług wskazanych w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych oraz z tytułu towarzyszących tym usługom czynności, a także regulująca zasady wzajemnej współpracy w ramach realizacji ustawowych obowiązków w zakresie opłat abonamentowych.

Strony ustaliły wysokość wynagrodzenia jako 6,0% od zainkasowanych opłat abonamentowych oraz odsetek za zwłokę, biorąc pod uwagę przedstawione przez operatora

[55] Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wypowiedziała Poczcie Polskiej umowę z 29 grudnia 2005 roku dotyczącą m.in. wysokości wynagrodzenia umownego dla Poczty Polskiej za pobór opłat abonamentowych, wskazując w szczególności na brak kosztorysu uzasadniającego wysokość tego wynagrodzenia. 30 października 2007 roku podpisano nową umowę, która przedłużyła obowiązywanie umowy z 29 grudnia 2005 roku od 1 listopada do 31 grudnia 2007 roku. 1 lutego 2008 roku podpisano nową umowę, określającą wysokość wynagrodzenia umownego dla Poczty Polskiej na poziomie 6%.

[56] W 2007 roku Poczta Polska przekazała na rachunek bankowy KRRiT wpływy abonamentowe w wysokości 874 526 tys. zł. Rozliczenie przekazanych środków przedstawia się następująco:

1. wpływy za II i III dekadę grudnia 2006 roku, które wpłynęły na rachunek KRRiT w 2007 roku - 48 195tys. zł
2. wpływy w 2007 roku, które wpłynęły na rachunek KRRiT - 839 026 tys. zł
3. wpływy za II i III dekadę grudnia 2007 roku, które wpłynęły na rachunek KRRiT w 2008 roku - 35 500tys. zł

W 2007 roku rozliczono wpływy abonamentowe w wys. 887 221 tys. zł (48 195 tys. zł + 839 026 tys. zł).
W 2008 roku rozliczono wpływy abonamentowe w wys. 874 526 tys. zł (839 026 tys. zł + 35 500 tys. zł).

publicznego uzasadnione koszty Poczty Polskiej związane z wykonywaniem usług wskazanych w art. 6 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych oraz koszty z tytułu wykonywania towarzyszących tym usługom czynności. Począwszy od 2008 roku, Poczta Polska przedstawi Krajowej Radzie informację o poniesionych, uzasadnionych kosztach usług za rok poprzedni, w podziale na koszty bezpośrednie, pośrednie i ogólne.

W ocenie KRRiT, ustawodawca nakładając na Pocztę Polską obowiązek pobierania opłat abonamentowych oraz ich przekazywania na rachunek KRRiT, w celu ich dalszego przeznaczenia na realizację misji publicznej przez nadawców publicznych, kierował się minimalizacją kosztów obsługi ww. operacji finansowych tak, aby jak najwięcej środków finansowych wpłacanych przez obywateli wpływało do spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego opłata abonamentowa została uznana za przymusowe, bezzwrotne świadczenie publicznoprawne, służące realizacji zadań państwa. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego opłata abonamentowa jest daniną publiczną, którą od pozostałych danin, wskazanych w art. 217 Konstytucji RP odróżnia celowy charakter.

Mając na uwadze ustawowo określone przeznaczenie opłaty abonamentowej, a także przyznany Poczcie Polskiej status przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uważa, iż wynagrodzenie pobierane przez Pocztę Polską powinno stanowić równowartość uzasadnionych i udokumentowanych kosztów własnych, związanych z realizacją jej ustawowego obowiązku.

5.4. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki radiofonii i telewizji publicznej na lata 2007-2008

Prognoza i realizacja wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych w 2007 roku

Krajowa Rada dokonała[57] podziału prognozowanych na 2007 rok wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych między jednostki publicznej radiofonii i telewizji, na finansowanie zadań związanych z realizacją misji, w sposób następujący:

Tabela nr 19. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych na 2007 rok

Lp.	TREŚĆ	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	850 000
1.	Środki wyodrębnione na pokrycie ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych w latach 2005 – 2006	9,0588	77 000

[57] Uchwała KRRiT nr 393/2006 z 29 czerwca 2006 roku.

2.	Pozostałe środki do podziału na spółki radiofonii i telewizji publicznej, razem z tego:	**90,9412** liczone jako **100,00**	**773 000**
	1) Telewizja Polska SA	60,00	463 800
	2) Spółki radiofonii publicznej, razem	40,00	309 200
	z tego:	*40,00 liczone jako 100,00*	
2.1	Polskie Radio SA w Warszawie	53,00	163 876
2.2	Spółki radiofonii regionalnej	47,00	145 324

W ramach prognozowanych środków ustalonych dla TVP SA na 2007 rok w łącznej kwocie 463,8 mln zł, Krajowa Rada uwzględniła minimalną kwotę przeznaczoną na finansowanie: programów regionalnych i w rozłącznej sieci „Dwójki" w wysokości 185,0 mln zł oraz programów tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym w wysokości 40,0 mln zł, a także na finansowanie kosztów bezpośrednich rozpowszechniania programu satelitarnego TV Polonia w kwocie 5,7 mln zł.

Po analizie finansowania projektu, dotyczącego wdrażania telewizji interaktywnej Krajowa Rada[58] dokonała następującej korekty, podzielonych między spółki nadawców publicznych, wpływów abonamentowych prognozowanych na 2007 rok:

Tabela nr 20. Skorygowany podział prognozowanych wpływów abonamentowych na 2007 rok

Lp.	TREŚĆ	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	850 000
1.	Środki wyodrębnione na pokrycie ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych w latach 2005 – 2006	9,0588	77 000
2.	Pozostałe środki do podziału pomiędzy spółki publicznej radiofonii i telewizji, razem z tego:	**90,9412** liczone jako **100,00**	**773 000**
	1) Telewizja Polska SA	57,87	447 315
	2) Spółki radiofonii publicznej, razem	42,13	325 685
	z tego:	*42,13 liczone jako 100,00*	
2) 1	Polskie Radio SA	53,00	169 651
2) 2	Spółki radiofonii regionalnej	47,00	156 034

Krajowa Rada ustaliła[59] również następujący sposób podziału prognozowanych na 2007 rok wpływów pozaabonamentowych pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej

[58] Uchwały KRRiT nr 192/2007 i nr 193 z 24 kwietnia 2007 roku, nr 219/2007 z 25 kwietnia 2007 roku i nr 320/2007 z 12 czerwca 2007 roku.

[59] Uchwała KRRiT nr 393/2006 z 29 czerwca 2006 roku

Tabela nr 21. Podział prognozowanych wpływów pozaabonamentowych na 2007 rok

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,00	6 000
1.	Telewizja Polska SA	12,00	722
2.	Spółki radiofonii publicznej	88,00	5 278
	z tego:	*88,00 liczone jako 100,00*	
2.1	Polskie Radio SA	14,00	742
2.2	Spółki radiofonii regionalnej	86,00	4 536

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych, a także z ustaleniami, przyjętymi w umowie z 29 grudnia 2005 roku, zawartej pomiędzy KRRiT a Pocztą Polską, jednostki Poczty Polskiej (po potrąceniu umownego wynagrodzenia w wysokości 6,0% zainkasowanych wpływów) w 2007 roku przekazały na rachunek bankowy Krajowej Rady środki pieniężne w wysokości **896 937 tys. zł**
z tego z tytułu:

- opłat abonamentowych - 887 221 tys. zł,
- opłat pozaabonamentowych - 9 716 tys. zł

(tj. odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych, opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, odsetek za nieterminowe przekazywanie wpływów przez jednostki Poczty Polskiej).

Tabela nr 22. Środki przekazane na rachunek bankowy KRRiT przez Pocztę Polską

Lp.	Ogółem środki przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 2007 roku przez jednostki Poczty Polskiej	Kwota w tys. zł
I.	Wpływy (abonamentowe i pozaabonamentowe), ogółem	**896 937**
	z tego:	
II.	Wpływy abonamentowe, ogółem	**887 221**
	z tego:	
1.	Za II i III dekadę grudnia 2006 roku	48 195
2.	Za 2007 rok (bez II i III dekady grudnia 2007 roku)	839 026
III.	Wpływy pozaabonamentowe, ogółem	**9 716**
	z tego:	
1.	Za grudzień 2006 roku przekazane na rachunek KRRiT w styczniu 2007 roku	1 509
2.	Za okres: styczeń-listopad 2007 roku	8 207

Przekazywanie środków pieniężnych uzyskanych z opłat abonamentowych z rachunku KRRiT do spółek radiofonii i telewizji publicznej następowało według rzeczywistych, kasowych wpływów za daną dekadę miesiąca, na podstawie wyciągu bankowego, rozliczonych, zgodnie z udziałami procentowymi i w terminach wynikających z uchwał KRRiT[60].

[60] Uchwały KRRiT: nr 393/2006 z 29 czerwca 2006 roku, nr 649/2006 z 19 grudnia 2006 roku, nr 20/2007 z 16 stycznia 2007 roku, nr 117/2007 z 6 marca 2007 roku, nr 193/2007 i 194/2007 z 24 kwietnia 2007 roku, nr 219/2007 z 25 kwietnia 2007 roku, nr 526/2007 z 4 września 2007 roku, nr 708/2007 z 11 grudnia 2007 roku i nr 724/2007 z 18 grudnia 2007 roku.

W 2007 roku do spółek radiofonii i telewizji publicznej przekazano wpływy abonamentowe w kwocie: **887 220 tys. zł**,

(tj. 100,0%)

z tego:

1) środki na wyrównanie ubytku wpływów abonamentowych w latach 2005-2006 — 60 965 tys. zł (tj. 6,9%)
2) środki na pokrycie kosztów realizacji misji w 2007 roku — 826 255 tys. zł[61] (tj. 93,1%)

Przekazana kwota stanowiła **104,38 %** kwoty prognozowanej (850 000 tys. zł), przyjętej w uchwale nr 393/2006 z 29 czerwca 2006 roku.

Przekazywanie środków pieniężnych uzyskanych poza opłatami abonamentowymi do spółek publicznej radiofonii i telewizji następowało z rachunku bankowego KRRiT, zgodnie z udziałami procentowymi i w terminach wynikających z uchwał KRRiT[62].

W 2007 roku Krajowa Rada przekazała do publicznej spółek radiofonii i telewizji wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi w wysokości **9 716 tys. zł**[63].

Do poszczególnych spółek publicznej radiofonii i telewizji w 2007 roku Krajowa Rada przekazała następujące środki wpływów z opłat abonamentowych i z opłat uzyskanych poza opłatami abonamentowymi w ramach łącznej kwoty **896 936 tys. zł**:

Tabela nr 23. Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe przekazane nadawcom publicznym w 2007 r.

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	Środki pieniężne przekazane z rachunku bankowego w 2007 roku w tys. zł								
		wpływy abonamentowe			wpływy pozaabonament.			RAZEM		OGÓŁEM
		realizacja misji	wyodrębnione	razem	realizacja misji	wyodrębnione	razem	realizacja misji	wyodrębnione	kol. 8 + 9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	OGÓŁEM z tego:	826 255	60 965	887 220	8 495	1 221	9 716	834 750	62 186	896 936
1.	Telewizja Polska SA	477 225	35 883	513 108	722	1 221	1 943	477 947	37 104	515 051
2.	Radiofonia publiczna, z tego:	349 030	25 082	374 112	7 773	0	7 773	356 803	25 082	381 885
1)	Polskie Radio SA	183 617	13 846	197 463	1 464	0	1 464	185 081	13 846	198 927
2)	Spółki regionalne z tego:	165 413	11 236	176 649	6 309	0	6 309	171 722	11 236	182 958
2) 1	Radio Białystok SA	8 953	619	9 572	245	0	245	9 198	619	9 817
2) 2	Radio PiK SA w Bydgoszczy	9 364	620	9 984	494	0	494	9 858	620	10 478
2) 3	Radio Gdańsk SA	10 158	684	10 842	304	0	304	10 462	684	11 146

[61] W ramach kwoty 826 255 tys. zł KRRiT wyodrębniła środki na pokrycie kosztów modernizacji i wyposażenia siedziby Orkiestry Kameralnej PR SA „Amadeus" w Poznaniu w kwocie 3 600 tys. zł.

[62] Uchwały KRRiT: nr 393/2006 z 29 czerwca 2006 roku, nr 649/2006 z 19 grudnia 2006 roku, nr 526/2007 z 4 września 2007 roku, nr 658/2007 z 20 listopada 2007 roku i nr 724/2007 z 18 grudnia 2007 roku.

[63] Z kwoty wpływów pozaabonamentowych, przekazanych do spółek publicznej radiofonii i telewizji w 2007 roku, KRRiT wyodrębniła środki w wysokości 1 221 tys. zł na pokrycie kosztów utworzenia i utrzymania punktu korespondencyjnego TVP SA w Afganistanie.

2) 4	Radio Katowice SA	10 300	660	10 960	309	0	309	10 609	660	11 269
2) 5	Radio Kielce SA	9 392	615	10 007	279	0	279	9 671	615	10 286
2) 6	Radio Koszalin SA	10 448	725	11 173	313	0	313	10 761	725	11 486
2) 7	Radio Kraków SA	10 578	715	11 293	738	0	738	11 316	715	12 031
2) 8	Radio Lublin SA	9 365	652	10 017	278	0	278	9 643	652	10 295
2) 9	Radio Łódź SA	8 544	577	9 121	752	0	752	9 296	577	9 873
2) 10	Radio Olsztyn SA	8 880	609	9 489	263	0	263	9 143	609	9 752
2) 11	Radio Opole SA	10 104	692	10 796	302	0	302	10 406	692	11 098
2) 12	Radio Merkury SA w Poznaniu	10 238	670	10 908	307	0	307	10 545	670	11 215
2) 13	Radio Rzeszów SA	10 083	693	10 776	301	0	301	10 384	693	11 077
2) 14	Radio Szczecin SA	8 800	602	9 402	261	0	261	9 061	602	9 663
2) 15	Radio dla Ciebie SA w Warszawie	10 303	717	11 020	308	0	308	10 611	717	11 328
2) 16	Radio Wrocław SA	10 128	718	10 846	303	0	303	10 611	718	11 149
2) 17	Radio Zachód SA w Zielonej Górze	9 775	668	10 443	552	0	552	10 327	668	10 995

Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki publicznej radiofonii i telewizji na 2008 rok

Krajowa Rada ustaliła[64] sposób podziału prognozowanych na 2008 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki publicznej radiofonii i telewizji, z przeznaczeniem na realizację misji w sposób następujący:

Tabela nr 24. Podział prognozowanych na 2008 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki nadawców publicznych

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	udział %	Kwota w tys. zł		
			wpływy abonamentowe	wpływy poza-abonamentowe	RAZEM (kol. 4 + 5)
1	2	3	4	5	6
I	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,00	882 000	9 000	891 000
1.	Telewizja Polska SA	57,50	507 150	5 175	512 325
2.	Spółki radiofonii publicznej, razem	42,50	374 850	3 825	378 675

Trzeba podkreślić, że nastąpiło zwiększenie udziału spółek radiofonii publicznej z 40,0% do 42,5% w zakresie wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych.

W ramach prognozowanych środków, ustalonych dla TVP SA na 2008 rok w łącznej kwocie 512,325 mln zł Krajowa Rada uwzględniła minimalną kwotę, przeznaczoną na finansowanie kosztów tworzenia i rozpowszechniania przez oddziały terenowe TVP SA programów regionalnych i w tzw. „paśmie wspólnym" w wysokości 185,0 mln zł.

[64] Uchwała KRRiT nr 336/2007 z 27 czerwca 2007 roku.

Z kwoty 185,0 mln zł wyodrębniono środki w wysokości 1,404 mln zł na pokrycie kosztów audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych tworzonych przez oddziały terenowe TVP SA.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała również następującego podziału prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2008 rok pomiędzy spółki radiofonii publicznej:

Tabela nr 25. Podział prognozowanych na 2008 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki radiofonii publicznej

Lp.	Spółki radiofonii publicznej	udział %	Kwota w tys. zł		
			wpływy abonament-towe	wpływy pozaabona-mentowe	RAZEM (kol. 4 + 5)
1	2	3	4	5	6
I	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,00	374 850	3 825	378 675
1.	Polskie Radio SA, w tym na finansowanie:	52,00	194 922	1 989	196 911
	Orkiestry Kameralnej PR „Amadeus" w Poznaniu i Radiowego Centrum Nadawczego w Solcu Kujawskim, minimum	*2,2*	*8 412*	-	*8 412*
2.	Spółki radiofonii regionalnej, razem	48,00	179 928	1 836	181 764

Przy tym prognozowanym podziale Krajowa Rada założyła zwiększenie udziału spółek radiofonii regionalnej z 47,0% do 48,0% we wpływach abonamentowych i pozaabonamentowych.

Krajowa Rada ustaliła również następujący sposób podziału wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na poszczególne spółki radiofonii regionalnej:

Tabela nr 26. Podział prognozowanych na 2008 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na poszczególne spółki regionalne radiofonii

Lp.	Spółki radiofonii regionalnej	udział %	Kwota w tys. zł		
			wpływy abonamentowe	wpływy poza-abonamentowe	RAZEM (kol. 4 + 5)
1	2	3	4	5	6
I	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,00	179 928	1 836	181 764
1.	Radio Białystok SA	5,776	10 393	106	10 499
2.	Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy	5,568	10 018	102	10 120
3.	Radio Gdańsk SA	5,991	10 780	110	10 890
4.	Radio Katowice SA	5,938	10 684	109	10 793
5.	Radio Kielce SA	5,538	9 964	102	10 066
6.	Radio Koszalin SA	5,852	10 529	108	10 637
7.	Radio Kraków SA	6,073	10 927	111	11 038
8.	Radio Lublin SA	5,971	10 744	110	10 854
9.	Radio Łódź SA	5,344	9 615	98	9 713

10.	Radio Olsztyn SA	5,668	10 198	105	10 303
11.	Radio Opole SA	5,896	10 608	108	10 716
12.	Radio Merkury SA w Poznaniu	6,349	11 424	116	11 540
13.	Radio Rzeszów SA	6,214	11 181	114	11 295
14.	Radio Szczecin SA	5,554	9 994	102	10 096
15.	Radio dla Ciebie SA w Warszawie	6,410	11 533	118	11 651
16.	Radio Wrocław SA	6,126	11 022	112	11 134
17.	Radio Zachód SA w Zielonej Górze	5,732	10 314	105	10 419

W ramach kwoty ogólnej 181 764 tys. zł Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyodrębniła środki na finansowanie:

1. kosztów tworzenia i rozpowszechniania przez Radio Olsztyn SA programu lokalnego dla mniejszości ukraińskiej; 207 tys. zł
2. kosztów bezpośrednich tworzenia audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych przez 12 spółek regionalnych (Białystok, Bydgoszcz, Katowice, Koszalin, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Rzeszów, Szczecin i Wrocław); 1 443 tys. zł
3. kosztów usług transmisyjnych (łącznie z 22% podatkiem VAT) 28 428 tys. zł.

5.5. Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych

Liczba abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiowe i telewizyjne według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku[65] kształtowała się następująco:

1. abonenci ogółem: 7 804 900

   z tego:
2. abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni: 7 562 860
3. abonenci wyłącznie radiowi: 242 040

W 2007 roku, w porównaniu do 2006 roku, odnotowano spadek ogólnej liczby abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki o 265 529 osób (tj. o 3,3%). Spadek wystąpił zarówno w grupie abonentów telewizyjnych lub radiowo-telewizyjnych o 257 312 osób (tj. o 3,3 %), abonentów wyłącznie radiowych o 8 217 osób (tj. o 3,3%) oraz w grupie abonentów zwolnionych od opłat abonamentowych o 336 359 osób (tj. o 15,5%).

Według stanu z 31 grudnia 2007 roku jedynie 43,5 % gospodarstw domowych posiadało zarejestrowane odbiorniki rtv i terminowo wnosiło opłaty abonamentowe, co jest pogorszeniem sytuacji w porównaniu do lat poprzednich.

[65] Źródło: dane uzyskane z Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

Wykres nr 21. Wnoszenie opłat abonamentowych przez gospodarstwa domowe w Polsce w latach 2004-2007

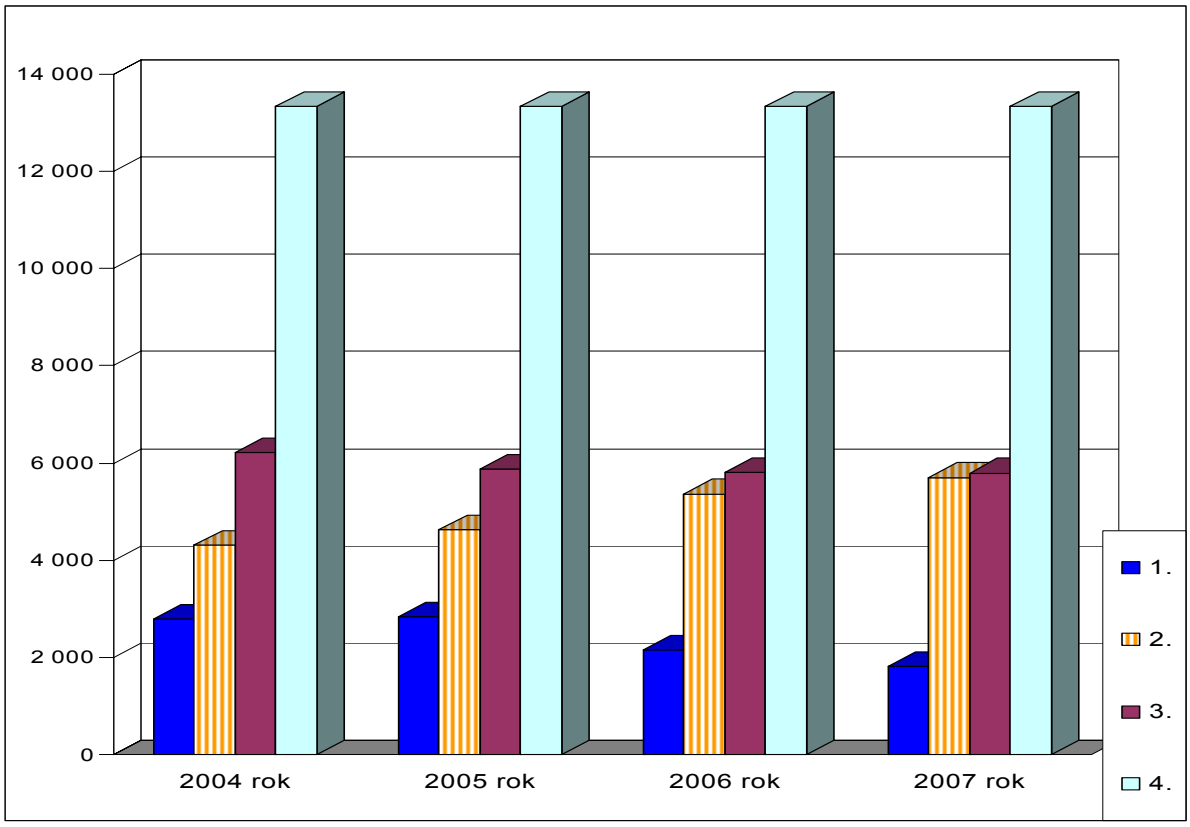

		2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i zwolnione od opłat (w tys.) [66]	2 803,5	2 835,6	2 166,5	1 830,2
2.	gospodarstwa domowe, które nie zarejestrowały odbiorników rtv (w tys.) [67]	4 322,5	4 624,7	5 369,5	5 708,8
3.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszące opłaty (w tys.) [68]	6 211,0	5 876,7	5 801,0	5 798,0
4.	ogółem gospodarstwa domowe w Polsce (w tys.) [69]	13 337,0	13 337,0	13 337,0	13 337,0

[66] Źródło: sprawozdania Poczty Polskiej sporządzane według stanu na 31 grudnia 2007 roku.
[67] Wyliczenia Departamentu Ekonomicznego Biura KRRiT.
[68] Źródło: sprawozdania Poczty Polskiej sporządzane według stanu na 31 grudnia 2007 roku.
[69] Źródło: GUS – dane z Narodowego Spisu Powszechnego z maja 2002 roku.

Wykres nr 22. Ściągalność opłat abonamentowych wnoszonych przez gospodarstwa domowe w Polsce w latach 2004-2007

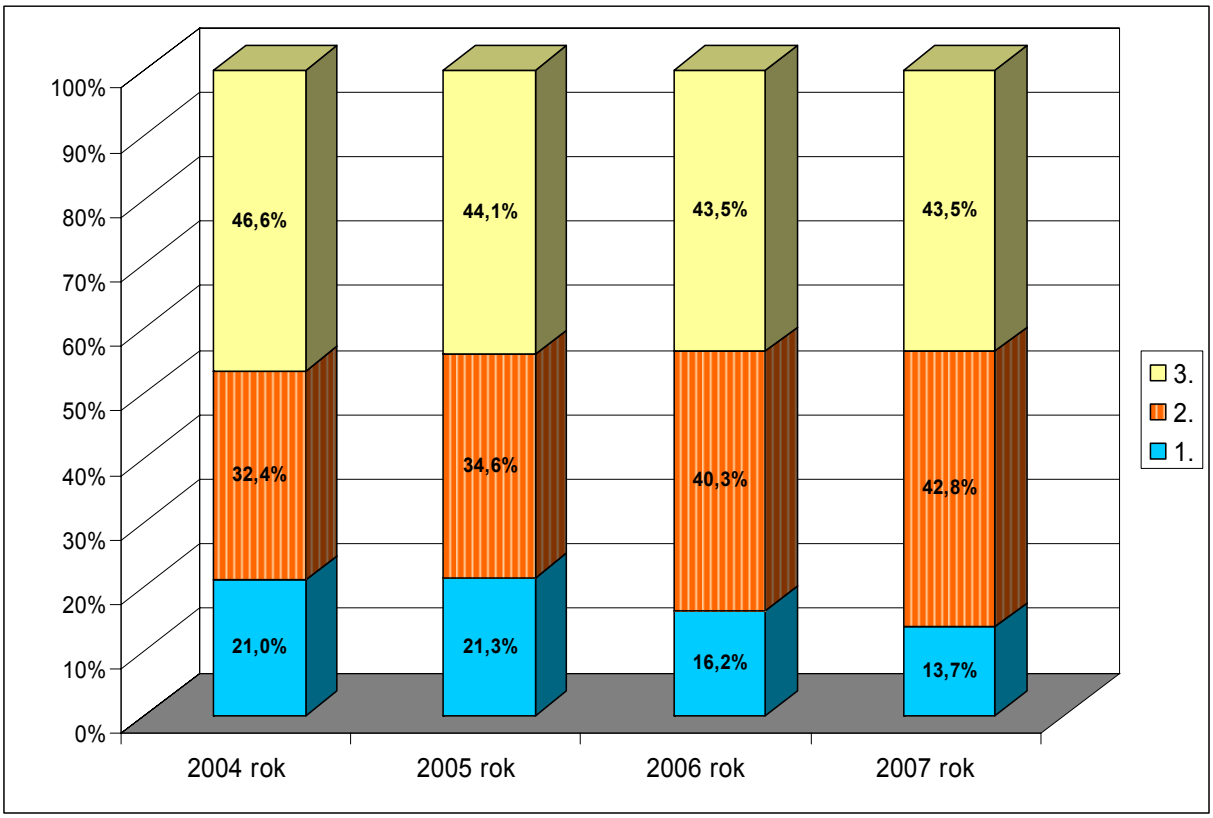

		2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i zwolnione od opłat (w tys.)	21,0%	21,3%	16,2%	13,7%
2.	gospodarstwa domowe, które nie zarejestrowały odbiorników rtv (w tys.)	32,4%	34,6%	40,3%	42,8%
3.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszące opłaty (w tys.)	46,6%	44,1%	43,5%	43,5%

Zwolnienia od opłat abonamentowych

Kategorie osób zwolnionych od opłat abonamentowych zostały określone w art. 4 ustawy z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych.

Zwolnienia od tych opłat nie przysługują osobom, które pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym, z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia, i które nie spełniają warunków do uzyskania zwolnień.

Zgodnie z art. 12 ustawy o opłatach abonamentowych prawo do zwolnienia od opłat abonamentowych zachowały osoby, które korzystały z tego prawa na podstawie dotychczasowych przepisów, pod warunkiem złożenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy tj. do 16 grudnia 2005 roku oświadczenia o spełnieniu warunków do korzystania ze zwolnienia od opłat abonamentowych.

Z informacji uzyskanych z Poczty Polskiej wynika, że takich oświadczeń do końca 2006 roku nie złożyło ponad 512 tys. abonentów.

W 2007 roku Poczta Polska do tej grupy abonentów wysłała zawiadomienia informujące o konieczności wniesienia zaległych od 1 stycznia 2006 roku opłat abonamentowych.

W związku z oburzeniem abonentów oraz nagłośnieniem tej sprawy w mediach, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji 28 marca 2007 roku wydała komunikat, w którym przypomniała o obowiązku potwierdzenia uprawnień do zwolnienia od opłat abonamentowych w placówkach Poczty Polskiej oraz poinformowała o możliwości złożenia bezpośrednio do KRRiT wniosku o umorzenie zaległości wraz z odsetkami.

Według stanu z 31 grudnia 2007 roku abonentów zwolnionych od wnoszenia opłat abonamentowych rtv było 1 830 166, w tym przede wszystkim:

1. osoby, które ukończyły 75 rok życia - 872 571 (tj. 47,7%);
2. inwalidzi I grupy - 829 221 (tj. 45,3%);
3. osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności - 33 587 (tj. 1,8%);
4. osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji - 29 234 (tj. 1,6%);
5. inwalidzi wojenni/wojskowi - 20 583 (tj. 1,1%);
6. osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne - 13 482 (tj. 0,7%);
7. osoby niesłyszące - 12 279 (tj. 0,7%);
8. osoby niewidome - 10 845 (tj. 0,6%).

W 2007 roku, w porównaniu do 2006 roku liczba abonentów zwolnionych od opłat rtv zmniejszyła się o 15,5%.

Umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w opłatach abonamentowych

Sprawy związane z umarzaniem zaległości w opłatach abonamentowych regulują przepisy art. 9 i 10 ustawy o opłatach abonamentowych.

Na wniosek kierowników jednostek Poczty Polskiej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2007 roku przyjęła 2 uchwały w sprawie umorzenia zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę 397,1 tys. zł.

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy społeczne lub przypadki losowe, Krajowa Rada może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych oraz odsetki za zwłokę w ich uiszczaniu.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustaliła, w drodze uchwał[70], kryteria dochodowe, które stanowią podstawę do rozstrzygnięć indywidualnych, podejmowanych przez KRRiT, w zakresie wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości w opłatach abonamentowych. Krajowa Rada umarza lub rozkłada na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych oraz odsetki za zwłokę w ich uiszczaniu abonentom-dłużnikom, których dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza:

[70] Uchwały KRRiT: nr 302/2005 z 30 czerwca 2005 roku i nr 309/2005 z 12 lipca 2005 roku.

1) 60% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie wieloosobowym;
2) 80% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie jednoosobowym.

Krajowa Rada przyjęła też[71] „Wewnętrzne procedury związane z rozstrzyganiem wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu, opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego oraz odsetek za zwłokę w jej uiszczeniu".

W 2007 roku rozpatrzono 16 259 wniosków abonentów-dłużników z lat 2005– 2007[72].

Skutki finansowe 81 uchwał KRRiT, przyjętych w 2007 roku w sprawie umorzenia zaległości w płatności opłat abonamentowych i odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu, wynoszą łącznie 5 980,5 tys. zł. Na raty rozłożono zaległości w łącznej kwocie 212,6 tys. zł.

Ubytek wpływów abonamentowych i zaległości w terminowym wnoszeniu opłat

Potencjalne wpływy abonamentowe w 2008 roku powinny wynosić około 2,6 mld zł. przy założeniu, że wszystkie gospodarstwa domowe mają zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszą opłaty. Ubytek wpływów abonamentowych, według stanu na 31 grudnia 2007 roku wynosił z tytułu:

1. używania niezarejestrowanych odbiorników w gospodarstwach domowych
   ok. 1 183 mln zł;
2. zwolnień od opłat abonamentowych rtv
   ok. 383 mln zł.

Jednocześnie według stanu z 31 grudnia 2007 roku ponad 2 miliony 91 tysięcy gospodarstw domowych zalegało z opłatami powyżej 3 miesięcy[73], co spowodowało zaległości w opłatach abonamentowych na kwotę ok. 886 mln złotych.

[71] Uchwały KRRiT: nr 545/2006 z 3 października 2006 roku i nr 639/2006 z 13 grudnia 2006 roku.

[72] W 2007 roku wpłynęło 70 985 listów (w tym 967 elektronicznie) w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv tj. o ponad 144% więcej niż w 2006 roku (29 058 listów). W 2007 roku udzielono 26 782 odpowiedzi na wystąpienia abonentów z lat 2005-2007.

[73] Termin przedawnienia roszczeń Poczty Polskiej z tytułu zaległości w opłatach abonamentowych upływa po 3 latach.

Załącznik nr 1 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres (w trybie art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji) złożonych w 2007 roku

Lp.	dotyczy koncesji	nazwa nadawcy (nazwa programu)
1.	001/P/2001-R	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)
2.	002/P/2001-R	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)
3.	003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (RADIO MARYJA)
4.	014/P/2001-R	Diecezja Łomżyńska (DIECEZJALNE RADIO NADZIEJA)
5.	024/P/2001-R	Diecezja Bielsko-Żywiecka (ANIOŁ BESKIDÓW - BESKIDZKIE RADIO KATOLICKIE)
6.	037/P/2001-R	Radio VANESSA Sp. z o.o. (RADIO VANESSA)
7.	038/P/2001-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Bydgoszcz)
8.	043/P/2001-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE C 96,6 FM)
9.	044/P/2001-R	Radio Toruń Sp. z o.o. (RADIO TORUŃ 96,7 GOLD FM)
10.	045/P/2001-R	Radio ESKA SA (HIT FM)
11.	046/P/2001-R	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (RADIOSTACJA)
12.	051/P/2001-R	PPU "RADIO - MEDIA ZIEMI WIELUŃSKIEJ" Sp. z o.o. (RADIO ZIEMI WIELUŃSKIEJ)
13.	057/P/2001-R	Radio 90 Sp. z o.o. (RADIO 90 FM)
14.	060/P/2001-R	ALEX MEDIA Sp. z o.o. (ALEX)
15.	067/P/2001-R	Klasztor OO. Paulinów Jasna Góra - Częstochowa (PROGRAM RADIA JASNA GÓRA)
16.	074/P/2001-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Łódź)
17.	077/P/2001-R	Radio LELIWA Sp. z o.o. (RADIO LELIWA)
18.	079/P/2001-R	Radio Bielsko Sp. z o.o. (RADIO BIELSKO)
19.	081/P/2001-R	Radio Lokalne Zielona Góra Sp. z o.o. (RMF MAXXX - ZIELONA GÓRA)
20.	083/P/2001-R	RADIO REJA Sp. z o.o. (RADIO ESKA SZCZECINEK)
21.	085/P/2001-R	WAWA SA (RADIO WAWA)
22.	090/P/2002-R	Opatowski Ośrodek Kultury (RADIO OPATÓW)
23.	123/P/2002-R	Bajer Piotr (RADIO 5 SUWAŁKI)
24.	124/P/2002-R	Bajer Piotr (RADIO 5 EŁK)
25.	236/99-T	Polskie Media SA (TV 4)
26.	239/99-T	International Movie Productions, TV LTD. (Trochę Młodsza Telewizja)

Załącznik nr 2 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz postępowań, toczących się w 2007 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat

Lp.	dotyczy koncesji	nazwa nadawcy (nazwa programu)
1.	006/P/2001-R	Archidiecezja Katowicka (RADIO EM)
2.	007/P/2001-R	Archidiecezja Lubelska (RADIO eR)
3.	008/P/2001-R	Archidiecezja Przemyska Obrządku Łacińskiego (RADIO FARA - ROZGŁOŚNIA ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ)
4.	009/P/2001-R	Archidiecezja Warszawska (KATOLICKIE RADIO PLUS ŚW. JÓZEF ARCHIDIECEZJA WARSZAWSKA)
5.	010/P/2001-R	Archidiecezja Wrocławska (KATOLICKIE RADIO RODZINA)
6.	012/P/2001-R	Diecezja Kaliska (RADIO KATOLICKIE DIECEZJI KALISKIEJ)
7.	015/P/2001-R	Diecezja Łowicka (RADIO VICTORIA MIĘDZY ŁODZIĄ A WARSZAWĄ - ROZGŁOŚNIA DIECEZJI ŁOWICKIEJ)
8.	017/P/2001-R	Diecezja Radomska (RADIO PLUS RADOM)
9.	018/P/2001-R	Diecezja Siedlecka (KATOLICKIE RADIO PODLASIE)
10.	020/P/2001-R	Diecezja Zamojsko-Lubaczowska (KATOLICKIE RADIO ZAMOŚĆ)
11.	022/P/2001-R	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Jana Chrzciciela w Zbroszy Dużej (RADIO KATOLICKIE ZBROSZA DUŻA)
12.	023/P/2001-R	Diecezja Rzeszowska (VIA - KATOLICKIE RADIO RZESZÓW)
13.	025/P/2001-R	Diecezja Pelplińska (KATOLICKA ROZGŁOŚNIA DIECEZJI PELPLIŃSKIEJ - RADIO GŁOS)
14.	030/P/2001-R	BIS - Media Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE PULS 95,6 FM)
15.	031/P/2001-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (103,5 ROXY FM)
16.	032/P/2001-R	Radio Inowrocław Sp. z o.o. (RADIO GRA INOWROCŁAW)
17.	033/P/2001-R	Radio PARK Sp. z o.o. (RADIO PARK)
18.	034/P/2001-R	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HITT Sp. z o.o. (AntyRadio 106,4 FM FLASH)
19.	035/P/2001-R	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HITT Sp. z o.o. (PLANETA 106,2 FM)
20.	036/P/2001-R	Radio Las Vegas Sp. z o.o. (RADIO PLUS TORUŃ)
21.	039/P/2001-R	Politechnika Białostocka (RADIO AKADERA)
22.	040/P/2001-R	Radio W Sp. z o.o. (RADIO GRA WŁOCŁAWEK)
23.	042/P/2001-R	RADIO EXPRESS 92,3 FM Sp. z o.o. (EXPRESS FM)
24.	043/P/2001-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE C 96,6 FM)
25.	047/P/2001-R	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (RADIO Wa-Ma IŁAWA)
26.	048/P/2001-R	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (RADIO Wa-Ma MRĄGOWO)
27.	049/P/2001-R	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (RADIO Wa-Ma)
28.	050/P/2001-R	Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe HITT Bielsko Sp. z o.o. (PLANETA 87,9 FM)
29.	052/P/2001-R	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (AKADEMICKIE RADIO CENTRUM)
30.	054/P/2001-R	Prowincja Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Ojcowie Franciszkanie) (RADIO NIEPOKALANÓW)
31.	055/P/2001-R	Radio REKORD FM SA (RADIO REKORD FM)
32.	061/P/2001-R	Regionalne Przedsiębiorstwo Związkowe Sp. z o.o. (94,5 ROXY FM)
33.	062/P/2001-R	Diecezja Płocka (KATOLICKIE RADIO CIECHANÓW)

34.	063/P/2001-R	Diecezja Płocka (KATOLICKIE RADIO PŁOCK)
35.	066/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska (RADIO VOX FM SZCZECIN)
36.	068/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska (RADIO VOX FM LIPIANY)
37.	069/P/2001-R	Archidiecezja Poznańska (EMAUS - KATOLICKIE RADIO POZNAŃ)
38.	071/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska (RADIO VOX FM GRYFICE)
39.	075/P/2001-R	MFM Sp. z o.o. (KOLOR 103 FM)
40.	080/P/2001-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (106,1 ROXY FM)
41.	082/P/2001-R	Lokalne Radio w Opolu Sp. z o.o. (RADIO BLUE 106,6 FM)
42.	084/P/2001-R	Radio Gra Sp. z o.o. (RADIO GRA)
43.	110/P/2002-R	Kalisz Jerzy (RADIO ESKA IŁAWA)
44.	136/P/2002-R	RADIO ELKA Sp. z o.o. (RADIO ELKA)
45.	165/P/2004-R	Kalisz Jerzy (RADIO ESKA GRUDZIĄDZ)
46.	249/2000-R	RM MEDIA Sp. z o.o. (97,9 ESKA ROCK)
47.	250/2000-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE RES 95,7 FM)
48.	255/2000-R	Dziemian Jarosław (RADIO JARD II)
49.	256/2000-R	MONA Sp. z o.o. (RADIO ESKA OSTRÓW - KALISZ)
50.	259/2000-R	Multimedia Plus Sp. z o.o. (105,4 ROXY FM)
51.	260/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO LIPSKO)
52.	261/2001-R	Prawosławna Diecezja Białostocko-Gdańska (RADIO ORTODOXIA)
53.	262/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO BIŁGORAJ)
54.	263/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO LUBLINIEC)
55.	264/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO IŁŻA)
56.	265/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO PUŁAWY)
57.	266/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO WŁODAWA)
58.	267/2001-R	ARCOLA Sp. z o.o. (RMF CLASSIC - WARSZAWA)
59.	269/2001-R	Cielecki Andrzej Waldemar (RADIO JUTRZENKA)
60.	271/2001-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO BOLESŁAWIEC)
61.	295/2003-R	RADIO ELKA Sp. z o.o. (RADIO ELKA GŁOGÓW)

Załącznik nr 3 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Informacja nt. terminów wygasania koncesji na rozpowszechnianie naziemnych programów telewizyjnych

Lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	data ważności koncesji
1.	Polskie Media SA (TV 4)	02.02.2009
2.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT)	02.03.2014
3.	TVN SA (TVN)	14.04.2014
4.	TELEWIZJA PULS Sp. z o.o. (PULS)	11.12.2014
5.	NTL-RADOMSKO Sp. z o.o. (Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko)	08.02.2015
6.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - GORZÓW WIELKOPOLSKI)	13.04.2015
7.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - GŁOGÓW, LEGNICA, LUBIN)	13.04.2015
8.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - ŚWIDNICA, WROCŁAW, OPOLE)	13.04.2015
9.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - ZIELONA GÓRA)	13.04.2015
10.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - JELENIA GÓRA)	13.04.2015
11.	TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o. (STUDIO LUBAŃ - BOLESŁAWIEC)	23.10.2015
12.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TRANS-SYSTEM Sp. z o.o. (Telewizja TVT)	14.12.2016

Załącznik nr 4 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w zakresie fal średnich, które zostały wydane spółce Polskie Fale Średnie SA

Lp.	nazwa programu	lokalizacja stacji nadawczej
1.	TWOJE RADIO ANDRYCHÓW	Andrychów
2.	TWOJE RADIO BIELSKO-BIAŁA	Bielsko Biała
3.	TWOJE RADIO BIŁGORAJ	Biłgoraj
4.	TWOJE RADIO BOLESŁAWIEC	Bolesławiec
5.	TWOJE RADIO BRZESKO	Brzesko
6.	TWOJE RADIO BUSKO	Busko Zdrój
7.	TWOJE RADIO CHEŁM	Chełm
8.	TWOJE RADIO CHOJNICE	Chojnice
9.	TWOJE RADIO CIESZYN	Cieszyn
10.	TWOJE RADIO CMOLAS	Cmolas
11.	TWOJE RADIO GORLICE	Gorlice
12.	TWOJE RADIO IŁŻA	Iłża
13.	TWOJE RADIO JAROSŁAW	Jarosław
14.	TWOJE RADIO SILESIA	Katowice
15.	TWOJE RADIO KIELCE	Kielce
16.	TWOJE RADIO KŁODZKO	Kłodzko
17.	TWOJE RADIO WISŁA	Kozienice
18.	TWOJE RADIO KRAŚNIK	Kraśnik
19.	TWOJE RADIO KROSNO	Krosno
20.	TWOJE RADIO LIPSKO	Lipsko
21.	TWOJE RADIO LUBACZÓW	Lubaczów
22.	TWOJE RADIO LUBLINIEC	Lubliniec
23.	TWOJE RADIO NOWY SĄCZ	Nowy Sącz
24.	TWOJE RADIO OZORKÓW	Ozorków
25.	TWOJE RADIO PIŃCZÓW	Pińczów
26.	TWOJE RADIO POŁANIEC	Połaniec
27.	TWOJE RADIO PRZEMYŚL	Przemyśl
28.	TWOJE RADIO PUŁAWY	Puławy
29.	TWOJE RADIO RADOMSKO	Radomsko
30.	TWOJE RADIO	Radzyń Podlaski
31.	TWOJE RADIO SANOK	Sanok
32.	TWOJE RADIO SKARŻYSKO	Skarżysko- Kamienna
33.	TWOJE RADIO STALOWA WOLA	Stalowa Wola
34.	TWOJE RADIO TARNOBRZEG	Tarnobrzeg
35.	TWOJE RADIO USTKA	Ustka
36.	TWOJE RADIO WAŁCZ	Wałcz
37.	TWOJE RADIO WIELUŃ	Wieluń
38.	TWOJE RADIO WŁODAWA	Włodawa
39.	TWOJE RADIO ZAKOPANE	Zakopane
40.	TWOJE RADIO ŻYWIEC	Żywiec

Załącznik nr 5 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie naziemnych programów radiowych i telewizyjnych o charakterze uniwersalnym opublikowanych w 2007 roku

Lp.	data publikacji w Monitorze Polskim	radiowy/telewizyjny	lokalizacja stacji
1.	21.06.2007	telewizyjny	Katowice Bytków
2.	31.05.2007	telewizyjny	Szczecin
3.	15.05.2007	telewizyjny	Leszno
4.	15.05.2007	telewizyjny	Nowy Sącz
5.	15.05.2007	telewizyjny	Wrocław
6.	17.04.2007	radiowy	Szczytno
7.	17.04.2007	radiowy	Miastko
8.	17.04.2007	radiowy	Kwidzyn
9.	17.04.2007	radiowy	Kościerzyna
10.	17.04.2007	radiowy	Siedlce
11.	17.04.2007	radiowy	Ciechanów, Mława, Płońsk
12.	15.03.2007	radiowy	Białystok
13.	28.02.2007	radiowy	Augustów, Sejny, Gołdap, Olecko

Wykaz ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie naziemnych programów radiowych o charakterze wyspecjalizowanym opublikowanych w 2007 roku

Lp.	data publikacji w Monitorze Polskim	rodzaj specjalizacji	lokalizacja stacji
1.	15.06.2007	społeczno-religijny	Domachowo
2.	21.05.2007	muzyczny	Wałbrzych Góra Chełmiec
3.	17.04.2007	młodzieżowo-dziecięcy	Ełk
4.	17.04.2007	muzyczny	Zielona Góra
5.	17.04.2007	społeczno-religijny	Węgrów
6.	17.04.2007	klasyczny lub jazzowy	Bydgoszcz
7.	28.02.2007	klasyczny lub jazzowy	Białystok
8.	28.02.2007	społeczno-religijny	Opole
9.	28.02.2007	muzyczno-tematyczny	Łódź
10.	28.02.2007	muzyczno-tematyczny	Toruń

Załącznik nr 6 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Decyzje ws. zmian technicznych w koncesjach naziemnych (wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa wnioskodawcy	nr koncesji	treść decyzji	przyrost odbiorców
1.	Białoruskie Centrum Informacyjne Sp. z o.o.	243/99-R	Zmiana częstotliwości nadawania programu na falach krótkich w sezonie zimowym	
2.	Białoruskie Centrum Informacyjne Sp. z o.o.	243/99-R	Zmiana częstotliwości nadawania programu na falach krótkich w sezonie letnim	
3.	Diecezja Legnicka	113/P/2002-R	Zwiększenie mocy stacji Łysa Góra k/ Dziwiszowa	
4.	Diecezja Legnicka	113/P/2002-R	Przeniesienie stacji z Wałbrzycha do Kamiennej Góry	
5.	FM RADIO JAZZ Sp. z o.o.	161/P/2003-R	Zmiana lokalizacji stacji w Warszawie i w Krakowie	59800
6.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	118/P/2002-R	Zmiana lokalizacji stacji w Krynicy/ Góra Jaworzyna	
7.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	196/P/2005-R	Przeniesienie stacji z Katowic/ Kosztowy do Siemianowic Śląskich	13800
8.	INFORADIO Sp. z o.o.	155/P/2003-R	Zmiana lokalizacji stacji we Wrocławiu i zmiana lokalizacji wraz z podniesieniem mocy stacji w Gdańsku	483200
9.	INFORADIO Sp. z o.o.	155/P/2003-R	Zmiana lokalizacji stacji w Poznaniu oraz podniesienie mocy stacji w Warszawie	194400
10.	INFORADIO Sp. z o.o.	155/P/2003-R	Podniesienie mocy stacji w Łodzi	62400
11.	Lokalne Radio w Opolu Sp. z o.o.	082/P/2001-R	Zmiana obiektu nadawczego stacji Wysoka/ Góra Św. Anny	30100
12.	MONA Sp. z o.o.	256/2000-R	Przeniesienie stacji z Wysocka Wielkiego do Ostrowa Wielkopolskiego	
13.	Polskie Fale Średnie SA	262/2001-R	Zmiana lokalizacji i mocy stacji w Biłgoraju	
14.	Polskie Fale Średnie SA	263/2001-R	Przeniesienie stacji z Kluczborka do Lublińca wraz z podniesieniem mocy	
15.	Polskie Fale Średnie SA	266/2001-R	Zmiana lokalizacji i mocy stacji we Włodawie	
16.	Polskie Fale Średnie SA	339/2006-R	Obniżenie mocy stacji w Kozienicach	
17.	Polskie Fale Średnie SA	344/2006-R	Obniżenie mocy stacji w Gorlicach	
18.	Polskie Fale Średnie SA	345/2006-R	Obniżenie mocy stacji w Przemyślu	
19.	Polskie Fale Średnie SA	346/2006-R	Obniżenie mocy stacji w Tarnobrzegu	
20.	Polskie Fale Średnie SA	351/2006-R	Obniżenie mocy stacji w Kielcach	

21.	PPUH MAKS Sp. z o.o.	168/P/2004-R	Zmiana współrzędnych geograficznych stacji w Czarnorzekach	
22.	Radio Bielsko Sp. z o.o.	079/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji na Górze Szyndzielnia oraz przeniesienie stacji z TSR Koniaków na Górę Czarny Grojec k/ Żywca	
23.	Radio CCM Sp. z o.o.	186/P/2004-R	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny stacji w Gliwicach	
24.	RADIO MAZOWSZE Sp. z o.o.	116/P/2002-R	Zmiana lokalizacji stacji z Nowego Dworu Maz. do Warszawy	1857000
25.	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o.	001/P/2001-R	Podniesienie mocy stacji Suwałki/ Krzemieniucha	
26.	Radio SBB Rodło Sp. z o.o.	334/2005-R	Zmiana lokalizacji stacji w Kielcach	
27.	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA	049/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji w Olsztynie	
28.	RADIO WARTA Sp. z o.o.	173/P/2004-R	Zmiana lokalizacji stacji w Słupcy	
29.	Rozgłośnia Radiowa "REZONANS" Sp. z o.o.	111/P/2002-R	Zmiana sposobu dosyłu sygnału do stacji Katowice/Kosztowy	
30.	TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o.	199/P/2005-T	Przeniesienie stacji z obiektu TON Lubań na obiekt RTCN Lubań Nowa Karczma	
31.	TVN SA	175/P/2004-T	Podniesienie mocy stacji Poznań/ Piątkowo	68000
32.	Warszawska Prowincja Redemptorystów	003/P/2001-R	Zmiana lokalizacji i podniesienie mocy stacji w Kudowie Zdroju	
33.	WAWA SA	085/P/2001-R	Zmiana wysokości zawieszenia anteny stacji w W-wie	178300

Załącznik nr 7 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz koncesji, w których dokonano zmiany listy udziałowców (decyzje wydane w 2007 roku)

Nr Koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Nowy udziałowiec
038/P/2001-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Bydgoszcz)	Nowy udziałowiec TIME Sp. z o.o.
045/P/2001-R	(HIT FM)	
074/P/2001-R	(Radio ESKA Łódź)	
096/P/2002-R	(Radio ESKA Toruń)	
097/P/2002-R	(Radio ESKA Warszawa)	
098/P/2002-R	(Radio ESKA Białystok)	
099/P/2002-R	(Radio ESKA Kielce)	
100/P/2002-R	(Radio ESKA Olsztyn)	
102/P/2002-R	(Radio ESKA Zielona Góra)	
103/P/2002-R	(Radio ESKA Leszno)	
104/P/2002-R	(Radio ESKA Poznań)	
105/P/2002-R	(Radio ESKA Piła)	
106/P/2002-R	(Radio ESKA Gorzów)	
112/P/2002-R	(Radio ESKA Wrocław)	
121/P/2002-R	(Radio ESKA Opole)	
141/P/2002-R	(Radio ESKA Bełchatów)	
142/P/2002-R	(Radio ESKA Lublin)	
185/P/2004-R	(Radio ESKA Kraków)	
044/P/2001-R	Radio Toruń Sp. z o.o. (Radio VOX FM TORUŃ)	Nowi udziałowcy - 57 osób fizycznych byłych członków Spółdzielni Dziennikarsko-Wydawniczej „Oficyna Toruńska”
086/P/2002-R	MAKS Tarnów Sp. z o.o. (Radio ESKA TARNÓW)	Nowy udziałowiec Radio ESKA SA
087/P/2002-R	MAKS-Bochnia Sp. z o.o. (Radio MAKS)	Nowy udziałowiec Radio ESKA SA
091/P/2002-R	CLASSIC FM Sp. z o.o. (Pogoda 89,6 FM Pogodne Przeboje)	Nowy udziałowiec Eurozet Sp. z o.o.
092/P/2002-R	Partytura Sp. z o.o. (RMF MAXXX Poznań)	Nowy udziałowiec Region Sp. z o.o.
129/P/2002-R	Porozumienie Radiowe Poznań Sp. z o.o. (107,4 ESKA ROCK)	Jedynym udziałowcem jest Bookmacher Sp. z o.o.
131/P/2001-R	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (PLANETA)	Jedynym udziałowcem jest PUH HITT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
153/P/2004-R	Media Lokalne Sp. z o.o. (Radio FAN)	Nowy udziałowiec Multimedia Sp. z o.o.
167/P/2004-R	Media Zamość Sp. z o.o. (Radio ESKA Zamość)	Nowy udziałowiec Radio ESKA SA
200/P/2005-R	Radio TAK SA (RMF MAXXX)	Nowy udziałowiec Region Sp. z o.o.
291/2003-R	International Communication Sp. z o.o. (104,4 ESKA ROCK)	Nowy udziałowiec TIME Sp. z o.o.
321/2005-R	(Radio 105,5 GOLD FM)	
286/2003-T	Mango-Media Sp. z o.o. (Telezakupy MANGO 24)	Jedynym udziałowcem jest TVN SA
296/2003-T	KINO POLSKA Sp. z o.o. (KINO POLSKA)	Jedynym udziałowcem jest SPI International Polska Sp. z o.o.

288/2003-T	TELESTAR Sp. z o.o. (iTV)	Nowi udziałowcy: • Collaris Limited i Plinio Limited z siedzibą na Cyprze; • Polina Trading Limited z siedzibą w Wielkiej Brytanii; • 4 osoby fizyczne
300/2004-T	TVN TURBO Sp. z o.o. (TVN TURBO)	Jedynym udziałowcem jest TVN SA
306/2004-T	Media-Biznes Sp. z o.o. (TV BIZNES)	Jedynym udziałowcem jest Telewizja POLSAT SA

Załącznik nr 8 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz koncesji, w których dokonano wykreślenia zapisów własnościowych (decyzje wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	nr koncesji
1.	4fun Media SA (4fun.tv)	301/2004-T
2.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (ALE KINO)	244/99-T
3.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CANAL+ POLSKA NIEBIESKI SPORT)	285/2002-T
4.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CANAL+ POLSKA ŻÓŁTY)	284/2002-T
5.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CANAL+ POLSKA)	283/2002-T
6.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CYFRA+)	246/2000-RB
7.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (MiniMini)	304/2004-T
8.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (PLANETE)	310/2004-T
9.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (ZigZap)	245/99-T
10.	CLASSIC FM Sp. z o.o. (Pogoda 89,6 FM Pogodne Przeboje)	091/P/2002-R
11.	CYFROWY POLSAT SA (POLSAT CYFROWY)	294/2003-RB
12.	ESKA NORD Sp. z o.o. (RADIO ESKA NORD)	184/P/2004-R
13.	FM RADIO JAZZ Sp. z o.o. (RADIO JAZZ)	161/P/2003-R
14.	MEDIA EKSPERT Sp. z o.o. (promocja.tv)	309/2004-T
15.	Media Sp. z o.o. (RMI FM)	133/P/2002-R
16.	Polskie Media SA (TV 4)	236/99-T
17.	RADIO EXPRESS 92,3 FM Sp. z o.o. (EXPRESS FM)	042/P/2001-R
18.	Radio PARK Sp. z o.o. (RADIO PARK)	033/P/2001-R
19.	Radio W Sp. z o.o. (RADIO GRA WŁOCŁAWEK)	040/P/2001-R
20.	WAWA SA (RADIO WAWA)	085/P/2001-R

Załącznik nr 9 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Decyzje ws. odmowy zamiany częstotliwości lub kanału telewizyjnego (wydane w 2007 r.)

Lp.	nazwa wnioskodawcy (nazwa programu)	dot. koncesji	treść decyzji
1.	Muzyczne Radio Sp. z o.o. (MUZYCZNE RADIO)	126/P/2002-R	Odmowa zmiany częstotliwości z 106,7 na 106,6 MHz na Górze Świeradowiec (wraz ze zwiększeniem ERP stacji nadawczej)
2.	Polskie Media SA (TV 4)	236/99-T	Odmowa zamiany kanału 7 na kanał 25 w Szczecinie (wraz ze zwiększeniem ERP stacji nadawczej)
3.	Polskie Media SA (TV 4)	236/99-T	Odmowa zamiany kanału 58 na kanał 21 w Warszawie (wraz ze zwiększeniem ERP stacji nadawczej)
4.	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 102,9 FM)	173/P/2004-R	Odmowa zmiany częstotliwości z 102,9 na 93,9 MHz stacji nadawczej w Słupcy

Załącznik nr 10 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Decyzje ws. zmiany nazwy programu (wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa nadawcy	nr koncesji	treść decyzji
1.	FUNDACJA KRAKOWSKIEGO RADIA AKADEMICKIEGO ŻAK	109/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z eX FM na 100,5 ESKA Rock
2.	ITI Neovision Sp. z o.o.	353/2006-T	Zmiana nazwy programu z SPORT na nSPORT
3.	MAKS-TARNÓW Sp. z o.o.	086/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z RADIO MAKS na RADIO ESKA TARNÓW
4.	MEDIA EKSPERT Sp. z o.o.	309/2004-T	Zmiana nazwy programu z Moja Telewizja (Moja TV) na promocja.tv
5.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HITT Sp. z o.o.	135/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z PLANETA 101,3 FM na AntyRadio 101,3 FM
6.	Radio AS Sp. z o.o.	179/P/2004-R	Zmiana nazwy programu z RADIO AS na RADIO ESKA INOWROCŁAW
7.	Radio Bieszczady Sp. z o.o.	164/P/2003-R	Zmiana nazwy programu z RADIO BIESZCZADY na RADIO VOX FM BIESZCZADY
8.	Radio Las Vegas Sp. z o.o.	036/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z RADIO BRAWO na RADIO PLUS TORUŃ
9.	RADIO MAZOWSZE Sp. z o.o.	116/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z ROCK RADIO MAZOWSZE 95,8 FM na RMF MAXXX – MAZOWSZE wraz ze zmianą zapisów programowych
10	Radio Toruń Sp. z o.o.	044/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z RADIO TORUŃ 96,7 GOLD FM na RADIO VOX FM TORUŃ
11	REGION Sp. z o.o.	117/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z RMF MAXXX na RMF MAXXX KRAKÓW
12	Telewizja POLSAT SA	323/2005-T	Zmiana nazwy programu z PLAYBOY POLSKA na PLAY TV

Decyzje ws. innych zmian dotyczących programu (wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa nadawcy	nr koncesji	treść decyzji
1.	TELEWIZJA PULS Sp. z o.o.	187/P/2004-T	Zmiana charakteru programu z wyspecjalizowanego społeczno-religijnego na uniwersalny
2.	AGENCJA WYDAWNICZA I MARKETINGOWA MEDIABANK SA	278/2002-R	Zmiana specjalizacji programu z finansowo-biznesowego na informacyjno-biznesowo-muzyczny
3.	MEDIA EKSPERT Sp. z o.o.	309/2004-T	Zmiana specjalizacji programu z edukacyjno-poradniczego na program poświęcony telesprzedaży

Decyzje dotyczące limitu reklam w programie (wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa nadawcy	nr koncesji	treść decyzji
1.	Archidiecezja Katowicka	006/P/2001-R	Zmniejszenie czasu reklamowego z 15% do 7% dziennego czasu nadawania programu
2.	MAKS-BOCHNIA Sp. z o.o.	087/P/2002-R	Rozszerzenie czasu reklamowego z 7% do 15% dziennego czasu nadawania programu
3.	MAKS-TARNÓW Sp. z o.o.	086/P/2002-R	Rozszerzenie czasu reklamowego z 7% do 15% dziennego czasu nadawania programu
4.	RADIO WARTA Sp. z o.o.	174/P/2004-R	Rozszerzenie czasu reklamowego z 7% do 15% dziennego czasu nadawania programu
5.	Wyższa Szkoła Społeczno - Ekonomiczna	282/2002-T	Rozszerzenie czasu reklamowego z 2% do 15% dziennego czasu nadawania programu

Załącznik nr 11 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz koncesji, co do których, w 2007 roku KRRiT wyraziła zgodę na przejście uprawnień

Lp.	dot. koncesji	nazwa programu	treść decyzji
1.	267/2001-R	RMF CLASSIC - WARSZAWA	Wyrażenie zgody na przejście uprawnień spółki ARCOLA Sp. z o.o. wynikających z koncesji Nr 267/P/2001-R na spółkę OPERA FM Sp. z o.o.
2.	318/2005-R	RADIO OKO	Wyrażenie zgody na przejście uprawnień spółki Rozgłośnia Radiowa Radio OKO SA wynikających z koncesji Nr 318/2005-T na spółkę Radio OKO Sp. z o.o.
3.	270/2001-T	TVN 24	Wyrażenie zgody na przejście uprawnień spółki TVN-24 Sp. z o.o. wynikających z koncesji 270/2001-T na spółkę TVN SA
4.	290/2003-T	TVN METEO	Wyrażenie zgody na przejście uprawnień spółki TVN-24 Sp. z o.o. wynikających z koncesji 290/2003-T na spółkę TVN SA
5.	300/2004-T	TVN TURBO	Wyrażenie zgody na przejście uprawnień spółki TVN TURBO Sp. z o.o. wynikających z koncesji Nr 300/2004-T na spółkę TVN SA

Załącznik nr 12 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Decyzje ws. odmowy wyznaczenia nowego terminu do rozpoczęcia nadawania programu (wydane w 2007 roku)

Lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	dot. koncesji	treść decyzji
1.	Archidiecezja Białostocka (RADIO VOX FM BIAŁYSTOK)	004/P/2001-R	Odmowa wyznaczenia nowego terminu do uruchomienia programu ze stacji w Mońkach
2.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TRANS-SYSTEM Sp. z o.o. (Telewizja TVT)	354/2006-T	Odmowa wyznaczenia nowego terminu do uruchomienia programu ze stacji Żory
3.	Telewizja POLSAT SA (PLAYBOY POLSKA obecnie PLAY TV)	323/2005-T	Odmowa wyznaczenia nowego terminu do uruchomienia programu
4.	Telewizja Polska SA (TVP ROZRYWKA)	352/2006-T	Odmowa wyznaczenia nowego terminu do uruchomienia programu

Załącznik nr 13 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych wydanych w 2007 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2007 roku odnośnie telewizji kablowej

Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2007 roku

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Nr z rejestru przeds. telekom.	Nazwa operatora	Adres stacji czołowej
1.	TK-0001/07	Mariusz Magrowicz	Ul. Pułaskiego 14 m 19 Pabianice	111	UPC Polska Sp. z o.o.	Ul. Nawrockiego 30 Pabianice
2.	TK-0002/07	Jakub Andrzejczyk „TELEWIZJA KIELCE”	Ul. Wesoła 51 Kielce	5568	VECTRA SA	Ul. Wesoła 51 Kielce
3.	TK-0003/07	Wojciech Jerzy Bryczkowski TELEWIZJA KWIDZYŃSKA „CZERWONA OBERŻA”	Ul. Magazynowa 1 Kwidzyn	5568	VECTRA SA	Ul. Kamienna 11 Kwidzyn
4.	TK-0004/07	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	Ul. 3-go Maja 36 Sędziszów Małopolski	1462	P.U.H. AZART Czesław Dawida, Kazimierz Magoń, Mieczysław Trojanowski spółka jawna	Osiedle Młodych 10 Sędziszów Małopolski
5.	TK-0005/07	Tomasz Potapski „TELEWIZJA TV MIEJSKA SIERADZ”	Al. Pokoju 11C Sieradz	5568	VECTRA SA	Al. Pokoju 11B Sieradz
6.	TK-0006/07	Henryk Culer „PPU „TVJ” Henryk Culer”	Ul. Moniuszki 10 Ul. Reja 3B/13 Jawor	5568	VECTRA S.A,	Ul. Moniuszki 10 Jawor
7.	TK-0007/07	Michał Ciszak MICHAŁ CISZAK “HIGHER”	Ul. Opolska 75A/2 Poznań	2314	TESAT Sp. z o.o.	Ul. Dolina 21 Poznań
8.	TK-0008/07	Jan Jakub Smarczewski “PIXEL STUDIO Jan Jakub Smarczewski”	Ul. Brzegowa 5A Strzelin	5568	VECTRA SA	Ul. Jana Pawła II 23 Strzelin

9.	TK-0009/07	Mariusz Magrowicz "PRODUKCJA TELEWIZYJNA I FILMOWA, AGENCJA REKLAMY-MARIUSZ MICHAŁ MAGROWICZ"	Ul. Pułaskiego 14 m 19 Pabianice	565	Stowarzyszenie Kablowej Telewizji Satelitarnej ALEKSANDER-SAT w Aleksandrowie Łódzkim	Al. Wyzwolenia 17A Aleksandrów Łódzki
10	TK-0010/07	Tomasz Paweł Sawicki "TOGO"	Ul. Matejki 40C/15 Świnoujście	5568	VECTRA SA	Ul. Kościuszki 9 Świnoujście
11	TK- 0011/07	Roman Orkusz SERWIS RTV, TELEWIZJA KABLOWA PODGÓRZE ORKUSZ ROMAN	Ul. Niepodległości 102 Wałbrzych	1506	Serwis RTV, Telewizja Kablowa „PODGÓRZE" ORKUSZ ROMAN	Ul. Niepodległości 102 Wałbrzych
12	TK-0012/07	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	Ul. 3-go Maja 36 Sędziszów Małopolski	142	MIKROTEL Sp. z o.o. w Rzeszowie	Ul. Jana Zwierza 1 Ropczyce
13	TK-0013/07	Jan Kusina "TELEWIZJA KANON"	Ul. Katowicka 24 Jastrzębie Zdrój	111	UPC POLSKA Sp. z o.o.	Ul. Kwiatowa 8 Radlin-Biertułtowy
14	TK-0014/07	Grzegorz Zdzisław Szulczewski "GRZEGORZ SZULCZEWSKI "INFORMATION BROKERS"	Al. Jana Pawła II 17 Pionki	1193	Pionkowska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Sienkiewicza 38 Pionki
				128	Zakład Usługowo-Handlowy T-MONT Marek Mruk	Ul. Radomska 3 Pionki
				128	Zakład Usługowo-Handlowy T-MONT Marek Mruk	Ul. Bugaj 2a Suchedniów
				128	Zakład Usługowo-Handlowy T-MONT Marek Mruk	Ul. Warszawska 79B Łaskarzew
15	TK-0015/07	Władysław Kołodziej KOŁODZIEJ WŁADYSŁAW FOTO-VIDEO-DVD	Ul. 3-go Maja 42/8 Jasło	263	Stream Communications Sp. z o.o.	Ul. Krasińskiego 17 Jsło
				263	Stream Communications Sp. z o.o.	Ul. Staszica 18 Sanok

16	TK-0016/07	Beata Bronisława Ziółkowska-Seńków "PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE "ZOOM"	Ul. Staszica 16 Świdnica	180	Multimedia Polska SA	Pl. Św. Małgorzaty 1-2 Świdnica Świebodzice Strzegom Żarów Ząbkowice Śląskie Jaworzyna Śląska
17	TK-0017/07	Małgorzata Barbara Kamińska-Bruszewska "INFO EXPRESS"	Ul. Narutowicza 54 m 6 Łódź	180	Multimedia Polska SA	Ul. Piłsudskiego 32 Konstantynów Łódzki
18	TK-0018/07	Małgorzata Barbara Kamińska-Bruszewska "INFO EXPRESS"	Ul. Narutowicza 54 m. 6 Łódź	180	Multimedia Polska SA	Ul. Pojezierska 2/6 Łódź (Aleksandrów Łódzki)
				565	Stowarzyszenie Kablowej Telewizji Satelitarnej „ALEKSANDER-SAT" w Aleksandrowie Łódzkim	Al. Wyzwolenia 17A Aleksandrów Łódzki
19	TK-0019/07	Telewizja Kablowa „BART-SAT" - Stowarzyszenie	Pl. Konstytucji 3 Maja 19 Bartoszyce	2 181	Telewizja Kablowa „Bart-Sat" Stowarzyszenie w Bartoszycach	Pl. Konstytucji 3 Maja 19 Bartoszyce
20	TK-0020/07	Wieluńska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Andrzeja Struga 1 Wieluń	2 016	Wieluńska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Wieluniu	Os. Wyszyńskiego Pawilon SDK nr 41 Wieluń
21	TK-0021/07	Jan Wiktor Tamiołło „VIMEDIA" „ELSAT21" Zakład Recycklingu i Produkcji Tworzyw Sztucznych „REKOPLUS"	Ul. Graniczna 12/99a Starachowice	5 568	VECTRA SA	Ul. Prądzyńskiego 4/59 Starachowice
22	TK-0022/07	Hajnowski Dom Kultury	Ul. Tamary Sołoniewicz 4 Hajnówka	2 033	Telewizja Kablowa Hajnówka Kędyś, Kiryluk Spółka jawna	Ul. Warszawska 1E Hajnówka

23	TK- 0023/07	Dariusz Domagała „AGENCJA REKLAMY DARIUSZ DOMAGAŁA PARKING STRZEŻONY „MARCO 2" „BIURO PODRÓŻY TRAVEL ACTIVE" TELEWIZJA WAŁBRZYCH	Ul. Gagarina 8/2 Wałbrzych	111	UPC Polska Sp. z o.o.	Ul. Główna 9 Wałbrzych
24	TK- 0024/07	Miejski Ośrodek Kultury ,Sportu i Rekreacji	Ul. Broniewskiego 4 Chrzanów	392	BROKER SERVICE Sp. z o.o.	Ul. Kard. Wyszyńskiego 17 Chrzanów
25	TK- 0025/07	Halina Szysz TELSAT CHOSZCZNO	Ul. Władysława Jagiełły 14E/7 Choszczno	7 057	TELSAT CHOSZCZNO Halina Szysz	Ul. Jagiełły 145E/7 Choszczno
26	TK- 0026/07	Dariusz Grzegorz Szymaniak DARIUSZ SZYMANIAK P.H.U. „DAR-BUD"	Ul. Sukiennicza 14 Słupca	2 337	Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Telewizja Kablowa ZATORZE-STARÓWKA S.C. Bogusław Szymaniak Artur Szymaniak	Ul. Milewskiego 2 Turek
				846	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Tęcza „ w Turku	Al. Piłsudskiego 1 Turek
27	TK- 0027/07	Eltronik Sp. z o.o.	Ul. 3 Maja 3 Brodnica	1 674	Eltronik Sp. z o.o.	Ul. 3 Maja 3 Brodnica
				1 674	Eltronik Sp. z o.o.	Ul. 3 Maja 3 Brodnica Nowe Miasto Lubawskie
28	TK- 0028/07	Małopolska Telewizja Kablowa S.TAR-TV Sp. z o.o.	Ul. Nowy Świat 66 Tarnów	309	Trójmiejska Telewizja Kablowa Sp. z o.o. w Gdańsku	Ul. Pilotów 3 Gdańsk
				1 255	Stowarzyszenie Kulturalno Oświatowe TELE-PIAST w Gdańsku	Ul. Piastowska 100 D Gdańsk
				780	Małopolska Telewizja Kablowa S.TAR-TV Sp. z o.o. w Tarnowie	Ul. Nowy Świat 66 Tarnów
						Ul. Wyspiańskiego 4 Mielec
						Ul. Ogrodowa 13 Brzesko
						Ul. Udzieli 5 Ropczyce
						Os. 1000-lecia 16 Myślenice

29	TK-0029/07	Przemysław Józef Wojciechowski PRZEMYSŁAW WOJCIECHOW-SKI NEOVISION	Ul. K. Damrota 8/2 Kędzierzyn-Koźle	111	UPC Polska Sp. z o.o.	Ul. Główna 9 Wałbrzych
30	TK-0030/07	Krzysztof Stachura STACHURA KRZYSZTOF „TELEMEDIA”	Ul. Gen. Grota Roweckiego 14/6 Bielawa	5 568	VECTRA SA	Ul. Grunwaldzka 29 Kłodzko
				5 568	VECTRA SA	Ul. Rataja 1 Lądek Zdrój
				5 568	VECTRA SA	Ul. Grunwaldzka 29 Kłodzko (Polanica)
31	TK-0031/07	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Rataje” Sp. z o.o.	Os. Piastowskie 16 Poznań	1 365	Ratajska Telewizja Kablowa ELSAT Sp. z o.o.	Os. Oświecenia 59 Poznań
32	TK-0032/07	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa	Ul. Jagiellońska 11 Legionowo	1 845	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Legionowie	Ul. Ogrodowa 15 Legionowo
33	TK-0033/07	Telekomunikacja Polska SA	Ul. Twarda 18 Warszawa	1	Telekomunikacja Polska SA	Al. Krakowska 180 Wólka Kosowska
34	TK-0034/07	Andrzej Niemiec NIEMIEC ANDRZEJ PRESSMEDIAL	Ul. A. Mickiewicza 18/11 Lubin	111	UPC Polska Sp. z o.o.	Ul. Leszczynowa 1 Lubin
				111	UPC Polska Sp. z o.o.	Ul. Jagiełły 41 Ścinawa

Wśród wymienionych koncesjonariuszy ponownie koncesje otrzymały następujące podmioty:

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Poprzednia koncesja
1.	TK-0011/07	Roman Orkusz SERWIS RTV, TELEWIZJA KABLOWA „PODGÓRZE” ORKUSZ ROMAN	Ul. Niepodległości 102 Wałbrzych	TK-0011/97
2.	TK-0013/07	Jan Kusina „TELEWIZJA KANON”	Ul. Katowicka 24 Jastrzębie Zdrój	TK-0010/00
3.	TK-0019/07	Telewizja kablowa BART-SAT Stowarzyszenie	P. Konstytucji 3-go Maja 19 Bartoszyce	TK-0007/97
4.	TK-0020/07	Wieluńska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. A.Struga 1 Wieluń	TK-0009/97
5.	TK-0021/07	Jan Wiktor Tamiołło „VIMEDIA””ELSAT21” Zakład Recyclingu i Produkcji Tworzyw Sztucznych „REKOPLUS”	Ul. Graniczna 12/99a Starachowice	TK-0016/97

6.	TK-0025/07	Halina Szysz TELSAT CHOSZCZNO	Ul. W. Jagiełły 14E/7 Choszczno	TK-0011/02 wydana dla Henryka Szysz
7.	TK-0026/07	Dariusz Grzegorz Szymaniak DARIUSZ SZYMANIAK P.H.U. „DAR-BUD”	Ul. Sukiennicza 14 Słupca	TK-0029/95
8.	TK-0027/07	Eltronik Sp. z o.o.	Ul. 3 Maja 3 Brodnica	TK-0007/06 wydana dla Leszka Węgrzynowskiego
9.	TK-0028/07	Małopolska Telewizja Kablowa S.TAR-TV Sp. z o.o.	Ul. Nowy Świat 66 Tarnów	TK-0005/97
10.	TK-0032/07	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Legionowie	Ul. Jagiellońska 11 Legionowo	TK-0022/97

Wykaz decyzji koncesyjnych z 2007 roku dotyczących rynku telewizji kablowej

5 decyzji dotyczących **rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe:**

- decyzja nr D-TK-0006/07 z dnia 16 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0035/06 z dnia 3 października 2006 r. udzielonej Pawłowi Stanisławowi Płocicy zam. w Sędziszowie Małopolskim - rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Ropczycach;
- decyzja nr D-TK-0015/07 z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0019/04 z dnia 23 września 2004 r. udzielonej Krzysztofowi Marianowi Wenckiemu zam. w Kościerzynie – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Wejherowie;
- decyzja nr D-TK-0022/07 z dnia 28 maja 2007 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0032/06 z dnia 31 sierpnia 2006 r. udzielonej Adamowi Janowi Zalewskiemu zam. w Gdańsku - rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Gdańsku;
- decyzja nr D-TK-0035/07 z dnia 17 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0005/04 z dnia 9 marca 2004 r. udzielonej Andrzejowi Edwardowi Szubrytowi zam. w Szczecinie - rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Szczecinie;
- decyzja nr D-TK-0044/07 z dnia 11 września 2007 r. w sprawie koncesji nr TK-0039/06 z dnia 12 grudnia 2006 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko Własnościowej „Słowianin” z siedzibą w Świnoujściu - rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Międzyzdrojach i Wolinie.

11 decyzji w sprawie **umorzenia postępowań;**

- decyzja nr D-TK-0001/07 z dnia 3 stycznia 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 11 października 2004 r. przez Dom Kultury z siedzibą w Łęczycy, zarejestrowanego pod numerem TVK0060/04;
- decyzja nr D-TK-0005/07 z dnia 12 stycznia 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 1 grudnia 2006 r. TELE-TOP Grupa

Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni o czasowe zawieszenie emisji programu telewizyjnego rozpowszechnianego w sieciach kablowych w Darłowie, Dąbrowie Białostockiej, Łapach, Malborku, Nowym Stawie, Pasłęku, Rucianym Nidzie, Sępólnie Krajeńskim, Sztumie, Toruniu, Węgorzewie, Więcborku, Wysokim Mazowieckim, Bemowie Piskim, Orzyszu, Gdańsku, Nowej Rudzie, Nowym Dworze Gdańskim, Wąbrzeźnie, Augustowie, Chełmie i Lublinie na podstawie koncesji nr TK-0017/00, ze względu na jego bezprzedmiotowość;

- decyzja nr D-TK-0020/07 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 19 marca 2007 r. Adama Kamińskiego zamieszkałego w Kwidzynie o czasowe zawieszenie emisji programu telewizyjnego rozpowszechnianego w sieci kablowej w Kwidzynie na podstawie koncesji nr TK-0015/02, ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- decyzja nr D–TK-0021/07 z dnia 16 maja 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 5 kwietnia 2007 r. przez LNET Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, zarejestrowanego pod numerem TVK0017/07;
- decyzja nr D-TK-0024/07 z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w kolejnej sieci telewizji kablowej w Konstantynowie Łódzkim nr TK-0017/00, złożonego w dniu 29 grudnia 2006 r. przez TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, zarejestrowanego pod numerem TVK0040/06-R;
- decyzja nr D-TK-0026/07 z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 14 marca 2007 r. o wyrażenie zgody na wykupienie udziałów Telewizji Miejskiej Gorzów Sp. z o.o. wykonującej koncesję nr TK-0013/03 przez wspólnika spółki Zenona Michałowskiego;
- decyzja nr D-TK-0030/07 z dnia 29 czerwca 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 21 maja 2007 r. TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni o czasowe zawieszenie emisji programu telewizyjnego rozpowszechnianego w sieciach kablowych w Darłowie, Dąbrowie Białostockiej, Łapach, Malborku, Nowym Stawie, Pasłęku, Rucianym Nidzie, Sępólnie Krajeńskim, Sztumie, Toruniu, Węgorzewie, Więcborku, Wysokim Mazowieckim, Bemowie Piskim, Orzyszu, Gdańsku, Nowej Rudzie, Nowym Dworze Gdańskim, Wąbrzeźnie, Augustowie, Chełmie i Lublinie na podstawie koncesji nr TK-0017/00, ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- decyzja nr D-TK-0033/07 z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 5 czerwca 2007 r. o uchylenie koncesji nr TK-0026/06 udzielonej Alicji Barbarze Grzymalskiej w dniu 13 lipca 2006 r.;
- decyzja nr D-TK-0039/07 z dnia 4 września 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej w Pile, zarejestrowanego pod numerem TVK0006/07;
- decyzja nr D-TK-0040/07 z dnia 6 września 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosków z dnia 8 lutego i 25 marca 2006 r. DEXTEL Sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we Wrocławiu o zmianę operatora wymienionego w pkt II koncesji nr TK-0008/98 udzielonej w dniu 7 maja 1998 r. DEXTEL Sp. z o.o., ze względu na ich bezprzedmiotowość;

- decyzja nr D-TK-0070/07 z dnia 26 listopada 2007 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku nr TVK0047/07-O nadanego w dniu 4 października 2007 r. przez Jerzego Stempina zam. w Kępnie w części dotyczącej przedłużenia o kolejne 10 lat koncesji nr TK-0023/98 na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą TELE-SUD, która wygasa w dniu 29 września 2008 r., ze względu na jego bezprzedmiotowość.

11 decyzji w sprawie **uchylenia koncesji:**

- decyzja nr D-TK-0002/07 z dnia 3 stycznia 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0014/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. udzielonej Mieczysławowi Bałabańskiemu zam. w Grajewie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „TELE-INFO" w sieci tvk w Grajewie;
- decyzja nr D-TK-0003/07 z dnia 3 stycznia 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0039/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Twoja Telewizja Świnoujście" w sieci tvk w Świnoujściu, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0013/07 z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0001/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwa „Twoja Telewizja Kielce" sieci tvk w Kielcach, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0014/07 z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0018/03 z dnia 27 listopada 2003 r. udzielonej Robertowi Stanisławowi Utkowskiemu zam. w Radomiu na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwa „TV DAMI" w sieci tvk w Oświęcimiu;
- decyzja nr D-TK-0017/07 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0017/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Kwidzynie, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0018/07 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0042/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Sieradzu, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0023/07 z dnia 1 czerwca 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0005/03 z dnia 2 kwietnia 2003 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej „WZGÓRZE" z siedzibą w Ożarowie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „TVK Ożarów" w sieci tvk w Ożarowie, zaprzestanie emisji programu;
- decyzja nr D-TK-0034/07 z dnia 30 lipca 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0025/03 z dnia 22 grudnia 2003 r. udzielonej Barbarze Józefie Smarczewskiej zamieszkałej w Strzelinie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Strzelinie, informacja o kontynuacji działalności telewizyjnej przez syna koncesjonariusza Jana Jakuba Smarczewskiego;
- decyzja nr D-TK-0038/07 z dnia 31 sierpnia 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0010/99 z dnia 13 września 1999 r. udzielonej Andrzejowi Klisiowi zam. w

Dębicy na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „KTV” w sieci tvk w Dębicy, zaprzestanie rozpowszechniania programu;

- decyzja nr D-TK-0045/07 z dnia 24 września 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0041/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Sierpcu, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0069/07 z dnia 23 listopada 2007 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0007/06 z dnia 18 maja 2006 r. udzielonej Leszkowi Kazimierzowi Węgrzynowskiemu zam. w Karbowie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Brodnicy;

44 decyzje w sprawie zmiany treści koncesji:

- decyzja nr D-TK-0004/07 z dnia 12 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt X. koncesji nr TK-0017/00 z dnia 29 listopada 2000 r. udzielonej TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, poprzez zmianę zapisów właścicielskich;
- decyzja nr D-TK-0008/07 z dnia 8 marca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0025/04 z dnia 22 października 2004 r. udzielonej MEDIA WM Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie, poprzez zmianę adresu i nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0009/07 z dnia 8 marca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0035/06 z dnia 3 października 2006 r. udzielonej Pawłowi Stanisławowi Płocicy zam. w Sędziszowie Małopolskim, poprzez zmianę nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0010/07 z dnia 8 marca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt III koncesji nr TK-0043/05 z dnia 9 grudnia 2005 r. udzielonej Przedsiębiorstwu Handlowemu AURA Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie poprzez skrócenie minimalnego czasu rozpowszechniania programu;
- decyzja nr D-TK-0011/07 z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0004/07 z dnia 16 lutego 2007 r. udzielonej Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Kultury z siedzibą w Sędziszowie Małopolskim poprzez zmianę nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0012/07 z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0017/00 z dnia 29 listopada 2000 r. udzielonej TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni poprzez uaktualnienie danych operatorów sieci;
- decyzja nr D-TK-0016/07 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt III koncesji nr TK-0018/05 z dnia 14 kwietnia 2005 r. udzielonej PETRUS Sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach, poprzez skrócenie minimalnego czasu rozpowszechniania programu;
- decyzja nr D-TK-0027/07 z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0007/07 z dnia 12 kwietnia 2007 r. udzielonej Michałowi Ciszakowi zam. w Poznaniu poprzez zmianę nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0036/07 z dnia 31 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0004/03 z dnia 2 kwietnia 2003 r. udzielonej Joannie Krystynie Osiak-

Kazanowskiej zam. w Skarżysku Kamiennej poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;

- decyzja nr D-TK-0037/07 z dnia 31 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0006/03 z dnia 9 maja 2003 r. udzielonej Robertowi Stanisławowi Utkowskiemu zam. w Radomiu poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- decyzja nr D-TK-0041/07 z dnia 6 września 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0021/04 z dnia 11 października 2004 r. udzielonej Podlaskiej Telewizji PTV sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku poprzez zmianę nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0042/07 z dnia 7 września 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0011/03 z dnia 2 lipca 2003 r. udzielonej Agencji Reklamy i Promocji „DAMI" sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- decyzja Ne D-TK-0043/07 z dnia 7 września 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0012/03 z dnia 2 lipca 2003 r. udzielonej Agencji Reklamy i Promocji „DAMI" sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- decyzja nr D-TK-0046/07 z dnia 24 września 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0012/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. udzielonej Telewizji Kablowej Krasnystaw sp. z o.o. z siedzibą w Krasnymstawie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0047/07 z dnia 24 września 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0019/97 z dnia 14 października 1997 r. udzielonej Dariuszowi Kazimierzowi Mrozowi zam. w Żarach poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0048/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0021/03 z dnia 12 grudnia 2003 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Węgrowie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0049/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0012/99 z dnia 14 grudnia 1999 r. udzielonej Fundacji „Kultura Łączy" z siedzibą w Bytowie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0050/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0024/98 z dnia 2 listopada 1998 r. udzielonej Bogdanowi Ładze zam. w Wejherowie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0051/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0003/99 z dnia 9 czerwca 1999 r. udzielonej markowi Bruzdewiczowi zam. w Świeciu poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0052/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0001/00 z dnia 19 kwietnia 20000 r. udzielonej Ryszardowi Ruszkowskiemu zam. Płońsku poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0053/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0022/98 z dnia 30 września 1998 r. udzielonej Władysławowi

Bieńkowi zam. w Wadowicach poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;

- decyzja nr D-TK-0054/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0012/00 z dnia 29 sierpnia 2000 r. udzielonej Wiesławowi Okrojowi zam. w Ostrowie Wielkopolskim poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0055/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0029/98 z dnia 11 grudnia 1998 r. udzielonej Andrzejowi Józefowi Kaczmarczykowi zam. w Rybniku poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0056/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0003/00 z dnia 7 czerwca 2000 r. udzielonej Miejskiemu Ośrodkowi Kultury z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0057/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0014/00 z dnia 27 września 2000 r. udzielonej Miejskiej Telewizji Tarnobrzeg „MTVT" Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnobrzegu poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0058/07 z dnia 24 października 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0023/98 z dnia 30 września 1998 r. udzielonej Jerzemu Stempinowi zam. w Kępnie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0059/07 z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0004/00 z dnia 9 czerwca 2000 r. udzielonej Gminie Krosno Odrzańskie z siedzibą w Krośnie Odrzańskim poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0060/07 z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0002/02 z dnia 18 stycznia 2002 r. udzielonej Telewizji Miejskiej Stalowa Wola Sp. z o.o. z siedzibą w Stalowej Woli poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0061/07 z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0005/01 z dnia 26 czerwca 2001 r. udzielonej opoczyńskiemu Stowarzyszeniu Przyjaciół Kultury Regionalnej z siedzibą w Opocznie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0062/07 z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0007/04 z dnia 22 kwietnia 2004 r. udzielonej Świętochłowickiej Telewizji Miejskiej sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0063/07 z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0003/98 z dnia 7 maja 1998 r. udzielonej Nowotarskiej Telewizji Kablowej Sp. z o.o. z siedzibą w Nowym Targu poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0064/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0008/99 z dnia 25 sierpnia 1999 r. udzielonej Telewizji Kablowej Koszalin Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;

- decyzja nr D-TK-0065/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0012/04 z dnia 24 czerwca 2004 r. udzielonej Jerzemu Gintrowiczowi zam. w Wolsztynie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0066/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0017/00 z dnia 29 listopada 2000 r. udzielonej TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0067/07 z dnia 21 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0009/00 z dnia 24 sierpnia 20000 r. udzielonej Marianowi Kazimierzowi Pospiszelowi zam. w Głubczycach poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0068/07 z dnia 23 listopada 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0006/04 z dnia 9 marca 2004 r. udzielonej Witoldowi Wojakowi zam. we Władysławowie poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- decyzja nr D-TK-0071/07 z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0019/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej MASTER Sp. z o.o. z siedzibą w Głogowie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0072/07 z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0008/03 z dnia 25 czerwca 2003 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „PIONIER" z siedziba w Kętrzynie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0073/07 z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0006/02 z dnia 7 maja 2002 r. udzielonej Grzegorzowi Andrzejowi Kawce zam. w Gryficach poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0074/07 z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0017/03 z dnia 30 października 2003 r. udzielonej Sylwestrowi Ulanowskiemu zam. w Gostyninie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0075/07 z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0022/03 z dnia 19 grudnia 2003 r. udzielonej Stowarzyszeniu Miastecka Telewizja Kablowa z siedzibą w Miastku poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0076/07 z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0015/02 z dnia 18 grudnia 2002 r. udzielonej Adamowi Kamińskiemu zam. w Kwidzynie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0077/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0013/07 z dnia 2 lipca 2003 r. udzielonej Telewizji Miejskiej Gorzów sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- decyzja nr D-TK-0078/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0001/03 z dnia 31 marca 2003 r. udzielonej Waldemarowi

Bogusławowi Włodarczakowi zam. w Lesznie poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;

1 decyzja w sprawie **cofnięcia koncesji;**

- decyzja nr D-TK-0029/07 z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0038/05 z dnia 10 listopada 2005 r. udzielonej Antoniuszowi Zajączkowskiemu zam. w Nisku na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach telewizji kablowej, nie rozpoczęcie nadawania programu;

2 decyzje w sprawie **odmowy wydania zgody**;

- decyzja nr D-TK-0019/07 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie odmowy wyrażenia zgody Gminie Miejskiej Miasta Zabrze na przeniesienie praw z koncesji nr TK-0015/98 na jednoosobową spółkę Gminy tworzoną w celu prowadzenia działalności informacyjnej oraz wydawniczej;
- decyzja nr D-TK-0032/07 z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie odmowy wyrażenia zgody Alicji Grzymalskiej na ponowne wyliczenie opłaty za koncesję nr TK-0026/06 i umorzeni opłaty za jej udzielenie, w części przekraczającej kwotę wynikając z liczby abonentów podanej we wniosku z dnia 15 stycznia 2007 r.

1 decyzja w sprawie **wyrażenia zgody na rozłożenie opłaty koncesyjnej na raty;**

- decyzja nr D-TK-0031/07 z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozłożenie opłaty, wynikającej z koncesji nr TK-0007/07 z dnia 12 kwietnia 2007 r. udzielonej Michałowi Ciszakowi zam. w Poznaniu w wysokości 10.000 zł, w formie rat, począwszy od czerwca do września 2007 r. oraz ustalenie wymaganych opłat prolongacyjnych.

3 decyzje w sprawie **pozostawienia wniosków bez rozpoznania;**

- decyzja nr D-TK-0007/07 z dnia 16 stycznia 2007 r. w sprawie pozostawienia bez rozpoznania złożonego przez ENTER NET PLUS Sp. z o.o. z siedzibą w Pile wniosku nr TVK0026/06 z dnia 30 czerwca 2006 r. z powodu nieuzupełnienia braków;
- decyzja nr D-TK-0025/07 z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie pozostawienia bez rozpoznania złożonego przez Dariusza Grzegorza Szymaniaka zam. w Słupcy wniosku nr TVK0002/07 z dnia 15 stycznia 2007 r. z powodu nieuzupełnienia braków;
- decyzja nr D-TK-0028/07 z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie pozostawienia bez rozpoznania złożonego przez Monikę Pawłowską zam. w Oświęcimiu wniosku nr TVK0015/07 z dnia 13 marca 2007 r. z powodu nieuzupełnienia braków.

Załącznik nr 14 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Budżet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Wydatki związane z działalnością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Biura KRRiT, jako ustawowo wskazanego aparatu wykonawczego, pokrywane są z budżetu państwa.

Projekt planu zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych Krajowej Rady w 2007 roku zakładał:

- średnioroczne zatrudnienie w wysokości 151 etatów;
- dochody na poziomie 7 850 tys. zł;
- łączne wydatki w wysokości 17 223 tys. zł.

Budżet KRRiT uwzględniał prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług o 1,9%. Zgodnie z przyjętymi przez Radę Ministrów założeniami projektu budżetu państwa na 2007 rok, nie przewidziano wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

W ustawie budżetowej na 2007 rok wydatki budżetowe KRRiT określone zostały na poziomie zgłoszenia, to jest w kwocie 17 223 tys. zł oraz dochody budżetowe w kwocie 7 850 tys. zł.

Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2007 rok, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, zatwierdzony został układ wykonawczy dochodów i wydatków budżetowych KRRiT w ujęciu paragrafowym.

W planie finansowym zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych KRRiT do ustawy budżetowej na 2007 rok uwzględniono:

1. zatrudnienie:	
-średnioroczne zatrudnienie na poziomie	151 etatów kalkulacyjnych;
- stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2007 roku	151 etatów;
2. dochody budżetowe, w kwocie ogółem	7 850 tys. zł;
3. wydatki budżetowe, w kwocie ogółem	17 223 tys. zł;
z tego:	
- świadczenia na rzecz osób fizycznych	73 tys. zł;
- wydatki bieżące	16 729 tys. zł;
- wydatki inwestycyjne	421 tys. zł.

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w roku sprawozdawczym analizowana była kwartalnie, a plan wydatków budżetowych ulegał prawnie dopuszczalnym korektom na podstawie decyzji Przewodniczącego KRRiT, dotyczących przeniesień środków pomiędzy paragrafami klasyfikacji wydatków, w związku ze zmieniającymi się zadaniami w trakcie ubiegłego roku.

Dochody budżetowe KRRiT

Dochody budżetowe KRRiT w 2007 roku wyniosły łącznie 5 439,5 tys. zł.

Tabela nr 1. Dochody budżetowe Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w latach 2003 – 2007 (w tys. zł)

Treść	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	% kol. 6:5	% kol. 6:2
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Zgłoszenie KRRiT do projektu planu	2 896,0	29 221,0	9 107,0	5 491,0	7 850,0	143,0%	271,1%
2. Ustawa budżetowa na dany rok	2 903,0	29 221,0	9 107,0	5 491,0	7 850,0	143,0%	270,4%
3. Wykonanie w ramach ustawy budżetowej na dany rok	6 233,5	34 732,8	6 958,6	7 106,1	5 439,5	76,5%	87,3%
4. % wykonania (poz. 3:2)	214,7%	118,9%	76,4%	129,4%	69,3%	x	x

Tabela nr 2. Realizacja dochodów budżetowych KRRiT w 2007 roku w układzie paragrafowym (w tys. zł)

TREŚĆ	ZATWIERDZONY PLAN FINANSOWY [74]	WYKONANIE na 31.12.2007r.	% kol. 3:2
1	2	3	4
DOCHODY BUDŻETOWE **z tego:**	**7 850,0**	**5 439,5**	**69,29%**
§ 0580 Kary za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji	0,0	22,9	x
§ 0590 Wpływy z opłat za koncesje i licencje [75]	7 550,0	4 871,7	64,53%
§ 0690 Wpływy z różnych opłat [76]	300,0	379,7	126,57%
§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,0	2,4	x
§ 0910 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	0,0	146,3	x
§ 0920 Pozostałe odsetki	0,0	1,5	x
§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	0,0	15,0	x

W ramach kwoty dochodów zgłoszonej do projektu planu na 2007 rok w wysokości 7 850 tys. zł uwzględnione zostały wpływy z opłat koncesyjnych z tytułu ponownego udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego za pomocą sieci nadajników, używanych przez spółkę Polskie Media SA (TV4) w kwocie 6 350 tys. zł.

[74] Plan finansowy zgodny z układem wykonawczym wydatków budżetowych w układzie paragrafowym do ustawy budżetowej na 2007 rok.
[75] To jest opłaty za koncesje radiowe i telewizyjne (wydłużenie okresu obowiązywania koncesji, ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany).
[76] Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

W związku z wydaniem, na wniosek spółki Polskie Media SA (TV4)[77], decyzji o wydłużeniu okresu obowiązywania koncesji na nadawanie programu telewizyjnego o 2 lata (a nie ponownego udzielenia koncesji, jak to było wcześniej planowane) dochody z tego tytułu uległy zmniejszeniu o 5 004 tys. zł, tj. z kwoty 6 350 tys. zł do 1 346 tys. zł.

Podkreślić też należy, że w związku ze zmianą ustawowego okresu obowiązywania koncesji, niemożliwe było określenie poziomu dochodów z tytułu opłat za koncesje radiowe, ponieważ nadawcy posiadający koncesje wydane na okres 7 lat samodzielnie i w terminie dla siebie dogodnym podejmowali decyzje, czy wystąpią z wnioskiem o wydłużenie okresu obowiązywania koncesji (z 7 do 10 lat), czy też o ubieganie się o koncesję na kolejny okres.

Powyższe spowodowało, że w ramach zrealizowanych dochodów mieszczą się wpływy z tytułu wydłużenia okresu obowiązywania koncesji z 7 do 10 lat w kwocie około 1 995,6 tys. zł, które zaplanowane zostały pierwotnie na 2008 rok.

Zaległości z tytułu: opłat za udzielone przez KRRiT koncesje radiowe i telewizyjne oraz wpisów do rejestru telewizji kablowych (wraz z odsetkami za zwłokę) na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniosły 553 tys. zł.

Ponadto zaległości z tytułu kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji wyniosły na dzień 31 grudnia 2007 roku (wraz z odsetkami od tych kar) – blisko 2 709 tys. zł.

Wydatki budżetowe KRRiT

Należy podkreślić, że w całym okresie lat 2003-2006 środki budżetowe przyznane KRRiT w ramach ustawy budżetowej na dany rok, w porównaniu do potrzeb zgłaszanych przez KRRiT, były znacznie niższe. Tylko w 2007 roku wydatki budżetowe KRRiT określone zostały na poziomie pierwotnego zgłoszenia.

W latach 2005-2006 środki te, w odniesieniu do zgłoszenia KRRiT, były niższe odpowiednio o 28,7% i 16,5%. W celu umożliwienia realizacji ustawowych zadań przez KRRiT, na wniosek Przewodniczącego KRRiT, budżet Krajowej Rady został dofinansowany z rezerw Rady Ministrów o 2 721,6 tys. zł w 2005 roku i 1 868,0 tys. zł w 2006 roku.

Wydatki budżetowe zrealizowane w 2007 roku wyniosły ogółem 17 021,6 tys. zł, to jest 98,8% planu po zmianach (17 223 tys. zł).

Należy podkreślić, że w okresie lat 2003 – 2006 poziom wydatków budżetowych KRRiT ulegał corocznie obniżeniu, natomiast w 2007 roku zwiększył się o 1,2%, co szczegółowo prezentuje tabela poniżej.

[77] Było to możliwe w związku ze zmianą ustawy o radiofonii i telewizji, dokonaną ustawą z 29 grudnia 2005 roku o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. Nr 267 poz. 2258) .

Tabela nr 3. Wydatki budżetowe Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w latach 2003 – 2007 (w tys. zł)

Treść	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	% kol. 6:5	% kol. 6:2
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Zgłoszenie KRRiT do projektu planu	22 709,0	22 497,0	22 289,0	18 235,0	17 223,0	94,5%	75,8%
2. Ustawa budżetowa na dany rok	20 559,0	21 394,0	15 887,0	15 235,0	17 223,0	113,0%	83,8%
3. % (poz. 2:1)	90,5%	95,1%	71,3%	83,5%	100,0%	x	x
4. Dofinansowanie z rezerw Rady Ministrów	x	x	2 721,6	1 868,0	x	x	x
5. Razem budżet (poz. 2 + 4)	20 559,0	21 394,0	18 608,6	17 103,0	17 223,0	100,7%	83,8%
6. % (poz. 5:1)	90,5%	95,1%	83,5%	93,8%	100,0%	x	x
7. Wykonanie w ramach budżetu po zmianach na dany rok (do poz. 5)	19 826,9	19 190,3	17 900,3	16 816,2	17 021,6	101,2%	85,9%
8. Faktyczne wykonanie łącznie z wydatkami niewygasającymi z roku poprzedniego	19 826,9	19 651,0	18 158,9	16 816,2	17 021,6	101,2%	85,9%
9. % wykonania (poz. 7:5)	96,4%	89,7%	96,2%	98,3%	98,8%	x	x

W 2007 roku Ministerstwo Finansów przekazało KRRiT środki finansowe w łącznej kwocie 17 223 tys. zł. Do budżetu państwa zostało zwrócone około 1,17% niewykonanych środków.

Zestawienie dotyczące realizacji wydatków budżetowych KRRiT w 2007 roku w układzie paragrafowym prezentuje tabela poniżej.

Tabela nr 4. Realizacja wydatków budżetowych KRRiT w 2007 roku w układzie paragrafowym (w tys. zł)

TREŚĆ	ZATWIERDZONY PLAN FINANSOWY [78]	PLAN PO ZMIANACH na 31.12.2007r.	WYKONANIE na 31.12.2007r.	% kol. 4:3
1.	2.	3.	4.	5.
WYDATKI BUDŻETOWE **z tego:**	**17 223,0**	**17 223,0**	**17 021,6**	**98,83%**
1. Świadczenia na rzecz osób fizycznych z tego:	***73,0***	***83,8***	***81,2***	***96,90%***
§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	5,0	17,8	16,2	91,01%
§ 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	66,0	66,0	65,0	98,48%
§ 3110 Świadczenia społeczne	2,0	0,0	0,0	x

[78] Plan finansowy zgodny z układem wykonawczym wydatków budżetowych w układzie paragrafowym do ustawy budżetowej na 2007 rok.

1.	2.	3.	4.	5.
2. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	***16 729,0***	***16 808,2***	***16 636,5***	***98,98%***
z tego:				
§ 4010 Wynagrodzenie osobowe pracowników	9 781,0	9 858,3	9 858,1	100,00%
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	704,0	626,7	626,7	100,00%
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 501,0	1 504,0	1 503,8	99,99%
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	246,0	246,0	244,0	99,19%
§ 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	36,0	52,9	52,6	99,49%
§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	99,0	288,0	268,3	93,16%
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	335,0	347,0	344,2	99,19%
§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	3,0	3,0	2,5	83,33%
§ 4260 Zakup energii	78,0	86,0	86,0	100,00%
§ 4270 Zakup usług remontowych	582,0	672,0	612,2	91,10%
§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	44,0	44,0	10,0	22,73%
§ 4300 Zakup usług pozostałych	827,0	910,4	902,2	99,10%
§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci Internet	47,0	59,1	58,7	99,32%
§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	108,0	113,0	112,5	99,56%
§ 4370 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	125,0	109,0	108,7	99,72%
§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	20,0	19,9	19,9	99,85%
§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	266,0	11,0	10,6	96,36%
§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1 125,0	1 014,9	1 014,7	99,98%
§ 4410 Podróże służbowe krajowe	58,0	48,0	33,9	70,63%
§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	154,0	154,0	147,5	95,78%
§ 4430 Różne opłaty i składki	41,0	33,0	31,8	96,36%
§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	118,0	110,4	110,2	99,82%
§ 4480 Podatek od nieruchomości	6,0	6,1	6,1	100,00%
§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	182,0	125,5	125,4	99,92%
§ 4580 Pozostałe odsetki	0,0	136,4	136,4	99,98%
§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	50,0	32,0	31,6	98,75%
§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	50,0	28,0	27,4	97,86%
§ 4710 Fundusz dyspozycyjny	22,0	22,0	7,6	34,55%
§ 4740 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	25,0	25,0	20,5	82,00%
§ 4750 Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	96,0	122,6	122,4	99,84%
3. Wydatki majątkowe	**421,0**	**331,0**	**303,9**	**91,81%**
z tego:				
§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	421,0	331,0	303,9	91,81%

Załącznik nr 15 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (schemat organizacyjny, stan zatrudnienia)

Zgodnie z art. 11 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy organu pomocniczego - Biura KRRiT. Organizację i tryb działania Biura KRRiT określa regulamin organizacyjny uchwalany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji[79].

Biurem KRRiT kieruje dyrektor. W strukturze Biura KRRiT jest przewidziane stanowisko audytora wewnętrznego, co wynika z przepisów ustawy o finansach publicznych.

Zatwierdzony plan finansowy na 2007 rok zakładał średnioroczne zatrudnienie w KRRiT w wysokości 151 etatów kalkulacyjnych, natomiast zrealizowane było 137,26 etatu, w tym w Biurze KRRiT – 132,11 etatu. Przewidywany stan zatrudnienia według stanu na 31 grudnia 2007 roku w KRRiT na poziomie 151 etatów, wykonany został w wysokości 137,23 etatów, z tego:

1. Członkowie KRRiT 5,00 etatów
2. Biuro KRRiT 132,23 etatów

z tego na stanowiskach:

- urzędniczych 131,23 etatów
- robotniczych i obsługi 1,00 etat

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia w Biurze KRRiT według stanu z 31 grudnia 2007 roku

Komórka organizacyjna	Liczba osób [80]
Dyrektor Biura KRRiT	1
Stanowiska podległe Przewodniczącemu KRRiT *(audytor wewnętrzny, pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, rzecznik prasowy Przewodniczącego KRRiT)*	4
Stanowiska podległe Dyrektorowi Biura KRRiT	6
Departament Prezydialny (DPz)	15
Departament Prawny (DPr)	11
Departament Polityki Europejskiej i Współpracy z Zagranicą (DPE)	5
Departament Programowy (DPg)	15

[79] Od 1 stycznia 2007 roku Biuro KRRiT działa na podstawie regulaminu organizacyjnego Biura KRRiT, przyjętego przez Krajową Radę uchwałą nr 683 z 20 grudnia 2006 roku.

[80] W powyższym zestawieniu nie ujęto: pracowników przebywających na urlopach bezpłatnych (5 osób) i wychowawczych (3 osoby) oraz 1 osobę na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, na miejsce której został zatrudniony na ten okres inny pracownik. Uwzględniono natomiast pracowników będących w okresie wypowiedzenia umowy o pracę (3 osoby) oraz przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich – zasiłek chorobowy wypłacał ZUS (3 osoby).

Departament Koncesyjny (DK)	12
Departament Komunikacji Kablowej (DKK)	6
Departament Techniki (DT)	8
Departament Reklamy (DR)	9
Departament Ekonomiczny (DE)	14
Departament Finansowy (DF)	7
Departament Administracyjno – Gospodarczy (DAG)	7
Zespół ds. Informatyki (ZI)	4
Zespół Ekspercki (ZE) *(podległy bezpośrednio Przewodniczącemu KRRiT)*	3
Sekretariaty Członków KRRiT	9
Razem	**136 osób** [81]

W 2007 roku kadra kierownicza Biura KRRiT liczyła 22 osoby (stan 31 grudnia 2007 roku).

Dyrektor Biura KRRiT i dyrektorzy departamentów podejmowali działania na podstawie wydanego przez Przewodniczącego KRRiT zarządzenia nr 1 z 21 lutego 2006 roku w sprawie pełnomocnictw i upoważnień.

[81] Na 132,23 etatów według umów o pracę, natomiast na 136,73 etatów według sprawozdania Rb-70 (kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca IV kwartału 2007 roku).

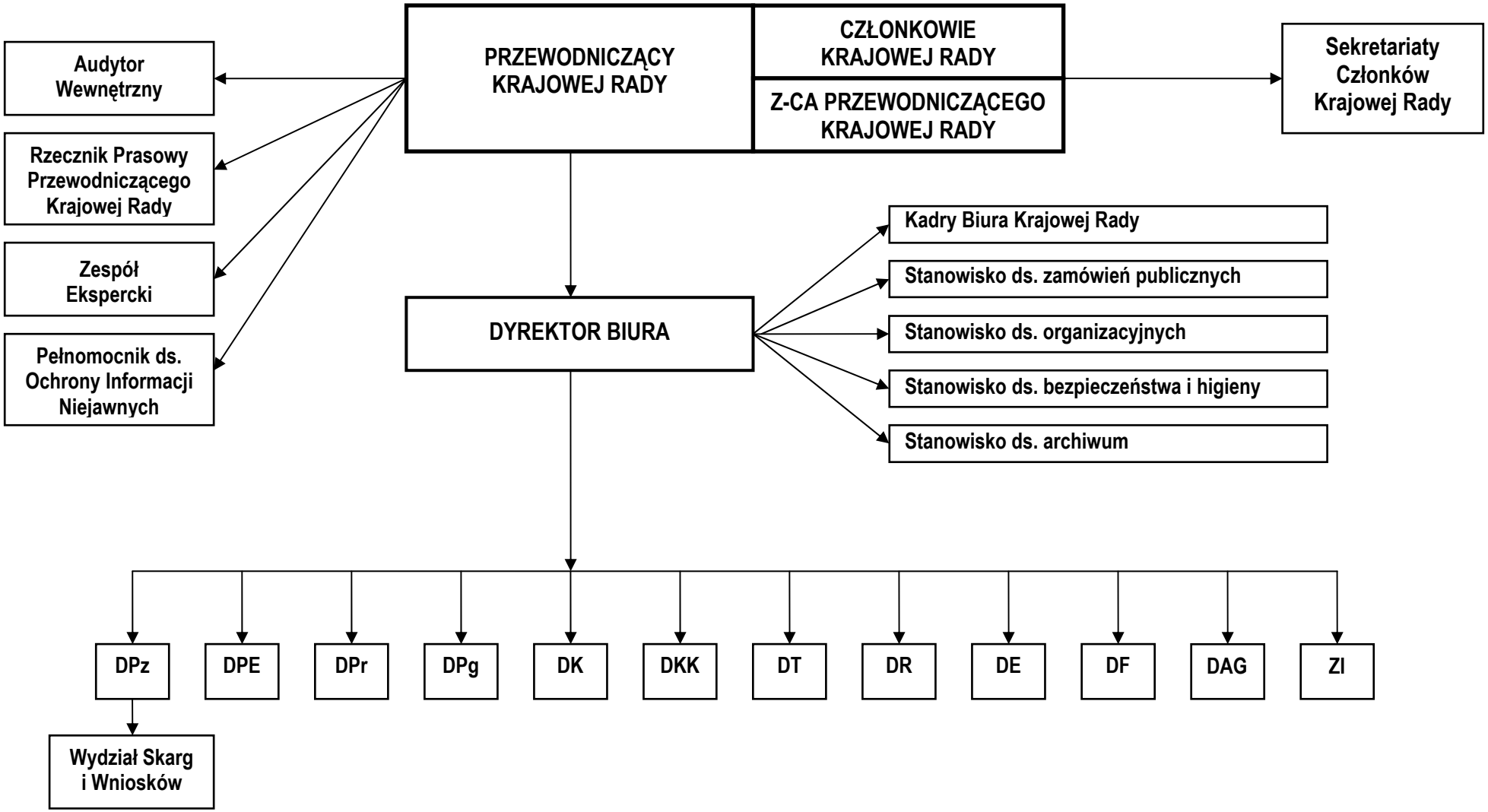
PRZEWODNICZĄCY KRAJOWEJ RADY
CZŁONKOWIE KRAJOWEJ RADY
Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO KRAJOWEJ RADY
Sekretariaty Członków Krajowej Rady
Audytor Wewnętrzny
Rzecznik Prasowy Przewodniczącego Krajowej Rady
Zespół Ekspercki
Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
DYREKTOR BIURA
Kadry Biura Krajowej Rady
Stanowisko ds. zamówień publicznych
Stanowisko ds. organizacyjnych
Stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny
Stanowisko ds. archiwum
DPz
DPE
DPr
DPg
DK
DKK
DT
DR
DE
DF
DAG
ZI
Wydział Skarg i Wniosków

KRRiT | KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI

INFORMACJA

O PODSTAWOWYCH PROBLEMACH

RADIOFONII I TELEWIZJI

W 2007 ROKU

KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI, WARSZAWA MARZEC 2008 R.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I. Radiofonia i telewizja publiczna 1

1.1. Środki z rachunku bankowego KRRiT przekazane nadawcom publicznym oraz ich wydatkowanie 1

1.2. Podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne w 2007 roku w porównaniu do lat 2005-2006 11

1.3. Działania na rzecz poprawy zasięgu programów nadawców publicznych 27

ROZDZIAŁ II. Radiofonia i telewizja koncesjonowana 29

2.1. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego – rynek radiowy 29

2.2. Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców radiowych w 2006 roku 34

2.3. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego – rynek telewizyjny 42

2.4. Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców telewizyjnych w 2006 roku 44

ROZDZIAŁ III. Rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów w sieciach kablowych 49

ROZDZIAŁ IV. Oferta programowa nadawców radiowych i telewizyjnych 54

4.1. Nadawcy publiczni 54

4.2. Nadawcy koncesjonowani 86

4.3. Porównanie oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych 103

ROZDZIAŁ V. Audytorium radia i widownia telewizyjna 107

5.1. Udział w rynku i wielkość audytorium stacji radiowych w 2007 roku 107

5.2. Udział w rynku i struktura widowni programów telewizyjnych w 2007 roku 111

ROZDZIAŁ VI. Rynek reklamy 118

6.1. Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce 118

6.2. Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiu publicznym i komercyjnym, w telewizji publicznej i komercyjnej 119

ROZDZIAŁ VII. Międzynarodowy kontekst regulacji rynku radiowo – telewizyjnego 128

7.1. Systemy poboru opłat abonamentowych w wybranych państwach europejskich 128

7.2. Problem stosowania pomocy publicznej w kontekście działalności nadawców publicznych..... 131

7.3. Aktywność europejskich mediów publicznych w obszarze nowych usług medialnych – stan dyskusji 138

ROZDZIAŁ VIII. Konieczne zmiany prawne w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych..... 147

ZAŁĄCZNIKI: 157

Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych (stan na dzień 31.12.2007 roku)

Mapy przedstawiające przybliżone zasięgi stacji publicznej i komercyjnej radiofonii i telewizji

Wersja elektroniczna „Sprawozdania KRRiT z działalności w 2007 roku" oraz „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2007 roku" znajduje się na stronie internetowej KRRiT www.krrit.gov.pl

I. RADIOFONIA I TELEWIZJA PUBLICZNA

Na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji od 1994 roku działa 19 nadawców publicznych: 18 spółek radiofonii publicznej oraz Telewizja Polska SA.

Zgodnie z art. 31 ww. ustawy przychodami nadawców publicznych, z których finansowana jest ich działalność są wpływy pochodzące z:

- opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu, kar za używanie nie zarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych;
- obrotu prawami do audycji;
- reklam i audycji sponsorowanych;
- innych źródeł.

Przychodami spółek publicznej radiofonii i telewizji mogą być również dotacje z budżetu państwa.

1.1. Środki z rachunku bankowego KRRiT przekazane nadawcom publicznym oraz ich wydatkowanie

Środki z rachunku bankowego KRRiT w 2007 roku

Na finansowanie misji publicznej realizowanej przez nadawców publicznych przekazywane były środki zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym KRRiT z tytułu:

- wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych,
- wpływów pozaabonamentowych, to jest z tytułu odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych, kar za używanie nie zarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek od Rejonowych Urzędów Poczty Polskiej za nieterminowe przekazywanie wpływów z opłat abonamentowych, odsetek bankowych od kapitalizacji środków, które gromadzone były na wyodrębnionym rachunku KRRiT.

Udział środków z rachunku bankowego KRRiT w przychodach ogółem nadawców publicznych w 2007 roku przedstawiał się następująco:

1) Radiofonia publiczna ogółem 72%
2) Telewizja Polska SA w Warszawie około 25%

Wpływy abonamentowe, które zasiliły rachunek bankowy KRRiT w 2007 roku i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej wyniosły

łącznie **887,2 mln zł**, co stanowiło około **104,4%** prognozowanych wpływów abonamentowych na ww. okres (850 mln zł).

Wpływy pozaabonamentowe, które zasiliły rachunek bankowy KRRiT i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej w 2007 roku wyniosły **9,7 mln zł**.

Łącznie z rachunku bankowego KRRiT w 2007 roku przekazano nadawcom publicznym środki ***w kwocie 896,9 mln zł***.

Wykorzystanie środków publicznych 2007 roku

Wydatki związane z realizacją misji publicznej w 2007 roku

Zgodnie z art. 2 i 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 roku Nr 91, poz. 874 ogłoszony dnia 30 kwietnia 2004 roku) począwszy od 1 lipca 2004 roku spółki radiofonii i telewizji publicznej przedstawiają Krajowej Radzie rozliczenie środków publicznych.

Krajowa Rada Radiofonii i telewizji przyjęła w dniu 3 czerwca 2004 roku rozporządzenie w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzenia sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, określające zakres informacji sporządzanych sprawozdań i uzupełniającej dokumentacji, pozwalających na zapewnienie zasad jawności i przejrzystości wykorzystania przez publiczną radiofonię i telewizję środków przeznaczonych na realizację misji publicznej.

Rozliczenie środków publicznych przekazanych w 2007 roku spółkom radiofonii i telewizji publicznej.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku ze środków przyznanych celowo w latach 2003-2004 Telewizji Polskiej SA w Warszawie pozostały wpływy abonamentowe w wysokości 12.743,1 tys.zł (tj. 21,4% łącznej kwoty pozostałości) na realizację następujących zadań

1) koprodukcji programów z ARTE	142,4 tys.zł	(1,1%)
2) programu SAP R/3	286,3 tys.zł	(2,3%)
3) zadań związanych z wdrażaniem telewizji interaktywnej oraz internetowym Polskim Słownikiem Biograficznym	12.314,4 tys.zł	(96,6%)

W związku z niezrealizowaniem przez Telewizję Polską SA w Warszawie postanowień uchwały KRRiT Nr 377/2002 (z późn.zm.) oraz w związku uchwałą KRRiT Nr 377/2002 (z późn.zm.), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała oceny finansowania przedsięwzięcia związanego z wdrażaniem telewizji interaktywnej i w uchwale Nr 192/2007 z 24 kwietnia 2007 roku nie wyraziła zgody na dalsze wykorzystanie pozostałej kwoty w wysokości 12.314 tys.zł na realizację powyższego zadania w 2007 roku. Pozostała niewykorzystana kwota została zaliczona na poczet wpływów abonamentowych przekazywanych Telewizji Polskiej SA w 2007 roku.

W związku z powyższym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ww. uchwale podjęła decyzję o zmniejszeniu kwoty prognozowanych na 2007 rok dla Telewizji Polskiej SA

w Warszawie wpływów abonamentowych o kwotę 12.314 tys.zł, powiększoną o kwotę 4.171 tys.zł z tytułu odsetek ustawowych.

Łączna kwota 16.485 tys.zł została rozdysponowana przez Krajową Radę między spółki radiofonii publicznej w sposób następujący:

- Polskie Radio SA w Warszawie 5.775 tys.zł
- spółki regionalnej radiofonii publicznej 10.710 tys.zł, tj. po 630 tys. zł dla każdej spółki.

(uchwała KRRiT Nr 219/2007 z dnia 25 kwietnia 2007 roku)

1. Rozlicznie środków publicznych przekazanych w 2007 roku spółkom radiofonii i telewizji publicznej, przedstawia się następująco:

z tego:

1.1. dotacje budżetowe	676,4 tys.zł	(tj.1,0%)
1.2. środki z rachunku bankowego KRRiT	66.219,7 tys.zł	(tj. 99,0%)
		(liczone jako 100,0%)

z tego:

1.2.1. Telewizja Polska SA	59.649,7 tys.zł	*(90,1%)*
1.2.2. Polskie Radio SA	4.655,6 tys.zł	*(7,0%)*
1.2.3. spółki regionalne, razem	1.914,4 tys.zł	*(2,9%)*

2. Wpływy środków publicznych w 2007 roku, razem <u>899.082,2 tys.zł</u>

z tego:

2.1. dotacje budżetowe	2.145,7 tys.zł	(tj. 0,2%)
2.2. środki z rachunku bankowego KRRiT	896.936,5 tys.zł	(tj. 99,8%)
z tego:		*(liczone jako 100,0%)*
2.2.1. I kwartał	325.122,9 tys.zł	
2.2.2. II kwartał	192.401,4 tys.zł	
2.2.3. III kwartał	199.165,8 tys.zł	
2.2.4. IV kwartał	180.246,4 tys.zł	

z tego:

- Telewizja Polska SA	515.051,4 tys.zł	*(57,4%)*
- Polskie Radio SA	198.927,0 tys.zł	*(22,2%)*
- spółki regionalne, razem	182.958,1 tys.zł	(20,4%)

3. Środki publiczne w dyspozycji spółek w 2007 roku, razem <u>965.978,3 tys.zł</u>

z tego:

3.1. dotacje budżetowe	2.822,1 tys.zł	(0,3%)

3.2. środki z rachunku bankowego KRRiT 963.156,2 tys.zł (99,7%)
(liczone jako 100,0%)

z tego:

3.2.1. Telewizja Polska SA	574.701,1 tys.zł	*(59,7%)*
3.2.2. Polskie Radio SA	203.582,6 tys.zł	*(21,1%)*
3.2.3. spółki regionalne, razem	184.872,5 tys.zł	*(19,2%)*

4. Wydatki finansowane ze środków publicznych w 2007 roku, razem 921.484,5 tys. zł

z tego:

4.1. z dotacji budżetowych	2.562,0 tys.zł	(tj. 0,3%)
4.2. ze środków z rachunku bankowego KRRiT	918.922,5 tys.zł	(tj. 99,7%)
		liczone jako 100,0%)

z tego:

4.2.1. w I-szym kwartale	164.299,1 tys.zł
4.2.2. w II-gim kwartale	220.473,7 tys.zł
4.2.3. w III-cim kwartale	244.086,9 tys.zł
4.2.4. w IV-tym kwartale	290.062,8 tys.zł

z tego:

- Telewizja Polska SA	543.583,9 tys.zł	*(59,1%)*
- Polskie Radio SA	196.576,1 tys.zł	*(21,4%)*
- spółki regionalne, razem	178.762,5 tys.zł	*(19,5%)*

Wydatki poniesione przez spółki radiofonii i telewizji publicznej razem, na zadania zgodnie z art.21 ust.1a ustawy o rtv i finansowane ze środków publicznych (środki z rachunku bankowego KRRiT oraz dotacje budżetowe), na podstawie sprawozdań kwartalnych otrzymanych z poszczególnych spółek, przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1. Wydatki poniesione przez spółki radiofonii i telewizji publicznej razem, na zadania zgodnie z art. 21 ust.1a ustawy o radiofonii i telewizji (finansowane ze środków publicznych)

w tys.zł

TREŚĆ	Tworzenie i rozpowszechnianie programów				Budowa i eksploatacja nadawczych i przekaźnikowych stacji radiowych i telewizyjnych	Prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia programów radiowych i telewizyjnych	Inne zadania publiczne związane z realizacją misji	Razem
	ogólnokrajowych	regionalnych, razem	innych dla społeczności lokalnych	dla odbiorców za granicą				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Razem spółki radiofonii i telewizji publicznej	537.253,3	362.019,0	1.953,1	11.089,6	4.498,1	1.473,6	3.197,8	921.484,5
z tego: 1. Telewizja Polska SA w Warszawie	349.389,1	184.856,2	0,0	6.073,8	0,0	67,0	3.197,8	543.583,9
2. Polskie Radio SA w Warszawie	187.864,2	0,0	0,0	5.015,8	4.106,5	1.406,6	0,0	198.393,1
3.Spółki regionalnej radiofonii, razem	0,0	177.162,8	1.953,1	0,0	391,6	0,0	0,0	179.507,5

Natomiast wydatki poniesione przez nadawców publicznych w 2007 roku finansowane ze środków uzyskanych z rachunku bankowego KRRiT w łącznej kwocie 918.922,5 tys.zł, były przeznaczone na misję związaną z:

1) tworzeniem i rozpowszechnianiem programów ogólnokrajowych, razem 535.436,3 tys.zł (tj. 58,3%)

z tego:

1.1) Telewizja Polska SA 349.389,1 tys.zł

1.2) Polskie Radio SA 186.047,2 tys.zł

2) tworzeniem i rozpowszechnianiem programów regionalnych, razem 361.274,1 tys.zł (tj. 39,3%)

z tego:

2.1) Telewizja Polska SA 184.856,2 tys.zł

2.2) spółki regionalnej radiofonii 176.417,9 tys.zł

3) tworzeniem i rozpowszechnianiem innych programów dla odbiorców za granicą w języku polskim i innych językach 11.089,6 tys.zł (tj. 1,2%)

z tego:

3.1) Telewizja Polska SA 6.073,8 tys.zł

3.2) Polskie Radio SA 5.015,8 tys.zł

4) tworzeniem i rozpowszechnianiem innych programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych, przez 4 spółki regionalnej radiofonii, razem 1.953,1 tys.zł (tj. 0,2%)

z tego:

4.1) Radio Koszalin SA 318,0 tys.zł
(program miejski w Słupsku)

4.2) Radio Olsztyn SA
(program dla mniejszości ukraińskiej) 187,0 tys.zł

4.3) Radio Wrocław SA
(program miejski Wrocław) 400,0 tys.zł

4.4) Radio Zachód SA w Zielonej Górze
(program miejski w Gorzowie Wielkopolskim oraz Zielonej Górze) 1.048,1 tys.zł

z tego:

- Gorzów Wielkopolski 768,1 tys.zł
- Zielona Góra 280,0 tys.zł

5) budową i eksploatacja nadawczych i przekaźnikowych stacji radiowych i telewizyjnych, razem 4.498,0 tys.zł (tj. 0,5%)

z tego:

5.1) Polskie Radio SA 4.106,5 tys.zł

5.2) spółki regionalnej radiofonii, razem 391,5 tys.zł

z tego:

5.2.1) Radio Bydgoszcz SA 246,8 tys.zł

5.2.2) Radio Opole SA 144,7 tys.zł

6) prowadzeniem prac nad nowymi technikami tworzenia programów radiowych i telewizyjnych, razem 1.473,6 tys.zł

z tego: (tj. 0,2%)

6.1) Telewizja Polska SA 67,0 tys.zł

6.2) Polskie Radio SA 1.406,6 tys.zł

7) innymi zadaniami publicznymi, związanymi z realizacją misji

- Telewizja Polska SA w Warszawie 3.197,8 tys.zł (tj. 0,3%)

5. Stan środków publicznych na 31grudnia 2007 roku, razem 44.528,4 tys.zł

z tego:

5.1 dotacje budżetowe 260,2 tys.zł (tj. 0,6%)

5.2 środki z rachunku bankowego KRRiT 44.268,2 tys.zł(tj. 99,4%)

z tego: *liczone jako 100,0%*

5.2.1. Telewizja Polska SA 31.117,1 tys.zł *(70,3%)*

5.2.2. Polskie Radio SA 7.006,5 tys.zł *(15,8%)*

5.2.3. spółki regionalne, razem 6.144,6 tys.zł *(13,9%)*

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy oz dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych, pozostałe na dzień 31 grudnia 2007 roku środki przekazane spółkom radiofonii i telewizji z rachunku bankowego KRRiT, przechodzą do wykorzystania w I-szym kwartale 2008 roku.

Jednocześnie należy odnotować, że przyznane 2003 roku Telewizji Polskiej SA w Warszawie na zadania celowe wpływy abonamentowe, pozostały na dzień 31 grudnia 2007 roku w kwocie 428,6 tys.zł (tj. 1,4% łącznej kwoty pozostałości), dotyczyły następujących zadań:

1) koprodukcji programów z ARTE 142,4 tys.zł

2) programu SAP R/3 286,3 tys.zł

i powinny być wykorzystane na wydatki w 2008 roku.

Koszty związane z realizacją misji publicznej w 2007 roku[1]

Łączne koszty związane z realizacją misji nadawców publicznych wyniosły około 2 miliardy 058 milionów złotych, z tego w:

a) Telewizji Polskiej SA, około	- 1 miliard 656 mln zł (tj.80,5%)
b) Radiofonii publicznej	- 402 miliony zł, (tj.19,5%)
z tego w:	*(liczone jako 100,0%)*
- Polskim Radio SA około	- 212 mln zł *(52,7%)*
- spółkach regionalnej radiofonii, razem około	- 190 mln zł *(47,3%)*

Koszty realizacji misji nadawców publicznych w 2007 roku w podziale na poszczególne zadania, przedstawiały się następująco:

1) Telewizja Polska SA w Warszawie	**1.656,1 mln zł**
z tego:	
a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych	953,8 mln zł
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych	335,8 mln zł
c) inne zadania publiczne związane z realizacją misji	217,2 mln zł
d) tworzenie i rozpowszechnianie programów wyspecjalizowanych	87,1 mln zł
e) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą	62,2 mln zł

[1] Informacja oparta na danych zawartych w sprawozdaniach kwartalnych otrzymanych od nadawców

Wykres nr 1.

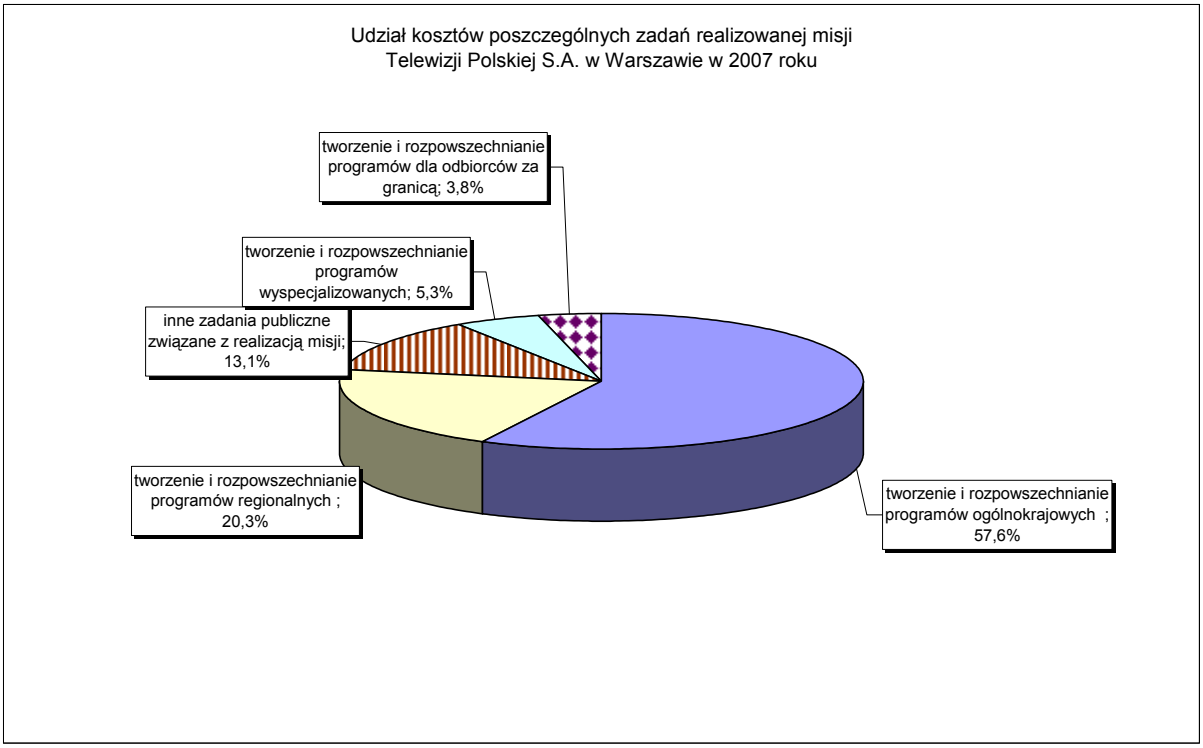

2) Polskie Radio SA w Warszawie 211,7 mln zł

z tego:

a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych 194,2 mln zł

b) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą 9,6 mln zł

c) budowa i eksploatacja nadawczych przekaźnikowych stacji radiowych 6,5 mln zł

d) prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia i rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych 1,4 mln zł

Wykres nr 2.

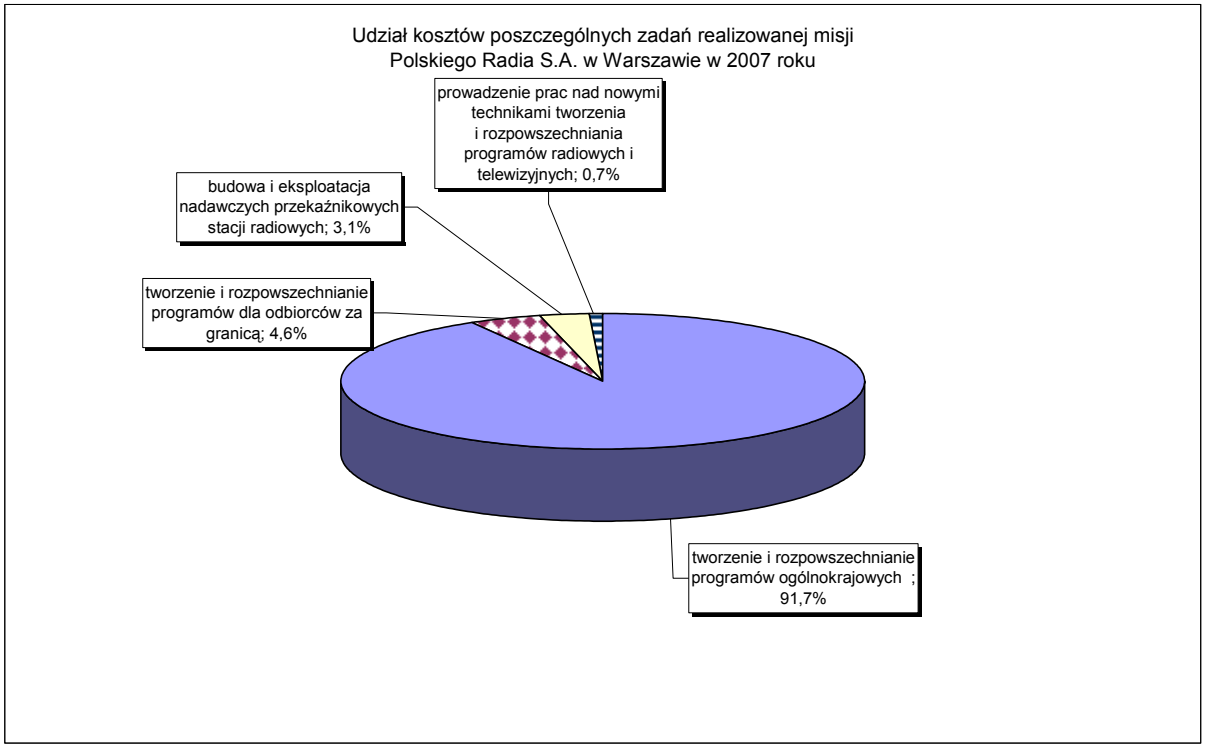

3) <u>Spółki regionalnej radiofonii, razem</u> <u>190,0 mln zł</u>

z tego:

a) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych — 186,2 mln zł

b) tworzenie i rozpowszechnianie programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych — 3,5 mln zł

c) budowa i eksploatacja nadawczych przekaźnikowych stacji radiowych — 0,3 mln zł

Wykres nr 3.

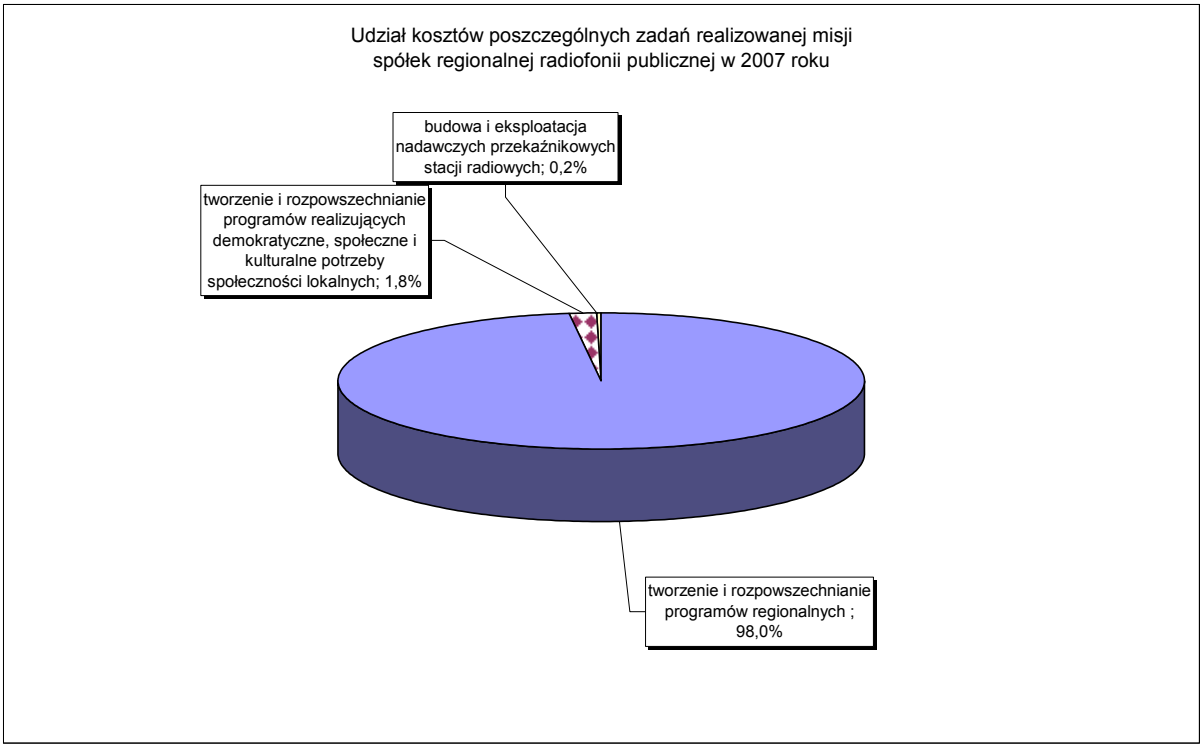

1.2. Podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne w 2007 roku w porównaniu do lat 2005-2006

W omawianym okresie dla 18 spółek radiofonii publicznej najważniejszym elementem przychodów były wpływy abonamentowe (średniorocznie około 73%), natomiast dla Telewizji Polskiej SA w Warszawie wpływy abonamentowe (średniorocznie 27%) były uzupełnieniem przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego.

Udział środków uzyskanych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe + wpływy pozaabonamentowe) w przychodach bieżących ogółem, w latach 2005–2007 przedstawiał się następująco:

	2005 rok	2006 rok	2007 rok	średniorocznie
1. Telewizja Polska SA w Warszawie	28,3%	28,3%	24,6%	27,1%
2. Radiofonia publiczna ogółem	74,3%	72,1%	72,0%	72,8%
z tego:				
a) Polskie Radio SA w Warszawie	69,1%	66,3%	65,8%	67,1%
b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem, z tego:	81,7%	80,6%	80,0%	80,7%
• Białystok	81,2%	79,5%	79,7%	80,1%

• Bydgoszcz	82,7%	83,8%	87,4%	84,6%
• Gdańsk	72,6%	76,8%	75,2%	74,9%
• Katowice	73,5%	78,1%	79,8%	77,1%
• Kielce	84,8%	84,1%	81,9%	83,6%
• Koszalin	88,6%	87,7%	88,4%	88,2%
• Kraków	74,4%	72,4%	71,8%	72,9%
• Lublin	85,2%	83,9%	78,6%	82,6%
• Łódź	80,8%	78,6%	80,0%	79,8%
• Olsztyn	82,2%	72,3%	80,0%	78,2%
• Opole	76,8%	81,7%	79,1%	79,2%
• Poznań	78,7%	82,0%	76,3%	79,0%
• Rzeszów	85,0%	89,0%	88,5%	87,5%
• Szczecin	87,8%	83,1%	82,8%	84,6%
• Warszawa (RDC)	86,5%	81,5%	83,1%	83,7%
• Wrocław	82,8%	75,3%	68,8%	75,6%
• Zielona Góra	84,7%	85,1%	84,5%	84,8%

Uzyskiwane przez nadawców publicznych środki z rachunku bankowego KRRiT jedynie w części pokrywały ich koszty działalności, potwierdza poniższy wykres prezentujący dynamikę wpływów abonamentowych netto (tj. po potrąceniu prowizji Poczty Polskiej) oraz kosztów działalności w latach 1994 – 2007.

Wykres nr 4. Dynamika wpływów abonamentowych netto oraz kosztów działalności w latach 1994 – 2007

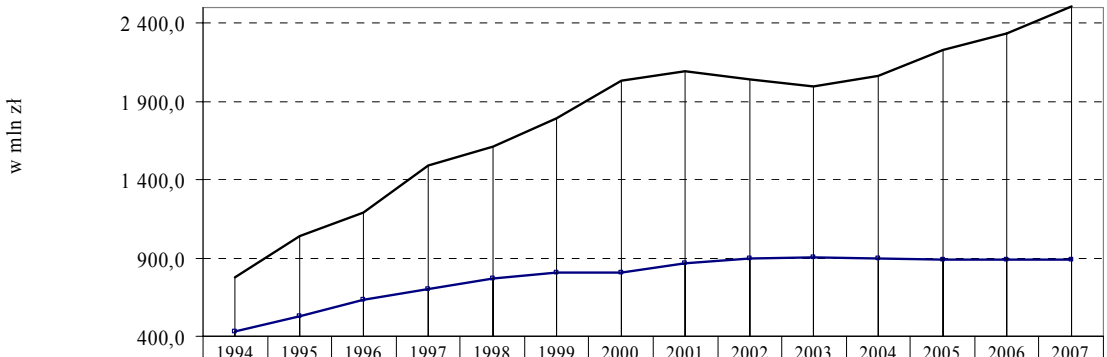

	1994 rok	1995 rok	1996 rok	1997 rok	1998 rok	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok
wpływy abonamentowe nominalnie w mln zł	430,4	524,2	633,9	703,0	766,8	803,5	803,7	867,5	898,7	905,1	898,7	892,9	888,8	887,2
koszty działalności nadawców publicznych nominalnie w mln zł	775,7	1 038,2	1 190,1	1 492,9	1 614,5	1 790,4	2 030,3	2 091,1	2 040,9	1 996,4	2 059,9	2 231,3	2 331,5	2 508,0

Radiofonia publiczna

W 2007 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem **18 spółek radiofonii publicznej** były wpływy abonamentowe przekazywane z rachunku bankowego KRRiT, stanowiące **72,0%**, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – **65,8%**, natomiast spółki regionalnej radiofonii publicznej razem – **80,0%**. W poszczególnych spółkach regionalnych udział wpływów abonamentowych w skorygowanych przychodach ogółem wahał się w granicach 68,8% (Wrocław) –88,5% (Rzeszów).

Przychody z reklamy (bez sponsoringu) miały charakter uzupełniający do wpływów abonamentowych stanowiąc w 2007 roku średnio **14,5%** dla całej radiofonii publicznej, z tego: Polskie Radio SA – **18,6%**, spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem – **9,3%**.

Wpływy abonamentowe i przychody z reklamy łącznie stanowiły aż **86,5%** przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – **84,4%**, a spółki regionalne, razem – **89,3%**.

Pozostałe przychody spółek radiofonii publicznej to między innymi sponsoring, przychody finansowe, przychody ze sprzedaży programów oraz ze sprzedaży usług produkcyjno-technicznych i stanowiły łącznie **13,5%** przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA łącznie 15,6%, a spółki regionalne razem 10,7%.

W latach 2005-2007 struktura procentowa udziału poszczególnych przychodów, w przychodach ogółem w spółkach radiofonii publicznej, ulegała wahaniom, zmieniając się następująco:

	2005 rok	2006 rok	2007 rok
1. RADIOFONIA PUBLICZNA, razem			
a) wpływy abonamentowe	74,3%	72,1%	72,0%
b) przychody z reklamy	14,1%	14,4%	14,5%
c) przychody finansowe	0,8%	1,0%	1,0%
d) pozostałe przychody	10,8%	12,5%	12,5%
2. POLSKIE RADIO SA w Warszawie			
a) wpływy abonamentowe	69,1%	66,3%	65,8%
b) przychody z reklamy	18,1%	18,7%	18,6%
c) przychody finansowe	0,3%	0,3%	0,7%
d) pozostałe przychody	12,4%	14,7%	14,9%
3. SPÓŁKI REGIONALNE RADIOFONII PUBLICZNEJ, razem			
a) wpływy abonamentowe	81,7%	80,6%	80,0%
b) przychody z reklamy	8,3%	8,2%	9,3%
c) przychody finansowe	1,4%	1,8%	1,5%
d) pozostałe przychody	8,6%	9,4%	9,2%

Wykres nr 5.

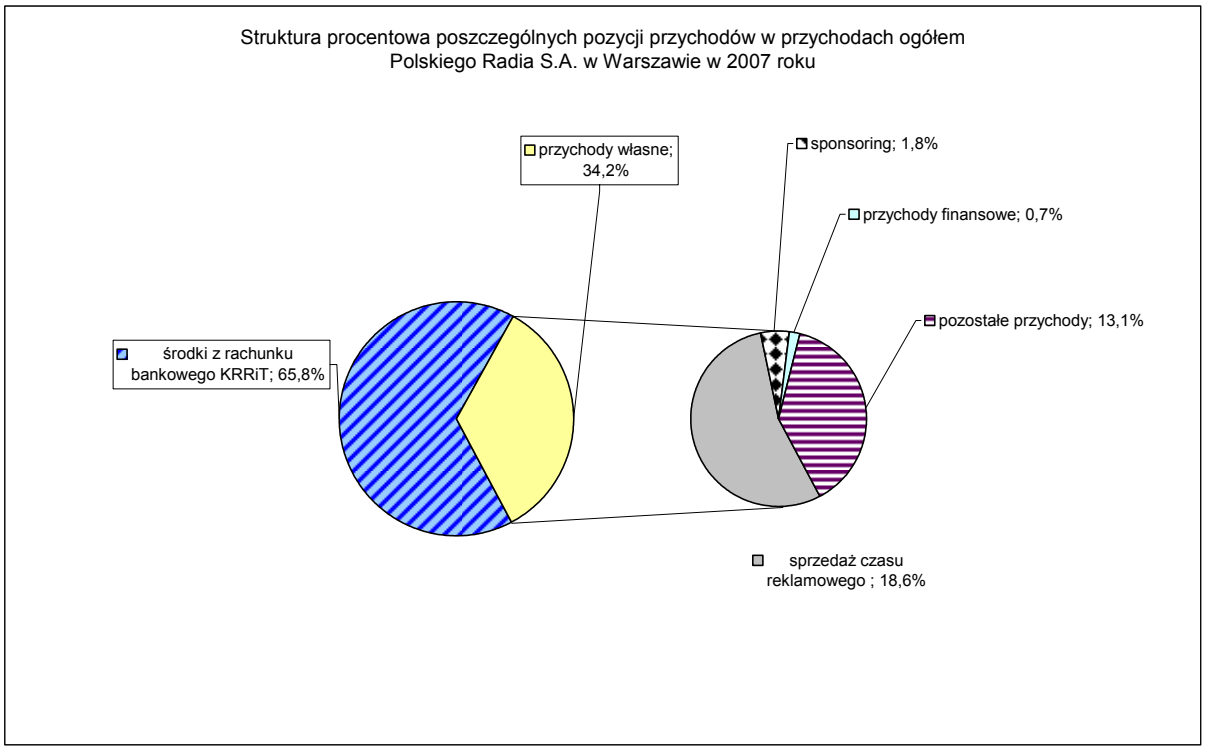

Wykres nr 6.

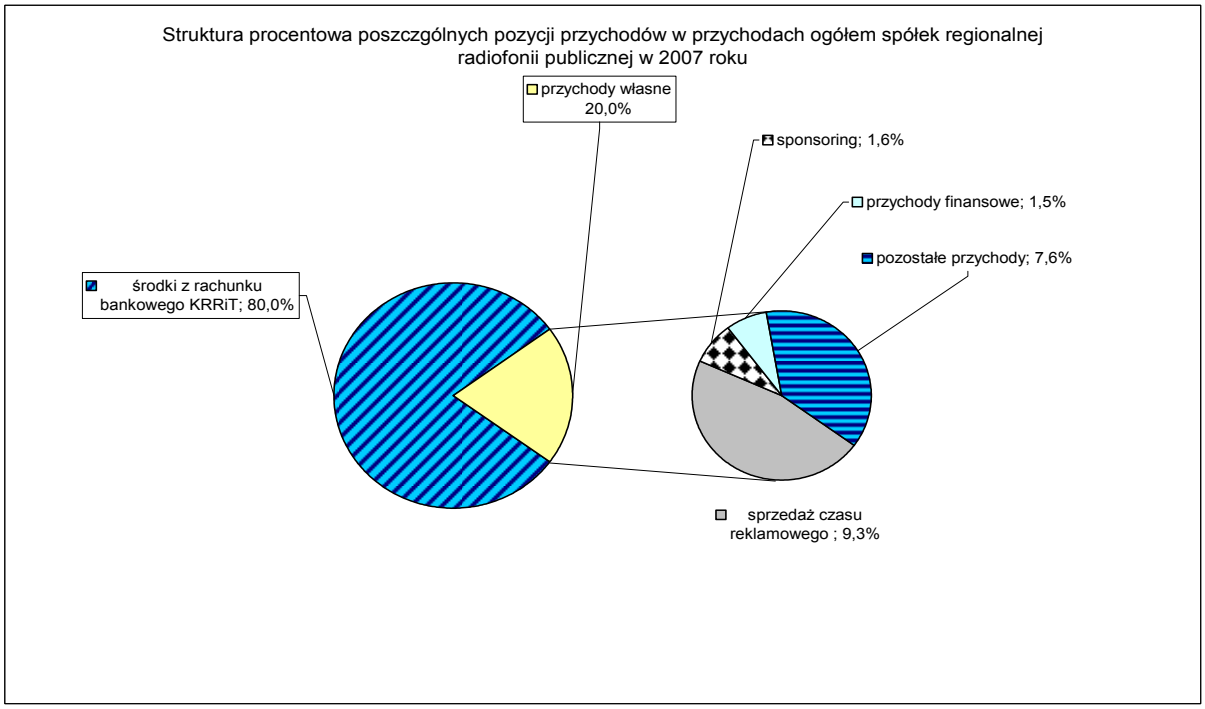

W 2007 roku, na podstawie materiałów przedbilansowych, odnotowano następujące zmiany w zakresie podstawowych wskaźników finansowo-ekonomicznych spółek radiofonii publicznej w porównaniu do 2006 roku (wykonanie przedbilansowe):

1. Zatrudnienie przeciętne

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 439,5	47,8%	1 389,8	46,9%	96,5%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 569,0	52,2%	1 570,5	53,1%	100,1%
RAZEM	**3 008,5**	**100,0%**	**2 960,3**	**100,0%**	**98,4%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku przeciętne zatrudnienie uległo obniżeniu o 48,2 etaty, tj. o 1,6%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA nastąpiło zmniejszenie o 49,7 etatów tj. o 3,5%
- w spółkach regionalnych wzrosło zatrudnienie o 1,5 etatu tj. o 0,1%.

Przeciętne na 1 spółkę regionalnej radiofonii średnie zatrudnienie w 2007 roku wyniosło 92,4 etatu (2006 rok – 92,3 etatu)

2. Stan zatrudnienia na 31 grudnia

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 444,5	47,7%	1 240,6	44,1%	85,9%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 584,1	52,3%	1 569,5	55,9%	99,1%
RAZEM	**3 028,6**	**100,0%**	**2 810,1**	**100,0%**	**92,8%**

Stan zatrudnienia w całej radiofonii publicznej obniżył się o 218,5 etatów, z tym, że:

- w Polskim Radio SA obniżył się o 203,9 etatu tj. o 14,1%
- w spółkach regionalnych obniżył się o 14,6 etatu tj. o 0,9%.

3. Średniomiesięczne wynagrodzenie (w złotych na 1 pracownika etatowego)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok	% kol.3:2
1.	2.	3.	4.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	4 407,0	5 283,0	119,9%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	4 102,0	4 228,0	103,1%
RAZEM - średnio	**4 254,5**	**4 755,5**	**111,8%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 501 zł, tj. o 11,8%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił wzrost o 876 zł, tj. o 19,9%,
- w spółkach regionalnych wystąpił wzrost o 126 zł, tj. o 3,1%,

podczas gdy maksymalny roczny wskaźnik przyrostu wynagrodzeń w 2007 roku wynosił 3,4%. Przekroczenie tego wskaźnika w Polskim Radio SA w Warszawie spowodowane zostało m.in. dokonanymi zmianami kadrowo-organizacyjnymi i restrukturyzacyjnymi w spółce i zwiększonymi kosztami honorariów.

4. Ogólny poziom przychodów (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	306,5	59,2%	288,3	56,4%	94,1%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	211,3	40,8%	222,7	43,6%	105,4%
RAZEM	**517,8**	**100,0%**	**511,0**	**100,0%**	**98,7%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku ogólny poziom przychodów uległ obniżeniu o 6,8 mln zł, tj. o 1,3%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA uległ obniżeniu o 18,2 mln zł, tj. o 3,9%
- w spółkach regionalnych nastąpił wzrost o 11,4 mln zł, tj. o 5,4%.

5. Ogólny poziom kosztów rodzajowych (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	273,9	58,2%	274,2	57,7%	100,1%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	197,0	41,8%	201,3	42,3%	102,2%
RAZEM	**470,9**	**100,0%**	**475,5**	**100,0%**	**101,0%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku ogólny poziom kosztów rodzajowych wzrósł o 4,6 mln zł, tj. o 1,0%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA uległ obniżeniu o 0,3 mln zł, tj. o 0,1%
- w spółkach regionalnych wzrósł o 4,3 mln zł, tj. o 2,2%.

6. Struktura kosztów rodzajowych

a) Polskie Radio SA w Warszawie (w %)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok
1. Wynagrodzenia	34,3	40,2
2. Świadczenia na rzecz pracowników	6,6	7,0
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami na rzecz pracowników	40,9	47,2
4. Amortyzacja	10,0	9,1
5. Usługi obce:	27,5	25,5
w tym:		
- emisja	*18,4*	*15,8*
- dosył sygnału	*1,3*	*0,7*
- opłata za częstotliwość	*0,9*	*1,0*
6. Zużycie materiałów i energii	2,7	2,5
7. Podatki i opłaty	5,7	2,5
8. Pozostałe koszty	13,2	13,2
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	*5,9*	*6,9*

W Polskim Radio SA w 2007 roku odnotowano wzrost udziału wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w porównaniu do 2006 roku (o 6,3 punktu procentowego). Natomiast koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Polskie Radio SA w 2007 roku stanowiły 17,5% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów był wyższy o 3,1 punktu procentowego od udziału zanotowanego w 2006 roku.

W Polskim Radiu SA w Warszawie wypłacone w 2007 roku diety dla przewodniczącego i członków rad programowych wyniosły 36,4 tys.zł (2006 rok – 18,4 tys.zł).

Koszty związane z działalnością promocyjną Polskiego Radia SA wyniosły w 2007 roku 14,5 mln zł i zmniejszyły się o 0,7% w porównaniu do 2006 roku o (14,6 mln zł).

b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej razem (w %)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok
1. Wynagrodzenia	44,3	44,8
2. Świadczenia na rzecz pracowników	8,4	8,5
3.Razem wynagrodzenia ze świadczeniami na rzecz pracowników	52,7	53,3
4. Amortyzacja	8,8	8,5

5. Usługi obce:	22,8	22,4
w tym:		
- emisja	*8,0*	*8,1*
- dosył sygnału	*2,0*	*1,9*
- opłata za częstotliwość	*0,6*	*0,6*
6. Zużycie materiałów i energii	4,3	4,2
7. Podatki i opłaty	2,8	2,7
8. Pozostałe koszty	8,6	8,9
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	*4,8*	*4,7*

Odnotowano wzrost udziału kosztów wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w kosztach rodzajowych ogółem do 53,3% (z 52,7% w 2006 roku).

Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez spółki regionalne radiofonii razem w 2007 roku stanowiły 10,6% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów był na poziomie 2006 roku.

We wszystkich 17 spółkach regionalnej radiofonii publicznej w 2007 roku wypłacono diety dla rad programowych w łącznej kwocie 500,9 tys.zł, tj. o 7,6% mniej w porównaniu do 2006 roku (542,2 tys.zł).

Koszty związane z działalnością promocyjną spółek regionalnych wyniosły w 2007 roku 8,4 mln zł i były na poziomie 2006 roku (liczone bez kosztów promocji Radia Kraków, które nie prowadzi odrębnej ewidencji w tym zakresie).

7. Należności krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	**2006 rok**		**2007 rok**		**%**
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	15,3	43,3%	16,5	49,8%	107,8%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	20,0	56,7%	16,6	50,2%	83,0%
RAZEM	**35,3**	**100,0%**	**33,1**	**100,0%**	**93,8%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku poziom należności krótkoterminowych wg stanu na 31 grudnia uległ obniżeniu o 2,2 mln zł, tj. o 6,2%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wzrósł o 1,2 mln zł, tj. o 7,8%
- w spółkach regionalnych uległ obniżeniu o 3,4 mln zł, tj. o 17,0%.

8. Zobowiązania krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	26,1	54,5%	28,6	51,1%	109,6%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	21,8	45,5%	27,4	48,9%	125,7%
RAZEM	**47,9**	**100,0%**	**56,0**	**100,0%**	**116,9%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku poziom zobowiązań krótkoterminowych wg stanu na 31grudnia dla całej radiofonii wzrósł o 8,1 mln zł tj. o 16,9%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA nastąpił wzrost o 2,5 mln zł, tj. o 9,6%.
- w spółkach regionalnych nastąpił wzrost o 5,6 mln zł, tj. o 25,7%

9. Aktywa obrotowe wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	53,8	41,9%	78,6	45,9%	146,1%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	74,6	58,1%	92,7	54,1%	124,3%
RAZEM	**128,4**	**100,0%**	**171,3**	**100,0%**	**133,4%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku poziom aktywów obrotowych wg stanu na 31 grudnia wzrósł o 42,9 mln zł, tj. o 33,4%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił wzrost o 24,8 mln zł, tj. o 46,1%
- w spółkach regionalnych wystąpił wzrost o 18,1 mln zł, tj. o 24,3%.

10. Aktywa trwałe netto wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	207,1	57,2%	190,1	55,6%	91,8%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	155,2	42,8%	151,5	44,4%	97,6%
RAZEM	**362,3**	**100,0%**	**341,6**	**100,0%**	**94,3%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku wartość aktywów trwałych wg stanu na 31 grudnia uległa obniżeniu o 20,7 mln zł, tj. o 5,7%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek o 17,0 mln zł, tj. o 8,2%
- w spółkach regionalnych wystąpił spadek o 3,7 mln zł, tj. o 2,4%.

11. Wynik netto wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	17,6	72,1%	17,5	57,9%	99,4%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	6,8	27,9%	12,7	42,1%	186,8%
RAZEM	**24,4**	**100,0%**	**30,2**	**100,0%**	**123,8%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku poziom wyniku netto wg stanu na 31 grudnia wzrósł o 5,8 mln zł, tj. o 23,8%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek o 0,1 mln zł, tj. o 0,6%
- w spółkach regionalnych wystąpił wzrost o 5,9 mln zł, tj. aż o 86,8%.

Telewizja publiczna

Według danych przedbilansowych w 2007 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA były wpływy z reklamy (łącznie ze sponsoringiem) w wysokości **1.287,2 mln zł**, co stanowiło **60,3%** przychodów ogółem (wpływy z reklamy 55,1%, a wpływy ze sponsoringu 5,2%).

Natomiast wpływy abonamentowe stanowiły **24,6%** przychodów spółki.

Przychody z reklamy (ze sponsoringiem) i wpływy abonamentowe stanowiły łącznie około **84,9%** przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA.

W latach 2005-2007 struktura procentowa udziału poszczególnych pozycji przychodów w przychodach ogółem, przedstawiała się następująco:

	2005 rok	2006 rok	2007 rok
• przychody z reklamy	55,3%	57,0%	55,1%
• sponsoring	5,5%	5,7%	5,2%
• wpływy abonamentowe	28,3%	28,3%	24,6%
• przychody finansowe	2,7%	1,5%	1,9%
• pozostałe przychody	8,2%	7,4%	13,2%

Wykres nr 7.

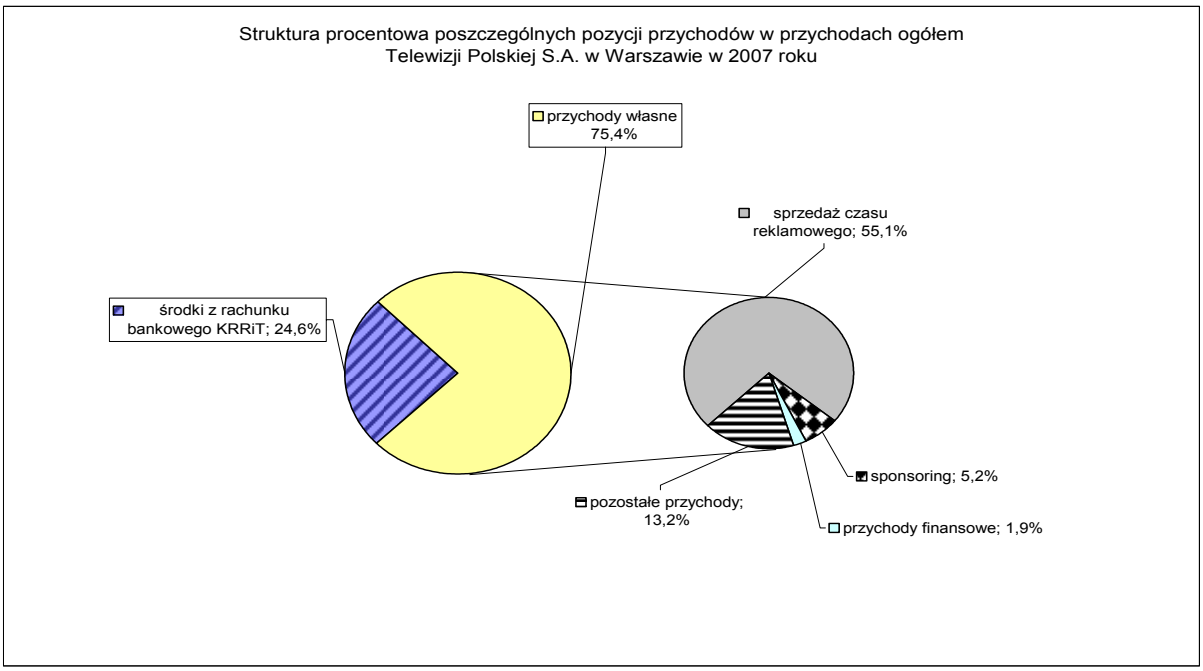

W 2007 roku na podstawie materiałów przedbilansowych, odnotowano następujące zmiany w zakresie podstawowych wskaźników finansowo-ekonomicznych w Telewizji Polskiej SA w porównaniu do 2006 roku (wykonanie bilansowe):

Średnie zatrudnienie

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	kol. 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 128,8	66,9%	3 172,5	67,8%	101,4
Oddziały terenowe	1 498,1	32,0%	1 409,1	30,1%	94,1
RAZEM	**4 626,9**	**98,9%**	**4 581,6**	**98,0%**	**99,0**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku przeciętne zatrudnienie uległo obniżeniu o 45,3 etatu, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym nastąpiło zwiększenie o 43,7 etatu tj. o 1,4%
- w oddziałach terenowych nastąpiło ograniczenie zatrudnienia o 89,0 etatu tj. o 5,9%.

W 2007 roku średnie zatrudnienie w oddziałach terenowych spółki, stanowiło 30,1% zatrudnienia ogółem TVP SA.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	kol. 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 190,4	68,8%	3 203,1	70,3%	100,4%
Oddziały terenowe	1 449,3	31,2%	1 354,1	29,7%	93,4%
RAZEM	**4 639,7**	**100,0%**	**4 557,2**	**100,0%**	**98,2%**

Na 31 grudnia zatrudnienia w spółce uległo obniżeniu o 82,5 etatu tj. o 1,8%. Na powyższe złożyło się:

- zwiększenie w Zakładzie Głównym o 12,7 etatu, tj. o 0,4%,
- zmniejszenie w oddziałach terenowych o 95,2 etatów, tj. o 6,6%.

Średniomiesięczne wynagrodzenie (w złotych na 1 pracownika etatowego)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok	%
Zakład Główny	6 717	7 349	109,4
Oddziały terenowe	5 881	6 176	105,0
RAZEM	**6 446**	**6 988**	**108,4**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 542 zł, tj. o 8,4%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wzrost wyniósł 632 zł, tj. 9,4%
- w oddziałach terenowych wzrost wyniósł 295 zł, tj. 5,0%

Na tak znaczny wzrost średniego wynagrodzenia w TVP SA w 2007 roku miały wpływ: podwyżki wynagrodzeń zasadniczych wprowadzone od 1 września 2007 roku, uruchomienie w trakcie ubiegłego roku dwóch nowych kanałów tematycznych – TVP Historia i TVP Białoruś oraz całoroczne skutki działalności TVP Sport, restrukturyzacja obszarów funkcjonowania spółki oraz restrukturyzacja pionu produkcyjnego.

Poziom przychodów ogółem – po eliminacji obrotów wewnętrznych (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol. 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 655,9	84,4%	1 847,1	85,9%	111,5%
Oddziały terenowe	305,5	15,6%	303,4	14,1%	99,3%
RAZEM	**1 961,4**	**100,0%**	**2 150,5**	**100,0%**	**109,6%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku ogólny poziom przychodów wzrósł o 189,1 mln zł, tj. o 9,6%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił wzrost o 191,2 mln zł, tj. o 11,5%
- w oddziałach terenowych miał miejsce spadek o 2,1 mln zł, tj. o 2,6%.

Poziom kosztów ogółem – po eliminacji obrotów wewnętrznych (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol. 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 515,0	81,0%	1 677,9	82,5%	110,8%
Oddziały terenowe	355,6	19,0%	355,1	17,5%	99,9%
RAZEM	**1 870,6**	**100,0%**	**2 033,0**	**100,0%**	**108,7%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku poziom kosztów ogółem wzrósł o 162,4 mln zł, tj. o 6,1%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił wzrost o 162,9 mln zł, tj. o 10,8%
- w oddziałach terenowych wystąpił spadek o 0,5 mln zł, tj. o 0,1%.

Struktura kosztów rodzajowych dla całej Spółki TVP po eliminacji obrotów wewnętrznych (w %)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok
1. Wynagrodzenia	26,6	28,4
2. Świadczenia na rzecz pracowników	4,1	4,2
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami	30,7	32,6
4. Amortyzacja	17,1	16,1
5. Usługi obce	22,5	22,1
w tym		
- emisja,częstotliwość, poł. kablowe	*9,7*	*7,9*
- wydatki na usługi OBOP-u	*0,8*	*0,9*
6. Zużycie materiałów i energii	14,9	16,0
7. Podatki i opłaty	1,9	2,0
8. Pozostałe koszty	12,9	11,2
w tym m.in.:		
ZAIKS-małe i wielkie prawa, inne tantiemy	*4,2*	*5,0*

Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Telewizję Polską SA w 2007 roku stanowiły 7,9% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów zmniejszył się w porównaniu do 2006 roku o 1,8 punktu procentowego.

W 2007 roku koszty związane z działalnością Rad Programowych w Zakładzie Głównym zwiększyły się o **42,4%** w porównaniu do 2006 roku, w tym diety o **56,8%**. Natomiast w oddziałach terenowych TVP SA koszty związane z działalnością Rad Programowych w 2007 roku zwiększyły się o **39,1%** w porównaniu do 2006 roku, w tym diety o **37,9%**, co przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok	%
Zakład Główny	65,6	93,4	142,4
w tym diety	*32,2*	*50,5*	*156,8*
Oddziały terenowe	368,8	512,9	139,1
w tym diety	*344,1*	*474,6*	*137,9*
RAZEM	434,4	606,3	139,6
w tym diety	*376,3*	*525,1*	*139,5*

Koszty związane z działalnością promocyjną Telewizji Polskiej wyniosły w 2007 roku ponad 40,8 mln zł i zwiększyły się o 1,7% w porównaniu do 2006 roku o (40,1 mln zł).

Zobowiązania krótkoterminowe (wg cen bieżących – nominalnych) wg stanu na 31 grudnia 2007 roku wyniosły 231,6 mln zł i były niższe o 3,3% w porównaniu do 2006 roku (239,5 mln zł)

Należności krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia 2007 roku wyniosły 257,6 mln zł i były wyższe aż o 57,7% to jest 94,3 mln zł, w porównaniu do 2006 roku (163,3 mln zł).

Aktywa trwałe (w mln zł)

wg stanu na 31 grudnia

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol. 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	608,3	74,3	768,9	78,0	126,4
Oddziały terenowe	210,7	25,7	216,4	22,0	102,7
RAZEM	**819,0**	**100,0**	**985,3**	**100,0**	**120,3**

W 2007 roku w porównaniu do 2005 roku wartość aktywów trwałych wg stanu na 31 grudnia wzrosła o 166,3 mln zł, tj. o 20,3%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym o 160,6 mln zł, tj. o 26,4%
- w oddziałach terenowych o 5,7 mln zł, tj. o 2,7%.

Aktywa obrotowe (w mln zł)

wg stanu na 31 grudnia

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	840,0	91,0	783,7	92,4	93,3
Oddziały terenowe	83,0	9,0	64,4	7,6	77,6
RAZEM	**923,0**	**100,0**	**848,1**	**100,0**	**91,9**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku wartość aktywów obrotowych w TVP SA wg stanu na 31 grudnia wystąpił spadek o 74,9 mln zł, tj. o 8,1%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym o 56,3 mln zł, tj. o 6,7%
- w oddziałach terenowych o 18,6 mln zł, tj. o 22,4%.

Struktura majątku Telewizji Polskiej SA (w mln zł)

wg stanu na 31 grudnia

TREŚĆ	2006 rok		2007 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Aktywa trwałe	819,0	47,0	985,3	53,7	120,3
Aktywa obrotowe	923,0	53,0	848,1	46,3	91,9
AKTYWA RAZEM	**1 742,0**	**100,0**	**1 833,4**	**100,0**	**105,2**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku wartość majątku ogółem w TVP SA wg stanu na 31 grudnia wzrosła o 91,4 mln zł, tj. o 5,2%. Na majątek ogółem złożyły się aktywa obrotowe i trwałe:

- Zakładu Głównego w kwocie łącznej 1.552,6 mln zł, co stanowi aż 84,7% majątku ogółem TVP,
- oraz oddziałów terenowych w kwocie łącznej 280,8 mln zł, tj. 15,3% majątku ogółem TVP.

W strukturze majątku ogółem w 2007 roku większy udział stanowiły aktywa trwałe (53,7%), czyli odwrotnie niż w 2006 roku, kiedy aktywa trwałe stanowiły 47,0%.

Wynik netto wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

TREŚĆ	2006 rok	2007 rok	%
Zakład Główny - wynik brutto	76,1	121,9	160,2%
Oddziały terenowe - wynik brutto	14,6	-4,5	-30,8%
TVP SA wynik netto	**57,3**	**94,4**	**164,7%**

W 2007 roku w porównaniu do 2006 roku wynik netto wg stanu na 31 grudnia wzrósł o 37,1 mln zł, tj. o 64,7%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił wzrost wyniku brutto o 45,8 mln zł, tj. o 60,2%
- w oddziałach terenowych wystąpił spadek wyniku brutto o 19,1 mln zł.

Podsumowanie na temat sytuacji ekonomiczno-finansowej radiofonii i telewizji publicznej

W zakresie poziomu wpływów abonamentowych, które powinny być najważniejszym źródłem finansowania misji publicznej realizowanej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej w latach 2005-2007 odnotowano systematyczny jego spadek w porównaniu do 2003 roku. Egzekucja administracyjna zwiększających się zaległości we wnoszeniu opłat rtv praktycznie jest wstrzymana.

Przyjęcie określonych rozwiązań w ustawie o opłatach abonamentowych, które miały poprawić ściągalność opłat abonamentowych rtv, w celu zwiększenia i ustabilizowania poziomu inkasowanych wpływów abonamentowych, jako środków publicznych przekazywanych nadawcom publicznym, szczególnie radiofonii publicznej, nie sprawdziło się. Uzyskiwane z tytułu tych opłat nominalne przychody nadawców publicznych są coraz niższe, a po uwzględnieniu wpływu inflacji ich realna wartość również spadła. Powyższe przyczyny ograniczyły, szczególnie radiofonii regionalnej, możliwość odpowiedniego finansowania rozwoju technologicznego, jak również bieżącej działalności związanej z realizowaniem w programie (ogólnokrajowym i regionalnym) misji publicznej.

Telewizja Polska SA zmuszona była wyrównać niedobory z tego tytułu poprzez zwiększenie przychodów komercyjnych, ponoszonych również na finansowanie kosztów uruchamianych programów wyspecjalizowanych, na które wcześniej otrzymała koncesję z Krajowej Rady.

Ograniczenie środków przeznaczanych przez spółki radiofonii publicznej na inwestycje odtworzeniowe, modernizacje i inwestycje rozwojowe, wpłynęło na zmniejszenie wartości majątku trwałego znajdującego się w posiadaniu tych spółek.

1.3. Działania na rzecz poprawy zasięgu programów nadawców publicznych

Radiofonia publiczna

Radiofonia publiczna w Polsce to Polskie Radio SA – rozgłośnia centralna nadająca cztery programy ogólnopolskie oraz 17 spółek regionalnych, nadających 17 różnych programów na obszarach swojego działania.

Program 1 nadawany jest na częstotliwościach 198 kHz i 225 kHz z zakresu fal długich oraz 58 częstotliwościach w tym 50 o mocy większej od 1 kW z zakresu UKF. W 2007 roku program pierwszy Polskiego Radia w wyniku tzw. alokacji przejął częstotliwości programu drugiego i czwartego - Radia BIS. W efekcie zwiększył się zasięg ludnościowy do 91,96 %, co oznacza przyrost zasięgu o 36,08 %.

W 2007 roku zmieniono parametry stacji nadawczych lub dokonano zamiany programu dla 36 częstotliwości. Przewodniczący KRRiT wydał 36 postanowień w tej sprawie.

Program 2 nadawany jest na 56 częstotliwościach w tym 33 o mocy większej od 1 kW. W 2007 roku program drugi Polskiego Radia w wyniku tzw. alokacji przekazał częstotliwości dla programu pierwszego oraz przejął częstotliwości programu czwartego - Radia BIS. Zasięg ludnościowy obniżył się do 68,71 % z 79,35% w 2006 roku. W 2007 roku zmieniono parametry stacji nadawczych lub dokonano zamiany programu dla 41 częstotliwości. Przewodniczący KRRiT wydał 41 postanowień w powyższych sprawach.

Program 3 nadawany jest na 41 częstotliwościach (w tym 39 o mocy większej od 1 kW). Zasięg ludnościowy podniósł się do poziomu 91,9 %, co oznacza przyrost zasięgu o 0,4 %.W 2007 roku zmieniono parametry techniczne dwóch stacji nadawczych. Przewodniczący KRRiT wydał 2 postanowienia w powyższych sprawach.

Program 4 Radio BIS nadawany jest na 38 częstotliwościach w tym 11 o mocy większej od 1 kW. W 2007 roku program czwarty - Radio BIS w wyniku tzw. alokacji przekazał częstotliwości dla programu pierwszego oraz przejął częstotliwości programu pierwszego. Zasięg ludnościowy obniżył się i wyniósł 32,44 %, co oznacza obniżenie zasięgu o 31,23 %. W 2007 roku zmieniono parametry stacji nadawczych lub dokonano zamiany programu dla 18 częstotliwości. Przewodniczący KRRiT wydał 18 postanowień w tych sprawach.

Regionalne sieci radia publicznego wykorzystują w sumie 90 stacji nadawczych, w tym 55 stacji o mocy większej od 1 kW. W 2007 roku wydano 7 postanowień dotyczących zmiany parametrów technicznych stacji nadawczych. Dwa spośród wydanych postanowień to nowe rezerwacje dla programu regionalnego Radia Kraków. Zasięg ludnościowy Radia Kraków wyniósł 87,65 % i wzrósł o 4,15 %.

Telewizja publiczna

Telewizję publiczną w Polsce tworzy spółka Telewizja Polska SA nadająca dwa programy ogólnopolskie TVP 1 i TVP 2, program satelitarny TV Polonia oraz programy

rozpowszechniane w sposób rozsiewczy satelitarny m.in. TVP SPORT, a także 16 oddziałów terenowych – TVP INFO.

Do nadawania pierwszego programu Telewizja Polska SA wykorzystuje 179 kanałów, w tym 40 z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program TVP 1 obejmuje swym zasięgiem 99,6 % ludności kraju. W 2007 zmieniono parametry jednej stacji nadawczej i wydano jedną rezerwację dla nowego kanału. W wyniku tego zasięg ludnościowy nie uległ zmianie. Przewodnicząca KRRiT wydała dwa postanowienia dla TVP 1.

Program TVP 2 wykorzystuje 175 kanałów, w tym 46 z mocą równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 99,39 % ludności kraju. Program obejmuje swym zasięgiem 99,39% ludności kraju. W 2007 wydano jedną rezerwację dla nowego kanału. W wyniku tego zasięg ludnościowy nie uległ zmianie. Przewodniczący KRRiT wydał jedno postanowienie dla TVP 2.

Programy regionalne TVP INFO wykorzystują 56 kanałów w tym 24 kanały z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 76,52% ludności kraju. W 2007 roku zmieniono parametry jednej stacji nadawczej i wydano cztery rezerwacje dla nowego kanału. W wyniku tego zasięg ludnościowy nie uległ zmianie. Przewodniczący KRRiT wydał pięć postanowień dla TVP INFO.

II. RADIOFONIA I TELEWIZJA KONCESJONOWANA

2.1. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego - rynek radiowy

Działający od 1993 roku ogólnokrajowi nadawcy programów „RMF FM" i „Radio ZET" oraz nadawca społeczny „Radio Maryja" obejmują swoim zasięgiem ponad 80 % ludności kraju. Nadawcy ponadregionalni, mimo stopniowego pozyskiwania nowych stacji nadawczych, nadal docierają tylko do niektórych większych miast. Program „Radia WAWA" jest obecny w 18 miastach w Polsce, a „TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne" – w 10, „Radiostacja" (obecnie „PLANETA FM") – 13. Sieć RMF Classic powoli zwiększa swój zasięg, obecnie nadaje w 8 miastach. Od czasu uzyskania koncesji program „Radio Jazz" dysponuje jedynie 2 stacjami nadawczymi.

W radiofonii lokalnej postępuje proces konsolidacji programowej, przebiegający w wyniku kapitałowych zmian w spółkach Nadawców. Koncentracja z udziałem dużych grup kapitałowych rozpoczęła się w 1999 roku. Można zaryzykować stwierdzenie, że w najbliższym czasie (2 - 3 lata) ostatni jej etap zostanie zakończony. Oprócz tzw. mediów trzeciego sektora, czyli rozgłośni, których funkcjonowanie gwarantuje podmiot zajmujący się działaniem w sferze publicznej, nie nastawiony na zysk np. fundacje i stowarzyszenia, samorządy lokalne, szkoły wyższe i związki wyznaniowe, zachodzi obawa, że nie będzie już niezależnych stacji lokalnych, a ich miejsce zastąpią zunifikowane programy lokalne, tworzone przez większe organizmy, przygotowane do działania w tym segmencie rynku sieci radiowe.[2]

Obecnie na lokalnych rynkach radiowych działa 205[3] nadawców. Większość z nich (120 + 38[4]) funkcjonuje w ramach powiązań własnościowych, programowych i reklamowych tworzonych przez silne grupy medialne.

Ze spółką Radio ESKA SA (obecnie Time SA) powiązanych jest 41 nadawców oraz 7 na podstawie umowy franszyzowej, a ze spółką AGORA SA – 27. W niektórych miastach (Katowice, Kraków, Łódź, Opole, Poznań, Rzeszów, Warszawa i Wrocław) grupy te dysponują więcej niż jedną stacją nadawczą.

Projekt lokalny spółki Ad.point Sp. z o.o., to 16 stacji lokalnych. Po sprzedaży przez CR Media Sp. z o.o. wszystkich udziałów na rzecz EUROZET Sp. z o.o., projekt ten stał się elementem dużej grupy radiowej, która obejmuje: program ogólnopolski „Radio ZET", część rozgłośni społeczno-religijnych PLUS oraz młodzieżową „Radiostację" (obecnie „PLANETA

[2] KRRiT szczegółowo przedstawiła zagrożenia dla samodzielności nadawców lokalnych oraz konieczne zmiany w przepisach dotyczących radiofonii w dokumencie *„Obrona lokalności i demokracji lokalnej – strategia działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych"* oraz w *„Raporcie otwarcia: rynek radiowo- telewizyjny w Polsce",* dostępnych na stronie internetowej pod adresem: www.krrit.gov.pl

[3] W liczbie tej nie uwzględniono 40 stacji na falach średnich, których właścicielem jest spółka POLSKIE FALE ŚREDNIE SA. Niestety nie wszystkie z nich emitują program. Z ostatniej kontroli przeprowadzonej przez UKE wynika, że 19 rozgłośni średniofalowych nie działa. Przewodniczący KRRiT wystąpił do Nadawcy o złożenie wyjaśnień oraz wezwał do natychmiastowego uruchomienia programu.

[4] Grupa stacji zrzeszonych w Pakiecie Niezależnych związanych umowami reklamowymi i reklamowo-programowymi z EUROZET Sp. z o.o.

FM"). Cztery lokalne stacje działające w Opolu, Bielsku-Białej, Katowicach i Kielcach mają zasilić ponadregionalną PLANETĘ. EUROZET, niezależnie od planów związanych z promocją wspólnej marki, deklaruje zachowanie samodzielności poszczególnych rozgłośni i pełną realizację obowiązków związanych z nadawaniem tematyki lokalnej.

Spośród należących do Ad.point-u (EUROZETU) 6 stacji, które działają w dużych miastach (Katowice x 2, Kielce, Kraków, Toruń, Warszawa) część realizuje program z wykorzystaniem innych *brandów* takich jak AntyRadio (radio z muzyką rockową, skierowane do młodych mężczyzn działające na terenie Katowic, Krakowa i Warszawy), czy PLUS w Toruniu.

Grupa Ad.point nadaje również programy wyspecjalizowane: z muzyką jazzową w Katowicach pod nazwą „NRJ FM" oraz program dla środowiska akademickiego w Kielcach - „Radio PLANETA 103,9 FM".

RMF MAXXX, który zapoczątkował swoją działalność w 2004 roku, nadaje obecnie programy pod tą nazwą w 11 dużych miastach. W wyniku zakupu udziałów przez właściciela tej grupy spółkę Multimedia Sp. z o.o.[5] w trójmiejskim „Radiu ESKA NORD" oraz śląskim „Radiu FAN" z Knurowa, stacje te prawdopodobnie również staną się częścią tego projektu. W ten sposób po uzyskaniu dostępu do największych rynków w Polsce (Trójmiasto, Warszawa[6], Śląsk) oraz obecności w ważnych miastach, takich jak Częstochowa, Kielce, Kraków, i Poznań, projekt ten może się zacząć dynamicznie rozwijać. Istotnym elementem oceny możliwości jego rozwoju jest fakt, że lokalne stacje należące do RMF MAXXX mogą wesprzeć się na silnej marce RMF, uzupełniając ofertę nadawcy ogólnokrajowego, równolegle z RMF Classic – radiem z muzyką klasyczną.

Wykres nr 8. Zsieciowane grupy radiowe na rynku lokalnym (liczba stacji na UKF)

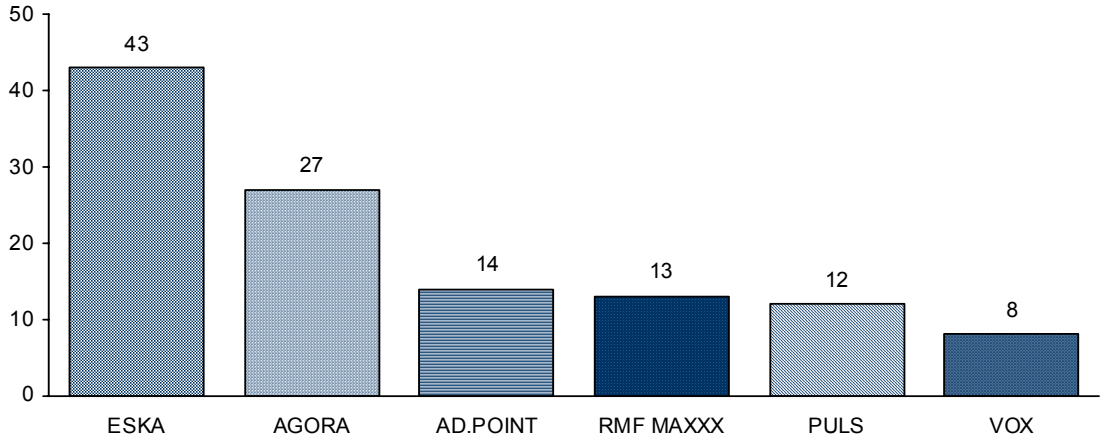

Archidiecezje i diecezje, zakony i parafie Kościoła Katolickiego dysponują łącznie 43 koncesjami. Działają one samodzielnie (24 stacje), bądź w powiązaniu z dwoma spółkami producenckimi tworzącymi sieci: PLUS[7] (12 stacji) i VOX[8] (8 stacji).

[5] Spółka Multimedia jest własnością BROKER SA, w którym wszystkie udziały posiada niemiecki koncern spółka Bauer Media Incest. Gmbh wchodzący do niemieckiego Koncernu Wydawniczego Bauer.

[6] W związku ze zmianą lokalizacji nadajnika z Nowego Dworu Mazowieckiego do Warszawy jedna z rozgłośni należących do tego projektu – „RMF MAXXX Mazowsze" uzyskała zasięg obejmujący obszar całej stolicy.

[7] Spółka producencka z udziałem Ad.point Sp. z o.o.

Do odbiorców innych wyznań swoją ofertę kierują 3 rozgłośnie: Fundacja Edukacji Medialnej „Radio Mazury" (stacja międzywyznaniowa – wyznania katolickiego, protestanckiego i prawosławnego), „Radio CCM" na Śląsku i Śląsku Cieszyńskim (do środowisk ewangelickich) oraz „Radio Ortodoxia" z Białegostoku (do wyznawców religii prawosławnej).

Odrębną grupą wśród nadawców lokalnych są stacje akademickie. Program skierowany do środowisk akademickich tworzony jest w 11 miastach (Białystok, Kielce[9], Kraków[10], Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra).Większość z nich tworzą i rozpowszechniają zespoły redakcyjne powołane przez szkoły wyższe pod bezpośrednim nadzorem rektora.

W tworzenie programów lokalnych w 8 miastach zaangażowane są samorządy terytorialne. Koncesje te realizowane są przez spółki gminne, związki gmin lub ośrodki i domy kultury w ich zarządzie.

Pozostali samodzielni nadawcy lokalni tworzą już tylko grupę 44 stacji, gdy w 2001 roku było ich 91. W samym tylko 2007 roku grupa ta, w wyniku zmian kapitałowych z udziałem sieci, zmniejszyła się o 6 rozgłośni, z czego o 5 w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców.

Tak więc, zdecydowana większość nadawców lokalnych działa na mniejszych rynkach. Tylko 12 z samodzielnych stacji radiowych o zasięgu lokalnym nadaje program na największych rynkach reklamowych.

Niezależni nadawcy lokalni, aby zwiększyć przychody, zabiegają o włączenie ich oferty do pakietów ogólnopolskich kampanii reklamowych organizowanych poprzez RRM – dom sprzedaży EUROZETU. Współpraca ta ma także charakter programowy. Przynależność do tzw. Pakietu Niezależnych nie gwarantuje jednak istotnej poprawy kondycji finansowej samodzielnych nadawców lokalnych, ponieważ ich udział w ogólnopolskich kampaniach reklamowych jest niewielki.

Wykres nr 9. Obecność grup radiowych na rynku lokalnym (liczba stacji na UKF)

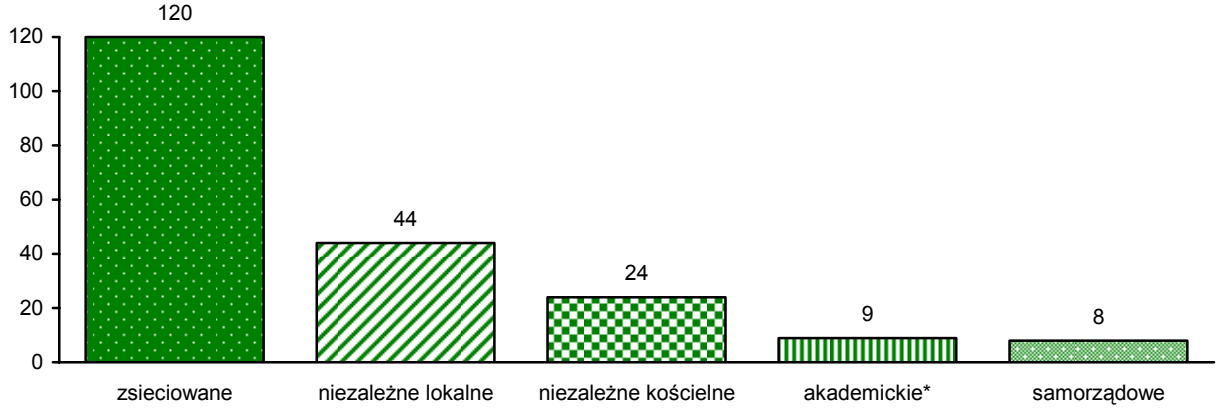

[8] Spółka producencka z udziałem Radio ESKA SA

[9] Program nadaje spółka SBB Rodło Sp. z o.o. z grupy Ad.point (EUROZET)

[10] Program nadaje Fundacja Krakowskiego Radia Akademickiego Żak we współpracy z Radiem ESKĄ SA

** Na wykresie podano liczbę 9 stacji akademickich ze względu na fakt, że jedna stacja nadająca program o tym charakterze należy do grupy Ad.point (EUROZET), druga zaś współpracuje z ESKĄ*

Dla porównania warunków konkurencji między sieciami stacji lokalnych a samodzielnymi nadawcami lokalnymi, należy przyjrzeć się jak wygląda reprezentacja poszczególnych grup na rynkach o różnym stopniu głębokości oraz wziąć pod uwagę liczbę potencjalnych odbiorców, do których docierają poszczególne programy radiowe nadawców tych grup.

Wykresy nr 10, 11. Obecność grup nadawców na rynkach reklamy lokalnej o różnej głębokości

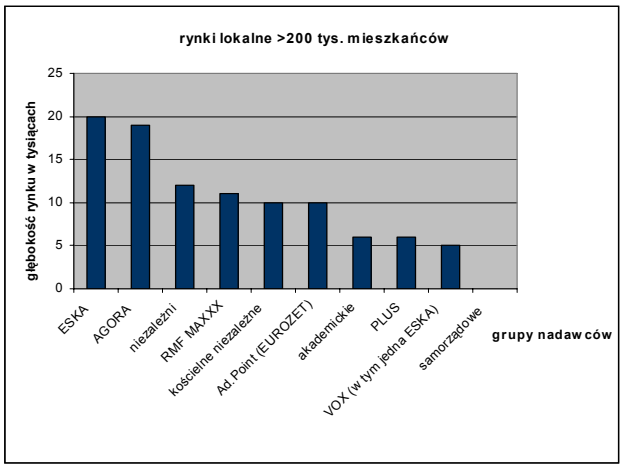

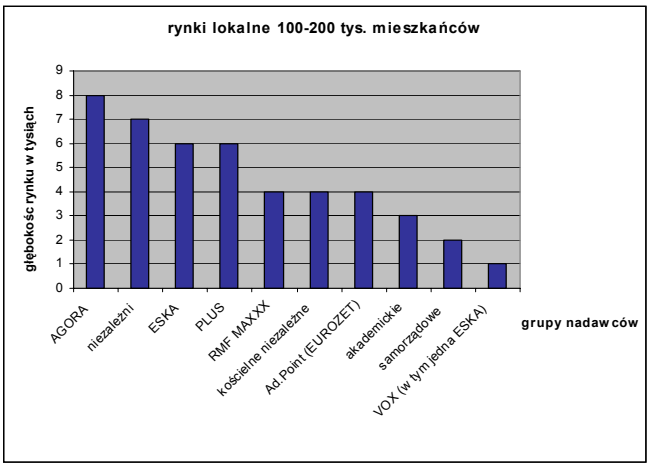

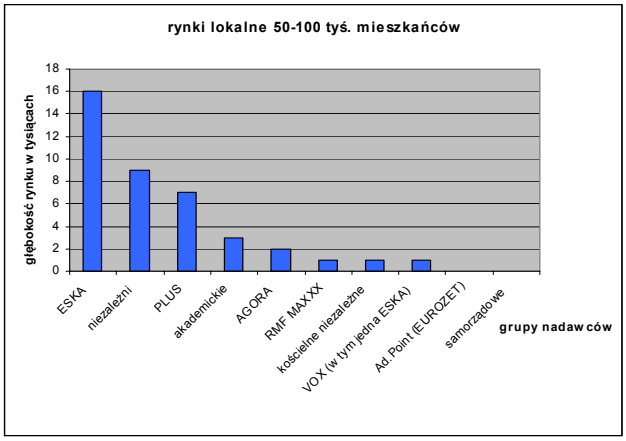

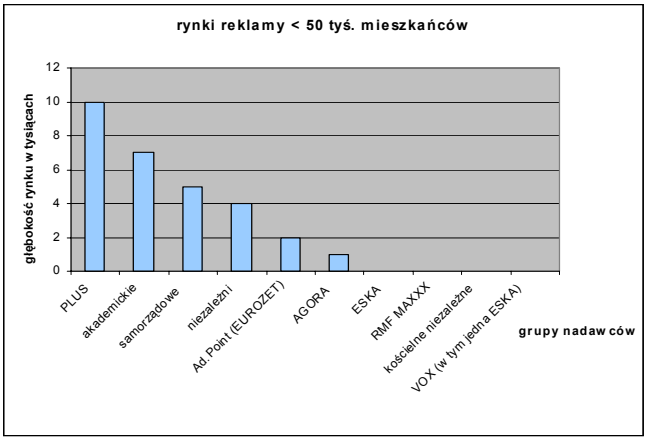

Wykres nr 12. Zasięgi ludnościowe grup radiowych działających na wszystkich rynkach (w tysiącach)[11]

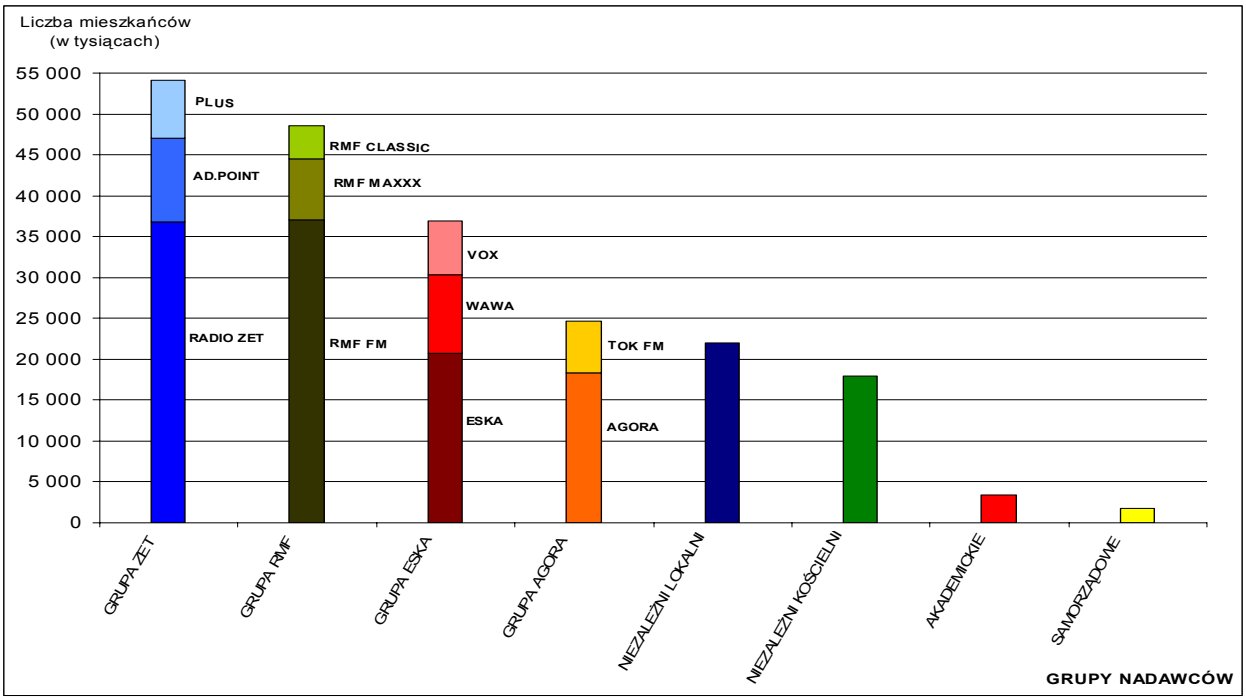

Wykres nr 13. Zasięgi ludnościowe grup radiowych działających na lokalnych rynkach (w tysiącach)[12]

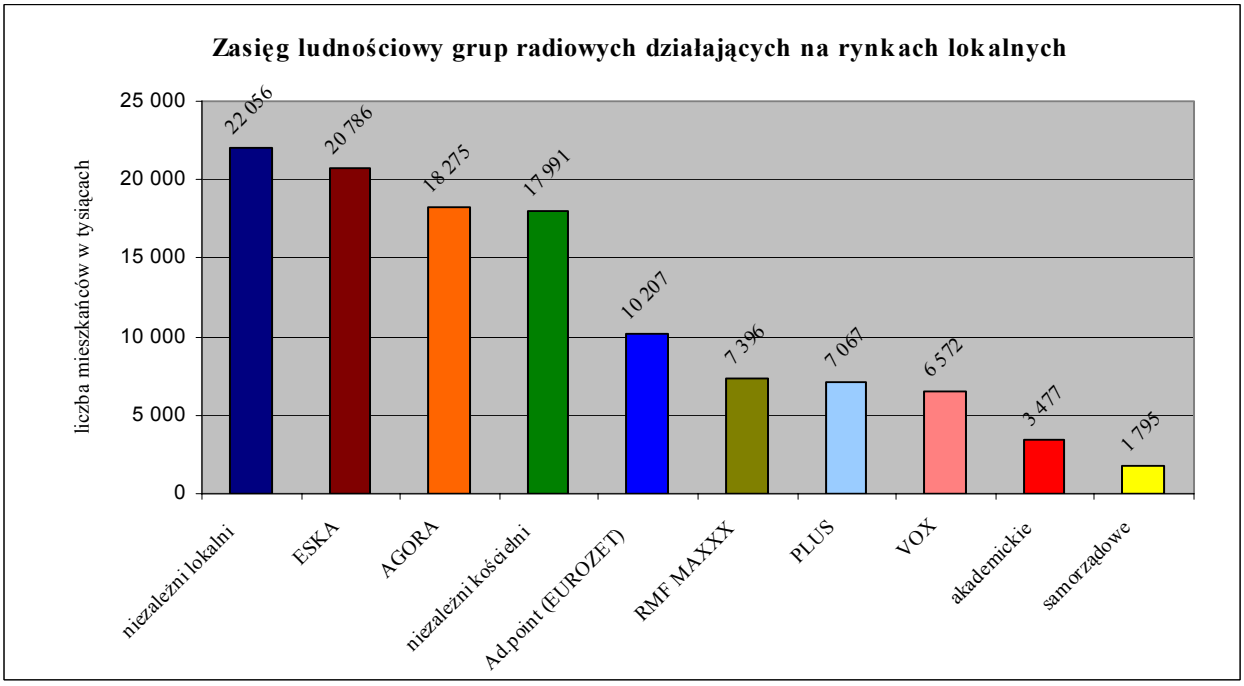

[11] w danych dotyczących niezależnych nadawców lokalnych nie uwzględniono zasięgów programu „Radia JAZZ" oraz „PIN 102 FM Pieniądz i Nowoczesność"I

[12] j.w.

2.2. Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców radiowych w 2006[13] roku

Wpływ grup kapitałowych na kondycję rynku nadawców radiowych

Barierę wejścia do sektora medialnego, czyli wdrożenia nowego projektu radiowego lub telewizyjnego, stanowi przede wszystkim uzyskanie uprawnień – koncesji na nadawanie programu oraz decyzji dotyczącej dokonania rezerwacji częstotliwości, pozwolenia radiowego, zezwoleń telekomunikacyjnych, umów operatorskich dotyczących technicznej emisji sygnału, zawarcia umów licencyjnych z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Inwestycja w media elektroniczne zazwyczaj wiąże się z dużym zapotrzebowaniem na kapitał, pozwalający na dokonanie opłaty koncesyjnej, zakup sprzętu do produkcji i emisji programu oraz zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników. Inwestycja taka podlega zwrotowi w dłuższym okresie, a przez banki traktowana jest jako inwestycja wysokiego ryzyka.

Na zmieniającą się sytuację nadawców koncesjonowanych wpływają warunki makro i mikroekonomiczne, wzrost produktu krajowego brutto, a w nim wzrost udziału wydatków na reklamę, rosnący popyt konsumpcyjny, kształt założeń samego projektu, działania konkurencji oraz umiejętność w dostosowaniu się do zmieniających się realiów rynkowych. Istotnym elementem wpływającym na powodzenie przedsięwzięć medialnych są także przepisy prawa, którym podlega koncesjonowana działalność audiowizualna.

Po zakończonym okresie wyraźnej segmentacji rynku radiowego (rynki lokalne, rynek ogólnokrajowy), trwa obecnie walka konkurencyjna o podział rynku między grupy kapitałowe. Dążenie nadawców ogólnokrajowych do dywersyfikacji na rynki lokalne wiąże się z dużą konkurencją na rynku reklamy ogólnokrajowej.

Jednocześnie istotnym powodem ekspansji na następne obszary rynku przez nadawców ogólnokrajowych jest pełne, racjonalne wykorzystanie zbudowanego potencjału. Nadawcy po zbudowaniu pozycji na rynku, realizują potrzebę dalszego rozwoju.

Ze względu na brak wolnych częstotliwości grupy kapitałowe dokonują dywersyfikacji na nowe pola poprzez przejmowanie spółek, które już posiadają koncesję.

Efektem postępującej koncentracji kapitałowej są zmiany w ofercie programowej nadawców. Dotyczy to w szczególności radiofonii lokalnej, która podlega silniejszym procesom ujednolicania oferty programowej i jej zawartości, poprzez oparcie ramowego układu programu o przyjęte standardy, wprowadzanie określonego formatu muzycznego oraz korzystanie z jednego źródła informacji.

Zabiegi te służą określonym celom. Następuje pozycjonowanie nadawcy na rynku lokalnym, zgodnie z wynikami badań muzycznych preferencji odbiorców, prowadzonych przez nadawców oraz maksymalne ograniczenie wydatków na produkcję programu poprzez udostępnienie stacjom audycji informacyjnych i publicystycznych tworzonych w tzw. stacji centralnej. Kluczowym kryterium decydującym o wyborze danego formatu muzycznego jest potrzeba dotarcia do wybranej grupy odbiorców, czyli tzw. *targetu.*

[13] Przedstawione informacje zostały przygotowane w wyniku analizy sprawozdań finansowych nadawców za 2006 rok, złożonych w 2007 roku

Do zadań zespołu stacji lokalnej pozostaje zbieranie i podawanie informacji lokalnych oraz emisja programu według zleconego standardu. Relacje między stacjami lokalnymi a ich właścicielem opierają się zatem w dużej mierze na wykorzystaniu technicznych warunków dotarcia do odbiorcy (suma nadajników stacji lokalnych daje efekt skali) oraz wykorzystaniu silnej marki bez potrzeby inwestowania w promocję na rynkach lokalnych.

Funkcjonowanie grup rozgłośni radiowych umożliwia wspólną sprzedaż czasu reklamowego wszystkich stacji lokalnych realizujących program dla tej samej grupy odbiorców, pod tą samą marką, na rynku krajowej reklamy radiowej oraz korzystanie z lokalnego rynku reklamy. Zjawisko sieciowania jest odwrotnością tzw. rozszczepiania programu i reklamy.

Z analizy sytuacji ekonomicznej nadawców lokalnych wynika, że samodzielne utrzymanie stacji jest możliwe przede wszystkim w przypadkach braku konkurencji na rynku reklamy lokalnej na obszarze rozpowszechniania programu lub zapewnienia finansowania ze środków pozyskiwanych z prowadzonej jednocześnie innej różnorodnej dochodowej działalności. Jednak nawet w takich przypadkach los stacji lokalnych jest niepewny ze względu na zbyt wolny rozwój rynków reklamy lokalnej, nieadekwatny do wzrostu ponoszonych kosztów.

Sytuacja ekonomiczna koncesjonowanych nadawców lokalnych i ponadregionalnych może wpływać na realizację warunków programowych koncesji oraz stanowić przeszkodę w rozwoju oferty programowej. Obserwując zjawiska na rynku audiowizualnym można dojść do wniosku, że postępująca koncentracja kapitału jest odpowiedzią na warunki istniejące w tym sektorze gospodarczym.

Różnego rodzaju powiązania między nadawcami oraz przenikanie się różnych segmentów rynku wskazują, że mamy do czynienia z budową silnych grup kapitałowych.

Grupy medialne - nadawcy ogólnokrajowi i ponadregionalni

Funkcjonujący w ramach dużych grup medialnych - nadawcy dysponujący zasięgiem ogólnopolskim - Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. oraz Radio ZET Sp. z o.o., odnotowali w 2006 roku prawie 4 % wzrost łącznych przychodów z działalności gospodarczej w porównaniu do przychodów osiągniętych w 2005 roku, w tym łączne przychody z podstawowej działalności wzrosły o prawie 10 %. Spółki te zakończyły 2006 rok dodatnim wynikiem, podobnie jak i trzy lata poprzednie, a wynik na sprzedaży był o prawie 1/3 wyższy w porównaniu do 2005 roku. Kapitały własne tych spółek na koniec roku wykazywały wartość dodatnią, podobnie jak na koniec 2005 roku.

Wszyscy nadawcy ponadregionalni funkcjonują w ramach dużych grup medialnych, co gwarantuje im zabezpieczenie finansowe mimo ponoszonych strat. Ponadregionalni nadawcy radiowi - Radio WAWA SA, Radiostacja Sp. z o.o. i Inforadio Sp. z o.o. („TOK FM - Pierwsze Radio Informacyjne”) - odnotowali w 2006 roku wzrost o ponad 16 % łącznych przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego i sponsoringu, w porównaniu z poprzednim rokiem. Na uwagę zasługuje wysoki wzrost omawianych przychodów spółki Inforadio Sp. z o.o. W 2006 roku nastąpił prawie 30 % wzrost łącznych przychodów z działalności gospodarczej tej grupy nadawców w porównaniu do przychodów w 2005 roku, czego powodem był bardzo znaczny wzrost przychodów finansowych spowodowany faktem, że jednej ze spółek umorzono odsetki naliczone od pożyczki otrzymanej od jednostki dominującej. Radio WAWA SA i Inforadio Sp. z o.o. zakończyły 2006 rok stratą już czwarty

rok z rzędu. Ponoszone od wielu lat straty powodują, że kapitały własne spółek nadających programy ponadregionalne wykazują coraz wyższą wartość ujemną.

W 2006 roku KRRiT wyraziła zgodę na przejście uprawnień wynikających z koncesji posiadanych przez spółki RMF CLASSIC Sp. z o.o. i ARCOLA Sp. z o.o. na spółkę OPERA FM Sp. z o.o. w związku z łączeniem się wymienionych spółek, a co za tym idzie przeniesieniem całego majątku na spółkę OPERA FM Sp. z o.o. W związku z tym, program RMF CLASSIC realizowany był w 2006 roku przy zmieniającej się strukturze organizacyjnej, co uniemożliwiło analizę porównawczą kondycji finansowej tego nadawcy.

Grupy medialne prowadzące działalność na rynkach lokalnych

Większość przedsiębiorców prowadzących działalność radiową na lokalnych rynkach, jak już wcześniej wspomniano, funkcjonuje w ramach powiązań własnościowych, programowych i reklamowych tworzonych przez silne grupy medialne[14]:

- Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe (grupa ESKA) – 16 spółek wykonujących 35 koncesji;
- radiowa grupa Agory – 10 spółek wykonujących 28 koncesji;
- Ad.point – 8 spółek wykonujących 14 koncesji;
- RMF MAXXX – 9 spółek wykonujących 9 koncesji;
- RADIO GRA – kujawsko-pomorska grupa zrzeszająca – 4 nadawców lokalnych w: Toruniu, Bydgoszczy, Inowrocławiu i Włocławku, zintegrowanych wokół „Radia Gra" z Torunia, będącego własnością Gazety Pomorskiej Media Sp. z o.o.

W 2006 roku lokalni nadawcy radiowi działający w ramach grup kapitałowych odnotowali przychody z działalności gospodarczej wyższe o 32 % w porównaniu z 2005 rokiem, w tym przychody łącznie ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, wzrosły o prawie 26 %.

Wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowali wszyscy nadawcy działający w ramach grup radiowych - grupa ZPR wzrost o 26 %, grupa Ad.point wzrost o 20 %, grupa Multimedia wzrost o prawie 43 %, kujawsko-pomorska grupa Radio GRA wzrost o 9 %.

W analizowanej grupie, nadawcy odnotowali w 2006 roku wzrost łącznych kosztów działalności gospodarczej o prawie 4 % w porównaniu z 2005 rokiem. Koszty działalności gospodarczej spadły w przypadku grupy ZPR (o 2 %) i kujawsko-pomorskiej grupy Radio GRA (o 18 %) zaś wzrosły w grupie Ad. point (o 4 %) i grupie Multimedia (o 38 %).

[14] Rok 2006 był kolejnym, w którym następowały zmiany w tym sektorze. Do ZPR i Multimedia dołączyły po 2 spółki. W maju 2005 roku rozpoczął się proces przenoszenia działalności pionu radiowego AGORY do jednej spółki - Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o., która zajęła się sprzedażą krajowej i lokalnej reklamy radiowej, zarówno dla swoich stacji jak i pośrednictwem dla stacji spoza grupy. Tak, więc za 2006 rok, Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o. przedstawiła jedno sprawozdanie finansowe obejmujące wyniki łączne 12 spółek przejętych i spółki przejmującej, prowadzącej również działalność brokerską. Uniemożliwiło to analizę porównawczą całego segmentu radiowej grupy Agory, do którego wchodziło również 9 spółek nadających programy lokalne oraz porównanie z wynikami nadawców działających w ramach pozostałych grup radiowych. Spośród wszystkich grup kapitałowych prowadzących działalność radiową na rynkach lokalnych jedynie Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o. zajmowała się jednocześnie działalnością radiową i brokerską.

Rok 2006, po raz pierwszy od trzech lat dla ogółu lokalnych nadawców, działających w ramach grup kapitałowych, zakończył się dodatnim wynikiem na działalności gospodarczej, dzięki dobremu wynikowi, jaki odnotowała grupa ZPR. Pozostałe grupy radiowe poniosły zmniejszające się straty na działalności gospodarczej.

Kapitały własne lokalnych nadawców, działających w ramach grup kapitałowych, wzrosły ogółem w 2006 roku o ponad 90 %, w porównaniu do 2005 roku, na co głównie wpływ miał wzrost kapitałów własnych grupy ZPR.

Jedynie nadawcy działający w ramach grupy ZPR i kujawsko-pomorskiej grupy Radio GRA posiadali łącznie dodatnie kapitały własne w latach 2005-2006. Natomiast nadawcy, działający w ramach grupy Ad.point i Multimedia, na koniec 2006 roku odnotowali wyższą ujemną wartość kapitałów własnych niż na koniec 2005 roku.

Nadawcy, działający w ramach grup radiowych, odnotowali ogółem w 2006 roku ponad dwukrotny wzrost wartości zobowiązań, długoterminowych w porównaniu do stanu z końca 2005 roku. Spowodowane to zostało bardzo znacznym wzrostem wartości zobowiązań długoterminowych – pożyczek od udziałowców – spółek działających w ramach grupy Multimedia i niewielkim (13 %) wzrostem wartości zobowiązań długoterminowych nadawców działających w ramach kujawsko-pomorskiej grupy Radio GRA. W przypadku grupy radiowej ZPR nastąpił spadek wartości zobowiązań długoterminowych o ponad 80 %.

Suma zobowiązań krótkoterminowych zwiększyła się o prawie 13 % w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku – w tym zwiększyła się w grupie radiowej Multimedia (o 78 %) i kujawsko-pomorskiej grupie Radio GRA (o 24 %). W przypadku grup radiowych ZPR i Ad.point zmniejszyła się odpowiednio o 8 % i 13 %.

W grupach radiowych ogólna wartość majątku obrotowego wzrosła o 10 %, wartość należności wzrosła o 86 %, a wartość inwestycji krótkoterminowych o 21 %.

Relacja wartości zobowiązań krótkoterminowych do wartości należności uległa poprawie. Zobowiązania krótkoterminowe na koniec 2006 roku, o ponad 50 % przewyższały łączną wartość należności, kiedy na koniec roku poprzedniego przekroczyły o 150 %.

Jedynie nadawcy działający w ramach grupy ZPR mieli korzystniejszą relację należności do zobowiązań.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców radiowych, działających w ramach grup kapitałowych, przewyższała wartość majątku obrotowego. Relacja ta na koniec 2006 roku uległa znacznej poprawie w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku. Kwota zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2006 roku przewyższała wartość majątku obrotowego tylko o 8 %, gdy na koniec 2005 roku przewyższała o ponad 90 %. Na pozytywną zmianę relacji zobowiązań krótkoterminowych do majątku wpłynął wysoki poziom obrotówki grupy radiowej ZPR.

Grupy medialne prowadzące działalność na rynkach lokalnych cd.- radiowa grupa Agory[15]

W 2006 roku radiowa grupa Agory odnotowała przychody z działalności gospodarczej i przychody ze sprzedaży wyższe o prawie 15 % w porównaniu do 2005 roku. Na uwagę zasługuje fakt, że przychody ze sprzedaży radiowej grupy Agory stanowiły równowartość 75 % łącznych przychodów ze sprzedaży nadawców, działających w pozostałych grupach

[15] Z uwzględnieniem działalności brokerskiej spółki Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.

kapitałowych oraz nadawców niezależnych. Na taki wynik niewątpliwie miała wpływ również działalność brokerska, której nie prowadzi bezpośrednio żaden inny nadawca lokalny funkcjonujący w ramach pozostałych grup medialnych.

Łączne koszty działalności gospodarczej w porównaniu do 2005 roku wzrosły w 2006 roku o 7 %.

Rok 2006, był kolejnym rokiem, który radiowa grupa Agory zakończyła stratą na działalności gospodarczej. Strata ta była wyższa od poniesionej w roku poprzednim.

Na koniec 2006 roku, podobnie jak w roku poprzednim, wartość kapitałów własnych była ujemna i uległa potrojeniu.

Poziom zobowiązań długoterminowych radiowej grupy Agory zwiększył się o około 40 % (były to podobnie jak w roku poprzednim pożyczki udzielone przez udziałowca), natomiast poziom zobowiązań krótkoterminowych zmniejszył się o ponad 40 %.

Na koniec 2006 roku relacja wartości zobowiązań krótkoterminowych do wartości należności uległa zmianie. Zobowiązania krótkoterminowe na koniec 2006 roku były o prawie 30% niższe niż wartość należności, kiedy na koniec roku poprzedniego przewyższały wartość należności o ponad 10 %.

Wartość majątku obrotowego, na koniec 2006 roku, była o 4 % niższa niż w roku poprzednim, w tym wartość inwestycji krótkoterminowych wzrosła o ponad 20 %, lecz zmianie uległa wartość należności o 13 %.

Niezależni lokalni nadawcy radiowi

W 2006 roku lokalni niezależni nadawcy radiowi[16] odnotowali sumę przychodów z działalności gospodarczej wyższą o ponad 7 % w porównaniu do 2005 roku, w tym przychody ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, wzrosły o prawie 8 %.

Łączne koszty działalności gospodarczej w tej grupie wzrosły w 2006 roku o prawie 3 % w porównaniu do 2005 roku.

Rok 2006, był kolejnym rokiem, który niezależni lokalni nadawcy radiowi zakończyli łącznie stratą na działalności gospodarczej. Strata odnotowana na koniec 2006 roku była jednak zdecydowanie mniejsza niż w latach poprzednich.

Na uwagę zasługuje fakt, że nadawcy ci już drugi rok z rzędu odnotowali na koniec 2006 roku dodatnią wartość kapitału własnego ogółem.

Poziom wszystkich zobowiązań długoterminowych niezależnych stacji radiowych zmniejszył się o 30 %. Nadal, podobnie jak w poprzednich latach przedsiębiorcy z tej grupy (małe i średnie firmy) mają trudności w uzyskaniu długoterminowych kredytów lub pożyczek od udziałowców.

W przypadku niezależnych stacji radiowych poziom łącznych zobowiązań krótkoterminowych zmniejszył się o prawie 9 %.

Łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2006 roku podobnie jak i na koniec 2005 roku była o prawie 60% wyższa niż wartość należności.

[16] 46 koncesji wykonywanych przez 44 przedsiębiorców

Na koniec 2006 roku wartość majątku obrotowego ogółem wzrosła o 2 %, w tym wartość inwestycji krótkoterminowych wzrosła o 41 %.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych niezależnych nadawców lokalnych przewyższała wartość majątku obrotowego, relacja ta na koniec 2006 roku uległa poprawie w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku. Na koniec 2006 roku kwota zobowiązań krótkoterminowych o 17 % przewyższała wartość majątku obrotowego, gdy na koniec 2005 roku przewyższała o prawie 30 %.

Podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej radiowych nadawców koncesjonowanych prowadzących komercyjną działalność na lokalnych rynkach

W 2006 roku ogół komercyjnych nadawców radiowych prowadzących działalność na lokalnych rynkach (bez nadawców radiowej grupy Agory) odnotował przychody z działalności gospodarczej o 19 %, wyższe niż w 2005 roku.

Łączne przychody ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, w 2006 roku wzrosły o ponad 16 % w porównaniu do 2005 roku.

Łączne koszty działalności gospodarczej omawianych nadawców wzrosły w 2006 roku o ponad 3 % w porównaniu do 2005 roku.

Ogólna wartość kapitałów własnych wszystkich nadawców komercyjnych nadających program radiowy o zasięgu lokalnym w analizowanym okresie miała wartość dodatnią i wzrosła o prawie 120 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Przyczyną wzrostu wartości kapitałów własnych wszystkich omawianych nadawców ogółem, były przede wszystkim znacznie lepsze wyniki finansowe osiągnięte na koniec 2006 roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

Nadawcy mogli dysponować wyższymi kapitałami bowiem ogólny stan zobowiązań długoterminowych wszystkich nadawców emitujących programy radiowe o zasięgu lokalnym był na koniec 2006 roku o 63 % wyższy, w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku.

Ogólny stan zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców emitujących programy radiowe o zasięgu lokalnym był na koniec 2006 roku o ponad 3 % wyższy niż na koniec 2005 roku.

Wartość majątku obrotowego ogółem tych podmiotów była o ponad 47 % wyższa niż na koniec 2005 roku. Największy wpływ miał wzrost wartości należności o ponad 35 % w stosunku do 2005 roku.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców lokalnych przewyższała wartość należności, lecz relacja ta na koniec 2006 roku uległa zdecydowanej poprawie, w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku. Oznacza to, że działalność dofinansowywana była w coraz mniejszym stopniu nieuregulowanymi zobowiązaniami.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców lokalnych przewyższała wartość majątku obrotowego. Relacja ta na koniec 2006 roku uległa poprawie, w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku. Na koniec 2006 roku kwota zobowiązań krótkoterminowych o ponad 11 % przewyższała wartość majątku obrotowego, podczas gdy na koniec 2005 roku przewyższała o prawie 60 %.

Generalnie, dynamika wzrostu przychodów ze sprzedaży lokalnych nadawców, była wyższa niż u nadawców ogólnopolskich, na co wpływ miał wysoki wzrost u lokalnych nadawców działających w ramach grup kapitałowych.

Nadal większość komercyjnych nadawców lokalnych, niezależnie od faktu czy działała w 2006 roku samodzielnie, czy w grupach radiowych, posiadała niedobór własnych kapitałów umożliwiających stabilny rozwój stacji radiowych. Jednak w dużo lepszej sytuacji byli nadawcy ponadregionalni oraz tzw. zsieciowani, bowiem prowadzona przez nich działalność była zabezpieczona finansowo przez grupy kapitałowe. Mogli oni korzystać ze środków finansowych przekazywanych w formie pożyczek przez inne wiodące podmioty ze swoich grup. Ponadto grupy radiowe, których właściciele kładą większy nacisk na ekspansję, nie były zmuszone, w porównywalnym stopniu do nadawców działających samodzielnie, dostosowywać kosztów rocznej działalności do możliwości ich sfinansowania. Spadek kosztów działalności nadawców działających w grupach łączył się z nieporównywalnie większymi możliwościami programowymi i organizacyjnymi, dającymi efekt ograniczenia kosztów jednostkowych.

Zsieciowani nadawcy radiowi mogą sobie pozwolić na „agresywną" konkurencję poprzez silną promocję marki, jak i stosowanie rabatów reklamowych, dzięki pozyskiwaniu przychodów reklamowych, jednocześnie z rynków lokalnych i z rynku ogólnokrajowego.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach instytucji kościelnych[17]

Podstawowymi gwarantami finansowania działalności kościelnych rozgłośni radiowych są właściciele koncesji: archidiecezje, diecezje, parafie i zakony. Finansowanie bieżącej działalności tych stacji następuje w całości lub w części z przekazywanych im dotacji oraz z ofiar od słuchaczy.

W tej grupie, stanowiącej 35 nadawców[18], 20 % odnotowało na koniec 2006 roku dodatni wynik ze sprzedaży (o jeden punkt procentowy mniej niż w roku poprzednim). Natomiast dodatni wynik na całej prowadzonej działalności gospodarczej odnotowało 60 % nadawców, co świadczy o poprawie wyników w stosunku do roku poprzedniego o 10 pkt. proc.

W 2006 roku przychody z podstawowej działalności wzrosły o prawie 20 %, zaś pozostałe przychody operacyjne, na które składały się głównie dotacje i ofiary od słuchaczy wzrosły o 3 %. Nadal jednak, w przypadku 14 nadawców, osiągnięte przychody były niewystarczające na pokrycie rocznych kosztów działalności, w związku z czym zakończyli oni 2006 rok stratą (w poprzednim roku w takiej sytuacji było17 nadawców).

[17] Na koniec 2006 roku wykonywanych było 46 koncesji na nadawanie programów radiowych, przyznanych instytucjom kościelnym – archidiecezjom, diecezjom, parafiom i zgromadzeniom zakonnym. Przedstawione przez tych nadawców sprawozdania finansowe, za wyjątkiem jednego, dotyczą tylko wyodrębnionej działalności rozgłośni radiowych działających w strukturach kościelnych. Niektóre ze sprawozdań zawierały jedynie dane dotyczące kosztów funkcjonowania radia i informację, że zostały one pokryte w całości darowiznami wiernych lub dotacjami diecezji. Różnorodność form składanych przez nadawców kościelnych sprawozdań wynika z faktu, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie wewnętrznymi przepisami kościelnymi.

[18] 2 diecezje posiadające więcej niż jedną koncesję, na nadawanie programów radiowych przedstawiły dodatkowo 3 sprawozdania finansowe, dotyczące działalności poszczególnych stacji radiowych. Po uwzględnieniu tych sprawozdań - 31 nadawców przedstawiło pełną sprawozdawczość finansową i 4 przedstawiło tylko dane dotyczące rachunku zysków i strat.

Pięciu nadawców odnotowało stratę na koniec 2005 i 2006 roku. Oznacza to, że stacje kolejny rok dotowane były w niewystarczającym stopniu. Pokrycie strat w następnym roku obrachunkowym spowoduje zmniejszenie przychodów w danym roku i może być przyczyną wystąpienia trudności w wykonywaniu koncesji.

Dla lokalnych rozgłośni radiowych, posiadających status nadawcy społecznego, jedynym źródłem przychodów są dotacje oraz ofiary od słuchaczy. W 2006 roku kwota dotacji była wyższa o prawie 30 % w porównaniu z 2005 rokiem, jednak w przypadku 3 stacji (tych samych co w roku poprzednim) nie wystarczała ona na pokrycie rocznych kosztów działalności.

Od kwietnia 2005 roku grupa 9 nadawców kościelnych (wykonujących 11 koncesji), współpracujących poprzednio w ramach porozumienia programowego PLUS, związała się z nowymi spółkami produkującymi i dostarczającymi ten program radiowy. [19]

Sześciu nadawców (wykonujących 8 koncesji) związało się, ze stworzoną przez ZPR SA w październiku 2005 roku, z siecią VOX.[20]

W 2006 roku stacje działające w ramach sieci PLUS osiągnęły przychody z działalności o prawie 25 % niższe niż w 2005 roku, i tak samo jak w roku poprzednim stacje odnotowały stratę na podstawowej działalności. Stacje te otrzymały dotacje na podobnym poziomie, jak w roku poprzednim, jednak były one w niewystarczającej wysokości. Spowodowało to, że 2006 rok, podobnie jak rok poprzedni, stacje zakończyły strata na prowadzonej działalności. Strata ta była o połowę niższa, bowiem znacznie ograniczono koszty działalności operacyjnej.

Stacje działające w ramach sieci VOX zwiększyły przychody z działalności o prawie 10 %, i zakończyły 2006 rok dodatnim wynikiem ze sprzedaży, dzięki ograniczeniu kosztów działalności. Nadawcy ci w 2006 roku otrzymali znacząco mniejsze dotacje (1/5 wartości dotacji otrzymanych w 2005 roku), co sprawiło, że choć osiągnięty na koniec roku wynik na działalności gospodarczej był dodatni, to jednak niższy niż w roku poprzednim.

Nadawcy kościelni prowadzący samodzielnie działalność w 2006 roku, odnotowali prawie 15 % wzrost przychodów ze sprzedaży. Dzięki ograniczeniu kosztów działalności, niezależne stacje kościelne odnotowały dodatni wynik na działalności, znacznie wyższy niż w roku 2005, mimo że otrzymane przez nich dotacje były o ponad 20 % niższe.

Podstawę analizy pozostałych wielkości, służących ocenie sytuacji wszystkich nadawców radiowych prowadzących działalność w ramach instytucji kościelnych, stanowi 31 pełnych sprawozdań finansowych. Na tej podstawie można stwierdzić, że:

- wartość pożyczek i kredytów długoterminowych obniżyła się w 2006 roku o ponad 10 %, a udział nadawców, którzy korzystali z pożyczek długoterminowych zmniejszył się z 21 % w roku poprzednim do 16 %;
- zwiększył się natomiast udział nadawców korzystających z pożyczek krótkoterminowych z 14 % w 2005 roku do prawie 23 % w następnym roku.

[19] Część z nich zakupiła udziały w spółkach, w których większościowym udziałowcem jest Ad.point Sp. z o.o. (do kwietnia 2007 roku własność CR MEDIA SA obecnie zaś EUROZET Sp. z o.o.). Spółki te dostarczają elementy programu „Radio PLUS" na podstawie usługi operatorskiej świadczonej udziałowcom, pozostałym zaś na podstawie umów franszyzowych.

[20] Spółka producencka z udziałem ZPR SA dostarcza archidiecezjom i diecezjom program pod nazwą „Radio VOX FM" na podstawie umów franszyzowych. Dodatkowo, część nadawców związała się kapitałowo ze tą spółką.

Jednocześnie wartość udzielonych pożyczek krótkoterminowych wzrosła ponad czterokrotnie;

- u prawie 52 % analizowanych nadawców zobowiązania krótkoterminowe na koniec roku przewyższały wartość należności krótkoterminowych (spadek o 10 pkt. proc). W przypadku 29 % nadawców wartość zobowiązań krótkoterminowych była wyższa niż wartość całego majątku obrotowego (spadek o ponad 5 pkt. proc.), z czego wynika, że ich działalność finansowana była częściowo nieuregulowanymi zobowiązaniami jednak w mniejszym stopniu niż w 2005 roku.

Analiza wyników osiągniętych przez stacje kościelne na koniec 2006 roku wskazuje, że najlepsze wyniki uzyskują nadawcy prowadzący działalność samodzielnie.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach innych form prawnych[21]

Radia akademickie działają w ramach struktur organizacyjnych uczelni[22], które są ekonomicznym gwarantem ich działalności. Finansowanie następuje poprzez dotowanie stacji akademickich ze środków uczelni, a tylko w niewielkim stopniu z wpływów z reklam. Sprawozdania wyższych uczelni wskazują, że posiadały one w 2006 roku wystarczające środki na zabezpieczenie bieżącej działalności stacji.

Działalność stacji radiowych należących do Centrów, Ośrodków i Miejskich Domów Kultury finansowana jest poprzez dotacje instytucji samorządowych i dzięki wpływom z reklam. Funkcjonowanie tej grupy nadawców radiowych było w 2006 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, było należycie zabezpieczone od strony finansowej.

2.3. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego - rynek telewizyjny

Istotne zmiany w ofercie programowej, dostępnej widzom drogą naziemną, nastąpią prawdopodobnie dopiero w chwili uruchomienia cyfrowego nadawania naziemnego. Jedyną ogólnokrajową koncesjonowaną siecią - obejmującą 85,6% ludności kraju - jest Telewizja POLSAT. Ponadregionalne programy uniwersalne TVN i TV 4 – rozpowszechniane drogą naziemną - nie docierają nawet do połowy Polaków. Sieć naziemnych stacji nadawczych TVN pozwala na dotarcie do około 47,10 % Polaków, zaś warunki techniczne określone w koncesji TV 4 umożliwiają odbiór około 26,7 % mieszkańców.[23]

TVN systematycznie buduje swoją pozycję wśród widowni, podejmując bezpośrednio konkurencję z nadawcą ogólnokrajowym, mimo znacznie gorszych możliwości technicznych

[21] Obowiązek przedstawienia sprawozdań finansowych za 2006 rok dotyczył 18 podmiotów prowadzących działalność radiową w ramach innych form prawnych. Do tej grupy koncesjonariuszy zaliczono: wyższe uczelnie oraz stowarzyszenia, fundacje, centra kultury i sztuki i miejskie domy kultury. Nadawcy z tej grupy przekazali sprawozdania dotyczące całości prowadzonej działalności bez wyodrębnionej działalności radiowej.

[22] Jedynie w przypadku „100,5 ESKA ROCK" z Krakowa koncesjonariuszem jest Fundacja Krakowskiego Radia ŻAK.

[23] Patrz. Załącznik do niniejszej „Informacji".

swojej sieci. TV 4, wsparty współpracą programową i wspólną sprzedażą czasu reklamowego z POLSAT-em, powoli ugruntowuje swoje miejsce na rynku telewizyjnym.

Po tym, jak w roku 2007 KRRiT zmieniła zapisy dotyczące charakteru programu PULS z wyspecjalizowanego społeczno-religijnego na uniwersalny (w którym będą nadawane audycje o tematyce rodzinno-chrześcijańskiej) wzrosła konkurencja w tym segmencie rynku. Telewizja PULS Sp. z o.o., której udziałowcem pośrednim jest przedsiębiorca medialny Rupert Murdoch, jest w trakcie zmian organizacyjnych i programowych. KRRiT w na początku 2008 roku podjęła uchwały o rozszerzeniu koncesji telewizji „PULS" o stacje nadawcze w Katowicach, Nowym Sączu, Szczecinie i Wrocławiu. Dotychczas sieć PLUS-a miała najmniejszy zasięg wśród nadawców tej kategorii. Rozszerzenie koncesji pozwoli na wzrost zasięgu tej stacji z 15,9 % do 25,06 % mieszkańców (tj. o około 9,16%).

W 2008 roku KRRiT podjęła również uchwałę o rozszerzeniu koncesji na program „TV 4" o stację nadawczą w Lesznie, obejmującą ponad 100 tys. mieszkańców. Zasięg programu „TVN" został zwiększony o około 70 tys. mieszkańców dzięki zwiększeniu mocy wykorzystywanej stacji w Poznaniu.

Ze względu na utratę samodzielności przez Telewizję ODRA (nadającą 5 programów lokalnych), na rzecz ponadregionalnej sieci TV 4, koncesje wydane tej spółce zostały cofnięte. Postępowanie odwoławcze jest w toku[24].

Programy nadawców ogólnopolskich i ponadregionalnych dostępne są także dla abonentów satelitarnych „platform cyfrowych" („CYFRA+", „POLSAT CYFROWY", „n") oraz znajdują się w podstawowej ofercie większości sieci telewizji kablowej, co znacznie zwiększa możliwości dotarcia tych programów do odbiorców.

Satelitarne „platformy cyfrowe" systematycznie rozwijają pakiet oferowanych widzom programów, rozszerzają ofertę o kolejne programy w standardzie HDTV (obrazu w wysokiej rozdzielczości) oraz uruchamiają nowe usługi. Dzięki tym działaniom platformy systematycznie zwiększają sieć swoich abonentów. W 2007 roku szczególnie szybki wzrost liczby klientów odnotował POLSAT CYFROWY (o ponad 1 mln abonentów), co spowodowane było konkurencyjną ceną abonamentu i wprowadzeniem nowych usług. Platforma „n", wchodząca na rynek, jako ostatnia, posiada dotychczas najmniejszą grupę odbiorców, lecz w 2007 roku zanotowała ponad trzykrotny wzrost liczby abonentów.

Zgodnie z danymi przedstawianymi przez operatorów tych platform, na koniec 2007 roku, liczba abonentów CYFRY + wynosiła ponad 1 milion, POLSATU CYFROWEGO przekroczyła 2 miliony, a powstałej w 2006 roku platformy „n" ponad 200 tysięcy. Łącznie więc z usług „platform satelitarnych" korzystało na koniec 2007 roku, około 3,3 miliona abonentów, co stanowi, podobnie jak w roku poprzednim, wzrost o prawie 70 % w stosunku rocznym.

Polskie programy satelitarne tworzone są głównie z myślą o rozprowadzaniu na „platformach cyfrowych" oraz w sieciach telewizji kablowej. Większość z nich nadawanych jest przez właścicieli platform.

CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. posiada 9 koncesji na nadawanie programów satelitarnych: „ALE KINO!", „ZIG ZAP", „CANAL + POLSKA", „CANAL + POLSKA ŻÓŁTY", „CANAL + POLSKA NIEBIESKI SPORT", „MINIMINI", „PLANETE", „KUCHNIA.TV", „CANAL + SPORT 2" oraz wystąpiła z wnioskiem o udzielenie kolejnej koncesji na program pod nazwą „Dom z ogrodem".

[24] Szerzej na ten temat w „Sprawozdaniu z działalności KRRiT za 2007 rok", rozdział 2.6.

Telewizja POLSAT SA posiada 5 koncesji: „POLSAT SPORT", „POLSAT 2", „POLSAT ZDROWIE I URODA", „POLSAT SPORT 2", „PLAY TV" oraz wystąpiła z wnioskami o udzielenie kolejnych koncesji na program informacyjny pod nazwą „POLSAT 24" i programy nadawane w standardzie wysokiej rozdzielczości „POLSAT HD" i „POLSAT SPORT HD".

Grupa ITI właściciel trzeciej „platformy" posiada koncesje na rozpowszechnianie 14 programów satelitarnych. Są to programy „Sport", „OTV", „religia.tv", „TVN", „TVN 24", „TVN-CNBC Biznes", „TVN GRA", „TVN LINGUA", „TVN MED.", „TVN METEO", „TVN SIEDEM", „TVN STYLE", „TVN TURBO" i program dla zagranicy „TVN INTERNATIONAL". W związku z wnioskiem spółki TVN SA, KRRiT podjęła także uchwałę o udzieleniu koncesji na dla Polaków w Ameryce „TVN International West".

Tematyczną ofertę posiada również nadawca publiczny, Telewizja Polska SA posiadający koncesje na rozpowszechnianie 5 programów drogą satelitarną: „TVP FILM", „TVP HISTORIA", „TVP KULTURA", „TVP ROZRYWKA"[25], „TVP SPORT".

Wśród 49 polskich programów satelitarnych, zdecydowaną większość (44) stanowią programy wyspecjalizowane. Liczną grupę wśród programów wyspecjalizowanych tworzą kanały rozrywkowe (7), filmowe (6), edukacyjne i edukacyjno-poradnicze (6) oraz sportowe (6). Dwa programy poświęcone są zagadnieniom wiary. Pozostałe mają charakter tematyczny np. poświęcony motoryzacji, pogodzie, informacji i publicystyce, kulturze i sztuce, historii, sztuce kulinarnej, medycynie i zdrowiu, ekonomii, filmom dokumentalnym, bądź są skierowane do określonej grupy odbiorców: dzieci, kobiet, mężczyzn. Dwa programy poświęcone są wyłącznie telesprzedaży.

Oprócz polskich programów satelitarnych odbiorcy mają również dostęp do zagranicznych programów nadawanych w języku polskim.

2.4. Sytuacja ekonomiczno-finansowa nadawców telewizyjnych w 2006 roku

Nadawcy telewizyjni są bardzo zróżnicowani[26] pod względem ilości wykonywanych koncesji, charakteru emitowanych programów, zasięgu, systemu przekazywania sygnału, liczby odbiorców, potencjału programowego, organizacyjnego i finansowego, wykorzystawanego czasu reklamy, itp., co znalazło odzwierciedlenie w bardzo dużej rozpiętości i zróżnicowaniu w wysokości poniesionych kosztów, osiągniętych przychodów i wypracowanych wyników finansowych.

[25] nie rozpoczęła działalności

[26] Na koniec 2006 roku obowiązywało 55 koncesji na nadawanie programów telewizyjnych rozpowszechnianych za pomocą stacji naziemnych lub satelity. Obowiązkiem złożenia sprawozdań finansowych za 2006 rok objętych było tylko 27 nadawców telewizyjnych, co wynikało z faktu wykonywania przez 9 podmiotów aż 37 koncesji. Do oceny wyników osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych nie uwzględniono: sprawozdań finansowych spółki Telewizja Polska SA, Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej i Fundacji Innowacja, bowiem dotyczyły one całości działalności koncesjonariuszy, w której działalność koncesjonowana stanowiła ułamek procenta oraz sprawozdań trzech koncesjonariuszy, którzy otrzymali koncesję pod koniec 2006 roku.

Nadawcy prowadzący działalność telewizyjną w ramach grup medialnych, wykonujący w 2006 roku więcej niż jedną koncesję[27]

POLSAT, TVN i CANAL + Cyfrowy, podobnie jak w 2005 roku wypracowali łącznie 96,1 % ogółu przychodów rocznych z prowadzonej działalności gospodarczej tej grupy (w tym 96,4 % przychodów ze sprzedaży), przy poniesionych kosztach stanowiących 94,7 % łącznych kosztów.

Wymieniona grupa nadawców odnotowała w 2006 roku znaczny (ponad 18 %) wzrost łącznych przychodów z działalności gospodarczej, w porównaniu z 2005 rokiem, dzięki wyższym przychodom z podstawowej działalności.

Największy wzrost przychodów nadawców telewizyjnych pochodzących ze sprzedaży w 2006 roku, odnotowali nadawcy działający w ramach grup POLSAT i TVN (o około 25 %) oraz CANAL + Cyfrowy (o 12 %). Przychody te dla wszystkich nadawców telewizyjnych zwiększyły się o ponad 21 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Łączne koszty działalności gospodarczej w 2006 roku były o 17% wyższe niż w 2005 roku. Nadawcy działający w ramach grup POLSAT i TVN odnotowali wzrost łącznych kosztów działalności odpowiednio o 20 % i 30 % co wynikało ze wzrostu kosztów działalności operacyjnej odpowiednio o 22 % i 24 %.

Rok 2006, podobnie jak rok poprzedni, wszyscy nadawcy działający w ramach grup medialnych zakończyli dodatnim wynikiem finansowym, na co wpływ miał głównie wzrost przychodów z ich podstawowej działalności.

Kapitały własne nadawców grupy POLSAT i TVN posiadały na koniec 2006 roku wysoką wartość dodatnią, podobnie jak na koniec 2005 roku. Natomiast w przypadku spółki CANAL + Cyfrowy kapitał własny wykazywał nadal bardzo wysoką wartość ujemną, będącą wynikiem wysokich strat ponoszonych na rocznej działalności w latach poprzednich. Pozytywnym faktem jest niższa (o 6 %) ujemna wartość kapitału własnego tej Spółki w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku.

Ogólny stan zobowiązań długoterminowych wszystkich nadawców telewizyjnych na koniec 2006 roku był o 4 % niższy, a stan zobowiązań krótkoterminowych o prawie 30 % wyższy, niż na koniec 2005 roku.

W przypadku nadawców grupy POLSAT, w porównaniu z 2005 rokiem nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych o 36 % (w tym kwota kredytów i pożyczek długoterminowych spadła o prawie 40 %). Natomiast o prawie 25 % wzrosły zobowiązania krótkoterminowe, przy niezmienionym poziomie kredytów krótkoterminowych.

W grupie nadawców TVN nastąpił, w porównaniu z 2005 rokiem, nieznaczny spadek poziomu zobowiązań długoterminowych (o 3 %) i prawie 70 % wzrost zobowiązań krótkoterminowych.

---

[27] POLSAT – posiada koncesję o zasięgu ogólnopolskim na program telewizyjny rozpowszechniany ze stacji naziemnych, 5 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie oraz koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych;

TVN – posiada koncesję o zasięgu ponadregionalnym na program telewizyjny rozpowszechniany ze stacji naziemnych, jak również koncesję na program poświęcony tematyce lokalnej, rozpowszechniany ze stacji naziemnej, gdzie TVN SA jest jedynym udziałowcem Spółki wykonującej koncesję oraz 9 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie.

CANAL + Cyfrowy – posiada koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych oraz 7 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie.

CANAL + Cyfrowy odnotował w 2006 roku nieznaczny spadek wartości zobowiązań długoterminowych (o około 2 %) i wzrost zobowiązań krótkoterminowych (o prawie 10 %), w porównaniu do stanu na koniec 2005 roku.

Wartość majątku obrotowego nadawców telewizyjnych ogółem, zwiększyła się o około 17 % w porównaniu z 2005 rokiem. Na sytuację tę miał wpływ przede wszystkim ponad 23 % wzrost wartości inwestycji krótkoterminowych (kwota należności krótkoterminowych zwiększyła się o ponad 4 % w stosunku do 2005 roku).

W grupie POLSAT wartość majątku obrotowego wzrosła odpowiednio o ponad 3 %, w tym wartość należności wzrosła o ponad 5 % (wartość inwestycji krótkoterminowych obniżyła się o ponad 3 %).

W grupie TVN wartość majątku obrotowego zwiększyła się o około 4% w porównaniu z 2005 rokiem, o 3% wzrosła wartość należności natomiast wartość inwestycji krótkoterminowych wzrosła o ponad 1 %.

W spółce CANAL + Cyfrowy wartość majątku obrotowego wzrosła o ponad 98 % w porównaniu z 2005 rokiem, w tym zwiększyła się o ponad 173 % wartość inwestycji krótkoterminowych (wartość należności wzrosła o około 8 %).

W obu porównywanych okresach 2005-2006 ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców telewizyjnych przewyższała wartość należności. Relacja ta, na koniec 2006 roku, uległa pogorszeniu w porównaniu z sytuacją na koniec 2005 roku. Oznacza to, że działalność spółek dofinansowywana była w większym stopniu nieuregulowanymi zobowiązaniami krótkoterminowymi.

W grupie nadawców POLSAT omawiana relacja uległa pogorszeniu, bowiem łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2006 roku przekroczyła, o ponad 350 %, łączną wartość należności krótkoterminowych. Na koniec poprzedniego roku była ona o prawie 300 % wyższa od łącznej wartości należności.

W przypadku nadawców działających w ramach grupy TVN, utrzymująca się w dwóch poprzednich latach, dobra relacja zobowiązań krótkoterminowych do należności uległa pogorszeniu. Wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2006 roku była o ponad 20 % wyższa niż łączna wartość należności krótkoterminowych.

Nadal niekorzystną relację wartości zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych posiadała spółka CANAL + Cyfrowy. Wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2006 roku, podobnie jak w roku poprzednim, stanowiła ponad dwukrotność wartości należności krótkoterminowych.

Pozostali naziemni nadawcy telewizyjni – TV PULS, TV4 i sieć programów lokalnych TV ODRA

Nadawcy ci[28] wypracowali razem 2,2 % ogółu przychodów rocznych, osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym również 2,2 % przychodów ze sprzedaży, przy kosztach stanowiących 2,9 % łącznych rocznych kosztów poniesionych przez nadawców telewizyjnych prowadzących koncesjonowaną działalność.

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała 17 % wzrost łącznych przychodów przy jednoczesnym spadku o ponad 7 % łącznych kosztów działalności gospodarczej.

Ogólna wartość kapitałów własnych nadawców rozpowszechniających programy telewizyjne z nadajników naziemnych, miała na koniec 2006 roku wartość ujemną o ponad 12 % wyższą niż na koniec 2005 roku. Wpłynęły na to ujemne wyniki finansowe, którymi trzech nadawców z tej grupy zakończyło 2006 rok.

Na koniec 2006 roku nadawcy z tej grupy nie posiadali zobowiązań z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek.

W analizowanym okresie nastąpił spadek wartości zobowiązań krótkoterminowych o ponad 2 % w porównaniu z 2005 rokiem, co świadczy o ograniczaniu dofinansowywania prowadzonej działalności niespłaconym zadłużeniem krótkoterminowym.

Wartość majątku obrotowego ogółem omawianej grupy nadawców zwiększyła się o prawie 20 % w porównaniu z 2005 roku, w tym kwota należności krótkoterminowych była wyższa o ponad 12 %.

W tej grupie podmiotów nastąpiła niewielka poprawa bardzo niekorzystnej w poprzednich latach relacji wartości zobowiązań krótkoterminowych w odniesieniu do należności.

W obu porównywalnych okresach 2005-2006, ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych nie przewyższała wartości całego majątku obrotowego.

Samodzielni, satelitarni nadawcy telewizyjni

Osobną grupę wśród nadawców telewizyjnych stanowi 9 niezależnych stacji satelitarnych.

Nadawcy ci, wypracowali ogółem 1,7 % przychodów rocznych osiągniętych przez wszystkich nadawców telewizyjnych, w tym 1,5 % przychodów ze sprzedaży, przy kosztach stanowiących 2,3 % łącznych rocznych kosztów poniesionych przez wszystkich nadawców telewizyjnych.

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała ponad 30 % wzrost łącznych przychodów oraz ponad 13 % wzrost łącznych kosztów działalności gospodarczej.

[28] Poza grupami medialnymi 4 podmioty wykonywały w 2006 roku 8 koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych z nadajników naziemnych. Jest to bardzo zróżnicowana grupa – należą do niej zarówno dwie sieci ponadregionalne TV PULS, TV4 jak i Telewizja ODRA (nadająca programy w 9 miejscowościach) oraz jeden nadawca lokalny, mający jednocześnie prawo do zestawiania swoich dwugodzinnych programów lokalnych z innym programem ponadregionalnym radiowym lub telewizyjnym.

Łączna wartość kapitałów własnych nadawców satelitarnych w analizowanym okresie miała po raz pierwszy od 3 lat wartość dodatnią.

W 2006 roku nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych z tytułu otrzymanych pożyczek o prawie 6 %.

Majątek obrotowy omawianej grupy nadawców zwiększył się o ponad 2 %, w porównaniu z 2005 rokiem, w tym kwota należności krótkoterminowych była niższa o około 7 %.

W analizowanym okresie nastąpił wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych o ponad 17 % w porównaniu z 2005 rokiem.

W tej grupie podmiotów uległa pogorszeniu i tak już niekorzystna relacja wartości zobowiązań krótkoterminowych do należności.

W obu porównywanych okresach 2005-2006, ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych przewyższała wartość całego majątku obrotowego i relacja ta, na koniec 2006 roku, uległa pogorszeniu. Świadczy to o dofinansowywaniu działalności bieżącej z nieuregulowanych zobowiązań i zbyt niskich w stosunku do potrzeb kapitałów własnych.

Podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej nadawców telewizyjnych

Niewątpliwie 2006 rok był dobrym rokiem dla nadawców telewizyjnych. Największymi beneficjentami rynku reklamowego byli nadawcy funkcjonujący w ramach grup medialnych. Dysponują oni odpowiednimi kapitałami a ich programy odpowiadają na zapotrzebowanie rynku. Dzięki posiadaniu własnych platform satelitarnych, proponują oni odbiorcom zróżnicowaną ofertę. W grupie nadawców telewizyjnych, wykonujących koncesje satelitarne, zarysowuje się tendencja niewielkiej poprawy sytuacji finansowej. Drugi rok z rzędu dynamicznie wzrosły wpływy z reklam. Ich możliwości ogranicza zbyt niski poziom kapitałów oraz ciągle znacznie ograniczony zasięg emitowanych programów (dystrybucja głównie poprzez operatorów kablowych i platformy cyfrowe). Jest to również głównym powodem „wykruszania się" nadawców z tej grupy, lecz na ich miejsce przybywają nowi.

Najtrudniejszą sytuację mieli, działający poza grupami medialnymi, nadawcy telewizyjni, emitujący program za pomocą stacji naziemnych. Przy prowadzeniu kapitałochłonnej działalności, dla ograniczonego kręgu odbiorców, mają stałe problemy z pozyskaniem kapitałów umożliwiających stabilny rozwój.

III. ROZPOWSZECHNIANIE I ROZPROWADZANIE PROGRAMÓW W SIECIACH KABLOWYCH

Poza rozprowadzaniem programów wytworzonych przez innych nadawców, operatorzy kablowi rozpowszechniają także, na podstawie uzyskanej koncesji, własne programy. W 2007 roku Przewodniczący KRRiT wydał 34 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej. W tym okresie Przewodniczący KRRiT wydał także 5 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów, zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

Koncesje na rozpowszechnianie programu w sieciach kablowych są udzielane na programy emitowane od 30 minut w tygodniu, do 24 godzin na dobę – rzeczywisty czas emisji jest najczęściej dłuższy od minimalnego czasu wpisanego w koncesję.

Dotychczas Przewodniczący KRRiT wydał 394 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej, w tym 8 na program radiowy: 1 – w 1993 roku, 39 – w 1994 roku, 34 – w 1995 roku, 28 – w 1996 roku, 27 – w 1997 roku, 32 – w 1998 roku, 11 – w 1999 roku, 18 – w 2000 roku, 12 – w 2001 roku, 19 – w 2002 roku, 30 – w 2003 roku, 35 – w 2004 roku, 36 – w 2005 roku, 41 - w 2006 roku, 34 – w 2007 roku.

Przewodniczący KRRiT wydał też 90 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów (w tym 5 w 2007 roku), zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

Spośród koncesji wydanych w 2007 roku, najdłuższy czas nadawania programu wynosi 24 godziny na dobę, natomiast najkrótszy wynosi 30 minut na tydzień.

We wnioskach o udzielenie koncesji wnioskodawcy najczęściej ubiegają się o możliwość rozpowszechniania programu uniwersalnego (25 koncesji w 2007 roku) oraz wyspecjalizowanego o charakterze informacyjnym i informacyjno-publicystycznym (w 2007 roku wydano 8 takich koncesji). Wyspecjalizowany charakter programu ułatwia nadawcy zrealizowanie zamierzeń dotyczących lokalności nadawanych audycji. Własne programy koncesjonowane są głównie poświęcone tematyce lokalnej i wypełniają lukę w dostępie do informacji, której nie są w stanie zapewnić naziemni nadawcy ogólnopolscy oraz regionalne programy rozpowszechniane przez Telewizję Polską SA (zastąpione w 2007 roku nową formułą TVP INFO).

Częstym zjawiskiem na rynku lokalnych programów rozpowszechnianych w sieciach kablowych jest wymiana programowa pomiędzy nadawcami, co znacznie obniża koszty programów i wzbogaca oferowane treści.

Programy rozpowszechniane w sieciach kablowych przez lokalnych nadawców są prezentowane w konkursie „To nas dotyczy” organizowanym przez Polską Izbę Komunikacji Elektronicznej. IV Edycja Konkursu dla Telewizji Lokalnych "To Nas Dotyczy" miała swój finał 8 maja 2007 roku podczas uroczystej Gali Kablowej w czasie XXX Jubileuszowej Konferencji Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej w Jachrance k/Warszawy. Patronat honorowy nad Konkursem objęła Elżbieta Kruk, ówczesna Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

W kategorii „Program Informacyjny” zwyciężyła audycja „Wydarzenia” rozpowszechniana przez Telewizję Kościerzyna. W kategorii „Krótka Forma Telewizyjna –

Reportaż" zwyciężyła audycja „Wspomnienie o familoku" autorstwa Anny Piątek i Wojciecha Dędeka z Telewizji SFERA TV z Rudy Śląskiej. W kategorii „Wywiad" zwycięzcą okazała się audycja rozpowszechniana w Telewizji Sfera z Rudy Śląskiej „Zapach życia" autorstwa Alicji Sudak i Marcina Kozyry. W kategorii „Magazyn Telewizyjny" zwyciężyła audycja „Twierdza Srebrna Góra" autorstwa Michała Kępińskiego i Radosława Bajora z Telewizji Dami z Jeleniej Góry.

Głównymi nagrodami w Konkursie są statuetki Kryształowego Ekranu.

Obecnie z usług telewizji kablowych korzysta ponad 4,5 mln gospodarstw domowych (w tym z usług 10 największych firm operatorskich korzysta ok. 3 mln abonentów, co stanowi ok. 67% ogółu korzystających z telewizji kablowej). W rejestrach KRRiT zarejestrowanych jest ponad 600 operatorów. Zarządzają oni ponad 4,5 mln gniazd abonenckich, zaś ich możliwości szacuje się na ok. 7 mln. Oznacza to, że w chwili obecnej ponad 1/3 wszystkich gospodarstw domowych w Polsce ma dostęp do telewizji kablowej.

Z usług telewizji cyfrowej korzysta obecnie jedynie ok. 170 tys. abonentów (ok. 4% ogółu abonentów telewizji kablowej).

Najwięcej abonentów usługi telewizji cyfrowej zyskała VECTRA SA – ok. 80 tys. ASTER – ok. 50 tys., INEA – ok. 16 tys., TOYA – ok. 10 tys. oraz Multimedia Polska – ok. 9 tys. *(dane PIKE, wrzesień 2007).*

Wielkim nieobecnym na rynku cyfrowej telewizji jest UPC Polska, z którego usług korzysta ponad 1 mln abonentów. Operator zapowiedział wprowadzenie usługi telewizji cyfrowej na marzec 2008 roku.

Natomiast TP SA pozyskała jak dotąd dla swojej usługi Videostrada ok. 20 tys. abonentów.

Korzyści, jakie niesie ze sobą wprowadzenie cyfrowej technologii w sieci kablowej to m.in. odbiór obrazu i dźwięku w cyfrowej jakości, możliwość wyboru przez użytkownika odpowiadającej mu wersji językowej, możliwość wyboru napisów, kontrola rodzicielska – wprowadzenie kodu zabezpieczającego przed odbiorem programów przez osoby nieuprawnione. Telewizja cyfrowa umożliwia operatorom wprowadzenie szeregu nowych usług, m.in. *video on-demand* (video na żądanie) czy *pay-per-view* (płać i oglądaj).

Na rynku medialnym daje się zauważyć coraz bardziej dynamiczna tendencja do zacierania różnic pomiędzy telekomami a operatorami telewizji kablowej. Firmy posiadające infrastrukturę telekomunikacyjną świadczą te same usługi dostępu do telewizji, telefonu i internetu - „Triple play".

Konkurencja dla operatorów telewizji kablowej – głównie ze strony Telekomunikacji Polskiej SA (ok. 10 mln potencjalnych klientów), która oferuje usługę telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej (Orange), dostępu do sieci internet (infostrada) oraz dostęp do telewizji cyfrowej (videostrada) – powoduje konsolidację rynku sieci kablowych oraz rozszerzenie oferty. Coraz więcej sieci kablowych inwestuje w udostępnienie swoim klientom dostępu do sieci internet, telefonii oraz telewizji cyfrowej a nawet – co zapowiedziała na 2008 rok. Grupa ASTER – telefonii komórkowej. Usługa IPTV (*Internet Protocol Television*) oferowana przez TP SA korzystająca z systemu sieci xDSL, stanowiskiem z dnia 31 maja 2006 roku została uznana przez KRRiT za rozprowadzanie programów w sieciach kablowych. Konsekwencją stanowiska KRRiT jest konieczność uzyskania wpisu do rejestru programów prowadzonych przez Przewodniczącego KRRiT, jak również konieczność uzyskania koncesji na programy wprowadzane do sieci xDSL (podobnie jak programy wprowadzane do tradycyjnych sieci kablowych).

Na tym polu pojawia się konkurencja ze strony obecnie działających operatorów kablowych, którzy również uruchamiają usługi IPTV (np. Spółka Multimedia Polska SA).

Z danych Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, wynika, że ok. 350 tys. abonentów korzysta z usług dostępu do telefonu stacjonarnego oferowanego przez operatorów kablowych.

Liderem w tej dziedzinie jest Multimedia Polska, która dla swojej usługi pozyskała 157 tys. abonentów, UPC Polska - 97 tys., Grupa ASTER – 45 tys., VECTRA SA – 22 tys., TOYA – 7 tys., INEA - 5 tys. *(dane PIKE, wrzesień 2007).*

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej szacuje, że z usług operatorów kablowych dostępu do sieci internet korzysta ok. 900 tys. abonentów.

Największą liczbę abonentów usługi dostępu do sieci internet mają: UPC Polska – 263 tys., Multimedia Polska – 190 tys., VECTRA SA – 122 tys., Grupa ASTER – 118 tys., TOYA – 45 tys., INEA – 40 tys. *(dane PIKE, wrzesień 2007).*

Liderem w konsolidacji rynku operatorów kablowych w 2007 roku była spółka Multimedia Polska SA, która dzięki przejęciu takich podmiotów jak Automatik Serwis, Marton, Zicom Sp. z o.o., Margo-Sat s.c. czy Sotel Sp. z o.o. powiększyła swój zasięg o ok. 100 tys. gniazd.

Powiększenie oferty programowej, dostępnej w sieciach telewizji kablowej oraz rozszerzanie oferowanych usług umożliwia operatorom pozyskiwanie środków na rozwój sieci (podnoszenie opłat). Wzrost ceny abonamentu wywołuje protesty ze strony odbiorców, zwłaszcza w momencie likwidowania przez spółdzielnie mieszkaniowe możliwości korzystania z anten zbiorczych (w takim przypadku następuje przymus korzystania z usług operatora sieci telewizji kablowej). Problem ten potwierdzają skargi napływające do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Nie ma przepisów chroniących obywateli przed działalnością administracji domów mieszkalnych, które podpisują umowy z operatorami telewizji kablowych. Ustawa o radiofonii i telewizji nie daje kompetencji KRRiT w zakresie nakładania obowiązku dostarczania przez operatorów telewizji kablowych darmowych pakietów, złożonych z programów rozpowszechnianych drogą rozsiewczą – naziemną, które byłyby dostępne za pomocą tradycyjnych anten.

Nasycenie rynku programami nie daje gwarancji, że po pojawieniu się na rynku nowego programu będzie on automatycznie wprowadzany do oferty operatorów sieci kablowych. Z tego powodu bardzo trudno przewidzieć wpływy z tytułu opłat za wpisy do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych.

Podczas XXXI Międzynarodowej Konferencji i Wystawy Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej w Zakopanem (14-17 października 2007 roku) odbył się II Festiwal Kanałów Tematycznych, podczas którego rozdano nagrody *Tytanowego Oka.*

- w kategorii „Debiut Roku" zwyciężyła Super Stacja;
- w kategorii „Współpraca z Operatorami" - National Geografic;
- w kategorii „Kampania Promocyjna" – Discovery;
- nagrodę publiczności otrzymał kanał Mini Mini.

Festiwal Kanałów Tematycznych służy prezentacji ofert programowych nadawców i jest jednocześnie konkursem wyłaniającym corocznie najlepsze kanały tematyczne.

Problemem dla funkcjonowania KRRiT jest kwestia stacji telewizyjnych nadających programy skierowane na rynek polski, a mających swoją oficjalną siedzibę za granicą – tzw. programy zdelokalizowane.

Skalę zjawiska może obrazować fakt, że na 59 (pakiet Basic) kanałów rozprowadzanych w Warszawie przez spółkę ASTER, 48 (w tym 2 to przekazy informacyjne nadawane przez Aster) nadawanych jest w języku polskim, z czego 17 (prawie 30% oferty) jest skierowanych na rynek polski i nadawanych przez podmioty mające swoje siedziby za granicą.

Problemem związanym z funkcjonowaniem nadawców zdelokalizowanych jest rozbieżność pomiędzy europejskimi regulacjami odnoszącymi się do rozpowszechniania programów telewizyjnych a koncesjami wydawanymi przez organy krajowe powołane do regulacji rynku mediów elektronicznych.

Art. 22. ust. 1. dyrektywy Rady i Parlamentu Europejskiego nr 97/36/WE stwierdza, że „Państwa Członkowskie podejmą stosowne środki w celu zagwarantowania, by transmisje nadawców telewizyjnych podlegających ich jurysdykcji nie zawierały jakichkolwiek programów mogących poważnie zaszkodzić rozwojowi fizycznemu, umysłowemu lub moralnemu małoletnich, w szczególności programów zawierających pornografię lub nieuzasadnioną przemoc.” Na podstawie art. 18. ust. 4. polskiej ustawy o radiofonii i telewizji zabronione jest rozpowszechnianie audycji lub innych przekazów zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc. Dotyczy m.in. takich programów jak „INXTC TV”, „X-PLUS TV” „PRIVATE GOLD”, “THE ADULT CHANEL”, “PRIVATE SPICE” czy „HUSTLER TV”.

Problemem jest wyegzekwowanie przestrzegania prawa krajowego przez nadawców zdelokalizowanych. Problem taki wystąpił np. w przypadku programu MTV POLSKA rozpowszechnianego na terytorium Polski na podstawie koncesji udzielonej przez brytyjski „Independent Television Commission” poprzednika OFCOM.

Zgodnie z art. 18. ust. 5. ustawy o radiofonii i telewizji[29] audycje lub inne przekazy, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23.00 do 6.00.

Można podejrzewać, że nadawcy mający swoją oficjalną siedzibę za granicą w rzeczywistości prowadzą działalność w Polsce, np. program rozpowszechniany przez Podróże TV Limited z siedzibą w Wielkiej Brytanii. Spółka jest zarejestrowana w Wielkiej Brytanii, posiada koncesję brytyjskiego regulatora Office of Communications. Jednak, ze względu na fakt, iż zatrudnia jedynie dyrektora, istnieje uzasadnione podejrzenie, że rzeczywista działalność odbywa się w Polsce.

Problemem powiązanym z kwestiami stacji zdelokalizowanych są kwestie rejestracji programów o charakterze erotycznym.

W marcu 2007 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła stanowisko w sprawie postępowania z wnioskami o rejestrację programów o charakterze erotycznym, w którym stwierdziła, że najwłaściwszym postępowaniem – w obecnym stanie prawnym – będzie nierejestrowanie programów o tym charakterze przy jednoczesnym braku odmowy wpisu do rejestru tych programów.

[29] DZ.U. 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.

Zgodnie z art. 45 ust 3. ww. ustawy o radiofonii i telewizji decyzja odmawiająca rejestracji musi być poprzedzona uchwałą KRRiT. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od daty złożenia zgłoszenia organ rejestracyjny nie odmówi rejestracji programu, to operator może rozpocząć rozprowadzanie tego programu bez rejestracji.

Art. 45. ust. 1. pkt 2. ustawy o radiofonii i telewizji stwierdza, że organ rejestracyjny odmówi wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści naruszające przepisy art. 18. Taki zapis w praktyce uniemożliwia odmowę rejestracji ze względu na treści publikowane w audycjach szczególnie w programach, na które koncesje zostały wydane przez regulator zagraniczny, programy kodowane rozpowszechniane w sposób rozsiewczy satelitarny.

Dodatkowo, istotne jest wprowadzenie obowiązku przekazywania KRRiT zarejestrowanego, rozprowadzanego przez sieć telewizji kablowej programu. Uniemożliwi to działania operatorów, którzy odmawiają przekazania zarejestrowanego programu rozprowadzanego w sieci zasłaniając się umową z nadawcą programu, który zabronił rejestracji programu, a ustawa o radiofonii i telewizji nie nakłada takiego obowiązku.

Zapis taki umożliwi pełniejszą kontrolę treści rozprowadzanych w zarejestrowanych programach.

Obecnie jedynie nadawcy koncesjonowani przez KRRiT, na podstawie art. 20. ust 1. ustawy o radiofonii i telewizji mają obowiązek utrwalania audycji, reklam lub innych przekazów na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji.

Proste przeniesienie tego przepisu do potrzeb kontroli programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej jest niemożliwe ze względów technicznych. Jednak wprowadzenie obowiązku zarejestrowania programu rozprowadzanego w sieci kablowej na żądanie regulatora rynku wydaje się mieć uzasadnienie do przeprowadzania działań kontrolnych przez KRRiT.

Część zgłoszeń zostało pozostawionych bez rozpoznania z przyczyn formalnych - m.in. z powodu braku umów z nadawcą programu.

W zgłoszeniach wskazywano najczęściej, że w celu uzyskania dostępu do programów erotycznych konieczne będzie zawarcie umowy abonenckiej lub aneksu do umowy abonenckiej tylko z osobą pełnoletnią.

Z przekazywanych opisów wynika, że programy są kodowane i szyfrowane tak, by żadne osoby niepowołane nie miały możliwości – także przypadkowej – odbioru programu. Odbiór programów jest możliwy za pomocą dekoderów, kart kodowych oraz po podaniu indywidualnego numeru PIN.

Programy erotyczne są zazwyczaj powiązane z ofertą usług telewizji cyfrowej.

IV. OFERTA PROGRAMOWA NADAWCÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

4.1. Nadawcy publiczni

Radiofonia publiczna

Polskie Radio SA w 2007 roku nadawało – podobnie jak w latach poprzednich – pięć programów o różnorodnym charakterze:

- uniwersalny Program, w tym audycje Radia Parlament (na falach długich 198 MHz);
- muzyczno-literacki Program 2;
- informacyjno-rozrywkowy Program 3;
- młodzieżowo-poznawczy Polskie Radio Bis;
- dla Polonii na całym świecie oraz słuchaczy mieszkających za granicą - Polskie Radio dla Zagranicy (program ten wytwarza i nadaje audycje w siedmiu językach: angielskim, białoruskim, hebrajskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim oraz esperanto przez Internet).

Programy te tworzą ofertę komplementarną, różnorodną, kierowaną do różnych grup odbiorców. Polskie Radio SA w wymienionych programach starało się realizować zadania misyjne, między innymi poprzez informowanie o bieżących wydarzeniach społecznych, gospodarczych, politycznych i religijnych, w tym o działaniach władz RP, a także o wydarzeniach rangi światowej i europejskiej; prezentowanie różnorodnej oferty artystycznej, uwzględniającej rozmaite dziedziny twórczości kulturalnej; upowszechnianie i popularyzowanie nauki; udzielanie porad w sprawach życia codziennego; dostarczanie rozrywki; propagowanie postaw prozdrowotnych oraz podejmowanie działań (antenowych i pozaantenowych) służących zapobieganiu i zwalczaniu patologii społecznych.

- W 2007 roku Polskie Radio SA zmodyfikowało sposób organizacji programu, rezygnując z niektórych komórek producenckich (redakcji).

W 2007 roku Polskie Radio SA poświęciło w swoich programach oraz w działaniach pozaantenowych szczególną uwagę - przygotowując specjalne audycje, transmitując i wspierając uroczystości ważnych wydarzeń kulturalnych. Poniżej niektóre z nich:

- prezentacja utworów zgłoszonych do konkursu Międzynarodowej Trybuny Kompozytorów w Paryżu (2006, 2007);
- prezentacja nagrań konkursowych, retransmisja koncertu laureatów Międzynarodowego Konkursu Chóralnego Europejskiej Unii Radiowej, Kolonia 2007;
- prezentacja utworów reprezentujących Polskie Radio SA na XI Międzynarodowej Trybunie Muzyki Elektroakustycznej UNESCO, Lizbona 2007;

- prezentacja cykli audycji historycznych z okazji jubileuszu (50-lecie) Międzynarodowego Festiwali Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień" ;
- retransmisje koncertów muzyki współczesnej – cykle „generacje" i „Portrety kompozytorów";
- retransmisje koncertów XV Międzynarodowej Letniej Akademii Muzyki Dawnej w Wilanowie;
- retransmisje koncertów IV Festiwalu Pianistycznego;
- transmisja koncertu inauguracyjnego VI Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego im. W. Lutosławskiego, relacje i komentarze w studiu festiwalowym, transmisja koncertu finałowego;
- XI Wielkanocny Festiwal im. Ludwika van Beethovena (transmisje i retransmisje);
- transmisje 4 koncertów VI Festiwalu „Misteria Paschalia", Kraków 2007;
- transmisja koncertu laureatów VI Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki, relacje i komentarze w studiu konkursowym;
- transmisje i retransmisje II Festiwalu Prawykonań „Polska Muzyka Najnowsza";
- transmisje i retransmisje XXI Warszawskich Spotkań Muzycznych;
- transmisje i retransmisje XVII Międzynarodowego festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater";
- transmisje, retransmisje, relacje i komentarze LXII Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego w Dusznikach Zdroju;
- transmisje, retransmisje, relacje i komentarze LXII Międzynarodowego Festiwalu „Wratislavia Cantans";
- transmisja spotkania młodzieży na polach lednickich – Lednica 2007;
- relacje z VII Jezuickich Dni Młodzieży;
- koordynacja obsługi medialnej Zjazdu Gnieźnieńskiego;
- transmisje, retransmisje Parafiady 2007;
- transmisja gali konkursu Mistrz Mowy Polskiej;
- transmisja gali Festiwalu Polskiego Radia i teatru Telewizji Polskiej „Dwa teatry 2007";
- transmisje, audycje i relacje z uroczystości mianowania na wyższe stopnie oficerskie ofiar Zbrodni Katyńskiej;
- udział w obchodach Roku Wyspiańskiego, Conradowskiego i Szymanowskiego poprzez przygotowanie premiery słuchowiska wg dramatu „Powrót Odysa" St. Wyspiańskiego; w trakcie realizacji dramat „Sędziowie". W ramach obchodów Roku Conradowskiego odbył się spektakl w Studiu A. Osieckiej pt. „Chłopak z Berdyczowa" (retransmisja w *Dwójce*). Nadano również (Program 2) rozszerzoną wersję słuchowiska dokumentalno-poetyckiego o Karolu Szymanowskim Pt. „Wstęp do pamiętnika".

Polskie Radio SA wpierało poprzez działalność antenową (audycje nadawane w Programie 1 i 3 oraz Radiu Bis) i pozaantenową ważne akcje społeczne na rzecz bezpieczeństwa, zdrowia, opieki społecznej, pomocy chorym i niepełnosprawnym, jak np.: *Światowy Dzień Chorego, Nasze płuca, Dzień bez papierosa, Rzuć palenie razem z nami,*

Światowy Tydzień Mózgu, Światowy Dzień Serca, Nasze serce, Pamiętaj o sercu, Hospicjum to też życie, Razem pokonamy raka, Bezpieczne powroty, 5 minut, które ratuje życie, Dzień Bezpiecznego Internetu. Polskie Radio SA – podobnie jak w latach poprzednich – było organizatorem XI Pikniku Naukowego PR pod hasłem „Matematyka i my" (swoje osiągnięcia prezentowało 190 instytucji);

Programy ogólnokrajowe Polskiego Radia SA

Program 1

W 2007 roku główne działania programowe ***Jedynki*** koncentrowały się na realizacji zadań w zakresie informowania, edukacji i kultury.

Wykres nr 14. Struktura gatunkowa Programu 1 Polskiego Radia w 2007 r.

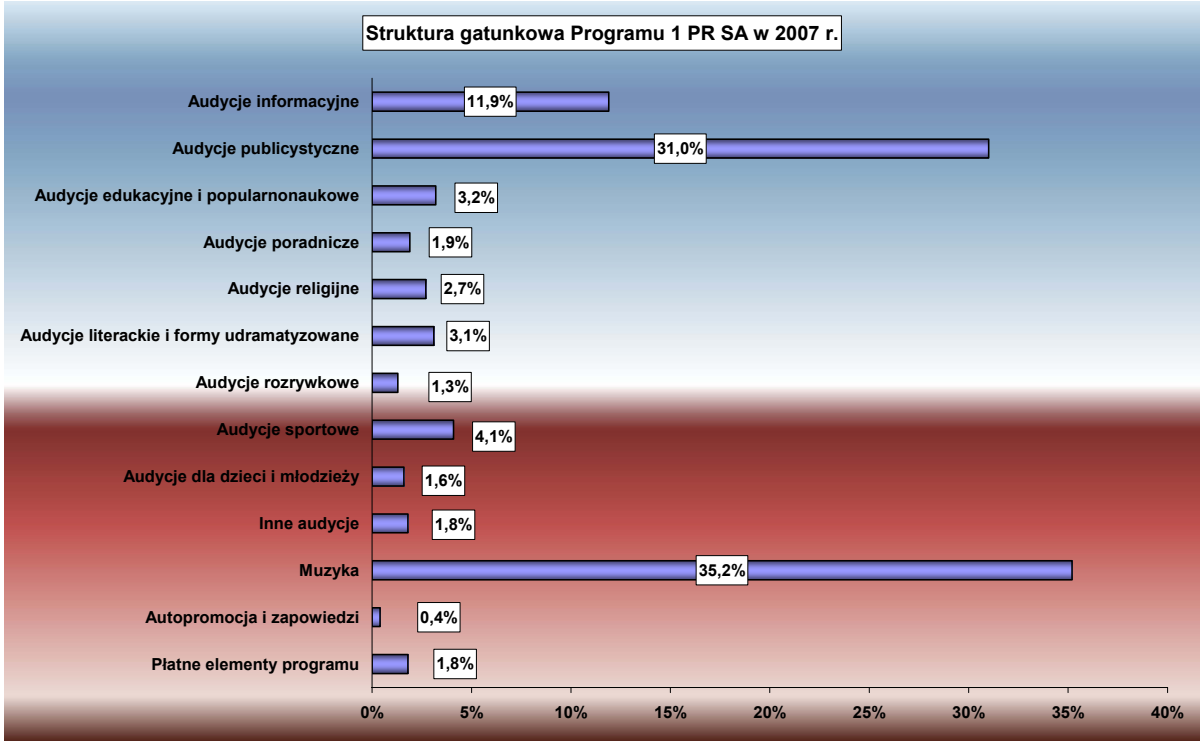

Należy podkreślić, że w stosunku do 2006 roku zmniejszono udział muzyki w programie (o 3 pkt. proc) na rzecz audycji słownych. W 2007 roku dokonano kilku zmian w ramówce, np. nadawaną raz w miesiącu audycję na temat książek zastąpiono audycją cotygodniową. Wprowadzono też nowe audycje poświęcone kulturze, jak też cotygodniową audycję sportową *Wielkie odliczanie* poświęconą przygotowaniom do Igrzysk w Pekinie, EURO 2008 i EURO 2012.

Program 2

W 2007 roku koncentrowano działalność programową ***Dwójki*** na audycjach literackich poświęconych historii polskiego teatru (okazje rocznicowe wielkich polskich literatów). W nadawanej muzyce eksponowano twórczość K. Szymanowskiego w związku

z rocznicą jego urodzin i śmierci. Audycje literackie prezentowały kanon współczesnej prozy i poezji polskiej i zagranicznej, a także oryginalne słuchowiska radiowe i adaptacje dzieł dramatycznych. W programie obecne były także audycje publicystyczne poświęcone wybitnym postaciom różnych dziedzin kultury i sztuki.

Wykres nr 15 Struktura gatunkowa Programu 2 Polskiego Radia w 2007 r.

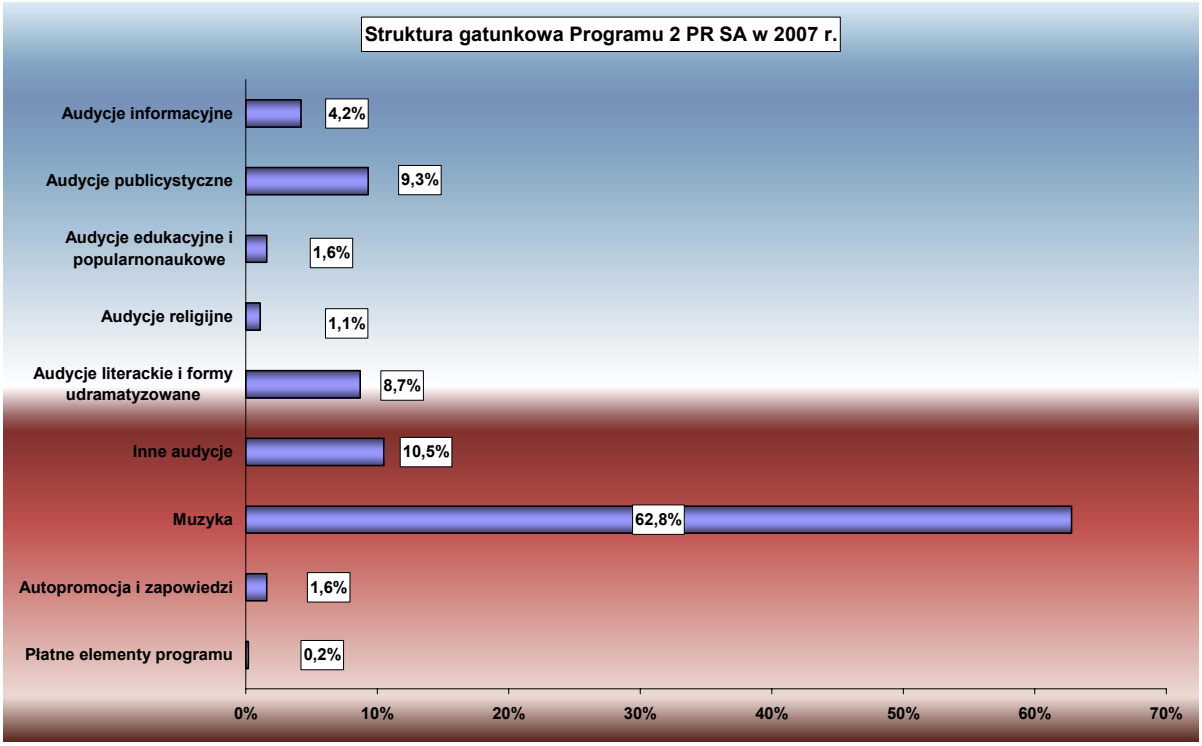

Tworzywem programu – jak pokazuje wykres – była muzyka (przede wszystkim poważna) oraz literatura i radiowe formy udramatyzowane. Łącznie elementy te stanowiły ok. 87% rocznego czasu nadawania programu. W stosunku do 2006 roku zmniejszono udział muzyki w programie na rzecz audycji edukacyjno-popularyzatorskich oraz informacyjnych dotyczących kultury.

Program 3

Trójka w 2007 roku utrzymała podział programu na pasma, z zachowaniem ich dotychczasowego charakteru. Zwiększono udział publicystyki oraz bezpośrednich relacji z bieżących wydarzeń krajowych i zagranicznych, zmniejszono udział *playlisty* na rzecz autorskich pasm muzycznych prowadzonych przez znanych dziennikarzy i prezenterów. Oferta programowa składała się z audycji publicystycznych podejmujących problemy polityczne, społeczne, dotyczące kultury, literatury (powieść na antenie, nowości książkowe), formom udramatyzowanym (reportaże). Wiele miejsca na antenie poświęcono poprawności językowej, wiedzy o języku oraz nowym zjawiskom w mowie potocznej.

Wykres nr 16. Struktura gatunkowa Programu 3 w 2007 r.

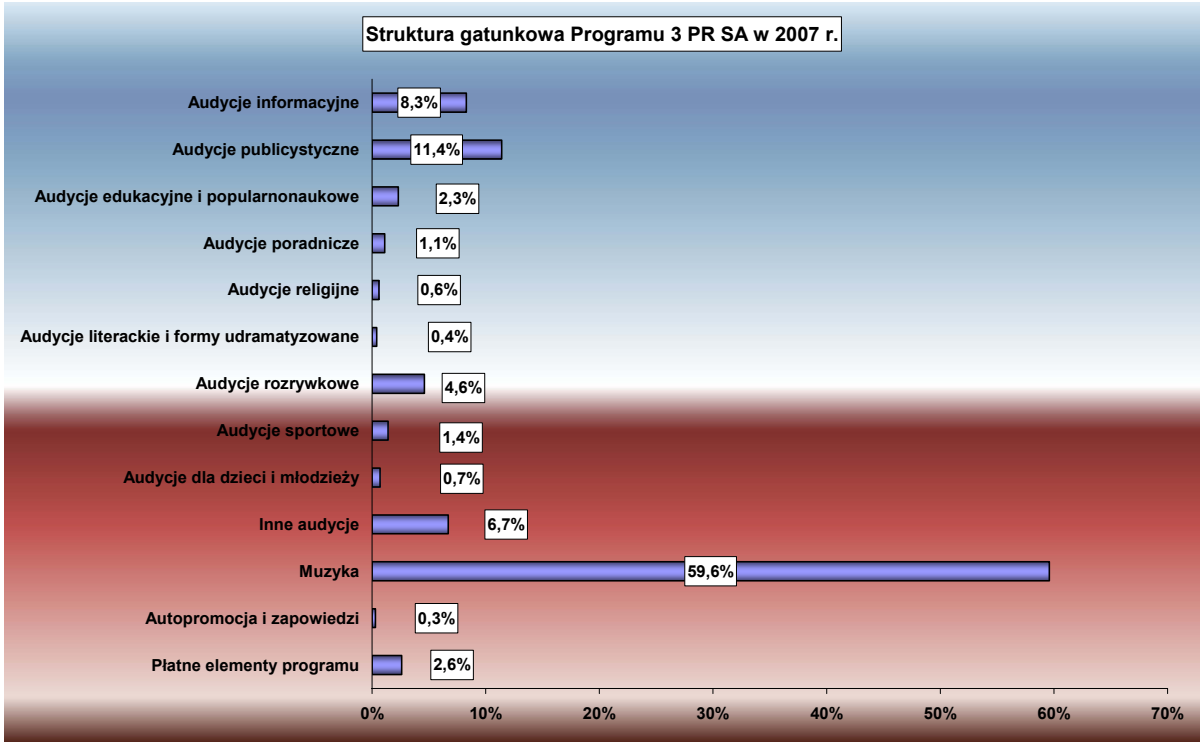

Radio Bis

Jako program dla ambitnej i poszukującej młodzieży wyspecjalizowało się ono w prezentacji tematyki naukowej i edukacyjnej. Jest to program w coraz większym stopniu interaktywny. Od czerwca 2007 roku skorygowano w nim format muzyczny na bardziej zróżnicowany, wprowadzono nowe, atrakcyjne brzmieniowo dla młodego słuchacza, gatunki. Prezentowana jest w tym programie m.in. muzyka poważna, ludowa, jazz. ***Biska*** inicjuje wiele akcji i realizuje projekty poza anteną, które służą popularyzacji wiedzy z różnych dziedzin (słynny już Piknik Naukowy Radia Bis). W programie tym nadawane są również audycje oświatowe tworzone na podstawie umowy z MEN, a także tworzone przez PR SA audycje służące edukacji wczesnoszkolnej, np. cykl słuchowisk dla dzieci przygotowywanych przez Teatr Polskiego Radia, kształtujący inteligencję, poczucie humoru, wyobraźnię najmłodszych słuchaczy, uczący szacunku i wzmacniający więzi rodzinne.

Wykres nr 17. Struktura gatunkowa Radia Bis w 2007 roku

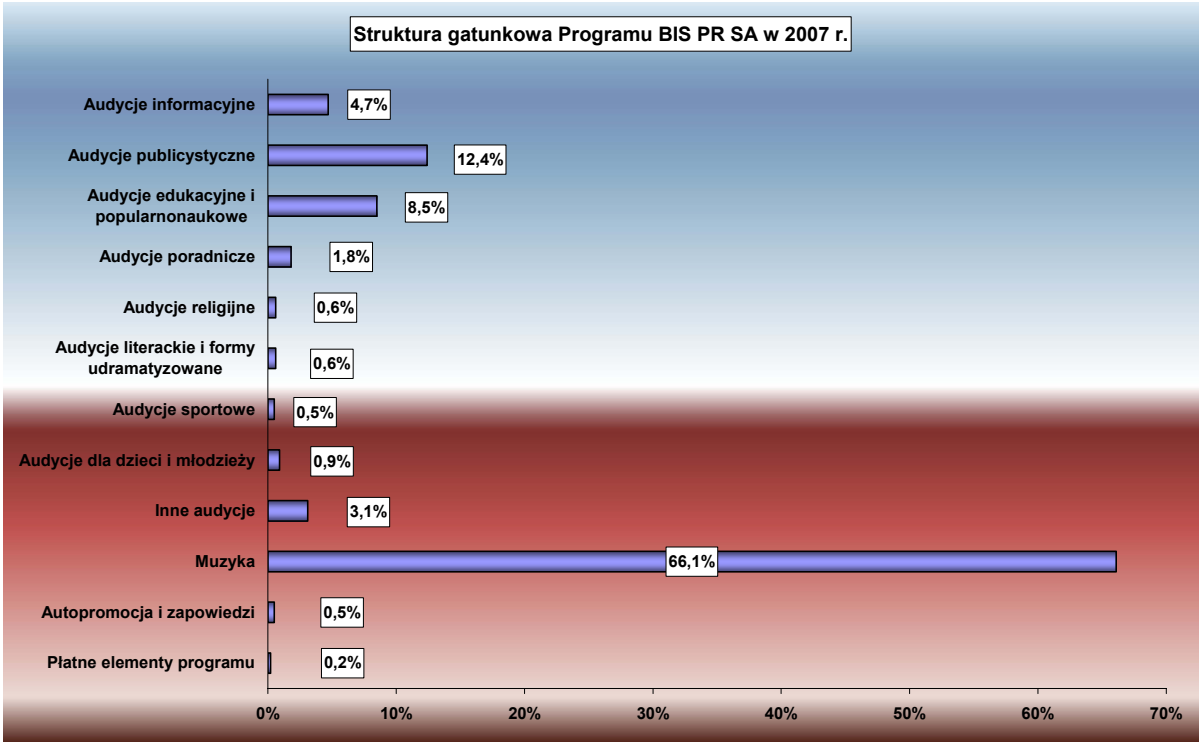

Udział różnych rodzajów audycji w poszczególnych programach i w łącznym czasie emisji programów ogólnokrajowych Polskiego Radia w 2007 roku przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 2. Struktura gatunkowa poszczególnych programów ogólnokrajowych PR SA w 2007 roku i czterech programów łącznie

Rodzaje audycji	Program 1	Program 2	Program 3	Radio BIS	W czterech programach PR SA łącznie	
	dane w odsetkach rocznej liczby godzin programu				Łączna liczba godzin	Średni %
Informacyjne	11,9	4,2	8,3	4,7	2545	7,3%
Publicystyczne	31	9,3	11,4	12,4	5609	16,0%
Edukacyjne i popularnonaukowe	3,2	1,6	2,3	8,5	1358	3,9%
Poradnicze	1,9	0	1,1	1,8	423	1,2%
Religijne	2,7	1,1	0,6	0,6	436	1,2%
Literackie i formy udramatyzowane	3,1	8,7	0,4	0,6	1119	3,2%
Rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne)	1,3	0	4,6	0	525	1,5%
Sportowe	4,1	0	1,4	0,5	526	1,5%

Dla dzieci i młodzieży	1,6	0	0,7	0,9	277	0,8%
Inne audycje słowne i słowno-muzyczne	1,8	10,5	6,7	3,1	1956	5,6%
Razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	5478	3102	3290	2904	14774	**42,2%**
Muzyka w programie	35,2	62,8	59,6	66,1	19594	**55,9%**
Liczba godzin nadanego programu (100%)	8760	8760	8760	8760	35040	

Analiza udziału wymienionych rodzajów audycji w czterech programach PR w ciągu ostatnich 6 lat (2001-2007) pozwala dostrzec pewne tendencje rysujące się w kształtowaniu programu. Obrazuje to poniższa tabela i wykres.

Tabela nr 3. Struktura gatunkowa czterech programów PR SA łącznie w latach 2001-2007

Rodzaje audycji	**Dane w % łącznego czasu emisji 4 programów w ciągu roku w latach 2001 – 2007**						
	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Informacyjne	7,8	9,2	9,4	8,6	8,5	7,5	7,3
Publicystyczne	20,4	18,7	14,3	11,2	12,5	14,7	16
Edukacyjno-poradnicze	8,3	9,4	7,5	5,1	5,1	3,8	5
Religijne	1,4	1,5	1,2	1	1,1	1,1	1,2
Literackie i formy udramatyzowane	3,3	3,4	2,9	2,4	2,7	3,2	3,2
Rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne)	2,3	2,7	1,2	1,6	1,3	1,1	1,5
Sportowe	1,6	1,7	1,4	1,5	1,1	1,8	1,5
Dla dzieci i młodzieży	5,2	4	2,7	3,1	0,3	0,8	0,8
Inne	0,2	0,1	6,9	1	7,3	5,9	5,6
Razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	50,5	50,7	47,5	35,5	39,9	39,9	
Muzyka w programie	46,4	43,7	50,7	62,7	58	58,1	56
Liczba godzin nadanego programu (=100%)	35 040	35 040	35 040	35 136	35 040	35 040	35 040

Wykres nr 18 Tendencje w udziale poszczególnych rodzajów audycji w latach 2001 – 2007

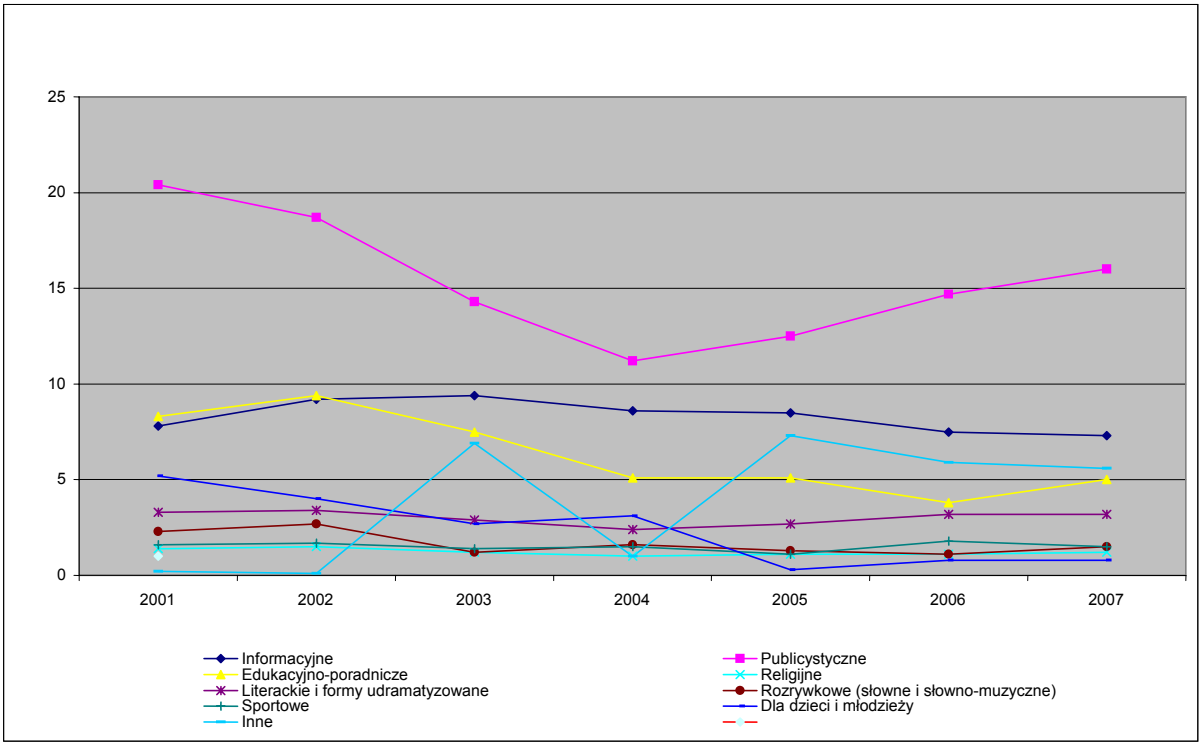

W warstwie słownej wszystkich czterech programów Polskiego Radia dominowały w 2007 roku audycje publicystyczne (16%). Najwyższy poziom osiągnęły w 2001 roku (20,4%), ich udział malał przez następne lata (2002-2004 do 11,2%). Od 2005 roku obserwuje się tendencję wzrostową - w roku 2006 osiągnęły udział 14,7% w rocznym programie, a w 2007 roku - 16%. Wysoką pozycję zajmują audycje informacyjne (7,3%), chociaż ich udział od 2004 roku systematycznie maleje. Należy jednak dodać, że w roku 2007 ten spadek był już minimalny. Od 2002 roku tendencję spadkową udziału mają audycje edukacyjno-poradnicze, chociaż w stosunku do 2006 roku nastąpił wzrost ich udziału (o 1,2 pkt. proc.) w 2007 roku, co oznacza zahamowanie tej tendencji. W latach 2006-2007 została zahamowana również tendencja spadkowa audycji literackich i form udramatyzowanych; ich udział w 2006 i 2007 roku był identyczny (3,2%) i oznaczał jednocześnie wzrost w stosunku do lat 2003 – 2005. Audycje religijne mają w programach PR SA od kilku lat (2001-2007) stabilny udział (w granicach 1-1,5%). Audycje rozrywkowe w latach 2003-2007 miały stabilny udział (od 2,9% do 3,2%). Natomiast audycje sportowe mają od kilku lat niestabilny udział (tendencja wzrostowo-malejąca w latach 2002-2005), co można tłumaczyć kalendarzem ważnych imprez i rozgrywek sportowych. Od 2001 roku maleje również udział w programach PR SA audycji dla dzieci i młodzieży – 5,2% w 2002 roku do 0,8% w 2007 roku.

Polskie Radio dla Zagranicy

W 2007 roku uchwałą zarządu Polskiego Radia SA program zmienił nazwę z Radia Polonia na ***Polskie Radio dla Zagranicy***. Zmiana ta miała zwiększyć udział w rynku tego programu. Nowością w stosunku do lat poprzednich było utworzenie w 2007 roku nowej Redakcji Hebrajskiej i emisja audycji w języku hebrajskim. W rocznym czasie emisji programu 63% stanowiły audycje premierowe. Ich udział w stosunku do 2006 roku znacznie się zmniejszył (o ponad 17 pkt. proc.). Pozostały program (37%) wypełniały powtórki i

retransmisje audycji na innych częstotliwościach Polskiego Radia. Priorytetem programowym w 2007 roku była kontynuacja profesjonalnego kursu języka polskiego, przygotowanego w kilku wersjach, dostosowanych do potrzeb słuchaczy wszystkich redakcji językowych Polskiego Radia dla Zagranicy. Dla tych audycji zostało wyodrębnione specjalne pasmo o charakterze edukacyjnym (godz. 7.00). Są one nadawane codziennie na falach krótkich, przez satelitę retransmitowane przez Radio znad Wilii w Wilnie.

Wykres nr 19. Struktura gatunkowa Programu Polskie Radio dla Zagranicy w 2007 r.

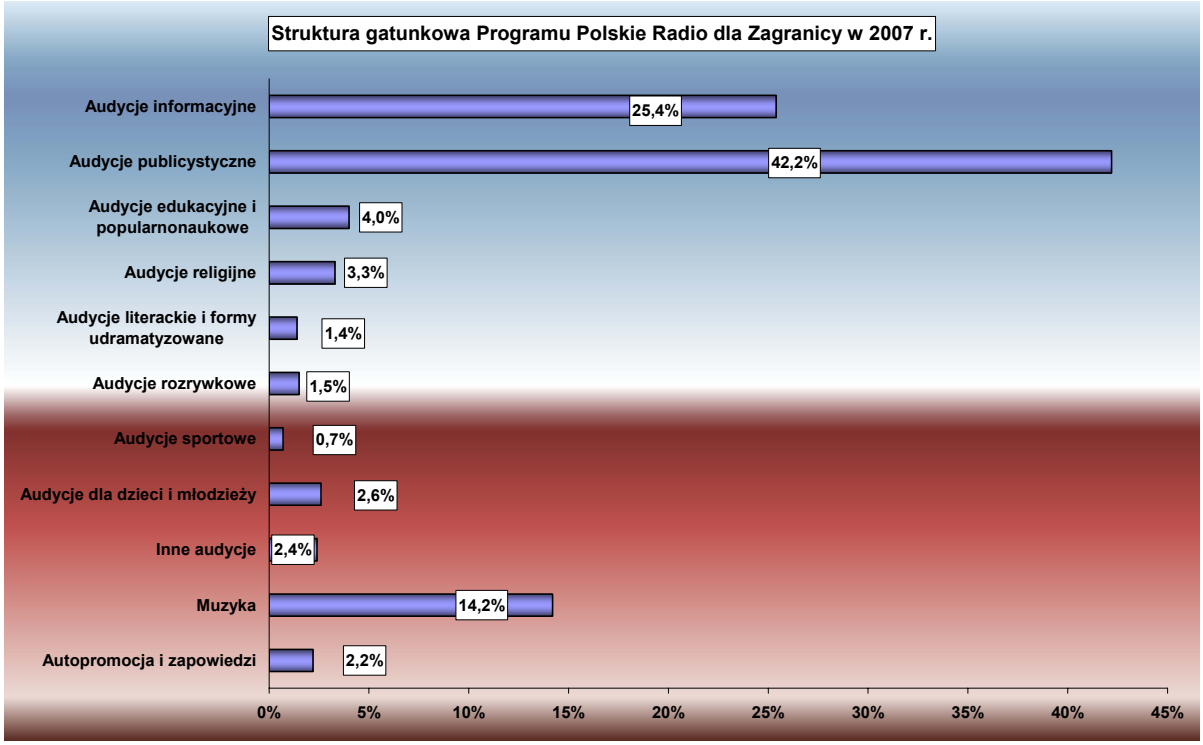

Struktura gatunkowa programu w 2007 roku nie uległa zmianie w stosunku do 2006 roku. Podobnie też jak w latach poprzednich, w 2007 roku program ten realizował swoją misję poprzez informowanie o wydarzeniach w Polsce, założeniach polskiej polityki zagranicznej, rozwoju gospodarczym, a także o integracji Polski ze strukturami europejskimi.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W 2007 roku 17 publicznych rozgłośni regionalnych nadawało program całodobowy, o charakterze uniwersalnym, z udziałem różnych rodzajów audycji. W stosunku do 2006 roku rozgłośnie modyfikowały udziały poszczególnych rodzajów audycji. Głównie zwiększono udział audycji informacyjnych (średnio o 0,5%), a zmniejszono publicystycznych (o 0,5%) Strukturę gatunkową poszczególnych programów przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 4. Struktura gatunkowa programów rozgłośni regionalnych w 2007 r.

Rozgłośnie Regionalne PR	Rodzaje audycji													
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	Inne (wybory do parlamentu)	muzyka	Płatne elementy programu	Autopromocja
	odsetek rocznego czasu emisji													
Białystok	13,8	8,6	7,2	0,8	1,7	1,6	0,7	1,7	4,9	3,3	0	53	1,9	0,7
Bydgoszcz	10,7	10,1	7,4	0,7	1	2,5	1	4	3,8	0	0	56	2,2	0,5
Gdańsk	15,2	7,5	4,5	0,2	1,2	1,1	1,7	2,3	0,7	1,6	0,2	58,5	4,3	1
Katowice	18,3	6,2	7,7	1,3	1,3	0,8	0,6	2,8	0,8	0,5	0,2	54,9	2,5	2,1
Kielce	12,8	5,5	8,1	0,6	1,4	0,7	2,5	3,2	10,9	0,5	0	51,2	1,9	0,8
Koszalin	14,2	5,4	4,1	0,6	2,5	1	0,9	1,9	0,7	1,1	0	66	1	0,5
Kraków	9,3	14,7	1,5	0,1	3,2	1,2	0,7	4,2	0,8	0,6	0	60,6	1,8	1,2
Lublin	11,9	8,6	6	0,6	1,1	0,9	1,1	2,1	0,5	0,1	0	63,3	2,3	1,4
Łódź	13	8,4	9,3	0,4	0,7	1,4	1,7	2,9	1	0,1	1,6	55,6	1,2	2,7
Olsztyn	14,1	8,4	4,9	0,8	2	1	1,2	3,3	0,6	0,5	0	60,8	1,7	0,6
Opole	12,9	9,2	12,7	0,5	1,3	0,5	0,7	2,6	0,9	1,6	0,1	48,5	6,4	2
Poznań	12,5	6,5	4,7	0,4	1,2	0,8	1,1	2,5	2,1	0	0	63,7	3,4	1,1
Rzeszów	15,6	17,1	4,3	0,5	1,8	0,8	1,8	4,1	0,2	1,6	0,3	49,6	1,4	0,9
Szczecin	13,2	6,4	6,2	0,4	1,7	0,9	1,6	1,5	1	0,1	0	65,2	1	0,8
W-wa RDC	15,4	6,6	6,2	0,4	1	0,7	0,3	1,5	0,3	5,2	0,2	60,1	1,2	1
Wrocław	13,4	4,6	5	0,1	0,3	0,5	1,7	3,9	0	0,3	0	63,9	3,1	3,2
Zielona Góra	13,5	7,2	4,3	0,3	0,5	1,3	0,9	3,8	0,5	0	2,9	58,5	3,8	2,4
ŚREDNIO w siedemnastu rozgłośniach	**13,5**	**8,3**	**6,1**	**0,5**	**1,4**	**1**	**1,2**	**2,8**	**1,7**	**1**	**0,3**	**58,2**	**2,4**	**1,3**

Wykres nr 20 Muzyka nadawana w 17 rozgłośniach regionalnych

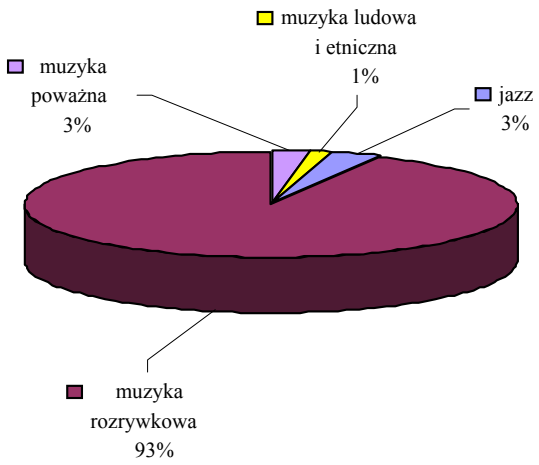

Udział muzyki w 2007 roku - w stosunku do 2006 roku - zmniejszył się średnio o 0,5%. Średni udział emisji muzyki we wszystkich programach w 2007 roku wynosił łącznie 58,2%. Najwięcej czasu zajęła muzyka w programach w Koszalinie, Szczecinie, Wrocławiu, Poznaniu, Lublinie, (na poziomie 63,3,2-66%), a najmniej - w Opolu (48,5%).

Z analizy proporcji słowa do muzyki w programach wszystkich rozgłośni regionalnych wynika, że w 2007 roku w średni udział słowa wyniósł 38%, a muzyki 58%.

Wykres nr 21 Proporcje słowa i muzyki na podstawie danych z 17 rozgłośni regionalnych

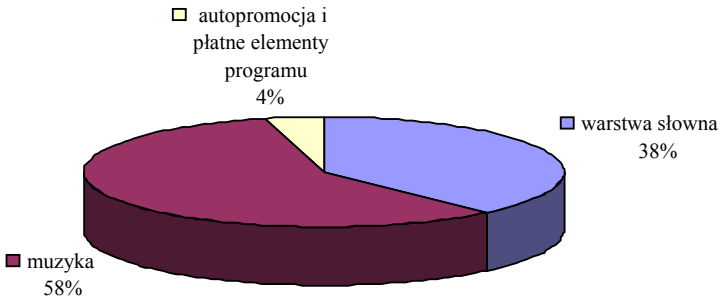

W 2007 roku udział warstwy słownej nie zmienił się w porównaniu z rokiem 2006. Największy udział warstwy słownej był w programach: w Rzeszowie (47,8%), Kielcach (46,1%), Białymstoku (44,4%), Opolu (43%), Bydgoszczy (41,3%). W pozostałych rozgłośniach udział warstwy słownej pozostawał na poziomie od 29,8% do 40,3% rocznego programu.

Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni kształtował się na średnim poziomie 30% rocznego czasu nadawania programu łącznie we wszystkich rozgłośniach tj. o 2 pkt. proc. więcej niż w 2006 roku. Najwięcej uwagi poświęcono tematyce regionalnej w Rzeszowie (47%) i w Białymstoku (40%), a najmniej – w Szczecinie (20%). Tematy regionalne podejmowane były w ramach różnych rodzajów audycji słownych oraz w muzyce (muzyka ludowa).

Tabela nr 5. Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni radia publicznego w 2007 r.

Rozgłośnie Regionalne PR	Odsetek rocznego czasu emisji tematyki regionalnej												Ogółem udział tematyki regionalnej w programie	
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religii	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	muzyka	inne	w godz.	w %
Białystok	10,3	6,8	6,6	0,8	0,5	1,3	0,7	1,4	4,9	3,3	3,4	0	3490	40
Bydgoszcz	8,2	8,3	6,3	0,6	0,1	2,3	0,9	3,6	3	0	2,4	0	3126	36
Gdańsk	12,4	5,2	2,7	0,2	0,5	1	0,8	1,9	0,7	1,9	4,6	0,2	2816	32
Katowice	10,7	5,6	3,8	1,1	0,8	0,4	0,6	2,7	0,8	0,5	3,9	0,2	2741	31
Kielce	8	5,1	4,5	0,6	0,3	0,5	0,6	2,6	0,1	0,5	2,5	0	2224	25
Koszalin	8,4	4,4	1,9	0,6	0,2	0,8	0,3	1,5	0,2	1,1	2,8	0	1942	22
Kraków	8,6	11,4	0,8	0,1	0,5	1	0,5	3,9	0,6	0,6	8	0	3163	36
Lublin	10,7	6	4,5	0,2	0	0,7	0,2	1,9	0,3	0,1	0,5	0	2204	25
Łódź	10,4	7,1	5,2	0,4	0,2	1	0,5	2,6	0,3	0,1	2,5	0,4	2688	31
Olsztyn	11,3	6,9	3,8	0,4	0,2	0,8	0,9	2,6	0,5	0,5	2,9	0	2698	31
Opole	8,5	6,9	8,9	0,4	0,4	0,5	0,2	2	0,2	1,6	1,3	0,1	2721	31
Poznań	10,2	4,9	2,9	0,3	0,3	0,6	0,8	1,9	0,2	0	4,3	0	2315	26
Rzeszów	14,4	15,9	2,8	0,5	0,1	0,6	1,2	3,8	0,2	1,6	5,6	0,3	4105	47
Szczecin	9,2	3,5	3,1	0,3	0	0,5	0,3	1,2	0,5	0,1	0,9	0	1724	20
W-wa RDC	7,5	4,1	3,3	0,1	0,1	0,7	0,1	0,8	0,2	5,2	8,7	0,2	2711	31
Wrocław	7,3	4,1	3,4	0,1	0	0,3	0,7	2,9	0	0,3	2	0	1846	21
Zielona Góra	10,5	3,4	1,5	0,1	0,4	1,2	0,8	3,3	0,4	0	1,5	0	2031	23
ŚREDNIO w siedemnastu rozgłośniach	9,8	6,4	3,9	0,4	0,3	0,8	0,6	2,4	0,8	1	3,4	0,1	2620	30

Programy miejskie radia publicznego

Programy miejskie nadawane są przez 3 rozgłośnie regionalne: we Wrocławiu (***Radio RAM***), Zielonej Górze – (dwa programy: ***Radio Zielona Góra i Radio Miejskie Gorzowa 95,6 FM***) oraz w Koszalinie – (***Radio Słupsk 95,3 FM***). Dwa programy - we Wrocławiu i w Zielonej Górze były nadawane przez całą dobę, a pozostałe krócej. W warstwie słownej programu, jak wynika z danych nadawców, najwięcej czasu we wszystkich programach miejskich przeznaczono na audycje informacyjne (średnio 11,3%, czyli o blisko 1 pkt. proc. więcej niż w 2006 roku) i publicystyczne (średnio 5,8%, czyli o niemalże 3 pkt. proc. więcej niż w 2006 roku).

Tabela nr 6. Struktura gatunkowa programów miejskich rozgłośni regionalnych w 2007 r.

Programy miejskie	Rodzaje audycji													
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	Inne (wybory do parlamentu)	muzyka	Płatne elementy programu	Autopromocja
	odsetek rocznego czasu emisji													
Gorzów Wielkopolski	7,4	2,5	0,3	0,04	0,3	0,1	1,2	1,1	0	0	4	75,2	0,9	7,1
Słupsk	17,6	16,8	0,3	0,1	0	0	1,0	1,8	0	0	0	62	0	0,4
Wrocław - RAM	11,9	1,1	1	0	0	0	1,8	0,2	0	0	0	79,9	2,9	1,1
Zielona Góra	8,4	2,8	0,7	0	0,9	0,1	1,4	1,3	0	0	1,4	76,3	1,6	5
ŚREDNIA	**11,3**	**5,8**	**0,6**	**0,1**	**0,3**	**0**	**1,3**	**1,1**	**0**	**0**	**1**	**73,3**	**1,4**	**3,4**

W stosunku do 2006 roku udział warstwy słownej w 2007 roku, był niższy o 1,4 pkt. proc. Największy udział warstwy słownej był w programie słupskim (37,5% rocznego programu).

Wykres nr 22 Proporcje słowa i muzyki na podstawie danych z 4 programów miejskich

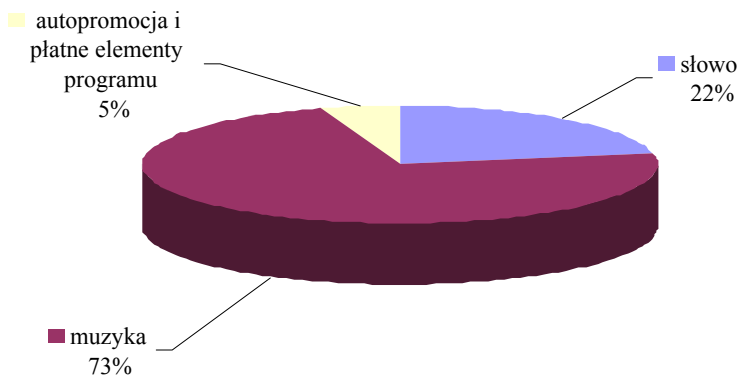

Wykres nr 23 Muzyka nadawana w 4 programach miejskich

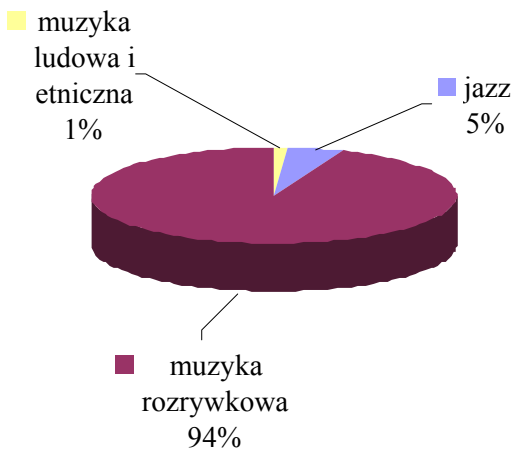

Tabela nr 7. Udział tematyki miejskiej w programach miejskich rozgłośni radia publicznego w 2007r.

Programy miejskie	Odsetek rocznego czasu emisji tematyki miejskiej									Ogółem	
										udział tematyki miejskiej w programie	
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Muzyka	w godz.	w %
Gorzów Wielkopolski	4,9	2,4	0,3	0	0	0,04	0,3	1,1	0,3	**631**	**9**
Słupsk	14,7	13,9	0,3	0,1	0	0,0	0,8	1,4	0	**260**	**31**
Wrocław - RAM	7,7	0,7	0,4	0	0	0,0	0,1	0,1	3,9	**1121**	**13**
Zielona Góra	6,4	2,7	0,3	0	0,6	0,13	0,4	1,2	0,1	**1050**	**12**
ŚREDNIA	**8,4**	**4,9**	**0,3**	**0**	**0,1**	**0,04**	**0,4**	**0,9**	**1,1**	**765**	**16**

Telewizja publiczna

Programy ogólnokrajowe Telewizji Polskiej SA

W 2007 roku Telewizja Polska SA wyemitowała 15633,6 godz. naziemnych programów ogólnokrajowych, z czego w Programie 1 - 7809,2 godzin, w Programie 2 – 7824,4 godzin (w tym 152,8 godz. – tj. 2% czasu emisji - zajęło wydzielone pasmo rozłączone, w którym nadawano programy 16 oddziałów terenowych TVP SA.).

W porównaniu z 2006 rokiem roczny czas emisji Programu 1 TVP wzrósł o 108,2 godz., Programu 2 – o 367,9 godz. Średni dobowy czas emisji obu programów wyniósł 21,4 godz. Audycje premierowe w obu programach stanowiły ponad połowę rocznego czasu emisji: Program 1 – 61,1%, a Program 2 – 56,4%.

Oba programy ogólnokrajowe były względem siebie komplementarne, tzn. treści i formy występujące w mniejszym wymiarze godzinowym w jednym z programów były na ogół kompensowane wyższym ich wymiarem w drugim, np.: w Programie 1 było więcej publicystyki, edukacji, religii i widowisk teatralnych, a w Programie 2 poradnictwa, rozrywki i muzyki.

Program 1 TVP

Program 1 zachowywał w 2007 roku charakter uniwersalny. Nadawane w nim audycje cechowała różnorodność, dotycząca zarówno treści, jak i form telewizyjnych.

Wykres nr 24. Struktura gatunkowa Programu 1 TVP SA w 2007 r.

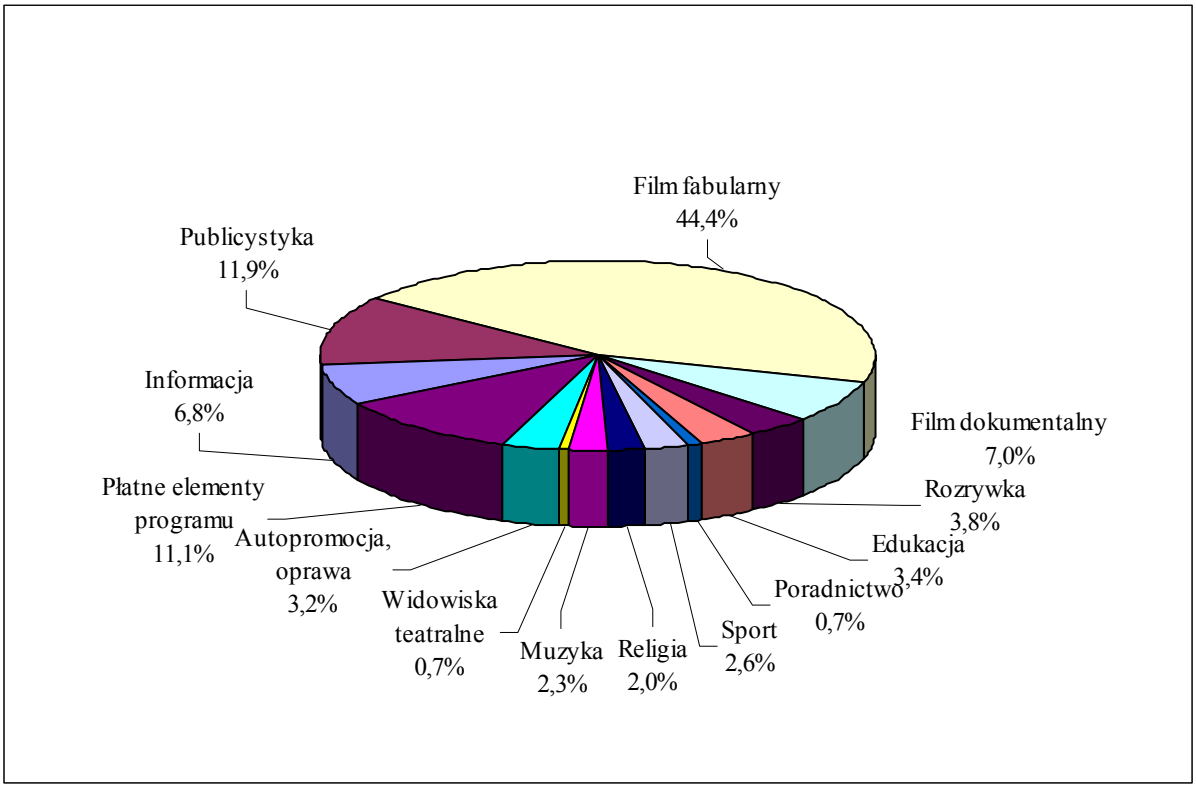

Informacja

W 2007 roku audycje informacyjne w Programie 1 TVP zajęły 6,8% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 10,1 godz. tygodniowo. W stosunku do 2006 roku ich udział zmniejszył się o 0,5 pkt. proc. Składały się na nie przede wszystkim dzienniki (6,7% rocznego programu) oraz w niewielkim stopniu transmisje i retransmisje ważnych wydarzeń.

Publicystyka

Audycje publicystyczne stanowiły w 2007 roku w Programie 1 TVP 11,9% rocznego czasu emisji (średnio 17,9 godz. tygodniowo). Ich udział był mniejszy o 1,1 pkt. proc w porównaniu z rokiem 2006. Ponad połowę czasu emisji publicystyki (7,3% rocznego czasu nadawania) zajęła publicystyka kulturalna, w której omawiano i komentowano zjawiska i wydarzenia z różnych dziedzin kultury w Polsce i na świecie. Audycje poświęcone publicystyce politycznej i społecznej stanowiły 4,4% rocznego programu. Stałymi porami ich nadawania były przede wszystkim pasma: poranne i wieczorne. Nadawano również publicystykę ekonomiczną, która zajęła 0,3% rocznego czasu emisji.

Filmy fabularne

Filmy fabularne, podobnie jak w roku 2006, zajęły w Programie 1 najwięcej miejsca. Ich udział wyniósł 44,4% rocznego czasu emisji (wzrost o 1,2 pkt. proc. w stosunku do roku 2006). Filmy te wypełniały średnio 66,7 godz. tygodniowo. Największy udział w programie miały filmy telewizyjne (jednostkowe, serie i seriale, w tym zwłaszcza telenowele), mniej czasu zajęły filmy kinowe i animowane.

Tabela nr 8. Kraje pochodzenia filmów fabularnych wyemitowanych w 2007 r. w Programie 1 TVP

Nazwa kraju	godz.	%
Polska	1066,1	13,7%
Wielka Brytania	200,8	2,6%
Francja	141,9	1,8%
Niemcy	40,0	0,5%
Włochy	23,4	0,3%
Inne kraje europejskie	464,6	5,9%
USA	1371,2	17,6%
Ameryka Południowa	0,0	0,0%
Azja	37,7	0,5%
Inne kraje świata	120,8	1,5%

Odwróciła się tendencja obserwowana w roku 2006, kiedy wzrastał udział filmów polskich, a jednocześnie zmniejszał się czas emisji filmów amerykańskich. W 2007 roku udział filmów polskich pozostał na niemal niezmienionym poziomie (wzrósł o 0,3 pkt. proc. w porównaniu z 2006 roku), podczas gdy udział filmów amerykańskich wzrósł o 1,6 pkt. proc.

Filmy europejskie – głównie brytyjskie, francuskie, niemieckie i włoskie – wypełniły łącznie 11,1% rocznego czasu nadawania programu. Ich udział był o 2,6 pkt. proc. wyższy niż w roku 2006.

Wzrósł udział filmów pochodzących z krajów Azji i innych części świata - zajęły łącznie 2% rocznego czasu nadawania (o 0,7 pkt. proc. więcej w porównaniu z 2006 roku).

Filmy dokumentalne i reportaże

W 2007 roku filmy dokumentalne stanowiły 7% rocznego czasu nadawania Programu 1 (wzrost o 0,7 pkt. proc. w porównaniu z 2006 rokiem). Średnio zajmowały 10,5 godz. tygodniowo. Na ich ofertę składały się filmy popularnonaukowe dotyczące m.in. nauk przyrodniczych, ścisłych i medycyny oraz historii. Zajęły one 4,5% rocznego czasu nadawania.

Reportaże stanowiły 2,2% rocznego czasu nadawania. Były to przede wszystkim pozycje dotyczące spraw społecznych.

Audycje edukacyjne i popularnonaukowe

Audycje edukacyjne zajęły 3,4% rocznego czasu nadawania. Średnio zajęły 5,2 godz. tygodniowo. Kontynuowano emisję cykli prezentujących europejskie miasta i regiony, bogactwo roślin na różnych kontynentach, zabytki kultury materialnej oraz światowe okazy przyrody. Były też nadawane audycje poświęcone edukacji ekologicznej oraz prezentujące sylwetki dzieci z różnych krajów świata.

Audycje poradnicze

Audycje poradnicze stanowiły 0,7% rocznego czasu nadawania. Średnio zajęły 1,1 godz. tygodniowo. Nadawano m.in. porady dotyczące zapobiegania chorobom oraz pielęgnacji i hodowli zwierząt.

Sport

W 2007 roku audycje dotyczące sportu zajęły 2,6% rocznego czasu nadawania. Wypełniały one średnio 3,9 godz. tygodniowo. Na ich ofertę złożyły się serwisy sportowe nadawane m.in. po głównym wydaniu *Wiadomości*, transmisje i relacje z meczów i zawodów oraz publicystyka sportowa.

Audycje religijne

Audycje religijne zajęły 2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 3,1 godz. tygodniowo (spadek o 0,6 pkt. proc. w porównaniu z 2006 rokiem). Na audycje te złożyły się m.in. niedzielne transmisje modlitwy *Anioł Pański* z Papieżem z Watykanu czy niedzielny magazyn religijno-społeczny.

Rozrywka (*audycje słowne*)

Słowne audycje rozrywkowe w Programie 1 TVP zajęły 3,7%, tzn. średnio 5,7 godz. tygodniowo. Była to oferta różnorodna, obejmująca: kabarety i audycje satyryczne, talk show rozrywkowy, teleturnieje i widowiska rozrywkowe.

Muzyka

W 2007 roku audycje prezentujące muzykę lub zawierające jej omówienia stanowiły 2,3% rocznego czasu nadawania programu. Nadano 179 godz. takich audycji, średnio 3,4 godz. w tygodniu.

Audycje poświęcone muzyce poważnej, tzn. prezentujące utwory muzyki poważnej lub poświęcone omówieniu ważnych wydarzeń w tej dziedzinie – nadawane poza stałymi audycjami publicystyki kulturalnej – zajęły w Programie 1 TVP podobnie jak w roku 2006 0,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 0,4 godz. tygodniowo.

Audycje poświęcone muzyce rozrywkowej zajęły 2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 3 godz. tygodniowo (spadek o 0,6 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2006). Na ofertę omawianych audycji złożyły się transmisje koncertów, koncerty w studiu, audycje o muzyce rozrywkowej oraz teledyski i listy przebojów.

Widowiska teatralne

W 2007 roku widowiska teatralne i formy udramatyzowane zajęły w Programie 1 TVP 0,8% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 1,1 godz. tygodniowo (wzrost o 0,3 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2006). Przedstawienia prezentowano w cyklach: poniedziałkowym *Teatr Telewizji* (35 przedstawień) oraz czwartkowym *Dobre, bo polskie – Kobra* (10 przedstawień). Łączna liczba spektakli wzrosła w porównaniu z 2006 rokiem o 18, a liczba przedstawień Teatru Telewizji – o 21. W obu tych cyklach prezentowano twórczość dramatopisarzy zarówno polskich, jak i zagranicznych.

Audycje dla dzieci i młodzieży

Oferta adresowana do tej grupy odbiorców stanowiła 9,1% rocznego czasu rozpowszechniania programu, tzn. średnio 13,6 godz. tygodniowo. Były to: filmy i seriale fabularne, w tym animowane, audycje edukacyjne i popularnonaukowe, filmy dokumentalne oraz audycje religijne i rozrywkowe, adresowane zarówno do dzieci, jak i młodzieży. Nadawano cykle edukacyjne, poświęcone m.in. rozbudzaniu w dzieciach chęci do czytania czy rozbudzaniu zainteresowania dzieci starszych różnymi dziedzinami nauki, m.in. odkryciami i wynalazkami. Nadawano lekcję języka angielskiego dla dzieci. Emitowano też audycję poradnikową o tematyce kulinarnej. Filmy animowane dla najmłodszych ukazywały się głównie w cyklu *Wieczorynka* oraz w codziennym paśmie przedpołudniowym. Kontynuowano emisję cyklicznej audycji religijnej *Ziarno*, w której koncentrowano się na wychowaniu w duchu miłości i wzajemnego szacunku.

Program 2 TVP

Program 2 zachował w 2007 roku uniwersalny charakter. Był zróżnicowany gatunkowo i tematycznie.

Wykres nr 25. Struktura gatunkowa Programu 2 TVP SA w 2007 r.

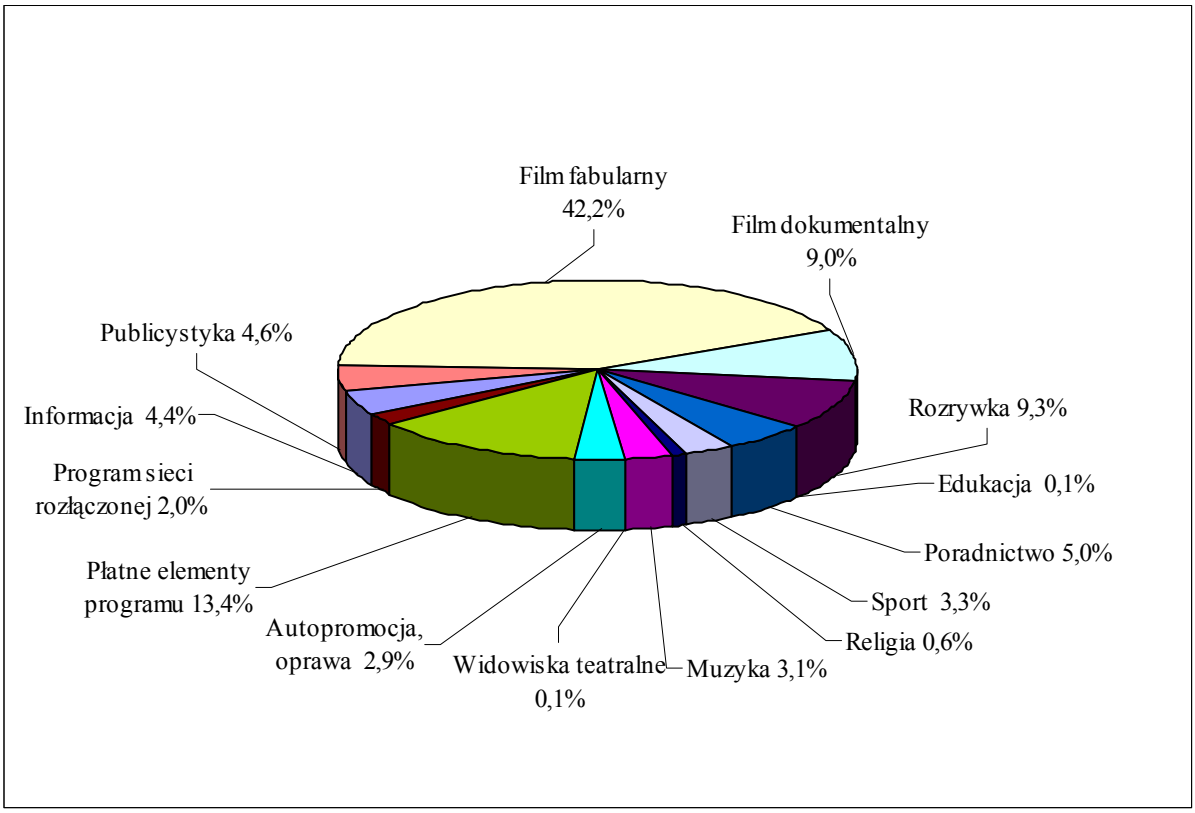

Informacja

W 2007 roku w Programie 2 udział audycji informacyjnych stanowił 4,4% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 6,7 godz. tygodniowo (spadek o 0,9 pkt. proc w porównaniu z 2006 rokiem). Głównym serwisem informacyjnym tego programu była, podobnie jak w latach poprzednich, *Panorama*.

Publicystyka

W 2007 roku na audycje publicystyczne przeznaczono 4,6% rocznego czasu, tzn. średnio 7 godz. tygodniowo (spadek o 0,6 pkt. proc. w porównaniu z 2006 rokiem). Niemal połowę tego czasu zajęła publicystyka społeczno-polityczna. Publicystyka kulturalna wypełniła 2% rocznego czasu nadawania.

Filmy fabularne

Filmy fabularne w ubiegłym roku zajęły 42,2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 63,5 godz. tygodniowo. Najwięcej czasu wypełniły filmy telewizyjne, w tym telenowele i sitcomy. Emitowano również filmy kinowe i animowane.

Tabela nr 9. Kraje pochodzenia filmów fabularnych wyemitowanych w Programie 2 TVP w 2007 r.

Nazwa kraju	godz.	%
Polska	1300,2	16,6%
Wielka Brytania	90,8	1,2%
Francja	112,4	1,4%

Niemcy	28,8	0,4%
Włochy	7,0	0,1%
Inne kraje europejskie	104,9	1,3%
USA	1315,4	16,8%
Ameryka Południowa	1,8	0,002%
Azja	12,2	0,2%
Inne kraje świata	326,0	4,2%

Filmy dokumentalne i reportaże

Filmy dokumentalne stanowiły 9% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 13,5 godz. tygodniowo. Dominowały filmy popularnonaukowe: poświęcone dziejom życia na Ziemi, historii, naukom przyrodniczym, kulturze innych narodów czy medycynie i zdrowemu trybowi życia. W programie ukazywały się również reportaże o tematyce społecznej i telenowele dokumentalne.

Rozrywka

W Programie 2 audycje rozrywkowe stanowiły 9,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 14 godz. tygodniowo (wzrost o 1,1 pkt. proc. w porównaniu z 2006 rokiem). W programie obecne były m.in. kabarety, audycje satyryczne, widowiska rozrywkowe, talk show.

Audycje edukacyjne i popularnonaukowe

W 2007 roku audycje edukacyjne zajęły 0,1% emisji rocznego programu, tzn. średnio 0,1 godz. tygodniowo.

Audycje poradnicze

Udział audycji poradniczych w rocznym czasie nadawania wyniósł 5%, tzn. średnio 7,5 godz. tygodniowo. Udzielano porad dla osób poszukujących pracy, porad kulinarnych, językowych i dotyczących zdrowego odżywiania się.

Sport

W Programie 2 na audycje sportowe przeznaczono 3,3% rocznego czasu emisji, tzn. średnio 5 godz. tygodniowo. Wśród audycji sportowych najwięcej czasu przeznaczono na transmisje i retransmisje.

Audycje religijne

Udział audycji religijnych w rocznym czasie nadawania wyniósł 0,6%, tzn. średnio przeznaczano na nie 1 godz. tygodniowo. Czas ten wypełniono audycjami cyklicznymi, które były emitowane już w 2006 roku.

Muzyka

Audycje prezentujące muzykę poważną lub rozrywkową oraz zawierające jej omówienia stanowiły 3,1% rocznego czasu nadawania programu. Średnio zajęły 4,7 godz. tygodniowo. Audycje poświęcone muzyce poważnej zajęły 0,5% rocznego czasu nadawania (średnio 42 min tygodniowo). Większość czasu emisji przeznaczonego na te audycje zajęły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej.

W 2007 roku na muzykę rozrywkową przeznaczono 2,6% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 4 godz. tygodniowo. Dominowały transmisje koncertów i koncerty w studiu. W programie były także obecne audycje o muzyce rozrywkowej, teledyski i listy przebojów.

Widowiska teatralne

W 2007 roku na widowiska teatralne przeznaczono 8,6 godz., tj. 0,1% rocznego czasu emisji. Na ofertę teatralną złożyły się spektakle nadawane w późnowieczornym cyklu *Studio Teatralne Dwójki,* obecnym w programie od wielu lat.

Audycje dla dzieci i młodzieży

W Programie 2 audycje dla dzieci i młodzieży zajęły 2,4% rocznego czasu rozpowszechniania programu, tzn. średnio 3 godz. dziennie. Na tę ofertę złożyły się przede wszystkim filmy i seriale, w tym animowane, a także filmy dokumentalne i audycje rozrywkowe.

Pasmo rozłączone Programu 2

Integralną częścią Programu 2 było pasmo rozłączone (18.00 – 18.30), w którym oddziały terenowe TVP SA codziennie rozpowszechniały swoje programy regionalne o charakterze informacyjno-publicystycznym.

Tabela nr 10. Struktura gatunkowa pasma rozłączonego Programu 2 TVP SA w 2007 r.

Rodzaje audycji	godz.	%
Autopromocja, oprawa	158,5	6,5%
Edukacja	1,7	0,1%
Film dokumentalny	11,9	0,5%
Informacja	1802,3	73,8%
Inne	10,6	0,4%
Muzyka rozrywkowa	1,6	0,1%
Płatne elementy	205,7	8,4%
Poradnictwo	1,8	0,1%
Publicystyka	169,8	7,0%
Religia	9,3	0,4%
Rozrywka	2,4	0,1%
Sport	65,4	2,7%
Razem	2441,1	100,0%

Każdy z oddziałów terenowych wyemitował w tym paśmie średnio 152,6 godz. programu (spadek o 19 godz. programu w stosunku do 2006 roku). Audycje wyprodukowane samodzielnie przez oddziały wypełniły 96,7% pasma rozłączonego, pozostałe zaś pochodziły z innych źródeł (z centrali, produkcja zewnętrzna).

Programy Regionalne Telewizji Polskiej

W 2007 roku Telewizja Polska SA rozpowszechniła 122 007,6 godzin programów regionalnych, z czego 21260 godzin wypełniły swoimi programami oddziały terenowe TVP.

7 października 2007 roku programy regionalne zmieniły nazwę z dotychczasowej – TVP 3 Regionalna na TVP Info. Podobnie jak w latach ubiegłych, każdy z programów regionalnych skonstruowany był z programu wspólnego zestawianego centralnie w Warszawie i programu pasm rozłączonych (właściwy program regionalny) samodzielnie tworzonego przez oddziały terenowe.

Program wspólny TVP 3 Regionalna (TVP Info)

Program wspólny stanowił 82,6% programów regionalnych i miał charakter informacyjno-publicystyczny.

Wykres nr 26. Struktura programu wspólnego TVP 3 Regionalna (TVP Info) w 2007 r.

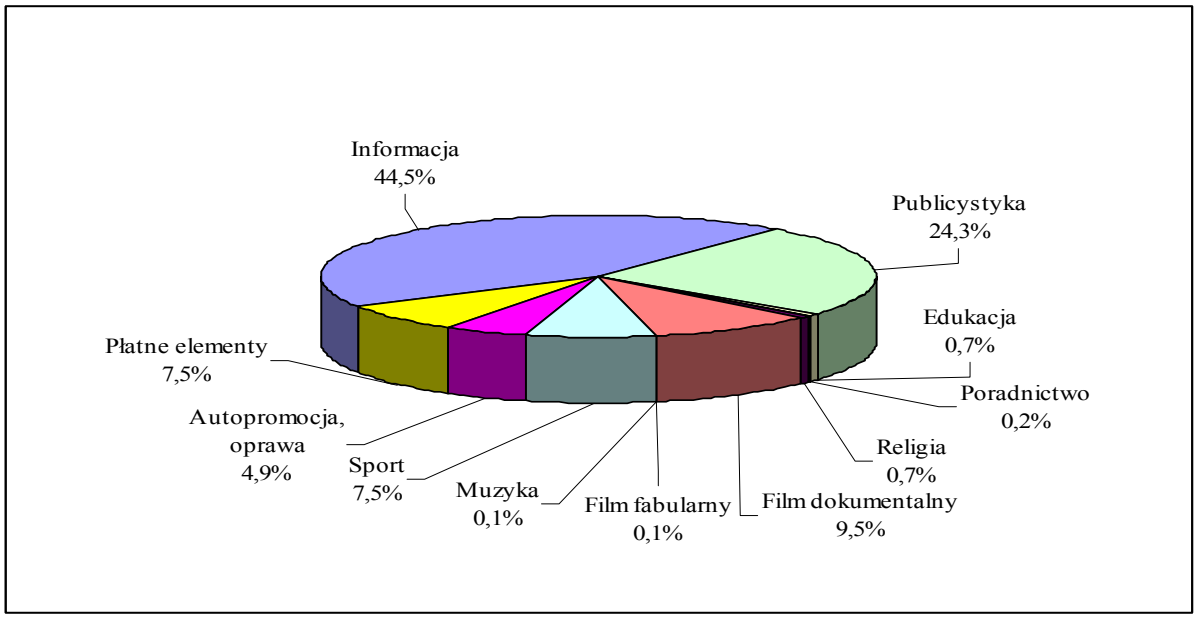

Audycje informacyjne zajęły 44,5% czasu emisji programu wspólnego. Wypełniały one średnio 53,9 godz. tygodniowego programu (wzrost o 11,5 pkt proc. w stosunku do 2006 roku). Podobnie jak w minionych latach, również w 2007 roku w programie wspólnym obok różnego rodzaju audycji informacyjnych obecne były transmisje m.in. z obrad Sejmu RP (5,9% rocznego programu wspólnego).

Audycje publicystyczne zajęły 24,3% programu, tzn. średnio 29,4 godz. tygodniowo rocznego czasu nadawania programu wspólnego (wzrost o 3,6 pkt proc. w stosunku do 2006

roku). Najwięcej miejsca zajęły wśród nich audycje o tematyce społeczno-politycznej – średnio 11,7% czasu emisji programu wspólnego. Audycje poświęcone tematyce ekonomicznej wypełniły 6,1% tego czasu, a kulturalnej – 1,9% W pozostałych 4,6% czasu przeznaczonego na audycje publicystyce poruszano inne tematy (m.in. międzynarodowe).

Na filmy dokumentalne przeznaczono 9,5% rocznego programu (spadek o 3,3 pkt proc.). Filmy te wypełniały średnio 11,5 godz. tygodniowego programu. Wśród nadanych filmów znalazły się filmy popularnonaukowe (7,9% rocznego czasu emisji programu wspólnego) i reportaże (1,6%).

Udział audycji poradniczych w rocznym czasie emisji wyniósł 0,2%, a audycji edukacyjnych – 0,7%. Audycje edukacyjne wypełniały średnio 47,2 min tygodniowego programu, a poradnicze ok. 13 min.

W ubiegłym roku audycje sportowe stanowiły 7,5% programu wspólnego, tzn. średnio 9,1 godz. tygodniowo. Transmisje z imprez sportowych wypełniły 1,7% rocznego programu wspólnego, a serwisy informacyjne i magazyny – 5,8%.

Audycje religijne stanowiły 0,7% rocznego czasu emisji programu, tzn. średnio 54,2 min tygodniowo. Czas ten przeznaczono na transmisję mszy św. i katechezy. W stosunku do roku 2006 udział ten spadł o 1,2 pkt proc.

Specjalizacja programu spowodowała spadek udziału filmu fabularnego do 0,1% (w 2006 roku – 11,4%), rezygnację z audycji rozrywkowych jak też incydentalny udział muzyki w programie (0,1% rocznego czasu nadawania).

Tabela nr 11. Udział produkcji własnej, produkcji TVP oraz produkcji zewnętrznej w programie wspólnym w 2007 r.*

Oddziały terenowe TVP	Produkcja własna oddziału terenowego		Produkcja TVP		Inna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Białystok	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Bydgoszcz	689,1	11,1%	4478,7	72,1%	579,9	9,3%
Gdańsk	727,5	11,5%	4503,8	71,5%	597,5	9,5%
Gorzów Wielkopolski	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Katowice	730,9	11,6%	4482,4	71,3%	597,5	9,5%
Kielce	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Kraków	709,8	11,3%	4483,9	71,6%	597,5	9,5%
Łódź	734,9	11,7%	4494,8	71,3%	597,3	9,5%
Lublin	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Olsztyn	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Opole	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Poznań	730,5	11,6%	4505,9	71,5%	597,5	9,5%
Rzeszów	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Szczecin	735,1	11,6%	4505,9	71,4%	597,5	9,5%
Warszawa	735,1	11,7%	4504,2	71,4%	596,6	9,5%
Wrocław	716,8	11,4%	4488,2	71,5%	597,1	9,5%
Razem	11655,4	11,6%	71989,1	71,5%	9540,9	9,5%

W roku 2007 program wspólny TVP 3 Regionalna (TVP Info) zestawiano z audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe TVP, przez centralę TVP SA i przez producentów zewnętrznych (polskich i zagranicznych). Największy odsetek rocznego czasu

emisji programu wspólnego wypełniły audycje wyprodukowane centralnie. Zajęły one 71,5% (z wyłączeniem czasu emisji płatnych elementów programu). Audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe zajęły 11,6% rocznego czasu nadawania. Udział w programie audycji producentów zewnętrznych stanowił 9,5% rocznej emisji programu.

Program pasm rozłączonych TVP 3 Regionalna (TVP Info)

W 2007 roku każdy z 16 oddziałów terenowych Telewizji Polskiej SA w pasmach rozłączonych TVP 3 Regionalna (TVP Info) rozpowszechnił średnio 1328,8 godz. samodzielnie tworzonego programu. Każdy z tych programów wypełnił średnio 17,4% programów regionalnych. W stosunku do 2006 roku udział programów w pasmach rozłączonych spadł o 0,6 pkt. proc. Każdy z oddziałów terenowych nadawał dziennie średnio 3 godz. 38 min programu informacyjno-publicystycznego.

W 2007 roku największy udział w programach pasm rozłączonych miały audycje informacyjne i publicystyczne, które łącznie zajęły 51% rocznego czasu nadawania.

Audycje informacyjne wypełniły średnio 24,4% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 6,2 godz. tygodniowo. Ich udział wzrósł o 2,8 pkt. proc. w stosunku do 2006 roku.

Audycje publicystyczne wypełniły średnio 26,7% rocznego czasu rozpowszechniania programów w pasmach rozłączonych, tzn. średnio 6,8 godz. tygodniowo. Ich udział od 6 lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Wśród audycji publicystycznych najwięcej było poświęconych tematyce społeczno-politycznej (17,8%). W skali roku na publicystykę kulturalną przeznaczono 6,4%, a na ekonomiczną 1,4% rocznego czasu nadawania.

W 2007 roku udział filmów dokumentalnych, w ramach których nadawane były reportaże, filmy popularnonaukowe i telenowele dokumentalne, wyniósł średnio 8,8% rocznego czasu nadawania. W programach w każdym tygodniu wypełniały one średnio 1,9 godz. Reportaże zajęły 7,7% rocznego czasu emisji programów, a filmy popularno-naukowe i telenowele dokumentalne – po 0,5% tego czasu.

W ubiegłym roku udział audycji religijnych wyniósł średnio 3,6% rocznego czasu rozpowszechniania, co oznacza, że wypełniły one średnio 55 min tygodniowego programu. Msze święte były transmitowane regularnie raz w tygodniu w programach oddziałów terenowych w Bydgoszczy, Krakowie, Rzeszowie i Kielcach, a incydentalnie w ciągu roku – w programach pozostałych oddziałów. Mszy św. w ogóle nie transmitowały oddziały w Łodzi i Wrocławiu. Audycje, w których informowano o aktualnych wydarzeniach w Kościele katolickim, były obecne w programach wszystkich oddziałów terenowych, z wyjątkiem Gorzowa Wielkopolskiego i Kielc. Zajęły one średnio 2,1% rocznego czasu rozpowszechniania programów tworzonych przez oddziały terenowe. Odział w Kielcach miał w programie katechezy. W programach 7 oddziałów terenowych były obecne transmisje nabożeństw albo audycje adresowane do wyznawców innych religii niż katolicka.

W 2007 roku audycje sportowe wypełniły średnio 10,7% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 2,7 godz. tygodniowo. Ich udział w programie zmniejszył się o 2,2 pkt. proc. W programach informowano o regionalnych wydarzeniach sportowych oraz prezentowano zawody i mecze. Wypełniły one średnio 6,7% rocznego czasu rozpowszechniania.

W ubiegłym roku audycje edukacyjne zajęły średnio 4,4% czasu emisji programów, tzn. średnio 1,1 godz. tygodniowo. Audycje poradnicze zajęły średnio 3,6% w programach oddziałów terenowych, tzn. średnio 54,5 min tygodniowo.

Muzyka poważna zajęła łącznie 0,3% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 4,1 min w ciągu tygodnia. Była ona obecna w programach 12 oddziałów terenowych. Audycje poświęcone muzyce poważnej miały w programie oddziały terenowe w Gdańsku i Szczecinie. Pozostałe z 12 wymienionych oddziałów prezentowały okazjonalnie wykonania utworów muzycznych.

Muzyka rozrywkowa obecna była w programach wszystkich oddziałów terenowych. Jej średni udział w programach wyniósł 2,5%. W ciągu tygodnia koncerty muzycznych zespołów rozrywkowych, teledyski i audycje poświęcone temu rodzajowi muzyki wypełniały średnio 38,3 min każdego z programów.

Muzyka jazzowa pojawiała się incydentalnie w programach tylko 6 oddziałów terenowych (Białystok, Gdańsk, Katowice, Poznań, Rzeszów, Szczecin). Jej średni udział w programach wyniósł 0,1%.

W 2007 roku średni udział audycji rozrywkowych wzrósł do 1,9%. Ich udział zwiększył się o 1,5 pkt. proc. Były one obecne w programach 12 oddziałów terenowych. Audycji rozrywkowych nie rozpowszechniały oddziały terenowe w Gorzowie Wielkopolskim, Kielcach, Opolu i Rzeszowie. W programach obecne były podobnie jak w ubiegłych latach głównie kabarety, widowiska rozrywkowe i talk show.

W ubiegłym roku filmy fabularne miały niewielki udział w programach (0,8% rocznego czasu rozpowszechniania). Były one nadawane przez oddziały we Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Poznaniu. Z kolei przedstawienia teatralne, operowe i baletowe pojawiały się incydentalnie w programie oddziału terenowego w Poznaniu. Oddział terenowy w Białymstoku w ciągu roku wyemitował 9 godzin audycji poetyckich.

W ubiegłym roku w programach pasm rozłączonych największy udział miały audycje samodzielnie wyprodukowane przez oddziały terenowe. Zajęły one średnio 80,2% rocznego czasu emisji. Audycje wyprodukowane w centrali TVP stanowiły średnio 7,6%, a producentów zewnętrznych – 7,2%. Pozostałą część rocznego czasu emisji poszczególnych programów w pasmach rozłączonych wypełniły płatne elementy programu.

Tabela nr 12. Udział produkcji własnej, produkcji TVP oraz produkcji zewnętrznej w programach pasm rozłączonych oddziałów terenowych w 2007 r.*

Oddziały terenowe TVP	Produkcja własna oddziałów terenowych		Produkcja TVP		Produkcja zewnętrzna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Białystok	1002,7	75,8%	118,4	9,0%	142,2	10,8%
Bydgoszcz	1093,9	76,9%	98,4	6,9%	150,1	10,6%
Gdańsk	1081	82,3%	78,4	6,0%	58,7	4,5%
Gorzów Wielkop.	1023,2	79,0%	210,1	16,2%	14,0	1,1%
Katowice	1025,7	75,4%	172,5	12,7%	61,0	4,5%
Kielce	784,6	59,1%	108,3	8,2%	406,8	30,7%
Kraków	1317,9	96,5%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Łódź	1145,9	86,9%	16,5	1,3%	104,6	7,9%
Lublin	1115,3	82,9%	113,8	8,5%	48,9	3,6%
Olsztyn	757,8	58,6%	387,9	30,0%	94,7	7,3%
Opole	1104,5	81,6%	60,5	4,5%	147,6	10,9%
Poznań	1091,5	83,8%	20,5	1,6%	77,1	5,9%
Rzeszów	1064,4	81,8%	169,0	13,0%	43,2	3,3%

Szczecin	1280,7	97,4%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Warszawa	985,9	76,0%	71,4	5,5%	136,6	10,5%
Wrocław	1181,7	88,9%	0,0	0,0%	42,5	3,2%
Razem	17056,7	80,2%	1625,7	7,6%	1528,0	7,2%

*Produkcja własna OTV, produkcja TVP oraz produkcja zewnętrzna nie obejmują płatnych elementów programu. W związku z tym udziały procentowe w tabeli podane przy każdym z oddziałów terenowych nie sumują się do 100%.

Audycje produkowane przez oddziały terenowe dla programów Telewizji Polskiej SA

Oddziały Terenowe Telewizji Polskiej SA również w 2007 roku produkowały audycje nie tylko do programów ogólnokrajowych, lecz także do programu satelitarnego TV Polonia oraz do programu wspólnego TVP 3 Regionalna (TVP Info).

Tabela nr 13. Udział audycji wyprodukowanych przez Oddziały Terenowe TVP SA rozpowszechnionych w 2007 r. w Programie 1, Programie 2, TV Polonia oraz w programie wspólnym

Oddziały terenowe TVP	Program 1	Program 2	Program wspólny	TV Polonia	Razem
	godz.				
Białystok	7,0	1,2	0,9	16,5	25,6
Bydgoszcz	15,8	2,9	0,8	38,6	58,1
Gdańsk	93,6	101,7	7,1	83,7	286,1
Gorzów Wielkopolski	4,2	0,8	0,8	8,0	13,8
Katowice	23,1	13,4	12,2	68,8	117,5
Kielce	3,1	0,5	3,6	4,4	11,6
Kraków	67,9	204,5	84,4	231,3	588,1
Łódź	10,1	24,7	35,9	77,7	148,4
Lublin	20,9	8,4	39,9	136,1	205,3
Olsztyn	4,7	2,1	2,4	30,3	39,5
Opole	3,9	1,1	2,2	5,9	13,1
Poznań	31,2	115,5	146,8	143,7	437,2
Rzeszów	5,6	4,8	2,9	34,2	47,5
Szczecin	36,1	4,0	9,7	52,1	101,9
Warszawa	34,5	0,3	60,3	20,6	115,7
Wrocław	18,7	48,5	12,8	107,2	187,2
Razem	380,4	534,4	422,7	1059,1	2396,6

W 2007 roku, w porównaniu z 2006 rokiem, w obu programach ogólnokrajowych, satelitarnym TV Polonia i programie wspólnym TVP 3 Regionalna (TVP Info) wyemitowano o 1262 godzin mniej audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe. Największy spadek odnotowały audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe w programie wspólnym TVP 3 Regionalna (TVP Info). Ich obecność w tym programie zmniejszyła się prawie czterokrotnie (o 1207,5 godz.). Natomiast ich udział wzrósł w Programie 1 (o 77,3 godz.) i w Programie 2 (o 17,7 godz.).

Programy satelitarne Telewizji Polskiej SA

TV Polonia

W 2007 roku program ***TV Polonia*** tworzony dla Polonii i Polaków za granicą dostępny był w niektórych sieciach kablowych w następujących krajach Europy: Austrii, Belgii, na Białorusi, w Bułgarii, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Gruzji, Hiszpanii, na Litwie, Łotwie, w Niemczech, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, na Ukrainie, Węgrzech oraz za pośrednictwem indywidualnych anten satelitarnych na obszarze zasięgu satelitów Astra 1KR i W 3A. W Ameryce Północnej sygnał TV Polonia był dostępny w lokalnych sieciach kablowych, a także poprzez platformę GlobeCast (USA i Kanada) oraz DirecTV (USA).

W 2007 roku rozpowszechniono 8760,9 godz. programu TV Polonia.

Wykres nr 27. Struktura gatunkowa TV Polonia w 2007 r.

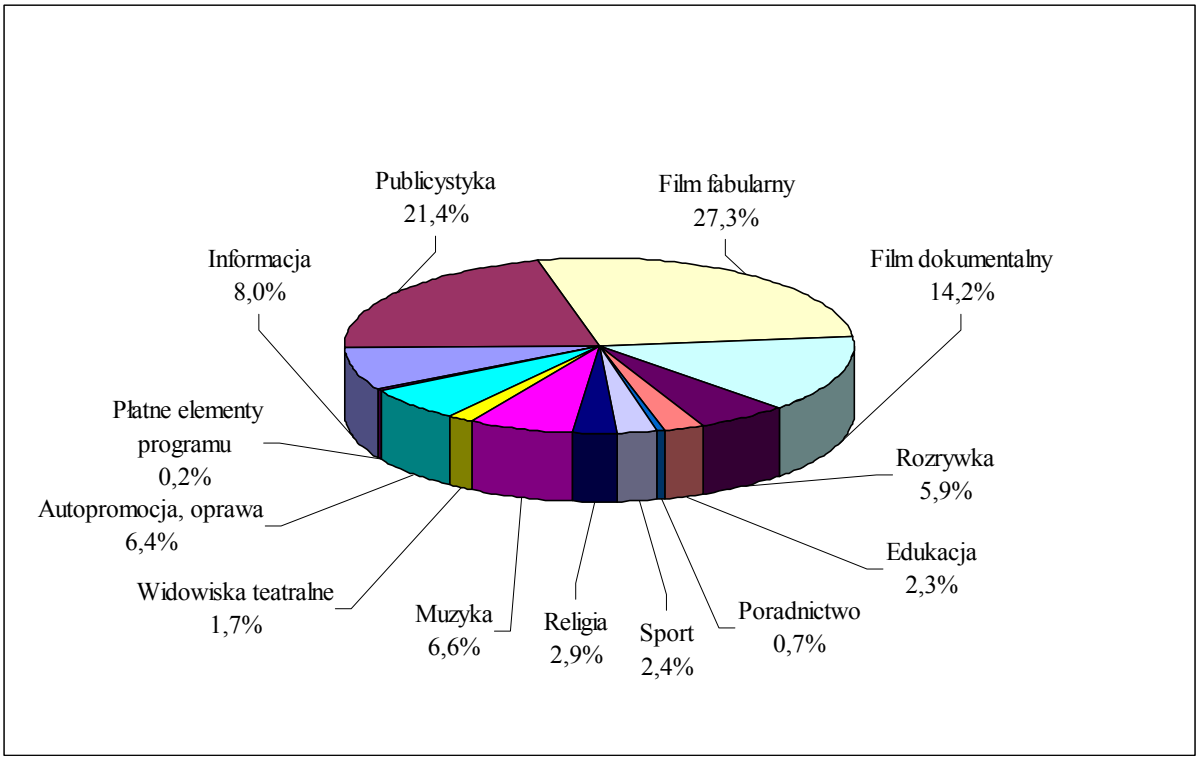

W ubiegłym roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze gatunkowej nadawanego programu. Wzrósł udział audycji publicystycznych (o 2,4 pkt. proc.), filmu fabularnego (o 1,5 pkt. proc.), filmu dokumentalnego (o 1,3 pkt. proc.), audycji religijnych (o 0,2 pkt. proc.), muzyki rozrywkowej (o 4,2 pkt. proc.), autopromocji i zwiastunów (o 0,3 pkt. proc.). Zmniejszył się natomiast udział audycji rozrywkowych (o 0,8 pkt. proc.), edukacyjnych i poradniczych (o 0,6 pkt. proc.), sportowych (o 0,3 pkt. proc.), muzyki poważnej (o 2,5 pkt. proc.) i widowisk teatralnych (o 0,2 pkt. proc.). Na niezmienionym poziomie pozostał udział audycji informacyjnym (8%).

Największy udział w programie TV Polonia, podobnie jak w latach wcześniejszych, miały filmy fabularne (27,3% rocznego czasu nadawania). W ciągu tygodnia przeznaczano na nie średnio 46 godz. programu. Dominowały filmy telewizyjne, które zajęły 22,9% rocznego czasu nadawania. W fabularnej ofercie filmowej przeważały filmy polskie (26,5%). Udział

filmów fabularnych wyprodukowanych w innych krajach europejskich wyniósł 0,7%. Filmy pochodzące z innych krajów świata wypełniły 0,1% czasu nadawania.

Audycje publicystyczne zajęły 21,4% tygodniowego czasu nadawania. Wśród nich największy udział miała publicystyka kulturalna (10%). Nieco mniejszy był udział audycji poświęconych tematyce społeczno-politycznej (9,6%). Publicystyka ekonomiczna wypełniła 0,6% czasu. W ciągu tygodnia na audycje publicystyczne przeznaczano średnio 36 godz.

Ważnym elementem programu TV Polonia były filmy dokumentalne, które wypełniły 14,2% programu, z czego reportaże zajęły 7%, a filmy popularnonaukowe 6,6%. Telenowele dokumentalne wypełniły 0,6% czasu. W ciągu tygodnia na filmy dokumentalne przeznaczano średnio 24 godz. programu.

Audycje informacyjne stanowiły 8% rocznego czasu nadawania programu. Niemal w całości kategorię tę wypełniały serwisy informacyjne i dzienniki (7,9%). Nadawano także transmisje ważnych wydarzeń (0,1%). Średnio w ciągu tygodnia pozycje te zajmowały 13,4 godz.

Wśród audycji rozrywkowych największy udział w rocznym czasie nadawania miały widowiska rozrywkowe (3% rocznego czasu nadawania), mniejszy zaś - kabarety i audycje satyryczne (1,7%), talk show (1%) i teleturnieje (0,2%). Pozycje te stanowiły 6% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza, że tygodniowo zajmowały średnio 10 godz. programu.

Audycje edukacyjne stanowiły 2,3% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio ok. 4 godz. tygodniowo.

Audycje poradnicze zajęły 0,7% rocznego czasu nadawania. Średnio przeznaczano na nie 1,1 godz. w tygodniu.

Audycje religijne stanowiły 2,9% rocznego czasu nadawania programu. Dominowały audycje informacyjne i publicystyczne poświęcone religii katolickiej (1,3%). Nadawano także transmisje mszy św., nabożeństw i uroczystości religijnych (0,8%), katechezy i audycje edukacyjne o tematyce religijnej (0,5%) oraz audycje dotyczące innych wyznań i religii (0,3%). W ciągu tygodnia na audycje religijne przeznaczano średnio 4,9 godz. programu.

Sportowi poświęcono 2,3% rocznego czasu nadawania programu. Transmisje i retransmisje imprez sportowych wypełniły 0,5% rocznego programu, informacje i magazyny sportowe poświęcone różnym dyscyplinom – 0,8%. Najwięcej czasu zajęły inne pozycje związane ze sportem – 1%. Średnio w ciągu tygodniu audycje te zajmowały 4 godz. programu.

Widowiska teatralne zajęły 1,7% rocznego czasu nadawania. Złożyły się na nie spektakle teatru telewizji. Średnio w tygodniu nadawano 2,9 godz. tych audycji.

Muzyka wypełniła 6,6% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 11,2 godz. tygodniowo. W programie nadawano audycje dotyczące muzyki rozrywkowej, które zajęły 5,7% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 9,6 godz. muzyki w tygodniu. Muzyka poważna zajęła 1% rocznego czasu nadawania, w tym 0,7% stanowiły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej. W tygodniowym programie muzyka poważna wypełniała średnio 1,5 godz.

W programie ukazywało się 19 cykli realizowanych specjalnie dla środowisk polonijnych, na które przeznaczono 907,6 godz. (10,4% rocznego czasu nadawania). Najwięcej czasu zajęły audycje publicystyczne – 5,4%, mniejszy był udział rozrywki – 2%, muzyki rozrywkowej – 1,1%, audycji religijnych – 0,7%, edukacyjnych – 0,6%, filmu

dokumentalnego – 0,6%. W TV Polonia były retransmitowane główne wydania *Wiadomości* i Panoramy oraz *Teleexpress*, wybrane audycje publicystyczne, przedstawienia teatralne, telenowele oraz audycje dla dzieci.

W 2007 roku w TV Polonia na audycje premierowe przeznaczono 8,2% rocznego czasu trwania programu.

TVP Kultura

W 2007 roku Telewizja Polska SA rozpowszechniła 6845,8 godz. programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości kulturze pn. ***TVP Kultura***.

Wykres nr 28. Struktura gatunkowa TVP Kultura w 2007 r.

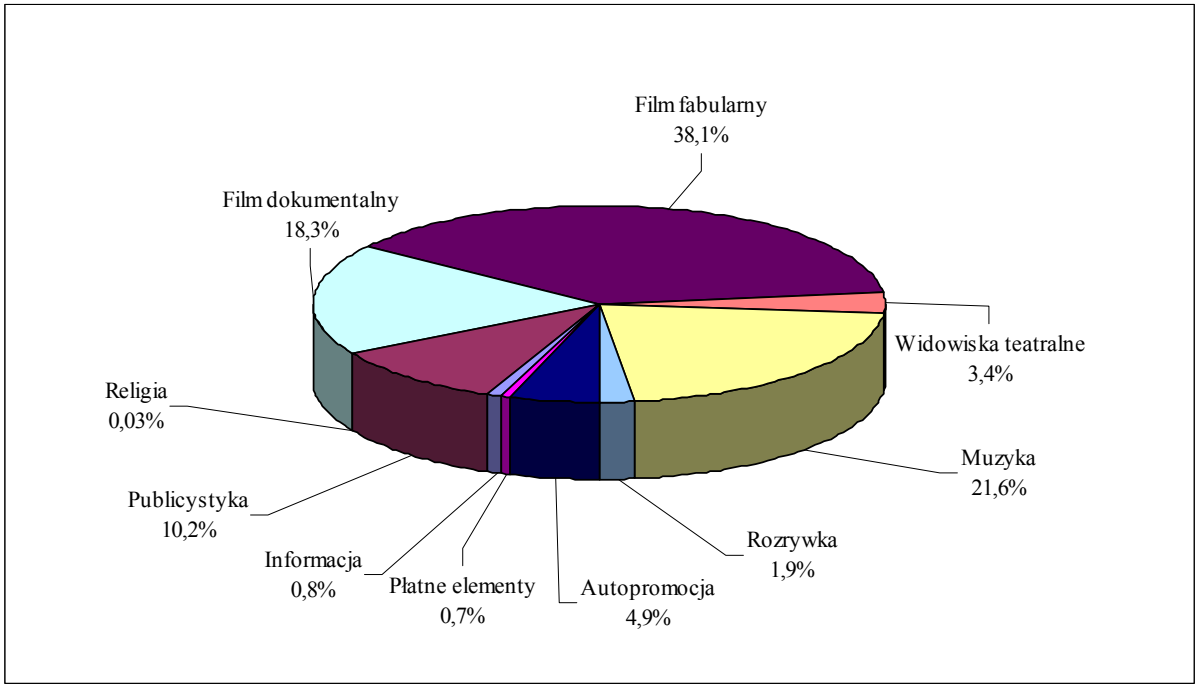

W okresie sprawozdawczym, w TVP Kultura najwięcej czasu przeznaczono na filmy fabularne (średnio 50,2 godz. programu w tygodniu). Filmy produkcji polskiej zajęły 15,3% rocznego czasu nadawania, natomiast filmy pochodzące z pozostałych krajów europejskich – 18%. Filmy produkcji USA stanowiły 2,4% programu, a dzieła kinematograficzne z innych części świata – 2,5%.

Muzyka zajęła 21,6% rocznego programu. Średnio przeznaczano na nią 28,4 godz. w tygodniu. W programie obecne były audycje poświęcone prezentacji i omówieniu muzyki rozrywkowej, poważnej i jazzowej. Muzyka rozrywkowa stanowiła 9,9% rocznego czasu nadawania programu (średnio 13 godz. tygodniowo). Utworami muzyki poważnej wypełniono 9,7% programu (średnio 12,8 godz. tygodniowo). Muzyka jazzowa stanowiła 1,9% programu (średnio 2,5 godz. w tygodniu).

Filmy dokumentalne zajęły 18,3% rocznego czasu nadawania (średnio w tygodniu 24,1 godz.). W programie obecne były filmy popularnonaukowe (16,9%, średnio 22,3 godz. w tygodniu) i reportaże (1,4%, średnio 1,8 godz. w tygodniu) dotyczące kultury.

Audycje publicystyczne o tematyce kulturalnej wypełniły 10,2% rocznego czasu nadawania programu (średnio 13,4 godz.).

Widowiska teatralne stanowiły 3,4% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza średnio 4,5 godz. w tygodniu. W programie dominowały spektakle operowe (2,2%, średnio 2,8 godz. w tygodniu), mniej czasu zajęły przedstawienia teatru telewizji (1,2%, średnio 1,5 godz.).

Audycje rozrywkowe wypełniły 1,9% rocznego czasu nadawania programu. Średnio w tygodniu przeznaczano na nie 2,6 godz. w tygodniu. Nadawano widowiska rozrywkowe (1,5%, średnio 2 godz. w tygodniu) oraz kabarety i audycje satyryczne (0,4%, średnio 0,6 godz. w tygodniu).

Audycje informacyjne dotyczące kultury stanowiły 0,8% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza, że średnio w tygodniu przeznaczano na nie 1,1 godz.

W 2007 roku premiery stanowiły 47,2% rocznego czasu nadawania.

W programie *TVP Kultura* realizowano obowiązki wynikające z koncesji oraz wypełniano powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji, a w szczególności służono rozwojowi kultury ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku artystycznego. Dostarczano wszechstronnego przeglądu współczesnego dorobku polskiej i europejskiej kultury we wszystkich jej obszarach, tj. malarstwa, rzeźby, kina, teatru, literatury itp. Prezentowano sylwetki i dokonania uznanych już twórców oraz sztukę awangardową. W archiwalnych dokumentach przypominano wydarzenia kulturalne i artystyczne, które miały wpływ na tworzenie nowych kierunków w sztuce i literaturze. Nadawano m.in. audycje informacyjne, transmisje koncertów, audycje podejmujące temat źródeł kultury, zawierające omówienia wydarzeń kulturalnych, przedstawiające sylwetki artystów, poświęcone rozwijaniu kultury czytelniczej czy prezentujące sztukę współczesną.

TVP Historia

Telewizja Polska 12 lutego 2007 roku otrzymała koncesję na nadawanie programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości historii pn. ***TVP Historia***. W pierwszym roku nadawania wyemitowano 3256,1 godz. tego programu.

Wykres nr 29. Struktura gatunkowa TVP Historia w 2007 r.

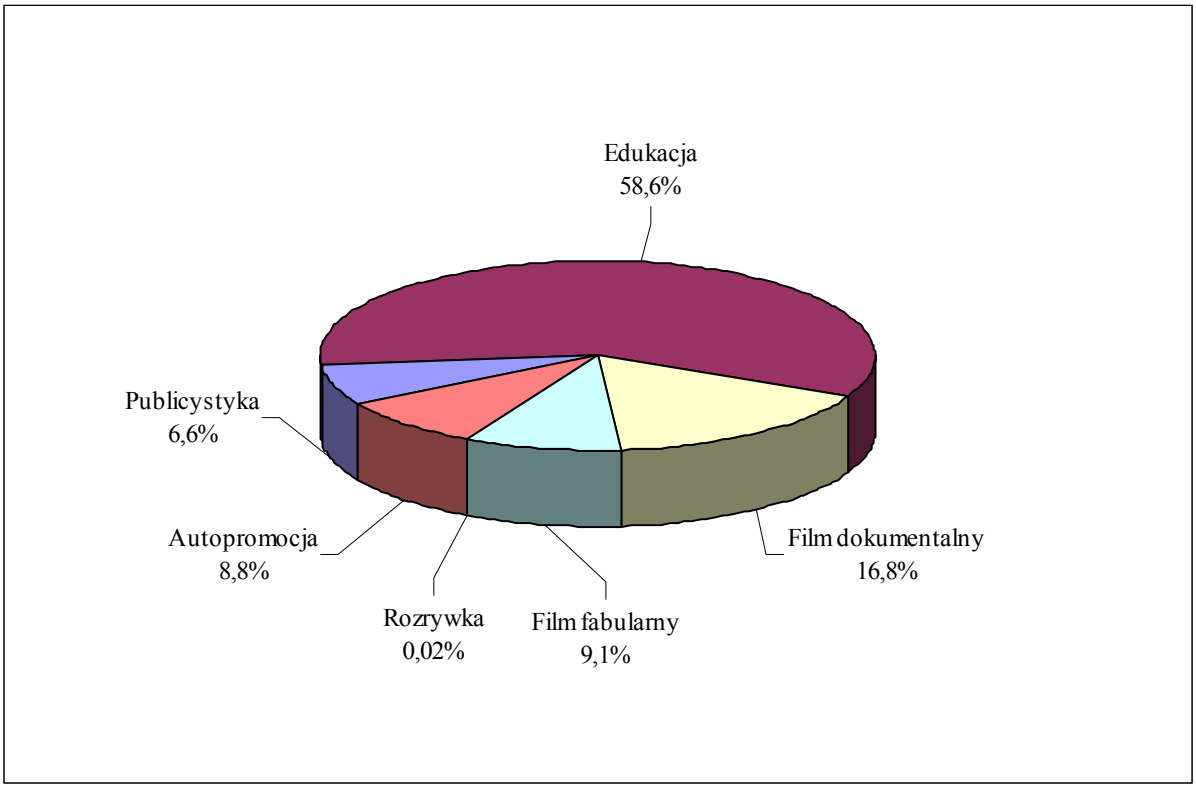

Dominowały audycje edukacyjne, które zajęły 58,6% rocznego czasu nadawania programu (średnio w tygodniu 36,7 godz.).

Filmy dokumentalne stanowiły 16,8% rocznego czasu nadawania programu (średnio w tygodniu 10,5 godz.). Przeważały filmy popularnonaukowe – 14,6%, ale ukazywały się także reportaże – 2,2%.

Filmy fabularne o tematyce historycznej wypełniły 9,1% programu. Średnio przeznaczano na nie 5,7 godz. Były to filmy telewizyjne niemal wyłącznie produkcji polskiej (9% rocznego czasu nadawania).

Audycje publicystyczne dotyczące historii zajęły 6,6% programu. Oznacza to, że średnio w tygodniu wypełniały 4,1 godz. Nadawano publicystykę społeczno-polityczną (4,1%) i publicystykę kulturalną (2,5%). Premiery stanowiły 27,9% rocznego czasu nadawania programu.

W programie realizowano obowiązki wynikające z koncesji oraz wypełniano powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji. Upowszechniano w nim wiedzę historyczną ze szczególnym uwzględnieniem historii Polski oraz prezentowano i popularyzowano wyniki najnowszych badań nad historią. W programie nadawane były audycje dotyczące historii powszechnej, prezentowanej w kontekście rozwoju kultury zachodniej i kształtowania się polskiej i europejskiej tożsamości, dziejów wojskowości, kontrowersyjnych faktów i zjawisk historycznych. Ukazały się także audycje poświęcone historii Polski zawierające omówienie przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń dziejowych od czasów najdawniejszych po współczesność, poświęcone wybranym okresom oraz audycje prezentujące sylwetki świadków naszych dziejów.

TVP Sport

Telewizja Polska SA 18 października 2006 roku otrzymała koncesję na nadawanie programu wyspecjalizowanego w całości poświęconego sportowi pn. ***TVP Sport***.

Wykres nr 30. Struktura gatunkowa TVP Sport w 2007 r.

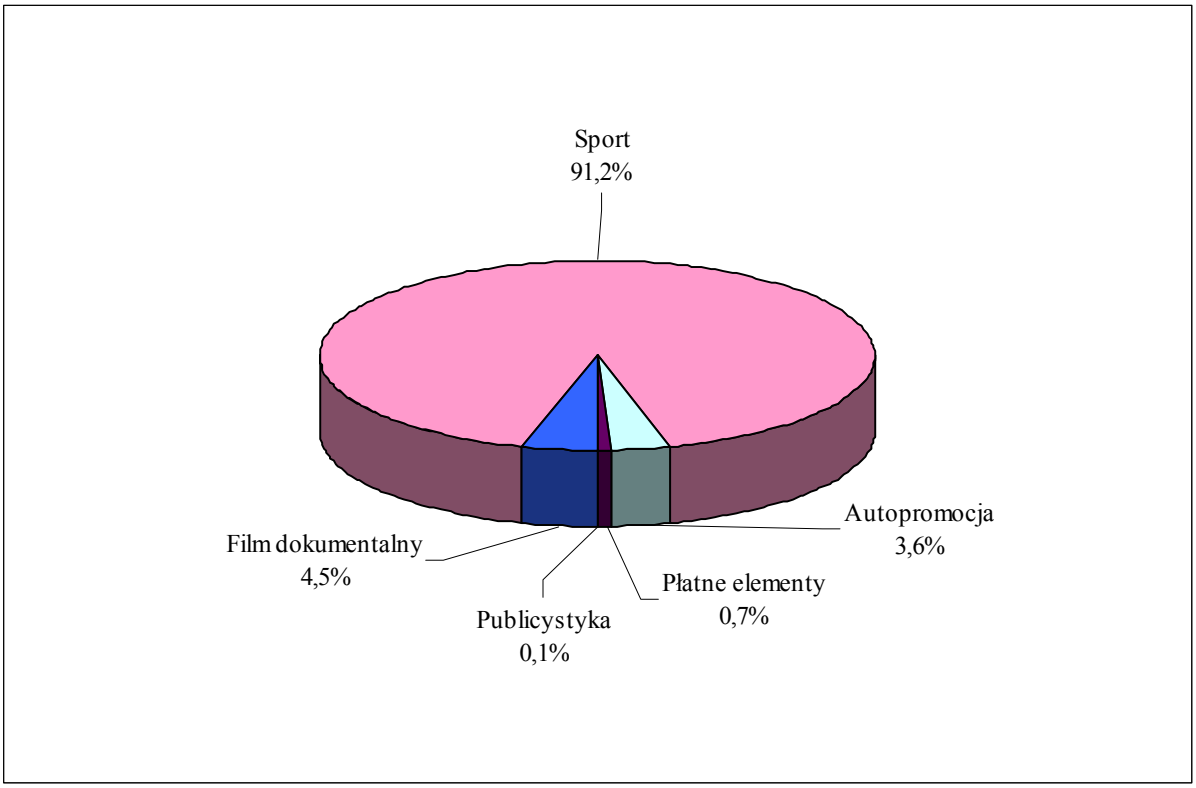

Średnio w tygodniu przeznaczano na audycje sportowe 109,1 godz. emisji programu. Były to transmisje imprez sportowych (64,9%), informacje i magazyny dotyczące różnych dyscyplin (24,7%) oraz inne audycje poświęcone sportowi (1,6%).

Filmy dokumentalne zajęły 4,5% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 5,3 godz. w tygodniu. Nadawano wśród nich reportaże (3,4%) oraz filmy popularnonaukowe (1,1%).

Audycje publicystyczne zajęły 0,1% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 0,1 godz. w tygodniu. Wszystkie dotyczyły tematyki sportowej. Premiery stanowiły 61,7% rocznego czasu nadawania.

Premiery stanowiły 61,7% rocznego czasu nadawania.

W programie realizowano obowiązki wynikające z koncesji oraz wypełniano powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji. Prezentowano i upowszechniano różne dyscypliny sportowe oraz dostarczano informacji o najważniejszych wydarzeniach i zjawiskach związanych ze sportem. W programie obecne były audycje dotyczące różnych dyscyplin sportu, w tym m.in.: piłki nożnej, boksu, sportów motorowych, czy piłki ręcznej i koszykowej. Nadawano również audycję podejmującą temat sportu osób niepełnosprawnych i prezentującą ich walkę z własnymi słabościami. Upowszechniano sport amatorski i aktywne spędzanie wolnego czasu.

4.2. Nadawcy koncesjonowani

Radiofonia koncesjonowana

W 2007 roku programy ogólnokrajowe i ponadregionalne nadawane były całodobowo. Zawierały one różne rodzaje audycji. Strukturę gatunkową tych programów oraz udział poszczególnych rodzajów audycji w ciągu roku (na podstawie sprawozdań nadawców) przedstawiają zamieszczone poniżej wykresy.

Programy ogólnokrajowe

RMF FM

Program pn. ***RMF FM*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 001/P/2001-R), program całodobowy, o charakterze uniwersalnym.

Wykres nr 31. Struktura gatunkowa programu pn. RMF FM w 2007 r.

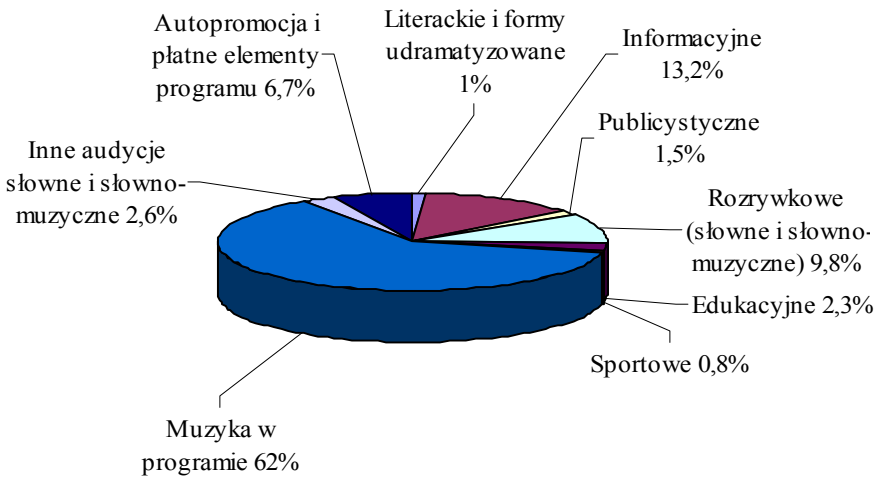

Radio ZET

Program pn. ***Radio ZET*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 002/P/2001-R), program o charakterze uniwersalnym.

Wykres nr 32. Struktura gatunkowa programu pn. Radio ZET w 2007 r.

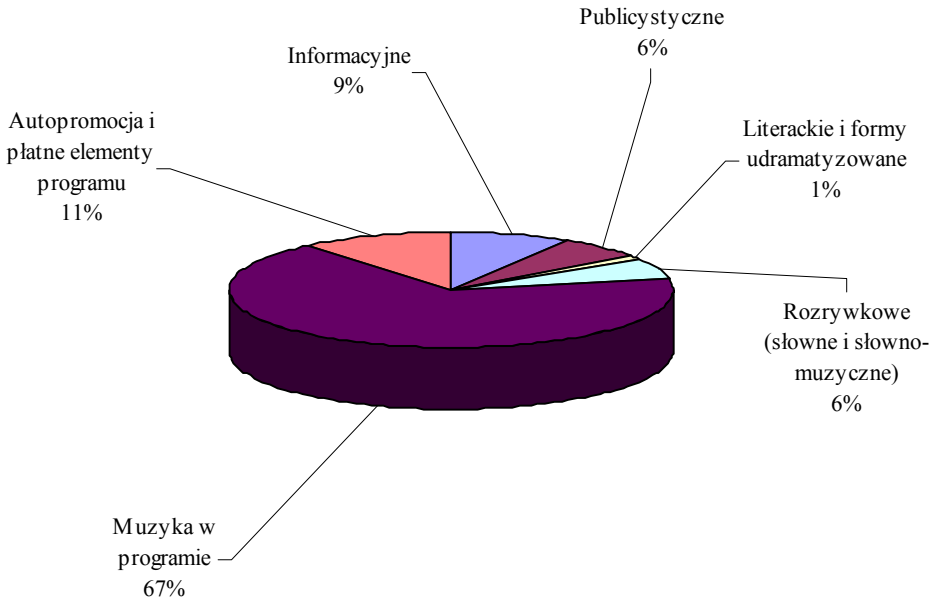

Radio Maryja

Program pn. ***Radio Maryja*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 003/P/2001-R), program o charakterze wyspecjalizowanym społeczno-religijnym.

Wykres nr 33. Struktura gatunkowa programu pn. Radio Maryja w 2007 r.

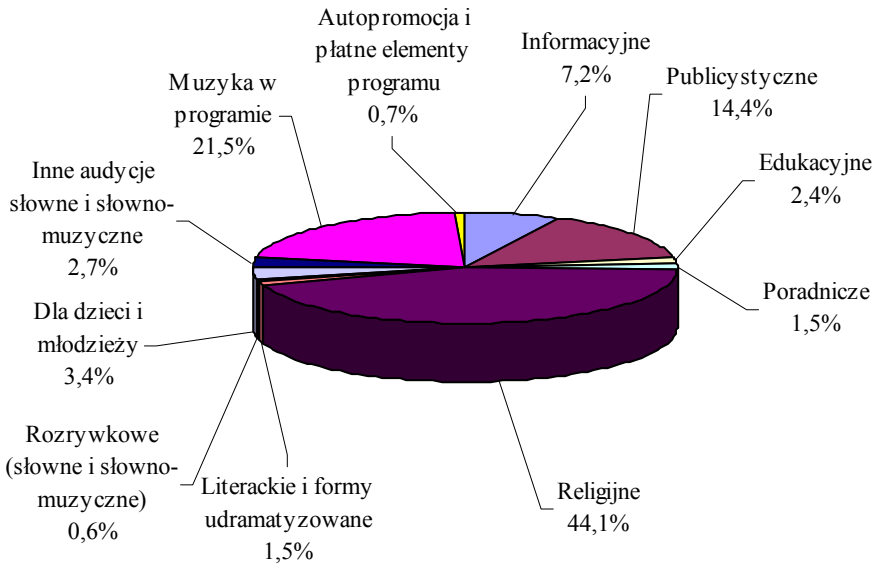

Program ***Radia Maryja*** ma charakter wyspecjalizowany społeczno-religijny, co znajduje swoje odzwierciedlenie w strukturze gatunkowej. Udział słowa w programie jest bardzo wysoki (77,8%). Muzyka w programie zajmuje tylko 21,5%, przy czym w większości jest to muzyka religijna (17,1%).

Programy o zasięgu ponadregionalnym

Radiostacja

Program pn. ***Radiostacja*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 046/P/2001-R), program o charakterze uniwersalnym.

Wykres nr 34. Struktura gatunkowa programu pn. Radiostacja w 2007 r.

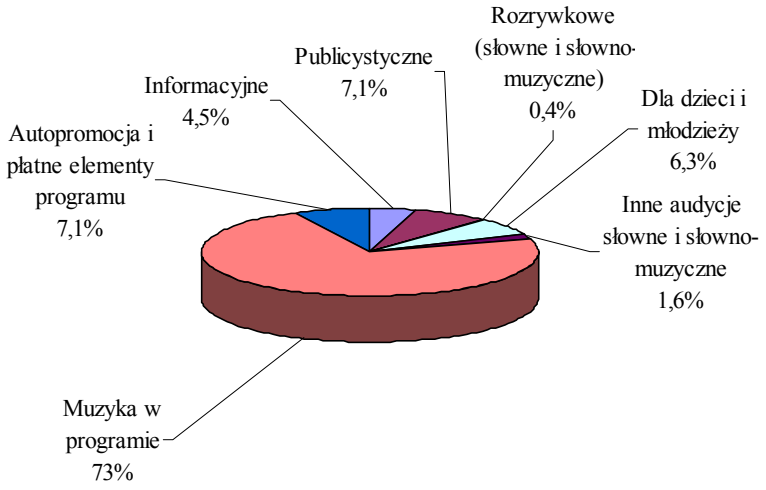

Program Radiostacji, ze względu na określonego w koncesji adresata programu (młodzież w wieku 15-25 lat), ma szczególne zapisy koncesyjne zobowiązujące nadawcę do emisji audycji poświeconych edukacji, rynkowi pracy, działalności organizacji młodzieżowych, problemom związanym z okresem dorastania, kulturze młodzieżowej oraz propagowaniu zdrowego stylu życia.

Radio WAWA

Program pn. ***Radio WAWA*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 085/P/2001-R), program o charakterze uniwersalnym.

Wykres nr 35. Struktura gatunkowa programu pn. Radio WAWA w 2007 r.

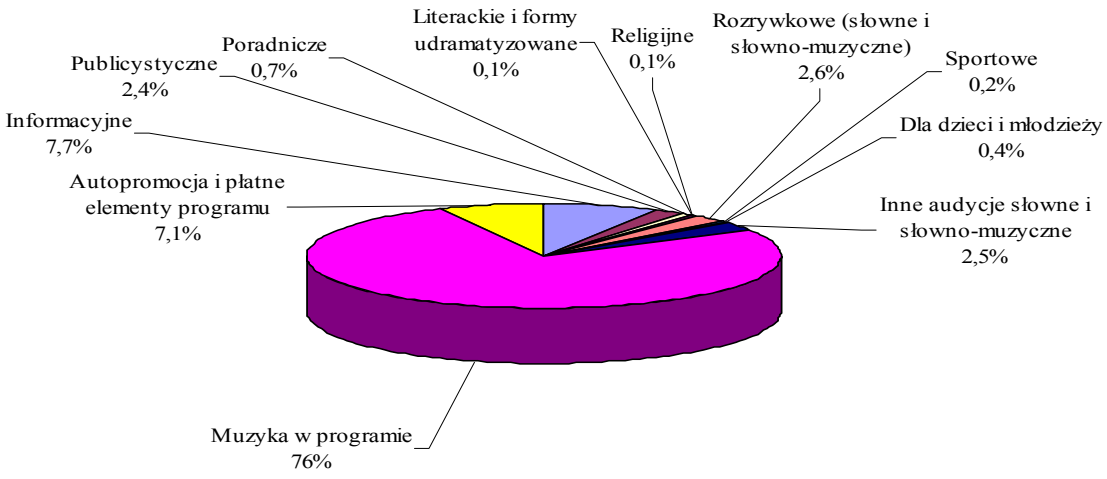

Radio TOK FM

Program pn. ***Radio TOK FM*** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 155/P/2003-R), program o charakterze wyspecjalizowanym informacyjno – publicystycznym

Wykres nr 36. Struktura gatunkowa programu pn. TOK FM w 2007 r.

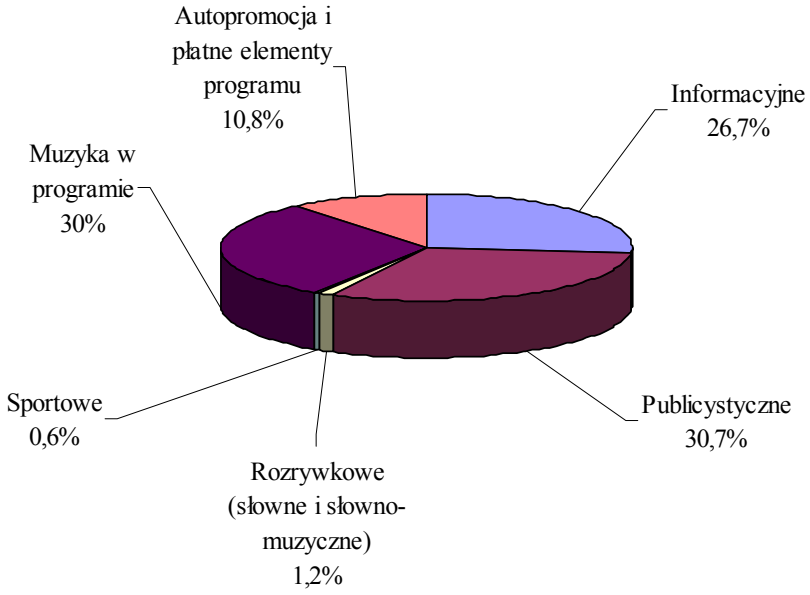

Radio RMF Classic

Program pn. ***Radio RMF Classic*** nadaje zgodnie z koncesją (nr 122/P/2002-R), program o charakterze wyspecjalizowanym muzyczno-literackim

Wykres nr 37. Struktura gatunkowa programu pn. RMF Classic w 2007 r.

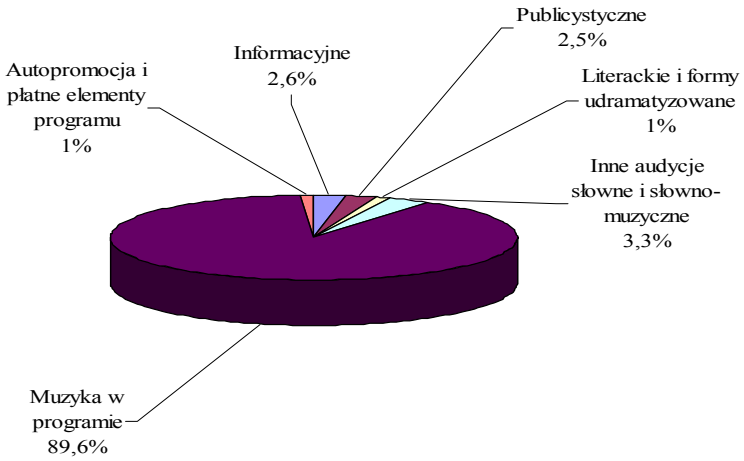

Wypełniając warunki dotyczące specjalizacji, program RMF Classic zdominowany jest przez muzykę (89,6 % rocznego czasu nadawania), z czego, jak deklaruje nadawca, przez 76,2 % czasu nadawana jest muzyka klasyczna, zaś 13,4 % zajmuje muzyka zakwalifikowana przez nadawcę do kategorii „inna".

Programy o zasięgu lokalnym

Obraz programów lokalnych odtworzony na podstawie przeprowadzonych w 2007 roku monitoringów przedstawiono w rozdziale 3 „Sprawozdania z działalności KRRiT w 2007 roku".

Telewizja koncesjonowana

Oferta programowa w telewizji naziemnej[30]

Polsat, TVN, TV4 i Puls (programy o charakterze uniwersalnym)

Podobnie jak w roku poprzednim (2006 rok) ***TVN*** nadawał program całodobowy, wydłużył się także czas nadawania pozostałych trzech programów. Średni dobowy czas emisji programu ***Polsat*** wynosił 23 godziny 36 minut, natomiast programy ***TV4*** i ***Puls*** nadawane były średnio przez 22 godziny 42 minuty na dobę.

[30] na podstawie danych sprawozdawczych nadawców

Udział audycji premierowych był najwyższy w programie *TV4* - 55% rocznego czasu nadawania, w *Polsacie* stanowił połowę rocznego czasu nadawania (50%), a w *TVN* premiery stanowiły 47% rocznego czasu nadawania programu. Udział premier był najniższy w programie *Puls* (27% rocznego czasu nadawania programu). Trzy programy - *TVN, TV4 i Puls* zwiększyły udział audycji premierowych w porównaniu z 2006 rokiem (najwięcej *TV4* - o 16 punktów procentowych, nieco mniej *TVN* o 10 i *Puls* o 6 punktów procentowych). Natomiast w *Polsacie* udział audycji premierowych mimo, że zmniejszył się w porównaniu z rokiem 2006 (o 15 punktów procentowych) jest w dalszym ciągu wysoki.

Tabela nr 14. Porównanie struktury gatunkowej programów *TVN*, *Polsat* , *TV4* i *Puls* w 2007 r.

	POLSAT		TVN		TV4		PULS	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Roczna liczba godzin programu	8626	100%	8760	100%	8290	100%	8269	100%
Informacja	274	3,2%	199	2,3%	163	2%	71	0,9%
Publicystyka	136	1,6%	1382	15,8%	744	9%	1073	13%
Edukacja	1	0%	0	0%	86	1%	83	1%
Poradnictwo	17	0,2%	207	2,4%	118	1,4%	156	1,9%
Religia	19	0,2%	0	0%	0	0%	691	8,4%
Film dokumentalny	77	0,9%	2	0%	213	2,6%	559	6,8%
Film fabularny	3623	42,0%	2529	28,9%	2212	26,7%	3588	43,4%
Widowiska teatralne	0	0%	0	0%	3	0%	0	0%
Muzyka poważna	5	0,1%	0	0%	19	0,2%	12	0,1%
Muzyka jazzowa	0	0%	0	0%	3	0,03%	0	0%
Muzyka rozrywkowa	58	0,7%	28	0,3%	486	5,9%	19	0,2%
Audycje rozrywkowe	2174	25,2%	2117	24,2%	1776	21,4%	120	1,4%
Sport	389	4,5%	103	1,2%	503	6,1%	21	0,3%
Autopromocja, zwiastuny	417	4,8%	433	4,9%	604	7,3%	582	7%
Płatne elementy programu	1436	16,6%	1762	20,1%	1361	16,4%	1294	15,6%

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że w porównaniu z danymi za 2006 rok w każdym z omawianych programów nastąpiły w ciągu ubiegłego roku znaczne zmiany w rodzajach nadawanych audycji. W programie *Polsat*u zwiększono w 2007 roku udział filmu fabularnego, dokumentalnego i audycji religijnych, zmniejszając jednocześnie udział pozostałych rodzajów audycji (informacji, publicystyki, edukacji i poradnictwa, sportu, muzyki i audycji rozrywkowych). W programie *TVN* zwiększono znacznie w 2007 roku czas nadawania publicystyki, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału edukacji i poradnictwa, filmu dokumentalnego i fabularnego, rozrywki, sportu i muzyki rozrywkowej. W *TV4* zwiększono liczbę godzin audycji rozrywkowych, sportowych i informacyjnych, edukacji i poradnictwa, filmu dokumentalnego, a także muzyki poważnej i widowisk teatralnych, zmniejszono natomiast udział publicystyki, filmu fabularnego, muzyki rozrywkowej i audycji religijnych. W programie *Puls* po zmianie charakteru programu na uniwersalny znacznie

zwiększono udział filmu fabularnego i rozrywki, zmniejszono - udział pozostałych rodzajów audycji.

Mimo uniwersalnego charakteru każdego z omawianych programów profil każdego z nich jest nieco odmienny.

Wykres nr 38. Struktura gatunkowa programu *Polsat* w 2007 r.

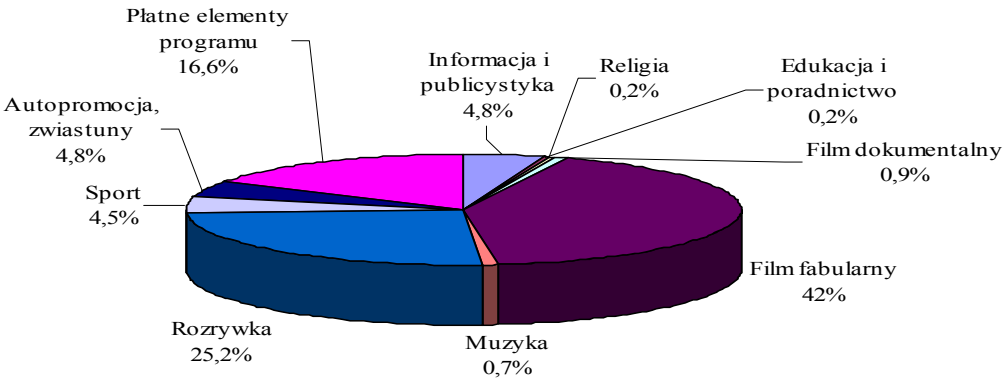

Wykres nr 39. Struktura gatunkowa programu *TVN* w 2007 r.

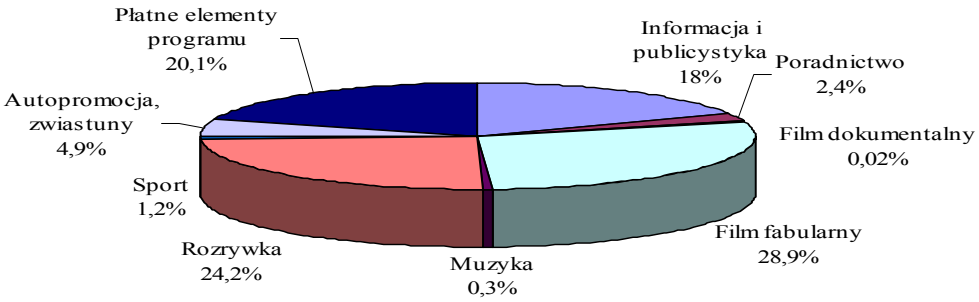

Wykres nr 40. Struktura gatunkowa programu *TV4* w 2007 r.

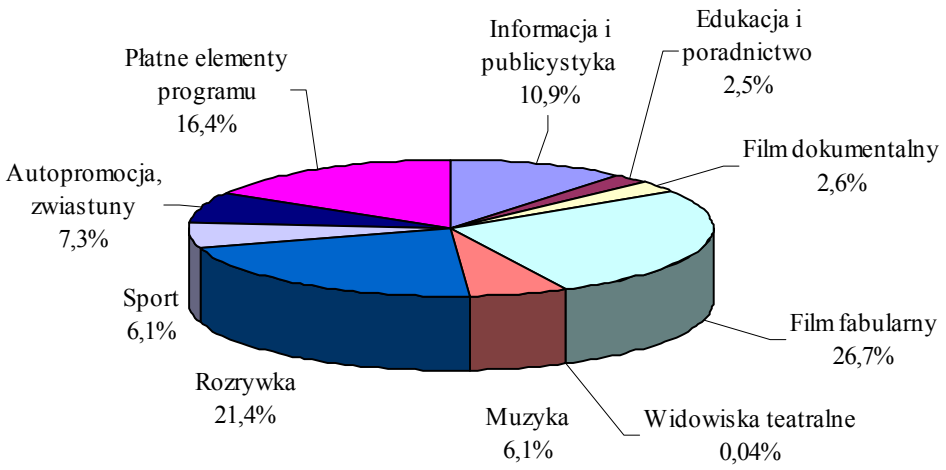

Wykres nr 41. Struktura gatunkowa programu *Puls* w 2007 r.

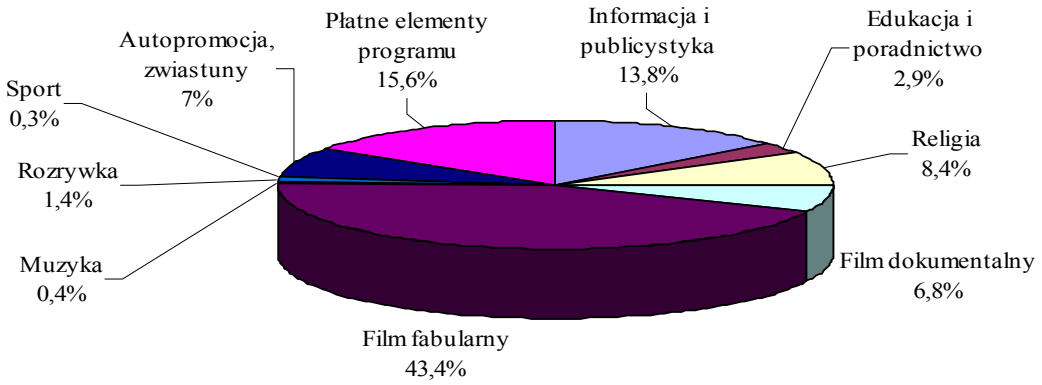

Najwięcej zmian, wynikających ze zmiany charakteru programu z wyspecjalizowanego społeczno-religijnego na uniwersalny dokonano w ubiegłorocznej ofercie programu *Puls*. W ramach uniwersalnego charakteru programu nadawca zobowiązał się do zapewnienia obecności tematyki rodzinno-chrześcijańskiej, poprzez obligatoryjnie

nadawane w programie audycje religijne informacyjne i publicystyczne, audycje edukacyjne i poradnicze, nadawane w wymiarze określonym zapisami koncesji. Wraz ze zmianą charakteru programu nastąpiła zmiana logo i oprawy graficznej stacji, powstała nowa strona internetowa, wprowadzono do programu nowe audycje (rodzaje i tytuły).

Telewizyjne programy lokalne

W 2007 roku, podobnie jak w latach poprzednich, nadawano siedem naziemnych programów lokalnych. Dwa - ***Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko*** i ***Studio Lubań-Bolesławiec*** były emitowane samodzielnie; pozostałych pięć programów nadawanych było w ramach spółki TV ODRA; były to ***TV Odra - Jelenia Góra; TV Odra - Zielona Góra; TV Odra - Świdnica, Wrocław, Opole; TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin; TV Odra - Gorzów Wielkopolski.*** W połowie ubiegłego roku rozpoczęto także emisję nowego lokalnego programu telewizyjnego Telewizji TVT z Żor (koncesja z grudnia 2006). Wszystkie wymienione programy mają charakter uniwersalny i zawierają tematykę lokalną.

Wykres nr 42. Struktura gatunkowa naziemnych programów lokalnych w 2007 r.

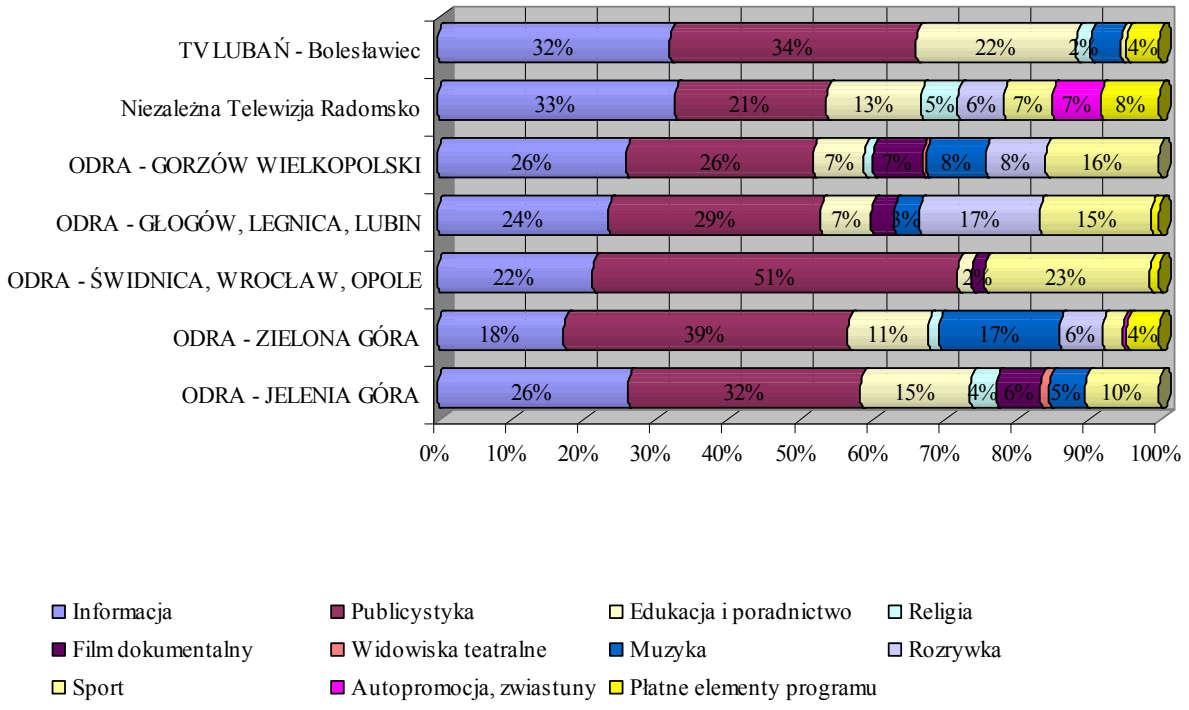

Oferta programowa telewizyjnych programów satelitarnych[31]

Charakterystyka ogólna

Rok 2007 przyniósł sporo zmian na rynku telewizyjnych programów satelitarnych. Wystartowały kolejne programy satelitarne telewizji publicznej, swoją ofertę wzmocnili Canal+ i grupa *ITI*, koncesję na nadawanie satelitarne otrzymała także regionalna stacja TVS.

Telewizja publiczna, nadająca dotąd jeden program koncesjonowany (*TVP Kultura)*, rozpoczęła w ubiegłym roku nadawanie dwóch kolejnych programów tematycznych: *TVP Sport* i *TVP Historia*, posiada też koncesję na program *TVP Rozrywka*.

CANAL+Cyfrowy, podobnie jak w latach poprzednich, dysponował trzema programami o charakterze filmowym (*CANAL+ Polska* i *CANAL+ Żółty*, *Ale Kino*), dwoma adresowanymi do dzieci i młodzieży (*MiniMini* i *ZigZap*) oraz jednym o charakterze dokumentalnym (*Planete*). Oferta programów sportowych została wzbogacona o nowy program - do istniejącego dotychczas *CANAL+ Niebieski Sport*, dołączył uzupełniający ofertę *Canal+Sport2*. Ofertę Canal+ wzbogacono ponadto o program *Kuchnia.tv*, poświęcony sztuce kulinarnej.

Największe zmiany, związane z rozwojem platformy cyfrowej „n", nastąpiły w ubiegłym roku w ofercie programów grupy ITI - *TVN* SA i ITI Neovision Sp. o.o. *TVN* SA, podobnie jak w latach poprzednich nadawała programy: uniwersalny (*TVN International*), filmowo-rozrywkowy (*TVN Siedem*), informacyjno-publicystyczny (*TVN 24*), rozrywkowy (*TVN Gra*), poświęcony informacjom meteorologicznym (*TVN Meteo*), motoryzacyjny (*TVN Turbo*), adresowany do kobiet (*TVN Style*) oraz skierowany do lekarzy (*TVN Med*). Ubiegłoroczna oferta *TVN SA* została wzbogacona o kolejne dwa programy: edukacyjny poświęcony nauce języków obcych *TVN LINGUA* oraz biznesowo-ekonomiczny *TVN-CNBC Biznes*. Natomiast spółka ITI Neovision Sp. z o.o., rozpoczęła w ubiegłym roku nadawanie programu sportowego *nSport*, a w drugiej połowie roku także prowadzonego przez Jerzego Owsiaka kulturalno-publicystycznego *OTV* oraz społeczno-religijnego *religia.tv.*

Tylko w ofercie Telewizji POLSAT SA nie zaszły zmiany - w 2007 roku nadal stanowiły ją dwa programy sportowe (*POLSAT Sport* i *POLSAT Sport 2*), jeden uniwersalny (*POLSAT 2*) i jeden o charakterze medycznym (*POLSAT Zdrowie i Uroda*).

W sumie, trzy grupy medialne (*CANAL+ Cyfrowy*, *Polsat* i *ITI*) dysponowały ponad połową wszystkich polskich programów satelitarnych, przy czym zdecydowanie najbogatszą ofertą ma grupa *ITI*, nadająca obecnie 13 programów satelitarnych (podczas gdy *Canal+* emituje 9, a *Polsat* - 4).

[31] na podstawie danych sprawozdawczych nadawców

a) Satelitarne programy o charakterze uniwersalnym

Grupę programów o charakterze uniwersalnym tworzyły, podobnie jak rok wcześniej: ***POLSAT 2, TVN International i Trochę Młodsza Telewizja***.

Wykres nr 43. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze uniwersalnym w 2007 r.

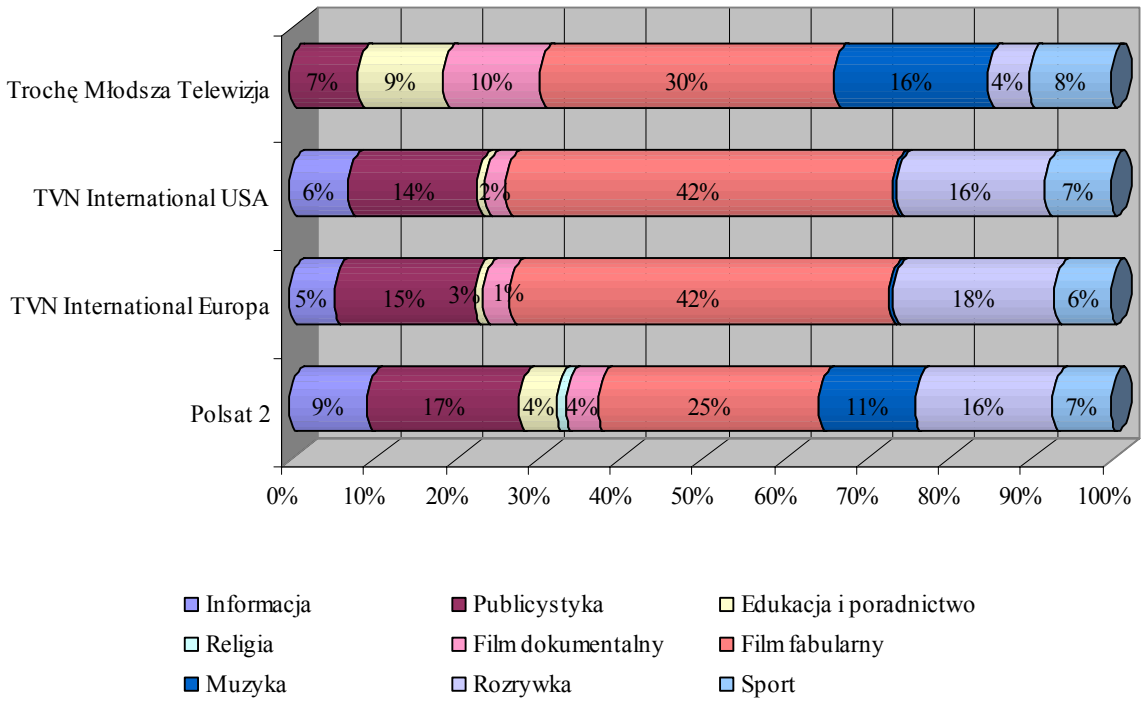

b) Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - filmowym

W 2007 roku oferta programów telewizyjnych o profilu filmowym była podobna jak rok wcześniej. Nadal najbardziej zróżnicowaną ofertę proponowała grupa *CANAL+ Cyfrowy* nadając trzy programy filmowe: ***CANAL+ Polska, CANAL+ Polska Żółty, ALE KINO!***. W ofercie kanałów tematycznych grupy *TVN* znajdował się jeden program pn. ***TVN Siedem*** (filmowo-rozrywkowy). W filmie polskim specjalizował się program ***Kino Polska***.

Wykres nr 44. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze filmowym w 2007 r.

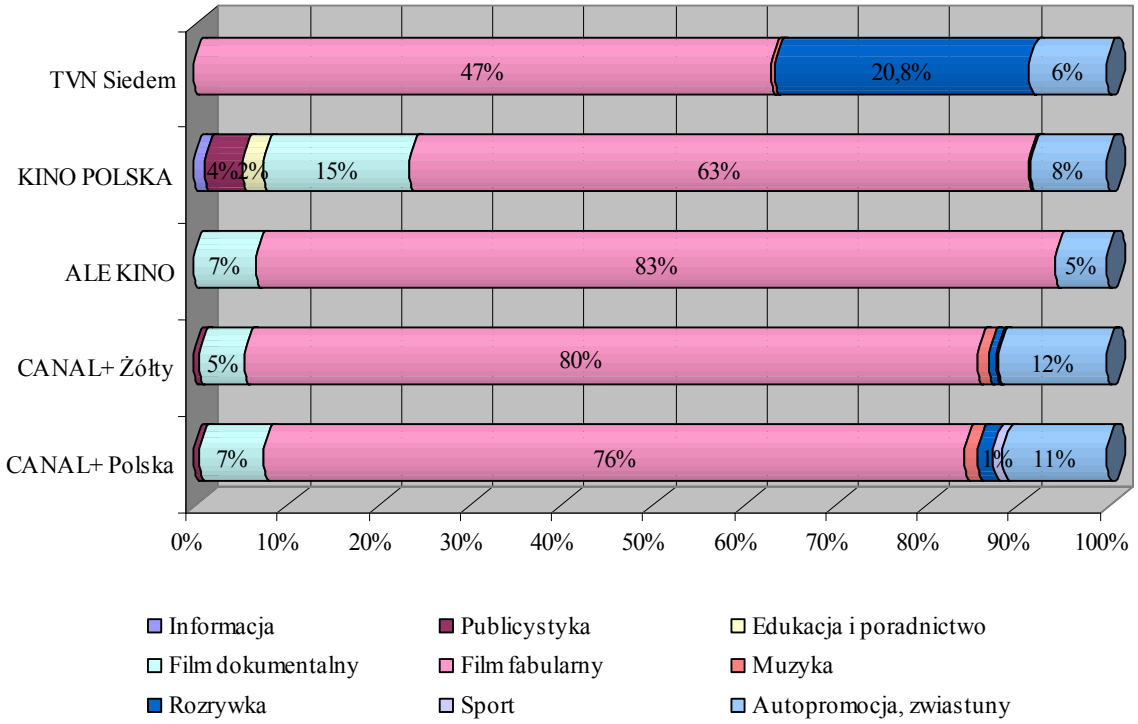

c) Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - rozrywkowym

Grupę programów o charakterze rozrywkowym tworzyły, podobnie jak w roku poprzednim: ***TELE 5, iTV, 4 fun.tv.*** i ***TVN Gra.***

Wykres nr 45. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze rozrywkowym w 2007 r.

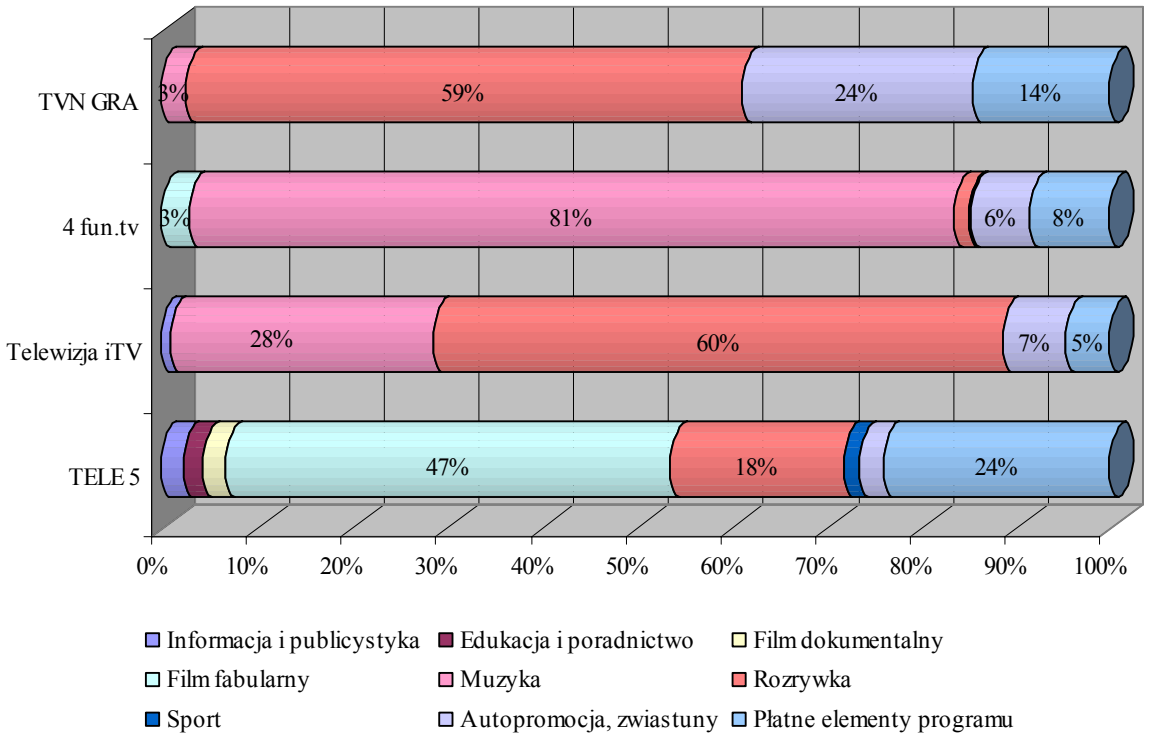

d) Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - informacyjnym

Grupę programów informacyjnych tworzyły w 2007 roku cztery programy: ***TVN 24***, ***TVN Meteo***, ***TV Biznes*** oraz ***Superstacja***. Wszystkie nadawały program całodobowo.

Wykres nr 46. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze informacyjnym w 2007 r.

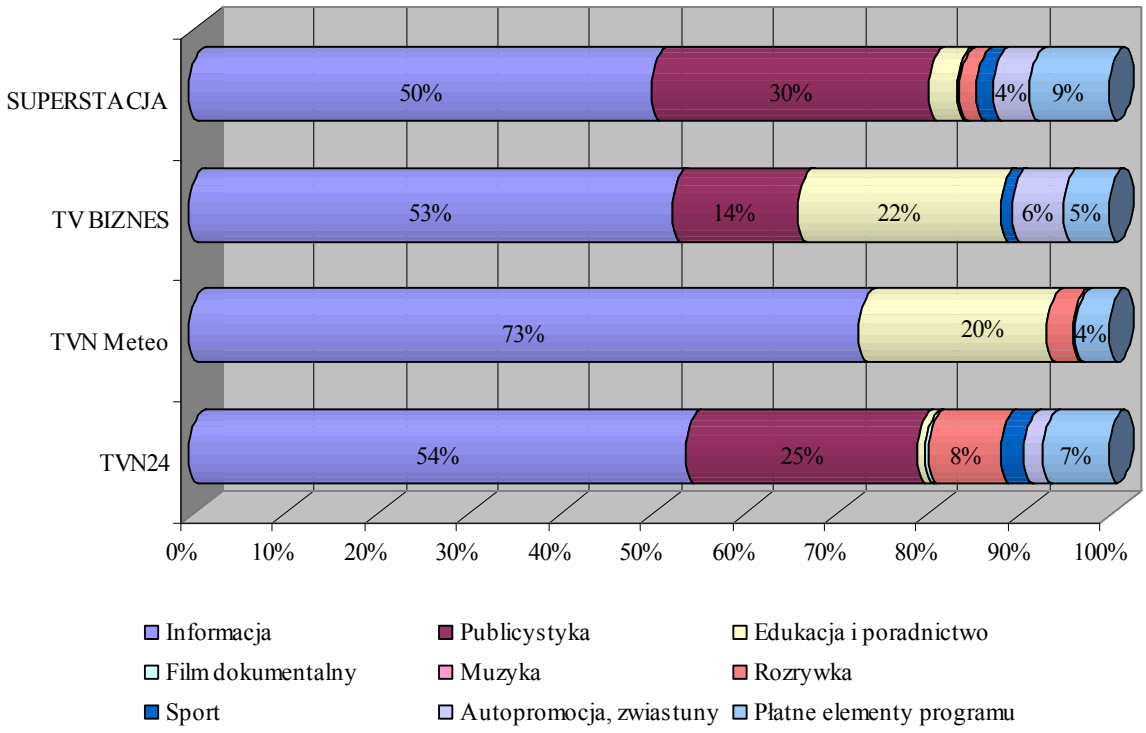

e) Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - edukacyjnym

W ubiegłym roku, do oferty programów edukacyjnych (***Edusat, Edusat BIS, Edusat BIS 2*** **i** ***TVN MED)*** dołączył nowy program - ***TVN Lingua***, poświęcony nauce języków obcych.

Wykres nr 47. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze edukacyjnym w 2007 r.

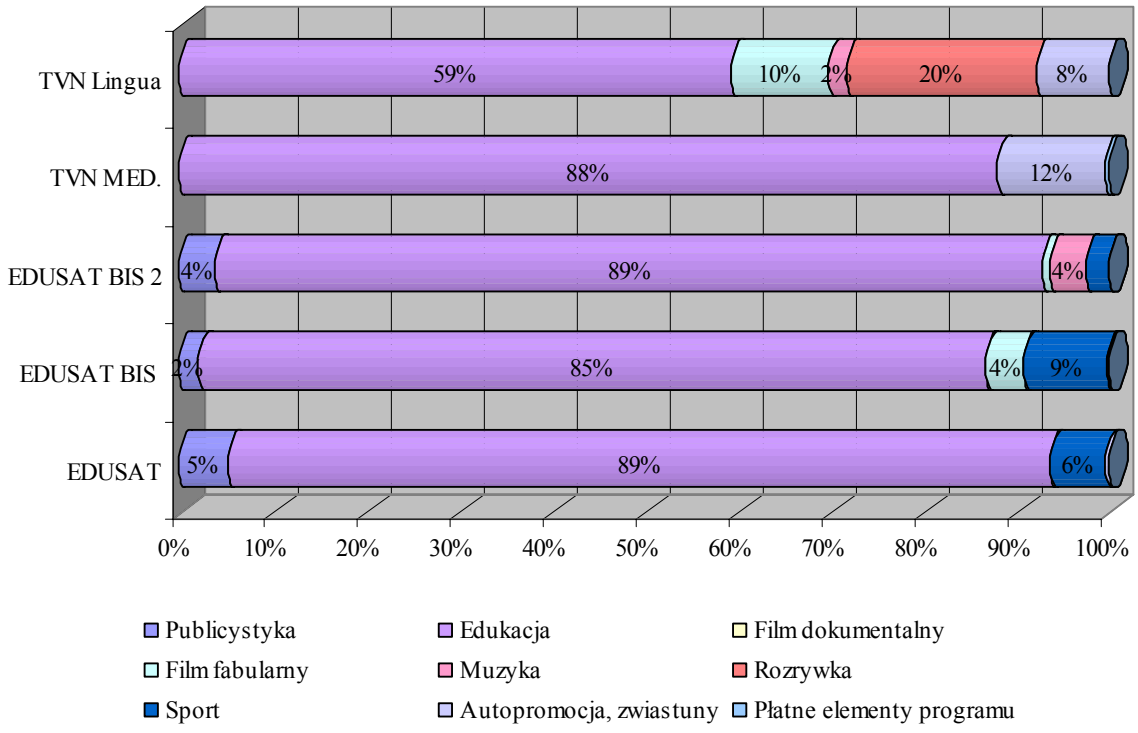

Nowością wśród programów edukacyjnych był w 2007 roku program *TVN Lingua* poświęcony nauce języka angielskiego za pomocą telewizji. Udział audycji premierowych w tym programie wyniósł 7% ubiegłorocznego czasu nadawania. Zgodnie z założeniami, kanał *TVN Lingua* ma łączyć elementy rozrywki z treściami edukacyjnymi, dlatego w ofercie stacji znajdowały się seriale, audycje rozrywkowe i edukacyjne (nauka poprzez zabawę) oraz teleturnieje interaktywne prowadzone w języku angielskim. Stacja we współpracy z portalem Onet.pl uruchomiła rozbudowany serwis internetowy do nauki języka angielskiego, który daje możliwość obejrzenia on-line audycji *TVN Lingua.* Zawiera również materiały multimedialne do nauki języka - ćwiczenia, quizy, testy, scenariusze lekcji dla nauczycieli i gry językowe.

f) Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - sportowym

W 2007 roku, do dotychczas istniejących trzech programów sportowych: ***POLSAT Sport, POLSAT Sport 2*** **i** ***CANAL+Polska Niebieski Sport***, dołączyły dwa kolejne: ***Canal+ Sport 2*** i ***Sport.*** Oferta poszczególnych programów różniła się w zakresie struktury gatunkowej, jak też w liczbie i rodzajach prezentowanych dyscyplin sportowych.

Wykres nr 48. Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze sportowym w 2007 r.

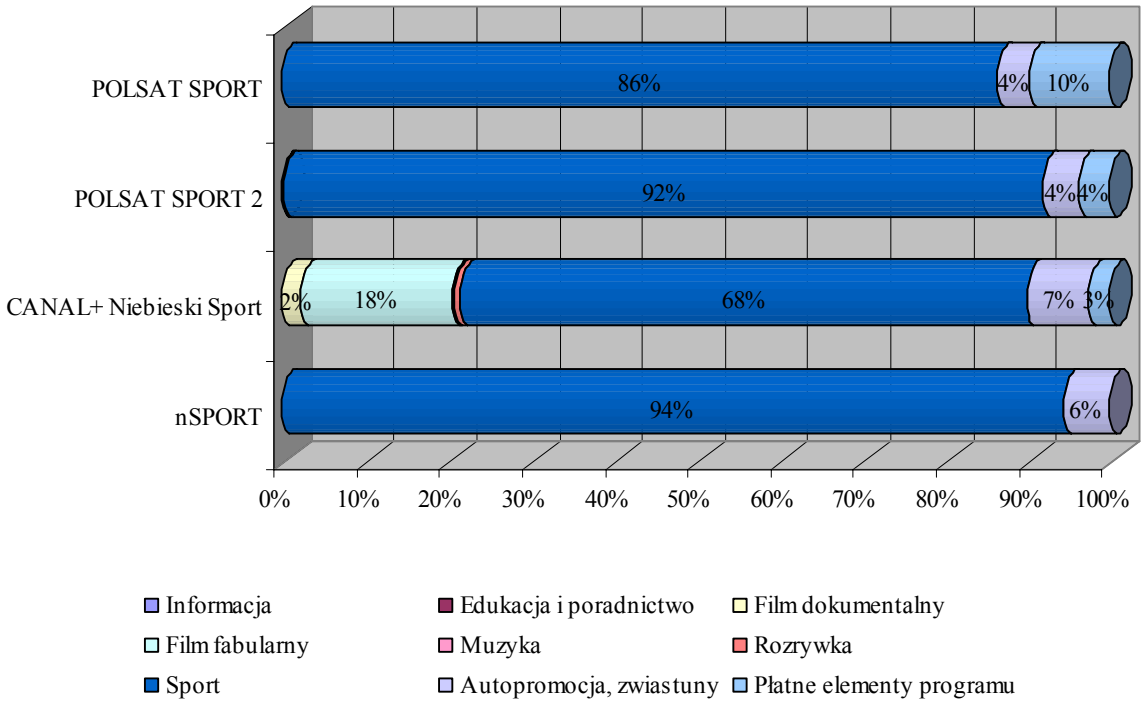

g) Satelitarne programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę

Kolejną grupę tworzyły programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę. W ubiegłym roku, podobnie jak w roku 2006 były to: ***ZigZap*** i ***MiniMini*** dla dzieci i młodzieży (grupa CANAL+ Cyfrowy) oraz ***TVN Style*** dla kobiet.

Wykres nr 49. Struktura gatunkowa programów satelitarnych, wyspecjalizowanych ze względu na odbiorcę (2007 r.)

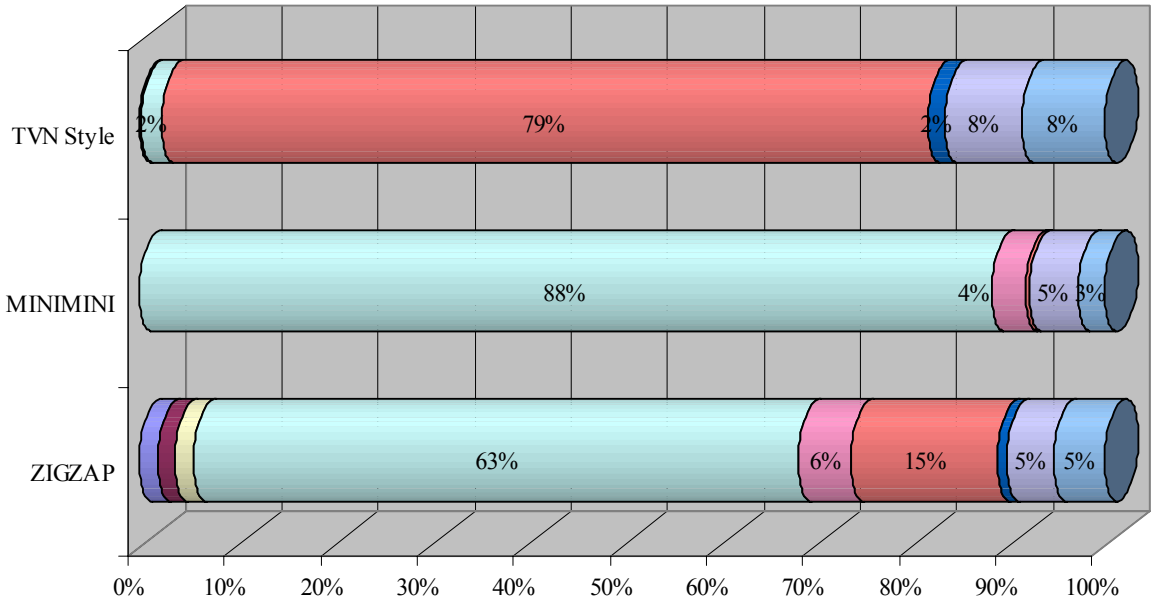

h) Pozostałe programy o charakterze wyspecjalizowanym

Wykres nr 50. Struktura gatunkowa satelitarnego programu *TRWAM* w 2007 r.

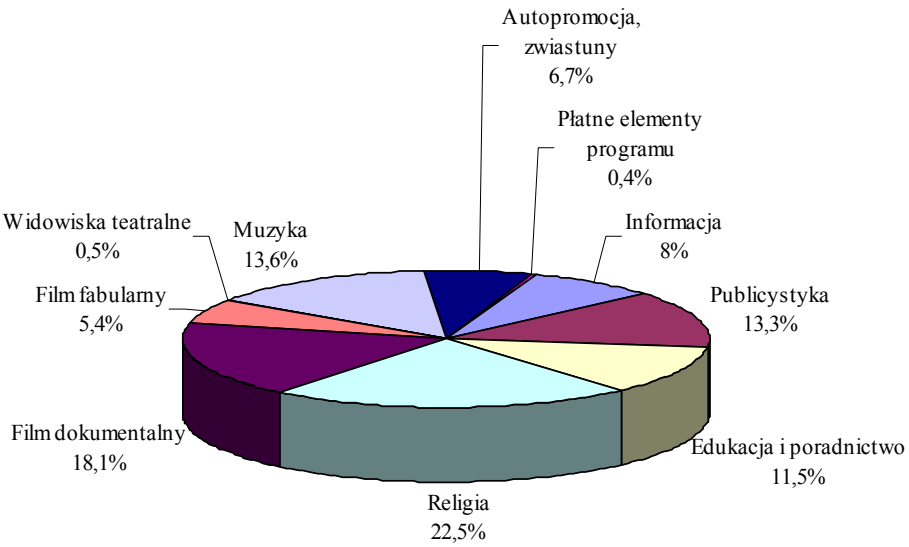

Wykres nr 51. Struktura gatunkowa satelitarnego programu *TVN Turbo* w 2007 r.

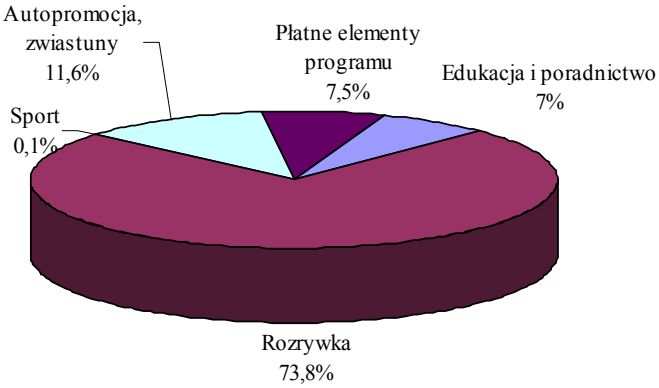

Wykres nr 52. Struktura gatunkowa satelitarnego programu *Polsat Zdrowie i Uroda* w 2007 roku

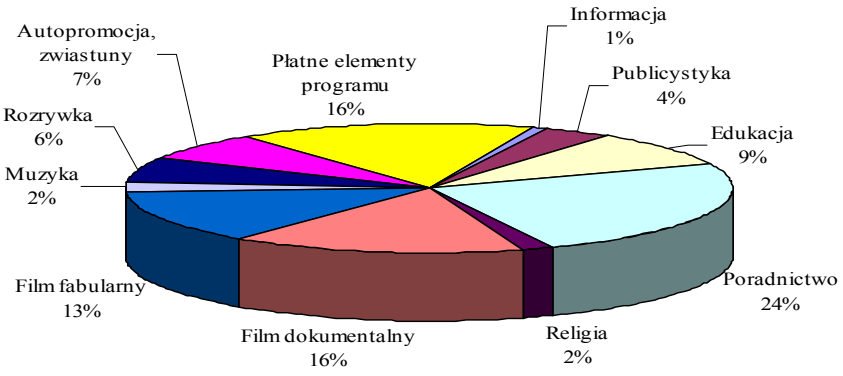

Wykres nr 53. Struktura gatunkowa programu satelitarnego *Planete* w 2007 roku

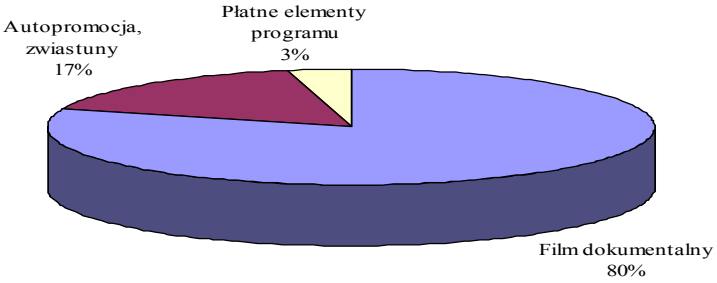

Wykres nr 54. Struktura gatunkowa programu satelitarnego *Kuchnia.tv* w 2007 r.

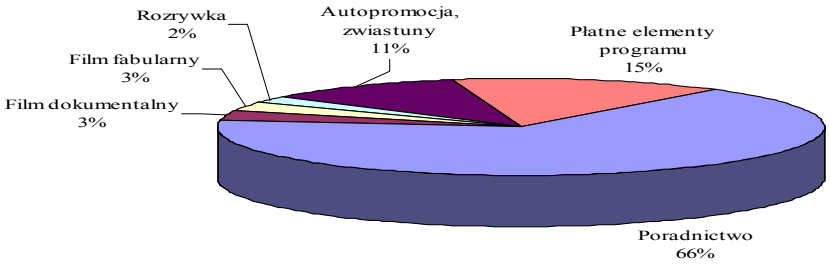

Program ***Kuchnia.tv***, który rozpoczął nadawanie w ubiegłym roku, to pierwszy w Polsce kanał poświęcony sztuce gotowania. Uzupełnieniem programu jest serwis internetowy pełen przepisów, porad i ciekawostek kulinarnych.

4.3. Porównanie oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych

Telewizja

Podstawą porównania oferty telewizyjnej w 2007 roku były programy koncesjonowane rozpowszechniane drogą naziemną o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym: *Polsat*, *TVN*, *TV 4*, *PULS* i dwa programy telewizji publicznej: *TVP 1* i *TVP 2*. Cechą wspólną (podobieństwem) wymienionych programów jest ich uniwersalny charakter (różnorodność rodzajów audycji i form) oraz wysoki udział fabuły (film kinowy i telewizyjny, seriale, telenowele itp.).

Obok filmu fabularnego w programach zarówno telewizji publicznej, jak i koncesjonowanych (*TVP 2* oraz *Polsat*, *TVN*, *TV4*) w ubiegłym roku dominowały audycje rozrywkowe. Udział tych audycji był jednak dużo wyższy w stacjach koncesjonowanych (od 21% w programie *TV4* do 25% w programie *Polsat*). W *TVP 2* stanowiły 9% rocznego czasu emisji programu.

Audycje publicystyczne miały wysoki, ponad 10% udział w dwóch programach koncesjonowanych (13% w telewizji *Puls,* blisko 16% w *TVN)* oraz w *TVP 1* (niecałe 12%).

Cechą odróżniającą programy telewizji publicznej od koncesjonowanych był wysoki udział filmu dokumentalnego. W *TVP 1* wyniósł on 7% programu w ubiegłym roku, w *TVP 2* 9%. Wśród programów koncesjonowanych wyjątkiem w tym zakresie był *Puls*, w którym udział filmu dokumentalnego był porównywalny z *TVP 1* (wyniósł blisko 7%). W pozostałych programach udział dokumentu wahał się od 0,02% (*TVN*) do 2,6% (*TV4*).

Programy telewizji publicznej wyróżniała obecność widowisk teatralnych. Zajęły one 0,1% w *TVP 2* i 0,7% w *TVP 1*.

Audycje religijne nadawane były w największym wymiarze w telewizji *Puls* (8,4%). Znacznie mniejszy udział miały w *TVP 1* (2%), w *TVP 2* (0,6%) oraz w *Polsacie* (0,2%).

Udział audycji sportowych był najwyższy w *TV4* (6%). Nieco mniej sport zajął w *Polsacie* (4,5%). W telewizji publicznej audycje sportowe stanowiły od 2,6% w *TVP 1* do 3,3% w *TVP 2*.

Najwięcej audycji edukacyjnych nadawano przede wszystkim w *TVP 1* (3,4% rocznego czasu), a poradniczych w *TVP 2* (5%). Wśród telewizji koncesjonowanych najwięcej audycji poradniczych wyemitowały *TVN* (2,4%) oraz *Puls* (niecałe 2%).

Nadawcy publiczni i komercyjni, podobnie jak w latach poprzednich, konkurowali między sobą, wzbogacając i rozwijając głównie ofertę filmowo-rozrywkową. I tak odpowiedzią telewizji publicznej na popularne show taneczne *TVN* - *Taniec z gwiazdami, You can dance*, było widowisko *Gwiazdy tańczą na lodzie* w *TVP 2*.

Konkurencja między nadawcami była widoczna szczególnie w programie weekendowym i w *prime-time* w dni powszednie, kiedy we wszystkich programach nadawano największe hity serialowe i rozrywkowe. W czwartkowe wieczory, podczas gdy w *TVP 1* nadawano serial *Zagubieni,* w telewizji *Polsat* emitowano kolejne odcinki serialu Agnieszki Holland *Ekipa*. Największa „wojna na hity" odbywała się w niedzielny wieczór, kiedy w tym samym czasie w programie *Polsat* nadawano kolejne odcinki serialu *Skazany na śmierć*, w *TVN* taneczny show *Taniec z gwiazdami*, a w *TVP 1* serialowy hit na podstawie książki Katarzyny Grocholi *Ja wam pokażę*. Z kolei w sobotnie przedpołudnie nadawcy konkurowali między sobą, emitując audycje kulinarne (*TVP 1* - 9:10, *Kuchcikowo - gotowanie na ekranie*; 12:30 - *Kuchnia z Okrasą*; *Polsat* - 9:15, *Ewa gotuje*; *TVN* - 10:55, *Pascal: po prostu gotuj*).

TVP SA oraz nadawcy koncesjonowani między godz. 18:30 a 19:00 rywalizowali o widza, emitując główne wydania audycji informacyjnych (18:30 – *TVP 2*, 18:50 - *Polsat*, 19:00 - *TVN* i 19:30 – *TVP 1* oraz od października ub. roku *Puls*). Walka o widza dotyczyła także popularnych audycji publicystycznych (np. w poniedziałkowe wieczory *Teraz My* - *TVN*, 22:35 i *Warto rozmawiać – TVP 2*, 22:55). Zarówno w programach koncesjonowanych, jak i publicznych nadawane były w dni powszednie magazyny reporterów (19:50 - *Uwaga* w *TVN*, 16:15 - *Interwencja* w programie *Polsat* i 17:20- *Celownik* w *TVP 1*).

W wieczór sylwestrowy oferta rozrywkowa w programach: *TVP 2*, *Polsat* i *TVN* była identyczna. Każdy z nadawców relacjonował koncert plenerowy, którego był współorganizatorem (kolejno: z Wrocławia, Krakowa i Warszawy).

Radio

Na podstawie rocznych sprawozdań nadawców KRRiT porównała ofertę radiową programów o charakterze uniwersalnym, publicznych i koncesjonowanych o zasięgu ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym (Polskiego Radia SA: Program 1, Program 3, 17 regionalnych rozgłośni radia publicznego, RMF FM, Radio ZET) oraz 18 programów koncesjonowanych o charakterze uniwersalnym i zasięgu lokalnym.

Z porównania ofert programów ogólnokrajowych (*Jedynka, Trójka* PR SA, RMF FM, Radio Zet) wynika, że programy radia publicznego miały ofertę zdecydowanie bogatszą co do gatunków i form radiowych, większą część programu stanowiła warstwa słowna, zaś

nadawana muzyka obok utworów rozrywkowych to także muzyka klasyczna, jazzowa, etniczna oraz ludowa.

Średnio około połowy rocznego czasu nadawania stanowiła w programach publicznych warstwa słowna (Program 1 – 63%; Program 3 – 38%), o wiele mniej w programach koncesjonowanych – średnio ¼ rocznego czasu nadawania (RMF FM – 31%; Radio Zet – 22%). W obu programach Polskiego Radia SA, poza muzyką, w strukturze gatunkowej było 9 różnych rodzajów audycji, podczas gdy w programach RMF FM – 7, a w Radiu Zet tylko 4.

W 2007 roku duża różnica między programami koncesjonowanymi a publicznymi dotyczyła udziału audycji publicystycznych. Wielkość udziału tej kategorii audycji wskazuje, że miejscem debaty publicznej było PR SA. W rocznych programach publicznych publicystyka stanowiła średnio 21% (Program1 – 31%; Program 3 – 11%), podczas gdy w koncesjonowanych średnio 4% (RMF FM – 1,5%; Zet – 6%).

Programy koncesjonowane w większym stopniu niż publiczne były w 2007 roku programami o charakterze rozrywkowym. Wskazuje na to udział tej kategorii audycji w analizowanych programach – w koncesjonowanych średnio 8% (RMF FM – 10%; Zet – 6%), a w publicznych średnio 3% (Program 1 – 1,3%; Program 3 – 4,6%). Należy również dodać, że rozrywkę w programach koncesjonowanych stanowiły formy proste – konkursy, których przedmiotem były często nie wymagające wysiłku intelektualnego powszechnie znane ciekawostki ze świata rozrywki oraz dowcipy i pozdrowienia na antenie (prezenter – słuchacze).

W programach koncesjonowanych rzadko nadawano (albo w ogóle), audycje edukacyjne i popularnonaukowe oraz poradnicze, religijne, literackie, dla dzieci i młodzieży (w RMF FM i Radiu Zet nie nadawano w ogóle audycji dla dzieci i młodzieży oraz religijnych, a w *Zetce* także audycji edukacyjno-poradniczych). W programach PR SA wymienione rodzaje audycji zajęły w ciągu roku średnio 1,2%-4,3%.

Jedynie udział audycji informacyjnych w obu typach programów był porównywalny i wynosił nieco ponad 10% rocznego czasu nadawania (publiczne: 12% - *Jedynka* i 8,3% - *Trójka*; RMF FM – 13,2% i Radio Zet - 9%).

Zauważalne były także różnice w prezentowanej na antenie muzyce. W omawianych programach koncesjonowanych obecna była przede wszystkim popularna muzyka rozrywkowa, podczas gdy w publicznych nadawano także muzykę poważną, jazzową, obecna była muzyka ludowa. Muzyka w ciągu roku zajęła średnio w programach radia publicznego 51% (*Jedynka* - 35%; *Trójka* – 60%), a w koncesjonowanych średnio 65% (RMF FM – 62%; Zet – 67%).

Podobne prawidłowości wynikają z porównania ofert programów uniwersalnych o zasięgu regionalnym i lokalnym (publicznych i koncesjonowanych). Warstwa słowna w programach publicznych (17 rozgłośni regionalnych) w 2007 roku zajmowała zdecydowanie więcej miejsca niż w programach lokalnych koncesjonowanych. W publicznych zajmowała średnio 38% (w całej dobie), zaś w lokalnych stacjach koncesjonowanych średnio 15% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej.

Kolejną różnicą analizowanych ofert była bogatsza (bardziej zróżnicowana) struktura gatunkowa programów rozgłośni publicznych. Nadawano takie rodzaje audycji, które w ofercie koncesjonowanej nie pojawiły się w ogóle lub miały śladowy udział. Były to audycje dla dzieci i młodzieży, literackie i formy udramatyzowane, edukacyjne i poradnicze (w stacjach koncesjonowanych nadawane bardzo rzadko), audycje adresowane do mniejszości narodowych i grup etnicznych.

W 2007 roku porównywalny był udział w programach regionalnych oraz komercyjnych - audycji informacyjnych.

Porównując warstwę muzyczną programów publicznych i koncesjonowanych wyraźnie widać, że bardziej urozmaicone pod tym względem są programy publiczne: poza muzyką rozrywkową nadawano również muzykę klasyczną, jazzową, etniczną i ludową.

V. Audytorium radia i widownia telewizyjna

5.1. Udział w rynku i wielkość audytorium stacji radiowych w 2007 roku

Podział udziałów w rynku w 2007 roku był zdecydowanie korzystniejszy dla nadawców koncesjonowanych. W sumie programom ogólnopolskim, ponadregionalnym i lokalnym przypadło około 70% udziału. [32]. Nadawcy publiczni – ogólnopolscy (PR SA) i regionalni (rozgłośnie) osiągnęły łącznie niespełna 26% udział[33] w rynku.

Wykres nr 55. Rynek radiowy w 2007 r.

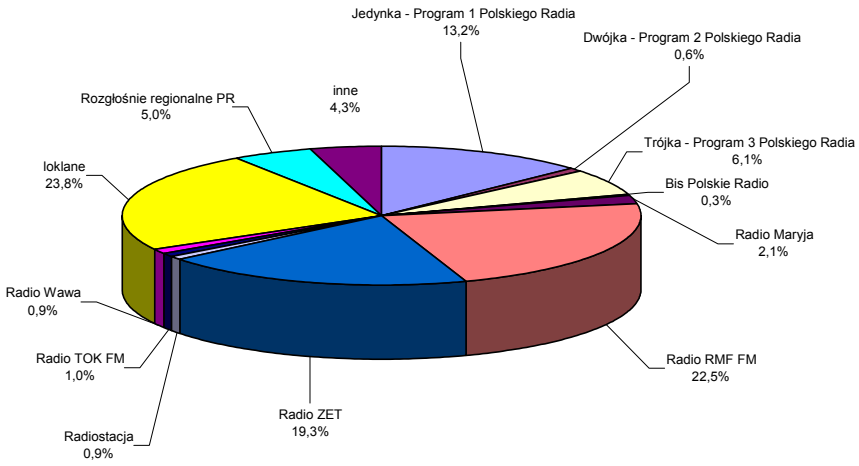

kategorie „ inne" oznacza , że ankietowany deklarował fakt słuchania radia, ale nie potrafił wskazać której stacji słuchał

Najpopularniejszym programem spośród ogólnopolskich nadawców koncesjonowanych w 2007 roku był zdecydowanie RMF FM, tuż za nim plasowało się Radio Zet, a trzecia - podobnie jak przed rokiem – była publiczna *Jedynka*. Programy o zasięgu ponadregionalnym: Wawa, Radiostacja i Tok FM miały zbliżone udziały w rynku ogólnopolskim.

[32] na podstawie danych SMG/KRC

[33] Pozostałe 4% to kategoria „inne"

Wykres nr 56. Wielkość udziału w rynku stacji radiowych I – IV kwartał 2007 roku

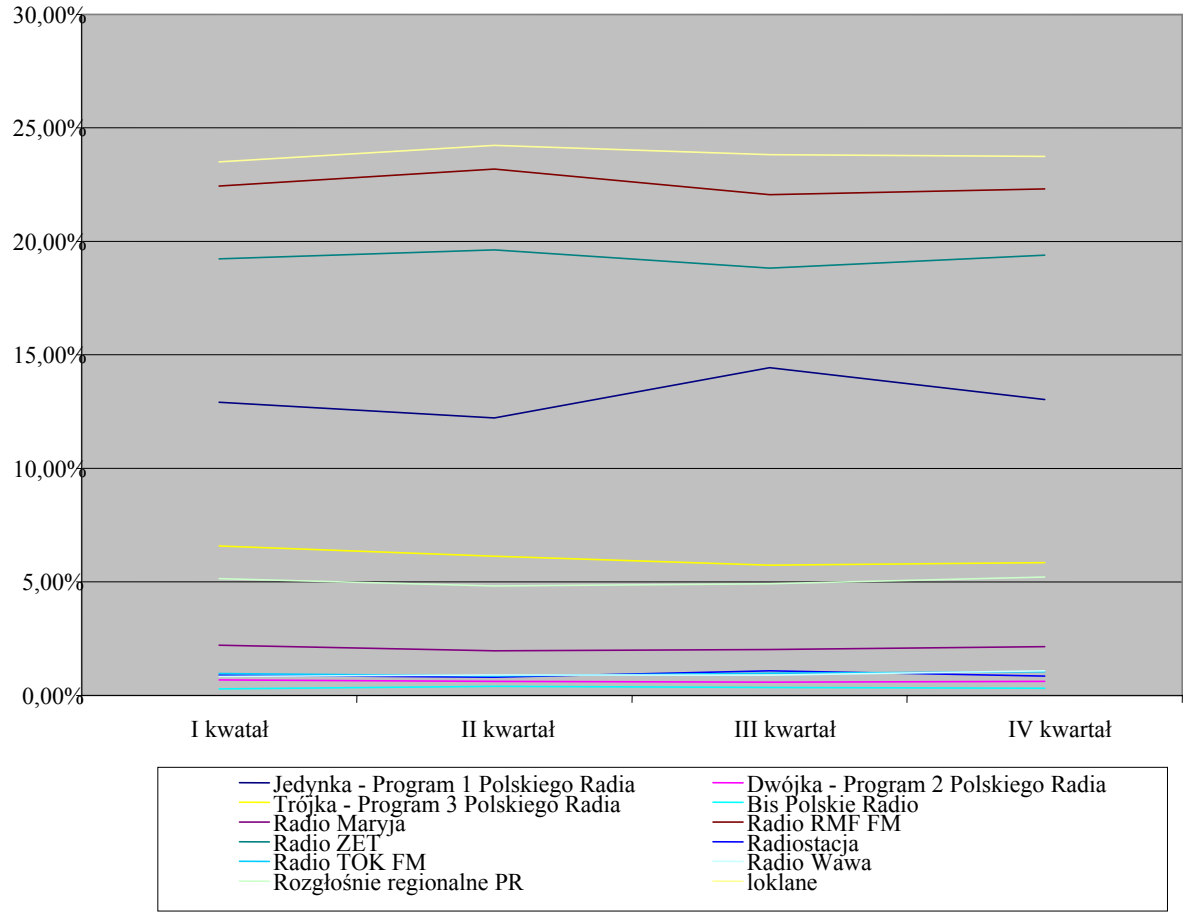

Polskie Radio SA

Udział w rynku Program 1 PR SA w 2007 był mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 13,2% (w 2006 roku - 14,4%). Radiowa *Jedynka* miała również mniej słuchaczy niż rok wcześniej. W 2007 roku średnio dziennie Programu 1 PR słuchało 14,9% Polaków, czyli o 1 pkt. proc mniej niż w 2006 roku (15,9%). Nieznacznie również skrócił się czas słuchania publicznej *Jedynki*. W 2007 roku średnio dziennie słuchacz poświęcał temu programowi 3 godz. 13 minut w ciągu dnia (rok wcześniej - 3 godz. 21 minut).

Programowi 2 przypadło 0,6% udziału w rynku, czyli prawie tyle co przed rokiem. Nie zmieniła się też wielkość jego audytorium. Średni zasięg dzienny *Dwójki* w 2007 roku wynosił 1,2% (w 2006 roku było to 1,1%). Skrócił się natomiast czas jaki przeznaczali słuchacze na słuchanie tego programu. Średnio dziennie w analizowanym okresie wynosił on 1 godz. 57 min., a rok wcześniej 2 godz. 8 min.

W 2007 roku udział w rynku Programu 3 wyniósł 6,1%, czyli tyle co przed rokiem (6%). Nie uległa również zmianie wielkość audytorium stacji. Średnio dziennie radiowej Trójki słuchało - podobnie jak przed rokiem - 7,3% Polaków. Nie zmienił się też czas jaki średnio dziennie poświęcano temu programowi - około 3 godz. 2 min (w 2006 r. 3 godz. 3 min.).

Udział w rynku Radia Bis w 2007 roku wyniósł 0,3%, co oznacza, że był dwa razy mniejszy niż rok temu (0,6%). Zmniejszyło się również grono odbiorców tego programu. W 2006 r. średni zasięg dzienny programu wynosił 1%, a w 2007 roku osoby deklarujące słuchanie Radia Bis stanowiły niespełna 0,7% Polaków. Mniejsza popularność widoczna jest również w znacznym skróceniu czasu słuchania tego programu. W analizowanym okresie średnio dziennie słuchacz poświęcał na słuchanie Radia Bis 1 godz. 57 min., a rok wcześniej 2 godz. 23 min.

W 2007 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, Programu 1 i Programu 2 największą popularnością cieszył się wśród najstarszych Polaków.[34] Odsetek słuchaczy wśród osób w średnim wieku był już niższy, ludzie bardzo młodzi słuchają tych programów sporadycznie. Natomiast *Trójki* najchętniej słuchały osoby w średnim wieku, mniejszym zainteresowaniem cieszyła się wśród najmłodszych i najstarszych Polaków. Radia Bis zdecydowanie chętniej słuchały osoby młode.

Biorąc pod uwagę wykształcenie[35] w 2007 roku – podobnie jak w roku poprzednim- ogólnopolskie programy publiczne najwyższy odsetek słuchaczy odnotowały w grupie z osób z wykształceniem wyższym. *Jedynka, Dwójka* i *Trójka* większym zainteresowaniem cieszyły się wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim, niż wśród osób z wykształceniem zawodowym i podstawowym. Natomiast programu Radia Bis relatywnie częściej słuchały osoby z wykształceniem wyższym, średnim i podstawowym, niż osoby z wykształceniem zawodowym.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W 2007 roku rozgłośnie regionalne łącznie miały 5% udział w rynku ogólnopolskim, czyli mniej niż w roku ubiegłym o 0,2%. Słabnące zainteresowanie tymi programami potwierdza również mniejsze niż w roku ubiegłym grono ich odbiorców. Średnio dziennie rozgłośni regionalnych w analizowanym okresie słuchało 7,5% mieszkańców Polski, rok temu 7,7%. W 2007 roku krótszy był również czas jaki poświęcali słuchacze rozgłośni regionalnych programom dostępnym w ich województwach - średnio dziennie - 2 godz. 26 min. (rok wcześniej 2 godz. 29 min.).

Programy nadawane przez rozgłośnie regionalne radia publicznego największym zainteresowaniem cieszyły się wśród osób starszych i w średnim wieku. Młodzi znacznie rzadziej poświęcali czas na odbiór tych programów. Biorąc pod uwagę wykształcenie najwięcej słuchaczy programy regionalne mają wśród osób z wykształceniem zawodowym, a mniej wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim, najmniejszą grupę słuchaczy stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym.

Ogólnopolskie programy koncesjonowane

W 2007 roku RMF FM miał 22,5% udziału w rynku, czyli więcej niż w roku ubiegłym o 0,8%. Średni zasięg dzienny RMF FM w 2007 roku wyniósł 28,1 %, czyli również był większy w stosunku rok do roku o 0,6%. Natomiast prawie się nie zmienił czas jaki średnio

[34] Wskaźnik zasięg dzienny w danej grupie. Analizowane grupy wiekowe: 15-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70-75 lat.

[35] Wskaźnik zasięg dzienny w danej grupie. Poziom wykształcenia w czterech kategoriach: podstawowe, zasadnicze zawodowe, średnie, wyższe.

dziennie słuchacz tego programu poświęcał na jego słuchanie: w 2007 roku - 2 godz. 54 min; w 2006 roku - 2 godz. 56 min.

Podobnie Radio Zet odnotowało - w stosunku do roku ubiegłego - zarówno wzrost udziału w rynku jak i wielkości audytorium. W 2006 roku Radiu Zet miało 18,8% udziału w rynku, a w 2007 roku – 19,3%. W 2006 roku Radia Zet słuchało 24% Polaków, w tym roku było ich 24,6%. Nieco krótszy był natomiast czas jaki poświęcał słuchacz Radia Zet na jego słuchanie. Średnio dziennie poświęcał temu programowi 2 godz. 51 min. (w 2005 roku było to 2 godz. 54 min.).

Spośród trzech ogólnopolskich programów koncesjonowanych najmniejszy udział w rynku miało Radio Maryja. W analizowanym okresie przypadło mu 2,1% czyli prawie dokładnie tyle co przed rokiem (2%). Nieznacznie zmniejszyło się audytorium tego programu: w 2007 roku słuchało 3,2% Polaków, a w 2006 roku - 3,4%. W analizowanym okresie średnio dziennie słuchacz poświęcał temu programowi 2 godz. 24 min., a w 2006 roku czas ten był krótszy i wynosił 2 godz. 14 min.

RMF FM i Radio Zet w 2007 roku – podobnie jak w kilku poprzednich latach - cieszyły się największą popularnością wśród osób młodych i średnim wieku. Najstarsi Polacy słuchali tych programów znacznie rzadziej. Radio Maryja z kolei najwięcej słuchaczy miało wśród osób starszych. Biorąc pod uwagę wykształcenie, Radia Maryja chętniej słuchały osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym (niż średnim i wyższym), a programów RMF FM i Radia Zet osoby z wykształceniem wyższym i średnim.

Ponadregionalne programy koncesjonowane

Udział w rynku wszystkich trzech koncesjonowanych stacji o zasięgu ponadregionalnym w 2007 roku był zbliżony.

Radio Tok FM miało 1% udział w rynku co oznacza, że nieznaczne zwiększenie w stosunku do 2006 roku (0,7%). Na większe zainteresowanie tym programem wskazuje również większy niż w roku 2006 średni zasięg dzienny. W 2007 roku TOK FM słuchało 1,3% Polaków (rok wcześniej 1,1%). Wydłużył się również czas jaki poświęcano dziennie na słuchanie tego programu. W 2006 roku dziennie słuchacze tego programu przeznaczali na jego słuchanie 2 godz. 30 minut, a w 2007 roku - 2 godz. 35 minut.

Udział w rynku ogólnopolskim Radiostacji w 2007 roku wyniósł 0,9% (w 2006 roku wynosił 0,8%). Nieznacznie zwiększyła się wielkość audytorium stacji. Średni zasięg dzienny Radiostacji w analizowanym okresie wyniósł 1,7% (w 2006 - 1,5%). W 2007 roku słuchacz dziennie spędzał na słuchaniu tego programu 1 godz. 56 minut, czyli prawie dokładnie tyle co przed rokiem, kiedy czas ten wynosił 1 godz. 57 min.

Udział w rynku programu Wawa w 2007 roku wyniósł 0,9% (rok wcześniej 0,8%). Średnio dziennie Wawy słuchało w 2007 roku 1,5% Polaków, czyli więcej o 0,2% niż w 2006 roku. Skrócił się natomiast czas jaki poświęcali słuchacze temu programowi: w 2006 roku wyniósł on 2 godz. 21 min, a w 2007 roku – 2 godz. 15 min.

Z analizy popularności stacji ponadregionalnych w poszczególnych grupach wiekowych wynika, że program Tok FM największym zainteresowaniem cieszył się wśród osób w średnim wieku, ale również starszych, Wawa wśród ludzi młodych i średnim wieku a Radiostacji słuchała przede wszystkim ludzie młodzi.

Biorąc pod uwagę strukturę wykształcenia Tok FM zdecydowanie najchętniej słuchały osoby z wykształceniem wyższym (sporadycznie osoby wykształceniem podstawowym i

zawodowym). Program Radiostacji najwięcej słuchaczy miał wśród osób z wykształceniem podstawowym i średnim, najmniej wśród osób z wykształceniem zawodowym. Wawa największą popularnością cieszyła się wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim. Osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowym znacznie rzadziej deklarowały słuchanie tego programu.

Programy koncesjonowane o zasięgu lokalnym

W 2007 roku udział w rynku jaki przypadł łącznie lokalnym programom koncesjonowanym wyniósł 23,8%, czyli prawie tyle samo co przed rokiem (23,7%). Zwiększyło się natomiast grono odbiorców programów o tym zasięgu. W analizowanym okresie stacji o zasięgu lokalnym słuchało 28,3% Polaków, dla porównania w 2006 roku było to 27,6%. Nieznacznie skrócił się natomiast czas jaki poświęcali słuchacze tym programom. W 2007 roku średnio osoby słuchające programy lokalne deklarowały, że poświęcają im około 3 godz. 4 min., w 2006 roku – 3 godz. 11 min.

W 2007 roku – podobnie jak w roku poprzednim- programy lokalne największą popularnością cieszyły się wśród młodych Polaków, relatywnie mniej zainteresowane tymi programami były osoby najstarsze. Biorąc pod uwagę wykształcenie większą popularnością stacje lokalne cieszyły się wśród osób z wykształceniem podstawowym, niż wykształceniem zawodowym i wyższym.

5.2. Udział w rynku i struktura widowni programów telewizyjnych w 2007 roku

Najchętniej oglądanymi w 2007 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, były programy telewizji publicznej. Na pierwszym miejscu pod względem udziału w widowni pozostał Program 1 TVP, na drugim TVP 2. Następna w kolejności pod względem udziału w widowni była w 2007 roku telewizja Polsat, a na czwartej pozycji uplasowała się telewizja TVN. W 2007 roku na trzecie miejsce w rankingu powróciła telewizja Polsat, która przed rokiem wyjątkowo ustąpiła pola telewizji TVN. Od lat Polsat pozostaje trzecią pod względem udziału telewizją na polskim rynku. Niezmiennie piąte miejscu w rankingu należało do TVP 3. Pozostałe stacje osiągały, podobnie jak w latach ubiegłych, zdecydowanie mniejsze udziały. Szczegółowe dane przedstawia wykres poniżej.

Wykres nr 57. Rynek telewizyjny w 2007 r.

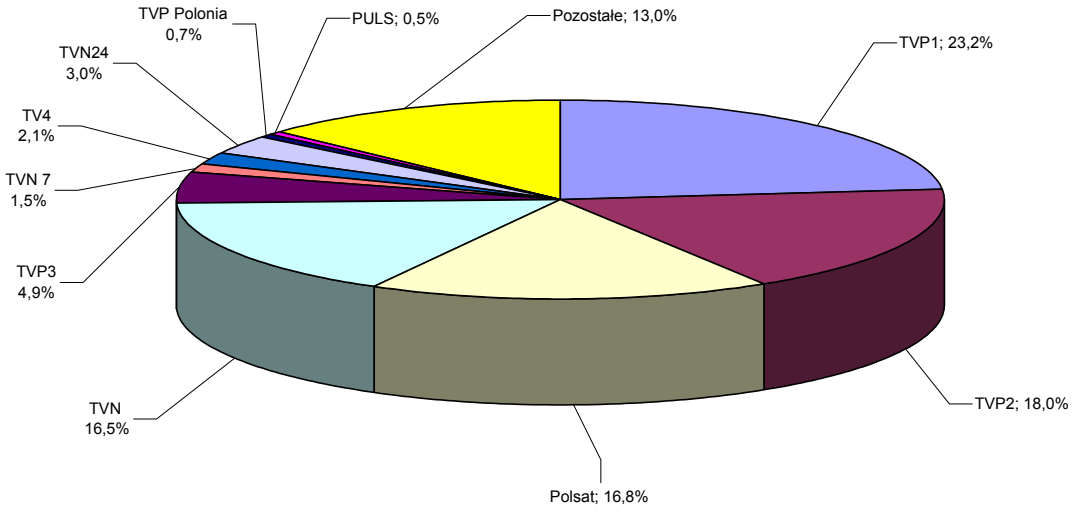

* kategoria „pozostałe" obejmuje stacje satelitarno - kablowe, które nie zostały wyszczególnione na wykresie

W 2007 roku oglądanie naziemnych programów telewizyjnych (TVP 1, TVP 2, TVP 3, TV Polsat, TVN, TV 4, Puls) zajmowało widzom łącznie 82% podczas kiedy w 2006 roku było to 84,3% czasu przeznaczonego na oglądanie programu telewizyjnego[36] spadek o 2,3%). W 2007 roku spośród wszystkich naziemnych wymienionych wyżej programów wzrost udziału odnotowała jedynie telewizja Polsat

[36] Na podstawie danych AGB Polska, badanie na reprezentatywnej próbie ludności Polski pow. 4 roku życia.

Wykres nr 58. Udziały naziemnych programów w rynku telewizyjnym w 2007 r.

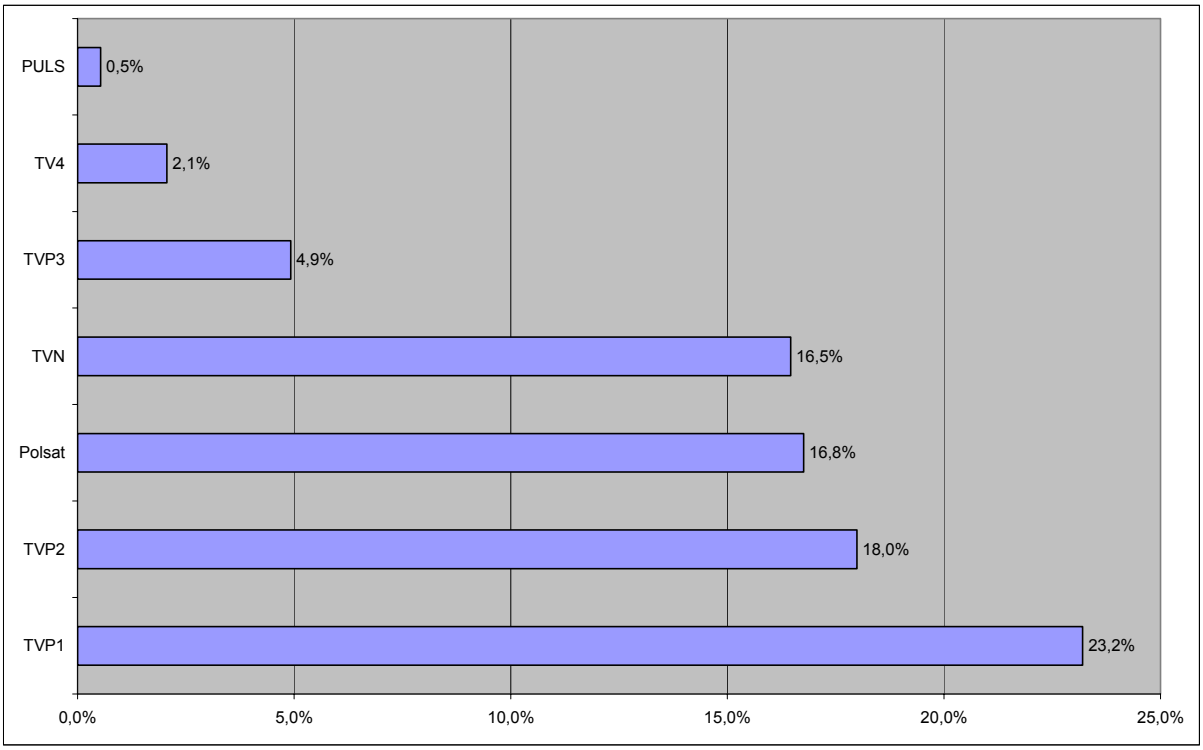

Jak wynika z analizy udziałów w ostatnich latach zmniejszała się widownia obu ogólnopolskich stacji publicznych TVP 1 i TVP 2. Miniony rok był kontynuacją tej tendencji widocznej dla Programu 1 od 2003 roku, a dla Programu 2 od roku 2005.

Wykres nr 59. Tendencje rozwoju nadawców telewizyjnych w latach 2000 – 2007

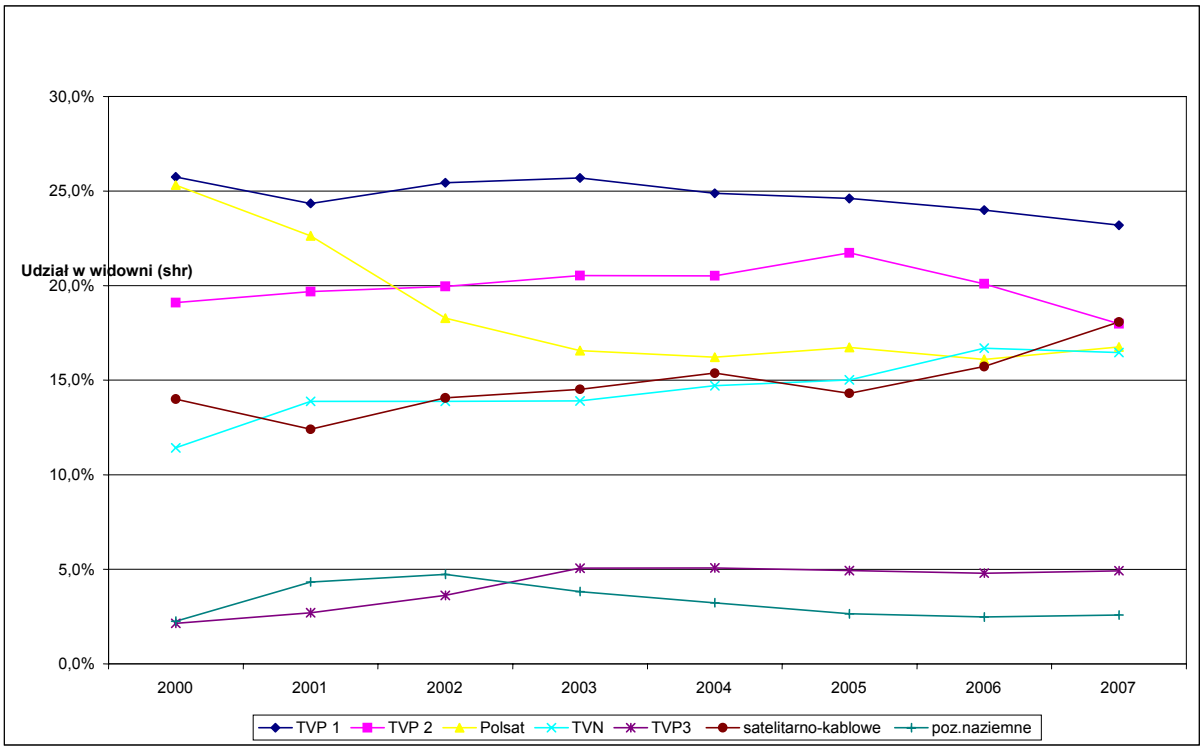

W 2007 roku zmniejszył się również w stosunku do 2006 roku - udział programu TVN (nieco poniżej poziomu z roku 2006). W przypadku tej stacji oznacza to raczej wyhamowanie dotychczasowego tempa wzrostu niż ewidentny spadek. Udział tego programu w ostatnich latach sukcesywnie rosły a spadek odnotowany w 2007 roku był niewielki. Zdecydowanie na lepsze w ostatnim roku zmieniła się natomiast sytuacja programu Polsat, który w minionym roku odrobił straty z roku 2006 i powrócił na zajmowane od lat trzecie miejsce pod względem udziału. Dynamiczne tempo wzrostu odnotował w ubiegłym roku sektor telewizji satelitarno-kablowych, którego łączne udziały w widowni pozostawały w ostatnich latach na poziomie TVN a w roku minionym wzrosły do poziomu TVP 2 (drugiej pod względem udziałów stacji na rynku). Natomiast w dalszym ciągu zmniejszał się (tendencja widoczna od 2002 roku) udział pozostałych stacji naziemnych. W przypadku TVP 3 można mówić o ustabilizowaniu się w ostatnich latach wielkości widowni na stałym poziomie (ok. 5%). 2007 rok nie przyniósł zasadniczych zmian (minimalny wzrost udziału o 0,1 pkt. proc.).

Telewizja publiczna

Z porównania udziałów telewizji publicznej z poprzednimi latami zauważalna jest kontynuacja tendencji spadkowej. Do sektora publicznego w 2007 roku łącznie (TVP 1, TVP 2, TV Polonia, TVP 3 Regionalna) należało 46,8 % rynku. Przed rokiem, tj. w 2006 roku, udział telewizji publicznej w widowni telewizyjnej[37], czyli w łącznym czasie oglądania telewizji, wynosił prawie 3 punkty procentowe więcej (łącznie 49,7%). Tyle, bo 3 % wynosi dla porównania udział w rynku telewizji TVN 24.

Udział Programu 1 TVP SA w widowni zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 0,8 pkt. proc. Średnio Program 1 TVP SA oglądało prawie 58% Polaków[38] , poświęcając mu 1 godzinę 36 min. dziennie[39]. Udział w widowni TVP 2 zmniejszył się natomiast o 2,1 pkt. proc. w stosunku do roku 2006. W 2007 roku program ten oglądało 53,2% Polaków przez średnio 1 godzinę 20 minut dzienne. Udział TVP 3 w rynku wyniósł 4,9 %. Widownia tego programu pozostawała w zasadzie na poziomie sprzed roku (0,1 pkt. proc. więcejj). W analizowanym okresie TVP 3 Regionalną oglądało średnio 29,7% Polaków przez ok. 40 minut dziennie.

Udział TV Polonia w widowni telewizyjnej w 2007 roku wyniósł 0,7% (stosunku do roku 2006 zmniejszył się o 0,1 pkt. proc.). Program ten miał 8,5% widownię. Widzowie poświęcali na jego oglądanie średnio 18 minut w ciągu doby.

Telewizja koncesjonowana

W 2007 roku udział w rynku programu Polsat wyniósł 16,8%, czyli o 0,7 pkt. proc. więcej niż w 2006 roku. Średnio w ciągu roku program ten oglądało 48% populacji (przed rokiem 48,8%) co oznacza zmniejszenie widowni w stosunku do 2006 roku o około 0,8 pkt. proc. Zwiększył się natomiast o 5 min. czas oglądania programu przypadający na widza i wyniósł 1 godzinę 24 minuty w ciągu doby co w efekcie przyniosło wzrost udziału.

[37] SHR % (ang. share) - udział w widowni telewizji ogółem, odsetek czasu spędzonego na oglądaniu stacji w stosunku do całkowitego czasu spędzonego na oglądaniu telewizji.

[38] RCH%- odsetek osób, które oglądały dany program przez co najmniej jedną minutę. Osoba, która oglądała program dłużej jest wliczana tylko raz.

[39] ATS- średni czas oglądania przez widza tej stacji wyrażony w godzinach i minutach

Do TVN należało 16,5 % udziału w rynku. Stacja ta odnotowała niewielki spadek w stosunku do 2006 roku - ok. 0,2 pkt. proc. Powiększyła się widownia tego programu w stosunku do roku 2006 (z 41,9% do 42,3%), zmniejszył się natomiast o 2 minuty czas oglądania przypadający na widza, co w sumie spowodowało zmniejszenie udziału. Średnio w 2007 roku widz poświęcał na oglądanie TVN około 1 godzinę 33 minuty w ciągu doby.

TV 4 przypadło 2,1% udziału w rynku, czyli tyle samo co przed rokiem. W analizowanym okresie program ten oglądało 18% populacji, w roku 2006 - 17,8%. Średnio widz TV 4 poświęcał na oglądanie tego programu, podobnie jak przed rokiem, 27 minut w ciągu doby.

Udział w rynku programu TV Puls wyniósł 0,5%, czyli nieco więcej niż przed rokiem (o 0,1 pkt. proc.). Średnio program ten oglądało w analizowanym okresie 6,2% populacji. Czas oglądania programu przypadający na widza wyniósł 20 minut w ciągu doby i wzrósł o 4 minuty w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (przed rokiem 16 min).

Poniżej zamieszczono tabelę zawierającą porównanie wielkości udziału w rynku stacji telewizyjnych (naziemnych, satelitarnych, kablowych) wg dwóch badań AGB Nielsen Media Research i TNS OBOP. Wykaz zawiera wszystkie programy posiadające polskie koncesje oraz programy telewizji publicznej, których udział w rynku wyniósł co najmniej 0,1 %, w jednym bądź drugim badaniu.

Tabela nr 15. Udziały w rynku programów telewizyjnych za 2007 rok (w %)

Lp.	Program	TNS OBOP	AGB NMR
1.	TVP1	24,0	23,2%
2.	TVP2	18,0	18,0%
3.	Polsat	16,7	16,8%
4.	TVN	15,3	16,5%
5.	INFO (TVP)	5,5	4,9%
6.	TVN 24	3,1	3,0%
7.	TV4	2,0	2,1%
8.	TVN Siedem	1,4	1,5%
9.	Mini Mini	0,8	0,6%
10.	TVP Polonia	0,8	0,7%
11.	Polsat 2	0,6	0,6%
12.	Puls	0,5	0,5%
13.	Polsat Sport	0,5	0,5%
14.	Tele 5	0,4	0,3%
15.	TVN Turbo	0,3	0,3%
16.	TVN Style	0,3	0,4%
17.	Ale Kino	0,2	0,2%
18.	Kino Polska	0,2	0,2%
19.	Planete	0,2	0,2%
20.	Superstacja	0,2	0,1%
21.	ZigZap	0,2	0,2%
22.	TVP Kultura	0,2	-*
23.	4fun TV	0,1	0,1%
24.	Canal+	0,1	0,1%
25.	TV Trwam	0,1	0,1%
26.	TVN Meteo	0,1	0,1%
27.	Polsat Sport Extra	0,1	0,1%

28.	Polsat Zdrowie i Uroda	0,1	0,1%
29.	Canal+ Film	0,1	0,1%
30.	iTV	0,1	-
31.	Kuchnia.tv	0,1	0,1%
32.	Canal+ Sport	0,1	0,1%
33.	TVN Gra	0,1	-
34.	TVP Kultura	-	0,1%

- - znak minus oznacza, że udział w rynku tego programu był niższy niż 0,1%

wg AGB Nielsen Media Research oraz TNS OBOP

Podsumowując, w porównaniu do roku ubiegłego spośród analizowanych programów telewizyjnych w 2007 roku powiększyły udział w rynku telewizyjnym programy Polsat (największy przyrost), Puls i TVP3. Udziały pozostałych programów zarówno publicznych jak i koncesjonowanych spadły (TVP SA: Programy 1, 2, TVP Polonia oraz TVN). Na tym samy poziomie (co w 2006 roku) pozostawały udziały TV 4. Spośród pozostałych programów należy podkreślić wzrost udziału TVN 24.

Jak wynika z analizy struktury wykształcenia osób oglądających omawiane programy najwyższy odsetek osób z wykształceniem wyższym wśród widzów telewizji publicznej miały TV Polonia i TVP, 3 a wśród programów koncesjonowanych Puls. Struktura widowni analizowanych programów pod względem wieku była podobna jak przed rokiem. Analiza potwierdziła dotychczasowy podział widowni ze względu na wiek: programy koncesjonowane oglądane były w większym stopniu przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej - przez osoby w średnim wieku i starsze, z wyjątkiem programu Puls, gdzie struktura widowni pod względem wieku była podobna do telewizji publicznej.

Wykres nr 60. Struktura widowni analizowanych programów - wiek

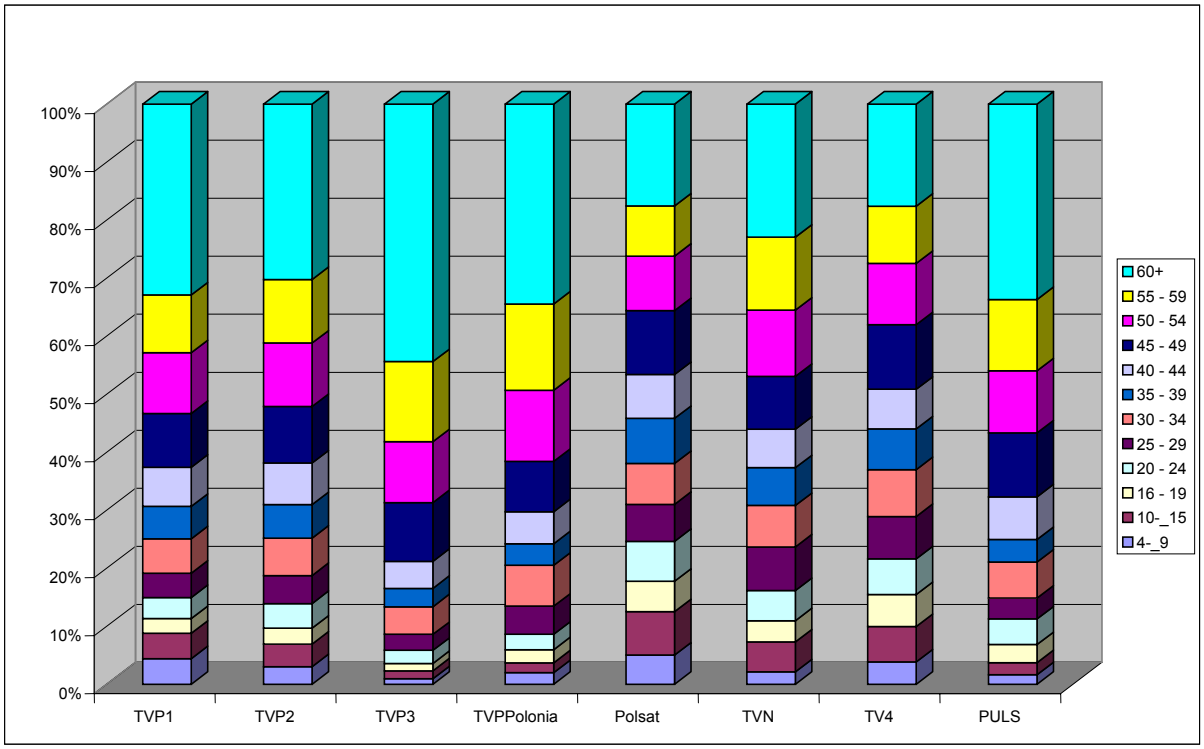

Wykres nr 61. Struktura widowni analizowanych programów - wykształcenie

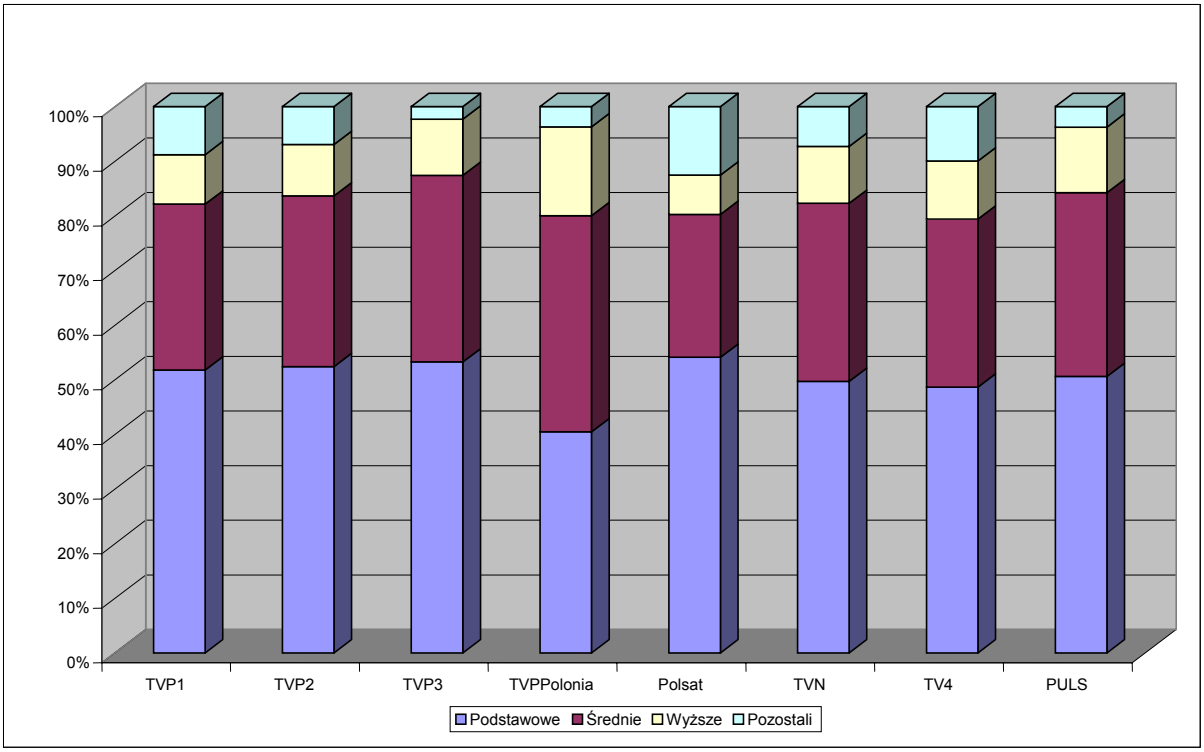

VI. RYNEK REKLAMY

6.1. Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce

Dobrze funkcjonująca gospodarka w 2007 roku przełożyła się na wysoką dynamikę wzrostu rynku reklamy. Firma Starlink szacuje[40], że rynek reklamowy w Polsce przekroczył 6,5 mld zł.

W porównaniu z 2006 rokiem najwyższą dynamiką cechowały się reklama internetowa (40,7%), kinowa (35,1%), reklama zewnętrzna (19,4) oraz reklama telewizyjna (17,4%).

Tabela nr 16
Wydatki netto na reklamę w poszczególnych mediach

	2006 r.	2007 r.	dynamika
telewizja	2 775,5	3 345,9	17,4%
magazyny	818,5	864,7	5,6%
gazeta	747,9	779,1	4,2%
outdoor	523,8	625,5	19,4%
radio	422,5	572,2	9,3%
Internet	215,0	302,4	40,7%
kino	60,3	84,4	35,1%
razem	5 563,5	6 574,2	16,2%

Dane: Starlink

Wykres nr 62
Udział mediów w wydatkach na reklamę

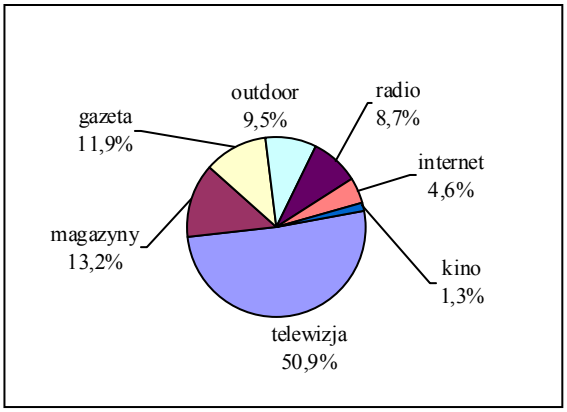

Wykres nr 63. Wydatki netto na reklamę w poszczególnych mediach

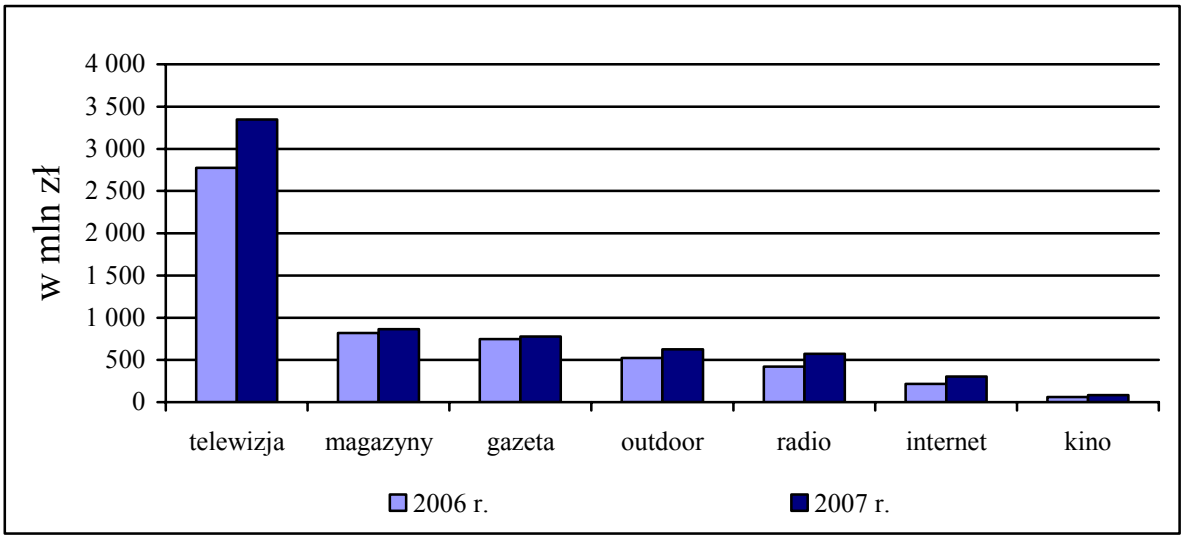

[40] Szacunki Starlinka pokazują wydatki na reklamę wyliczone przez ExpertMonitora i Media Watch po odliczeniu rabatów i przed odliczeniem VAT

Telewizja

Podobnie jak w latach poprzednich, ponad połowa budżetów reklamowych trafiła do telewizji. Największy wzrost wydatków telewizyjnych odnotowany został w czterech sektorach: telekomunikacja, finanse, żywność oraz higiena i pielęgnacja ciała.

Przyszłością telewizji są kanały tematyczne, pracują one na markę stacji, a ich oglądalność i wpływy z reklam rosną powoli, kosztem kanałów ogólnotematycznych. W tej chwili najwięcej kanałów tematycznych ma telewizja TVN (11 programów). Telewizja POLSAT ma ich 4 (w 2008 roku planuje uruchomienie 4 nowych programów: POLSAT 24, kanału młodzieżowego, muzycznego i erotycznego), a telewizja publiczna - 3 (planuje uruchomić TVP Film, TVP Rozrywka i TVP Parlament). Kanały tematyczne mogą stać się w przyszłości cennym dobrem dla operatorów telewizji mobilnej, jak również mogą okazać się atutem, gdy dojdzie do cyfryzacji telewizji.

Rok 2008 zapowiada się dla nadawców telewizyjnych korzystnie, zmiany w systemie zakupów czasu antenowego i podwyżki cen spowodują dalszy wzrost przychodów z reklamy telewizyjnej.

Radio

Wszystkie monitorowane przez Export Monitor[41] stacje radiowe zarobiły w 2007 roku brutto wg cenników 1,72 mld złotych (wzrost o 20,63% w porównaniu z 2006 rokiem). Rozgłośnie radiowe należące do spółki BROKER FM uzyskały w 2007 roku 419,19 mln zł wpływów z reklam (o 8,99% więcej niż w 2006 roku), stacje Eurozetu 406,44 mln zł (o 14,53% więcej niż w 2006 roku). Grupa radiowa TIME zarobiła na reklamach 389,1 mln złotych (o 44,96% więcej niż w 2006 roku), a stacje radiowe AGORY miały 194,95 mln zł wpływów z reklam (wzrost o 25,75%). Wszystkie przedstawione powyżej wpływy są podane brutto wg cenników nadawców. Rzeczywiste wpływy (netto) można oszacować na nieco ponad 1/3 wpływów cennikowych.

Radio coraz częściej wchodzi do e-sieci. Radio RMF w witrynie Miastomuzyki.pl ma 23 kanały tematyczne. Do wakacji 2008 roku planuje mieć ich 50. Nowe kanały zapowiada również ESKA, a Eurozet, właściciel Radia ZET pracuje nad swoim nowym projektem internetowym. Rozwojowi takich przedsięwzięć sprzyja rosnący dostęp do Internetu. Tworząc takie kanały nadawcy radiowi będą mogli zarabiać na szybko rosnących wpływach z reklamy internetowej.

6.2. Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiu publicznym i komercyjnym, w telewizji publicznej i komercyjnej

Z analizy czasu wyemitowanych reklam wynika, iż radiofonia publiczna wyemitowała w 2007 roku 4.082 godzin reklam, co stanowi ok. 3,3% wzrost czasu w stosunku do roku 2006. Zauważyć jednak należy, że programy Polskiego Radia SA wyemitowały ok. 372 godziny reklam, co stanowi ok. 18% spadek czasu emisji reklam. Spadek zanotowały wszystkie programy ogólnopolskie (największy Radio BIS ok. 60%, najmniejszy Program III ok. 8,5%). Natomiast rozgłośnie regionalne radia publicznego zanotowały wzrost czasu emisji

[41] Dane Export Monitor nie uwzględniają indywidualnie negocjowanych rabatów ani autopromocji.

reklam o ok. 6% (największy wzrost Radio Kielce 33,7 %, największy spadek Radio Olsztyn - 23,9%).

Wykres nr 64. Porównanie czasu reklam i ogłoszeń wyemitowanych w radiu publicznym w latach 2006-2007

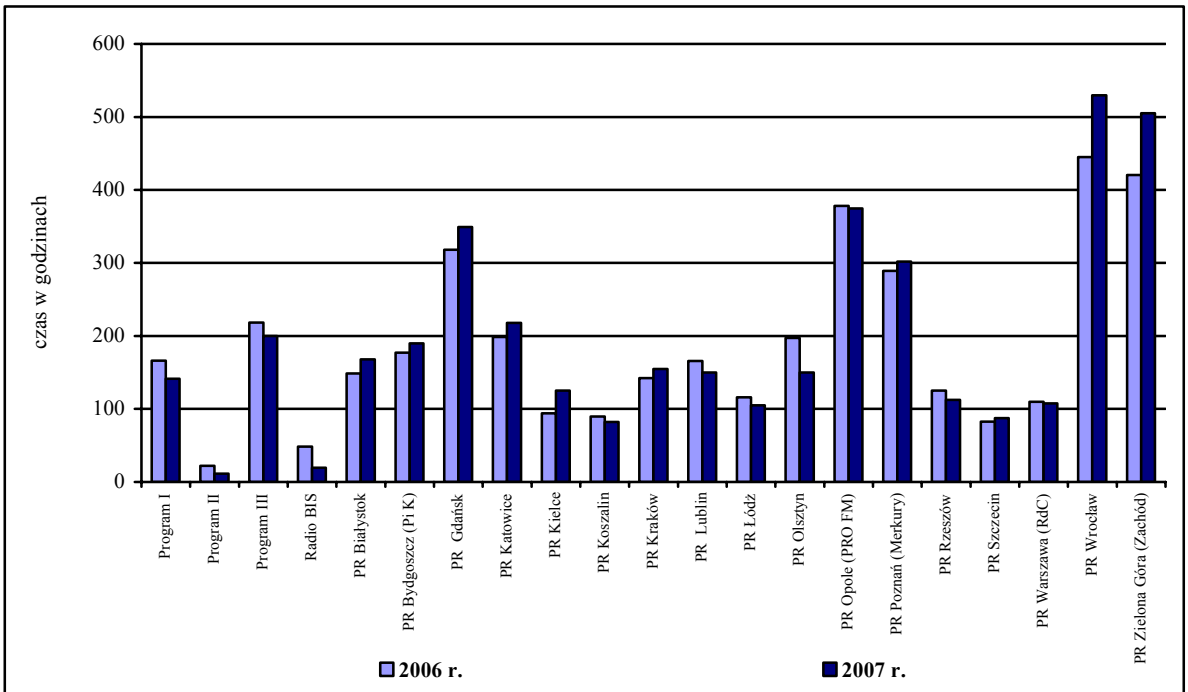

Uwaga: zdecydowanie wyższe wartości czasu wyemitowanych reklam w radiu Wrocław i Zachód, wynikają z faktu, iż nadawcy ci emitują również programy miejskie (Radio Wrocław we Wrocławiu, Radio Zachód w Zielonej Górze i Gorzowie).

W wartościach bezwzględnych najwięcej reklam wyemitowało (podobnie jak w roku 2006) Radio Opole 374,6 godz. odnotowując jednak 0,9 % spadek w porównaniu z rokiem poprzednim, najmniej Radio BIS 19,2 godz. odnotowując 60% spadek w porównaniu do roku ubiegłego.

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych oraz czas emisji reklam w Polskim Radiu SA i rozgłośniach regionalnych radia publicznego

Tabela nr 17. Porównanie wpływów z emisji reklam i audycji sponsorowanych w rozgłośniach radia publicznego w latach 2005-2006 r.

program	Wpływy w tys. zł			Udział wpływów ze sponsoringu we wpływach ogółem w 2007 r. (w%)
	2006 r.	2007 r.	Dynamika zmian 2007/2006	
Program I	27 940,2	25 077,0	-10,2%	10,9%
Program II	304,8	379,7	24,6%	16,5%
Program III	32 843,9	32 811,1	-0,1%	8,6%

Radio BIS	749,5	443,2	-40,9%	38,7%
Polskie Radio SA	**61 838,4**	**58 711,0**	**-5,1%**	**9,9%**
PR Białystok	1 111,1	1 184,9	6,6%	10,2%
PR Bydgoszcz (PiK)	973,5	960,6	-1,3%	6,7%
PR Gdańsk	1 860,5	2 241,0	20,5%	15,9%
PR Katowice	1 653,2	1 787,4	8,1%	8,4%
PR Kielce	1 118,5	1 172,1	4,8%	10,0%
PR Koszalin	533,9	456,0	-14,6%	15,6%
PR Kraków	1 161,4	1 201,2	3,4%	22,0%
PR Lublin	1 037,7	1 503,9	44,9%	26,0%
PR Łódź	1 222,5	688,2	-43,7%	23,2%
PR Olsztyn	1 194,5	1 399,2	17,1%	13,0%
PR Opole (PRO FM)	1 641,7	1 701,5	3,6%	2,3%
PR Poznań (Merkury)	1 553,4	1 663,8	7,1%	10,1%
PR Rzeszów	687,1	629,3	-8,4%	8,8%
PR Szczecin	759,2	1 114,2	46,8%	12,4%
PR Warszawa (RdC)	1 008,4	1 156,9	14,7%	2,4%
PR Wrocław	2 111,8	2 842,4	34,6%	20,7%
regionalny	*1 469,4*	*1 477,5*	*0,6%*	*16,6%*
w tym miejski	*642,4*	*1 364,9*	*112,5%*	*25,1%*
PR Zielona Góra (Zachód)	1 220,2	1432,2	17,4%	32,0%
regionalny	*714,0*	*719,4*	*0,8%*	*15,9%*
w tym miejskie: Zielona Góra	*506,2*	*568,5*	*12,3%*	*47,8%*
Gorzów		*144,3*		*49,7%*
Rozgłośnie Regionalne	**Suma 20 848,6**	**Suma 23 134,8**	**Średnia 11,0%**	**Średnia 14,5%**
RAZEM	**82 687,0**	**81 845,8**	**-1,0%**	**11,20%**

Na uwagę zasługuje fakt, iż rozgłośnie, które zanotowały dość istotne spadki sprzedanego czasu antenowego wykazały zwiększone wpływy z reklam. Świadczy to o zmianie polityki reklamowej tych nadawców.

- Radio Olsztyn spadek sprzedanego czasu o 23,9%, ale wzrost wpływów o 17%;
- Radio Opole spadek sprzedanego czasu o 0,9%, ale wzrost wpływów o 4%;
- Radio Lublin spadek sprzedanego czasu o 9,5%, ale wzrost wpływów o 45%.

Radio Pomorza i Kujaw (Bydgoszcz) odnotowało natomiast wzrost sprzedanego czasu o 7,3% i spadek wpływów o 1%. Największy procentowo wzrost wpływów uzyskało Radio Szczecin 47% i Radio Lublin 45% .

W liczbach bezwzględnych największy wzrost odnotowała rozgłośnia we Wrocławiu 730,6 tys. zł. Wynikało to ze specyfiki rozwoju programu miejskiego we Wrocławiu.

Największy spadek bezwzględny i procentowy odnotowała rozgłośnia PR w Łodzi 534,3 tys. zł co stanowi 44% wpływów z roku 2006.

Wykres nr 65. Podział wpływów z emisji reklam, ogłoszeń i audycji sponsorowanych w radiu publicznym w 2007 r.

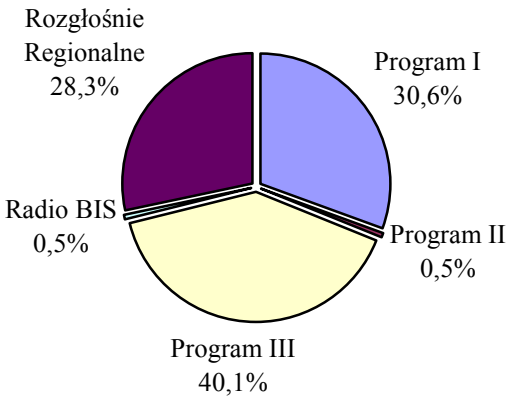

W porównaniu z rokiem ubiegłym swój udział we wpływach zwiększyły:

- Rozgłośnie Regionalne o 3,1 %;
- Program II PR o 0,1%;
- Program III PR o 0,4 %;

Natomiast mniejszy udział odnotowały:

- Program I PR o 3,2 %;
- Radio BIS o 0,4%.

Czas emisji reklam w radiu komercyjnym

Radiowy nadawca ogólnopolski – RMF FM w 2007 roku wyemitował prawie tyle samo reklam co w 2006 roku; natomiast więcej o 13,5% reklam niż przed rokiem wyemitowało Radio Zet.

Tabela 18. Czas emisji reklam w komercyjnych radiach ogólnopolskich

nadawca	2006 r. czas emisji w godz.	2007 r. czas emisji w godz.	udział reklam w programie
RMF FM	347,5	345,3	3,94%
Radio Zet	374,3	424,9	4,85%

Lokalni nadawcy radiowi w 2006 roku wyemitowali średnio 254,8 godz. reklamy (o 11% więcej niż w 2005 roku), co daje 2,9% udziału reklamy w programie (wg danych zebranych od 210 nadawców). Największy udział reklamy w programie w 2006 roku uzyskało Radio ESKA Ostrów-Kalisz – 7,77% oraz Radio 5 Suwałki – 7,75%. A zatem średnio dziennie nadawcy ci wyemitowali ok. 112 minut reklamy.

Czas emisji reklam oraz wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych w telewizji publicznej w 2007 roku

W 2007 roku najwięcej reklam wyemitowała TVP 1, a następnie TVP 2. Z oddziałów Telewizji Polskiej, najwięcej reklam wyemitowały oddziały w Poznaniu, Wrocławiu Katowicach i Warszawie; najmniej - oddziały w Kielcach, Opolu i Rzeszowie.

Większość oddziałów wyemitowała w 2007 roku mniej reklam niż w 2006 roku (jedynie oddziały w Białymstoku, Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Lublinie, Rzeszowie i Wrocławiu wyemitowały więcej reklam). Największą dynamikę czasu emisji reklam zanotował oddział regionalny w Gorzowie Wielkopolskim (77,6%).

Tabela nr 19. Czas reklam, ogłoszeń, telesprzedaży wyemitowanej w 2007 roku (w minutach)

program	reklama w paśmie regionalnym	reklama w paśmie rozłącznej „dwójki"	reklama ogółem	ogłoszenia płatne	telezakupy	czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w 2007 r.	Czas reklam ogłoszeń i telesprzedaży w 2006 r.	Dynamika zmian 2007/2006
TVP 1			44 794	328	1 905	**47 027**	39 893	17,9%
TVP 2			42 894	347	3 600	**46 841**	37 659	24,4%
TVP KULTURA			2 308	82		**2 390**	163	1366,3%
TVP SPORT			1 453	59		**1 512**	124	1119,4%
TVP Polonia			786	135		**921**	617	49,3%
TVP 3			25 072	234	1174	**26 480**	19 372	36,7%
łącznie			**117 307**	**1 185**	**6 679**	**125 171**	**97 828**	**28,0%**
TVP 3 Białystok	1327	769	2 096	422		2 518	1 807	39,3%
TVP 3 Bydgoszcz	2 876	1 092	3 968			3 968	3 778	5,0%
TVP 3 Gdańsk	3 167	569	3 736	3		3 739	4 182	-10,6%
TVP 3 Gorzów Wlkp.	2 250	347	2 597	674		3 271	1 856	76,2%
TVP 3 Katowice	4 949	1009	5 958	78		6 036	5 439	11,0%
TVP 3 Kielce	610	286	896			896	1 034	-13,3%
TVP 3 Kraków	2 009	495	2 504	153		2 657	2 718	-2,2%
TVP 3 Lublin	1 337	897	2 234	690		2 924	2 168	34,9%
TVP 3 Łódź	3 138	696	3 834	150		3 984	4 902	-18,7%
TVP 3 Olsztyn	2 048	814	2 862	56		2 918	3 549	-17,8%
TVP 3 Opole	469	758	1 227			1 227	4 512	-72,8%
TVP 3 Poznań	6 031	622	6 653			6 653	7 200	-7,6%
TVP 3 Rzeszów	762	576	1 338			1 338	1 325	1,0%
TVP 3 Szczecin	1 177	512	1 689			1 689	2 259	-25,2%
TVP 3 Warszawa	4 970	704	5 674	1		5 675	6 259	-9,3%
TVP 3 Wrocław	5 197	974	6 171	158		6 329	5 238	20,8%
Oddziały łącznie	42 317	11 120	53 437	2 385		55 822	58 226	-4,1%
RAZEM	**42 317**	**11 120**	**170 744**	**3 570**	**6 679**	**180 993**	**157 848**	**14,7%**

Wykres nr 66. Czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży wyemitowanych w programach publicznej telewizji o zasięgu ogólnopolskim i satelitarnym w latach 2006 - 2007

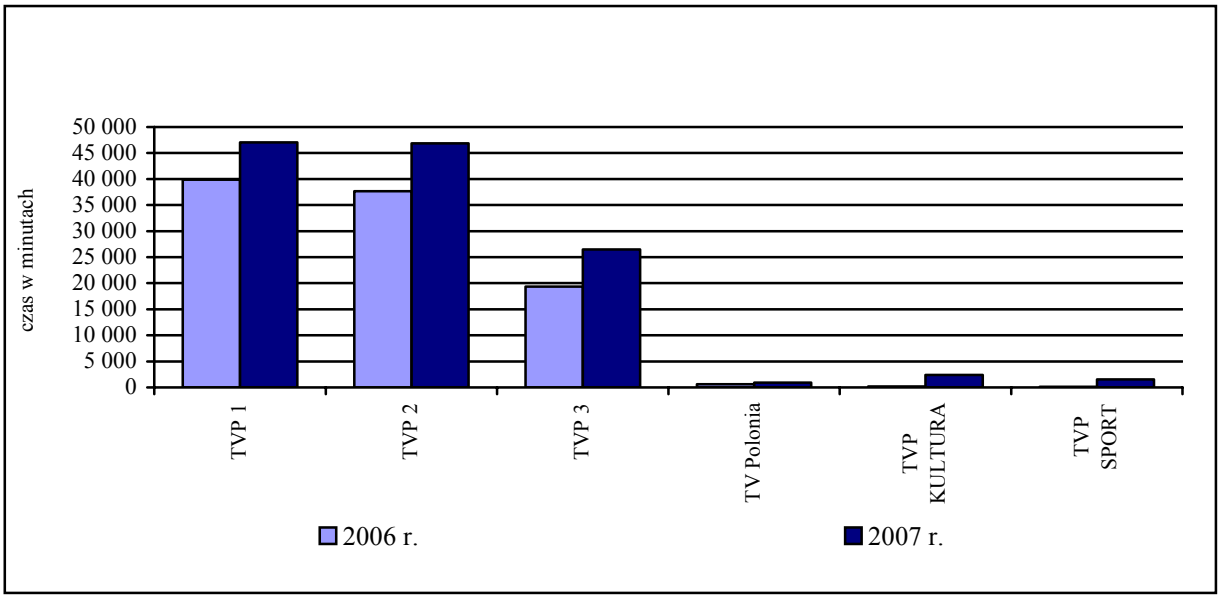

Wykres nr 67 Czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży wyemitowanych w oddziałach Telewizji Polskiej w latach 2006 - 2007

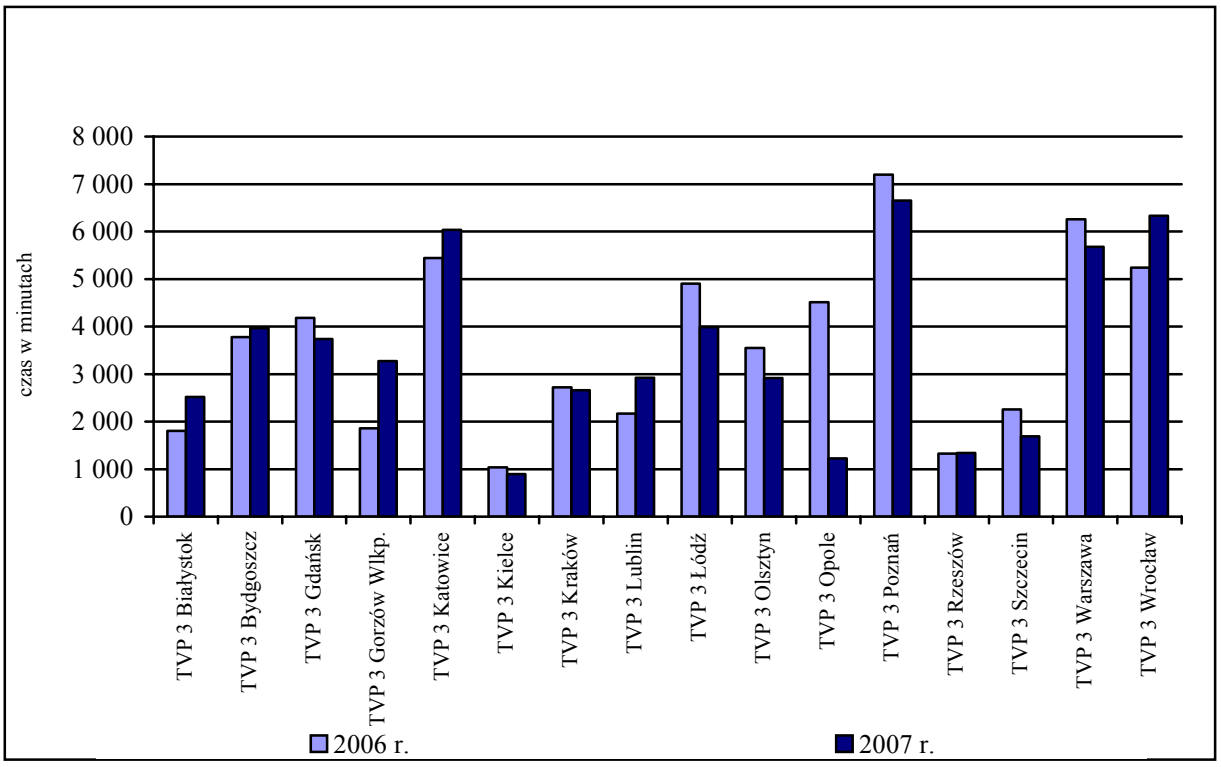

W 2007 roku telewizja publiczna w programach ogólnopolskich, w programie Polonia Kultura, Sport, oddziałach regionalnych wyemitowała o ok. 22% mniej audycji sponsorowanych niż w 2006 roku.

Najwięcej audycji sponsorowanych w telewizji regionalnej wyemitowały w 2007 roku oddziały w Krakowie (2 642), Warszawie (2 308) i Opolu (1 991).

Tabela nr 20. Wpływy rzeczywiste z płatnych elementów programu w 2007 roku (w zł)

program	reklama	ogłoszenia	telezakupy	sponsoring	bartery z reklam i audycji sponsorowanych	łącznie
TVP 1	657 147 627,67	2 340 205,07	476 000,00	50 288 227,56	9 625 514,22	**719 877 574,52**
TVP 2	426 984 098,96	1 320 276,64	940 000,00	36 618 339,70	5 790 848,48	**471 653 563,78**
KULTURA	625 021,25			72 601,00	16 788,32	**714 410,57**
SPORT	299 422,14			380 071,31	3 235,00	**682 728,45**
TV Polonia	1 692 966,15	9 618,48		37 980,00	8 980,33	**1 749 544,96**
TVP 3	38 150 317,29	75 749,60	224 850,00	933 157,48	139 428,17	**39 523 502,54**
RAZEM	**1 124 899 453,46**	**3 745 849,79**	**1 640 850,00**	**88 330 377,05**	**15 584 794,52**	**1 234 201 324,82**
Białystok	2 131 782,45	127 704,79		1 244 047,50	23 790,35	**3 527 325,09**
Bydgoszcz	1 948 543,17	0,00		531 661,72	192 781,40	**2 672 986,29**
Gdańsk	2 085 300,82	700,00		970 923,60	118 857,10	**3 175 781,52**
Gorzów Wlkp.	385 534,83	149 880,30		161 590,57	2 140,00	**699 145,70**
Katowice	3 813 600,00	252 200,00		1 536 700,00	138 200,00	**5 740 700,00**
Kielce	558 800,00	0,00		177 600,00	20 559,69	**756 959,69**
Kraków	1 620 225,49	244 590,70		930 836,06	116 977,00	**2 912 629,25**
Lublin	1 676 857,20	34 221,80		397 498,15	0,00	**2 108 577,15**
Łódź	2 489 102,00	443 803,00		1 774 645,00	167 800,00	**4 875 350,00**
Olsztyn	648 887,00	63 016,00		122 242,92	0,00	**834 145,92**
Opole	556 841,31	0,00		36 064,69	73 338,14	**666 244,14**
Poznań	4 290 802,97	0,00		1 000 603,53	96 815,59	**5 388 222,09**
Rzeszów	1 205 312,87	0,00		216 653,07	45 832,00	**1 467 797,94**
Szczecin	1 903 874,44	0,00		696 643,61	30 853,83	**2 631 371,88**
Warszawa	5 086 572,34	1 213,11		1 000 740,97	301 439,72	**6 389 966,14**
Wrocław	2 597 232,41	254 380,50		2 254 562,95	201 486,20	**5 307 662,06**
razem oddziały	**32 999 269,30**	**1 571 710,20**	**0,00**	**13 053 014,34**	**1 530 871,02**	**49 154 864,86**
RAZEM	**1 157 898 722,76**	**5 317 559,99**	**1 640 850,00**	**101 383 391,39**	**17 115 665,54**	**1 283 356 189,68**

Wykres nr 68. Wpływy rzeczywiste z płatnych elementów programu w latach 2006 - 2007 w poszczególnych oddziałach TVP S.A.

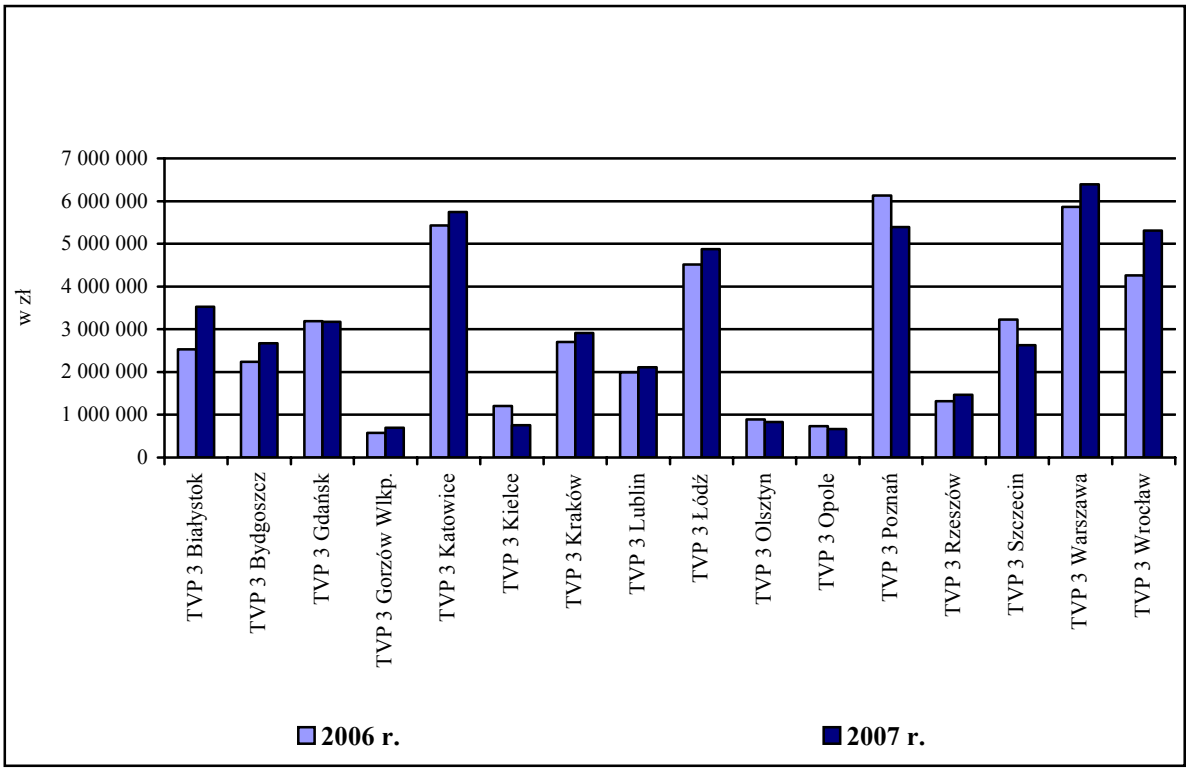

Do przedstawienia wpływów i czasu emisji reklam w 2007 roku wykorzystano dane udostępnione przez TVP SA

Czas emisji reklam i wpływy z ich emisji u koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

W większości stacji telewizyjnych czas wyemitowanych reklam w 2007 roku był większy niż w 2006 roku. Największy przyrost zanotowała telewizja CANAL + (wzrost o 93,3%), największy spadek telewizja HYPER (spadek o 47,2%).

Czas emisji reklam w 2007 roku był największy w telewizji TVN, która wyemitowała prawie 1 235 godzin reklam (średnio ponad 3 godziny 23 minuty dziennie).

Wykres nr 69. Czas emisji reklam w latach 2006 - 2007

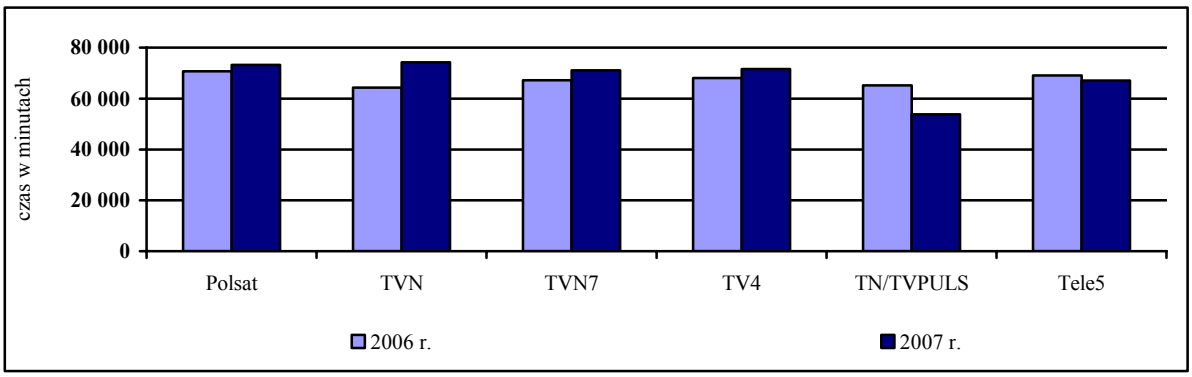

Wpływy z działalności reklamowej przedstawione w poniższej tabeli wynikają z cenników nadawców, nie uwzględniają stosowanych upustów, rabatów, które sięgają nawet 70%. Według cenników największe wpływy z emisji reklam zanotowała telewizja POLSAT.

Wykres nr 70. Wpływy z emisji reklam 2006 i 2007 r.

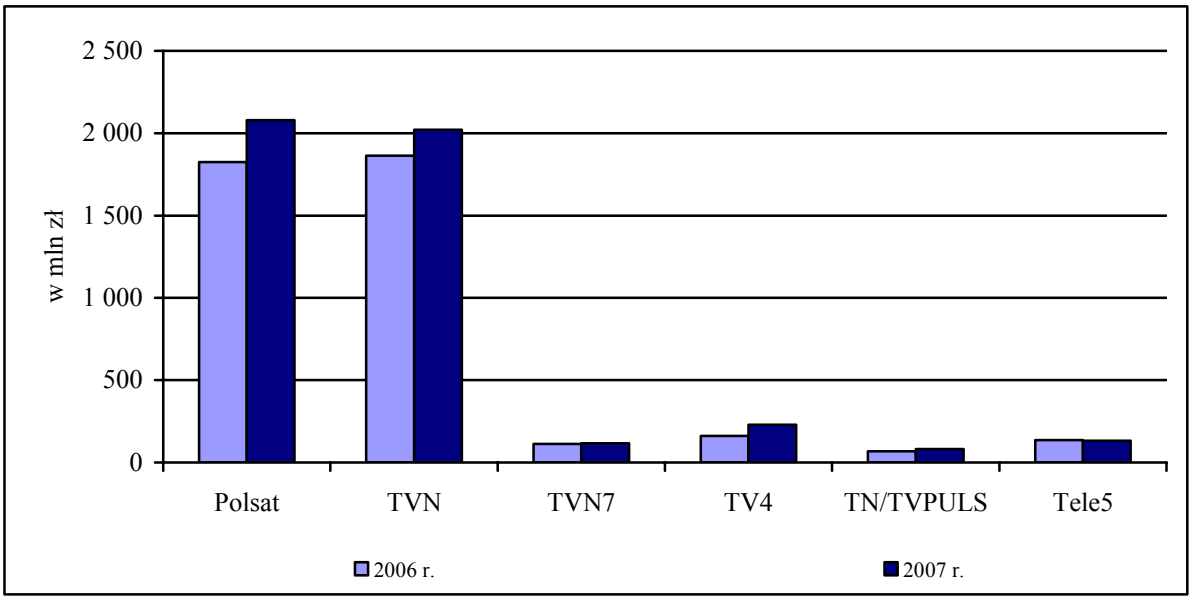

VII. MIĘDZYNARODOWY KONTEKST REGULACJI RYNKU RADIOWO-TELEWIZYJNEGO

W rozdziale tym przedstawione zostały problemy istotne dla sektora mediów elektronicznych stanowiące temat żywej dyskusji na forum europejskim, w tym również w Polsce. Są to skrócone wersje wybranych opracowań analitycznych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, które powstały w 2007 roku.

Pełna treść przedstawionych poniżej opracowań, jak też wszystkich pozostałych, które opracowano w KRRiT, znajduje się na stronach internetowych pod adresem http://www.krrit.gov.pl

7.1. Systemy poboru opłat abonamentowych w wybranych państwach europejskich

Finansowanie działalności mediów publicznych to jedno z najbardziej złożonych i kontrowersyjnych zagadnień polityki medialnej. Kształt nadany mechanizmowi finansowania tych organizacji przekłada się bezpośrednio na ich funkcjonowanie, niezależność, autonomię redakcyjną oraz poziom komercjalizacji programu. Biorąc pod uwagę toczące się dyskusje na ten temat w poszczególnych państwach europejskich, jak również na różnych forach międzynarodowych wydaje się, iż zagadnienie to wciąż pozostaje aktualne i wymaga pogłębionej analizy szczególnie w kontekście trwającej rewolucji cyfrowej. Temat ten pozostaje również istotny w kontekście stosowania wspólnotowego prawa konkurencji dotyczącego tzw. pomocy publicznej (*state aid*) .

Należy zaznaczyć, że mimo iż zarówno Unia Europejska jak i Rada Europy dostrzegają potrzebę działalności publicznych podmiotów medialnych, to żadna z tych organizacji nie opowiedziała się za konkretnym modelem ich finansowania. Unia Europejska w tzw. Protokole Amsterdamskim z 1997 roku podkreśliła swobodę państw członkowskich w wyborze systemu finansowania radiofonii i telewizji publicznej zaznaczając jednocześnie, że zakresem finansowania mają być objęci określeni nadawcy z tytułu realizowania przez nich misji publicznej, zdefiniowanej przez poszczególne państwa członkowskie oraz że finansowanie to nie może naruszać zasad obrotu gospodarczego i konkurencji wewnątrz Wspólnoty. Państwa członkowskie mogą tworzyć własne systemy dostosowane do zadań postawionych przed tymi mediami, jak również do kształtu krajowego rynku mediów elektronicznych. Swobodę w doborze systemu finansowania mediów publicznych podkreślają również liczne dokumenty Rady Europy, w tym Zalecenie Komitetu Ministrów na temat gwarancji niezależności nadawców publicznych z 1996 roku oraz deklaracja polityczna Komitetu Ministrów z dnia 26 września 2006 roku. Równie silnie organizacja ta wskazuje na konieczność zapewnienia bezpiecznego i przejrzystego systemu finansowania mediów publicznych, który gwarantowałby możliwość wypełniania postawionych przed nimi obowiązków misyjnych.

Analizując wstępnie przyjęte w państwach członkowskich rozwiązania strukturalne, można zauważyć, że działalność nadawców publicznych może być finansowana ze środków

publicznych obejmujących wpływy abonamentowe i/lub dotacje budżetowe oraz ze źródeł komercyjnych (tj. dochody ze sprzedaży reklam oraz inna działalność komercyjna). Jednocześnie należy podkreślić, iż najczęstszą formą finansowania przyjętą przez państwa członkowskie jest mieszany system obejmujący zarówno środki publiczne jak i dochody z reklam. Spośród dwudziestu dziewięciu poddanych analizie systemów krajowych (tj. dwadzieścia siedem państw członkowskich UE oraz Norwegia i Szwajcaria), jedynie siedem państw zdecydowało się na finansowanie działalności nadawców publicznych albo tylko ze środków publicznych (np. Dania), albo wyłącznie ze środków komercyjnych (Luksemburg).

Wyniki analizy wskazują, że wyróżnić można sześć modeli finansowania telewizyjnych nadawców publicznych, przy czym najczęściej stosowanym rozwiązaniem jest jednoczesne finansowanie działalności misyjnej z trzech niezależnych źródeł (w 10 państwach – ok. 34% badanej grupy państw): środków abonamentowych, środków budżetowych oraz dochodów z reklamy (np. Austria, Niemcy, Polska, Portugalia, Szwajcaria) przy zastrzeżeniu, że rozkład procentowy tych trzech źródeł finansowania w budżecie nadawcy jest zróżnicowany w poszczególnych państwach. Najrzadziej zaś państwa decydują się na finansowanie nadawców publicznych tylko z jednego źródła tj. ze środków budżetowych (Estonia) lub dochodów reklamowych (Luksemburg).

System abonamentowy jest wykorzystywany w przypadku 21 badanych państw europejskich, co stanowi ok. 72%, a w ponad połowie badanych państw stanowi dominujące źródło finansowania nadawcy publicznego. Istnieje on w większości państw członkowskich UE za wyjątkiem między innymi takich państw jak Bułgaria, Hiszpania, Holandia czy Litwa. W pozostałych krajach postanowiono zupełnie zrezygnować z systemu abonamentowego na rzecz dotacji budżetowych (np. Holandia, Belgia, Estonia), bądź też tego rodzaju system nigdy się nie wykształcił (np. Bułgaria, Litwa).

O europejskim charakterze tego systemu może świadczyć również fakt, iż spośród trzynastu członków założonego w 2006 roku stowarzyszenia ds. abonamentu (*Broadcasting Fee Association*- BFA) jedenastu pochodzi z Europy.

Zaletą tego systemu jest uniezależnienie mediów publicznych od budżetu państwa, a także stworzenie swoistej więzi pomiędzy nadawcami a publicznością. Z drugiej jednak strony, konieczność uiszczania tej opłaty często spotykać się może z brakiem zrozumienia oraz niechęcią obywateli.

Jednocześnie warto zaznaczyć, że abonament może być zbierany w ramach odrębnego, specyficznego systemu organizacyjnego (np. Dania, Niemcy, Polska, Wielka Brytania, Włochy), bądź też może być on włączony w struktury odpowiedzialne za zbieranie innych należności np. opłat za elektryczność (np. w Grecji i Portugalii), czy podatku katastralnego (np. we Francji). W tym drugim przypadku opłata abonamentowa występuje często pod inną nazwą (np. *retributive fee* w Grecji), jednak co do zasady podobnie jak abonament jest to odrębna danina płacona przez obywateli na rzecz mediów publicznych. Stąd też w niniejszym opracowaniu jest traktowana łącznie z konwencjonalnym systemem abonamentowym.

W niektórych państwach system abonamentowy jest połączony z całkowitym zakazem emisji reklam przez nadawcę publicznego np. BBC (Wielka Brytania), YLE (Finlandia), SVT (Szwecja), NRK (Norwegia) czy ČT (Czechy) i stanowi najważniejsze źródło finansowania. W pozostałych przypadkach, budżety nadawców mogą być uzupełniane wpływami ze sprzedaży reklam. Należy także podkreślić, iż część państw, które postanowiły finansować nadawców publicznych ze sprzedaży czasu reklamowego, zdecydowała się wprowadzić dodatkowe ograniczenia w tym zakresie, np. limit czasu nadawania reklam (np. Niemcy,

Węgry i Portugalia), zakaz przerywania reklamami niektórych audycji (np. Niemcy, Hiszpania) czy zakaz emisji reklam w konkretne dni lub w określonych porach dnia (np. Niemcy).

Generalnie jednak, gdy państwa zdecydowały się przyjąć system abonamentowy, środki z tego źródła stanowią najczęściej większą część budżetu nadawcy. Wyjątek w tym względzie stanowią przykłady takich państw jak Polska, Portugalia i Węgry.

Największy udział środków publicznych można obserwować w przypadku nadawców skandynawskich, gdzie abonament stanowi główne źródło finansowania i bywa uzupełniany środkami budżetowymi. Najniższy udział środków publicznych jest charakterystyczny dla nadawców publicznych w Polsce, Hiszpanii, Irlandii i we Włoszech. W tym miejscu należy podkreślić, iż wysoki udział dochodów ze źródeł komercyjnych może skutkować upodobnieniem się oferty programowej nadawców publicznych do ich komercyjnych odpowiedników.

Ponadto można zauważyć, iż sama opłata abonamentowa występuje w różnych formach. W wielu państwach tradycyjnie jest ona powiązana z posiadaniem odbiornika radiowego i/lub telewizyjnego (np. w Austrii), lecz w niektórych państwach obowiązek ten rozszerzono; jest on obecnie związany z możliwością odbioru sygnału telewizyjnego i/lub radiowego bez względu na rodzaj odbiornika (np. w Irlandii, Szwajcarii i w Niemczech). W ten sposób część państw odpowiedziała na wyzwania związane z procesem konwergencji, dzięki któremu oferta programowa mediów publicznych dostępna jest za pomocą innych niż tradycyjne odbiorników np. poprzez urządzenia ruchome czy Internet. Opłata ta w niektórych państwach jest uiszczana oddzielnie dla radia i telewizji (np. w Czechach), w większości państw istnieje jednak możliwość zapłacenia abonamentu radiowo-telewizyjnego, który obejmuje oba media. W części państw opłata ta jest zróżnicowana ze względu na to, czy telewizor jest czarno-biały czy kolorowy np. w Wielkiej Brytanii i Danii.

Określanie wysokości opłaty abonamentowej należy do kompetencji krajowych parlamentów (np. w Norwegii, Szwecji czy Słowacji) lub odpowiednich ministrów (np. w Irlandii czy Wielkiej Brytanii). Wysokość tych opłat jest różna w zależności od wybranego systemu finansowania mediów publicznych oraz poziomu zamożności danego społeczeństwa. Należy również pamiętać, iż ze względu na istotne różnice pomiędzy systemami abonamentowymi w poszczególnych państwach, nie jest możliwe pełne porównanie danych dotyczących wysokości opłat abonamentowych w tych krajach. Chodzi o to, że w niektórych państwach, opłata ta zawiera w sobie jednocześnie opłatę za odbiornik telewizyjny i radiowy (np. Niemcy), w innych zaś - jest ona opłatą uiszczaną niezależnie od opłaty za posiadanie (lub korzystanie z) odbiornika radiowego (np. Czechy, Słowacja). Generalizując, opłata abonamentowa jest najwyższa i stanowi jednocześnie największe obciążenie dla obywateli w Szwajcarii i Danii oraz Austrii i Szwecji. Na drugim końcu skali znajdują się takie państwa jak: Słowacja, Czechy, Włochy i Polska.

W poszczególnych państwach europejskich system poboru abonamentu został także różnie rozwiązany pod względem organizacyjnym. W wielu przypadkach nadawcy publiczni są bezpośrednio zaangażowani w proces zbierania opłaty abonamentowej (np. DR w Danii czy NRK w Norwegii) lub też odbywa się to pośrednio poprzez specjalnie powołane spółki zależne (np. GIS w Austrii czy RIKAB w Szwecji). Rola ta przypada także urzędom pocztowym (np. w Irlandii, czy na Słowacji), regulatorom rynku (np. FICORA w Finlandii), czy wreszcie prywatnym firmom (np. w Szwajcarii i Wielkiej Brytanii). Wszystkie wymienione podmioty posiadają także w większości przypadków uprawnienia związane z monitorowaniem oraz kontrolą poziomu ściągalności abonamentu i mogą w skrajnych przypadkach nakładać kary pieniężne lub skierować sprawę do sądu. Często podmioty te

wyposażone są w specjalną aparaturę umożliwiającą identyfikację gospodarstw domowych uchylających się od płacenia abonamentu (np. w Danii i w Wielkiej Brytanii).

Środki abonamentowe nie zawsze trafiają bezpośrednio do budżetów nadawców publicznych. W wielu przypadkach są one dzielone przez instytucje państwowe lub zasilają różnego rodzaju fundusze (np. w Finlandii), z których dopiero trafiają do beneficjentów. Nie zawsze środki abonamentowe przeznaczane są jedynie na działalność nadawców publicznych. W niektórych przypadkach zasilają one także budżety regulatorów rynku (np. krajowi regulatorzy rynku w Niemczech czy OFCOM w Szwajcarii), władze lokalne (Austria) lub są w określonej ilości przekazywane innym nadawcom spełniającym specyficzne warunki (np. Irlandia czy Szwajcaria).

Mimo różnic w zorganizowaniu systemów abonamentowych w poszczególnych państwach, kwestia ściągalności abonamentu pozostaje wspólnym problemem. Odsetek osób uchylających się od płacenia abonamentu w większości państw wynosi w przybliżeniu 10%, choć na przykład w Szwajcarii i Wielkiej Brytanii procent ten jest niższy. Na przeciwległym biegunie jest Polska, gdzie regularnie abonament płaci około 50% gospodarstw domowych, a także Włoch, gdzie ok. 25% gospodarstw domowych uchyla się od płacenia abonamentu.

Telewizyjni nadawcy publiczni w większości państw europejskich zajmują istotne miejsce na krajowym rynku medialnym. W niektórych przypadkach ich udział w krajowych rynkach oglądalności przekracza 40%. Spośród poddanych analizie krajowych rynków telewizyjnych najniższą oglądalnością w 2006 roku cieszyła się węgierska telewizja publiczna - MTV. Wyniki znacznie powyżej średniej odnotowały natomiast telewizje publiczne w Austrii, Polsce, Finlandii, Włoszech, Norwegii i Niemczech, gdzie udział w rynku oglądalności przekroczył 40%. W tym kontekście warto zauważyć, iż we wszystkich z tych państw istnieje system abonamentowy. Jednak, co istotne, jedynie w Finlandii, Norwegii i w Niemczech udział środków publicznych w budżetach nadawców publicznych jest wysoki i przekracza 80%. W przypadku pozostałych trzech państw, uwagę zwraca wysoki poziom finansowania ze źródeł komercyjnych. Najniższy udział w rynku oglądalności posiadają nadawcy publiczni z Węgier, Słowacji, Hiszpanii i Portugalii (poniżej 30%). Warto w tym miejscu wskazać, iż spośród tych czterech przykładów system abonamentowy odgrywa istotną rolę jedynie na Słowacji, ale jak wykazano powyżej, jego wysokość jest najniższa w Europie.

7.2. Problem stosowania pomocy publicznej w kontekście działalności nadawców publicznych

Tło sporu o pomoc publiczną dla nadawców publicznych

Zakres działalności nadawców publicznych oraz finansowanie aktywności tych mediów stanowią istotne wyzwanie na gruncie wspólnotowego prawa konkurencji. Szczególne kontrowersje budzi tu kwestia stosowania tzw. pomocy publicznej przez państwa członkowskie. Zakaz stosowania pomocy publicznej to jedna z podstawowych zasad charakterystycznych dla wspólnotowego prawa konkurencji. Jej wagę podkreśla fakt uregulowania tej kwestii w prawie pierwotnym tj. w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską (zwanym dalej Traktatem). Zgodnie z brzemieniem art. 87 (1), jeśli nic innego nie wynika z Traktatu, pomoc świadczona przez państwo lub pochodząca z funduszy państwowych bez względu na formę jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku, jeśli przez

uprzywilejowanie określonych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji narusza lub zagraża naruszeniem konkurencji, wpływając jednocześnie na handel między państwami członkowskimi. Oznacza to, iż niedozwolona jest pomoc, która uprzywilejowuje przedsiębiorstwo lub gałąź gospodarki i gdy narusza lub grozi zakłóceniem konkurencyjności oraz wpływa na handel wewnątrz Wspólnoty. Pojęcie pomocy publicznej oraz zasady jej udzielania zostały następnie rozwinięte w orzecznictwie ETS np. orzeczenia w sprawie Ferring (C-53/00) oraz Altmark (C-280/00).

Należy zauważyć, iż zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z 15 marca 1994, pomoc publiczna obejmuje nie tylko świadczenia pozytywne (np. subwencje), ale również działania zmniejszające obciążenia zazwyczaj nakładane na przedsiębiorstwa (np. zwolnienia z podatków).

Ponadto, zakaz stosowania pomocy publicznej nie ma charakteru bezwzględnego. Traktat przewiduje bowiem zwolnienie bezwarunkowe oraz zwolnienia za zgodą Komisji Europejskiej. W przypadku mediów publicznych literatura przywołuje dwa przepisy w tym względzie: art. 87 (3) punkt d oraz przede wszystkim art. 86 (2).

Artykuł 86 (2) Traktatu pozwala na odstępstwo od postanowień art. 87 (1) Traktatu jako wyjątku od ogólnych reguł konkurencji w stosunku do rekompensowania kosztów świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym. Powołując się na art. 16 Traktatu uznano działalność mediów publicznych za usługę w ogólnym interesie gospodarczym. Ta kategoria usług nie została jednak zdefiniowana ani w prawie pierwotnym, ani wtórnym. Próba jej definicji została natomiast zawarta w wydanej przez Komisję Europejską Zielonej Księdze o usługach użyteczności publicznej z 2003 roku (KOM (2003) 270 końcowy). Zgodnie z tym dokumentem, pojecie to odnosi się do „do usług natury ekonomicznej, które są podciągane przez państwa członkowskie i przez Wspólnotę pod obowiązek stosowania zasad świadczenia usług publicznych przy zastosowaniu kryterium powszechności usługi„

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału (FFSA v Commission (Case T-106/95) [1997] ECR II-229) cały art. 86 należy traktować jako przepis derogacyjny, a do jego stosowania muszą być spełnione łącznie poniższe warunki:

- dana usługa musi być usługą komercyjną użyteczności publicznej i być zdefiniowaną jako taka przez państwo członkowskie (definicja);
- dany podmiot ma ją realizować na podstawie konkretnego zlecenia państwa członkowskiego (delegacja);
- stosowanie traktatowych zasad konkurencji (w tym przypadku: zakazu świadczenia pomocy przez państwo) uniemożliwiałoby realizację szczególnej misji powierzonej podmiotowi; niemniej odstępstwo nie powinno rzutować na rozwój obrotu gospodarczego w sposób, który byłby sprzeczny z interesem Wspólnoty (kryterium proporcjonalności).

Praktyczne spełnienie powyższych warunków przez państwa członkowskie, sprecyzowanych następnie przez Komisję Europejską w komunikacie z dnia 17 października 2001 roku, stanowi główną oś sporu w przypadku pomocy publicznej udzielanej przez państwa członkowskie mediom publicznym.

W przypadku mediów publicznych od 1992 roku odnotowano szereg skarg skierowanych do Komisji Europejskiej, w których podmioty rynkowe skarżą się na udzielaną przez poszczególne państwa pomoc publiczną, która ich zdaniem narusza traktatowe zasady konkurencji, a także poważnie zagraża właściwemu funkcjonowaniu rynku reklamy oraz rynków pokrewnych takich jak rynek prasowy czy nowych mediów. W wątpliwość

poddawane są w tym kontekście zarówno długofalowe systemy finansowania tych mediów (np. system abonamentowy lub system subwencji państwowych) jak również pomoc udzielana *ad hoc*, której celem są na przykład inwestycje w infrastrukturę lub restrukturyzacja firmy.

Należy pamiętać, iż zgodnie z Protokołem o systemie publicznej radiofonii i telewizji (zwanym Protokołem Amsterdamskim), dołączonym do Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej z 1997 roku, państwa członkowskie mogą zdefiniować systemy finansowania nadawców publicznych stosownie do wymagań postawionych przed nimi oraz kształtu krajowych rynków mediów elektronicznych. Zakresem finansowania mają być objęci określeni nadawcy z tytułu realizowania przez nich misji publicznej, zdefiniowanej przez poszczególne państwa członkowskie, a finansowanie to nie może naruszać zasad obrotu gospodarczego i konkurencji wewnątrz Wspólnoty. Tym samym podkreślony został brak bezwzględnej swobody państw członkowskich przy wyborze finansowania mediów publicznych. Komisji Europejskiej przysługuje bowiem prawo kontrolowania zgodności systemu finansowania mediów publicznych z postanowieniami traktatowymi odnoszącymi się do zasad udzielania pomocy publicznej (art. 86-88).

W praktyce, w większości państw członkowskich przyjęto system finansowania oparty o środki publiczne (najczęściej w postaci systemu abonamentowego). Popularnym rozwiązaniem jest stosowanie tzw. systemu mieszanego umożliwiającego finansowanie ze źródeł publicznych i komercyjnych (tj. wpływy z reklam oraz działalność komercyjna). Oprócz tej permanentnej formy wspierania mediów publicznych ze środków publicznych należy podkreślić stosowanie różnych form pomocy o charakterze doraźnym (*ad hoc*) przybierającej różne formy np. zwolnienia podatkowe, dodatkowe pieniądze przeznaczone na inwestycje w infrastrukturę, dodatkowe środki przeznaczone na restrukturyzację firmy, kredyty preferencyjne, czy umorzenia pożyczek.

Tego rodzaju pomoc jest skarżona przede wszystkim przez konkurujących z mediami publicznymi nadawców komercyjnych. Ich stanowiska w tej kwestii są także często wspierane przez inne podmioty reprezentujące rynki pokrewne np. rynek radiowy czy rynek prasy. Pogląd nadawców komercyjnych oraz innych podmiotów skarżących się na sposób uregulowania mediów publicznych w Europie został kompleksowo ujęty we wspólnej publikacji trzech europejskich organizacji branżowych: *The Association of Commercial Television in Europe* (ACT), A*ssociation Européenne des Radios* (AER) and *the European Publishers Council* (EPC) zatytułowanej "Safeguarding the Future of the European Audiovisual Market: The Financing and Regulation of Publicly Funded Broadcasters". Ten dokument wskazuje na skalę zjawiska wsparcia finansowego otrzymywanego przez nadawców publicznych. Według szacunków autorów, wielkość tych środków pozwala zaliczyć nadawców publicznych do grona najbardziej subsydiowanych podmiotów w Europie. Sygnatariusze tego dokumentu podnieśli ponadto kwestię zakłócenia konkurencji przez przekazywane mediom publicznym wspomniane środki publiczne. Ich zdaniem dotyczy to nie tylko sektora telewizyjnego, ale również radiowego, reklamy, prasy oraz innych sektorów pochodnych. Ponadto, w tym kontekście, nadawcom publicznym zarzuca się między innymi nadużywanie swojej pozycji rynkowej na rynkach oglądalności i reklamy, rozdźwięk pomiędzy zobowiązaniami misyjnymi a faktyczną działalnością, czy równoległe otrzymywanie dochodów z działalności komercyjnej. Jednocześnie wspomniane organizacje wskazują, iż skala udzielanej pomocy nie idzie w parze z właściwym poziomem regulacji tego zjawiska, który zapewniałby odpowiednie rozliczanie nadawców publicznych z wykorzystania środków publicznych. Jako remedium na istniejącą sytuację autorzy wspomnianego dokumentu proponują ewolucję systemu finansowania mediów publicznych w kierunku modelu opartego na jednym tylko źródle finansowania, co wiązać miałoby się

albo z rezygnacją ze środków publicznych, albo z dochodów generowanych przez działalność komercyjną nadawców. Innym równie ważnym postulatem wyartykułowanym we wspomnianym dokumencie jest precyzyjne definiowanie zakresu misji nadawców publicznych.

Podsumowując, przeciwnicy finansowania mediów publicznych ze środków publicznych (tj. głównie nadawcy komercyjni) odwołują się przede wszystkim do argumentów rynkowych, podkreślając tym samym negatywne skutki finansowania mediów publicznych ze środków publicznych. Podnoszą oni przede wszystkim kwestię zakłócenia konkurencji poprzez, między innymi, wykorzystywanie środków przeznaczonych na finansowanie misji publicznej na pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem działalności komercyjnej (tzw. subwencje krzyżowe).

Uznanie pomocy za pomoc publiczną (art. 87 (1) TWE)

Jednym z podstawowym wyzwań, jakie wiążą się z omawianym problemem pomocy publicznej dla nadawców publicznych, jest rozstrzygnięcie sprawy podstawowej, jaką jest kwalifikacja omawianego środka jako pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 (1). Przypomnieć należy, iż tego rodzaju pomoc powinna spełniać łącznie trzy podstawowe warunki: powinna być świadczona przez państwo lub z użyciem funduszy państwowych, powinna naruszać lub może wypaczać zasady konkurencji poprzez uprzywilejowanie niektórych podmiotów bądź produkcji oraz powinna rzutować na obrót gospodarczy między państwami członkowskimi.

Istotny wkład w interpretację powyższych kryteriów odegrało orzecznictwo ETS w tym zakresie. Na szczególną uwagę zasługuje tu orzeczenie w sprawie Altmark z 2003 roku, w świetle którego środki przekazane przez państwo członkowskie podmiotowi realizującemu usługę w powszechnym interesie gospodarczym nie są uznane za pomoc publiczną, pod warunkiem spełnienia następujących wymogów:

1. *Podmiotowi wyznaczono zadania publiczne (misyjne), a zadania te zostały jasno określone;*
2. *Parametry wyliczenia wysokości rekompensaty (czyli funduszy publicznych udostępnianych nadawcy publicznemu) muszą być z góry ustalone w sposób obiektywny i przejrzysty:*
3. *Rekompensata nie może przekraczać rzeczywistych kosztów realizowania obowiązków publicznych, uwzględniając rzeczywiste przychody uzyskiwane przy pełnieniu tej działalności i rozsądny zysk samej firmy;*
4. *Przy obliczaniu kosztów pełnienia obowiązków publicznych, jeżeli przedsiębiorstwa pełniącego te obowiązki nie wybrano w drodze zamówienia publicznego, trzeba uwzględnić koszty, jakie poniosłoby dobrze zarządzane typowe przedsiębiorstwo tego samego typu.*

Należy w tym miejscu podkreślić, iż Komisja Europejska stwierdzała dotychczas, że powyższe kryteria wyznaczone przez ETS (zwane tzw. testem Altmark) nie są spełniane przez pomoc udzielaną nadawcom publicznym. Szczególne wątpliwości budzi kryterium drugie (z góry określone parametry rekompensaty), a także nie jest spełnione kryterium czwarte (brak wyboru nadawcy publicznego w drodze przetargu i określenia rekompensaty w oparciu o analizę kosztów typowego, dobrze zarządzanego przedsiębiorstwa).

Fakt ten oznacza, iż - jak dotąd - finansowanie mediów publicznych było w świetle prawa wspólnotowego klasyfikowane jako pomoc publiczna, a nie rekompensata. Pamiętać jednak należy, iż Komisja Europejska kwestię tę rozstrzyga indywidualnie przy okazji każdej z badanych spraw.

Klasyfikacja pomocy publicznej jako nowej lub dotychczasowej (art. 88 TWE)

Unia Europejska, ustanawiając szczegółowe zasady stosowania art. 88 Traktatu w swoim Rozporządzeniu Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 roku, wprowadziła rozróżnienie pomiędzy pojęciem tzw. pomocy „dotychczasowej" i „nowej". W pierwszym przypadku zgodnie z Rozporządzeniem dotychczasowa pomoc oznacza:

„i) bez uszczerbku dla art. 144 i 172 Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji, każdą pomoc, jaka istniała przed wejściem w życie Traktatu w odpowiednich Państwach Członkowskich, to znaczy programy pomocowe i pomoc indywidualną, jakie zostały wprowadzone w życie przed i nadal stosowane po wejściu w życie Traktatu;

ii) pomoc dozwoloną, czyli takie programy pomocowe i pomoc indywidualną, które zostały dozwolone przez Komisję lub przez Radę;

iii) pomoc uważaną za dozwoloną na podstawie art. 4 ust. 6 niniejszego rozporządzenia lub przed przyjęciem niniejszego rozporządzenia, ale zgodnie z niniejszą procedurą;

iv) pomoc uznaną za pomoc istniejącą na podstawie art. 15;

v) pomoc, jaka została uznana za pomoc istniejącą, ponieważ można stwierdzić, że w czasie gdy została wprowadzona w życie, nie stanowiła pomocy, a w okresie późniejszym stała się pomocą ze względu na rozwój wspólnego rynku bez wprowadzenia zmian przez Państwo Członkowskie. W przypadku gdy niektóre środki stają się pomocą po liberalizacji danego działania przez prawo wspólnotowe, środków takich nie uznaje się za pomoc istniejącą po terminie przyjętym dla liberalizacji;"

W niniejszym kontekście, na szczególną uwagę zasługują punkty: i oraz v. W praktyce więc „pomoc dotychczasowa" dotyczy przede wszystkim istniejących od wielu lat systemów finansowania mediów publicznych np. systemów abonamentowych.

Nowa pomoc natomiast „oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy". W praktyce więc pojęcie „nowej pomocy" odnosi się do zmian zasad przyznawania istniejącej pomocy, jak również wprowadzania pomocy o charakterze doraźnym np. zwolnienia z podatku, umarzania długów, przekazania środków na restrukturyzację firmy. Podkreślić należy, iż wprowadzenie nowej pomocy pociąga za sobą konieczność zgłoszenia przez państwo członkowskie, a następnie notyfikowania tej pomocy przez Komisję Europejską. Instytucja ta, zgodnie z przewidzianą w Rozporządzeniu procedurą, bada zgłoszenie i na tej podstawie może podjąć następujące decyzje: uznać, iż dany środek nie stanowi pomocy publicznej, uznać daną pomoc publiczną za zgodną ze wspólnym rynkiem i zezwolić na jej stosowanie, może wydać decyzję warunkową określając dodatkowe warunki, po spełnieniu których dana pomoc może być stosowana przez państwo oraz może uznać zgłoszoną pomoc za niezgodną z rynkiem wspólnotowym i jej zakazać.

W przypadku gdy istnieje domniemanie stosowania pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja Europejska bada informacje bezzwłocznie. Mianem pomocy przyznanej bezprawnie Rozporządzenie określa nową pomoc, wprowadzoną w życie z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu. Gdy zbadanie danej sytuacji skutkuje decyzją Komisji Europejskiej o niezgodności bezprawnie przyznanej pomocy publicznej z rynkiem wspólnotowym, wówczas dane państwo członkowskie jest zobowiązane podjąć środki mające na celu windykację pomocy od beneficjenta. Pomoc podlegająca windykacji obejmuje również odsetki naliczane według właściwej stopy ustalonej przez Komisję Europejską.

W przypadku „pomocy dotychczasowej" Komisja Europejska przy współpracy z państwem członkowskim ma prawo do przeprowadzenia przeglądu istniejących programów pomocowych. W przypadku gdy Komisja Europejska uzna, że dotychczasowa pomoc nie jest lub przestaje być zgodna ze wspólnym rynkiem, wówczas informuje o swojej wstępnej decyzji państwo członkowskie, które ma prawo zgłosić swoje uwagi. W przypadku gdy Komisja podtrzyma swoją negatywną ocenę, wydaje państwu członkowskiemu zalecenie zawierające propozycję podjęcia właściwych środków. Może ono zawierać w szczególności propozycje: rzeczowej zmiany programu pomocowego lub wprowadzenia wymogów proceduralnych lub wycofania programu pomocowego. W tym przypadku jednak należy podkreślić, iż stwierdzenie niezgodności danego środka pomocowego z przepisami prawa wspólnotowego nie skutkuje koniecznością windykacji nadpłaty.

Ocena zgodności stosowanej pomocy w myśl Komunikatu Komisji z dnia 17 października 2001 roku (art. 87 (2) i (3) oraz art. 86 (2) TWE)

Komisja Europejska, badając pomoc publiczną, analizuje jej uzasadnienie na gruncie art. 87 (2) i (3) oraz na gruncie art. 86 (2) Traktatu. W sposób szczegółowy problem ten w przypadku mediów publicznych został poruszony przez Komisję Europejską w Komunikacie z dnia 17 października 2001 roku w sprawie stosowania przepisów w sprawie pomocy państwowej dla radiofonii i telewizji publicznej. Dokument ten porządkuje dotychczasową dyskusję na ten temat oraz wprowadza kilka kluczowych zasad w tej kwestii. Przede wszystkim komunikat potwierdził szczególny charakter publicznej radiofonii i telewizji w państwach europejskich podkreślając, iż świadczy ona „usługi w ogólnym interesie gospodarczym".

Jak wspomniano, zakaz stosowania pomocy publicznej sformułowany w Traktacie nie ma charakteru bezwzględnego i prawo wspólnotowe przewiduje odstępstwa od tej zasady. W przypadku pomocy publicznej przekazywanej nadawcom publicznym, Komisja Europejska rozpatruje jej zgodność z art. 87 (3) punkt d, który dopuszcza pomoc promującą kulturę, o ile nie zmienia ona warunków obrotu gospodarczego i konkurencji w obrębie Wspólnoty w sposób kłócący się z dobrem ogólnym. Warto jednak zaznaczyć, iż użyte pojęcie „kultury" należy rozumieć „wąsko". Zgodnie bowiem z decyzją Komisji w sprawie *Kinderkanal* i *Phoenix* z 1999 roku (C 238), kwestia potrzeb edukacyjnych i demokratycznych społeczeństwa danego państwa członkowskiego powinna być traktowana jako niezależna od kwestii promowania kultury. Na ogół, pomoc udzielana nadawcom publicznym nie może być więc uważana za dopuszczalną w świetle art. 87 (3) punkt d - chyba, że dane państwo członkowskie wyodrębniło cele kulturalne pomocy i w sposób odrębny je finansuje. Jeżeli Komisja Europejska uzna, iż dana pomoc przyznana nadawcy publicznemu jest niezgodna z rynkiem wspólnotowym w świetle art. 87 (3) punkt d, wówczas bada, czy podjęcie tych środków można uzasadnić w oparciu o art. 86 (2) Traktatu (tj. wyjątku od ogólnych reguł

konkurencji w stosunku do rekompensowania kosztów świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym).

Biorąc pod uwagę specyfikę mediów publicznych w państwach członkowskich, Komisja Europejska w swoim komunikacie dotyczącym stosowania przepisów w sprawie pomocy państwowej dla radiofonii i telewizji publicznej z 2001 roku zaleciła państwom przyjęcie oficjalnej definicji delegacji do realizowania misji publicznej. Podkreślono, iż zdefiniowanie misji publicznej leży w wyłącznej gestii państw członkowskich. W tym celu powinny się one odwołać do wspólnotowego pojęcia „usług w ogólnym interesie gospodarczym". Misja publiczna winna być zdefiniowana w sposób jasny i precyzyjny. Z drugiej jednak strony komunikat podkreślił wyraźnie, iż ze względu na szczególny charakter sektora usług radiowo-telewizyjnych, tzw. szeroka definicja powierzająca określonemu nadawcy zadanie dostarczenia wyważonej i zróżnicowanej oferty programowej, umożliwiającej osiągnięcie przez niego dostatecznie wysokiego poziomu oglądalności, może być uznana za zgodną z przepisami traktatowymi. Ponadto, komunikat rozwiał wątpliwości dotyczące nowych usług oferowanych przez media publiczne, które mogą także wchodzić w zakres misji publicznej np. usługi informacyjne *on-line*, o ile mają na celu zaspokojenie potrzeb demokratycznych, społecznych i kulturalnych społeczeństwa. Tym samym, Komisja wsparła podejście neutralne technologicznie w tym względzie. W tym zakresie rola Komisji Europejskiej ogranicza się do wykrywania ewidentnych przypadków usług objętych definicją misji publicznej, które nie uwzględniałyby demokratycznych, społecznych i kulturalnych potrzeb danego społeczeństwa np. usług handlu elektronicznego. Jednocześnie Komisja Europejska wielokrotnie udowodniła, iż nie chce dopuścić do nadmiernego rozszerzania się misji publicznej na np. rynki pochodne (tzw. *mission creep*). Dotyczy to w szczególności aktywności mediów publicznych na tzw. rynkach pokrewnych jak na przykład Internet.

Drugą zasadą podkreśloną przez wspomniany komunikat jest wymóg powierzenia misji publicznej i nadzór nad jej wykonaniem. Misję publiczną należy powierzyć jednemu lub kilku podmiotom w oparciu o akt urzędowy (tj. prawo stanowione, umowa, warunki działania). Nadzór nad przestrzeganiem tych warunków należy powierzyć specjalnie do tego powołanej instytucji. Ze względu na normy jakościowe, jakie musi spełniać podmiot świadczący usługę, powołanie ciała pełniącego funkcję nadzorczą wydaje się być koniecznym.

W zakresie finansowania działalności mediów publicznych, Komisja w swoim komunikacie potwierdziła kompetencje państw członkowskich w wyborze systemu finansowania dopuszczając stosowanie tzw. dualnego finansowania (ze środków publicznych i z reklamy) o ile nie narusza to zasad konkurencji na rynkach właściwych (na przykład na rynku reklamowym i na rynku handlu programami) w sposób, który byłby sprzeczny z interesem społecznym. Jednocześnie należy zaznaczyć, że powinnością Komisji Europejskiej jest zbadanie, czy odstępstwo od normalnego stosowania zasad konkurencji przy realizacji misji publicznej nie rzutuje na konkurencję na rynku unijnym w sposób nadmierny.

W tym kontekście, Komisja podkreśliła zasadę przejrzystości finansowej polegającej na wymogu jasnego i właściwego oddzielenia działalności misyjnej i działalności niemisyjnej oraz prowadzenia oddzielnej rachunkowości w tych przypadkach. Zastosowano w tym miejscu przepisy dyrektywy z dnia 25 czerwca 1980 roku 80/723/EWG w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między Państwami Członkowskimi i przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw (z późniejszymi zmianami wynikającymi z dyrektyw 85/413/EWG, 93/84/EWG oraz 2000/52/WE). Dzięki odrębnej księgowości, Komisja może stosować

tzw. kryterium proporcjonalności, które służy nie tylko do zbadania występowania ewentualnych subwencji krzyżowych, ale również obronie zasadności niektórych form dofinansowania związanych z realizacją misji. Postulowane oddzielenie księgowości powinno odnosić się osobno do strony przychodów i do strony wydatków. Komisja w tym miejscu rozstrzyga ponadto inną wątpliwość, która dotyczy przypadków, gdy programy o charakterze misyjnym generują również korzyści komercyjne. Według Komisji Europejskiej koszty, które można w całości potraktować jako nakłady na działalność związaną ze świadczeniem usług publicznych - nawet jeśli przynoszą one jednocześnie korzyści z punktu widzenia działalności komercyjnej - nie muszą być dzielone na te dwa rodzaje i mogą być w całości zaliczone jako koszty świadczenia usług publicznych. Tak może być w przypadku kosztów produkcji programu nadawanego z tytułu misji publicznej, ale zarazem udostępnianego odpłatnie innym nadawcom. Jednak koronnym przykładem jest tu oglądalność, zapewniana zarówno w celu realizacji misji publicznej, jak i w celu oferowania czasu antenowego reklamodawcom.

Ostatnią zasadą zaznaczoną przez Komisję Europejską jest zasada proporcjonalności. Zgodnie z brzmieniem komunikatu kryterium proporcjonalności zostanie zachowane, jeżeli pomoc państwa nie przekroczy kosztów netto wynikających z realizowania misji publicznej, uwzględniając pozostałe bezpośrednie lub pośrednie dochody osiągane z tego tytułu. Tak więc zyski netto, które czerpią podmioty gospodarcze z tytułu usług publicznych, będą uwzględniane przy ocenie proporcjonalności świadczonej pomocy. W celu zbadania tej okoliczności, Komisja Europejska zapowiada wprowadzenie tzw. testu negatywnego. Komisja odniosła się w tym miejscu także do często pojawiającego się zarzutu celowego obniżania cen reklam przez nadawców publicznych, aby osłabić konkurencję. W sytuacji, gdy publiczny nadawca obniża ceny reklam poniżej poziomu niezbędnego do pokrycia łącznych kosztów działalności traktowanej pojedynczo, które w normalnych warunkach musiałby pokryć działający efektywnie podmiot gospodarczy, znajdujący się w podobnej sytuacji, można przyjąć, że mamy do czynienia z dofinansowaniem, którego zakres wykracza poza zakres ściśle niezbędny do realizowania przez podmiot misji publicznej oraz ze stosowaniem praktyk „rzutujących na obrót gospodarczy i zasady konkurencji w sposób, który byłby sprzeczny z interesem społecznym", a zatem naruszających postanowienia Protokołu. Ze względu na różnorodność rynków krajowych, Komisja Europejska nie wprowadziła żadnych uniwersalnych warunków proporcjonalności pomocy publicznej. W związku z tym, ostateczna ocena jest zawsze dokonywana w oparciu o konkretną sytuację rynkową. W przypadku gdy Komisja Europejska wyda decyzję negatywną mówiącą, iż pomoc publiczna jest niezgodna z rynkiem wspólnotowym, może również nakazać jej windykację.

7.3. Aktywność europejskich mediów publicznych w obszarze nowych usług medialnych - stan dyskusji

Media publiczne stanowią o specyfice europejskiego pejzażu medialnego. W przypadku większości państw europejskich powstanie tych podmiotów medialnych było związane z różnymi procesami ekonomicznymi, społecznymi i/lub politycznymi, jak na przykład: z odchodzeniem od koncepcji mediów państwowych, pojawieniem się mediów komercyjnych lub z procesem transformacji systemowej. W większości przypadków, podmioty te odgrywają wciąż istotną rolę na poszczególnych rynkach krajowych uzyskując wysokie udziały w rynku oglądalności lub słuchalności. Ze względu na „uprzywilejowaną" pozycję, jaką zajmują w krajowych systemach medialnych (tj. finansowanie lub współfinansowanie ze środków publicznych), jak również częste zarzuty ich upolitycznienia

i komercjalizacji, działalność tych podmiotów budzi wciąż kontrowersje i jest przedmiotem debaty publicznej w wielu państwach.

Spór o istotę i rolę mediów publicznych nabrał nowej dynamiki w świetle zmian technologicznych i rynkowych, jakie można obserwować od kilkunastu lat w branży audiowizualnej. Proces konwergencji technologicznej, przechodzenie z nadawania analogowego na nadawanie cyfrowe, czy dynamiczny wzrost popularności Internetu każą zastanowić się nad przyszłością mediów publicznych. Dynamiczny rozwój nowych usług medialnych, które przenikają się z usługami tradycyjnymi sprawia, że nie tylko trudno jest postawić granice pomiędzy tzw. „starymi" i „nowymi" mediami ale również w sposób precyzyjny zdefiniować obszar działania nadawców publicznych. W tym kontekście ścierają się ze sobą różne koncepcje, które z jednej strony „skazują" media publiczne na działalność jedynie w obszarze tradycyjnej radiofonii i telewizji, z drugiej zaś strony wskazują potrzebę wykorzystywania przez media publiczne nowych technologii cyfrowych.

Stan dyskusji na temat nowych usług oferowanych przez media publiczne

Zmiany wywołane konwergencją technologiczną dotyczą, w sposób oczywisty, także mediów publicznych, które podobnie jak inni nadawcy tradycyjni, zaczęły starać się docierać ze swoją ofertą programową także wykorzystując nowe platformy dystrybucji. W większości państw członkowskich nadawcy publiczni zaczęli odgrywać główną rolę w procesie cyfryzacji. Ponadto, podmioty te podobnie jak ich komercyjni konkurenci rozpoczęły działalność w Internecie oraz na innych platformach dystrybucyjnych. To rozszerzenie aktywności nadawców publicznych zostało również dostrzeżone na szczeblu europejskim. Coraz częściej wspomniane podmioty określane są mianem mediów publicznych (*Public Service Media*), a nie jak do tej pory nadawców publicznych (*Public Service Broadcasters*).

To rozszerzanie pola zainteresowania mediów publicznych spotyka się z silnym sprzeciwem ze strony podmiotów komercyjnych. W toczącej się debacie wskazywali oni niejednokrotnie, iż aktywność nadawców publicznych w innych obszarach niż rozpowszechnianie telewizyjne wykracza poza zakres tzw. misji publicznej oraz stanowi naruszenie zasad konkurencji. Przykładem działalności lobbingowej skierowanej przeciwko mediom publicznym jest tzw. Biała Księga przygotowana wspólnie przez trzy europejskie organizacje branżowe: ACT, EPC i AER w 2004 roku, w której zrzeszone podmioty wskazują na łamanie zasad konkurencji przez media publiczne.

Głównym polem sporu pomiędzy mediami publicznymi a komercyjnymi jest zakres tzw. misji publicznej (*public service remit*), a więc zadań jakie powinny być realizowane przez media publiczne. Spór ten jest wieloaspektowy i toczy się na wielu poziomach rozpoczynając od warstwy aksjologicznej, a kończąc na zagadnieniach wspólnotowego prawa konkurencji.

Jednocześnie należy podkreślić, iż kwestia ta nigdy nie została precyzyjnie uregulowana na poziomie europejskim ani przez Unię Europejską, ani przez Radę Europy. Obie organizacje w swoich dokumentach podkreślały, iż to poszczególne państwa są odpowiedzialne za kształtowanie zakresu misji publicznej. Unia Europejska podkreśliła wyraźnie to prawo państw członkowskich w tzw. Protokole Amsterdamskim z 2 października 1997 roku.

Rada Europy natomiast w swoich licznych dokumentach starała się wypracować zbiór standardów odnoszących się do zakresu misji publicznej i tym samym roli mediów

publicznych w państwach członkowskich. Organizacja ta od początku podkreślała bardzo ważną rolę jaką media publiczne pełnić powinny w kontekście art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka poświęconego wolności wyrażania opinii. Istotą próbą określenia ram funkcjonowania europejskich nadawców publicznych jest uchwała nr 1 (*The Future of Public Service Broadcasting*) przyjęta przez IV Europejską Konferencję Ministerialną Rady Europy w Pradze w 1994 roku. W tym fundamentalnym dla europejskiego systemu mediów publicznych dokumencie podjęto próbę określenia głównych zdań, z realizacji których podmioty te powinny być rozliczane. Zdefiniowane dziewięć zadań powierzonych mediom publicznym było następnie twórczo rozwijane i interpretowane w licznych dokumentach wydawanych przez tę instytucję.

Wraz z rozwojem nowych technologii i nowych usług będących skutkiem procesów cyfryzacji i konwergencji technologicznej, debata w Radzie Europy zaczęła się koncentrować na zagadnieniu relacji pomiędzy zadaniami tworzącymi misję publiczną a zwiększającą się popularnością nowych technologii i usług, czego wyrazem było m.in. przyjęcie Zalecenia Komitetu Ministrów dla państw członkowskich dotyczącego środków promowania demokratycznej i społecznej roli radiofonii i telewizji cyfrowej. Podkreślono w nim, między innymi, konieczność umożliwienia nadawcom publicznym korzystania z możliwości tworzonych przez nowe technologie. Swoiste zwieńczenie tej debaty stanowi Zalecenie Komitetu Ministrów dla państw członkowskich nt. zakresu misji mediów publicznych w społeczeństwie informacyjnym przyjęte 31 stycznia 2007 roku. We wspomnianym dokumencie Komitet Ministrów wzywa rządy państw członkowskich, między innymi, do:

- zagwarantowania fundamentalnej roli mediów publicznych w nowym środowisku cyfrowym, określenia jasnego zakresu misji mediów publicznych i umożliwienia im wykorzystywania nowych środków technicznych, aby lepiej mogły wypełniać swoją misję i zaadaptować się do gwałtowanych zmian, jakie obecnie mają miejsce w medialnym i technologicznym pejzażu, jak również do zmian zachowań słuchaczy i widzów oraz oczekiwań konsumentów;
- włączenia, tam gdzie nie miało to do tej pory miejsca, przepisów do regulacji określających zakres misji publicznej, dotyczących w szczególności nowych usług komunikacyjnych umożliwiających mediom publicznym pełne wykorzystanie ich potencjału w szczególności do promowania większego demokratycznego, społecznego i kulturalnego udziału między innymi poprzez wykorzystywanie nowych technologii interaktywnych;
- zagwarantowania mediom publicznym, poprzez stworzenie bezpiecznych i odpowiednich ram finansowych i organizacyjnych, warunków wymaganych do pełnienia przez nie funkcji powierzonej im przez państwa członkowskie w nowym środowisku cyfrowym w przejrzysty sposób;
- umożliwienie mediom publicznym pełnej i właściwej reakcji na wyzwania jakie niesie ze sobą społeczeństwo informacyjne przy jednoczesnym poszanowaniu publiczno-pywatnej, dualnej struktury europejskiego pejzażu mediów elektronicznych, biorąc pod uwagę zagadnienia związane z rynkiem i konkurencją.

Jak można zauważyć, Rada Europy w swoich dokumentach opowiada się za umożliwieniem mediom publicznym pełnego korzystania z nowych technologii i nowych usług, tak aby miały one możliwość docierania ze swoją ofertą do jak największej ilości grup społecznych. W ten sposób, zdaniem Rady Europy, media publiczne będą mogły między innymi zachować swój uniwersalny charakter, działać na rzecz promowania uczestnictwa

jednostek w systemie demokratycznym, czy na rzecz spójności społecznej. Organizacja ta tym samym opowiada się za koncepcją tzw. „pełnej oferty" jako postulowanego pomysłu na misję mediów publicznych w państwach członkowskich. Symbolicznym wyrazem tego dążenia Rady Europy jest wspomniana już zmiana terminologii, jaką można zauważyć w zaleceniu z 31 stycznia 2007 roku polegająca na zastąpieniu pojęcia nadawcy publicznego (PSB) przez termin media publiczne (PSM). Rada Europy, promując włączenie usług społeczeństwa informacyjnego w zakres misji publicznej odwołuje się przede wszystkim do roli społecznej, jakie te podmioty powinny pełnić w społeczeństwach państw członkowskich. Ich misja została określona w duchu takich wartości jak, między innymi, wolność wypowiedzi, pluralizm, różnorodność, spójność społeczna, integracja, czy partycypacja jednostek w systemie demokratycznym, które leżą u podstaw tej organizacji.

O ile pogląd Rady Europy na temat zakresu misji mediów publicznych wydaje się jasny, o tyle polityka Unii Europejskiej pozostawia więcej pola do interpretacji. Dzieje się tak ze względu na gospodarczy charakter tej organizacji, której polityka w zakresie mediów audiowizualnych ma służyć przede wszystkim realizacji celów horyzontalnych Wspólnoty, a zwłaszcza rozwijaniu rynku wewnętrznego. W ten sposób firmy medialne, w tym media publiczne, postrzegane są przede wszystkim jako podmioty gospodarcze działające na rynku wspólnotowym. Podobnie jak inne firmy podlegają one reżimowi wspólnotowego prawa konkurencji, które zabrania zakłócania konkurencji, a także określa zasady przyznawania tzw. pomocy publicznej. Jest to o tyle istotne, iż w większości przypadków media pełniące funkcje publiczne są finansowane w mniejszym bądź większym stopniu ze środków publicznych, co budzi silny sprzeciw konkurujących z nimi podmiotów komercyjnych.

W świetle przepisów traktatowych (art. 86-88), pomoc publiczna udzielana podmiotom gospodarczym jest dozwolona tylko w przypadku spełnienia zdefiniowanych warunków. W tym miejscu należy przede wszystkim przywołać Komunikat Komisji z dnia 17 października 2001 roku, który bezpośrednio zajmuje się stosowaniem pomocy publicznej w przypadku mediów publicznych. W kontekście działalności mediów publicznych w obszarze nowych technologii i nowych usług, najważniejszym wymogiem postawionym przez Komisję Europejską w tym dokumencie jest wymóg zdefiniowania misji publicznej przez państwa członkowskie. Misja ta powinna być zdefiniowana w sposób jasny i precyzyjny, jednak ze względu na szczególny charakter tego sektora, Komisja Europejska pozwala na stosowanie przez państwa członkowskie tzw. szerokiej definicji misji publicznej powierzającej danemu dostawcy dostarczanie wyważonej i zróżnicowanej oferty programowej, umożliwiającej osiągnięcie przez niego wysokiego poziomu oglądalności. W tym samym dokumencie Komisja odniosła się bezpośrednio do wątpliwości związanych z aktywnością mediów publicznych w obszarze nowych usług. Według niej, usługi te mogą wchodzić w zakres misji publicznej o ile mają na celu zaspokojenie potrzeb demokratycznych, społecznych i kulturalnych społeczeństwa. Jednocześnie Komisja zwróciła uwagę na ewidentne przypadki usług, których celem nie jest zaspokajanie wspomnianych powyżej potrzeb, a tym samym, nie powinny one wchodzić w zakres misji publicznej np. usługi handlu elektronicznego. W ten sposób Komisja starała się bardziej precyzyjnie określić granice rozszerzania misji publicznej poprzez nadmierne wchodzenie mediów publicznych na rynki pokrewne (np. Internet). Ten proces rozszerzania zakresu misji o nowe usługi został określony mianem *mission creep*. Swoje stanowisko w tym względzie Komisja Europejska rozwinęła w wydanych przez siebie decyzjach dotyczących pomocy publicznej udzielanej mediom publicznym.

Reasumując można stwierdzić, iż Unia Europejska rozpatruje kwestię zakresu misji publicznej w kontekście wspólnotowego prawa konkurencji pozostawiając jednocześnie państwom członkowskim swobodę definiowania tej misji. Komisja Europejska, stojąc

na straży wspólnego rynku, zezwala na włączanie w zakres misji publicznej nowych usług, o ile mają one na celu zaspokojenie potrzeb demokratycznych, społecznych i kulturalnych społeczeństwa. Odnosząc się do stanowiska Unii Europejskiej w tym względzie, warto powołać się na słowa Komisarz Viviane Reding, wypowiedziane 3 listopada 2006 roku podczas konferencji zorganizowanej przez EBU i węgierskiego nadawcę publicznego MTV:

„nadawcy publiczni odgrywają główną rolę w kontekście konwergencji treści medialnej, infrastruktury komunikacyjnej oraz urządzeń elektronicznych. Znajdują się oni pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rozwoju nowych i innowacyjnych usług. Jednakże konwergencja pociąga za sobą także nowe zagadnienia dla nadawców publicznych. Komunikat Komisji z 2001 roku w sprawie stosowania zasad pomocy państwowej dla publicznego radia i telewizji stwierdził, że nadawcy publiczni mogą oferować inne usługi niż tradycyjne np. usługi informacyjne online. To było dla nas jasne, że nadawcy publiczni powinni móc korzystać z możliwości związanych z rozwojem technologicznym. W przeciwnym razie nie byliby dłużej w stanie wypełniać swojej misji na rzecz widzów. Najważniejszym pytaniem w tym kontekście jest jednak to, czy misja publiczna może obejmować także inne usługi niż tradycyjne nadawanie telewizyjne tak aby oferowana treść medialna była dostępna na wszystkich platformach.

Rozszerzenie działalności nadawców publicznych o usługi online ma jednak wiele aspektów ekonomicznych i związanych z konkurencją. O ile nadawcy publiczni konkurują z nadawcami komercyjnymi w obszarze tradycyjnego nadawania, to ich aktywność w środowisku internetowym może sprawić, że będą zaangażowani w konkurencję z innymi komercyjnymi podmiotami jak prasa czy firmy oferujące usługi online.

Zagadnienie konkurencji zostało wzięte pod uwagę w komunikacie z 2001 roku, który wskazał możliwość włączenia do zakresu misji publicznej usług online pod warunkiem, że odpowiadają one „tym samym demokratycznym, społecznym i kulturowym potrzebom danego społeczeństwa". Komunikat nie wymaga wprost aby działalność online była ściśle związana z tradycyjną ofertą programową. W praktyce to pytanie nie może być rozpatrywane w sensie abstrakcyjnym lecz każdy przypadek powinien być rozpatrywany oddzielnie."

W tym kontekście można stwierdzić, iż obowiązkiem państw członkowskich jest udowodnienie, że finansowane ze środków publicznych usługi spełniają powyższe kryteria misji publicznej i nie naruszają tym samym zasad wolnej konkurencji.

Z tego powodu, w niektórych państwach członkowskich przyjęto mechanizmy pozwalające na wstępną ocenę „misyjnego" charakteru usługi oferowanej przez media publiczne. Niewątpliwie przykładem tego rodzaju działania jest przyjęty w Wielkiej Brytanii tzw. *Public Value Test* (PVT), który obowiązuje wraz z nową Kartą Królewską BBC od początku 2007 roku. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, żadna nowa usługa lub istotna zmiana dotychczasowej usługi nie może mieć miejsca, dopóki organ nadzorczy nadawcy (BBC Trust) nie przeprowadzi PVT. Pełna analiza trwa 6 miesięcy. Procedurę rozpoczyna zarząd BBC, który występuje do BBC Trust z propozycją nowej usługi lub zmian w usłudze już istniejącej. BBC Trust bada czy PVT powinno być zostać przeprowadzone. W badaniu uczestniczy BBC Trust oraz regulator rynku Ofcom. BBC Trust jest odpowiedzialny za przeprowadzenie tzw. *Public Value Assesment* (PVA), które ocenia daną usługę pod względem jej jakości i kosztów oraz realizacji przez nią celów misji publicznej. W tym samym czasie Ofcom przeprowadza analizę wpływu danej usługi na funkcjonowanie rynku (tzw. *Market Impact Assessment* – MIA). Po otrzymaniu wyników obu analiz BBC Trust ogłasza konsultacje publiczne. Ostateczną decyzję podejmuje BBC Trust w oparciu o wyniki obu analiz cząstkowych oraz wynik konsultacji publicznych.

Pierwszą usługą poddaną PVT były usługi na żądanie BBC (w tym tzw. BBC iPlayer), wprowadzenie których zaproponował zarząd BBC jeszcze w 2006 roku. Organ nadzorczy BBC ostatecznie zaaprobował propozycję zarządu wprowadzając jednocześnie niewielkie zmiany. W zorganizowanych przy tej okazji konsultacjach publicznych udział wzięło ponad 10 tys. osób i organizacji.

Przykłady nowych usług oferowanych przez media publiczne

Jak wspomniano, media publiczne od samego początku starają się nadążać za zmianami technologicznymi, oferując konsumentom nowe, zaawansowane technologicznie usługi. Zupełnym standardem wśród tych podmiotów jest posiadanie własnej strony internetowej, która w wielu przypadkach pełni rolę ważnego portalu informacyjnego. Przykładem dobrze prosperujących stron internetowych, których właścicielami są europejscy nadawcy publiczni są strony BBC, duńskiego nadawcy DR, holenderskiego nadawcy Publieke Omroep oraz fińskiego nadawcy YLE. W powyższych przypadkach, strony te znajdują się w pierwszej dziesiątce najpopularniejszych witryn internetowych na poszczególnych rynkach krajowych.

Poziom rozwoju innych nowych usług jest w dużym stopniu uzależniony, przede wszystkim, od poziomu zaawansowania procesu cyfryzacji w danym kraju. Poniższe przykłady dotyczą przede wszystkim tzw. dodatkowych usług oferowanych przez media publiczne działające w państwach charakteryzujących się wysokim poziomem zaawansowania technologicznego. Poniższe przykłady nie wyczerpują katalogu oferowanych usług przez europejskich nadawców publicznych.

a) Usługi interaktywne

- **BBCi** to usługi interaktywne oferowane przez brytyjskiego nadawcę publicznego BBC na wszystkich platformach cyfrowych (kablowych, satelitarnych i naziemnych). Marka ta została wprowadzona w listopadzie 2001 roku i zastąpiła BBC Text. BBCi oferuje usługi tekstowe oraz video obejmujące m.in. dodatkowe informacje oraz quizy. Obecnie usługa BBCi umożliwia m.in. sprawdzenie aktualnych wiadomości lokalnych, krajowych i międzynarodowych, wiadomości sportowych, rezultatów rozgrywek sportowych, wybranie alternatywnych komentarzy do wydarzeń sportowych, wybranie kilku alternatywnych wydarzeń sportowych relacjonowanych na żywo, sprawdzenie prognozy pogody oraz informacji biznesowych, możliwość komentowania programów na żywo oraz wybór gier dla dzieci.

b) Usługi na żądanie

- **ZDFmediathek** – to platforma stworzona przez niemieckiego nadawcę publicznego ZDF, na której dostępne są archiwalne audycje na żądanie. ZDFmediathek jest zintegrowana z platformą streamingową, a także z kanałem RSS i usługami podcastingowymi. Platforma ta pozwala na oglądanie programów nadawanych przez ZDF w ciągu ostatnich siedmiu dni, a także na oglądanie relacji na żywo dzięki transmisji strumieniowej. Ponadto usługa ta pozwala na tworzenie własnej listy ulubionych programów. Dodatkowo też, na platformie umieszczone są galerie zdjęć oraz pliki multimedialne o charakterze edukacyjnym. Usługa ta może być odbierana zarówno poprzez

odpowiednio wyposażone odbiorniki telewizyjne, komputery osobiste, a także telefony komórkowe umożliwiające przeglądanie stron www.

c) Usługi mobilne

- **Projekt pilotażowy telewizji mobilnej (YLE)** – wspólny projekt wielu firm w tym operatorów infrastruktury (np. TeliaSonera Finland) oraz dostawców treści medialnej (np. YLE oraz MTV) rozpoczął się 8 marca 2005 roku, a zakończony został 20 czerwca 2005 roku. W tym czasie wyselekcjonowana grupa abonentów telefonii komórkowej, wyposażonych w odpowiedni sprzęt umożliwiający im odbiór telewizji mobilnej (w standardzie DVB-H), miała dostęp do programów fińskich (w tym telewizji publicznej YLE) oraz programów zagranicznych np. CNN, BBC World. Projekt posłużył badaniu aktywności konsumentów telewizji mobilnej w Finlandii. Projekt został wznowiony także podczas mistrzostw świata w lekkiej atletyce w sierpniu 2005 roku.

Brytyjska koncepcja tzw. wydawców publicznych (PSP)

Jak już wspomniano, współczesne media publiczne (PSM) to nadawcy, którzy równolegle rozwijają nowoczesne audiowizualne usługi medialne, zaznaczając swoją obecność także w środowisku nowych technologii. Aktywność mediów publicznych na nowych platformach cyfrowych pozwala im dotrzeć z ofertą programową do nowej grupy odbiorców, którą stanowią głownie młodzi widzowie, sprawnie i chętnie posługujący się nowymi technologiami.

Brytyjski zintegrowany regulator rynku komunikacji elektronicznej Ofcom, dokonując przeglądu ram prawnych systemu mediów publicznych w Wielkiej Brytanii, przedstawił w 2005 roku propozycję nowej formy dostawców misji publicznej tzw. Wydawców Publicznych (*Public Service Publishers- PSP*), którzy mieliby działać w środowisku cyfrowym i oferować nowoczesne usługi medialne spełniające warunki misji publicznej. Koncepcja ta została następnie rozwinięta przez Ofcom m.in. w dokumencie zatytułowanym „*Digital PSB. Public Service Broadcasting post Digital Switchover*", który został wydany w 2006 roku. Nowa koncepcja opracowywana była wspólnie przez Ofcom oraz specjalnie w tym celu powołane grono niezależnych ekspertów specjalizujących się w tzw. nowych mediach. Praca nad PSP nie została jeszcze sfinalizowana i pomysł ten wciąż znajduje się w fazie dyskusji i konsultacji z zainteresowanymi podmiotami. W sposób kompleksowy została ona omówiona w dokumencie roboczym Ofcom, zatytułowanym „*A new approach to public service content in the digital media age. The potential role of the Public Service Publisher*", który został opublikowany w 2007 roku. Mimo, iż wspomniana idea PSP wciąż jest dyskutowana, a jej wprowadzenie nie zostało przesądzone, warto się jej przyjrzeć ze względu na nowatorskie spojrzenie na problem obecności treści misyjnej w środowisku nowych technologii. W tym przypadku bowiem regulator rynku komunikacji elektronicznej rozważa możliwość stworzenia ram prawnych umożliwiających działalność nowych podmiotów medialnych, których zadaniem byłoby dostarczanie usług o charakterze misyjnym, a ich działalność obejmowałaby nowy, większy rynek mediów cyfrowych.

Przyczyną rozpoczęcia przez Ofcom prac nad koncepcją PSP są szybko zmieniające się uwarunkowania rynkowe i technologiczne, które mają istotny wpływ na aktualny system mediów publicznych w Wielkiej Brytanii. Zauważono bowiem, iż proces cyfryzacji wpływa na spadek oglądalności tradycyjnych nadawców publicznych, natomiast młodzi konsumenci

coraz częściej oglądają treści audiowizualne w Internecie lub z wykorzystaniem innych nowych platform cyfrowych. Jako jedno z możliwych rozwiązań wskazano powołanie nowych podmiotów oferujących treści misyjne, które w odróżnieniu od tradycyjnych mediów publicznych byłyby silnie zakorzenione w środowisku tzw. nowych mediów. W ten sposób nowe podmioty miałyby z jednej strony gwarantować obecność wysokiej jakości, innowacyjnej treści medialnej w środowisku nowych mediów, z drugiej zaś strony zapewniałyby utrzymanie charakterystycznego dla Wielkiej Brytanii pluralistycznego charakteru systemu mediów publicznych. Z całą pewnością koncepcja PSP nie jest skierowana przeciwko tradycyjnym mediom publicznym lecz ma stanowić uzupełnienie istniejącego już systemu.

Według dotychczasowych propozycji przedstawionych przez Ofcom oraz powołaną grupę ekspertów, treść rozprowadzana przez nowych dostawców powinna mieć przede wszystkim charakter interaktywny oraz uczestniczący. Tym samym nie będzie ona przypominać tradycyjnej linearnej treści nadawanej przez stacje telewizyjne, a charakterystyczna dla tradycyjnej telewizji różnica pomiędzy producentem a konsumentem będzie się zacierać. Treść medialna będzie mogła być rozpowszechniana z wykorzystaniem różnych platform. Będzie ona dostosowana do preferencji odbiorców np. poprzez nadanie jej bardziej lokalnego charakteru etc.

Zgodnie z dotychczas wypracowaną koncepcją, nowi dostawcy treści misyjnej powinni przede wszystkim współpracować z dużą liczbą producentów treści, a nie samemu podejmować tego rodzaju działalność. Ponadto wydaje się, iż w przypadku PSP właściwym modelem dotyczącym praw autorskich byłby model otwartych licencji (*open licensing model*). Nowi dostawcy powinni działać na zasadzie komercyjnej i będą mogli współpracować z innymi partnerami w zakresie dystrybucji treści, np. z mediami lokalnymi, mediami środowiskowymi, czy nadawcami, którzy dysponują rozwiniętym systemem dystrybucji. Według wstępnych kalkulacji, wprowadzenie w życie systemu wydawców publicznych PSP wiązałoby się z nakładem środków w wysokości od 50-100 milionów funtów rocznie.

Prace nad koncepcją PSP nadal będą się toczyć w ramach przeglądu ram prawnych systemu mediów publicznych, który ma zakończyć się na przełomie 2009 i 2010 roku.

Europejscy nadawcy publiczni, podobnie jak ich komercyjni konkurenci, starają się wykorzystać szansę, jaką otwierają przed nimi procesy konwergencji technologicznej i cyfryzacji, oferując nowe usługi medialne i wykorzystując nowe technologie np. wideo na żądanie, strony internetowe czy usługi interaktywne. Analizując w tym kontekście stanowiska organizacji międzynarodowych o zasięgu europejskim tj. Rady Europy i Unii Europejskiej, można zauważyć, iż wspierają one trend wykorzystywania nowych technologii przez media publiczne, które w ten sposób mogą wzbogacać swoją ofertę oraz docierać do większej rzeszy odbiorców. Nie oznacza to jednak, iż media publiczne w sposób zupełnie dowolny mogą rozwijać swoje nowe usługi wykraczające poza obszar tradycyjnej radiofonii i telewizji. W tym przypadku również o kształcie oferowanych usług decydować mają główne zasady definiujące zakres misji publicznej tych podmiotów. Tym samym, wyklucza się działalność czysto komercyjną oderwaną od powinności tych nadawców. Próbę wyznaczenia prawnej granicy misyjnej działalności mediów publicznych w obszarze nowych mediów określa wspólnotowe prawo konkurencji. W tym kontekście wspomnieć należy przede wszystkim Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 17 października 2001 roku, w którym Komisja stwierdza, iż nowe usługi medialne mogą wchodzić w zakres misji publicznej „*o ile mają one na celu zaspokojenie potrzeb demokratycznych, społecznych i kulturalnych społeczeństwa*”. To dość ogólne stwierdzenie sprawia, iż każda wątpliwość w tej materii jest rozstrzygana indywidualnie przez Komisję Europejską.

Wydaje się ponadto, iż dość powszechna praktyka ekspansji wspomnianych podmiotów w obszar nowych usług medialnych i nowych technologii wskazuje, iż państwa nie uległy głosom radykalnych przeciwników mediów publicznych twierdzących, że są one zbędne w środowisku cyfrowym. Tym samym, podjęły one trudne wyzwanie zredefiniowania dotychczasowego systemu mediów publicznych dostosowując go do wymogów technologicznych. Uznano bowiem, iż mimo obserwowanego, dynamicznego wzrostu liczby usług medialnych, wciąż istnieje potrzeba funkcjonowania podmiotów, które byłyby zobowiązane do dostarczanie treści medialnej spełniającej wymogi misyjności. Tę potrzebę potwierdza również tocząca się wciąż w Wielkiej Brytanii dyskusja na temat stworzenia ram prawno-organizacyjnych umożliwiających powołanie dostawców treści misyjnej w środowisku nowych mediów (*Public Service Publishers- PSP*).

VIII. KONIECZNE ZMIANY PRAWNE W ZAKRESIE USTAW REGULUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ NADAWCÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

Przeważająca większość poniżej przedstawionych postulatów stanowi powtórzenie Rozdziału IX *Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji za 2006 rok,* nad którą Sejm RP przeprowadził dyskusję w roku ubiegłym. Jest to również powtórzenie fragmentu (część nr III) *Stanowiska KRRiT wobec poselskiego projektu ustawy w sprawie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji,* przesłanego Panu Bronisławowi Komorowskiemu, Marszałkowi Sejmu RP, pismem z dnia 21 stycznia 2008 roku[42].

Konieczność powtórnego przypomnienia tych postulatów wynika z faktu, że pomimo upływu roku od ich pierwotnej prezentacji, jak też, mimo ich wyrażenia w wyżej wymienionym Stanowisku, obecnie prowadzone prace legislacyjne zmierzające do nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji całkowicie ignorują poruszone tam zagadnienia.

W opinii KRRiT, niezbędny jest też szeroki udział wszystkich zainteresowanych podmiotów działających na polskim rynku medialnym na każdym etapie procesu legislacyjnego, w celu przygotowania kompleksowego projektu ustawy.

Kompleksowe uregulowanie kwestii finansowania oraz modelu prawno - organizacyjnego spółek publicznej radiofonii i telewizji

Wyniki analiz zarówno kondycji finansowej, jak i oferty programowej spółek publicznej radiofonii i telewizji wskazują na konieczność podjęcia pilnych działań legislacyjnych w celu stworzenia modelu ustrojowego mediów publicznych określającego ich właściwe miejsce na rynku audiowizualnym, jako instytucji będących dobrem publicznym i realizujących misję publiczną.

Wypełnianiu misji nadawcy publicznego nie sprzyja uzależnienie – niepokojące zwłaszcza w przypadku telewizji publicznej – od wpływów reklamowych. Rezultatem jest zauważalna komercjalizacja zawartości programowej. Obecność nadawców publicznych na rynku reklamowym jest potrzebna jako swoisty probierz popularności i atrakcyjności oferty programowej, nie może jednak stanowić punktu odniesienia do tworzenia programu. W świetle powyższego, konieczne jest stworzenie precyzyjnych ustawowych kryteriów, na podstawie których można ocenić na ile program nadawców publicznych wypełnia zobowiązania misyjne. Musi to się odbyć w ścisłym powiązaniu z mechanizmami finansowania, gwarantującymi możliwość realizacji tych zobowiązań, jak również w zgodzie z wymogami Unii Europejskiej dotyczącymi jasnego określenia misji nadawców publicznych i przeznaczenia środków publicznych jedynie na ten cel.

Nie można tutaj pominąć roli oddziałów terenowych telewizji publicznej oraz rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, a zwłaszcza ich kulturotwórczej i integracyjnej roli wobec społeczności lokalnych. Zauważalne są tendencje do wypełniania programów

[42] Stanowisko dostępne na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

oddziałów terenowych TVP pasmem wspólnym, jak też rosnący udział muzyki kosztem słowa i audycji poświęconych regionom w rozgłośniach regionalnych Polskiego Radia.

Dlatego też, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, polityka państwa powinna kłaść silny nacisk na ochronę i rozwój regionalnej działalności programowej, jako kluczowego budulca pluralistycznej oferty programowej.

Nowelizacja art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji: doprecyzowanie definicji misji publicznej

Ustawowa definicja misji publicznej zawarta w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji stwarza możliwość wielu interpretacji. Świadczą o tym sprawozdania z rocznej działalności programowej nadawców. Z ich analizy wynika, że poszczególni nadawcy stosują niejednolite kryteria kwalifikacji tych samych rodzajów audycji do kategorii tzw. audycji misyjnych (szczególnie w zakresie kultury). Wydaje się zatem konieczne doprecyzowanie tej definicji poprzez nowelizację art. 21 ust. 1 ustawy o rtv.

Dostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do rozwoju technologicznego oraz implementacja dyrektywy Nr 2007/65/WE z 11 grudnia 2007 roku Parlamentu Europejskiego i Rady o audiowizualnych usługach medialnych

W znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji powinna zostać dokonana implementacja dyrektywy, która wprowadza pojęcie medialnych usług audiowizualnych (linearnych oraz nielinearnych) obejmujących swym zakresem telewizję analogową i cyfrową – zarówno kablową, naziemną i satelitarną, telewizję IP, telewizję mobilną (wykorzystującą system UMTS i inne wraz z rozwojem technologii), jak też usługi nielinearne (np. *video on demand*). Tak przeprowadzona nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji pozwoli objąć rynek nowych technologii regulacjami prawnymi - przy zapewnieniu technologicznej neutralności i równego traktowania podmiotów świadczących takie same usługi za pomocą różnych technologii oraz pozwoli na dalszy rozwój ważnego działu gospodarki, jakim są media.

Zróżnicowanie kryteriów ustawowych dla programów kodowanych i niekodowanych w zakresie rozprowadzania i rozpowszechniania

Obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji stawia znak równości pomiędzy programami kodowanymi (wymagającymi do odbioru dodatkowych przystawek, tzw. *set-top-boxów* oraz kart dekodujących) a programami przeznaczonymi do powszechnego odbioru.

Obydwa typy programów obowiązują te same przepisy wynikające z art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji stwierdzające m.in., że audycje lub inne przekazy, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23.00 do 6.00.

Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji powinna w sposób liberalny traktować programy kodowane, oraz nakładać na nadawcę obowiązek wprowadzenia minimalnych

zabezpieczeń, które zostaną określone w ustawie (dekodery, karty dekodujące, kodowanie rodzicielskie itp.).

W przypadku zgłoszenia o wpis do rejestru przez operatora programu kodowanego powinny być stosowane inne kryteria – zliberalizowane - niż w przypadku programów niekodowanych.

Przy stwierdzeniu, że zabezpieczenia stosowane przez nadawcę są niewystarczające, KRRiT powinna mieć możliwość – przed zarejestrowaniem – nałożenia na operatora obowiązku dodatkowego zabezpieczenia kodowanego programu zawierającego kontrowersyjne treści.

Określenie kompetencji KRRiT w zakresie przeciwdziałania nadmiernej koncentracji kapitałowej w mediach elektronicznych

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, obecny stan prawny, a w szczególności przepisy ustawy o radiofonii i telewizji, nie dają w sposób jednoznaczny i skuteczny możliwości badania ex ante przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji procesów koncentracji koncesjonariuszy. Wydaje się być uzasadniona potrzeba ustawowego, jednoznacznego sprecyzowania ww. zagadnienia, w sposób niebudzący wątpliwości zarówno co do kompetencji KRRiT, jak i zakresu jego badania.

Określenie terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego

Obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji nie określa terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego. Posługiwanie się w procesie koncesyjnym terminami rozpatrzenia sprawy określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego (kpa) stawia Krajową Radę Radiofonii i Telewizji przed koniecznością częstego podejmowania uchwał o przesunięciu terminu rozpatrzenia sprawy ze względu na nieuzupełnienie wniosków koncesyjnych lub konieczność nadesłania wyjaśnień przez wnioskodawcę. Optymalnym terminem na rozpatrzenie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sieci kablowej byłyby 3 - 4 miesiące (zamiast określonych w kpa i obecnie obowiązujących 30 dni lub w przypadkach szczególnie skomplikowanych 2 miesięcy).

Zapewnienie trwałości wykonywania koncesji przez osoby fizyczne

Zgodnie z treścią obowiązującej ustawy o radiofonii i telewizji, koncesja może być udzielona osobie fizycznej posiadającej obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce lub osobie prawnej, która ma siedzibę w Polsce.

Uprawnienia wynikające z przyznanych koncesji są niezbywalne. Ustawa o radiofonii i telewizji w art. 38a pkt 3 wskazuje określone przypadki dotyczące tylko spółek prawa handlowego, w których jest możliwe przejście uprawnień na inny podmiot, niż ten któremu przyznano koncesję, za zgodą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Może to nastąpić w przypadkach łączenia, podziału albo innego rodzaju przekształceń spółek handlowych.

W przypadku spółek wykonujących koncesje, możliwe jest nabycie/zbycie w nich udziałów nawet do 100%.

Art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji daje koncesjonariuszowi możliwość złożenia wniosku o udzielenie koncesji na kolejny 10 letni okres, tak więc pośrednio reguluje kwestię trwałości wykonywania koncesji. Sprawa nie budzi wątpliwości w przypadku osób prawnych, natomiast w przypadku koncesjonariuszy będących osobami fizycznymi, wszystko zależy od prawa naturalnego, czyli żywotności tych osób.

W celu rozwiązania problemu, można rozważyć ustawowe ustalenie możliwości przeniesienia uprawnień przez osoby fizyczne wykonujące koncesję.

Nowelizacja przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Zgodnie z wymienionym artykułem ustawy nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są zobowiązani do przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim.

Zdaniem KRRiT, ze względu na to, że nadawcy często realizują ten przepis ustawy nadając wymagane utwory słowno-muzyczne w języku polskim wyłącznie lub głównie w porze nocnej (kiedy krąg odbiorców jest znikomy), istnieje pilna konieczność określenia w ustawie godzin w ciągu doby, w których wymieniony obowiązek będzie realizowany (pora dzienna).

Przepis art. 15 ust.2 odnosi się wyłącznie do kwoty językowej, w związku z powyższym nadawcy telewizyjni usiłują wypełniać dyspozycję tego przepisu poprzez rozpowszechnianie utworów wykonywanych w języku polskim, które nie zostały wytworzone pierwotnie w języku polskim. W opinii KRRiT, taka interpretacja przepisu jest nieuprawniona, biorąc pod uwagę zapis art. 1 ust. 1 pkt. 5 ustawy o radiofonii i telewizji podkreślający konieczność popierania krajowej produkcji audiowizualnej. W tej sytuacji, zdaniem KRRiT, w ustawie o radiofonii i telewizji powinien znajdować się zapis chroniący w określonych typach programów utwory wytworzone w języku polskim, ale z dodaniem słowa „pierwotnie", tak jak zostało to określone w art. 15 ust. 1 ustawy w odniesieniu do audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim.

Ponadto zdaniem KRRiT, w ramach obowiązującej kwoty powinien zostać określony wymagany udział utworów nowych (nowo powstałych).

Odrębną sprawą, którą zdaniem KRRiT należy wziąć pod uwagę przy nowelizacji art. 15 ust. 2 ustawy, jest brak możliwości realizacji w niektórych programach wyspecjalizowanych wymaganej kwoty utworów, o których tam mowa. Dotyczy to w szczególności Programu 2 Polskiego Radia, mającego charakter wyspecjalizowany muzyczno-literacki, prezentującego literaturę i muzykę poważną. W dziedzinie muzyki poważnej utwory słowno-muzyczne nadawane są z reguły w języku oryginału, dlatego też trudno jest w tym przypadku uzyskać w programie tak wysoką proporcję utworów słowno-muzycznych w języku polskim, jak określono w art. 15 ust. 2. Ustawa nie przewiduje żadnych wyłączeń ani zmniejszenia wymaganego udziału utworów w programach wyspecjalizowanych.

Zdefiniowanie specjalizacji programu w programach radiowych

Istnieje pilna potrzeby nowelizacji w ustawie o radiofonii i telewizji definicji programu wyspecjalizowanego w odniesieniu do programów radiowych. Ustawa w art. 4 pkt. 4a określa, iż programem wyspecjalizowanym jest program, w którym nie mniej niż 70% czasu nadawania w ciągu miesiąca, w godzinach 6.00 - 23.00, stanowią audycje i inne przekazy realizujące przyjętą specjalizację programu. Definicja ta nie zawiera rozróżnienia między programem radiowym a telewizyjnym. Tymczasem w przypadku radiowych programów wyspecjalizowanych – tematycznych (społeczno-religijnych, akademickich, biznesowych, poświęconych zdrowiu itd.), w których specjalizacja może być realizowana wyłącznie lub niemal wyłącznie poprzez audycje i inne przekazy słowne, określony w ustawie udział specjalizacji - 70% - jest trudny do wypełnienia ze względu na wysokie koszty tworzenia programów słownych.

Doprecyzowanie przepisów dotyczących ochrony małoletnich widzów i słuchaczy

- Usunięcie niespójności art. 18 ust. 5b i ust. 5 i ust. 6 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji

W art. 18 występuje niespójność ust. 5b (*Nadawcy są zobowiązani do oznaczania audycji lub innych przekazów, o których mowa w ust. 5* (a więc dozwolonych w czasie ochronnym między godz. 6 a 23) (...) *uwzględniając stopień szkodliwości danej* audycji *lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych*) oraz ust. 6 pkt 3 (*uwzględniając stopień szkodliwości audycji dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych)* z treścią ust. 5, który wyklucza bezwarunkowo w czasie między godz. 6.00 a 23.00 wszelkie audycje *mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich.* Należałoby zatem wyeliminować tę wieloznaczność, ewentualnie doprecyzowując używane pojęcia: *szkodliwy* i *mający negatywny wpływ*.

- Doprecyzowanie przepisu wprowadzającego obowiązek poprzedzania audycji radiowych nadawanych w godz. 6.00 - 23.00 zapowiedzią słowną (art. 18 ust. 5b ustawy o radiofonii i telewizji)

W odniesieniu do wszystkich audycji lub innych przekazów obowiązek oznaczania z *uwzględnieniem stopnia szkodliwości danej audycji lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych* wprowadza art. 18 ust. 5b. Ustawa używa tu wyrazu „nadawcy", nie precyzując czy chodzi tu o nadawców radiowych czy telewizyjnych. Jednakże we fragmencie specyfikującym obowiązki nadawcy jest mowa tylko o *symbolu graficznym* w emisji telewizyjnej, a brak wzmianki o *zapowiedzi słownej*. Niejasność pogłębia fakt, że w ust. 6 pkt 3 ustawa nakazuje KRRiT określić *wzory symboli graficznych i formuł zapowiedzi, o których mowa w ust. 5 a i 5 b* podczas, gdy w ust. 5b nie występuje w ogóle pojęcie *zapowiedzi*.

W nowelizacji należałoby zatem wprowadzić zapis zobowiązujący jednoznacznie nadawców radiowych do wprowadzenia systemu ostrzegawczego dostosowanego do specyfiki programu radiowego, najlepiej w postaci delegacji dla KRRiT do wydania odrębnego rozporządzenia w tej kwestii.

Umożliwienie KRRiT kompleksowej kontroli treści w zarejestrowanych programach rozprowadzanych sieciach kablowych

Ustawodawca mógłby rozważyć wprowadzenie obowiązku przekazywania KRRiT zarejestrowanego programu rozprowadzanego przez operatora sieci telewizji kablowej. Uniemożliwiłoby to działania operatorów, którzy odmawiają przekazania zarejestrowanego programu rozprowadzanego w sieci, zasłaniając się umową z nadawcą programu, który zabronił rejestracji programu. Rozwiązanie to umożliwiłoby natomiast Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji pełniejszą kontrolę treści rozprowadzanych w zarejestrowanych programach, a tym samym realizację art. 45 ust 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie jedynie nadawca, na podstawie art. 20. ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji ma obowiązek utrwalania audycji, reklam lub innych przekazów na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji. Proste przeniesienie tego przepisu do potrzeb kontroli programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej jest niemożliwe ze względów technicznych. Jednak wprowadzenie obowiązku zarejestrowania programu rozprowadzanego w sieci kablowej na żądanie regulatora rynku wydaje się mieć uzasadnienie do przeprowadzania działań kontrolnych przez KRRiT.

Wprowadzenie zasady must-carry w połączeniu z must-offer

Obecnie obowiązująca zasada kolejności wprowadzania programów do sieci kablowych określona w art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie realizuje celów związanych z zasadą *must-carry*. Określa ona jedynie kolejność wprowadzania programów zamiast obowiązku udostępniania odbiorcom programów mających pełnić funkcję usługi powszechnej. Przepisy art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie regulują sprawy ponoszenia opłat przez nadawcę i operatora, nie znoszą również opłat – czego efektem był konflikt w 2005 roku pomiędzy TVP SA a operatorami sieci kablowych w sprawie opłat za programy telewizji publicznej udostępniane w sieciach kablowych (konflikt nie został zakończony do dzisiaj, a ostatnie porozumienie w sprawie rozprowadzania programów Telewizji Polskiej SA zawarte 8 maja 2007 roku wygasło w styczniu 2008 roku). Niezbędnym jest połączenie obowiązku dostarczania programów pełniących funkcję usługi powszechnej (*must-carry*) z nałożeniem obowiązku udostępniania tych programów sieciom kablowym (*must-offer*) oraz rozszerzenie tych zasad na satelitarne platformy cyfrowe i inne nośniki niezależnie od technologii użytej do świadczenia usług audiowizualnych.

Uregulowanie procedury rejestracji programów koncesjonowanych za granicą w polskich sieciach kablowych

Pilnej nowelizacji wymaga art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji mówiący, że organ rejestracyjny odmówi wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści naruszające przepisy art. 18. Taki zapis w praktyce uniemożliwia odmowę rejestracji ze względu na treści publikowane w audycjach szczególnie w programach, na które koncesje zostały wydane przez regulator zagraniczny, programy kodowane rozpowszechniane w sposób rozsiewczy satelitarny.

Ujednolicenie określenia „przedsiębiorca telekomunikacyjny”

Bardzo pilnej nowelizacji wymaga skorelowanie ustawy o radiofonii i telewizji do ustawy prawo telekomunikacyjne. Obecnie art. 44 ust. 3a pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji wskazuje, że operator sieci kablowej dołącza do zgłoszenia o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieci kablowej kopię zezwolenia na używanie urządzeń nadawczych i sieci telekomunikacyjnych niezbędnych do rozprowadzania programu. Natomiast art. 10 ust. 1. ustawy Prawo telekomunikacyjne stwierdza, że działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wynika z tego, że dokumentem, który powinien dołączać operator przy rejestrowaniu programów jest kopia wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego przez Prezesa UKE. Korelacji wymagają określenia użyte w obu ustawach. Ustawa o radiofonii i telewizji posługuje się określeniem operator sieci kablowej, natomiast ustawa Prawo telekomunikacyjne - określeniem operator telekomunikacyjny.

Nowelizacja przepisu art. 25 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji

Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji w art. 25 ust. 4 należałoby wprowadzić stałą zasadę, iż koszty tworzenia i rozpowszechniania programu dla odbiorców za granicą w języku polskim i w innych językach pokrywane są w 100% z dotacji budżetowej, w granicach określonych ustawą budżetową.

Obecnie tylko część kosztów tworzenia programów Radio Polonia i TV Polonia pokrywane jest z dotacji budżetowej uzyskiwanej z MSZ. Pozostałe koszty tworzenia oraz koszty rozpowszechniania tych programów Polskie Radio SA w Warszawie i Telewizja Polska SA w Warszawie pokrywają z dochodów uzyskiwanych z własnej działalności lub ze środków uzyskiwanych z rachunku bankowego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (wpływy abonamentowe lub wpływy pozaabonamentowe).

Urealnienie terminów realizowanych przedsięwzięć wynikających z ustaw: o radiofonii i telewizji oraz o opłatach abonamentowych

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w celu racjonalnego dokonywania podziału prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na rok następny, niezbędne jest dysponowanie faktycznymi i realnymi następującymi materiałami:

1) założeniami Ministerstwa Finansów oraz Rządu RP na rok następny (przedłożenie rządowego projektu ustawy budżetowej Sejmowi RP do 30 września),
2) informacjami o faktycznymi wykonaniu podstawowych wielkości ekonomicznych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, co najmniej za I półrocze bieżącego roku,
3) faktycznym (a nie przedbilasowym) wykonaniem podstawowych finansowo-ekonomicznych wielkości spółek radiofonii i telewizji publicznej, wynikających z ich sprawozdania finansowego rok poprzedni, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta, zaakceptowanego przez Walne Zgromadzenie (Minister Skarbu Państwa).

W celu realizacji powyższego niezbędne jest przesunięcie ustawowych terminów realizacji następujących przedsięwzięć określonych w ustawach:

1) o radiofonii i telewizji (art. 31b pkt 4)

   dotyczy założeń programowo-finansowych przygotowywanych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 21 ust. 1 na rok następny,

   - z 30 kwietnia danego roku na 31 lipca ;

2) o opłatach abonamentowych, co dotyczy

   a) określenia stawki kwotowej opłat abonamentowej na następny rok kalendarzowy (art. 3 ust. 2)

      - z 31 maja każdego roku, na 30 września;

   b) określenia wysokości opłat abonamentowych na następny rok kalendarzowy (art. 3 ust. 5)

      - z 31 maja każdego roku, na 30 września;

   c) określenia sposobu podziału wpływów między jednostki radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym (art. 8 ust. 2)

      - z 30 czerwca corocznie, na 30 października.

Nowelizacja ustawy o opłatach abonamentowych

Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych swoimi rozwiązaniami nie wpłynęła na poprawę ściągalności opłat abonamentowych w latach 2006-2007, które inkasowane były na podstawie tej ustawy przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska jako operatora publicznego.

Wzrastający poziom ubytku wpływów abonamentowych, powiększony o skutki finansowe proponowanego przez Prezesa Rady Ministrów rozszerzenia ustawowego katalogu osób zwolnionych od opłat abonamentowych o emerytów i rencistów, grozi załamaniem w najbliższych dwóch latach podstaw finansowania misji publicznej przeze radiofonię i telewizję publiczną w oparciu o to źródło finansowe.

Dlatego też zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji niezbędna jest pilna nowelizacja tej ustawy w celu zagwarantowania wieloletniej stabilności finansowania kosztów realizowanej misji publicznej przez nadawców publicznych, która jest podstawą ich niezależności programowo-ekonomicznej.

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w znowelizowanej ustawie o opłatach abonamentowych winny być uwzględnione rozwiązania między innymi w zakresie:

- wprowadzenia nowej definicji odbiornika, za używanie którego wnoszona jest opłata abonamentowa tak, aby objąć ta definicją również komputer z kartą telewizyjną;
- wprowadzenia domniemania, że odbiorca energii elektrycznej jest użytkownikiem odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego, chyba że złoży oświadczenie, że nie posiada takiego odbiornika bądź – alternatywnie – związanie obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych z obowiązkiem składania zeznań podatkowych (PIT) w trybie przewidzianym przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przyjęcie

drugiej z opisanych powyżej koncepcji uszczelnienia systemu poboru abonamentu skutkowałoby tym, że projektowana regulacja i wynikające z niej obowiązki nie objęłyby jednak dużej grupy społecznej zwolnionej z obowiązku wnoszenia podatków od osób fizycznych i składania zeznań podatkowych;

- stosowania egzekucji administracyjnej w dochodzeniu zaległych opłat abonamentowych;
- określenie terminu ustania obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej;
- określenia solidarnej odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego za zaległości w opłatach abonamentowych;
- określenia zasad waloryzacji poziomu opłat abonamentowych;
- określenia ustawowych zasad przekazywania przez podmioty gospodarcze sprzedające energię elektryczną osobom fizycznym (gospodarstwom domowym) i osobom prawnym (w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), do jednostek zbierających opłaty abonamentowe, odpowiednich imiennych wykazów w tym zakresie. Rozwiązanie to pozwoli ograniczyć liczbę osób używających odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne bez ich wcześniejszego zarejestrowania i bez wnoszenia opłat abonamentowych;
- ujednolicenia zasad składania oświadczeń przez osoby zwolnione od wnoszenia opłat abonamentowych, na podstawie ustaw;
- określenia zasady, iż skutki finansowe ustawowych zwolnień od wnoszenia opłat abonamentowych refundowane są w 100% z dotacji budżetowych państwa, w granicach określonych ustawą budżetową i przekazywane na rachunek bankowy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a następnie rozdzielane dla spółek radiofonii i telewizji publicznej zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o opłatach abonamentowych.

Zmiany w ustawie o prawie autorskim w zakresie funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi

Konieczna wydaje się gruntowna nowelizacja przepisów ustawy o prawie autorskim, dotyczących funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi. Możliwe jest również całościowe ujęcie tego segmentu rynku praw na dobrach niematerialnych w drodze oddzielnej ustawy. Przykładem może być Austria, w której w 2006 roku weszła w życie odrębna ustawa regulująca działalność organizacji zbiorowego zarządzania.

Niezbędne wydaje się ograniczenie liczby organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi działających na danym polu eksploatacji oraz udział nadawców i operatorów sieci kablowych w Komisji Prawa Autorskiego i ustalaniu tabel stawek wynagrodzeń autorskich. Ponadto, istotnym elementem jest ustalenie realnych stawek opłat wynikających z prawa autorskiego i praw pokrewnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji za istotny uznaje również postulat rezygnacji z reżimu postępowania koncesyjnego w przypadku udzielania koncesji na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej i poprzez satelitę.

Sektor gospodarki tworzony przez koncesjonowaną działalność radiową i telewizyjną wymaga dopływu kapitału. Dla prowadzenia tej działalności niezbędne są jasne reguły adekwatne dla jej zakresu a przede wszystkim:

- przełamanie monopolu największego operatora TP Emitel i ustalenie zasad odpłatności za korzystanie z jego obiektów nadawczych z uwzględnieniem kategorii nadawcy (lokalny, regionalny, ponadregionalny, ogólnokrajowy);
- ustawowe rozwiązanie regulujące udział poszczególnych typów nadawców w rynku reklamy z uwzględnieniem potrzeby zagwarantowania nadawcom lokalnym priorytetu w dostępnie do lokalnych rynków (rozwiązanie problemu rozszczepiania i sieciowania reklamy);
- zrównanie praw osób fizycznych w stosunku do spółek prawa handlowego poprzez ustalenie możliwości przeniesienia uprawnień przez osoby fizyczne wykonujące koncesję na spadkobierców.

Wskazując powyższe szczegółowe zagadnienia, jako konieczne do zmiany, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jednocześnie stwierdza, że ustalenie kompletnej listy problemów wymagających nowelizacji lub uregulowania powinno nastąpić po przeprowadzeniu konsultacji założeń do przyszłej ustawy medialnej. Tylko szeroki udział wszystkich zainteresowanych podmiotów może być gwarancją prawidłowości procesu legislacyjnego. Taki wniosek końcowy zastał również sformułowany w deklaracjach, przyjętych podczas konferencji zorganizowanej przez Radę Europy oraz Misję OBWE w Skopje w październiku 2007 roku. Wówczas tam stwierdzono, że podczas przeprowadzania zmian, fundamentalne znaczenie dla mediów ma niezależność organu regulacyjnego, a zmiany powinny być wprowadzane tylko po odbyciu szerokich konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami – przedstawicielami branży, istniejącymi regulatorami, grupami konsumenckimi, obywatelami.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji deklaruje swoją gotowość do uczestniczenia we wszystkich pracach dotyczących przygotowania **kompleksowego prawa regulującego wszechstronnie i nowocześnie polski rynek mediów audiowizualnych ze szczególnym uwzględnieniem nie tylko ww. szczegółowych zagadnień, ale również zmian wynikających z obowiązku implementacji dyrektywy** Parlamentu Europejskiego i Rady **Nr 2007/65/WE** z dnia 11 grudnia 2007 roku (tzw. dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych). Dyrektywa ta nakłada na państwa członkowskie obowiązek implementacji w terminie dwóch lat od daty jej wejścia w życie, tj. od 19 grudnia 2007 roku.

W swoim Stanowisku z dnia 21 stycznia 2008 roku skierowanym do pana Bronisława Komorowskiego, Marszałka Sejmu RP, KRRiT zwracała uwagę, że w toczących się pracach zmierzających do nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji nie wolno pomijać zagadnień związanych z tym najważniejszym w 2007 roku wydarzeniem z zakresu międzynarodowej polityki audiowizualnej, ponieważ może to oznaczać zagrożenie dla wyznaczonego terminu implementacji.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości WE, w okresie transpozycji, tj. między 19 grudnia 2007 roku a 19 grudnia 2009 roku, państwa członkowskie powinny nie tylko dążyć do realizacji dyrektywy, ale też powstrzymać się od działań, które mogłyby poważnie zaszkodzić realizacji tej dyrektywy (por. wyrok ETS w sprawie C-129/96).

Załącznik do Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji

Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych

stan na dzień 31.12. 2007 roku

Polskie Radio – program 1

Pokrycie ludnościowe:	35 768 000 osób	91,96 %
Pokrycie powierzchniowe:	282 839,1 km^2	90,45 %

Polskie Radio - program 2

Pokrycie ludnościowe:	26 579 800 osób	68,71 %
Pokrycie powierzchniowe:	168 058 km^2	53,75 %

Polskie Radio – program 3

Pokrycie ludnościowe:	35 768 000 osób	91,9 %
Pokrycie powierzchniowe:	281 863 km^2	90,14 %

Polskie Radio – program 4 (Radio BIS)

Pokrycie ludnościowe:	12 547 654 osób	32,44 %
Pokrycie powierzchniowe:	44 629,4 km^2	14,27 %

Polskie Radio Regionalne

Pokrycie ludnościowe:	36 205 000 osób	93,61 %
Pokrycie powierzchniowe:	286 605 km^2	91,66%

Radio Białystok SA

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe:	1 171 000 osób	96,97 %
Pokrycie powierzchniowe:	19 066,7 km^2	94,42 %

Radio Pomorza i Kujaw SA

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe:	1 849 000 osób	89,34 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 518,7 km^2	80,79 %

Radio Gdańsk SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 959 000 osób	89,72 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 294,5 km^2	78,14 %

Radio Katowice SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	4 636 000 osób	97,99 %
Pokrycie powierzchniowe:	11 179,15 km^2	90,66 %

Radio Kielce SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 099 000 osób	84,81 %
Pokrycie powierzchniowe:	8 583,3 km^2	73,21 %

Radio Koszalin SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	685 000 osób	98,83 %
Pokrycie powierzchniowe:	10 210,6 km^2	97,73 %

Radio Kraków SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	2 844 845 osób	87,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 836 km^2	84,50 %

Radio Łódź SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 850 000 osób	70,95 %
Pokrycie powierzchniowe:	8 440 km^2	46,32 %

Radio Lublin SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 966 000 osób	89,49 %
Pokrycie powierzchniowe:	21 455,8 km^2	85,43 %

Radio Olsztyn SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 299 000 osób	90,91 %
Pokrycie powierzchniowe:	21 754,6 km^2	89,97 %

Radio Opole SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	895 000 osób	84,37 %
Pokrycie powierzchniowe:	7 064,3 km^2	75,05 %

Radio Merkury SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	3 161 000 osób	94,2 %
Pokrycie powierzchniowe:	26 293,7 km^2	88,16 %

Radio Szczecin SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 049 000 osób	95,12 %
Pokrycie powierzchniowe:	11 053,7 km^2	91,44 %

Radio Rzeszów SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 880 000 osób	85,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 721,5 km^2	82,5 %

Radio dla Ciebie SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	4 476 000 osób	87,27 %
Pokrycie powierzchniowe:	24 562,45 km^2	60,08 %

Radio Wrocław SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	2 529 000 osób	87,057 %
Pokrycie powierzchniowe:	15 984,9 km^2	80,134 %

Radio Zachód SA

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	851 000 osób	84,44 %
Pokrycie powierzchniowe:	10 986,15 km^2	78,5 %

Radio RMF FM

Pokrycie ludnościowe:	37 047 200 osób	96,93 %
Pokrycie powierzchniowe:	288 836 km^2	92,37 %

Radio ZET

Pokrycie ludnościowe:	36 799 200 osób	96,28 %
Pokrycie powierzchniowe:	273 355 km^2	87,42 %

Radio MARYJA

Pokrycie ludnościowe:	31 961 900 osób	83,63 %
Pokrycie powierzchniowe:	222 171 km^2	71,05 %

GRUPA nadawców społeczno-religijnych PLUS

Pokrycie ludnościowe:	7 264 700 osób	18,78 %
Pokrycie powierzchniowe:	37 795,6 km^2	12,08 %

GRUPA nadawców społeczno-religijnych VOX FM

Pokrycie ludnościowe:	7 307 400 osób	18,89 %
Pokrycie powierzchniowe:	30 822 km^2	9,85 %

SAMODZIELNE STACJE ARCHIDIECEZJALNE I DIECEZJALNE

Pokrycie ludnościowe:	17 515 800 osób	45,28 %
Pokrycie powierzchniowe:	105 437 km^2	33,72 %

Radio TOK FM

Pokrycie ludnościowe:	5 577 000 osób	14,59 %
Pokrycie powierzchniowe:	7 391,8 km^2	2,36 %

Radio WAWA

Pokrycie ludnościowe:	9 415 000 osób	24,63 %
Pokrycie powierzchniowe:	21 338,5 km^2	6,82 %

Radio RADIOSTACJA

Pokrycie ludnościowe:	5 008 000 osób	13,10 %
Pokrycie powierzchniowe:	6 276 km^2	2,01 %

GRUPA Multimedia

1. Radio RMF MAXXX

Pokrycie ludnościowe:	5 359 000 osób	13,85 %
Pokrycie powierzchniowe:	20 501,6 km^2	6,55 %

2. Radio RMF Classic

Pokrycie ludnościowe:	5 592 000 osób	14,46 %
Pokrycie powierzchniowe:	5 020,8 km^2	1,6 %

GRUPA RADIOWA AGORY

Pokrycie ludnościowe:	13 333 000 osób	34,47 %
Pokrycie powierzchniowe:	36 261,4 km^2	11,59 %

GRUPA Ad.point

Pokrycie ludnościowe:	6 250 000 osób	16,16 %
Pokrycie powierzchniowe:	20 500 km^2	6,56 %

Stacje spółki ZPR (GRUPA ESKA)

1. stacje bez franszyzy

Pokrycie ludnościowe:	15 293 000 osób	39,54 %
Pokrycie powierzchniowe:	57 739 km^2	18,46 %

2. stacje współpracujące z GRUPĄ ESKA na podstawie umów franszyzy

Pokrycie ludnościowe:	610 000 osób	1,57 %
Pokrycie powierzchniowe:	2 092 km^2	0,67 %

Grupa EUROZET

Pokrycie ludnościowe:	8 759 893 osób	22,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	30 264,3 km^2	9,68 %

Grupa Radio GRA - woj. zachodniopomorskie

Pokrycie ludnościowe:	1 170 000 osób	3,025 %
Pokrycie powierzchniowe:	5 578,7 km^2	1,78 %

Telewizja TVP 1

Pokrycie ludnościowe:	38 066 000 osób	99,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 266 km^2	98,91 %

Telewizja TVP 2

Pokrycie ludnościowe:	37 987 000 osób	99,39 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 205 km^2	98,89 %

Telewizja TVP 3

Pokrycie ludnościowe:	29 244 000 osób	76,52 %
Pokrycie powierzchniowe:	189 289 km^2	60,53 %

Telewizja TVN

Pokrycie ludnościowe:	18 000 970 osób	47,10 %
Pokrycie powierzchniowe:	68 746 km^2	21,98 %

Telewizja Polsat

Pokrycie ludnościowe:	32 715 000 osób	85,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	227 240 km^2	72,67 %

Telewizja PULS

Pokrycie ludnościowe:	6 081 000 osób	15,91 %
Pokrycie powierzchniowe:	15 119 km^2	4,83 %

Telewizja TV4

Pokrycie ludnościowe:	9 475 000 osób	24,79 %
Pokrycie powierzchniowe:	35 110 km^2	11,23 %

Telewizja NTL Radomsko

Pokrycie ludnościowe:	239 000 osób	0,62 %
Pokrycie powierzchniowe:	3 320 km^2	1,06 %

Telewizja Lubań - Bolesławiec

Pokrycie ludnościowe:	51 000 osób	0,13 %
Pokrycie powierzchniowe:	360 km^2	0,11 %

Telewizja Odra Gorzów Wlkp.

Pokrycie ludnościowe:	145 000 osób	0,38 %
Pokrycie powierzchniowe:	600 km^2	0,19 %

Telewizja Odra Legnica, Lubin, Głogów

Pokrycie ludnościowe:	534 000 osób	1,40 %
Pokrycie powierzchniowe:	4 787 km^2	1,50 %

Telewizja Odra Opole, Wrocław, Świdnica

Pokrycie ludnościowe:	1 396 000 osób	3,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	5 164 km^2	1,65 %

Telewizja Odra Zielona Góra

Pokrycie ludnościowe:	256 000 osób	0,67 %
Pokrycie powierzchniowe:	1 700 km^2	0,54 %

Telewizja Odra Jelenia Góra

Pokrycie ludnościowe:	128 000 osób	0,34 %
Pokrycie powierzchniowe:	410 km^2	0,13 %

Telewizja Odra - razem

Pokrycie ludnościowe:	2 459 000 osób	6,43 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 661 km^2	4,05 %

Telewizja TVT Żory

Pokrycie ludnościowe:	252 000 osób	0,66 %
Pokrycie powierzchniowe:	420 km^2	0,13 %

Mapy przedstawiające przybliżone zasięgi stacji publicznej i komercyjnej radiofonii i telewizji

Spis map:

- Polskie Radio – Program I;
- Polskie Radio – Program II;
- Polskie Radio – Program III;
- Polskie Radio – Program IV (Radio BIS);
- Polskie Radio – program regionalny;
- Radio RMF FM, RMF MAXXX, RMF CLASSIC;
- Radio ZET, EUROZET;
- Radio MARYJA;
- Spółka ZPR SA;
- Grupa nadawców społeczno-religijnych PLUS;
- Grupa nadawców społeczno-religijnych VOX FM;
- Samodzielne stacje społeczno-religijne archidiecezjalne i diecezjalne;
- TVP 1;
- TVP 2;
- TVP 3 – Program regionalny;
- TVN;
- POLSAT;
- TV4 i TV ODRA;
- TV PULS.

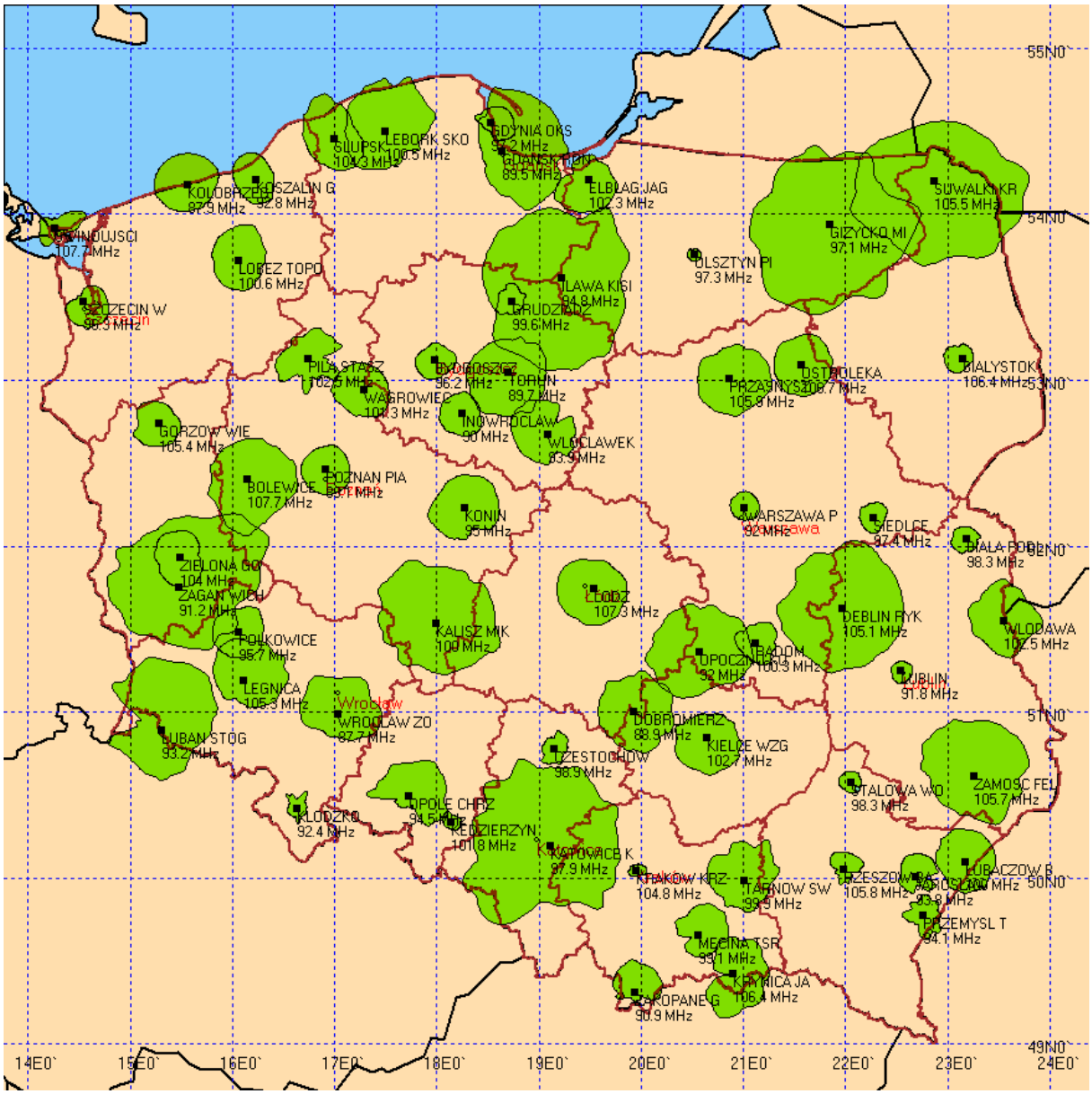

Polskie Radio – Program 1
62 stacje – przed alokacją

Pokrycie ludnościowe:	21 614 817 osób	55,88 %
Pokrycie powierzchniowe:	108 784,3 km^2	34,79 %

Polskie Radio – Program 1
56 stacji – po alokacji

Pokrycie ludnościowe:	35 768 000 osób	91,96 %
Pokrycie powierzchniowe:	282 839,1 km^2	90,45 %

Polskie Radio - Program 2
41 stacji – przed alokacją

Pokrycie ludnościowe:	30 690 886 osób	79,349 %
Pokrycie powierzchniowe:	246 717,1 km^2	78,903 %

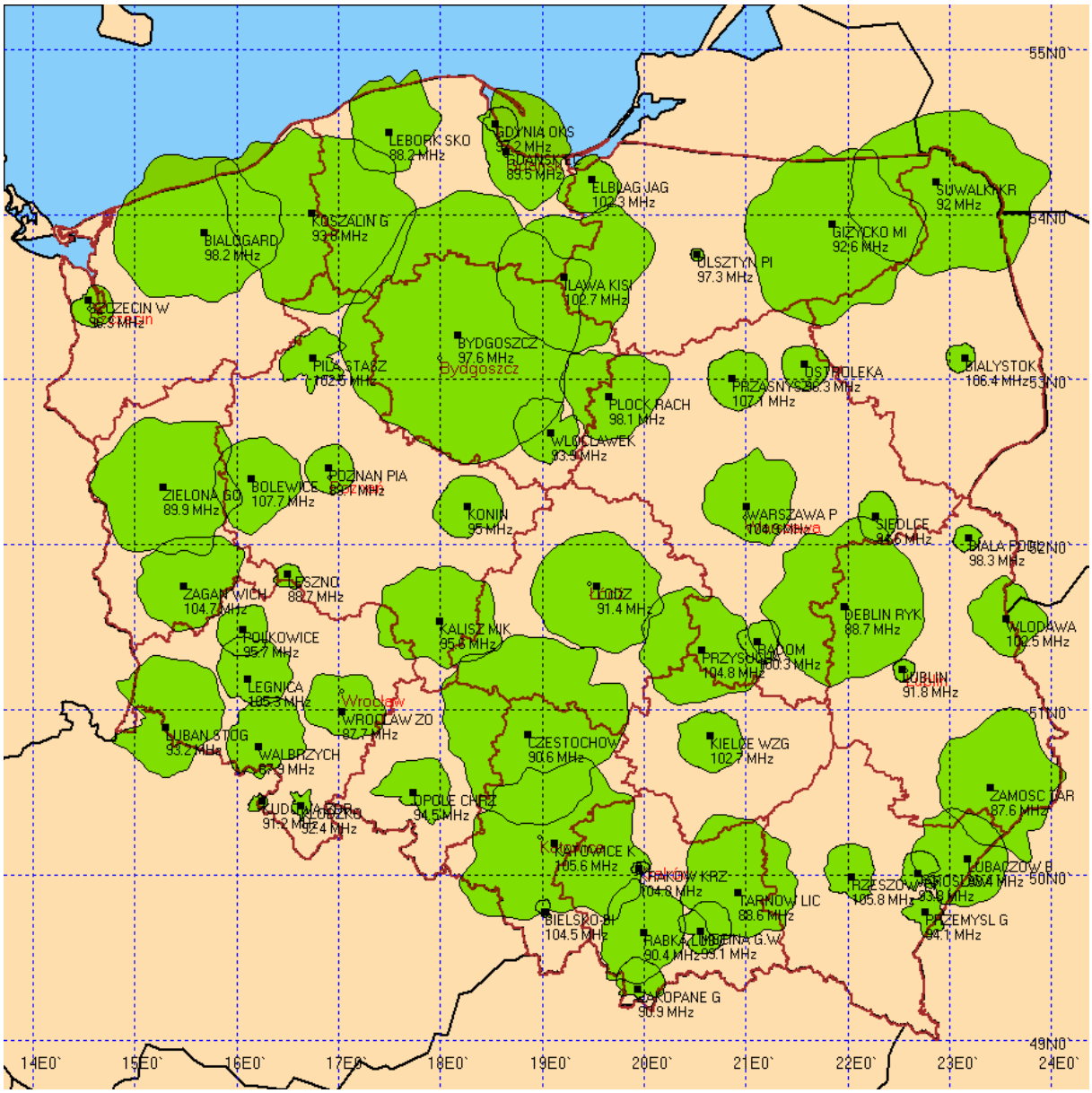

Polskie Radio – Program 2
56 stacji – po alokacji

Pokrycie ludnościowe:	26 579 800 osób	68,71 %
Pokrycie powierzchniowe:	168 058 km^2	53,75 %

Polskie Radio – Program 3
41 stacji

Pokrycie ludnościowe:	35 768 000 osób	91,90 %
Pokrycie powierzchniowe:	281 863 km^2	90,14 %

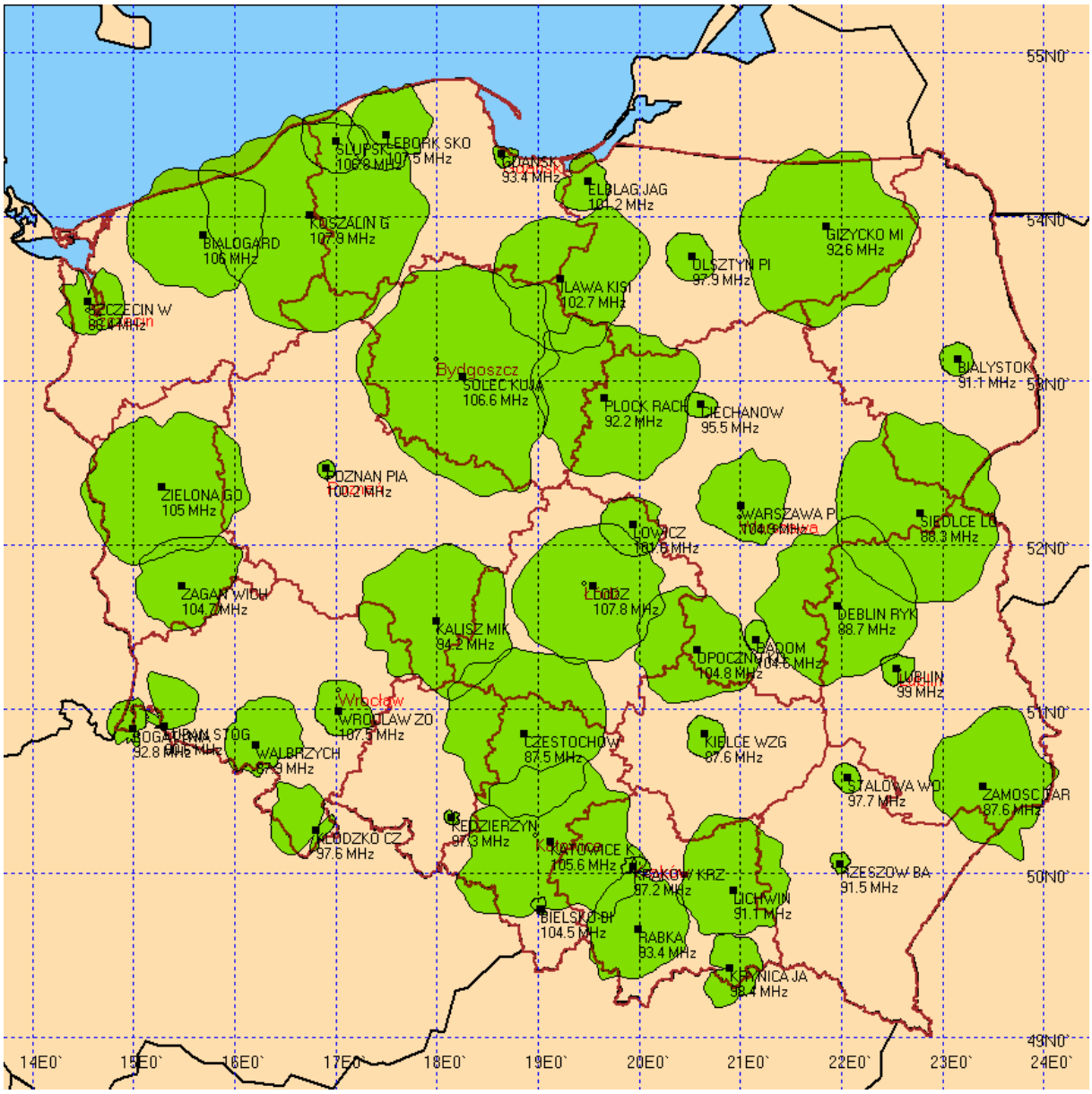

Polskie Radio – Program 4 (Radio BIS)
43 stacje – przed alokacją

Pokrycie ludnościowe:	24 625 715 osób	63,67 %
Pokrycie powierzchniowe:	160 666,0 km^2	51,38 %

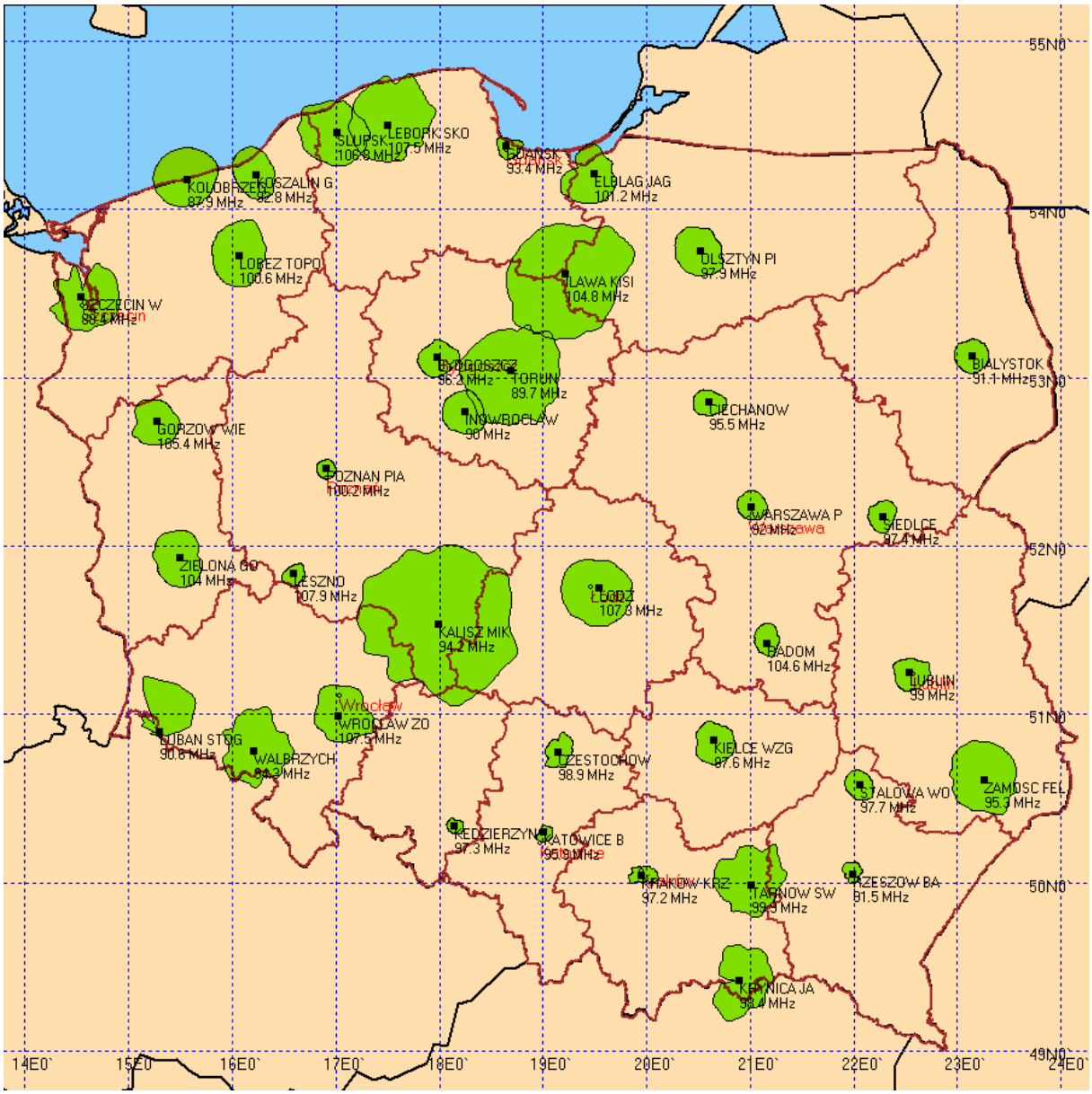

Polskie Radio – Program BIS
38 stacji - po alokacji

Pokrycie ludnościowe:	12 547 654 osób	32,44 %
Pokrycie powierzchniowe:	44 629 km^2	14,27 %

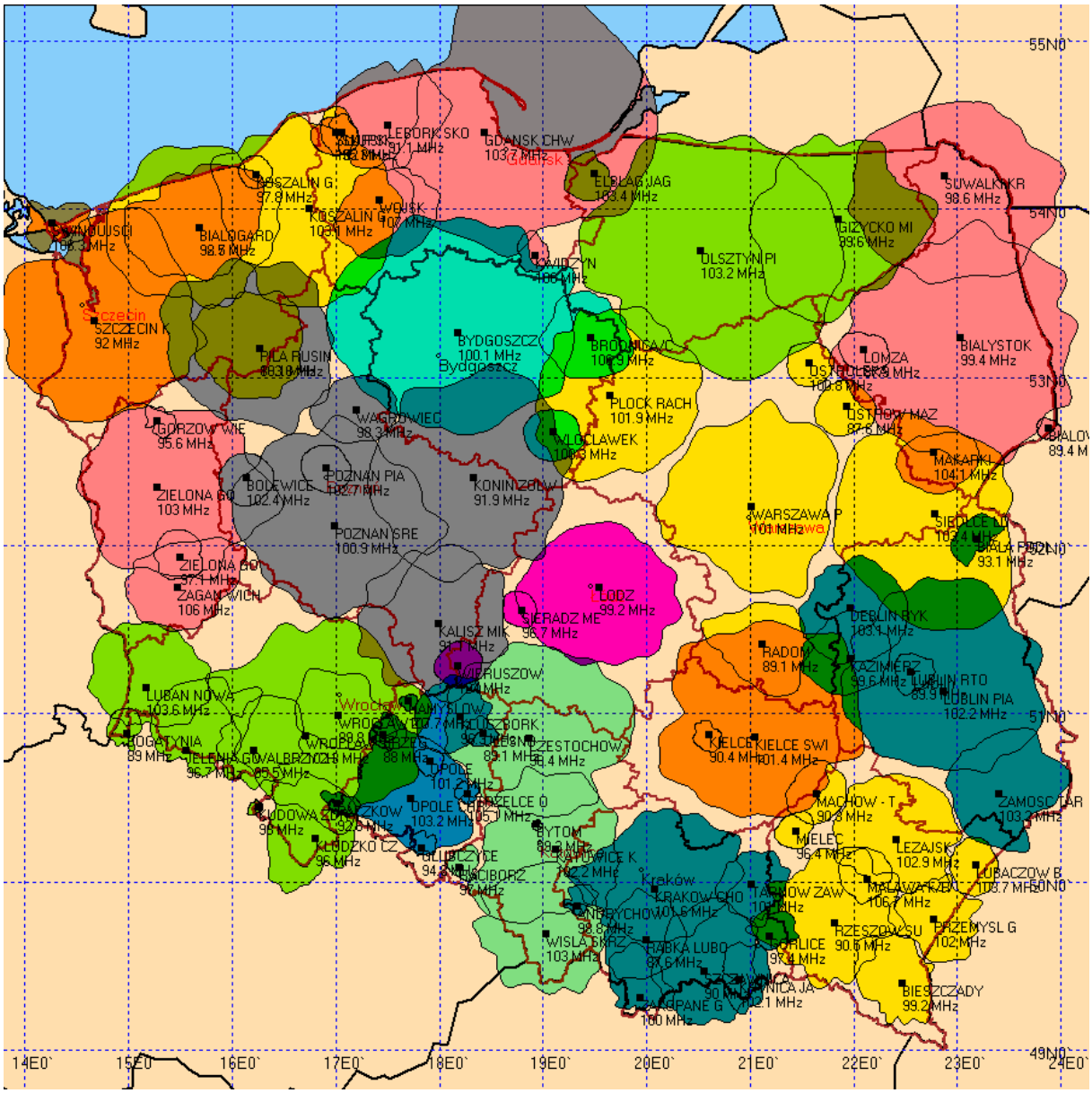

Polskie Radio – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	36 205 000 osób	93,61 %
Pokrycie powierzchniowe:	286 605 km^2	91,66 %

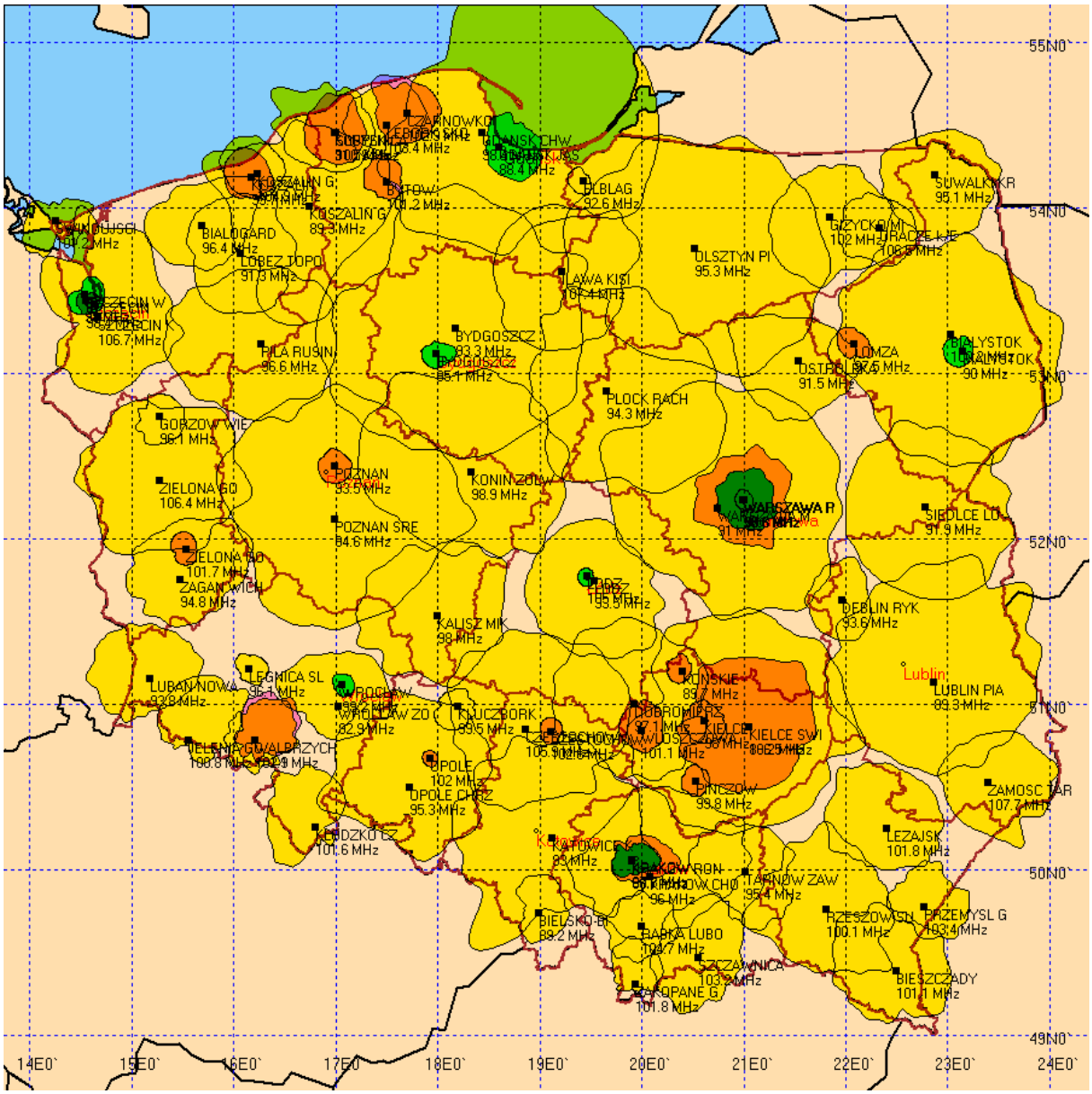

Radio RMF FM
55 stacji

Pokrycie ludnościowe:	37 047 000 osób	96,93 %
Pokrycie powierzchniowe:	288 836 km^2	92,37 %

Radio RMF MAXXX
18 stacji

Pokrycie ludnościowe:	5 359 000 osób	13,85 %
Pokrycie powierzchniowe:	20 501,6 km^2	6,55 %

Radio RMF CLASSIC
8 stacji

Pokrycie ludnościowe:	5 592 000 osób	14,46 %
Pokrycie powierzchniowe:	5 020,8 km2	1,6 %

Legenda:

kolor żółty – zasięgi stacji RMF FM
kolor czerwony – zasięgi stacji RMF MAXXX
kolor zielony – zasięgi stacji RMF CLASSIC

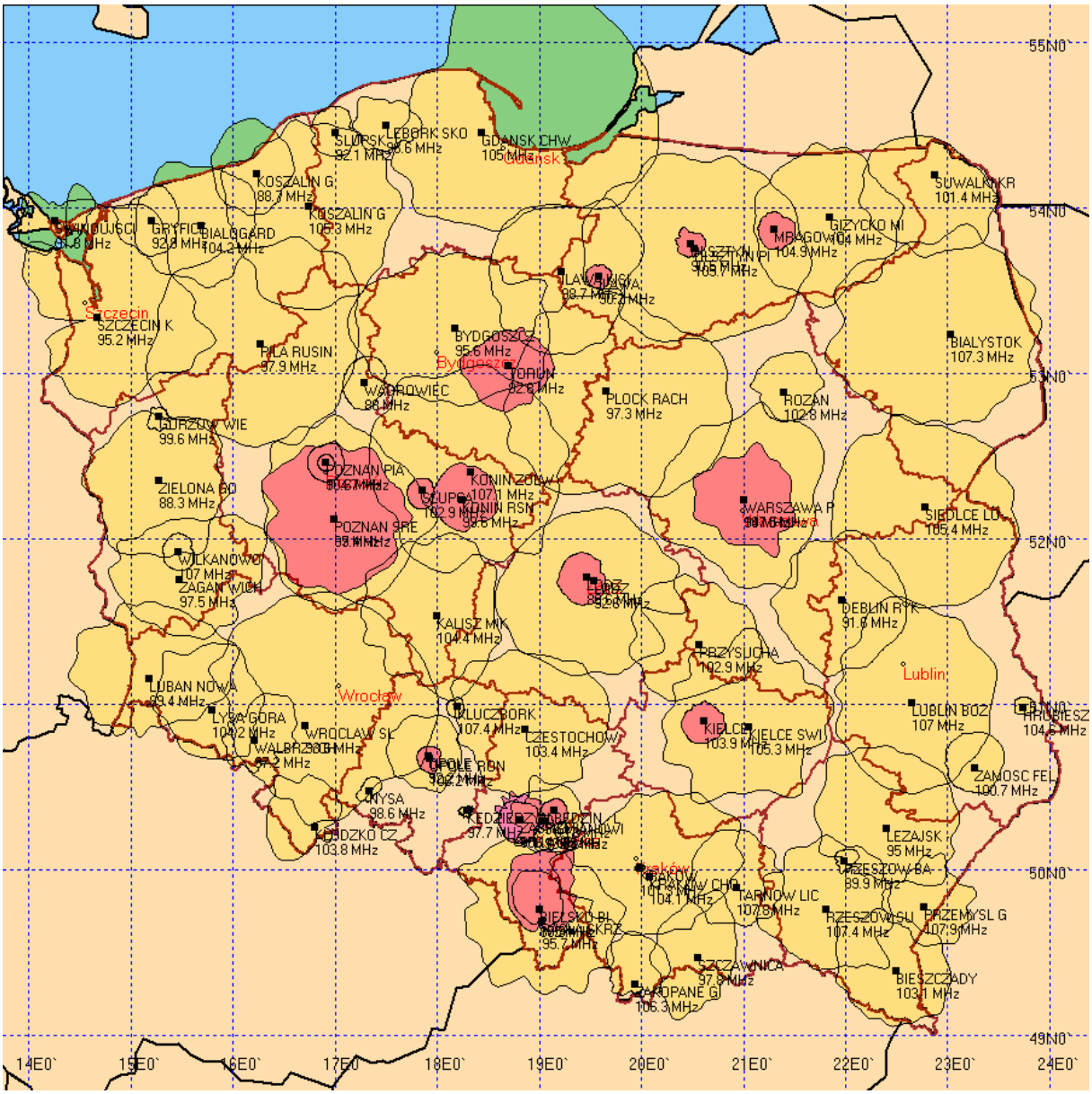

Radio ZET
57 stacji

Pokrycie ludnościowe:	36 799 200 osób	96,28 %
Pokrycie powierzchniowe:	273 355 km^2	87,42 %

Nadawcy radiowi działający w ramach sieci EUROZET
19 stacji

Pokrycie ludnościowe:	8 759 893 osób	22,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	30 264,3 km^2	9,68 %

Legenda:
kolor żółty – zasięgi stacji ZET
kolor czerwony – zasięgi stacji EUROZET

Radio MARYJA
124 stacje

Pokrycie ludnościowe:	31 961 900 osób	83,63 %
Pokrycie powierzchniowe:	222 171 km^2	71,05 %

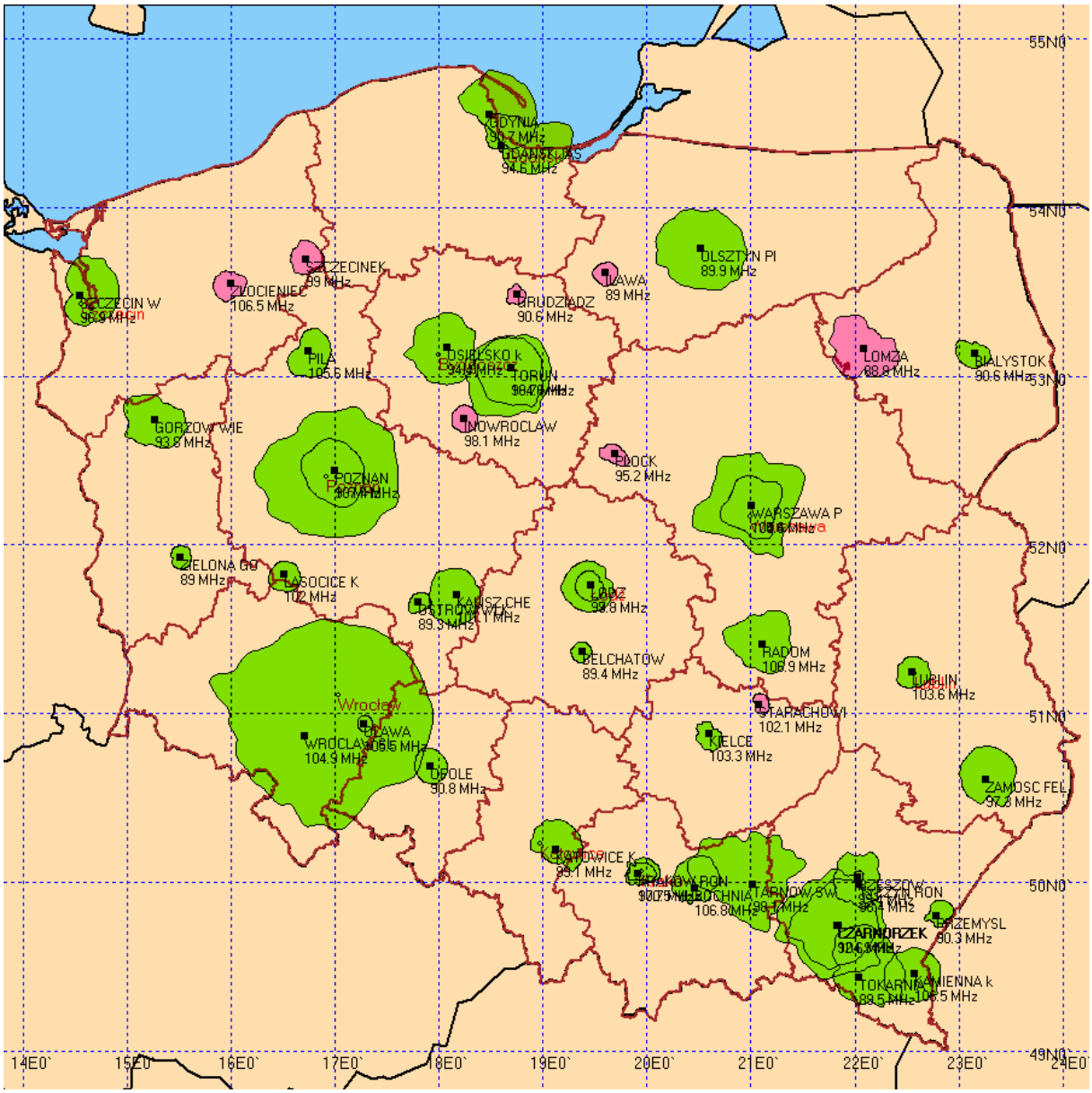

Stacje spółki ZPR (GRUPA ESKA) i stacje współpracujące na podstawie umowy franszyzy

Legenda:

kolor zielony – zasięgi stacji ZPR

kolor czerwony – zasięgi stacji podmiotów współpracujących na podstawnie umów franszyzy

Stacje nadawców działających w ramach sieci ZPR 40 stacji

Pokrycie ludnościowe:	15 293 000	39,54 %
Pokrycie powierzchniowe:	57 739 km^2	18,46 %

Stacje nadawców działających w ramach sieci ZPR na podstawie umów franszyzy 8 stacji

Pokrycie ludnościowe:	610 000	1,57 %
Pokrycie powierzchniowe:	2 092 km^2	0,67 %

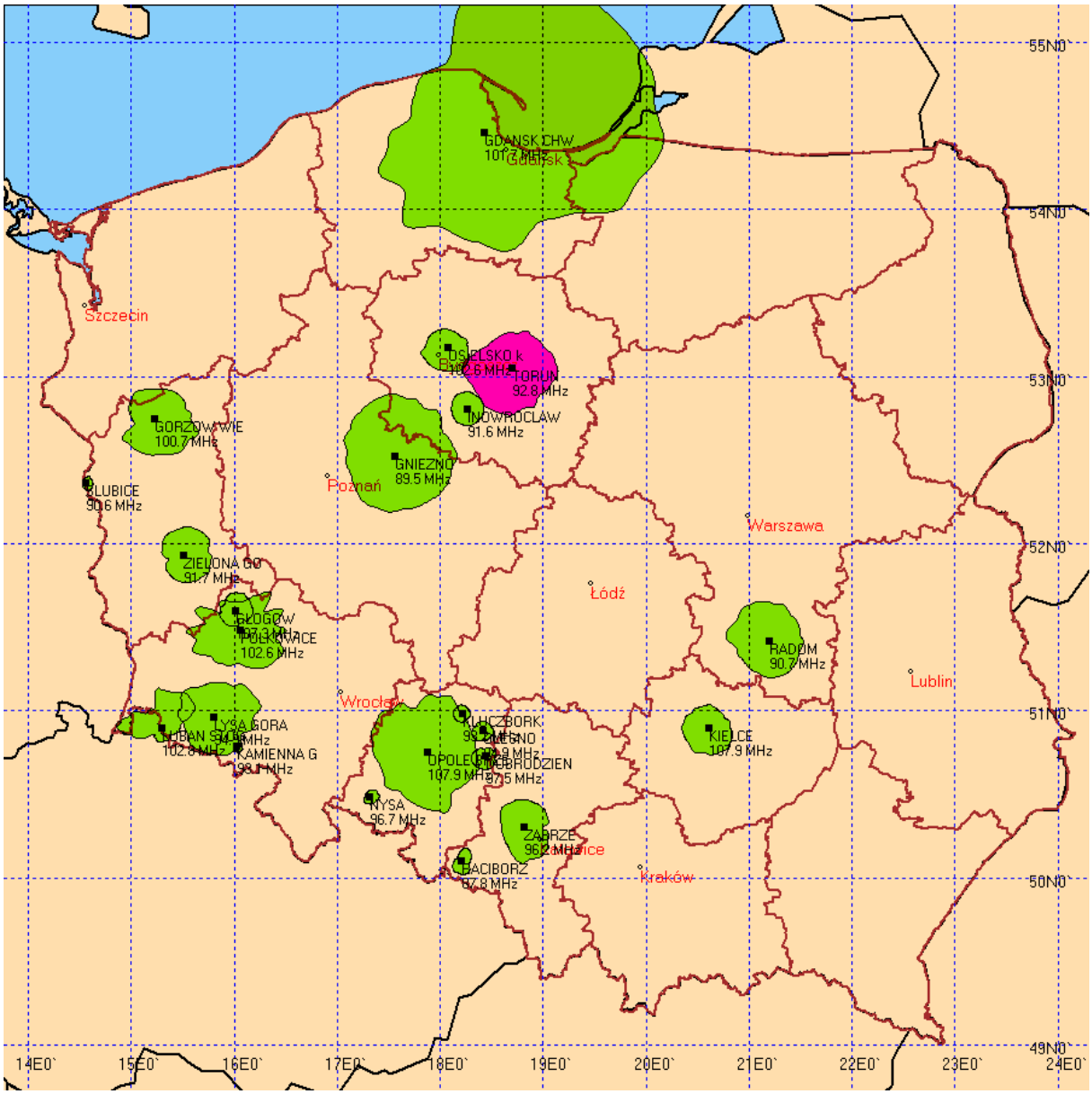

GRUPA nadawców społeczno-religijnych PLUS
22 stacje

Legenda:

kolor zielony – zasięgi stacji Grupy PLUS
kolor czerwony – zasięg stacji spółki Las Vegas – Radio PLUS Toruń

Pokrycie ludnościowe:	7 264 700 osób	18,78 %
Pokrycie powierzchniowe:	37 795,6 km^2	12,08 %

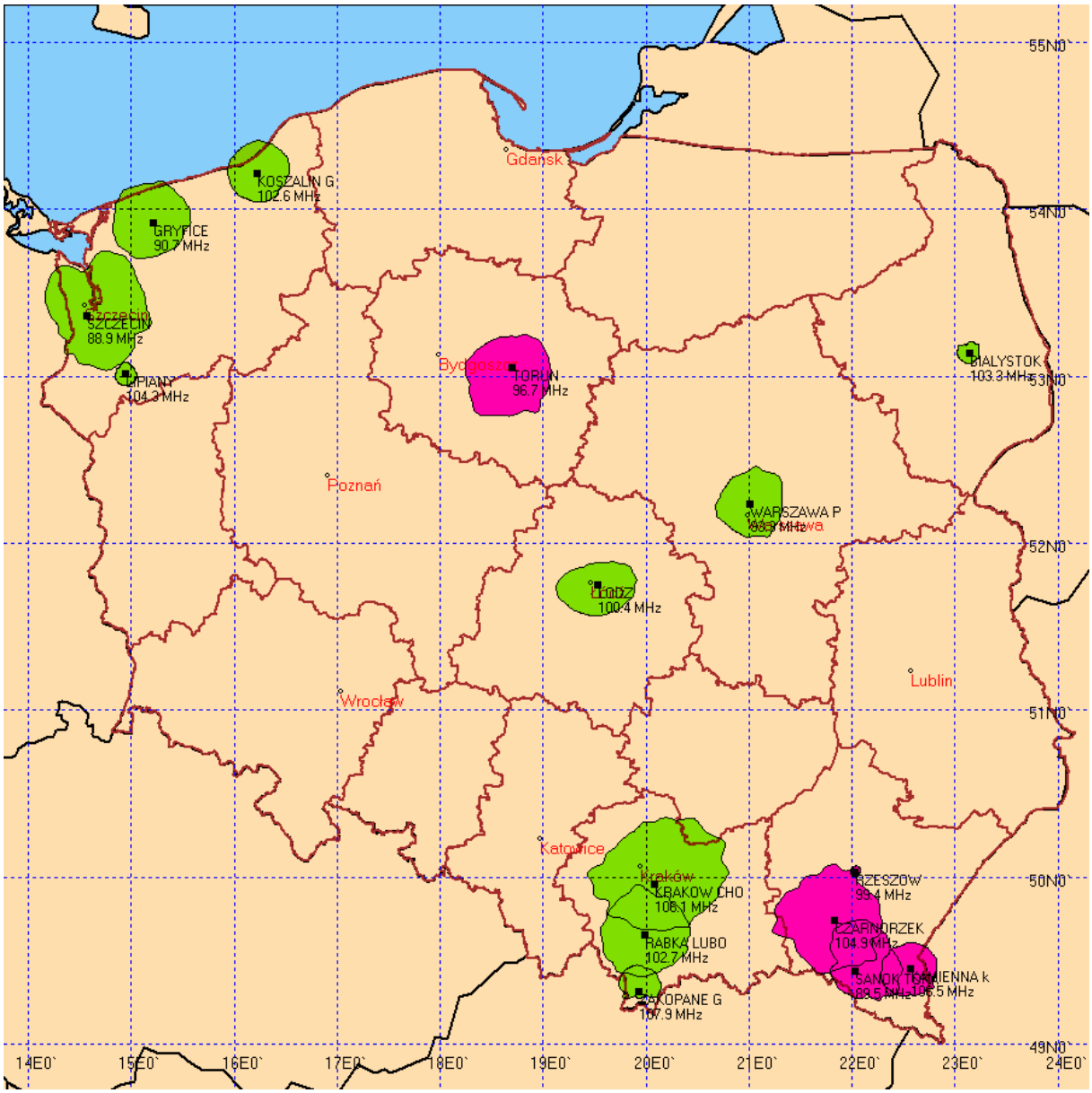

GRUPA nadawców społeczno-religijnych VOX FM
15 stacji

Legenda:

kolor zielony – zasięgi stacji Grupy VOX FM
kolor czerwony – zasięg stacji spółki Radio Bieszczady – Radio VOX FM BIESZCZADY i Radio Toruń – Radio VOX FM TORUŃ

Pokrycie ludnościowe:	7 307 400 osób	18,89 %
Pokrycie powierzchniowe:	30 822,2 km^2	9,85 %

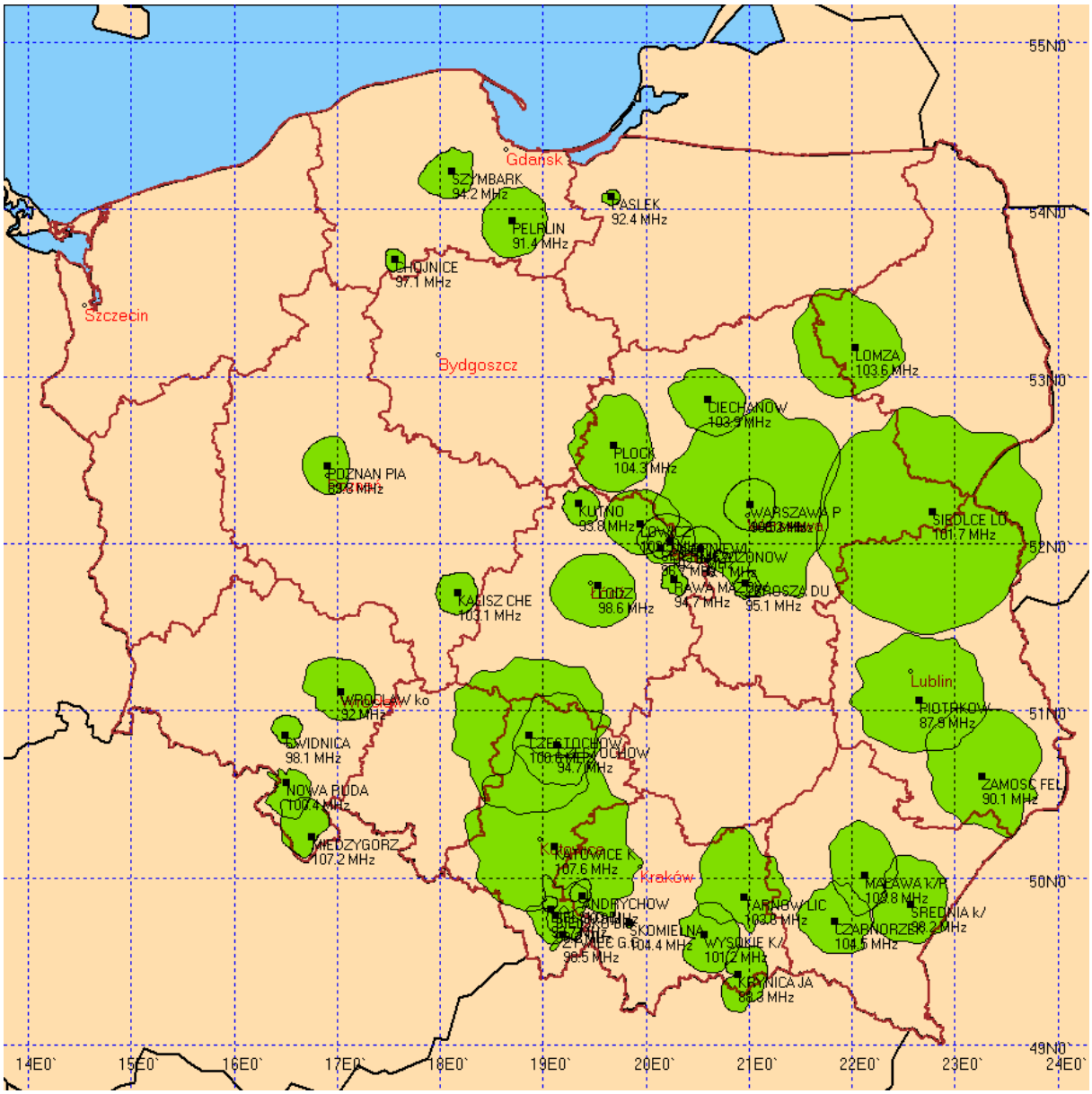

SAMODZIELNE STACJE ARCHIDIECEZJALNE I DIECEZJALNE
40 stacji

Pokrycie ludnościowe:	17 515 800 osób	45,28 %
Pokrycie powierzchniowe:	105 437 km^2	33,72 %

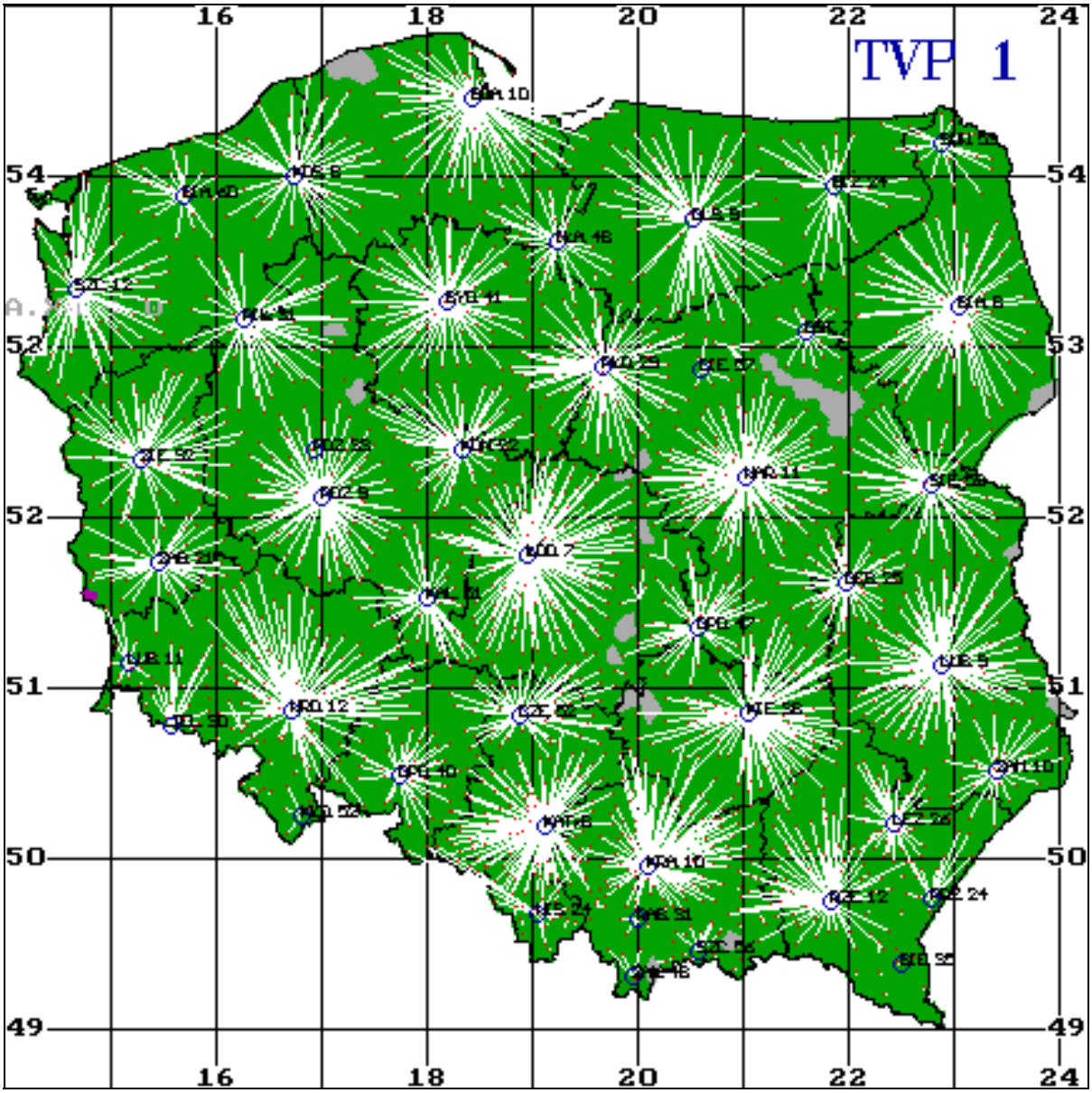

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TVP 1

Pokrycie ludnościowe:	38 066 162 osób	99,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 266 km^2	98,91 %

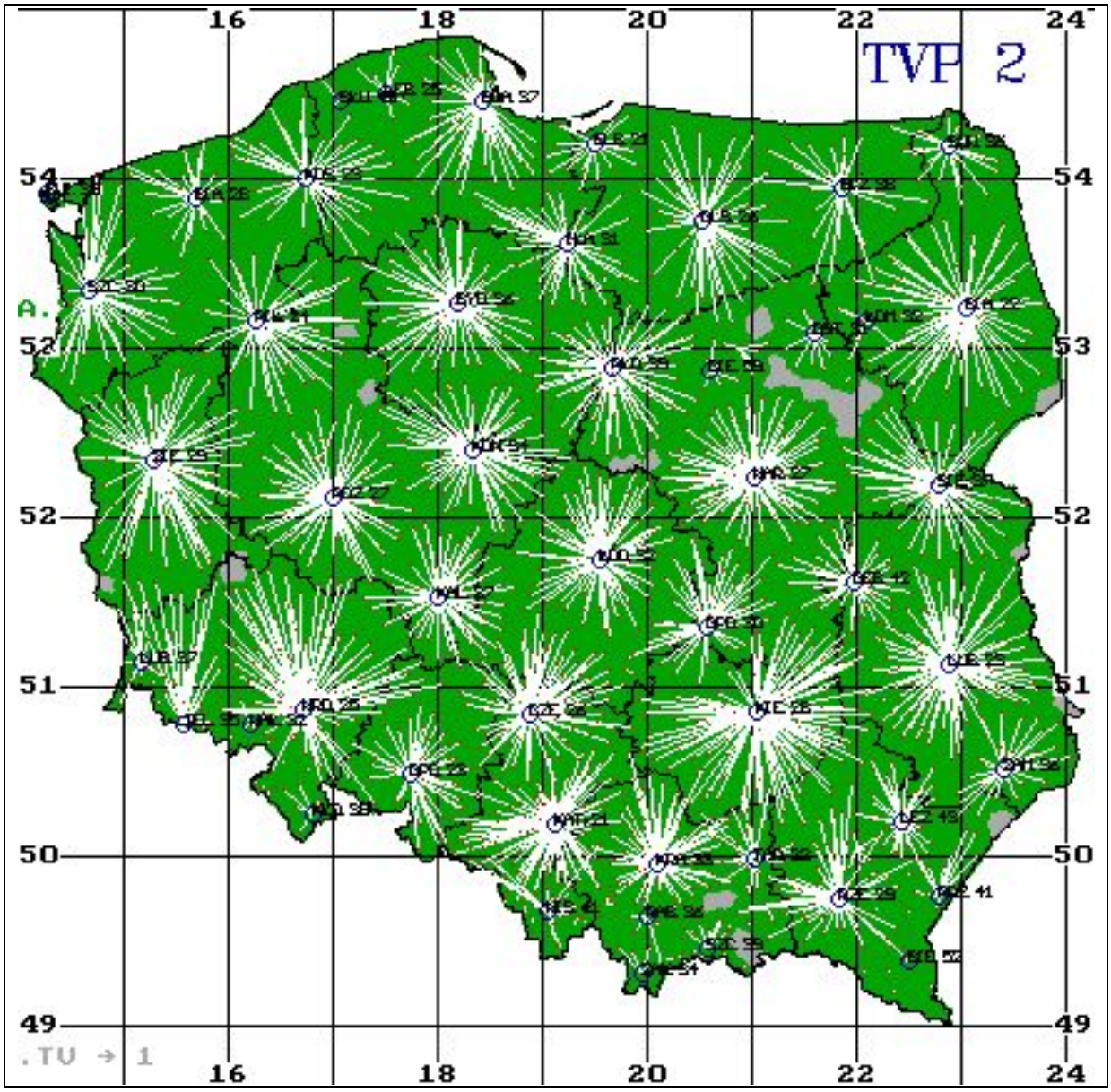

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TVP 2

Pokrycie ludnościowe:	37 987 000 osób	99,39 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 205 km^2	98,89 %

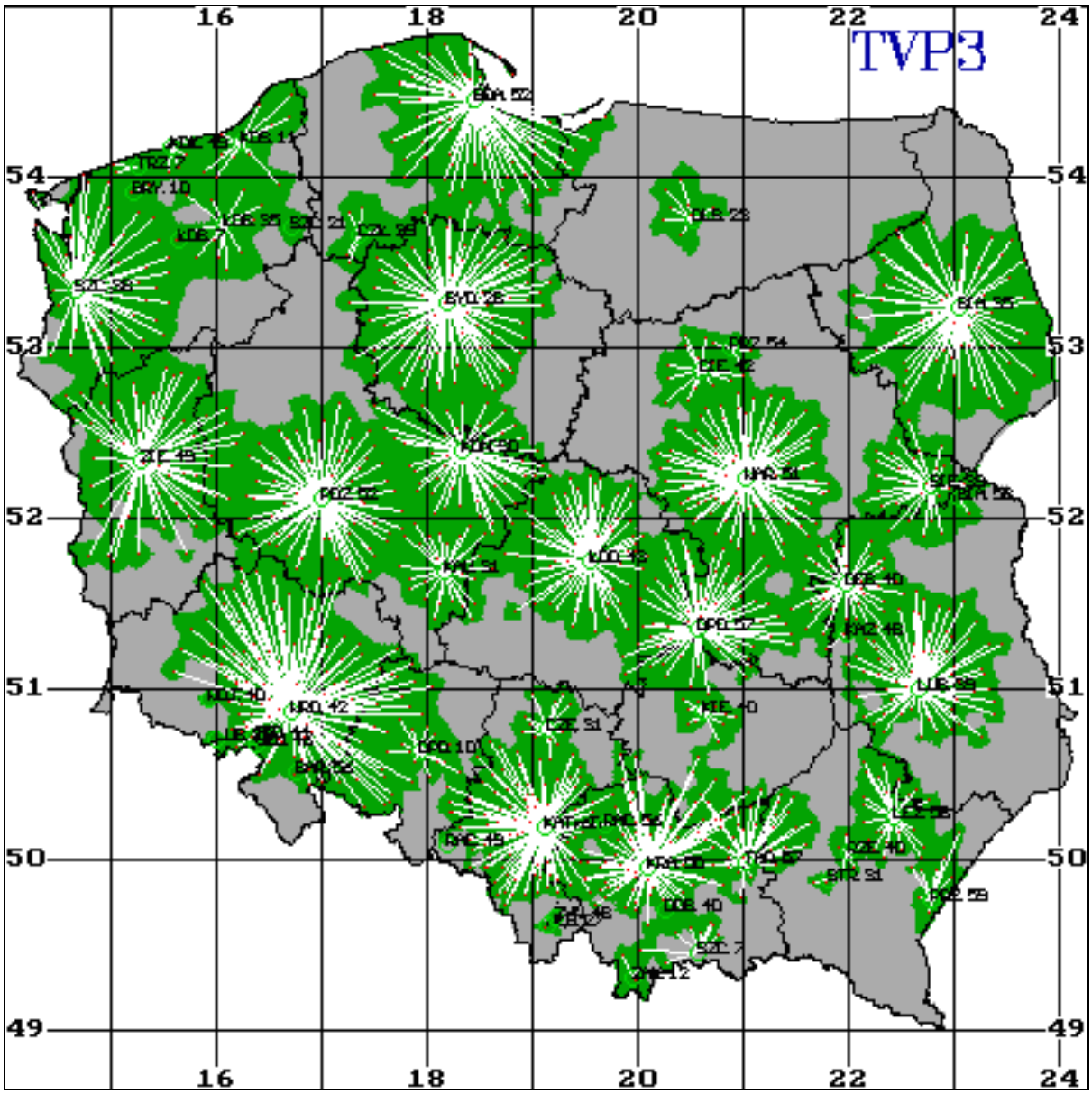

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TVP 3

Pokrycie ludnościowe:	29 244 000 osób	76,52 %
Pokrycie powierzchniowe:	189 289 km^2	60,53 %

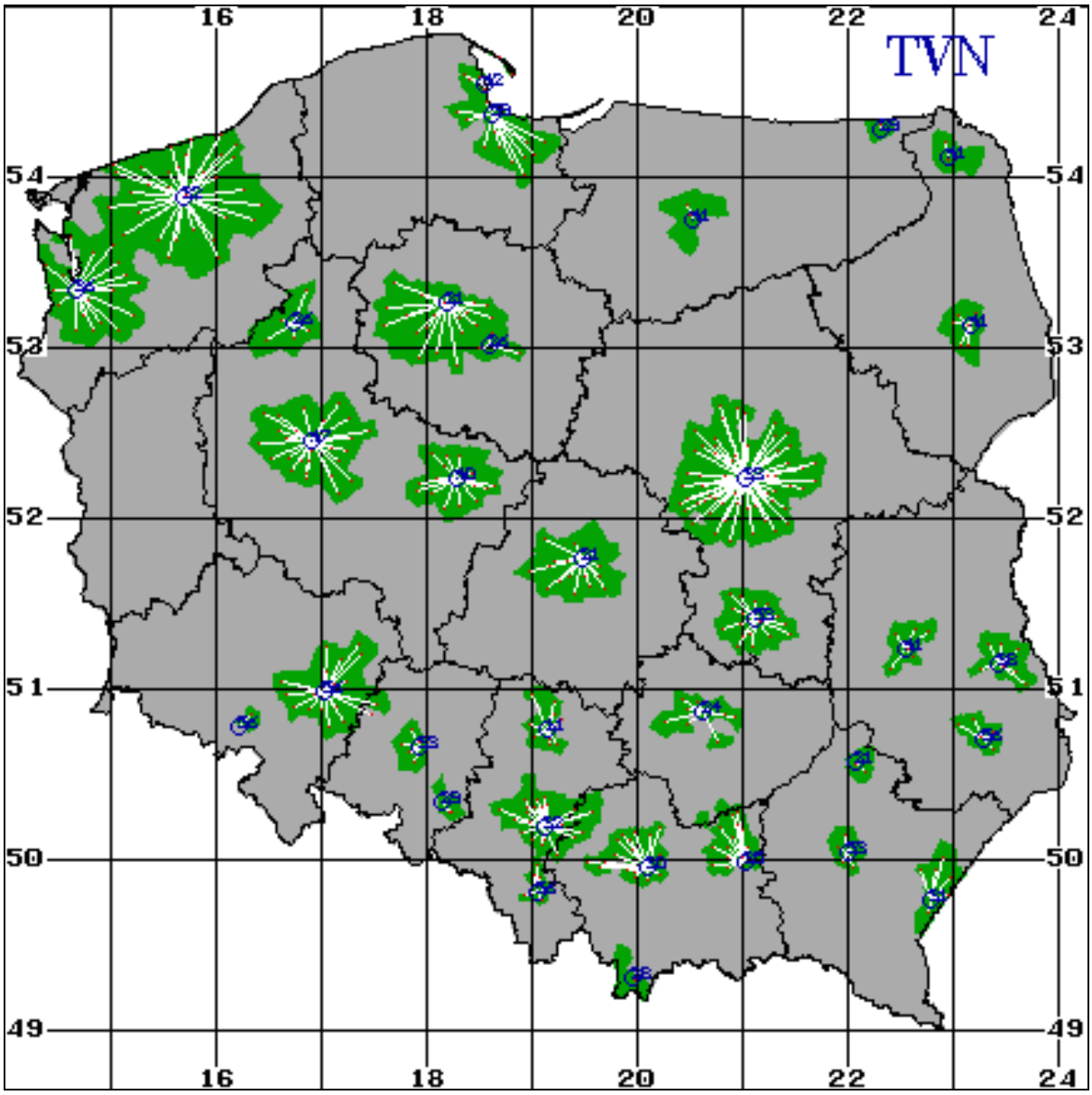

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TVN

Pokrycie ludnościowe:	18 000 970 osób	47,10 %
Pokrycie powierzchniowe:	68 746 km^2	21,98 %

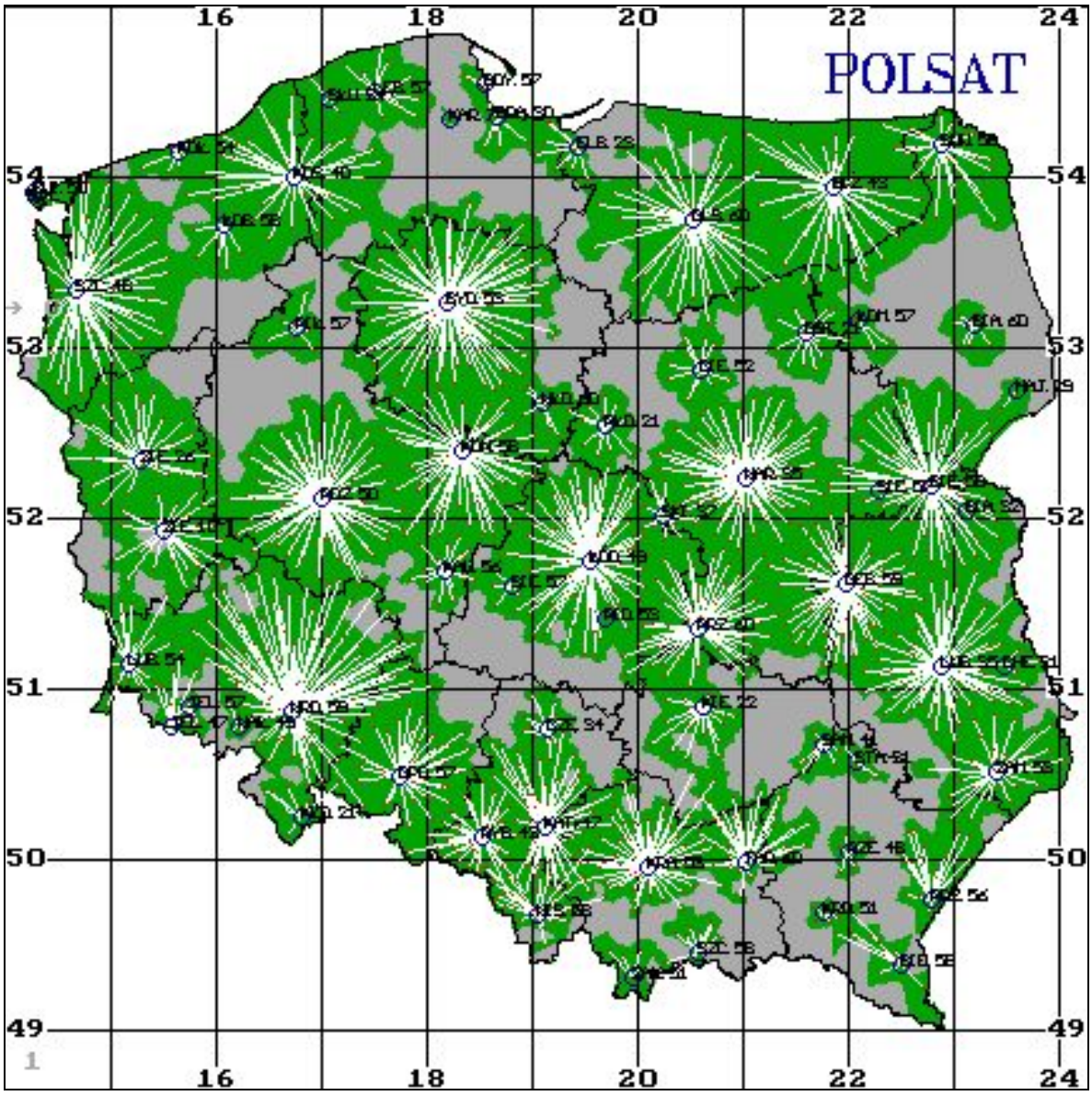

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

POLSAT

Pokrycie ludnościowe:	32 715 000 osób	85,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	227 240 km^2	72,67 %

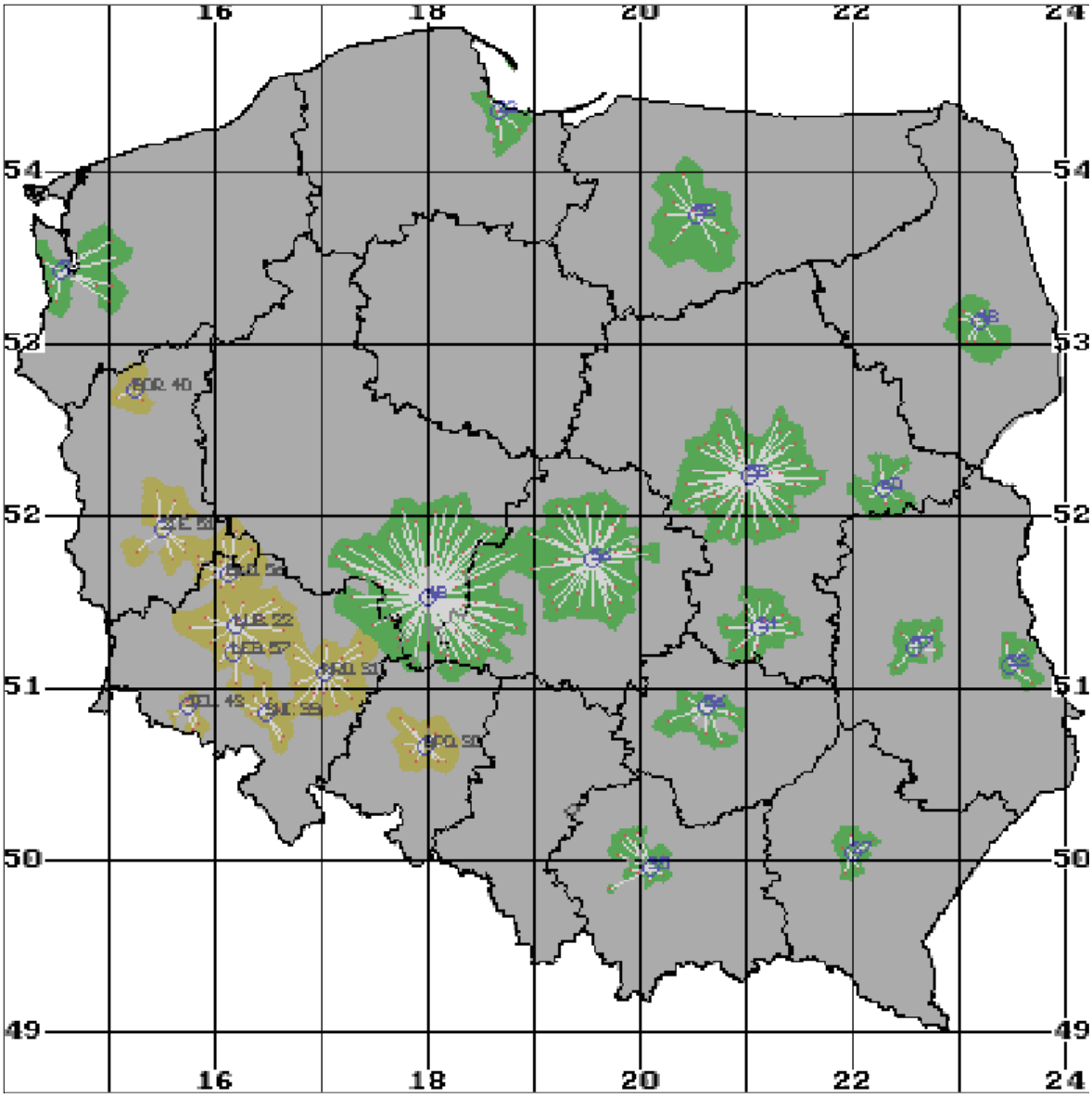

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny TV4
brązowe pole – Odbiór poprawny TVODRA
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TV 4

Pokrycie ludnościowe:	9 475 000 osób	24,79 %
Pokrycie powierzchniowe:	35 110,5 km^2	11,23 %

Telewizja ODRA

Pokrycie ludnościowe:	2 459 000 osób	6,43 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 661 km^2	4,05 %

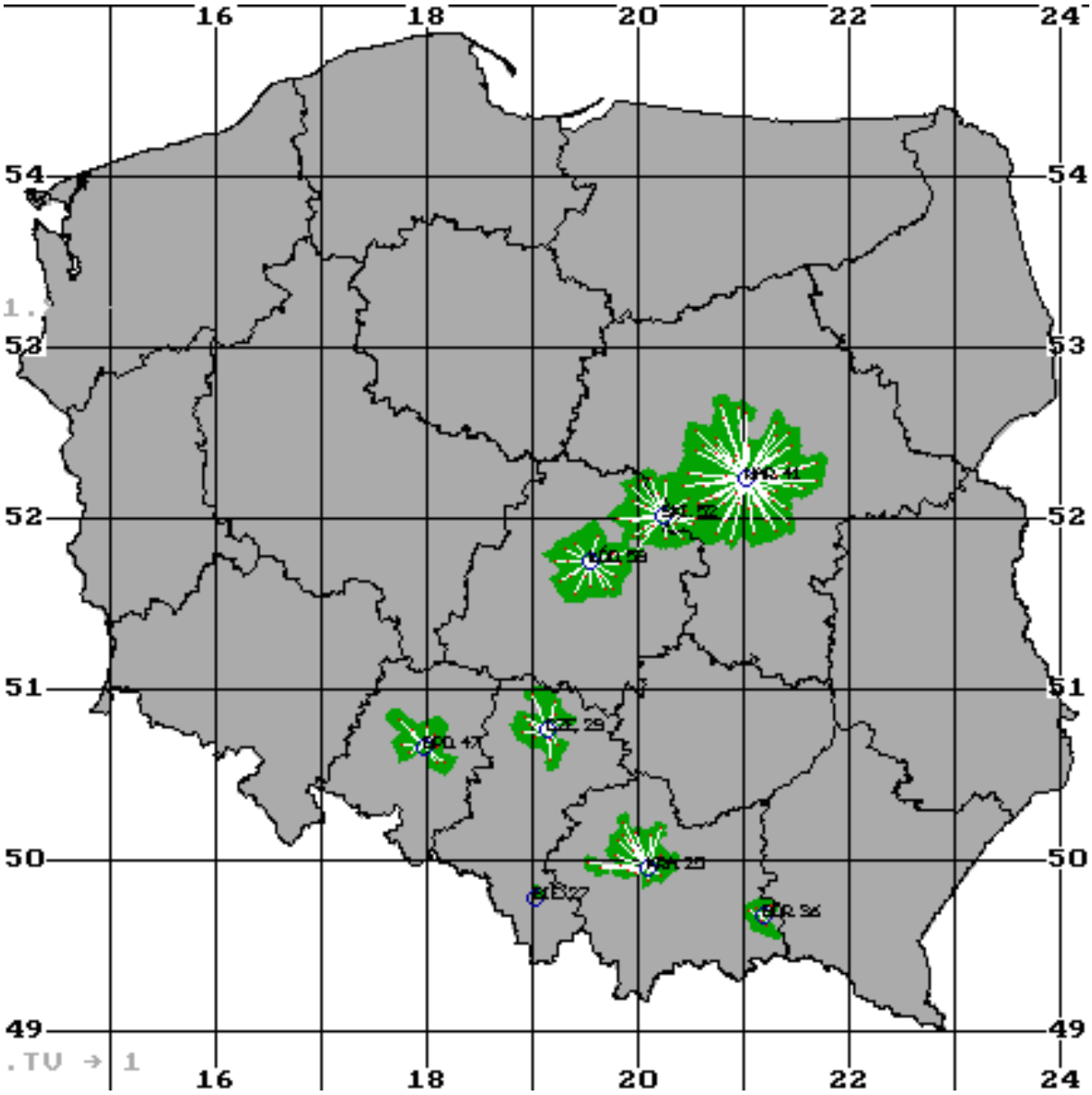

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
czerwone kropki – Punkty testowe
białe linie – Najsilniejsze sygnały
zielone pole – Odbiór poprawny
szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja PULS

Pokrycie ludnościowe:	6 081 000 osób	15,91 %
Pokrycie powierzchniowe:	15 119,6 km^2	4,83 %